سلطان محمد خان خامس

[١٣٢٦ سنه‌سنه مخصوص سالنامهٔ ثروت فنونك علاوه‌سی]

لوحه : اسپانیاده عرب مدنیتی بقایاسندن ، غرناطه‌ده وزیر اعظمك
خانه‌سی آولیسی

[سالنامهٔ ثروت فنون — ایکنجی سنه]

مصور

سالنامهٔ ثروت فنون

— هفته‌لق ثروت فنون غزته‌سی نامنه مؤسسدر —

بعد الانقلاب

ایکنجی سنه

— ۱۳۲۶ سنهٔ رومیه‌سی —

جامع و محرری

اسماعیل صبحی و محمد فؤاد

احمد احسان و شرکاسی

مطبعه‌جیلق عثمانلی شرکتی

استانبول — ۱۳۲۷

افاده

بونسخه ، « سالنامهٔ ثروت فنون » ك — اعلان حریتدن صوکرا — ایکنجی سنه‌لکی‌در . کچن سنه ، برنجی نسخه‌یی چیقاردیغمز زمان ، اونسخه‌نك ایسته‌دیکمز مکملیتی احراز ایده‌مه‌دیکنی ، آنجق « ثروت فنون » نامنك سالنامه‌نك تکملات آتیه‌سنه برهان تشکیل ایده‌بیله‌جکنی ، ینه بو « افاده » صحیفه‌سنده سویله‌مشدك . « سالنامهٔ ثروت فنون » ك بوسنه‌کی شکل ومندرجاتی ، اوسوزمزی ارباب مطالعه نظرنده اثبات وتأیید ایله‌یه‌جکدر ، ظن ایده‌رز .

سالنامه‌مزك بوسنه آتدیغی اعتقادنده بولوندیغمز خطوهٔ ترقی ، نه‌بزم ایسته‌دیکمز ، نه‌ده محترم قارئلرمزك برچوغنك بکله‌دکلرینه شبهه ایتمه‌دیکمز قدر ، بویوك واوزون دکلدر . بونی اعتراف ایده‌رز . یالکز ، بونسخه‌نك ، بزده شیمدی‌یه قدر واصل اولونابیلن اك یوکسك برسالنامه درجه‌سنی اشغال ایتدیکنی‌ده ، هر نظر منصف تسلیم ایدر .

خلاصه ، « سالنامهٔ ثروت فنون » ، هرسنه کسوه ومندرجاتنده کوستره‌جکی تجددات ایله الٰاپی برعثمانلی سالنامه‌سی اولمق عزمنده‌در .

۲۴ کانون اول ۱۳۲۶

اسماعیل صبحی و محمد فؤاد

هجرت نبویه‌دن مقدم وقوعات مشهورهٔ عالم

سنهٔ هجریه	وقوعات	
۱۸۳۶۶۱	کفایه‌یه کوره	خلقت عالم
۱۸۳۷۲٤	اولغ بك قولنجه	
۱۸۱۷۵۸	مورخینه کوره	
٦۲۱۲	تقویم التاریخ اعتبارنجه	خلقت عالم
٦۱۰۰	اوروپالیلره کوره	
٤٦۲٦	قیود عبرانیه کوره	
٦۱۲۵	افرنجه کوره	هبوط آدم
۵۹٦۷	منجمینه کوره	
٦۲۱۰	مورخینه کوره	
۳۸۸۸	افرنجه کوره	طوفان نوح
۳۷۲۵	منجمینه کوره	
۳۷۷٤	مورخینه کوره	
۳۵٤۸	مصرك ابتدای معموریتی	
۳۱٦۰	علم هیئت ومنجملکك ظهوری	
۲۸۱۲	آثور حکومتنك تشکلی	
۲۵۸۰	ابراهیم علیه‌السلامك ولادتی	
۲۵۲۸	ولادت حضرت اسماعیل	
۲٤۸۰	اسماعیل علیه‌السلامك سنت ایدلمسی	
۲٤۵۹	ولادت حضرت یعقوب	
۲٤٤٤	وفات حضرت ابراهیم	
۲۳٦۷	ولادت حضرت یوسف	
۲۳۲٤	یوسف علیه‌السلامك مصرده ابتدای حکومتلری	
۲۳۰۳	حضرت یعقوبك ارض کنعانی ترك ایله مصری تشریفلری	
۲۲۹۱	مصرده یدی سنه قحط	
۲۲۸٦	وفات حضرت یعقوب	
۲۲۵۷	وفات حضرت یوسف	
۲۱۹٦	ولادت حضرت هارون	
۲۱۹۳	ولادت حضرت موسی	
۲۱٦٦	لاتین قراللغنك تشکلی	
۲۱٦۵	آتنه » »	

سنهٔ هجریه	قوعات
۲۱۱۳	حضرت موسی علیه‌السلامك مصردن خروجلری
۲۰۷۳	وفات حضرت موسی
۲۰۳٤	ملوك یهودك ابتدای حکومتی
۱۹۱۳	استانبول شهرینك ایلك بناسی
۱۷۰۷	ولادت حضرت داود
۱٦٦۸	داود علیه‌السلامك بنی اسرائیله حکمدارلغی
۱٦۵۵	سلیمان علیه‌السلامك ولادتی
۱٦۲۷	» » حکمدارلغی
۱۵۹۷	» » وفاتی
۱٤۳۷	روما شهرینك بناسی
۱۱۵۵	بخت‌النصرك سوریه وقدس شریفی تخریبی
۱۱۰۸	ایرانلولرك مصری استیلالری
۹۱٦	اسکندرك مصری ایرانلیلردن استردادی
۹۱۵	اسکندرك ایرانی استیلاسی وداراناك قتلی
٦۲٦	ولادت حضرت عیسی
۵۱۷	رومادہ پاپا نصبی
٤۸٤	جام ایجادی
۳٦۸	عجمستانده ساسانیان دولتنك ظهوری
۳۳٤	ایاصوفیه‌نك بناسی
۵۳	ولادت حضرت فخر کائنات « صلی اللہ تعالی علیه وسلم » ۱۲ ربیع الاول ، ۱۰ نیسان رومی و ۲۰ نیسان افرنجی ۵٦۹ بازار ایرتسی کیجه‌سی
۳٦	حضرت سید المرسلینك خطهٔ یمانیه‌یی تشریف معالی ردیفلری
۲۸	حضرت فخر عالم افندمزك سیدة النساء خدیجة الکبری ایله عقد وازدواجلری
۱۳	نبوت حضرت فخر عالم « صلی اللہ علیه وسلم »
٤	اسلامك حبشه برنجی هجرتلری

هجرتدن انقلاب عثمانی‌یه قدر وقایع مشهوره

سنهٔ هجریه	
١	هجرت نبویه
١	مدینهٔ منوره‌ده مسجد نبوی بناسی
٢	قبله‌نك مسجد اقصادن کعبهٔ مکرمه‌یه تحویلی
٢	بدر غزاسی
٣	احد غزاسی
٥	خندق غزاسی
٧	فتح خیبر
٨	فتح مکهٔ مکرمه
٨	حنین غزاسی
٩	تبوك غزاسی
١٠	حج الوداع
١١	ارتحال حضرت نبوی
١١	خلافت حضرت ابوبکر الصدیق
١٢	ظهور مسیلمة الکذاب
١٣	خلیفهٔ اسلام حضرت ابوبکرك مسموماً وفاتی
١٣	حضرت عمرك خلافتی
١٥	قادسیه محاربه‌سی
١٧	بصره‌نك بناسی
١٧	فتح قدس
٢٠	فتح مصر
٢٣	خلیفهٔ اسلام حضرت عمرك شهادتی
٢٣	خلافت حضرت عثمان
٢٧	فتح قبریس
٣٥	خلیفهٔ اسلام حضرت عثمانك شهادتی
٣٥	خلافت حضرت علی
٣٦	جمل وقعه‌سی
٣٧	صفین وقعه‌سی
٤٠	خلیفهٔ اسلام حضرت علینك شهادتی
٤٠	خلافت حضرت حسن
٤٨	استانبول محاصره‌سی وغلطه‌ده‌کی عرب جامعنك ابتدای بناسی
٤	شهادت امام حسن
٦١	شهادت حضرت حسین

سنهٔ هجریه	
٧٧	ایلك سکهٔ امویه‌نك ضربی
٩٢	اسلامك اندلسه مروری
٩٨	عرب جامعنك دفعهٔ ثانیه انشاسی
١١٣	پواتیه محاربه‌سی
١٢٠	کاغد ایجادی
١٢١	عربلر بیننده علم کیمیانك شیوعی
١٢٢	استانبول زلزلهٔ عظماسی
١٣٢	ایلك سکهٔ عباسیه‌نك ضربی
١٣٩	اندلسده بنی امیه‌نك تکرار تأسسی
١٥٠	ارتحال امام اعظم ابوحنیفه
١٦١	هارون رشیدك اسکداره ورودی
١٨٢	دانیمارقه دولتنك تشکلی
١٨٦	امام موسی الکاظمك مسموماً وفاتی
١٨٩	وقعهٔ برامکه
٢٩٧	فاطمیه دولتنك تشکلی
٣٦٢	روسیه دولتنك تشکلی
٤٢٢	اندلسده بنی امیه‌نك انتهاسی
٤٢٨	دولت سلجوقیهٔ ایرانیه‌نك تشکلی
٤٥٥	مجار قرالیتنك تشکلی
٤٧١	تاریخ میلادینك اتخاذی
٤٧٤	ابتدای محاربات اهل صلیب
٥١٦	چالار ساعتك ایجادی
٥٢٩	پورتکیز دولتنك تشکلی
٥٦٧	دولت ایوبیه‌نك ظهوری
٥٧٢	پنجره‌لرده جام قوللانلمه‌سی
٥٩٧	خطاط مشهور عمادالحسینینك وفاتی
٦٠٤	مولد شریف قرائتنك ابتداسی
٦٢١	جدسلالهٔ آل عثمان سلیمان شاهك مغروقاً وفاتی
٦٢٨	جناب ارطغرلك سکودده اختیار اقامتی
٦٣٥	معدن کومورینك کشفی
٦٧٦	کوزلك ایجادی
٦٨٠	ارتحال ارطغرل غازی
٦٨٠	عثمان غازینك قبیله ریاستنی احرازی

سنهٔ هجريه	
٦٨٥	باروتك شيوع استعمالى
٦٨٧	پوصله ايجادى
٦٨٨	قره‌حصارك عثمان غازى طرفندن ضبطى
٦٨٩	بيله‌جكك فتحى
٦٩١	اورخان غازينك نيلوفر خاتونله ازدواجى
٦٩٨	عثمانلى امارتنك حكومت سلجوقيه طرفندن تصديقى وطبل وعلم ارسالى
٦٩٩	عثمان غازينك استقلالى
٧٢٠	آلتون سكه ايجادى
٧٢٦	بروسه‌نك عثمانليلر طرفندن ضبطى
٧٢٩	ضرب سكهٔ عثمانيه
٧٢٩	دولت عثمانيه‌ده عساكر موظفه ايجادى
٧٣٨	وفات شهزاده علاء الدين پاشا
٧٥٩	شهزاده سليمان پاشا رياستيله عثمانلولرك روم ايلى‌يه مرورلرى وكليبولى وحواليسى فتحلرى
٧٦١	شهزاده سليمان پاشانك قضاءً ارتحالى
٧٦٢	طوب ايجادى
٧٦٦	ادرنه‌نك فتحى
٧٨٤	فتح مناستر
٧٩١	قوصوه ملحمهٔ كبراسى وحضرت خداوندكارك شهادتى
٧٩٢	ازميرك ممالك عثمانيه‌يه علاوه‌سى
٧٩٦	فتح سلانيك
٧٩٦	يكيشهرك فتحى
٧٩٧	برنجى سلطان بايزيد خانك نيكبولى مظفريت عظيمه‌سى
٧٩٨	آناطولى حصارينك انشاسى
٧٩٩	بروسه‌ده‌كى اولو جامعك برنجى سلطان بايزيد خان طرفندن وضع اساسى
٨٠٤	تيمور وقعه‌سى وبرنجى سلطان بايزيد خانك اسارتى وفاصلهٔ سلطنت
٨٠٧	تيمورك فوتى
٨١٦	فاصلهٔ سلطنتك ختامى وبرنجى سلطان محمد خان طرفندن دولت عثمانيه‌نك تجديد واحياسى
٨٢٥	دوزمه مصطفى ديه تلقيب ايديلن شهزاده مصطفى چلبى بن بايزيد خانك اتلافى

سنهٔ هجريه	
٨٣١	حصار اركنه‌نك انشاسى
٨٣٣	اولو جامعك اتمام انشاسى
٨٤٨	وارنه محاربهٔ مشهوره‌سى وايكنجى سلطان مراد خانك مظفريتى
٨٥١	اختراع فن طباعت
٨٥٦	روم ايلى حصارينك انشاسى وآناطولى حصارينك ترميمى
٨٥٧	استانبولك فتحى
٨٥٧	صدراعظم خليل پاشانك اعدامى (ايلك اعدام اولنان صدراعظم بوذاتدر)
٨٥٨	اسكى سرايك انشاسى
٨٦٥	طربزونك فتحى
٨٦٧	مدللونك فتحى
٨٦٨	فاتح جامع شريفنك اتمام انشاسى
٨٧٣	قونيه‌نك فتحى وقره‌مان امارتنك ممالك عثمانيه‌يه الحاقى
٨٧٥	سراى جديدك اتمام انشاسى
٨٨٠	قريمك ادارهٔ عثمانيه‌يه التحاقى
٨٨٣	اشقودره‌نك فتحى
٨٨٦	سلطان جمك بروسه‌ده اعلان حكومتى ونامنه خطبه قرائتيله سكه ضربى
٨٩١	امريقانك كشفى
٨٩٢	كمال رئيسك دونانما ايله اسپانيايه عزيمتى
٨٩٨	اندلس دولت اسلاميه‌سنك انقراضى
٩٠٠	سلطان جمك پاپا طرفندن تسميمى
٩٠٣	اميد برونى طريقنك كشفى
٩١٤	استانبولده زلزلهٔ عظيمه
٩٢٠	چالديران مظفريتى
٩٢١	دياربكرك فتحى
٩٢٢	قويون ساعتنك ايجادى
٩٢٣	برنجى سلطان سليم خان طرفندن مصرك فتحى وخلافت اسلاميه‌نك خاندان عثمانى‌يه انتقالى
٩٢٧	فتح بلغراد
٩٢٩	فتح ردوس
٩٢٩	مصر واليسى احمد پاشانك عصيان واتلافى
٩٣٢	شيخ الاسلام زنبيلى على افنديك ارتحالى

سنهٔ هجریه	
٩٣٦	برنجی سلطان سلیمان خانك ویانه‌یی محاصره‌سی
٩٤٠	مشهور غازی خیرالدین پاشانك درسعادته ورودی
٩٤٠	فتح تونس
٩٤١	فتح بغداد
٩٤١	ابن کمالك ارتحالی
٩٤١	فتح بصره
٩٤٣	بارباروس خیرالدین پاشانك قپودان دریانصبی
٩٤٤	برنجی سلطان سلیمان خانك فرانسه‌یه معاونتی
٩٤٥	عثمانلی دونغماسنك دول متفقه دونغماسنه غلبه‌سی
٩٥٩	طمشوارك ضبطی
٩٦١	هند سفری
٩٦٥	سلیمانیه جامعنك اتمام انشاسی
٩٦٩	قهوه‌نك ظهوری
٩٧٢	مالطه محاصره‌سی وطورغودجه پاشانك شهادتی
٩٧٦	صنعانك فتحی
٦٧٨	قبریسك فتحی
٩٧٠	قلیج علی پاشانك قپودانلغی
٩٨٢	شیخ الاسلام ابوالسعود افندینك وفاتی
٩٨٢	تونسك فتحی
٩٨٤	شماخی وتفلسك ضبطی
٩٨٧	حسابك اصول اعشاری اوزره قبول واجراسی
٩٨٧	صوقللی محمد پاشانك شهادتی
٩٩٣	اوزدمور اوغلی عثمان پاشانك وفاتی
٩٩٧	میقروسقوب ایجادی
١٠٠٤	اکری سفر مشهوری
١٠١٠	قنیژه‌ده تیریاکی حسن پاشانك مظفریتی
١٠١٢	ممالك اسلامیه‌ده دخان استعمالی
١٠١٧	رصد دوربیننك ایجادی
١٠٢٢	ممالك عثمانیه‌ده خمر بیع وشراسنك منعی
١٠٢٢	فلمنك تجارتنك امور وخصوصنه باقق اوزره درسعادتده برسفیر اقامه‌سنه رخصت اعطاسی
١٠٢٩	سلطان احمد جامعنك رسم کشادی
١٠٣٠	درسعادتده برودت عظیمه اسکدار ایله سرای برونی آره‌سنك انجمادی
١٠٤٠	پورتکیزلیلرك بومبای شهرینی انکلتره‌یه ترکاری

سنهٔ هجریه	
١٠٤٣	قهوه‌خانه‌نك ممالك عثمانیه‌ده منع استعمالی
١٠٤٥	شاعر شهیر عمر نفعینك امحاسی
١٠٥٠	ممالك عثمانیه‌ده انفیه استعمالی
١٠٥١	اوروپاده غزته ایجادی
١٠٥٥	حانیه فاتحی یوسف پاشانك غدراً اعدامی
١٠٥٨	جنجی خواجه زغرانبوللی حسین افندینك میخالیجده اعدامی
١٠٦٤	اوروپالیلرك اوسترالیا قطعه‌سنه دخولی
١٠٦٦	مشهور کوپریلی محمد پاشانك صدارتی
١٠٦٧	عثمانلی دونغماسنك وندیك دونغماسنه غلبه‌سی
١٠٧١	استانبولده حریق کبیر
١٠٧٢	کوپریلی محمد پاشانك وفاتی واوغلی فاضل احمد پاشانك صدارتی
١٠٧٦	قالکوته شهرینك انکلتره طرفندن اشتراسی
١٠٨٠	قندیه‌نك فتحی
١٠٨٢	جبل الطارق بوغازینك انکلتره اداره‌سنه دخولی
١٠٧٨	صدراعظم مشهور کوپریلی زاده فاضل احمد پاشانك وفاتی
١٠٩٤	صدر اعظم قره مصطفی پاشانك ویانه‌یی محاصره‌سی ومشارالیهك مغدوراً اعدامی
١١٠٢	صدر اعظم کوپریلی زاده مصطفی پاشانك وارادین میدان محاربه‌سنده شهادتی
١١٠٩	عثمانلی اردوسنك وارادینك زنتا نام محلنده اوستریالولر ایله محاربه‌سی وصدر اعظم الماس محمد پاشانك شهادتی
١١١١	قارلوفچه مصالحه‌سی
١١١٥	ادرنه وقعه‌سی وایکنجی سلطان مصطفانك خلعی
١١١٦	بیوك پترونك روسیه‌یه نظام وضعی
١١٢١	اسوچ قرالنك دولت عثمانیه‌یه دخالتی
١١٢٣	صدر اعظم بالطه‌جی محمد پاشانك اعدامی
١١٢٥	اسوچ قرالنك مملکتنه اعاده‌سی
١١٣٠	جبالی حریق کبیری
١١٣٠	داماد نوشهرلی سفیه ابراهیم پاشانك صدارتی
١١٣٢	یکرمی سکز چلبی محمد افندینك برنجی دفعه اوله‌رق پارس سفارتنه تعیینی
١١٣٨	یکرمی سکز چلبی محمد افندینك اخطاری

سنهٔ هجریه	
	تجارلی متفرقه ابراهیم آغانك معرفتی وسعید افندینك اعانتی ایله اسكدارده مطبعه تأسیسی
١١٤٣	صدراعظم سفیه ابراهیم پاشانك قتلی واوچنجی سلطان احمد خانك مقام سلطنتدن استعفاسی
١١٥٤	ممالك متفقهٔ آمریقانك ابتدای ظهوری
١١٦٠	ممالك متفقهٔ آمریقا استقلالیتنك تصدیق
١١٦٩	ایكنجی جبالی حریقی
١١٦٩	صنعت طباعتك استانبولده احداثنه اك زیاده معاونت ایدنلردن محمد سعید پاشانك صدارتی
١١٧٠	قوجه راغب پاشانك صدارتی
١١٧٣	لالهلی جامعنك وضع اساسی
١١٧٥	بانقه اصولنك ایجادی
١١٧٦	صدر اعظم راغب پاشانك ارتحالی
١١٧٩	درسعادتده زلزلهٔ عظیمه
١١٨٣	بوناپارتك ایمپراطورلغی
١١٨٤	فطوغرافی ایجادی
١١٨٥	هوا غازی احداثی
١١٨٧	یكی قالهدونیانك كشفی
١١٨٩	تیمور كوپری ایجادی
١١٩٠	بوناپارتك روسیهیه تجاوزی
١١٩١	ولوهسیپد وبالون ایجادی
١١٩١	معهود شاهینكرایك قریم خانلغی
١١٩٣	مطبعه ماكنهلرینك ایجادی
١١٩٦	اوچنجی جبالی حریق هائلی (امتدادی ٥٠ ساعت)
١١٩٧	جیجك آشیسنك ایجادی
١١٩٧	قریمك روسیه طرفندن ضبطی
١٢٠٠	شاهینكرایك ایجادی
١٢٠٣	پانوراما اعدامی
١٢٠٤	تخلیصیه صندالرینك ایلك دریایه نزولی
١٢٠٥	مكتب بحریهٔ شاهانهنك كشادی
١٢٠٦	تلغراف ایجادی
١٢٠٧	اوروپاده پولیس تشكیلی
١٢٠٧	نظام جدید عسكرینك تحریری
١٢١٣	كبریتك شیوع واستعمالی
١٢١٣	ناپولیون بوناپارتك مصری استیلاسی

سنهٔ هجریه	
١٢١٤	عریشك استردادی
١٢١٥	فرانسهلی جنرال (قلهبر) ك اوزبكیهده سلیمان حلبی اسمنده برفدائی طرفندن قتلی
١٢١٥	طاش باصمهسی ایجادی
١٢١٦	تابلو ایجادی
١٢١٦	مصرك استردادی
١٢١٩	تراموای احداثی
١٢٢٠	قوالهلی محمد علی پاشانك مصر والیلكنه تعیینی
١٢٢٢	واپور ایجادی
١٢٢٢	نظام جدید عسكرینك الغاسی
١٢٢٣	علمدار مصطفی پاشای نامدارك صدارتی
١٢٢٣	حرمین محترمینك وهابیلردن تخلیهسی
١٢٢٥	سركئ عمومی احداثی
١٢٣٧	تپهدلنلی علی پاشانك اعدامی
١٢٤٠	شمندوفر ایجادی
١٢٤١	یكیچریلكك الغاسی
١٢٤١	خواجه پاشا حریقی
١٢٤٣	ناوارین وقعهسی
١٢٤٣	عساكر عثمانیهیه فس اكساسی
١٢٤٦	مكتب طبیهٔ عدلیهنك تأسیسی
١٢٤٦	مكتب طبیهنك تأسیسی
١٢٤٧	جزایرك فرانسزلرك طرفندن اشغالی
١٢٥٣	مصروالیسی قوالهلی محمد علی پاشانك عصیانی
١٢٥٣	خلیجده جسر عتیقك انشاسی
١٢٥٤	مالیه نظارتی تشكیلی
١٢٥٥	قرانتنه نظامنك وضعی
١٢٥٥	نزیب وقعهسی
١٢٥٥	قپودان دریا احمد پاشانك دونما ایله اسكندریهیه فراری
١٢٥٥	خارجیه ناظری رشید پاشا معرفتیله كلخانه خط همایوننك قرائتی، تنظیمات خیریهنك اعلانی
١٢٥٧	سلطان مراد خان خامسك ولادتی
١٢٥٧	مصر والیسی محمدعلی پاشانك عرض اطاعتی
١٢٥٨	ولایت مصرك مشارالیهك اكبر اولاد واحفادینه انتقال ایتمك اوزره فرمان عالی اصداری
١٢٥٨	مصروالیسی محمدعلی پاشایه پایهٔ صدارت توجیهی

سنۀ هجریه

١٢٦٠ یونان حکومت مطلقه‌سنك ادارۀ مشروطه‌یه انقلابی

١٢٦٠ یکی کوپرینك انشاسی

١٢٦٢ سلطان عبدالمجید خانك قرق درت کون امتداد ایدن روم ایلی‌یه سیاحتلری

١٢٦٢ مصر والیسی محمدعلی‌پاشانك درسعادته‌ورودی

١٢٦٢ ابدی‌الاشتهار مصطفی رشید پاشانك برنجی صدارتی

١٢٦٣ کرد امرای متغلبه‌سندن بدرخان پاشانك استیصالی

١٢٦٣ احمد وفیق پاشا طرفندن استانبولده سالنامۀ رسمی ترتیبی

١٢٦٣ مکاتب رشدیه‌نك تأسیسی

١٢٦٤ مصروالیسی محمدعلی‌پاشانك مختل‌الدماغ اولمسی مناسبتیله والیلکك مخدومی ابراهیم پاشایه احاله‌سی وابراهیم پاشانك درسعادته ورودی

١٢٦٥ مصر والیسی محمد علی پاشانك وفاتی

١٢٦٥ مصر والیسی ابراهیم پاشانك وفاتی وعباس حلمی پاشانك ولادتی

١٢٦٥ مجار ملتجیلرینك دولت‌عثمانیه طرفندن قبولی

١٢٦٥ ایاصوفیه جامعنك تعمیری

١٢٦٦ سلطان عبدالمجید خانك جزایر بحر سفیدی زیارتلری

١٢٦٦ شدت شتا وخلیج درسعادتك انجمادی

١٢٦٦ مشهور چنکال اوغلی طاهر پاشانك وفاتی

١٢٦٧ درسعادتده انجمن دانش تشکیلی

١٢٦٧ شرکت خیریه‌نك تأسیسی

١٣٦٧ عالی پاشانك برنجی صدارتی

١٢٦٨ مجیدی نشانك احداثی

١٢٦٨ لوندره‌ده ایلك مشهر عمومینك تأسیسی

١٢٦٨ شرکت خیریه‌نك تشکلی

١٢٦٩ قریم محاربه‌سی

١٢٧٠ شرکت خیریه واپورلرینك ایشلمکه بدئی

١٢٧٠ سینوبده عثمانلی دونانماسنك احتراقی

١٢٧٠ مصر والیسی عباس پاشانك قضاءً وفاتی ومحمد سعید پاشانك والیلکی

١٢٧٠ تونس والیسی احمد پاشانك وفاتی محمد پاشانك ولایتی

سنۀ هجریه

١٢٧٠ وارنه ایله بالقلوه بیننده قابلو تأسیسی

١٢٧١ سیواستپولك ضبطی

١٢٧٢ استانبول ایله وارنه بیننده قابلو احداثی

١٢٧٢ پارس معاهده‌سی

١٢٧٢ اصلاحات فرمانی

١٢٧٢ قانون اراضینك نشری

١٢٧٣ مطبعه‌لرك سربستیء کشادی نظامنامه‌سنك اعلانی

١٢٧٣ قلعۀ سلطانیه ایله ساقز بیننده قابلو احداثی

١٢٧٤ دوائر بلدیه تشکیلی

١٢٧٤ صدر ابدی‌الاشتهار بیوك‌رشید پاشانك وفاتی

١٢٧٤ قندیه ایله اسکندریه بیننده قابلو تأسیسی

١٢٧٤ سویش وعدن بیننده قابلو تأسیسی

١٢٧٥ سلطان عبدالمجید خانك بحرسفیده سیاحتلری

١١٧٥ عدن وقوراجی بیننده قابلو احداثی

١٢٧٦ تونس والیسی محمد پاشانك‌وفاتی‌ومحمدصادق پاشانك ولایتی

١٢٧٦ تجارت قانوننك نشری

١٢٧٦ مجاهد شهیر شیخ شاملك قفقاسیه‌ده اسارتی وپترسبورغه نقلی

١٢٧٦ سویش قنالنك حفرینه بدأ ایدلمسی

١٢٧٦ شام وقعه‌سی وفؤاد پاشانك شامه عزیمتی

١٢٧٧ مدحت پاشانك نیش والیلکی

١٢٧٧ شام اردوسی مشیری احمد پاشانك ودیکر بعضیلرینك بروقعه‌دن طولایی اعدامی

١٢٧٧ سلطان عبدالمجید خانك وفاتی

١٢٧٧ سلطان عبدالعزیز خانك جلوسی

١٢٧٨ تبدیل کسوۀ عساکر عثمانیه

١٢٧٨ یونان قرالی اوتونك ظهور ایدن اختلالدن اوروپایه فراری

١٢٧٨ فؤادپاشانك صدارتی

١٢٧٨ نشان عثمانینك ایجادی

١٢٧٨ سلطان عبدالعزیز خانك بروسه‌یه سیاحتی

١٢٧٨ انجمن دانشك الغاسی

١٢٧٨ جمعیت علمیۀ عثمانیه‌نك تأسیسی

١٢٧٩ امید برونی اهالی اسلامیه‌سی بیننده‌کی اختلا-

سنهٔ هجریه

فات مذهبیه‌دن طولایی انکلتره دولتی طرفندن وقوعه کلن طلب رسمی اوزرینه مدرس ابوبکر افندینك اعزامی
١٢٧٧ قره‌طاغ اشقیاسنك تأدیبی
١٢٧٩ استانبولده سلطان احمد میداننده برنجی دفعه اوله‌رق برمشهر عمومی عثمانی تأسیسی
١٢٧٩ دستورك تنظیمی
١٢٧٩ عثمانلو پوسته پولنك احداثی
١٢٧٩ مصر والیسی سعید پاشانك وفاتی واسماعیل پاشانك ولایتی
١٢٧٩ فرانسه طرفندن سلطان عبدالعزیز خانه ارسال اولنان مرصع لژیون دونور نشاننك موسیو دوموتیه یدیله تقدیمی
١٢٧٩ عثمانلی بانقه‌سنك تأسیسی
١٢٧٩ سلطان عبدالعزیز خانك مصره سیاحتلری
١٢٧٩ سلطان عبدالعزیز خانك امریله مصرده انغاریه اصولنك الغاسی
١٢٧٩ قاسم پاشا حریق کبیری
١٢٩٠ دانیمارقه قرالنك اوغلی پرنس یورکینك یونان قرالیته قعودی
١١٨٠ جزایر سبعه‌نك انکلتره دولتی طرفندن یونانه ترکی
١٢٨٠ سواحل عثمانیه‌یه فنار وضعی وزرهلی سفائن احداثی
١٢٨٠ یعقوب خانك کاشغرده اعلان امارتی
١٢٨٠ تشکیل شورای دولت
١٢٨١ طونه ولایتی تشکیل ومشهور مدحت پاشا والی تعیین قلندی
١٢٨١ عالی پاشانك همتیله کرید عصیاننك تسکینی
١٢٨١ آلمانیا حکومتلرینك اتحادی
١٢٨١ صادووا محاربه‌سی
١٢٨٢ استانبولده بیوك قولرا
١٢٨٢ خواجه پاشا حریق کبیری
١٢٨٢ سلطان عبدالعزیزك همتیله زرهلی دونما تأسیسی
١٢٨٢ مصرده اصول وراثتك تبدیلی وفرمان عالی اصداری

سنهٔ هجریه

١٢٨٢ ایکنه‌لی تفنکك شیوعی
١٢٨٣ بکلربکی وچراغان سرایلرینك انشاسی
١٢٨٣ مصر والیسی اسماعیل پاشایه خدیو عنواننك اعطاسی
١٢٨٤ سلطان عبدالعزیز خانك اوروپایه سیاحتی
١٢٨٤ شورای دولتك تشکیلی ومحاکمك اصلاحی
١٢٨٤ امریقایه سفیر اعزامی
١٢٨٥ درسعادتده امنیت صندوقنك تشکیلی
١٢٨٥ مکتب سلطانینك تأسیسی
١٢٨٥ صرب کنزی میشلك بلغراده طوپچی دره‌سی نام محلده خصماسی طرفندن اعدامی ومیلانك پرنسلکی
١٢٨٥ مکتب صنایعك تأسیسی
١٢٨٥ مرحوم مدحت پاشانك نجد قطعه‌سنی اصلاحی
١٢٨٥ صدر اعظم فؤاد پاشانك وفاتی
١٢٨٦ سویش قنالنك رسم کشادی
١٢٨٦ فرانسه ایمپراطوریچه‌سی اوژه‌نینك درسعادته ورودی
١٢٨٧ بك اوغلی حریق کبیری
١٢٨٧ اوستریا ایمپراطوری فرانسوا ژوزه‌فك استانبولی زیارتی
١٢٨٧ یمنده ایلك دفعه اوله‌رق تشکیل اولنان عثمانلی اردوسنك عسیر وصنعایی فتح واصلاحی
١٢٨٧ شرق تیمور یوللرینك رسم کشادی
١٢٨٧ آلمانیا ـ فرانسه محاربه‌سی
١٢٨٧ اورمان ومعادن مکتبنك کشادی
١٢٨٨ صدر اعظم عالی پاشانك وفاتی
١٢٨٨ درسعادت تراموایئك تأسیسی
١٢٨٨ سردار اکرم عمر پاشانك وفاتی
١٢٨٨ مکتب طبیهٔ ملکیه‌نك تأسیسی
١٢٨٨ اطفائیه آلایی تشکیلی
١٢٨٨ ادیب اعظم شناسینك وفاتی
١٢٨٨ استانبولده تراموای احداثی
١٢٨٨ محمود ندیم پاشانك برنجی صدارتی
١٢٨٩ دارالشفقه‌نك کشادی
١٢٩٠ ایران شاهی ناصرالدین خانك درسعادتی زیارتی

سنهٔ هجریه

١٢٩٠ كاشغر اميرى يعقوب خان استانبوله ايلچى اعزاميله تابعيت عثمانيه‌يى قبول ايلديكندن معلمين عسكريه ايله طبل وعلم ومهمات ارسال ونام عبدالعزيز خانى‌يه خطبه اوقوتمق وسكه كسديرمكه مساعده اعطا اولندى

١٢٩٠ جزايرلى مجاهد مشهور امير عبدالقادرك مكهٔ مكرمه‌ده ارتحالى

١٢٩٠ آناطولى‌يه (ازميده) شمندوفر انشاسى

١٢٩٠ غلطه تونلك كشادى

١٢٩٢ بوسنه وهرسك اختلالى

١٢٩٢ مصرلى پرنس فاضل مصطفى پاشانك وفاتى

١٢٩٢ قونت اندراشينك بوسنه وهرسك حقنده‌كى لايحه‌سنك باب عالى‌يه ورودى

١٢٩٢ مكاتب رشديهٔ عسكريه‌نك تأسيسى

١٢٩٣ طلبهٔ علوم درسعادتده بالاجتماع صدراعظم محمودنديم پاشانك وشيخ الاسلام حسن افنديك عزللرينى طلب ايلدى وايجابى اجرا اولنه‌رق يرلرينه مترجم رشدى پاشا وخيرالله افندى تعيين قلندى

١٢٩٣ بوسنه و هرسك اختلالى بلغارستانه‌ده سرايت ايلدى

١٢٩٣ سلانيك وقعه‌سى ومأمورين ملكيه وعسكريه‌نك تأديبى

١٢٩٣ سلطان عبدالعزيزخانك خلعيله سلطان مراد خان خامسك سلطنتى

١٢٩٣ سلطان عبدالعزيز خانك انتحارى

١٢٩٣ صرب وقره‌طاغ پرنسلرينك اعلان عصيانى

١٢٩٣ چركس حسن وقعه‌سى وحسين عونى وراشد پاشالرك شهادتى

١٢٩٣ فونوغراف ايجادى

١٢٩٣ صرب عسكرينك مغلوبيتى وزايچارك غازى عثمان پاشا طرفندن ضبطى

١٢٩٣ سلطان مراد خان خامسك مبتلا اولدقلرى ضعف دماغدن طولايى خلعى وسلطان عبدالحميد ثانينك جلوسى

١٢٩٣ مكتب ملكيه‌نك تأسيسى

سنهٔ هجریه

١٢٩٣ مدحت پاشانك ايكنجى صدارتى

١٢٩٣ ترسانه قونفرانسنك انعقادى

١٢٩٣ اصول منفور استبدادك الغاسيله اصول مشورت ومشروطيتك اعلانى

١٢٩٣ سردار عبدالكريم نادر پاشانك صربستانده‌كى مظفريتى مناسبتيله مجار دارالفنونى طلبه‌سى طرفندن مشاراليه سيف قيمتدار تقديمى

١٢٩٤ ترسانه قونفرانسى مقرراتنك طرف دولت عثمانيه‌دن ردى

١١٩٤ صدراعظم مدحت پاشانك ممالك عثمانيه‌دن تغريبى

٢٩٤ قانون اساسيده مندرج مجلس مبعوثان واعيانك اعلان رسم كشادى

١٢٩٤ مملكتين امارتى دولت عثمانيه عليهنده روسيه ايله اتفاق عقد ايتدى

١٢٩٤ روسيه‌نك دولت عثمانيه‌يه اعلان حربى وانكلتره دولتنك پروتستوسى

١٢٩٤ روسيه‌نك اردهانى استيلاسى

١٢٩٤ خديو اسماعيل پاشانك مخدومى حسن پاشانك برفرقه عساكر مصريه ايله درسعادته ورودى ووارنه‌يه سوق واعزامى

١٢٩٤ روسيه‌لولرك كوچك برقوتله طونه‌يى مرورلرى زشتوى‌يى استيلا ايله طرنوه‌يى طوپه طوتمه‌لرى

١٢٩٤ الشكرد وقارص مواقعنده غازى احمد مختار پاشا اردوسنك مظفريتى وقارص محاصره‌سنك رفعى

١٢٩٤ اميرمكه شريف عبداه پاشانك جده‌ده شهيداً وفاتى وحسين پاشانك امارتى

١٢٩٤ استانبولده ملكيه عسكرينك تشكيلى برقاچ آى صوكره لغوى

١٢٩٤ اناطوليده غازى احمد مختار پاشا اردوسنك كدكلر مظفريت عظيمه‌سى ونتايجندن اوله‌رق روسلرك حدود عثمانيه خارجنه رجعتلرى

١٢٩٤ يعقوب خانك وفاتى وكاشغرك چينلولر طرفندن ضبطى

سنهٔ هجریه	
۱۲۹۴	پلونه محاصرهٔ مشهوره‌سی وغازی عثمان پاشانك اسارتی
۱۲۹۵	روسیه‌نك ادرنه‌یی اشغالی
۱۲۹۵	مصالحه‌یه اساس اوله‌جق شرطنامه‌نك ادرنه‌ده امضاسی
۱۲۹۵	انكلتره دونتماسنك اطه‌لر پیشكاهنه وروس عسكرینك چكمجه‌لره قدر ورودی
۱۲۹۵	مجلس اعیان ومبعوثانك بالارادهٔ شاهانه سدی
۱۲۹۵	امتیاز نشاننك احداثی
۱۲۹۵	ایاستفانوس معاهده‌سنك تنظیمی
۱۲۹۵	بر جانفدای حریت علی سعاوی افندیله رفقاسنك چراغان سرایته دخولی ورفقاسیله برلكده وفاتلری
۱۲۹۵	قبریس مقاوله‌سنك عقدی
۱۲۹۵	برلین قونغره‌سنك انعقادی وبرلین معاهده‌سی
۱۲۹۵	اوستریانك بوسنه هرسكی اشغالی
۱۲۹۵	قوزانده احمد پاشانك عصیانی و عسكر اعزامیله استیمانی
۱۲۹۵	یاقوه‌ده مأموراً بولنان مشیر محمدعلی پاشانك شهادتی
۱۲۹۶	سجل احوال مأمورین تأسیسی
۱۲۹۶	درسعادتده آثارعتیقه موزه‌سنك رسم كشادی
۱۲۹۷	مكتب حقوقك كشادی
۱۲۹۷	دیوان محاسبات تشكیلی
۱۲۹۹	تمغا قانون جدیدینك اعلانی
۱۲۹۹	صنایع نفیسه مكتبنك كشادی
۱۲۹۹	مصرك انكلتره طرفندن اشغال موقتی
۱۳۰۰	تجارت مكتب عالیسنك رسم كشادی
۱۳۰۱	مدحت پاشانك طائفده شهادتی
۱۳۰۱	اسوج - نوروج قرال وقرالیچه‌سنك استانبولی زیارتلری
۱۳۰۱	هندسهٔ ملكیهٔ شاهانه‌نك كشادی
۱۳۰۱	جبالی ویشیل طلومبه حریقی ۲۶ مایس ۱۳۰۱
۱۳۰۱	لیلی قز مكتبنك كشادی
۱۳۰۳	ترقوس صوینك رسم كشادی
۱۳۰۳	ترقوس صوینك رسم كشادی

سنهٔ هجریه	
۱۳۰۶	زراعت بانقه‌سنك تأسیسی
۱۳۰۶	سلطان تپه‌سی وقپودان پاشا حریقی
۱۳۰۶	آلمانیا ایمپراطور وایمپراطوریچه‌سنك درسعادتی زیارتلری
۱۳۰۶	نامق كمال بكك ساقزده ارتحالی
۱۳۰۷	بروسه‌ده دارالحریر انشاسی
۱۳۰۷	كراسته‌جیلر وسلیمانیه حریقی
۱۳۰۷	ملكیه تقاعد صندیغی بناسنك انشاسی
۱۳۰۸	حلقه‌لی زراعت وبیطر مكتبنك كشادی
۱۳۰۸	سعداه پاشانك منتحراً وفاتی
۱۳۰۸	ژاپونیالیلرك استانبولی زیارتی
۱۳۰۸	كاغدخانه‌ده پولیغون انشاسی
۱۳۰۹	بروسه تیمور یولنك رسم كشادی
۱۳۰۹	عشیرت مكتبنك رسم كشادی
۱۳۱۰	اسكدار مكتب اعدادیسنك كشادی
۱۳۱۰	مركز رشدیه مكتبلرینك كشادی
۱۳۱۰	یكی جامع پوسته‌خانه‌سی بنای جدیدینك رسم كشادی
۱۳۱۰	بانق عثمانی ورژی بناسنك ختام انشاسی
۱۳۱۰	یافه - قدس تیمور یولنك رسم كشادی
۱۳۱۰	انقره تیمور یولنك رسم كشادی
۱۳۱۰	«حمیدیه» كاغد فابریقه‌سنك رسم كشادی
»	خلیج درسعادتك انجمادی ۳ كون
»	اسكدار - قاضی كوی غازخانه‌سنك رسم كشادی
»	بیروت لیمانی ریختمنك رسم كشادی
۱۳۱۱	خاندان آل عثمان نشان همایوننك احداثی
۱۳۱۱	عثمانلی سیغورطه شركتنك رسم كشادی
۱۳۱۱	اسكدار قاضی كوی صوینك رسم كشادی
۱۳۱۱	مناستر سلانیك تیمور یولنك رسم كشادی
۱۳۱۱	صرب قرالنك درسعادتی زیارتی
۱۳۱۲	استانبول وجوارنده حركت ارض وقوعی
۱۳۱۲	شام - حوران تیمور یولنك رسم كشادی
۱۳۱۲	اسكیشهر - كوتاهیه تیمور یولنك اتمامی
۱۳۱۲	تجارت مكتبنك كشادی
۱۳۱۲	استانبول ریختمنك طوپخانه‌دن غلطه كمركنه قدر اولان قسمنه واپورلرك یناشمسنه اعاده اولندیغی

سنهٔ هجریه

١٣١٢ طوله بغچه ساعت قوله‌سنك كشادی
١٣١٣ بیروت ـ شام شمندوفرلرینك ایشلمكه بدئی
١٣١٣ دارالعجزه بناسنك اتمامی
١٣١٣ اسپرمچت فابریقه‌سنك كشادی
١٣١٣ قونیه خطنك چكورلر ـ آفیون‌قره‌حصاری قسمی اوزرنده ترنك ایشلمكه بدئی
١٣١٣ صدرسابق‌سعیدپاشانك اوروپایه‌لاجل‌العزیمه درسعادت انكلتره‌سفارتنه التجاسی‌وآلدیغی تأمینات اوزرینه خانه‌سنه عودتی
١٣١٣ قونیه خطنك آفیون قره‌حصاری ـ آقشهر قسمنك رسم كشادی
١٣١٣ ساقز لیمانی رنجمنك انشاسنه بدأ اولندیغی
١٣١٣ مجارستان قرالیتنك بیكنجی سنهٔ دوریه‌سی
١٣١٣ دیون عمومیه بناسنك ختام انشاسی
١٣١٣ درسعادت ـ سلانیك تیموریولنك‌رسم كشادی
١٣١٤ قونیه تیمور یولنك رسم كشادی
١٣١٤ طونه‌ده تیمور قپولر قنالنك رسم كشادی
١٣١٤ حركت ارضدن رخنه‌دار اولان چارشوی كبیرك قالپاقجیلر باشی وجوارینك بعدالتعمیر رسم كشادی
١٣١٤ یونانلیلرك حدودشاهانه‌یه تجاوزلری‌اوزرینه اعلان حرب ایلدیكی ٥ نیسان ١٣١٣
١٣١٤ طرنوه‌نك ضبطی ١٢ » ١٣١٣
١٣١٤ یكیشهرك فتحی ١٢ » ١٣١٣
١٣١٤ ترحاله‌نك ضبطی ١٦ » ١٣١٣
١٣١٤ چتالجه‌نك » ٢٤ » ١٣١٣
١٣١٤ والستینك » ٢٥ » ١٣١٣
١٣١٤ غلوصك » ٢٦ » ١٣١٣
١٣١٤ دومكه وارمیه‌نك ضبطی ٥ مایس
١٣١٤ قورفه كچیدینك ضبطی ٦ » ١٣١٣
١٣١٥ مقدمات‌صلحیه امضالندی ٦ ایلول ١٣١٣
١٣١٥ معاهدهٔ قطعیهٔ صلحیه‌امضالندی ٢٢ تشرین ثانی ١٣١٣
١٣١٥ سلانیك رنجمنك انشاسنه بدأ اولندی
١٣١٥ یونان اسراسی كوندرلدی
١٣١٥ آلاشهر ـ قره حصار تیمور یولی اوزرنده ترنك ایشلمكه بدأی

سنهٔ هجریه

١٣١٥ بالیكسر حركت ارضی
١٣١٥ شام ـ حلب تیموریولنك انشاسنه بدأاولندیغی
١٣١٥ اولاد شهدا ومعلولین غزاة عساكر عثمانیه سركیسنك رسم كشادی
١٣١٥ آمریقا ـ اسپانیامحاربه‌سی ؛ ١ نیسان ١٣١٤
١٣١٦ جلیك سابح حوضك دریایه تنزولی
١٣١٦ شیشلی اطفال خسته‌خانه‌سنك وضع اساسی
١٣١٦ آلمانیا ایمپراطور وایمپراطوریچه‌سنك دفعهٔ ثانیه اوله‌رق درسعادتی زیارتلری
١٣١٦ آلمانیا ایمپراطور وایمپراطوریچه‌سنك حیفا طریقیله‌قدسه متوجهاً درسعادتدن‌مفارقتلری
١٢١٧ لاهی صلح قونفرانسنك انعقادی
١٣١٧ اطفال خسته‌خانه‌سنك رسم كشادی
١٣١٧ پلونه قهرمانی عثمان پاشانك وفاتی
١٣١٧ لاهی صلح قونفرانسنك اكمال وظیفه ایلسی
١٣١٧ ترانسوال محاربه‌سی
١٣١٨ ایران‌شاهی مظفرالدین‌خانك استانبولی‌زیارتی
١٣١٨ حجاز تلغراف خطنك مدینهٔ منوره‌یه ایصالی
١٣١٩ مدیللینك لوراندوو توبینی‌مطلوباتندن‌طولایی فرانسه‌حكومتی طرفندن‌اشغال موقتی‌وقرار لشدیریلن صورت تسویه موجبنجه تخلیه‌سی
١٣٢٠ ترانسوال محاربه‌سی ختام بولدی
١٣٢٠ حما ـ ریاق‌شمندوفرلرینك ریاقدن‌رأس‌بعلبكه قدر اولان قسمنك رسم قبول وكشادینك اجراسی
١٣٢٠ فاو ـ هندستان تلغراف خط كبیرینك بك اوغلی مركزندن رسم تمدیدی
١٣٢٠ حما ـ ریاق شمندوفرینك بعلبكدن حمایه‌قدر اولان ایكنجی قسمنك رسم‌قبول وكشادی
١٣٢٠ حجاز تیمور یولنك زرقایه قدر اولان قسم مهمنك رسم كشادی
١٣٢٠ كاغدخانه منبع‌صولرینك چشمه‌لره اساله‌سی
١٣٢٠ حجاز تیمور یولنك زرقادن عمانه قدر اولان قسمنك رسم كشادی ٤ تشرین‌ثانی ١٣١٨
١٣٢٠ سلانیك رنجمنك رسم كشادی
١٣٢٠ ارطغرل نشان ذیشان همایونك احداثی

سنهٔ هجریه	
١٣٢٠	شام - حما تیمور یولنك بیروت ریختمنه الصاقی
١٣٢١	حیدرپاشا لیمان وریختمنك كشادی
١٣٢١	حجاز تیمور یولنك درعا - قدمشریف قسمنك رسم كشادی
١٣٢١	معدن مكتبنك وشام شریفده مكتب طبیهٔ ملكیهٔ شاهانه نك رسم كشادی
١٣٢١	پوسته وتلغراف نظارتی بنای جدیدینك وحبسخانه نك وضع اساسی . حیدر پاشا ریختمیله مشتملاتنك معاملات عمومیه یه كشادی
١٣٢١	حیدر پاشاده مكتب طبیهٔ عسكریه بنای جدیدینك رسم كشادی
١٣٢١	روس - ژاپون محاربه سنك بدئی ٢٦ كانون ثانی ١٣١٩
١٣٢١	برنجی فریقلق رتبه سنك احداثی
١٣٢٢	حجاز تیمور یولنك معانه قدر اولان قسمنك رسم كشادی ١٩ اغستوس ١٣٢٠
١٣٢٢	طرابلس غرب - بنغازی تلغراف خطنك الصاقی
١٣٢٢	محرر شهیر شمس الدین سامی بكك وفاتی
١٣٢٢	سلطان مراد خامسك وفاتی
١٣٢٢	بغداد تیمور یولنك قونیه - اركلی قسمنك رسم كشادی
١٣٢٣	ادرنه ده تلسز تلغراف استاسیونی انشاآتنه بدأ
١٣٢٣	جوشیما محاربهٔ بحریه سی (ژاپونلرك موفقیت عظیمه سی)
١٣٢٣	استانبول - كوستنجه قابلوسنك رسم كشادی ٧ تموز ١٣٢١
١٣٢٣	صنعانك امام یحیی بن حمیدالدین طرفندن ضبطی [١٣٣ كون صكره اغستوسك اون سكزنده فیضی پاشا طرفندن استردادی]
١٣٢٣	استانبولده قصرغه
١٣٢٣	حمیدیه جامعی قربنده كی تعلیم میدانته آرابه درونده براقیلان بومبانك اشتعالی
١٣٢٣	تلفون آلات و ادواتنك ممالك عثمانیه یه دخولنك شدتله منعی
١٣٢٣	ولایات ثلثه مراقبهٔ مالیه سی ماده سندن دولایی دول خمسه نك مداخله بعده لیمنی‌یی موقتاً اشغالی و یكرمی كون صكره قبول شرائطدن صكره تخلیه لری
١٣٢٣	روس - ژاپون بیننده مصالحه عقدی ٢٦ اغستوس ١٣٢١
١٣٢٣	حما - حلب تیمور یولنك انشاسنه بدأ ؛ ادرنه محصولات ومعمولات سرگیسنك رسم كشادی وحیدر پاشا موقفك وضع اساسی
١٣٢٣	ممالك عثمانیه ده تلسز تلغراف تأسیسی
١٣٢٣	برلین قونغره سنده مرخص بولنان علكساندر قره طودوری پاشانك وفاتی
١٣٢٣	حجاز تیمور یولی حیفا شعبه سنك رسم كشادی
١٣٢٣	فاو تلغراف خط كبیرینك ختامیله مخابراته بدأ اولندیغی
١٣٢٤	سان فرانسیسقو زلزله سی نیسان ١٣٢٢
١٣٢٤	آیدین و خداوندكار ولایتلرنده سیلاب كانون اول ١٣٢٢
١٣٢٤	شهر امینی رضوان پاشانك كوزتپه ده قتلی وبدرخان عائله سنك تبعیدی
١٣٢٤	ینبع البحر - مدینهٔ منوره تلغراف خطنك تمدیدینه مباشرت ٤ مایس ١٣٢٢
١٣٢٤	كامل پاشانك آیدین و الیلكندن عزلیله زدوسده اقامته مأموریتی وبوندن دولایی ازمیر انكلتره قونسلوسخانه سنه التجاو صكره آلدیغی تأمینات اوزرینه درسعادته عودتی
١٣٢٤	تلسز تلغرافك رسم كشادی ١٩ اغستوس ١٣٢٢
١٣٢٤	حما - حلب تیمور یولنك رسم كشادی ٢١ ایلول ١٣٢٢
١٣٢٤	قواله ایله طاشوز بیننه قابلو وضع ورسم كشادی ٢٦ تشرین ثانی ١٣٢٢
١٣٢٤	شامده الكتریقلی تراموای خطنك رسم كشادی ٢٥ كانون ثانی ١٣٢٢
١٣٢٥	سلانیك كورفزنده شركت خیریه واپورلری سیر وسفره باشلادیلر
١٣٢٥	صلح قونفرانسنك ایكنجی دفعه اوله‌رق لاهیده انعقادی ١ حزیران ١٣٢٣
١٣٢٥	قاضی كویندن حیدرپاشا اسكله سنه قدر ریختیم انشاسنه بدأ اولندی ١٨ حزیران ١٣٢٣

سنهٔ هجریه	
١٣٢٥	محترق مکتب سلطانی بناسنك انشاسنه بدأ اولندی ٢٥ حزیران ١٣٢٣
١٣٢٥	درسعادت ـ پشته تلغراف خطنك رسم کشادی ٣ اغستوس ١٣٢٣
١٣٢٥	حجاز تیمور یولی خطنك مداین صالح موقعنه ایصالی ٤ اغستوس ١٣٢٣
١٣٢٥	حجاز تیمور یولی خطنك العلا موقعنه ایصالی
١٣٢٥	العریش تلغراف خطنك وقونیه‌ده ذخیره بورسه‌سنك رسم کشادی
١٣٢٥	ایرلانده ایله امریقا بیننده مارقونی اصولی اوزره تلسز تلغرافله مخابراته مباشرت اولندی ٤ تشرین اول ١٣٢٣
١٣٢٥	قره‌اوتاغ (قره‌تاغ) حرکت ارضی ١٤ تشرین
١٣٢٥	طربزون فرقهٔ عسکریه‌سی قوماندانی فریق خیری پاشانك ناجی نامنده برملازم طرفندن اتلاف ومرقومك اعدامی

سنهٔ هجریه	
١٣٢٥	زنگبار سلطانی سید علی بن حمود حضرتلرینك درسعادتی زیارتی
١٣٢٥	شیمدی‌یه قدر بشکطاش ساحلسراینده اجرا اولونغقده اولان معاینه رسمنك ویریلن ژورنال اوزرینه ییلدیزده اجراسی
١٣٢٥	سلانیك مکتب حقوقنك رسم کشادی
١٣٢٥	دینار ـ اکردیر تیمور یولی قسم اولنك انشاسنه مباشرت اولندی
١٣٢٦	درسعادت ریختیملری اوزرنده مبانیٔ جدیدهٔ رسومیه‌نك وضع اساسی
١٣٢٦	خاصکوی حریق کبیری شباط ١٣٢٣
١٣٢٦	قونیه مکتب حقوقنك رسم کشادی
١٣٢٦	مهاجرین مسافرخانه‌سنك وضع اساسی ٢٨ نیسان ١٣٢٤
١٣٢٦	آرناوودکوی حریقی ٢٥ مایس ١٣٢٤
١٣٢٦	سلانیك الکتریق ترامواینك رسم کشادی ١٤ حزیران ١٣٢٤

ربیع الاول — مارت

ایام	ربیع الاول	مارت	مارت افرنجی	طلوع شمس د	س	ملاحظات
صالی	۱٤	۱	۱٤	۲	۱۲	پرهیز کبیر نصارا
چهارشنبه	۱٥	۲	۱٥	۰	۱۲	آصمه‌لره صو یورومه زمانی
پنجشنبه	۱٦	۳	۱٦	٥۷	۱۱	قرلانغجلرك كله زمانی آخر بردالعجوز
✻ جمعه	۱۷	٤	۱۷	٥٤		
جمعه ایرتسی	۱۸	٥	۱۸	٥۰		
بازار	۱۹	٦	۱۹	٤۷		
بازار ایرتسی	۲۰	۷	۲۰	٤٦		
صالی	۲۱	۸	۲۱	٤۳		نوروز سلطانی تحویل شمس بحمل ۷ ساعت ٤۱ دقیقه
چهارشنبه	۲۲	۹	۲۲	٤۰		اول موسم بهار
پنجشنبه	۲۳	۱۰	۲۳	۳۷		قوز قاووران فورتنه‌سی
✻ جمعه	۲٤	۱۱	۲٤	۳٤		
جمعه ایرتسی	۲٥	۱۲	۲٥	۳۲		بشارت حمل مریم افرنجی
بازار	۲٦	۱۳	۲٦	۲۷		
بازار ایرتسی	۲۷	۱٤	۲۷	۲٥		ثروت فنونك یوم تأسیسی ۱۳۰۷
صالی	۲۸	۱٥	۲۸	۲٤		اغاجلرك یشرمسی
چهارشنبه	۲۹	۱٦	۲۹	۲۱		چاپلاقلرك كلیشی
پنجشنبه	۳۰	۱۷	۳۰	۱۸		فورتنه
✻ جمعه	۱	۱۸	۳۱	۱٦		ربیع الآخر اول سفر دریا
جمعه ایرتسی	۲	۱۹	۱	۱۳		نیسان افرنجی
بازار	۳	۲۰	۲	۱۰		چیچكلرك آچیلمه زمانی
بازار ایرتسی	٤	۲۱	۳	۸		
صالی	٥	۲۲	٤	٥		
چهارشنبه	٦	۲۳	٥	۲		بلبللرك اوتمه زمانی
پنجشنبه	۷	۲٤	٦	۰		
✻ جمعه	۸	۲٥	۷	٥٦	۱۰	بشارت حمل مریم رومی
جمعه ایرتسی	۹	۲٦	۸	٥۳		قرلانغج فورتنه‌سی
بازار	۱۰	۲۷	۹	٥۱		
بازار ایرتسی	۱۱	۲۸	۱۰	٤۹		ازدواج جمل
صالی	۱۲	۲۹	۱۱	٤٦		
چهارشنبه	۱۳	۳۰	۱۲	٤٤		فورتنه
پنجشنبه	۱٤	۳۱	۱۳	٤۱		

ربیع الآخر — نیسان

ایام	ربیع الآخر	نیسان	نیسان افرنجی	طلوع شمس د	س	ملاحظات
✻ جمعه	۱٥	۱	۱٤	۳۸	۱۰	
جمعه ایرتسی	۱٦	۲	۱٥	۳٥		موسم لاله
بازار	۱۷	۳	۱٦	۳۳		
بازار ایرتسی	۱۸	٤	۱۷	۲۹		پارسده ترامواي کشادی ۱۲۹۸
صالی	۱۹	٥	۱۸	۲۷		قوغو فورتنه‌سی
چهارشنبه	۲۰	٦	۱۹	۲٥		تحویل شمس بثور ٦
پنجشنبه	۲۱	۷	۲۰	۲۳		ساعت ٥۲ دقیقه
✻ جمعه	۲۲	۸	۲۱	۲۰		اول ستهٔ ثور
جمعه ایرتسی	۲۳	۹	۲۲	۱۸		
بازار	۲٤	۱۰	۲۳	۱٦		
بازار ایرتسی	۲٥	۱۱	۲٤	۱۲		
صالی	۲٦	۱۲	۲٥	۱۰		
چهارشنبه	۲۷	۱۳	۲٦	۸		آخر ستهٔ ثور
پنجشنبه	۲۸	۱٤	۲۷	٥		جلوس پادشاهی ۱۳۲٥
✻ جمعه	۲۹	۱٥	۲۸	۲		رسیدن لاله بکمال
جمعه ایرتسی	۱	۱٦	۲۹	۰		جمادی الاولی
بازار	۲	۱۷	۳۰	٥۸	۹	بیضهٔ سرخ (بیوك
بازار ایرتسی	۳	۱۸	۱	٥٦		پاسقالیه) مایس افرنجی ۳۱
صالی	٤	۱۹	۲	٥۳		
چهارشنبه	٥	۲۰	۳	٥۱		
پنجشنبه	٦	۲۱	٤	٤۹		رصد دوربیننك ایجادی ۱٦۰۸
✻ جمعه	۷	۲۲	٥	٤٦		
جمعه ایرتسی	۸	۲۳	٦	٤٤		روز خضر چیچك فورتنه‌سی
بازار	۹	۲٤	۷	٤۲		
بازار ایرتسی	۱۰	۲٥	۸	٤۰		نهایت قوت بهار
صالی	۱۱	۲٦	۹	۳۷		
چهارشنبه	۱۲	۲۷	۱۰	۳٥		
پنجشنبه	۱۳	۲۸	۱۱	۳٤		
✻ جمعه	۱٤	۲۹	۱۲	۳۱		
جمعه ایرتسی	۱٥	۳۰	۱۳	۳۰		آخر ایام مطر

مارتده: مملکتمزده هوالر یاغمورلی وفورطنه‌لی کچر، قیش بیتمه‌مشدر. یازلق سبزه‌لر دیکیلیر. چیچکلرك تخملری اکیلیر. باغلر ایکنجی دفعه بودانیر. طیوراهلیه جیوجیو چیقاریرلر. میوه آغاجلری آشیلانیر؛ تا کهانی طوکلردن فدانلر وچیچکلر محافظه اولنمه‌لیدر. هوانك بر کونده برقاچ دفعه تبدل ایتمه‌سی، کونش چارپمسی، نزله، برونشیت کبی عارضه‌لره سبب اولور. بونك ایچون احتیاطلی بولنمه‌لی. قیشلق البسه‌لری چیقارمامه‌لیدر.

نیسانده: هوالر یاواش یاواش دوزه‌لیر؛ برکتلی یاغمورلر یاغار؛ باغلره چوبوق غرس اولنور. آشی عملیاتنه نهایت ویریلیر. یازلق سبزه‌لرك زرعنه دوام ایدیلیر. قاوون وقارپوز اکیلیر. لیمونلقلردن صاقسیلر طیشاری چیقاریلیر. صحته کذلك اعتنا لازمدر. قیشلق البسه‌لری آغیر آغیر تبدیل ایتمه‌لیدر. فقط یوك فانیلالری بردن چیقارمامه‌لیدر.

جمادی الاول — مایس

ایام	جمادی الاولی	مایس	مایس افرنجی	طلوع شمس (س د)	ملاحظات
پازار	١٦	١	١٤	٩, ٢٨	
پازارایرتسی	١٧	٢	١٥	٢٤	
صالی	١٨	٣	١٦	٢٣	فلیز قوباران فورتنه‌سی
چهارشنبه	١٩	٤	١٧	٢٢	
پنجشنبه	٢٠	٥	١٨	١٩	موسم گل
* جمعه	٢١	٦	١٩	١٧	روسیه ایمپراطورینك تولدی
جمعه ایرتسی	٢٢	٧	٢٠	١٦	
پازار	٢٣	٨	٢١	١٤	تحویل شمس بجوزا
پازارایرتسی	٢٤	٩	٢٢	١٢	اولکر فورتنه‌سی
صالی	٢٥	١٠	٢٣	١١	باغ اوغولمه زمانی
چهارشنبه	٢٦	١١	٢٤	١٠	نقصان ماء ارض
پنجشنبه	٢٧	١٢	٢٥	٨	صیجاقلرك بدئی
* جمعه	٢٨	١٣	٢٦	٦	
جمعه ایرتسی	٢٩	١٤	٢٧	٥	روسیه ایمپراطورینك تتوجی
پازار	٣٠	١٥	٢٨	٢	قیون قرقه زمانی
پازارایرتسی	١	١٦	٢٩	٠١	جمادی الاخره
صالی	٢	١٧	٣٠	٠٠	نیل نهرینك ازدیادی قباق ملتمی
چهارشنبه	٣	١٨	٣١	٨, ٥٩	اول ریاح بوارح
پنجشنبه	٤	١٩	١	٥٨	حزیران افرنجی
* جمعه	٥	٢٠	٢	٥٦	فلیز قیران فورتنه‌سی
جمعه ایرتسی	٦	٢١	٣	٥٦	
پازار	٧	٢٢	٤	٥٤	قلت میاه
پازارایرتسی	٨	٢٣	٥	٥٣	شمال روزکارینك هبوبی
صالی	٩	٢٤	٦	٥٣	بك اوغلی حریق کبیری ١٢٨٦
چهارشنبه	١٠	٢٥	٧	٥٢	
پنجشنبه	١١	٢٦	٨	٥١	جبالی وشیل طلومبه حریقی ١٣٠١
* جمعه	١٢	٢٧	٩	٥٠	موسم حصاد. عروج عیسی علیه السلام
جمعه ایرتسی	١٣	٢٨	١٠	٤٩	
پازار	١٤	٢٩	١١	٤٨	فورتنه
پازارایرتسی	١٥	٣٠	١٢	٤٧	
صالی	١٦	٣١	١٣	٤٧	

جمادی الاخر - حزیران

ایام	جمادی الاخر	حزیران	حزیران افرنجی	طلوع شمس (س د)	ملاحظات
چهارشنبه	١٧	١	١٤	٨, ٤٠	
پنجشنبه	١٨	٢	١٥	٤٦	المانیا ایمپراطورینك قعودی ١٨٨٨
* جمعه	١٩	٣	١٦	٤٦	شمال روزکارینك هبوبی
جمعه ایرتسی	٢٠	٤	١٧	٤٥	
پازار	٢١	٥	١٨	٤٥	بروسه تیموریولنك کشادی ١٣٠٨
پازارایرتسی	٢٢	٦	١٩	٤٥	فورتنه
صالی	٢٣	٧	٢٠	٤٤	
چهارشنبه	٢٤	٨	٢١	٤٤	تحویل شمس بسرطان
پنجشنبه	٢٥	٩	٢٢	٤٤	
* جمعه	٢٦	١٠	٢٣	٤٤	کون دونمی فورتنه‌سی
جمعه ایرتسی	٢٧	١١	٢٤	٤٤	
پازار	٢٨	١٢	٢٥	٤٥	
پازارایرتسی	٢٩	١٣	٢٦	٤٥	بیراق آشیسی زمانی
صالی	١	١٤	٢٧	٤٥	رجب
چهارشنبه	٢	١٥	٢٨	٤٥	
پنجشنبه	٣	١٦	٢٩	٤٦	
* جمعه	٤	١٧	٣٠	٤٧	
جمعه ایرتسی	٥	١٨	١	٤٧	تموز افرنجی
پازار	٦	١٩	٢	٤٨	بیراق فورتنه‌سی
پازارایرتسی	٧	٢٠	٣	٤٨	اول بادسموم
صالی	٨	٢١	٤	٤٩	
چهارشنبه	٩	٢٢	٥	٥٠	
پنجشنبه	١٠	٢٣	٦	٥٠	
* جمعه	١١	٢٤	٧	٥١	میلاد یحیی علیه السلام
جمعه ایرتسی	١٢	٢٥	٨	٥٢	لیلهٔ رغائب آتش کیجه‌سی
پازار	١٣	٢٦	٩	٥٣	آخر بوارخ
پازارایرتسی	١٤	٢٧	٠	٥٤	فورتنه
صالی	١٥	٢٨	١١	٥٦	استانبولده زلزله وقوعی ١٣١٠
چهارشنبه	١٦	٢٩	١٢	٥٧	
پنجشنبه	١٧	٣٠	١٣	٥٨	

مایسده : هوالر ایجه دوزلمشدر. بوآی ریعان بهاردر . هرطرف جنت آسا برمنظره عرض ایدر . کوللرك موسم کمالیدر. اکثر چیچکلر آچار. باغلرده کوتوکلرك فلیزلری قیریلیر. کولله‌مه خسته‌لغنه قارشی کوکورت، میلدیوبه قارشی کوزطاشی محلولی قوللانیلیر. ایپك بوجکلری چیقاریلیر. حیوانات چایره چیقار. حیوانلری صقاغیدن (اوکسوروکدن) محافظه ایچون بورنلرینه کوکورت توتسیسی ویرمه‌لیدر .

حزیرانده : صیجاقلر ایجه باصمشدر . کونلر غایت اوزوندر . فقط یاواش یاواش قیصالمغه باشلار. باغلرده یاغمورلردن صوکره کوکورت سرپمکه دقت ایتمه‌لیدر . یاپراق آشیسی بو آیك یکرمیسنه قدر قابل اجرادر . میوه آغاجلری وسبزه‌لر صولانیر . ایپك بوجکلری قوزه یاپارلر . بوآیده کومسلری تمیزله‌مه‌لیدر . موسم حصاد ممالك عثمانیه‌نك اکثر جهاتنده بوآیده باشلار .

رجب شریف — تموز

ایام	رجب	تموز	تموز افرنجی	ساعت (د)	ساعت (س)	ملاحظات
* جمعه	١٨	·	١٤	٥٩	,	فرانسزلرك یوم مخصوصی
جمعه ایرتسی	١٩	٢	١٥	١	٩,	زیارت مریم روسی
بازار	٢٠	٣	١٦	٢		فرانسه والمانیا محاربه‌سنك اعلانی ١٨٧٠
بازارایرتسی	٢١	٤	١٧	٤		
صالی	٢٢	٥	١٨	٤		فورتنه
چهارشنبه	٢٣	٦	١٩	٦		
پنجشنبه	٢٤	٧	٢٠	٨		شدت حرارت
* جمعه	٢٥	٨	٢١	٩		
جمعه ایرتسی	٢٦	٩	٢٢	١١		لیلهٔ معراج سعادت منهاج
بازار	٢٧	١٠	٢٣	١٣		عید ملیٔ عثمانی
بازارایرتسی	٢٨	١١	٢٤	١٣		تحویل شمس باسد
صالی	٢٩	١٢	٢٥	١٤		
چهارشنبه	٣٠	١٣	٢٦	١٦		
پنجشنبه	١	١٤	٢٧	١٩		شعبان حمرت عنب
* جمعه	٢	١٥	٢٨	٢١		ییراق آتیشنك صوکی
جمعه ایرتسی	٣	١٦	٢٩	٢٣		ایتالیا قرالنك قعودی ١٩٠٠
بازار	٤	١٧	٣٠	٢٥		
بازار ایرتسی	٥	١٨	٣١	٢٧		قزیل اریك فورتنه‌سی
صالی	٦	١٩	١	٢٩		اغستوس افرنجی
چهارشنبه	٧	٢٠	٢	٣١		اول ایام باخور یوم ٨
پنجشنبه	٨	٢١	٣	٣٣		
* جمعه	٩	٢٢	٤	٣٥		
جمعه ایرتسی	١٠	٢٣	٥	٣٧		
بازار	١١	٢٤	٦	٤٠		
بازارایرتسی	١٢	٢٥	٧	٤٢		
صالی	١٣	٢٦	٨	٤٤		آخر ایام باخور
چهارشنبه	١٤	٢٧	٩	٤٦		انكلتره قرالنك تتوجی ١٩٠٢
پنجشنبه	١٥	٢٨	١٠	٤٨		لیلهٔ مبارکهٔ برات
* جمعه	١٦	٢٩	١١	٥١		نهایت قوت کرما
جمعه ایرتسی	١٧	٣٠	١٢	٥٣		
بازار	١٨	٣١	١٣	٥٥		

شعبان المعظم — اغستوس

ایام	شعبان	اغستوس	اغستوس افرنجی	ساعت (د)	ساعت (س)	ملاحظات
بازارایرتسی	١٩	١	١٤	٥٨	٩,	اول صوم مریم
صالی *	٢٠	٢	١٥	٠٠	١٠,	
چهارشنبه	٢١	٣	١٦	٢		
پنجشنبه	٢٢	٤	١٧	٥		
* جمعه	٢٣	٥	١٨	٧		اوستریا ایمپراطورینك تولدی ١٨٣٠
جمعه ایرتسی	٢٤	٦	١٩	١		
بازار	٢٥	٧	٢٠	١٢		
بازارایرتسی	٢٦	٨	٢١	١٤		تغییر اوراق اشجار
صالی	٢٧	٩	٢٢	١٧		
چهارشنبه	٢٨	١٠	٢٣	١٩		تحویل شمس بسنبله
پنجشنبه	٢٩	١١	٢٤	٢٢		آخر بادسموم
* جمعه	١	١٢	٢٥	٢٤		رمضان المبارك
جمعه ایرتسی	٢	١٣	٢٦	٢٧		
بازار	٣	١٤	٢٧	٣		
بازارایرتسی	٤	١٥	٢٨	٣٢		
صالی	٥	١٦	٢٩	٣٥		لیلكلرك كیدیشی
چهارشنبه	٦	١٧	٣٠	٣٧		مهرجان فورتنه‌سی
پنجشنبه	٧	١٨	٣١	٤		
* جمعه	٨	١٩	١	٤٢		
جمعه ایرتسی	٩	٢٠	٢	٤٥		فورتنه
بازار	١٠	٢١	٣	٤٧		
بازارایرتسی	١١	٢٢	٤	٥٠		میوه‌لرك كماله ایرمسی
صالی	١٢	٢٣	٥	٥٢		
چهارشنبه	١٣	٢٤	٦	٥٤		
پنجشنبه	١٤	٢٥	٧	٥٧		
* جمعه	١٥	٢٦	٨	٠١	١١,	ییلدیرجین کچیمی فورتنه‌سی
جمعه ایرتسی	١٦	٢٧	٩	٤		قوج آییرمه زمانی
بازار	١٧	٢٨	١٠	٧		
بازارایرتسی	١٨	٢٩	١١	١٠		
صالی	١٩	٣٠	١٢	١٢		
چهارشنبه	٢٠	٣١	١٣	١٥		دایلاق فورتنه‌سی

تموزده : صیجاقلریك مؤثردر. کونلر برساعت قدر قیصالیر. قیشلق سبزه‌لر دیکیلیر. میوه‌لرك اکثری کماله ایرر. قاوون قارپوز چوغالیر. باغده اوجنجی چاپالامه عملیاتی اجرا ایدیلیر؛ حیوانانه قورو ات ویریلیرسه پك نافعدر. صیجاقلر انسانه طوقونور؛ یوزده لکه‌لر حاصل اولور. دکز حماملرینك تام موسمیدر. چوق میوه یمك فساد معده‌یی موجب اولور.

آغستوسده : کیجه‌لر اوزار، بعض کونلر تحملفرسا صیجاقلر اولور. زیاده‌جه چی دوشر. کتان، خشخاش، زعفران، یولاف، شلغم، پانجار تخملری اکیلیر؛ ایلك زیتون محصولی طوپلانیر. اوزوملر ایجه کماله ایرر. ووانلردن بال آلینیر. تموز و آغستوسده احوال صحیه‌یه دقت لازمدر. صیجاقلر ومیوه‌لر انسانه طوقونه‌بیلیر. سیوری سینکلردن تحفظ لازمدر. صینمه‌یه اوغرامامق ایچون (کینین) آلمه‌لیدر.

رمضان المبارك — ایلول

ایام	رمضان المبارك	ایلول	ایلول افرنجی	طلوع شمس (س د)	ملاحظات
پنجشنبه	٢١	١	١٤	١١, ١٦	
* جمعه	٢٢	٢	١٥	١٩	
جمعه ایرتسی	٢٣	٣	١٦	٢٢	
پازار	٢٤	٤	١٧	٢٤	انکسار کرما
پازارایرتسی	٢٥	٥	١٨	٢٧	
صالی	٢٦	٦	١٩	٣	لیلهٔ قدر
چهارشنبه	٢٧	٧	٢٠	٣٢	
پنجشنبه	٢٨	٨	٢١	٣٥	میلاد مریم
* جمعه	٢٩	٩	٢٢	٣٨	رأس سنهٔ هجریهٔ شمسیه ١٢٩٠
جمعه ایرتسی	٣٠	١٠	٢٣	٤١	عرفه
پازار	١	١١	٢٤	٤٤	شوال المکرم صلاة عیدفطر ١٢ ساعت ٣٢ دقیقه
پازارایرتسی	٢	١٢	٢٥	٤٧	
صالی	٣	١٣	٢٦	٥٠	کستانه قره‌سی فورته‌سی
چهارشنبه	٤	١٤	٢٧	٥٢	عبدالصلیب
پنجشنبه	٥	١٥	٢٨	٥٥	اغاجلردن صولرك چکیلمه‌سی زمانی
* جمعه	٦	١٦	٢٩	٥٧	
جمعه ایرتسی	٧	٧	٣٠	١٢, ٠	
پازار	٨	١٨	١	٢	تشرین اول افرنجی
پازارایرتسی	٩	١٩	٢	٥	قوش کچیمی فورته‌سی
صالی	١٠	٢٠	٣	٨	
چهارشنبه	١١	٢١	٤	١٠	
پنجشنبه	١٢	٢٢	٥	١٣	
* جمعه	١٣	٢٣	٦	١٦	
جمعه ایرتسی	١٤	٢٤	٧	١٩	
پازار	١٥	٢٥	٨	٢٢	
پازارایرتسی	١٦	٢٦	٩	٢٥	
صالی	١٧	٢٧	١٠	٢٨	ییراق دوکمی زمانی
چهارشنبه	١٨	٢٨	١١	٣	
پنجشنبه	١٩	٢٩	١٢	٣٣	
* جمعه	٢	-	١٣	٣٥	مریم انا فورته‌سی

شوال — تشرین اول

ایام	شوال	تشرین اول	تشرین اول افرنجی	طلوع شمس (س د)	ملاحظات
جمعه ایرتسی	٢١	١	١٤	١٢, ٣٧	
پازار	٢٢	٢	١٥	٤١	
پازارایرتسی	٢٣	٣	١٦	٤٣	اول ایام مطر
صالی	٢٤	٤	١٧	٤٥	
چهارشنبه	٢٥	٥	١٨	٤٨	
پنجشنبه	٢٦	٦	١٩	٥١	قرلانقج فورته‌سی
* جمعه	٢٧	٧	٢٠	٥٣	
جمعه ایرتسی	٢٨	٨	٢١	٥٦	اول ایام غرس اشجار
پازار	٢٩	٩	٢٢	١, ٠	
پازارایرتسی	١	١	٢٣	٢	باغ بوزومی فورته‌سی
صالی	٢	١١	٢٤	٤	تحویل شمس بعقرب
چهارشنبه	٣	١٢	٢٥	٧	
پنجشنبه	٤	١٣	٢٦	٨	برودت میاه
* جمعه	٥	١٤	٢٧	١٢	
جمعه ایرتسی	٦	١٥	٢٨	١٤	
پازار	٧	١٦	٢٩	١٧	شدت ریاح
پازارایرتسی	٨	١٧	٣٠	١٩	اغاج کسمه زمانی
صالی	٩	١٨	٣١	٢٢	بالق فورته‌سی
چهارشنبه	١٠	١٩	١	٢٤	تشرین ثانی افرنجی
پنجشنبه	١١	٢٠	٢	٢٧	روسیه ایمپراطورینك قعودی
* جمعه	١٢	٢١	٣	٢٩	ذی القعده
جمعه ایرتسی	١٣	٢٢	٤	٣١	نهایت قوت حریف
پازار	١٤	٢٣	٥	٣٤	فورتنه
پازارایرتسی	١٥	٢٤	٦	٣٦	
صالی	١٦	٥	٧	٣٩	فورتنه
چهارشنبه	١٧	٢٦	٨	٤٢	روز قاسم
پنجشنبه	٨	٢٧	٩	٤٤	انکلتره قرالنك تولدی ١٨٤١
* جمعه	١٩	٢٨	١	٤٦	
جمعه ایرتسی	٢	٢٩	١	٤٨	ایتالیا قرالنك تولدی
پازار	٢١		١٢	٥٠	
پازارایرتسی	٢٢	٣١	١٣	٥٢	

ایلولده : آرتق صعوقلر باشلار. کیجه‌لر اکثریا پك بارددر . صباحلری سیس زیاده‌در . آرپه ، یولاف. ییش پاتاتسی ، طورب ، چاودار، بغدای، ابه کومجی . قرنه‌بهر . اسپناق زرع اولونور .

صوك بهار میوه‌لرینك زمان اقتطافیدر. اوزوم ایله تداوی . بروسه قابلیجه‌لرنی زیارت بوآیده‌در. صیفیه‌لردن عودت اتمه‌لیدر .

تشرین اولده : خزان روزکارلری باشلار قاسم بوآیده‌در سفردریایه نهایت ویریلیر. اولولده باشلانان باغ بوزومنه ختام ویریلیر. آغاج دیکمك ایچون اك مناسب موسم بوآیدر . بقله وایلك بهار اسپناغی ، برلیه زرع اولونور . صاقسیلر «سه‌ر»ه آلینیر . طاووقلره حبوبات ویرمك نافعدر. آغاجلرك یرلری دکیشدیریلیر .

ذی‌القعده — تشرین ثانی

ایام	ذی‌القعده	تشرین ثانی	تشرین ثانی افرنجی	طلوع شمس (س د)	ملاحظات
صالی	٢٣	١	١٤	١، ٥٣	
چهارشنبه	٢٤	٢	١٥	٥٦	جنوب روزکارینک هبوبی
پنجشنبه	٢٥	٣	١٦	٥٨	
* جمعه	٢٦	٤	١٧	٢، ٠٠	
جمعه ایرتسی	٢٧	٥	١٨	١	قوچ قاتیجی فورتنه‌سی
پازار	٢٨	٦	١٩	٣	
پازار ایرتسی	٢٩	٧	٢٠	٥	
صالی	٣٠	٨	٢١	٨	فورتنه
چهارشنبه	١	٩	٢٢	١	ذی‌الحجه دخول مریم بحراب افرنجی
پنجشنبه	٢	١٠	٢٣	١٢	تحویل شمس بقوس
* جمعه	٣	١١	٢٤	١٣	فورتنه
جمعه ایرتسی	٤	١٢	٢٥	١٥	
پازار	٥	١٣	٢٦	١٧	اغاجلردن صولرک چکلمه‌سی
پازار ایرتسی	٦	١٤	٢٧	١٨	
صالی	٧	١٥	٢٨	٢٠	اول صوم میلاد
چهارشنبه	٨	١٦	٢٩	٢١	اولکر فورتنه‌سی
پنجشنبه	٩	١٧	٣٠	٢٣	
* جمعه	١٠	١٨	١	٢٤	کانون‌اول افرنجی صلاة عید اضحی ٣-١٢
جمعه ایرتسی	١١	١٩	٢	٢٥	اوستریا ایمپراطورینک قعودی ١٨٤٨
پازار	١٢	٢٠	٣	٢٦	هبوب عواصف
پازار ایرتسی	١٣	٢١	٤	٢٨	دخول مریم بحراب رومی
صالی	١٤	٢٢	٥	٢٩	
چهارشنبه	١٥	٢٣	٦	٣٠	ابتدای ربع شمالی
پنجشنبه	١٦	٢٤	٧	٣١	فورتنه
* جمعه	١٧	٢٥	٨	٣٢	یپراق دوکمک نباتی
جمعه ایرتسی	١٨	٢٦	٩	٣٣	حمل مریم
پازار	١٩	٢٧	١٠	٣٤	قره قیش فورتنه‌سی
پازار ایرتسی	٢٠	٢٨	١١	٣٥	عرفه
صالی	٢١	٢٩	١٢	٣٦	
چهارشنبه	٢٢	٣٠	١٣	٣٦	

ذی‌الحجه — کانون اول

ایام	ذی‌الحجه	کانون اول	کانون اول افرنجی	طلوع شمس (س د)	ملاحظات
پنجشنبه	٢٣	١	١٤	٢، ٣٧	
* جمعه	٢٤	٢	١٥	٣٧	فورتنه
جمعه ایرتسی	٢٥	٣	١٦	٣٨	
پازار	٢٦	٤	١٧	٣٨	
پازار ایرتسی	٢٧	٥	١٨	٣٨	اول شب یلدا
صالی	٢٨	٦	١٩	٣٩	
چهارشنبه	٢٩	٧	٢٠	٣٩	
پنجشنبه	٣٠	٨	٢١	٣٩	فورتنه
* جمعه	١	٩	٢٢	٣٩	محرم‌الحرام رأس سنه ١٣٣٠ اول اربعین
جمعه ایرتسی	٢	١٠	٢٣	٣٩	تحویل شمس بجدی
پازار	٣	١١	٢٤	٣٩	
پازار ایرتسی	٤	١٢	٢٥	٣٩	میلاد عیسی ع م افرنجی
صالی	٥	١٣	٢٦	٣٩	
چهارشنبه	٦	١٤	٢٧	٣٨	آخر شب یلدا
پنجشنبه	٧	١٥	٢٨	٣٨	کون دونمی فورتنه‌سی
* جمعه	٨	١٦	٢٩	٣٧	
جمعه ایرتسی	٩	١٧	٣٠	٣٧	فورتنه
پازار	١٠	١٨	٣١	٣٦	یوم عاشورا
پازار ایرتسی	١١	١٩	١	٢٦	کانون ثانی افرنجی رأس سنهٔ میلادیه ١٩١١
صالی	١٢	٢٠	٢	٣٥	
چهارشنبه	١٣	٢١	٣	٣٤	
پنجشنبه	١٤	٢٢	٤	٣٣	فورتنه
* جمعه	١٥	٢٣	٥	٣٢	
جمعه ایرتسی	١٦	٢٤	٦	٣١	اطفائیه الاینک تشکیلی ١٢٨٨
پازار	١٧	٢٥	٧	٣٠	میلاد عیسی ع م رومی ایتالیا قرالیچه‌سنک تولدی
پازار ایرتسی	١٨	٢٦	٨	٢٩	
صالی	١٩	٢٧	٩	٢٨	زمهریر فورتنه‌سی
چهارشنبه	٢٠	٢٨	١٠	٢٧	اشتداد برودت
پنجشنبه	٢١	٢٩	١١	٢٦	
* جمعه	٢٢	٣٠	١٢	٢٤	
جمعه ایرتسی	٢٣	٣١	١٣	٢٢	

تشرین ثانیده : صوک بهار ختامه ایرر . یاصدیرمه یازی دینیلن صیجاق هوالر بو آیده‌در . باغلر کریزمه ایدیلیر . چبوق غرس اولونور . کوربه فدانلرک دیبلری صغوقه قارشی قوری اوتلرله اورتیلور . چفت سورولور . زیتون وکتانه محصوللری طوپلانور . قیشلق البسه‌لری آرتق کیمه‌لیدر .

کانون اولده : صغوقلر آرتار . سورکلی یاغمورلر باشلار . قار یاغار . شب یلدا بو آیده‌در . طوکلردن اول غرسیاتی اکمال ایتملیدر . فدانلری صغوقدن محافظه چاره‌سنه توسل ایله‌ملیدر . آغاجلر نقل اولنور . رأس سنهٔ افرنجیه بو آیده‌در . حیوانات آغیللره نقل اولونور . سه‌رلرده صوبالر یانار . زمهریر بو آیده‌در . هوالر متبدل اولدیغندن صحته زیاده‌سیله اعتنا ایدلمه‌لیدر .

محرم الحرام — کانون ثانی

ایام	محرم	کانون ثانی	کانون ثانی افرنجی	طلوع شمس د س	ملاحظات
پازار	٢٤	١	١٤	٢, ٢١	رأس سنهٔ میلادیه رومی ١٩١٢
پازار ایرتسی	٢٥	٢	١٥	٢	
صالی	٢٦	٣	١٦	١٨	فورتنه
چهارشنبه	٢٧	٤	١٧	١٧	
پنجشنبه	٢٨	٥	١٨	١٥	
* جمعه	٢٩	٦	١٩	١٣	خاچك صویه اتلمسی
جمعه ایرتسی	٣٠	٧	٢٠	١١	
پازار	١	٨	٢١	١٠	صفرالخیر تحویل شمس بدلو
پازار ایرتسی	٢	٩	٢٢	٨	
صالی	٣	١٠	٢٣	٥	
چهارشنبه	٤	١١	٢٤	٤	انکلتره قرالنك قعودی ١٩٠١
پنجشنبه	٥	١٢	٢٥	٢	
* جمعه	٦	١٣	٢٦	٢, ٠١	فورتنه
جمعه ایرتسی	٧	١٤	٢٧	٥٩	المانیا ایمپراطورینك قعودی
پازار	٨	١٥	٢٨	٥٧	شدت سرما
پازار ایرتسی	٩	١٦	٢٩	٥٥	آیاندون فورتنه‌سی
صالی	١٠	١٧	٣٠	٥٢	آخر اربعین
چهارشنبه	١١	١٨	٣١	٥١	اول خمسین
پنجشنبه	١٢	١٩	١	٤٨	شباط افرنجی
* جمعه	١٣	٢٠	٢	٤٦	
جمعه ایرتسی	١٤	٢١	٣	٤٣	
پازار	١٥	٢٢	٤	٤	ازدواج حیوانات
پازار ایرتسی	١٦	٢٣	٥	٣٨	
صالی	١٧	٢٤	٦	٣٦	غایت قوت سرما
چهارشنبه	١٨	٢٥	٧	٣٣	فورتنه
پنجشنبه	١٩	٢٦	٨	٣١	
* جمعه	٢	٢٧	٩	٢٩	
جمعه ایرتسی	٢١	٨	١٠	٢٧	
پازار	٢٢	٢٩	١١	٢٥	
پازار ایرتسی	٢٣	٣٠	١٢	٢٢	
صالی	٢٤	٣١	١٣	٢٠	

صفرالخیر — شباط

ایام	صفر	شباط	شباط افرنجی	طلوع شمس د س	ملاحظات
چهارشنبه	٢٥	١	١٤	١, ١٧	
پنجشنبه	٢٦	٢	١٥	١٥	اغاج دیکمه زمانی
* جمعه	٢٧	٣	١٦	١٣	
جمعه ایرتسی	٢٨	٤	١٧	١٠	
پازار	٢٩	٥	١٨	٦	
پازار ایرتسی	١	٦	١٩	٣	ربیع الاول تحویل شمس بحوت
صالی	٢	٧	٢٠	١, ٠٠	برنجی جمره هوایه
چهارشنبه	٣	٨	٢١	١٢, ٥٨	فورتنه
پنجشنبه	٤	٩	٢٢	٥٦	
* جمعه	٥	١٠	٢٣	٥٣	فورتنه
جمعه ایرتسی	٦	١١	٢٤	٥٠	
پازار	٧	١٢	٢٥	٤٩	
پازار ایرتسی	٨	١٣	٢٦	٤٦	
صالی	٩	١٤	٢٧	٤٣	ایکنجی جمره صویه
چهارشنبه	١٠	١٥	٢٨	٤١	
پنجشنبه	١١	١٦	١	٣٨	لیلهٔ مولد النبی صلی الله تعالی علیه وسلم
* جمعه	١٢	١٧	٢	٣٦	
جمعه ایرتسی	١٣	١٨	٣	٣٣	انکسار سرما
پازار	١٤	١٩	٤	٣٠	
پازار ایرتسی	١٥	٢	٥	٢٦	فورتنه
صالی	١٦	٢١	٦	٢٣	اوچنجی جمره طپراغه
چهارشنبه	١٧	٢٢	٧	٢٠	جریان ماء اشجار
پنجشنبه	١٨	٢٣	٨	١٨	باغ بودامه زمانی
* جمعه	١٩	٢٤	٩	١٦	قلم آشیسی زمانی
جمعه ایرتسی	٢٠	٢٥	١٠	١٤	
پازار	٢١	٢٦	١١	١٠	اول برد عجوز فورتنه
پازار ایرتسی	٢٢	٢٧	١٢	٨	
صالی	٢٣	٢٨	١٣	٦	اصمه‌لره صویورمه زمانی
چهارشنبه	٢٤	٢٩	١٤	٤	

کانون‌ثانیده : قیش بوتون شدتی کوستر . بویوك فورطنه‌لر اولور . کونلر اوزامغه باشلار . بالمره کوبره نقل اولونور . کوتوکلر طفیلانه‌قارشی بادانه ایدلیر . آغاجلرك قورومشلری کسیلیر . اشجار غرس ونقل اولونور . لیمونلقلرك حرارتی اون درت درجه‌دن آشاغی دوشمه‌ملیدر . قویونلر طوغورمغه باشلار . هندیلر قولوچقه اولور . قیزاق اکلنجه‌لری بو آیده‌در .

شباطده : موسم شتا آرتق ختامه یوز طوتار. شباط یا ایکی یا بر کون اکسیك اولدیغی ایچون «قیصیر» آی دیرلر. باغلر بودانیر. آشی یاپیله‌جقسه‌ چوبوقلر احضار ایدیلیر. غرسیاته دوام اولونور. قلم آشیسنه باشلانیر. تارلالرك صوبی آقیدیلیر. بزه باغچه‌لر تمیزلنیر. بوتون میوه آغاجلری بودانیر. هوالر مساعده ایتدکجه حیوانات قیره چیقاریلیر. طاووقلر قولوچقه اولورلر. هوالر بعضاً آچدیغی ایچون وجود امراضه پك مستعددر. جمره‌لر بو آیده دوشر.

کوندوز وکیجه‌لرك امتداد وتناقصی

کوندوزلرك امتداد ، کیجه‌لرك تناقصی

	ثانیه	دقیقه	ساعت
کانون اول طفوزندن نهایتنه دکین	۰۰	۱۸	۰
کانون ثانی ابتداسندن »	۰۸	۰٤	۱
شباط » »	۵۲	۱٤	۱
مارت » »	۰۰	۲٤	۱
نیسان » »	٤۰	۱۰	۱
مایس » »	۲۰	٤۱	۰
حزیران » طفوزینه قدر	۵۰	۰۱	۱

کیجه‌لرك امتدادی ، کوندوزلرك تناقصی

	ثانیه	دقیقه	ساعت
حزیران طفوزندن نهایتنه دکین	٤۲	۱٤	۰
تموز ابتداسندن »	۱٤	۵۷	۰
اغستوس » »	۵٤	۱۸	۱
ایلول » »	۰۲	۲۱	۱
تشرین اول » »	۳۲	۱٦	۱
تشرین ثانی » »	۳٤	٤۱	۰
کانون اول » طفوزینه قدر	۳٤	۰۲	۱

خسوف وکسوف

بوسنه واقع اوله‌جق خسوف وکسوفلر بروجه‌زیردر :

معلوم اولدیغی اوزره کونشك طوتولماسنه کسوف ، آیك طوتولماسنه خسوف دیرلر :

بوسنه ۱۵ نیسانده بر (کسوف کلی) واقع اوله‌جقدر . بحر محیط کبیر وآوسترالیادن رؤیت اولنه‌جقدر .

ینه ۹ تشرین اولده برده (کسوف جزئی) اوله‌جقدر . بونك ساحهٔ رؤیتی‌ده ترکستان چین واقصای شرق ، بحر محیط کبیر طرفلریدر .

خسوفه کلنجه : بو سنه ٢٨ مارتده برخسوف واقع اولوب آوروپا قطعه‌سندن رؤیت ایدیله بیله‌جکدر .

برده ٢٤ تشرین اولده آوروپادن قسماً کوریله بیله‌جك برخسوف واقع اوله‌جقدر .

استانبولده حساب وسطی ایله احوال هوائیه

قارلی کونلر	١٤	میزان هوانك ارتفاعی	٧٦،٥
یاغمورلی کونلر	٧٠	درجهٔ حرارت	١٧،٥
پویراز هواسی	١٤٣	ارتفاع مطر	٧١،١٢٥
لدوس هواسی	١٢٢	فورطنه‌لی کونلر	١٥

استانبولده وقت زوالده یعنی اون ایکی ایکن ممالك آتیه‌ده شویله‌در :

استانبول			١٢	نیویورق	کیجه‌یاریسندن صکرا	٣٢	٥
اسکندریه		١٠	١٢	ریودوژانیرو	» »	٣٩	٧
پترسبورغ		٢٣	١٢	لیزبون	صباح	٥٤	٩
موسقوا		٣	١	دوبلن	»	٣	١٠
شام		٥٠	١٢	مادرید	»	١٥	١٠
مدینه		١٠	١	لوندره	کوندوز	٢٦	١٠
طهران		٥٦	١	پارس	»	٣٠	١٠
بخارا		٤٢	٢	جزایر	»	٤٠	١٠
بومبای		١٨	٣	روما	»	١٨	١١
زنکبار		٧	١	برلن	»	٢٤	١١
باتاویا		٣٩	٥	ویانه	»	٣٦	١١
پکین		١٧	٦	استوقهولم	»	٤٢	١١
سیدنه‌ی		٢١	٨	امید برونی	»	٤٦	١١
مکسیقو	کیجه‌یاریسندن صکرا	٥٠	٣	وارشووا	»	٥٧	١١
پاناما	» »	١٨	٥	آتنه	»	١٠	١٢
واشینغتون	» »	٢٨	٥	بکرش	»	٣٠	١٢

ایام ولیالیٔ مبارکهٔ اسلامیه

لیلهٔ رغائب عمیمة المواهب :	حزیرانك یکرمی بشنجی جمعه ایرتهسی کیجهسی
لیلهٔ معراج سعادت منهاج :	تموزك طقوزنجی جمعه ایرتهسی کیجهسی
لیلهٔ مبارکهٔ برات :	تموزك یکرمی سکزنجی پنجشنبه کیجهسی
غرهٔ شهر صیام :	آغستوسك اون ایکنجی جمعه کونی
زیارت خرقهٔ سعادت :	آغستوسك یکرمی آلتنجی جمعه کونی
لیلهٔ جلیلهٔ قدر :	ایلولك آلتنجی صالی کیجهسی
عید سعید فطر :	ایلولك اون برنجی پازار کونی
عید سعید اضحا :	تشرین ثانینك اون سکزنجی جمعه کونی
رأس سنهٔ هجریهٔ قمریه [١٣٣٠] :	کانون اولك طقوزنجی جمعه کونی
یوم عاشورا :	کانون اولك اون سکزنجی پازار کونی
لیلهٔ مولدالنبی (ع.م) :	شباطك اون آلتنجی پنجشنبه کیجهسی

عید ملیٔ عثمانی

ملت معظمهٔ عثمانیهنك استرداد حریت ایتمهسی وقانون اساسینك دفعهٔ ثانیه اولارق اعلانی

٢٤ جماذیالاخر ١٣٢٦

١٠ تموز ١٣٢٤

مجلس مبعوثانك یوم کشادی

٢٣ ذیالقعده ١٣٢٦

٤ کانون اول ١٣٢٤

ایام مخصوصهٔ خرستیانیه

تقویم شمسی‌یه تابع اولان ایام مخصوصه

٢٥ کانون‌اول — میلاد عیسی (بوکوندن صکره کلن بازار کونی ابراهیم ، اسحق ، یعقوب ، یوسف ، داود ، سلیمان (ع . م) ایله توراتده مذکور صلحا ایچوندر .

٢٦ » — مریمك مادر مسیح اولدیغنی تذکار مخصوصدر .

٢٧ » — نصرانیت یولنده فدای جان ایدن استفان نامنه .

١ کانون‌ثانی — (رأس سنهٔ میلادیه) ختان عیسی . ینه بوکون قیصری‌یه ، پسقپوسی واسیلیوس ایچوندر . (لاتینلر ٣١ کانون اولده ، ارمنیلر ٢ کانون ثانیده اجرا ایدرلر .)

٦ » — تعمید عیسی (ارمنیلر میلاد ایله تعمیدی برکونده یعنی ١ کانون ثانیده اجرا ایدرلر)

٧ » — یحیی علیه‌السلام نامنه .

١٧ » — مصرلی آنطونیوس نامنه (لاتینلر ٢٩ کانونده ، ارمنیلر ١٩ رومیده تذکار ایدرلر .)

١٨ » — اسکندریه پطریقی آناستاسیوس ایله کیریلوس نامنه .

٢٠ » — راهب افتمیوس نامنه . (اورتودوقسلر اجرا ایدر .)

٢١ » — فداکاران رهباندن آناستاسیوس نامنه . (اورتودوقسلره مخصوصدر .)

٢٥ » — استانبول پطریقی غریغور نامنه (ارمنیلره مخصوصدر .)

٢٧ » — استانبول پطریقلرندن یوانیس خرستوسیوس نامنه (اورتودوقسلره لاتینلره مخصوص ٣ کون .)

٣٠ » — قیصریه پسقپوسی واسیلوس ایله غره‌غوار نامنه (بوکا مکتب یورطیسی دخی دینیلور .)

٢ شباط — مریمك ذات مسیحی تولدینك قرقنجی کونی بیت‌اللحمه کوتوریشنی تذکاره مخصوصدر (ارمنیلر ١٦ شباطده اجرا ایدرلر .)

٨ » — ذکریا (ع . م) نامنه .

١٠ » — لاپسکیده راهب حرالامبوس نامنه (اورتودوقسلره مخصوصدر .)

١٧ » — مقتول تئه‌دوس نامنه ایلك پرهیز هفته‌سنده ارمنیلرله برابر دخی تذکار ایدرلر .

٩ مارت — قرق چوجق نامنه .

٢٥ » — بشارت حمل مریم .

٢٣ نیسان — نصارادن یورئیوس ایچون (لاتینلر افرنجیك ٢٣ ندە .)

٩ مایس — اشعیا (ع . م) نامنه .

٢٠ » — بیوك قسطنطینك والده‌سی (الهنا) ایچون .

٢٤ حزیرن — ولادت یحیی (ع . م) نامنه .

٢٩ » — حواریوندن پەتروس وپاولوس نامنه .

٣٠ » — عموم حواریون ایچون .

٢ تموز — التثام لباس مریم .

٢١ » — الیاس (ع . م) ایچون .

٢٥ تموز — والدهٔ مریم ایچون .
٢٦ » — اعزات نصارادن پاراشکیوه نامنه (اورتودوقسلرك یوم مخصوصیدر .)
٦ اغستوس — (عیدتجلی) حواریوندن پتروس ، پاولوس یاقوسك بعدالرفع مسیحی طورسینادە رؤیتلرنی تذکار ایچون (ارمنیلر بوکوندن اول ویاصوکره کلن پازار کوننه تصادف ایتدیررلر .)
١٥ » — وفات مریم (اون بش کون اول پرهیز باشلار .)
٢٠ » — شموئیل (ع . م) .
٢٩ » — یحیی (ع . م) .
٣٠ » — مان مریمی تلثیم نامنه .
٥ ایلول — موسی (ع . م) ایچون .
٨ » — ولادت مریم .
١٤ » — صلیبی کشف ایدن (الهنا) یه تشکر ایچون .
٢٤ » — حواریوندن یوحنان ایچون .
٦ تشرین‌اول — حواریوندن طوما ایچون .
٧ » — حواریوندن لوقا ایچون .
٢٦ » — مقتول دیمتریوس ایچون (اورتودوقسلرك)
٨ تشرین‌ثانی — ملائکهٔ مقربین نامنه .
٢١ » — عیدتقدمه (مریمك یدی یاشنده ایکن معبده خادم اولدیغنی تذکار در ،)
٢٥ » — اعزاندن (اقاترینی) نامنده‌کی قتوله‌ایچون (اورتودوقسلرله‌برابرلاتینلرده‌طوتار .)
٣٠ » — حواریوندن الك اول استانبوله کلن آندریاس ایچون .
٥ کانون‌اول — عابد صاوا ایچون (لاتین واورتودوقس)
٦ » — پسقپوس نیقولائوس ایچون .
٧ » — عید بکارت .
٩ » — مریمك رحم مادره دوشدیکی کونی تذکار ایچوندر .
١٢ » — قبریس پسقپوسی اسپیریدون نامنه .
١٧ » — دانیال (ع . م) ایله عظمای نصارادن (آنانیا) و (آزاریا) و (میقائیل) نامل‌رینه .
٢٥ » — میلاد عیسی (ع . م)

سبعینیه : پاسقالیه‌دن ٧٠ کون اول اولان پازار (بوکونده مسیحك کمرکجی ایله یهودی کاهن حقنده‌کی بیاناتی تذکار ایدیلیور) .

پاسقالیا : ٦٣ کون مقدمکی پازار (مسیحك ولدسفیه حقنده مثالی یادایدیلور)

پاسقالیا : ٥٦ کون اول اولان پازار . (بوکا لسان عوامده ات کسیمی هفته‌سی دینیلور . (ومسیحك یوم قیامت حقنده‌کی کلماتی تذکار ایدیلور .)

پاسقالیادن : ٤٩ کون مقدمکی پازار (بوکا عوام پرهیز هفته‌سی‌دیر . مسیحك‌جدبنی بشر حقنده‌کی کلماتی یاد اولنور .)

پرهیز کبیر : پاسقالیادن ٧ هفته ٤٣ کون مقدمکی پازار (بوکون سلانیك متره‌پولیدی غره‌غوریوس پالامیدیس یاد اولنور .)

عبدالرمادل : پرهیزك برنجی چهارشنبه‌سنده اجرا اولنور .
ارائهٔ صلیب : پرهیزك ایلك بزار کونی .
پاسقالیادن : ٢٧ کون مقدمکی پازار (استانبول پطریقلرندن تردبانلی یوانیس ذ ر ایدیلور .)
پاسقالیادن : ٣١ کون اولکی پازار . مصرلی برناشه‌یی تذکار ایچون .
پاسقالیادن : ١٤ کون اولکی پازار . (مسیحك بر صبایه را کباً جلیله‌دن قدسه عودتی تخطر ایدیلور . برکون اولده احیای الاموات ایدیشی یاد اولنور .)
وقعهٔ یوسف وذلیخا : پاسقالیادن ٦ کون اولکی پازار ایرتسی .
مخ رات عشره : پاسقالیادن ٥ کون اولکی صالی . (یودانك مسیحه‌اولان اهانتنه‌اظهار ماتم ایدیلور .)
پاسقالیادن : ٣ کون اولکی پنجشنبه (مسیحك حواریون ایله صوك ایتدیکی طعام تذکار ایدیلور .)
جمعهٔ مبارکه : پاسقالیادن برکون اولکی جمعه . (یوم مذکورده صلیب مسیح نامنه ماتم وصوم اجرا ایدیلور .)

پرهیزك صوك کونی دفن مسیح یورطیسی‌در . بیضهٔ سرخ پاسقالیه‌سی . (بوکون مسیحك مرقددن خروجی زعم اولنمغله تشکراً بایرام یاپیلور .)

عروج عیسی : پاسقالیادن قرق کون صکره‌کی پنجشنبه .

پاسقالیادن ٥ کون صکره‌کی پازاردرکه (پانته‌قوت) دینلور . بوکون روح‌القدسك حواریون اوزرینه نزولی تذکار ایدیلور .

عدالاقانیم : پانته‌قوتدن تام برهفته صکره‌کی پازار . سبعین ثانی پاسقالیانك ٧٠ نجی کونی (بوکوندن بدأ ایله لاتین مذهبنده بولنانلر (Fête—Dieu) بیوك یورطی طوتارلر .

ملوك اسلامیه

خلفای راشدین « رضم »

مدت خلافتلری ٣٠ سنه

سنهٔ هجریه		سنه	آی	کون	سنی
١٣—١١	ابوبکر الصدیق	٢	٣	١٠	٦٣
٢٣—١٣	عمر الفاروق	١٠	٦	٥	٦٣
٣٥—٢٣	عثمان بن عفان	١١	١١	٢٥	٨٨
٤٠—٣٦	علی بن ابی طالب	٤	٩	٣	٦٣

ملوك بنی امیه

« سفیانیه عائله‌سی »

سنهٔ هجریه		سنه	آی	کون	سنی
٦٠—٤١	معاویه بن ابی سفیان	١٩	٣	٠	٧٨
٦٤—٦٠	یزید بن معاویه	٣	٨	٠	٣٨
٦٤—٦٤	معاویه بن یزید	٠	١	١٠	٢١

« مروانیه عائله‌سی »

٦٤—٦٥	مروان بن الحکم	٠	١٠	٠	٦٣
٦٥—٨٦	عبدالملك بن مروان	٢١	٥٥	١٥	٦٠
٨٦—٩٦	ولید بن عبدالملك	٩	٨	٠	٤٨
٩٦—٩٩	سلیمان بن عبدالملك	٢	٨	٠	٤٥
٩٩—١٠١	عمر ابن العبدالعزیز	٢	٥	٠	٣٩
١٠١—١٠٥	یزید بن عبدالملك	٤	١	٠	٢٩
١٠٥—١٢٥	هشام بن عبدالملك	١٩	٨	٥	٥٢
١٢٥—١٢٦	یزید بن ولید بن عبدالملك	١	٢	٢٢	٤٢
١٢٦—١٢٦	یزید بن ولید بن عبدالملك	٠	٥	٠	٤٠
١٢٦—١٢٧	ابراهیم بن ولید عبدالملك	٠	٢	١٠	٣٨
١٢٧—١٣١	مروان بن محمد بن مروان	٥	١٠	٠	٦٠

ملوك عباسیه

مدت حکومتلری سنه ٥٢٤

سنهٔ هجریه		سنه	آی	کون	عمرلری
١٣٢—١٣٦	ابوالعباس السفاح	٤	٨	٠	٣٢
١٣٦—١٥٨	ابوجعفر المنصور	٢٢	٠	٠	٦٣
١٥٨—١٦٩	مهدی محمد بن ابو عبدالله	١٠	١	١٥	٤٢
١٦٩—١٧٠	موسی هادی ابن المهدی	١	١	٢٣	٢٥
١٧٠—١٩٣	هرون الرشید بن المهدی	٢٣	٢	١٩	٤٥
١٩٣—١٩٨	محمدالامین بن هرون	٤	٧	٢٣	٢٩
١٩٨—٢١٨	عبدالله مأمون بن هرون	٢٠	٥	٢١	٤٨
٢١٨—٢٢٧	محمدالمعتصم بالله بن هرون	٨	٨	٢	٤٨
٢٢٧—٢٣٢	الواثق بالله هارون بن المعتصم	٥	٩	٦	٣٦
٢٣٢—٢٤٧	المتوکل علی‌الله جعفر بن‌المعتصم	١٤	٩	٩	٤١
٢٤٧—٢٤٨	المستنصر بالله محمد بن جعفر	٠	٦	٢	٢٤
٢٤٨—٢٥١	المستعین بالله احمد بن محمد	٣	٩	٠	٣١
٢٥١—٢٥٥	المعتز بالله محمد بن جعفر	٣	٧	٠	٢٣
٢٥٥—٢٥٦	المهتدی بالله محمد بن هارون	٠	١١	١٥	٣٩

۲۵٦—۲۸۹	المعتمد على الله احمد بن جعفر	۲۳	۰	۰	٥۰
۲۷۹—۲۷۹	المعتضد بالله احمد بن الموفق طلحه	۹	۹	۱٥	٤٦
۲۸۹—۲۹٥	المكتفى بالله على بن احمد	٦	٦	۲۰	۳۱
۲۹٥ - ۳۲۰	المقتدر بالله جعفر بن احمد	۲٤	۱۱	۱٥	۳۸
۳۲۰—۳۲۲	القاهر بالله محمد بن احمد	۱	۰	۰	٥۲
۳۲۲—۳۲۹	الراضى بالله محمد بن جعفر	٦	۱۰	۰	۳۲
۳۲۹—۳۳۳	المتقى بالله ابراهيم بن جعفر	۳	۱۱	۰	٦۰
۳۳۳—۳۳٤	المستكفى بالله عبدالله بن على	۱	٤	۱٤	٤٦
۳۳٤—۳٦۳	المطيع لله فضل بن جعفر	۲۹	٥	۰	٦۳
۳٦۳—۳۸۱	الطايع بالله عبدالكريم بن فضل	۱۷	۹	۰	٦۹
۳۸۱—٤۲۲	القادر بالله احمد بن اسحق بن جعفر	۳۱	۳	۰	۸٦
٤۲۲—٤٦۷	القائم بامر الله عبدالله بن احمد	٤٤	۸	۰	۷٦
٤٦۷—٤۸۷	المقتدى بالله عبدالله بن محمد بن عبدالله	۱۹	٥	۰	۳۹
٤۸۷—٥۱۲	المستظر بالله احمد بن عبداه	۲٦	۰	۰	٤٤
٥۱۲—٥۲۹	المستر شد بالله فضل بن احمد	۱۷	٦	۰	٤۳
٥۲۹—٥۳۰	الراشد بالله المنصور بن فضل	۱	۱۱	۰	٤۳
٥۳۰—٥٥٥	المقتفى لامر الله محمد بن احمد	۲٤	۳	۱٥	٦٦
٥٥٥—٥٦٦	المستنجد بالله يوسف بن محمد	۱۱	۱	۰	٤۸
٥٦٦—٥۷٥	المستضى بنور الله حسن بن يوسف	۹	٦	۱٥	۳۹
٥۷٥—٦۲۲	الناصر الدين لله احمد بن حسن	٤۷	۰	۰	٦۹
٦۲۲—٦۲۳	الظاهر بامر الله محمد بن احمد	۰	۹	۱٥	٥۲
٦۲۳—٦٤۰	المستنصر بالله منصور بن محمد	۱۷	۰	۰	٥۱
٦٤۰—٦٥٦	المستعصم بالله عبدالله بن منصور	۱٦	۱۱	۰	٤۷

خراسان ملوك سلچوقيه‌سى

٤۳۲ — ٥٥۲

	سنهٔ هجريه
۱ — ركن الدين طغرل بك بن ميكائل بن سلچوق	٤۳۲—٤٥٥
سليمان بن داود	٤٥٥
۲ — عضدالدين الب ارسلان بن داود	٤٥٥—٤٦٥

٣ — برنجی جلال الدین ملکشاه بن الب ارسلان	٤٦٥—٤٨٥
٤ — ناصرالدین محمود بن ملکشاه	٤٨٥—٤٨٧
٥ — رکن الدین برکیارق بن ملکشاه	٤٨٧—٤٩٨
٦ — ایکنجی جلال الدوله ملکشاه بن برکیارق	٤٩٨
٧ — غیاث الدین محمد بن ملکشاه	٤٩٨
٨ — معزالدین سنجر بن ملکشاه	٥١١—٥٥٢

عراق ملوك سلچوقیه‌سی

٥١١ — ٥٩٠

		سنهٔ هجریه
١ — مغیث الدین محمود بن محمد		٥١١
٢ — داود بن محمود		٥٢٥
٣ — غیاث الدین مسعود بن محمود	[دفعه ١]	٥٢٦
٤ — برنجی رکن الدین طغرل بن محمود		٥٢٦
غیاث الدین مسعود بن محمود	[دفعه ٢]	٥٢٩
٥ — محمد بن محمود		٥٤٧
٦ — ملکشاه بن محمود		٥٥٤
٧ — سلیمان شاه بن محمود		٥٥٥
٨ — ارسلان شاه بن طغرل		٥٥٦
٩ — ایکنجی طغرل بن ارسلان		٥٧٣—٥٩٠

قونیه ملوك سلچوقیه‌سی

٤٧٠ — ٧٠٧

		سنهٔ هجریه
١ — سلیمان بن قتلمش بن ارسلان بیغو بن سلچوق		٤٧٠—٤٧٩
داود بن سلیمان		٤٧٩—٤٨٥
٢ — برنجی قلج ارسلان محمود بن سلیمان		٤٨٥—٥٠٠
٣ — ملکشاه بن قلج ارسلان		٥٠٠—٥١٠
٤ — برنجی رکن الدین مسعود بن قلج ارسلان		٥١٠—٥٥١
٥ — ایکنجی عزالدین قلج ارسلان بن مسعود		٥٥١—٥٨٨
٦ — برنجی غیاث الدین کیخسرو بن قلج ارسلان	[دفعه ١]	٥٨٨—٥٩٢

۷ — ایکنجی رکن‌الدین سلیماز شاه بن‌قلج ارسلان		۵۹۲—۶۰۰
۸ — اوچنجی عزالدین قلج ارسلان بن سلیمان شاه		۶۰۰—۶۰۱
برنجی غیاث کیخسرو بن قلج ارسلان	[دفعه ۲]	۶۰۱—۶۰۷
۹ — برنجی عزالدین کیکاوس بن کیخسرو		۶۰۷—۶۱۶
۱۰ — برنجی علاءالدین کیقبا بن کیخسرو		۶۱۶—۶۳٤
۱۱ — ایکنجی غیاث‌الدین کیخسرو بن کیقباد		۶۳٤—۶٤٤
۱۲ — ایکنجی عزالدین کیکاوس بن کیخسرو	[دفعه ۱]	۶٤۲—۶٤۷
۱۳ — دردنجی رکن‌الدین قلج ارسلان بن کیخسرو	[دفعه ۱]	۶٤۶—۶٤۷
ایکنجی عزالدین کیکاوس / دردنجی رکن‌الدین قلج ارسلان } بن کیخسرو	[مشترکاً]	۶٤۷—۶۵۵
۱٤ — اوچنجی علاءالدین کیقباد		
ایکنجی عزالدین کیکاوس بن کیخسرو	[دفعه ۲]	۶۵۵—۶۵۸
دردنجی رکن‌الدین قلج ارسلان بن کیخسرو	[دفعه ۲]	۶۵۵—۶۶۳
۱۵ — اوچنجی غیاث‌الدین کیخسرو بن قلج ارسلان		۶۶۳—۶۸۱
۱۶ — ایکنجی غیاث‌الدین مسعود بن کیکاوس	[دفعه ۱]	۶۸۱—۶۹٤
فاصله		۶۹٤—۶۹۶
۱۷ — اوچنجی علاءالدین کیقباد بن فرامرز بن کیکاوس		۶۹۶—۶۹۹
۱۸ — اوچنجی غیاث‌الدین مسعود بن کیقباد		۶۹۹—۷۰۲
ایکنجی غیاث‌الدین مسعود بن کیکاوس	[دفعه ۲]	۷۰۲—۸۰٤
اوچنجی علاءالدین کیقباد بن فرامرز بن کیکاوس	[دفعه ۲]	۷۰٤—۷۰۷

مصر عباسیلری

۶۵۹—۹۲۳

	سنهٔ هجریه
۱ — المستنصر ثانی	۶۵۹
۲ — الحاکم بامرالله احمد بن الامیر حسن	۶۶۱—۷۰۱
۳ — المستکفی بالله سلیمان بن الحاکم بامرالله	۷۰۱—۷٤۲
٤ — الواثق بالله ابراهیم بن محمد	۷٤۲—۷٤۹
۵ — الحاکم بامرالله احمد بن المستکفی بالله	۷٤۹—۷۵۳

٦	— المتعضد بالله ابو بكر بن المستكفی بالله		٧٥٣—٧٦٣
٧	— المتوكل علی الله محمد بن المعتضد بالله		٧٦٣—٧٨٥
٨	— المستعصم بالله عمر بن الواثق بالله ابراهیم		٧٨٥—٧٨٨
٩	— المعتصم بالله زكریا بن الواثق بالله ابراهیم		٧٨٨—٧٩١
١٠	— المتوكل علی الله محمد محمد بن المعتضد بالله	[ایكنجی دفعه]	٧٩١—٨٠٨
١١	— المستعین بالله عباس بن المتوكل		٨٠٨—٨١٥
١٢	— المتعضدبالله داود بن المتوكل		٨١٥—٨٤٥
١٣	— المستكفی بالله سلیمان بن المتوكل		٨٤٥—٨٥٥
١٤	— القائم بامرالله ابوالبقا حمزه بن المتوكل		٨٥٥—٨٥٩
١٥	— المستنجد بالله ابوالمحاسن یوسف بن المتوكل		٨٥٩—٨٨٤
١٦	— متوكل علی الله عبدالعزیز بن یعقوب		٨٨٤—٩٠٣
١٧	— مستمسك بالله یعقوب بن متوكل علی الله		٩٠٣—٩٢٣

عثمانلی پادشاهلری

	اسامیٔ سلاطین	تاریخ جلوسلری	مدت سلطنتلری ای	مدت سلطنتلری سنه	مدت عمرلری سنه
١	غازی سلطان عثمان خان اول بن ارطغرل بن سلیمان شاه	٦٩٩	١	٢٦	٧٠
٢	سلطان اورخان غازی بن سلطان عثمان	٧٢٠	٠	٣٥	٧٥
٣	خداوندكار سلطان مراد خان اول بن سلطان اورخان	٧٦١	١	٣٠	٦٥
٤	یلدیرم سلطان بایزید خان اول بن مراد خداوندكار	٧٩١	٣	١٤	٤٤
٥	چلبی سلطان محمد خان اول بن یلدیرم بایزید	٨١٦	٠	٨	٤٣
٦	سلطان مراد خان ثانی بن چلبی سلطان محمد	٨٢٤	٦	٣٠	٤٩
٧	فاتح سلطان محمد خان ثانی بن سلطان مراد ثانی	٨٥٥	٠	٣١	٥٣
٨	سلطان بایزید خان ثانی بن فاتح سلطان محمد	٨٨٦	٠	٣٢	٦١
٩	یاوز سلطان سلیم خان بن سلطان بایزید ثانی	٩١٨	٨	٨	٥١
١٠	قانونی سلطان سلیم خان اول بن یاوز سلطان سلیم	٩٢٦	٠	٤٨	٧٤

اسلامی سلاطين

	تاريخ جلوسلری	مدت سلطنتلری (آی)	مدت سلطنتلری (سنه)	مدت عمرلری (سنه)
١١ سلطان سليم خان ثانی بن سلطان سليمان قانونی	٩٧٤	٦	٨	٥٣
١٢ سلطان مراد خان ثالث بن سلطان سليم ثانی	٩٨٢	٨	٢٠	٥٠
١٣ سلطان محمد خان ثالث بن سلطان مراد ثالث	١٠٠٣	٢	٩	٣٨
١٤ سلطان احمد خان اول بن سلطان محمد ثالث	١٠١٢	٠	١٤	٢٨
١٥ سلطان مصطفی خان اول بن سلطان محمد ثالث	١٠٢٦	٣	٠	٠
١٦ سلطان عثمان خان ثانی بن سلطان احمد اول	١٢٠٧	٤	١٤	١٨
— ایکنجی دفعه سلطان مصطفی خان اول بن سلطان محمد ثالث	١٠٣١	٤	١	٤٧
١٧ سلطان مراد خان رابع بن سلطان احمد	١٠٣٢	١١	١٦	٤١
١٨ سلطان ابراهيم خان اول بن سلطان احمد	١٠٤٩	٩	٨	٣٤
١٩ آوجی سلطان محمدخان رابع بن سلطان ابراهيم	١٠٥٨	٥	٤٠	٥٣
٢٠ سلطان سليمان خان ثانی بن سلطان ابراهيم	١٠٩٩	٩	٣	٥٠
٢١ سلطان احمد خان ثانی بن سلطان ابراهيم	١١٠٢	٩	٣	٥٤
٢٢ سلطان مصطفی خان ثانی بن آوجی سلطان محمد	١١٠٦	١٠	٨	٤١
٢٣ سلطان احمد خان ثالث بن آوجی سلطان محمد	١١١٥	١١	٢٧	٦٥
٢٤ سلطان محمود خان اول بن سلطان مصطفی ثانی	١١٤٣	١١	٢٤	٦٠
٢٥ سلطان عثمان خان ثالث بن سلطان مصطفی ثانی	١١٦٨	٠	٣	٦١
٢٦ سلطان مصطفی خان ثالث بن سلطان احمد ثالث	١١٧١	٩	١٦	٥٨
٢٧ سلطان عبدالحميد خان اول بن سلطان احمد ثالث	١١٨٧	٨	١٥	٦٦
٢٨ سلطان سليم خان ثالث بن سلطان مصطفی ثالث	١٢٠٣	٩	١٨	٤٨
٢٩ سلطان مصطفی خان رابع بن سلطان حميد اول	١٢٢٢	٣	١	٣٠
٣٠ عدلی سلطان محمود خان ثانی بن سلطان حميد اول	١٢٢٣	١٠	٣٢	٥٥
٣١ سلطان عبدالمجيد خان اول بن سلطان محمود عدلی	١٣٥٥	٨	٢٢	٤٠
٣٢ سلطان عبدالعزيز خان اول بن سلطان محمود عدلی	١٢٧٧	٥	١٥	٤٨
٣٣ سلطان مراد خان خامس بن سلطان عبدالمجيد	١٢٩٣	٣	٠	٠
٣٤ سلطان عبدالحميد خان ثانی بن سلطان عبدالمجيد	١٢٩٣	٧	٣٢	

پادشاه عثمانیان سلطان محمد خان خامس حضرتلری

ولادت همایون

٢٠ شوال ١٢٦٠

جلوس همایون

٧ ربیع الآخر ١٣٢٧

١٤ نیسان ١٣٢٥

ولی عهد سلطنت عثمانیه

دولتلو نجابتلو یوسف عزالدین افندی حضرتلری بن سلطان عبدالعزیز خان

تاریخ ولادتلری

صفر سنه ١٢٧٤ - ایلول ١٢٧٣

هیئت اعیان

رئیس : صدر اسبق سعید پاشا
رئیس وکیلی : مشیر غازی احمد مختار پاشا
اعضا :
شیخ‌الاسلام صاحب منلا بك (وفات)
داخلیه ناظری محمد فرید پاشا
حربیه ناظر اسبق فریق علی رضا پاشا
صدر اسبق لوندره سفیری توفیق پاشا
شورای دولت رئیس سابق حسن فهمی پاشا (وفات)
حجاز تیمور یولی ناظر سابق ذهنی پاشا
شورای دولت رئیس اسبق توفیق پاشا
شورای دولت رئیس سابق رائف پاشا
شورای دولت اعضای سابقه‌سندن ابراهیم پاشا
رئیس العلما ونقیب الاشراف رضا افندی
شورای دولت اعضای سابقه‌سندن شریف علی حیدر بك
تجارت ونافعه ناظر سابق قاپریل افندی
اورمان ومعادن وزراعت ناظری ماورو قورداتو افندی
بحریه ناظر سابق فریق عارف حکمت پاشا
بحریه ناظر اسبق طوپجی برنجی فریقی رضا پاشا
طاشلیجه متصرف وقوماندان سابق برنجی فریق سلیمان پاشا

معارف ناظر سابق وقعه نویس عبدالرحمن شرف افندی
معارف ناظر اسبق رجائی زاده اکرم بك
خزینهٔ خاصه ناظری نوری بك
آیدین والیٔ سابق غالب بك
طهران سفیر سابق نصوحی بك
آیدین والیٔ اسبق فائق بك
شورای دولت اعضای سابقه‌سندن ماورویانی بك
برنجی محکمهٔ تجارت رئیس سابق حلیم بك
اورمان هیئت فنیه رئیس سابق آرام افندی
جزایرلی امیر عبدالقادر زاده فریق محمد پاشا
متقاعدین فریقاندن شوکت پاشا
فریق سامی پاشا
شورای دولت اعضای سابقه‌سندن بخور افندی
لغوفت استارکی بك
شورای دولت اعضای سابقه‌سندن یورکیادی افندی
مناسترلی اسماعیل حقی افندی
شیخ‌الاسلام موسی کاظم افندی
مصرلی محمد علی فاضل پاشا
سلانیك عدلیه مفتش سابقی محمد غالب بك
اوقاف ناظری مصرلی خلیل حماده پاشا (وفات)

شیخ عبیداه زاده عبدالقادر افندی
مناستر بلغار متره پولیدی اوقسنتی افندی
اولاح معتبرانندن بساریا افندی
مشیر فواد پاشا
داماد فرید پاشا

بحریه ناظر سابقی صالح پاشا
صدر سابق حسین حلمی پاشا
رشید عاکف پاشا
شریف ناصر بك
تمقو پوپوویچ افندی

مجلس مبعوثان اعضاسی

[کچن سنه‌کی سالنامه‌مزه درج ایدیلن مبعوثان اسامیسی میانده بعض خطالر اولشدده بوسنه مجلسك رسمی قیدینه کوره تصحیح اولنه‌رق درج قلنمشدر.]

رئیس استانبول مبعوثی احمد رضا بك
« وکیل اولی نیکده مبعوثی خیری بك
« « ثانیسی بیروت « سلیمان البستانی افندی
کاتب آیدین « سید بك
« ازمیت « مفید بك
« قره‌سی « مجدی افندی
« یوزغاد « خیراه افندی

استانبول مبعوثلری

احمد رضا بك	رفعت پاشا [۱]
مصطفی عاصم افندی	احمد نسیمی بك
حسین جاهد بك	حلاجیان افندی
زهراب افندی	البر فراجی افندی
قوزمیدی افندی	قسطنطین قسطنطیدی افندی

ادرنه ولایتی

مرکز سنجاغندن : طلعت بك. دوقتور رضا توفیق بك، فائق بك [۲]

تکفور طاغندن : عادل بك. اغوب بویاجیان افندی (متوفا آغوب بابیکیان افندینك یرینه)
دده آغاجندن : یوزباشی سلیمان بك
قرق کلیسادن : امراه افندی، مصطفی عارف بك
کوملجنه‌دن : اسماعیل بك. محمد عارف بك، فهمی افندی
کلیبولیدن : دوقتور استفانی نارلی افندی

سلانیك ولایتی

مرکز سنجاغندن : رحمی بك، جاوید بك، ارناس افندی، مانوئل قره‌صو افندی، دیمتروف ولاحوف افندی، بورکی هونئوس افندی
درامه‌دن : رضا بك، اکاه بك
سیروزدن : درویش راغب بك (ناشد بکك استعفاسی اوزرینه یرینه انتخاب ایدلشدر) مدحت بك، خرستو دالچف افندی، دیمتری دینغا افندی.

قوصوه ولایتی

مرکز سنجاغندن : نجیب بك دراغه، خواجه سعید افندی، تئودور پاولوف افندی. علکساندر پارلیچ افندی
ایپکدن : بدری بك. حافظ ابراهیم افندی علی حیدر بك حمدی افندی

---

[۱] استانبول مبعوثی مانیاسی زاده رفیق بکك وفاتی وقوعنه مبنی یرینه انتخابات ایدلشدر

[۲] وفات ایدن اورنه مبعوثی عاصم بکك یرینه انتخاب اولنمشدر.

پرزرندن : وهبی افندی (مفتی محمد امین افندینك استعفاسی اوزرینه یرینه انتخاب ایدلشدر) شریف افندی . یحیی افندی

پرشتنه‌دن : شعبان پاشا (متوفی حاجی مصطفی افندی یرینه)، فوأد پاشا. حسن بك . صاوا استویانوویچ افندی

سنیچه‌دن : حسن محی‌الدین افندی

طاشلیجه‌دن : علی وصفی بك

مناستر ولایتی

مرکز سنجاغندن : محمد واصف افندی، طرابان نالی افندی . پانچه‌دوروف افندی . یناکی دیمترووویچ افندی

الیلصاندن : حاجی علی افندی

دیره‌دن : بصری بك . فیشت‌زاده شوکت افندی (متوفی اسماعیل بکك یرینه)

سرفیجه‌دن : یورکی بوشو افندی . واموافا افندی

کوریجه‌دن : شاهین تقی بك . دوقتور فیلیپ میشه افندی

اشقودره ولایتی

مرکز سنجاغندن : شاکر بك . مرتضی افندی . رضا بك

دراچدن : فریق اسعد پاشا

یانیه ولایتی

مرکز سنجاغندن : صورلا افندی، دیمتراکی کینغو افندی

ارکریدن : مفید بك . ماموپولو افندی

برآتدن : اسماعیل کمال بك . عزیز پاشا وریون

پروه‌زدن : حمدی بك [*]

حجاز ولایتی

مکهٔ مکرمه‌دن : شریف عبداه بك . شیخ حسن شیبی افندی

مدینهٔ منوره‌دن : سید عبدالقادر هاشمی افندی

جده‌دن : قاسم زینل افندی

یمن ولایتی

مرکز سنجاغندن : سید علی افندی، سید احمد یحیی افندی . حسین بن علی افندی ، سید احمد جنانی افندی ، محمد متحنی افندی

حدیده‌دن : علی سوید افندی . هادی رزق افندی . محمود ندیم بك، زهدی افندی

عسیردن : علی بن حسن افندی . شیخ احمد افندی

بصره ولایتی

مرکز سنجاغندن : طالب بك. زهیرزاده احمد پاشا (وفات)

منتفك سنجاغندن : رأفت افندی (وفات) خضر افندی

عماره‌دن : محمد سلم افندی . حسین العلوان افندی

بغداد ولایتی

مرکز سنجاغندن : اسماعیل حقی بك، حاجی علی افندی، ساسون افندی

دیوانیه‌دن : شوکت پاشا، سید مصطفی افندی

کربلادن : عبدالمهدی بك

موصل ولایتی

مرکز سنجاغندن : داود یوسفانی افندی . محمد علی فاضل افندی

سلیمانیه : حاجی سعید افندی

کرکوکدن : قردار زاده حاجی علی افندی ، صالح پاشا

حلب ولایتی

مرکز سنجاغندن : جابری زاده نافع پاشا . غزی زاده شیخ بشیر افندی، کواکبی زاده مسعود افندی ، علی جنانی بك ، بهاءالدین و آرتین افندیلر

---

[*] حمدی بکك خداوندکار ولایتی والیلکنه تعیینی جهتیله یرینه انتخاب ایدلشدر .

اورفه‌دن : شیخ صفوت افندی، محمود ندیم افندی

مرعشدن : قاضی زاده حاجی حسن فهمی افندی ، بایزید زاده شکری بك

سوریه ولایتی

مرکز سنجاغندن : عظم‌زاده شفیق المؤید بك، شمعه زاده رشدی بك، محمد عجلانی افندی (وفات)، عبدالرحمن بك (مأموریته تعیین ایدیلان چوقه‌دار زاده سلیمان افندینك یرینه)

حمادن : خالد بزازی افندی ، عبدالحمید زهراوی افندی ، محمد افندی

حمص مبعوثی : سعید افندی

حوراندن : سعدالدین افندی، خلیل افندی، مقداد افندی

کرکدن : توفیق افندی

بیروت ولایتی

مرکز سنجاغندن: سلیمان البستانی افندی ، رضا صلح بك

عکادن : اسعد شقیر افندی

طرابلس شامدن : فؤاد خلوصی افندی

لازقیه‌دن : محمد ارسلان بك[*] یرینه برادری امین ارسلان بك

نابلسدن : شیخ احمد خماش افندی

طرابلس غرب ولایتی

مرکز سنجاغندن : محمود ناجی بك صادق بك . فرهاد افندی

فزاندن : سلیمان افندی ، جابی بك

جبل غربی : سلیمان البارونی افندی

خمس : مصطفی افندی

[*] ٣١ مارت حادثهٔ مؤسفه‌سنده عصات طرفندن قتل ایدلشدر .

خداوندکار ولایتی

مرکز سنجاغندن: بیکباشی طاهر بك ، صبری افندی، حاجی عمر فوزی افندی، حافظ احمد افندی

ارطغرلدن : محمد صادق بك ، صدقی افندی

قره‌حصار صاحب : رضا پاشا ، کامل افندی، کتخدا زاده سالم بك

قره‌سیدن : حافظ عبدالعزیز مجدی افندی، محرم حسبی افندی ، علی غالب افندی ، ابراهیم وصفی افندی، صاواپولوس افندی (مأموریته تعیین اولنان شفیق افندینك یرینه)

کوتاهیه‌دن : فرید بك، جمال بك، حسن افندی عبداه عزمی افندی. خواجه‌زاده راسخ افندی .

قونیه ولایتی

مرکز سنجاغندن: شیخ‌زاده زین‌العابدین افندی ، محمد امین افندی . محمد وهبی افندی، کردزاده مصطفی افندی، سالم افندی

اسپارته‌دن : سلیمان سامی افندی. برهان‌زاده حاجی شرف افندی

بوردوردن : محدث زاده عمر لطفی افندی

تکه‌دن : ابوالضیا توفیق بك، المالیلی نعمان افندی زاده حمدی افندی

نیکده‌دن : خیری بك ، محیی‌الدین افندی ، قورت اوغلی یورغاکی افندی

انقره ولایتی

مرکز سنجاغندن: حاجی مصطفی افندی، ماهر سعید بك ، قاسم نوری افندی . طلعت بك

جورومدن : منیر بك ، علی عثمان افندی

قیرشهردن : محمود ماهر افندی، علی رضا بك،

قیصریدن : حاجی قاسم افندی. عمر افندی

آیدین ولایتی

مرکز سنجاغندن: چلبی زاده سید بك ، اریستیدی پاشا ، نسیم ماسلیاخ افندی . پاولی قارولیدی افندی . استپان افندی
ایدیندن : خواجه زاده عبداله افندی ، اسماعیل صدقی افندی [*]
دکزلیدن : غنی بك . احمد محب افندی
منتشادن : حمزه بك . خلیل بك
صاروخاندن : طوقادی زاده شکیب بك. منصوری زاده سعید بك . الهامی بك . حیدر بك

اطنه ولایتی

مرکز سنجاغندن : مفتی عبداله افندی (آنقره والیلکنه تعیین ایدیلان علی منیف بکك یرینه)
ایچ ایلدن : بیرام افندی
جبل برکتدن : محمد رشید افندی
قوزاندن : حیارسوم افندی
مرسیندن : عارف حکمت بك (وفات)

قسطمونی ولایتی

مرکز سنجاغندن : اسماعیل ماهر افندی ، عدلیه ناظری نجم الدین بك، حاجی احمد ماهر افندی . شکری بك
بولیدن : قول اغاسی حبیب بك . حاجی عبدالوهاب افندی. طاش خانجی زاده مصطفی زکی افندی . شرف بك

[*] استعفا ایدن حاجی سلیمان افندینك یرینه انتخاب ایدلمشدر .

سینوبدن : مفتی حسن فهمی افندی، دوقتور بیکباشی رضا نور بك
کنغریدن : بهجت بك ، محمد توفیق افندی

سیواس ولایتی

مرکز سنجاغندن : دوقتور میرالای عمر شوقی بك شکری افندی، داغاواریان نظرت افندی ، مصطفی ضیا افندی ، عسکری قائممقام متقاعدی حاجی حسنی بك
اماسیه‌دن : میرلوا اسماعیل حقی پاشا ، معلم جودی افندی ، علمادن فاضل عارف افندی
توقاددن : مجلس ادارهٔ اوقاف اعضای سابقه‌سندن اسماعیل پاشا ، صبری افندی. شیخ حاجی مصطفی خاکی افندی
قره‌حصار شرقیدن: عمر فیضی افندی . سردار زاده مصطفی افندی

دیاربکر ولایتی

مرکز سنجاغندن : پرنججی زاده فیضی افندی [*]
ارغنی معدنندن : ابراهیم افندی
سیورهکدن : نورالدین بك
ماردیندن : سعید بك

بتلیس ولایتی

مرکز سنجاغندن : عارف افندی
سعرددن : عبدالرزاق افندی
گنجدن : محمدامین افندی
موشدن : حاجی الیاس افندی، کیغام افندی

ارضروم ولایتی

مرکز سنجاغندن : سیف‌اله افندی، شوکت افندی، احمد ضیا افندی، وارتاکس افندی

[*] وفات ایدن پدری پرنججی زاده عارف افندینك یرینه انتخاب ایدلمشدر

ارزنجاندن : مفتی عثمان فوزی افندی، قره‌کین پاصدیرمه‌جیان افندی
بایزیددن : سلیمان سودی افندی

معمورة العزیز ولایتی

مرکز سنجاغندن : بك زاده محمد نوری افندی، حاجی ضیا بك، جوته‌لی‌زاده عاصم بك
درسمدن : فکری پاشا زاده لطفی بك
ملاطیه‌دن : احمد حامد افندی، توفیق افندی

وان ولایتی

مرکز سنجاغندن : توفیق افندی . باباسیان واحان افندی
حکاریدن : سید طه افندی

طربزون ولایتی

مرکز سنجاغندن : مفتی امین افندی ، سراج زاده علی نقی افندی ، نعلی زاده عثمان افندی ، ایوب‌زاده عزت افندی، خزینه‌دار زاده محمود مظهر بك، عماد الدین افندی (وفات) ماطیوقوفیدس افندی
جانیکدن : نائل بك ، محمد علی بك ، احمد حمدی افندی، بوزغاد متصرفی بافره‌لی سلیمان نجمی بك (عبداله افندینك مأموریته تعیینی سببیله یرینه)
کموشخانه‌دن : ابراهیم لطفی پاشا ، مصرلی‌زاده خیری افندی
لازستاندن : چوروکصولی میرالای احمد بك، ابراهیم فرید افندی

جزایر بحر سفید ولایتی

ردوسدن : تئودور قسطنطنیدی افندی
مدللیدن : پنایوط بوستانی افندی، میخالاکی سالطه افندی
ساقزدن : جلیبدی افندی
لمنیدن : میخالاکی افندی

قدس سنجاغی

روحی الخالدی بك ، سعید الحسینی بك ، حافظ بك السعید

بنغازی سنجاغی

اوجله جالو قائمقام سابقی عمر منصور پاشا ، یوسف شتوان بك

زور سنجاغی

حضر لطفی افندی

ایزمیت سنجاغی

مفید بك ، حافظ رشدی افندی ، اناستاس افندی .

بیغا سنجاغی

دوقتور عارف عصمت بك، (اخیراً وفات ایتمشدر)
دمیرجی زاده مصطفی افندی (متوفی علی رضا افندینك یرینه)

چتالجه سنجاغی

دیمتری ظفیرو پولوس افندی

دول اجنبیه نزدنده مقیم عثمانلی سفراسی :

بیوك ایلچیلر

برلین سفیر کبیری	فریق عثمان نظامی پاشا
پارس سفیر کبیری	نعوم پاشا
پترسبورغ سفیر کبیری	طرخان پاشا
روما سفیر کبیری	کاظم بك
طهران سفیر کبیری	حسیب بك
لوندره سفیر کبیری	اعیاندن توفیق پاشا
ویانه سفیر کبیری	مصطفی رشید پاشا
واشینقتون سفیر کبیری	ضیا پاشا

اورته ایلچیلر

آتنه سفیری	نابی بك
استوقهولم سفیری	مصطفی شکیب بك
بروکسل سفیری	عبدالحق حامد بك
بکرش سفیری	صفا بك
بلغراد سفیری	فؤاد بك
چتینه سفیری	صدرالدین بك
صوفیه سفیری	عاصم بك
لاهی سفیری	آریستارکی بك
مادرید سفیری	سزائی بك

درسعادتده مقیم سفرای اجنبیه :

بیوك ایلچیلر

المانیا : بارون مارشال فون بیبر شتاین .
اوستریا ومجارستان : مارکی پالاویچنی
انکلتره : سیر ژهرار لووتر
روسیه : موسیو چاریقوف
فرانسه : موسیو بومپار
آمریقا حکومات متحده‌سی : موسیو اشتراووس (امور سفارت اورته ایلچی عنوانیله موقتاً موسیو قارتر طرفندن اداره اولنمقده‌در .)

ایتالیا	: بارون مایور ده‌پلانش
ایران	: . . . . . .

اورته ایلچیلر

یونان	: (موسیو غریپاریس یونان خارجیه نظارتنه مأمور اولدیغندن امور سفارت مصلحتکذار موسیو الکساندر وپولوس طرفندن اداره اولنمقده‌در .)
رومانیا	: موسیو پاپینیو
اسوج	: موسیو دانقارسورد
صربستان	: موسیو نه نادوویچ
فلمنك	: موسیو دو ویلبووا
اسپانیا	: مارکی دوپراد
بلغارستان	: موسیو صرافوف
بلجیقا	: بارون دومونشور

مصلحتکذار

قره‌طاغ	: موسیو پوپوویچ

مابین همایون ارکانی

سرکاتب	خالد ضیا بك
سرقرین	لطفی بك
قرین ثانی	توفیق بك
سریاور	فریق خورشید پاشا
خزینهٔ خاصه مدیر عمومیسی	حافظ فیضی بك
سرطبیب	قائمقام خیری بك
اصطبل عامره مدیری	سواری قائمقامی شرف الدین بك
سرمعمار	وداد بك
دارالسعاده اغاسی	فخرالدین اغا
سرمصاحب	انور اغا
مصاحب ثانی	حفظی اغا

دولتلردن بعضلری وحکمدارلری حقنده معلومات مختصره

ایمپراطور
ایکنجی ویلهم

ایمپراطوریچه
اوغوستاویقتوریا

المانیا

برچوق قراللقلر ، بویوك دوقه‌لقلر ، دوقه‌لقلر ایله « لوبك ، برهم ، هامبورغ » سربست شهرلرندن وفرانسه‌دن ضبطا یلونان آلساس لوره‌ن قطعه‌سندن ترکب ایده‌ن بو حکومت ، دول معظمه‌نك اك قوی الشکیمه‌لرندن عد اولونا بیلیر . مساحهٔ سطحیه‌سی « ٥٤٠,٧٧٧ » کیلومترو مربعی اولوب . نفوسی الیوم « ٦٠,٦٤١,٢٧٨ » راده‌سنده‌در . مقر حکومتی برلین . شکل حکومتی مشروطه ومذهب رسمیسی پروتستاندر . المانیانك اسیا ، افریقا ، آمریقا ، واوسترالیده « ٣,٠٨١,٠١٦ » کیلومترو تربیعنده واون اوچ بچوق میلیون نفوسی حاوی مستملکاتی واردر .

ایمپراطور ویلهلم ٢٧ کانون ثانی ١٨٥٩ تاریخنده برلینده تولد و ١٠ حزیران ١٨٨٨ تاریخنده قعود ایتمشدر .

موسیو تافت

مادام تافت

آمریقا

مساحهٔ سطحیه‌سی « ٩,٣٨٦,٦٩٣ » کیلومترو مربعی ونفوسی « ٧٠,٩٤١,٤١٠ » کشیدر . متعدد جمهوریتلرك اتحادندن متشکل اولان بو حکومت معظمه‌نك پایتختی واشینغتون شهریدر .

رئیس جمهور میستر تافت موقع ریاسته « ١٩٠٩ » ده انتخاب ایدلمشدر .

ایمپراطور فرانسوا
ژوزف

ولیعهد آرشیدوق
فردیناند

آوستریا ومجارستان

مساحهٔ سطحیه‌سی « ٦٢٥,٠١٨ » کیلومترو مربعی ونفوسی « ٥٠,٤٠٥,٢٦٧ » کشیدر . اوستریانك مرکز اداره‌سی ویانه ، و مجارستانکی بوداپشته شهرلریدر . شکل حکومتی مشروطه ، مذهب رسمیسی قتولیکدر . اخیراً ، اوزون مدتدنبری اشغال عسکری تحتنده بولوندوردیغی بوسنه وهرسك قطعه‌لرینی دولت عثمانیه‌دن اغتصاب ایلمشدر .

هابسبورغ - لوره‌ن خاندانه منسوب اولان برنجی فرانسوا ژوزف « ١٨٣٠ » سنه‌سی آغستوسنك اون سکزنده شومبرونده تولدو « ١٨٤٨ » سنه‌سی کانون اولنك ایکیسنده قعود ایلمشدر . ایمپراطوریچه الیزابت « ١٨٩٨ » ده بر آنارشیست طرفندن قتل ایدلمشدر .

قرال اون
اوچنجی آلفو -
نس

قرالیچه ویقتوریا

اسپانیا

مساحهٔ سطحیه‌سی « ٥٠٤,٥١٧ » کیلومترو مربعی ونفوسی « ١٨,٥٦٥,٩٠٣ » کشیدر . جمعاً « ٢١٢,٧٢٠ » کیلومترو تربیعنده و « ٣٠١,٠٠٠ » نفوسی حاوی مستملکاتی واردر . مقر حکومتی مادرید . شکل حکومتی مشروطه ، مذهب رسمیسی قتولیکدر .

بوربون خاندانته منسوب اولان اسپانیا قرالی اون اوچنجی آلفونس، « ١٨٨٦ » سنه‌سی مایسنك اون یدیسنده مادریدده تولد و«١٧» مایس«١٩٠٢» تاریخنده صندالی حکومته قعود ایتمشدر .

قرال بشنجی گوستاو

قرالیچه ویقتوریا

اسوچ

مساحهٔ سطحیه‌سی « ٤٤٧,٨٦٤ » کیلو مترو مربعی . نفوسی « ٥,٣٣٧,٠٥٥ » کشیدر . شکل حکومتی مشروطه . مذهبی لوتەرییەن ر . مرکز حکومتی استقهولم شهریدر .

برنادوت خاندانته منسوب اولان قرال بشنجی گوستاو ١٦ حزیران « ١٨٥٨ » تاریخنده تولد و«١٩٠٧» سنه‌سی کانون اولك سکزنجی کونی جالس تخت حکمداری اولمشدر .

رئیس حکومت « ١٩١١ » ده مو یودوشەت

رئیس حکومت « ١٩١٠ » ده موسیو قومتس

اسویچره

مساحهٔ سطحیه‌سی « ٤١,٣٤٦ » کیلو مترو مربعی ونفوسی «٣,٣٢٥,٠٢٣» کشیدر . یکرمی بش اوفاق قانتونلرك اتحادندن حاصل اولان بو حکومتك شکل اداره‌سی جمهوریتدر . رئیس حکومت هرسنه انتخاب اولنور .

پایتختی (برن) شهریدر . «١٩٠٩» سنه‌سی ایچون انتخاب اولونان رئیس موسیو «دوچەر» «١٩١٠» ایچون انتخاب اولنان موسیو «قومتەس»در.

افغانستان

مساحهٔ سطحیه « ٥٥٨,٠٠٠ » کیلو مترو مربعی ونفوسی « ٥ » میلیوندر . مذهب رسمیسی اسلام . شکل حکومتی مطلقه، پایتختی کابل شهریدر.

امیر حاضر حبیب‌الله خانك تاریخ ولادتی «١٨٧٢» وتاریخ قعودی «١٠» تشرین‌اول «١٩٠١» در .

قرال بشنجی ژورژ

قرالیچه مەری

انکلتره

دنیانك بلکه اك قوی‌الشکیمه برحکومتی اولان بودولتك مساحهٔ سطحیه‌سی «٣١٤,٣٣٩» ونفوسی «٤٣,٧٤٠,٠٠٠» کشیدر .

انکلتره‌نك بالجمله قطعات موجوده‌ده عظیم وشایان دقت واهمیت مستملکاتی موجوددر . «٤٥٠,٠٠٠,٣٤٩ » نفوسه مالك اولان بومستملکاتك مساحهٔ سطحیه‌سی «٢٩,٢٢٤,٠٦٩» کیلو مترو مربعیدر. پایتختی لوندره، مذهب رسمیسی پروتستان آنغلیقاندر.

ساقس قوبورغ غوطه خاندانته منسوب اولان قرال بشنجی ژورژ ٣ حزیران ١٨٦٥ تاریخنده « مالبوروهاوز » سراینده تولد و « ٩ مایس ١٩١٠ » تاریخنده جالس تخت حکمداری اولمشدر.

قرال اوچنجی ویقتور امانوئل

قرالیچه ئەلەن

ایتالیا

« ٢٨٦,٦٨٣ » کیلو مترو تربیعنده بولنان بو حکومتك نفوسی «٣٣,٤٥١,٤٨٤» کشیدر. امور

روحانیه‌سی پاپالغه‌مودوع ومذهب رسمیسی قتولیکدر. شکل حکومتی مشروطه‌در. مرکز اداره‌سی روما شهریدر. افریقاده اهمیتسز (اریتره) مستملکه‌سی موجوددر.

ساووا خاندانته منسوب اولان اوچنجی ویقتور ئه‌مانوئل ۱۱ تشرین ثانی (۱۸٦۹)ده تولد و (۲۹) تموز (۱۹۰۰) ده قعود ایلمشدر.

ایران

مساحهٔ سطحیه‌سی (۱,٦٤٥,۰۰۰) کیلو مترو مربعی ونفوسی (۹) میلیوندر. شکل حکومتی مشروطه، مذهب رسمیسی اسلام، پایتختی طهران شهریدر. شاه‌حاضر قاجار خاندانته منسوب شاه‌میرزا احمدخاندر.

قرال آلبر

بلچیقا

(۲۹,٤٥٦) کیلو مترو مربعی جسامتنده بولنان بوحکومتك نفوسی (۷,۲۳۸,٦۲۲) در. مذهب رسمیسی قتولیك شکل حکومتی مشروطه‌در. مرکز اداره‌سی بروکسل شهریدر. حکمدار حاضر ساقس قوبورغ غوطه خاندانته منسوب اولان قرال «آلبر» در.

بخارا

مساحهٔ سطحیه‌سی (۲۰٥,۰۰۰) کیلو مترو مربعی ونفوسی (۱,۸٥۰,۰۰۰) کثیدر.

بوحکومت اسلامه‌نك امیری اولان [سیدمیر عالم حضرتلری) (۸ محرم ۱۳۲۸) ده قعود ایلمشدر. پایتختی (بخارا) شهریدر.

بلوجستان

مساحهٔ سطحیه‌سی (۲٥۰,۰۰۰) کیلو مترو مربعی ونفوسی (٥٤٥,۰۰) کثیدر. مذهب رسمیسی اسلام، مرکز حکومتی کلات شهریدر. حکمدار حاضر (خداداد خانك) تاریخ ولادتی (۱۸٤۳) وتاریخ قعودی (۱۸٥٦) در.

قرال برنجی فردیناند قرالیچه ئه‌له‌ئونور

بلغارستان

مساحهٔ سطحیه‌سی (۹٦,۳٤٥) کیلو مترو مربعی ونفوسی (٤,۰۲۸,۳۳۹) کثیدر. شکل حکومتی مشروطه، مذهب رسمیسی اورتودوقس و پایتختی صوفیه شهریدر.

ساقس قوبورغ غوطه خاندانته منسوب اولان قرال فردینانداك تاریخ تولدی (۲۰) شباط (۱۷٦۱) پرنسلکه تاریخ انتخابی (۷) تموز (۱۸۸۷) تاریخ استقلالی (٥) تشرین اول (۱۹۰۸) واستقلالك حکومت عثمانیه ودول معظمه طرفندن تاریخ تصدیقی (۲۰-۲۹) ایلول ۱۹۰۹ در.

پاپا اونجی پی

خارجیه ناظری مه‌ری دەل وال

پاپالق

الیوم پاپالق مقامنی احراز ایدن پاپا اونجی پی ۲ حزیران (۱۸۳٥) تاریخنده تولد و (٤) اغستوس (۱۹۰۳) تاریخنده پاپالغه انتخاب ایدلمشدر.

قرال ایکنجی مانوئل

قرالیچه آمه‌لی

پورتکیز

مساحهٔ سطحیه‌سی (۲۹۱,۹٤۳) کیلو مترو مربعی ، نفوسی (٥,٤۲۳,۸۳۲) کشیدر . مذهب رسمیسی قتولیك ، شکل حکومتی مشروطه ، مرکز حکومتی لیزبون‌در . پورتکیزك قطعات سائره‌ده (۲,۰۹۳,۰۰۰) کیلومترو مربعی ساحهٔ سطحیه‌سنده و (۷,۲٥٦,۰۰۰) نفوسی محتوی مستملکاتی واردر . اخیراً اعلان جمهوریت ایدلشد .

ساقس‌قوبورغ غوط خاندانه‌منسوب اولان صوك حکمدار ایکنجی (ئه‌مانوئل)‌ك تاریخ ولادتی (۱٥) تشرین ثانی (۱۸۸۹) تاریخ قعودی (۱) شباط (۱۹۰۸) در . [سالنامه‌درونده پورتکیز اختلالی بحثنه مراجعت]

چین

مساحهٔ سطحیه‌سی (۱۱,۱۳۸,۸۸۰) کیلومترو مربعی ونفوسی « ۳۳۰,۰۰۰,۰۰۰ » کشیدر . مرکز حکومتی پکین شهریدر . مشروطیتك اعلان ایدلدیکی سویلیور .

متوفی ایمپراطور « قوانغ‌جو » نك وفاتی اوزرینه یرینه اوغلی « پوپی » کچشه‌ده هنوز پك اوفاق بولوندیغی جهتله خاندان حکمداری‌یه منسوب پرنس « جوئن » نائب حکومت تعیین ایدلشدر .

حبشستان

مساحهٔ سطحیه‌سی (٥٤۰,۰۰۰) کیلو مترو مربعی ونفوسی (۸) میلیوندر . شکل حکومتی مطلقه ، پایتختی آدیس آبابا شهریدر .

حکمدار حاضر نجاشی ایکنجی (منه‌لیك) ك شو صوك کونلرده وفات ایتدیکی سویلنیور سه‌ده بوحوادث دها تأیید ایدمه‌مشدر .

قرال سکزنجی فره‌دریق

قرالیچه لوئیز

دانیمارقه

مساحهٔ سطحیه‌سی « ۱۳۰,۲۸٤ » کیلو مترو مربعی نفوسی « ۲,٦ ٥,۲٦۸ » کشیدر . مذهب رسمیسی لوتریه‌ن ، شکل حکومتی مشروطه ، پایتختی قوپنهاغ‌در .

اوروپا وامریقاده « ۲۳۳,٥۹۸ » کیلو مترو مربعی مساحه‌سنده ویوز اللی بیکه قریب نفوسی حاوی مستملکاتی واردر .

هولشتین فلاکسبورغ خاندانه منسوب اولان قرال سکزنجی « فره‌دریق » ك تاریخ تولدی « ۱۸٤۳ » وتاریخ جلوسی « ۱۹۰٦ » در .

ایمپراطور ایکنجی نیقولا

ایمپراطوریچه الکساندار

روسیه

دول معظمه‌دن اولان بو حکومتك مساحهٔ سطحیه‌سی « ۲۲,۸٤۰,۸۰۰ » کیلو مترو مربعی ونفوسی « ۱۳٤ » میلیوندر . مذهب رسمیسی اورتودوقس ، شکل حکومتی مشروطهٔ مطلقه ، پایتختی پترسبورغ‌در .

رومانوف هولدشتاین خاندانه منسوب اولان ایمپراطور ایکنجی نیقولانك تاریخ ولادتی « ۱۸ » مایس « ۱۸٦۹ » تاریخ جلوسی « ۱ » تشرین ثانی « ۱۸۹٤ » در .

قرال برنجی
شارل

قراليچه اليزابت

روسانيا

مساحهٔ سطحيه‌سی « ۱۳۱,۳۵۳ » كيلو مترو مربعی ، نفوسی « ٦,٥٨٥,٥٢٤ » كشيدر. مذهب رسميسی اورتودوقس . شكل حكومتی مشروطه ، پايتختی بكرشدر .

هوهنزولرن خاندانه منسوب اولان قرال برنجی شارلك تاريخ تولدی « ۲۰ » نيسان « ۱۸۳۹ » ، تاريخ جلوسی « ۱۸۸٦ » در .

ايمپراطور
موتسوهيتو

ايمپراطوريچه
هاروقو

ژاپونيا

مساحهٔ سطحيه‌سی « ٤٥۲,۹۲۲ » كيلو مترو مربعی ونفوسی « ٥١,٩٠٧,٨٤٨ » كشيدر . شكل حكومتی مشروطه وپايتختی توكيو شهريدر .

ايمپراطور موتسوهيتونك تاريخ ولادتی « ۳ » تشرين ثانی « ۱۸٥۳ » تاريخ قعودی « ۱۷ » كانون ثانی « ۱۸٦۷ » در .

سيام

مساحهٔ سطحيه‌سی (٦٣٨,٠٠٠) كيلو مترو مربعی ونفوسی (٦,٦٧٢,٠٠٠) كشيدر . مركز اداره‌سی بانغوق شهريدر .

قرال « ماها واجيراوود » لك تاريخ جلوسی (۱۹۱۰) در .

قرال يوركی

ولیعهد پرنس
آلكساندر

صربستان

مساحهٔ سطحيه‌سی « ٤٨,٣٠٣ » كيلو مترو مربعی نفوسی « ۲,۷۳٥,۱٤۷ » كشيدر . مذهب رسميسی اورتودوقس ، شكل حكومتی مشروطه ، پايتختی بلغراد شهريدر . قره يوركه‌ويچ خاندانه منسوب اولان قرال برنجی پترونك تاريخ ولادتی « ۲۹ » حزيران « ۱۸٤۲ »، جلوس « ۱٥ » حزيران « ۱۹۰۲ » در .

فاس

مساحهٔ سطحيه‌سی (٤٣٩,٢٤٠) كيلومترو مربعی ونفوسی (۸) ميليوندر . شكل حكومتی مطلقه، مذهب رسميسی اسلام و پايتختی مراكش شهريدر .

حكمدار حاضر سلطان مولا حفيظدر .

موسيو فاليه‌ر

مادام فاليه‌ر

فرانسه

مساحهٔ سطحيه‌سی « ٥٢٦,٤٦٤ » كيلومترو مربعی نفوسی « ۳۹,۲٥۲,۲٦۷ » كشيدر. قطعات سائره‌ده « ۹۸٤,۷۰۰ » كيلومترو مربعی مساحه‌سنده و « ٤٥,١١,٠٠٠ » نفوسی حاوی مستملكاتی واردر .

شكل حكومتی جمهوريت، مركز حكومتی پارس شهريدر .

رئیس جمهور موسیو فالیه‌ر (۱۷) کانون‌ثانی (۱۷۰۶) تاریخنده ریاسته انتخاب ایدلشدر .

قرالیچه ویلهلمینا

پرنس هانری

فلمنك

مساحهٔ سطحیه‌سی (۳۳) بیك کیلو مترو مربعی نفوسی (۵,۶۷۲,۲۳۷) کشیدر . مذهب رسمیسی پروتستان ، شکل حکومتی مشروطه ، پایتختی لاهی شهریدر . جمعاً (۲,۰۴۵,۶۴۷) نفوسی حاوی مستملکاتی واردر .

ناسو خاندانه منسوب اولان قرالیچه ویلهلمینانك تاریخ ولادتی «۳۱» آغستوس « ۱۸۸۰ » تاریخ جلوسی «۲۳» تشرین‌ثانی «۱۸۹۰» در .

پرنس نیقولا

پرنسس میله‌نا

قره‌طاغ

مساحهٔ سطحیه‌سی (۹,۰۸۰) کیلو مترو مربعی ونفوسی (۲۷۷,۸۳۱) کشیدر. بواوفاق پرنسلکك مذهب رسمیسی اورتودوقس، پایتختی چتینه شهریدر .

پتروویچ یه‌نه‌غوش خاندانه منسوب اولان قرال برنجی نیقولانك تاریخ ولادتی (۲۵) ایلول (۱۸۴۰) تاریخ قعودی (۱۴) آغستوس (۱۸۶۰) در.

موناقو

مساحهٔ سطحیه‌سی (۱,۵) کیلو مترو مربعی ونفوسی (۱۵,۱۸۰) کشیدر . مذهب رسمیسی قتولیك ، مرکز حکومتی موناقو شهریدر .

غریمالدی غویون ماتینیون عائله‌سنه منسوب اولان

پرنس آلبه‌ر

پرنسس آلیس

پرنس آلبه‌رك تاریخ تولدی (۱۳) تشرین‌ثانی «۱۸۴۸» وتاریخ قعودی «۱۰» ایلول «۱۸۸۹» .

قرال یدنجی هاقون

قرالیچه مود

نورووج

مساحهٔ سطحیه‌سی « ۳۲۱,۴۷۷ » کیلو مترو مربعی ونفوسی « ۳,۳۲۱,۵۸۸ » کشیدر. مذهب رسمیسی لوتریه‌ن، شکل حکومتی مشروطه پایتختی قریستیانیا شهریدر .

هولشتاین غلوقسبورغ خاندانه منسوب اولان قرال یدنجی هاقونك تاریخ ولادتی «۳» آغستوس « ۱۸۷۲ » وتاریخ قعودی « ۱۵ » تشرین ثانی «۱۹۰۵» در .

قرال ژورژ

قرالیچه اولغا

یونانستان

مساحهٔ سطحیه‌سی « ۶۴,۶۷۹ » کیلو مترو مربعی ونفوسی « ۲,۵ » ملیوندر . شکل حکومتی مشروطه . مذهب رسمیسی اورتودوقس وپایتختی آتنه شهریدر .

هولشتاین غلوقسبورغ خاندانه منسوب اولان قرال برنجی یورگینك تاریخ ولادتی « ۲۴ » کانون اول « ۱۸۴۵ » وتاریخ قعودی «۵» حزیران «۱۸۶۳» در.

سالنامهٔ ثروت فنون

معلومات متنوعه

قسمی

دولت عثمانیه‌نك نشان ومداليه‌لری

خاندان آل عثمانی نشانی

خاندان آل عثمانی نشان ذیشانی خاقان سابق زماننده ایجاد ایدلمشدر. اورته‌سنده‌کی قطعهٔ زرینه‌منقوش طغرای همایونك زیرنده بیاض میناذن معمول بردفنه دالی ونشانك قلاده‌یه ربط ایدیله‌جکی محلنده کذلك بیاض میناذن مصنوع برقوردون باغی واردر. تاریخ احداثی ۱۹ اغستوس ۱۳۰۹ تاریخنه مصادفدر.

ارطغرل نشانی

ارطغرل نشان ذیشانی خاقان سابق زماننده احداث ایدلمشدر. آلتوندن معمول اولوب اورته‌سنده ارطغرل کلمهٔ مبجله‌سی، برجهتنده ارطغرل حضرتلرینك کوچك آسیایه هجرتی تاریخی. دیکر جهتنده نشان عثمانینك تاریخ احداثی اولان ۱۲۷۸ سنه‌سی محرردر.

نشان افتخار

نشان افتخار فردوس آشیان سلطان محمود خان ثانی حضرتلرینك زمان سلطنتلرنده احداث بیورلمشدر. یالکز قطعهٔ مرصعه‌سی واردر.

نشان امتیاز

نشان امتیاز خاقان سابق عبدالحمید ثانی زماننده احداث ایدلمشدر . رتب متعدده یه منقسم اولمایوب یالکز آلتون وکوش مدالیه‌لری واردر . قوردونك نصف طولانیسی یشیل ، نصف دیکری قرمزی رنکده‌در . تاریخ احداثی ٢٤ ذی‌الحجه ١٢٩٥ تاریخنه مصادفدر .

نشان عثمانی

نشان عثمانی جنتمکان سلطان عبدالعزیز خان حضرتلرینك ایجاد کردهٔ عالیلریدر . مرصع ودرت رتبه‌سی واردر . برنجی رتبه‌سنك کرك مرصع ، کرك سیم قطعه‌لرینك اورته‌سی یشیل کناری قرمزی قورده‌لاسی واردر . برنجی رتبه‌سی صاغدن صوله تعلیق ایدیلیر . وعین شکلده اولان بیوك شمسه‌سی صدرك صول طرفنه وضع اولنور . ایکنجی رتبه‌سی عین رنکده اینجه قورده‌لا ایله کردانه طاقیلیر ، شمسه‌سی‌ده صدرك صاغ جهتنه تعلیق ایدیلیر . اوچنجی رتبه‌سی کذا عین رنکده اینجه بر قورده‌لا ایله کردانه طاقیلیر ، دردنجی رتبه‌سی ایسه صدرك صول طرفنه تعلیق اولنور . تاریخ احداثی ١٢٧٨ سنه‌سنه مصادفدر .

نشان مجیدی

نشان مجیدی . والد کثیرالمحامد شهریاری جنتمکان سلطان عبدالمجید خان غازی حضرتلرینك مآثر عالیه‌لرندندر . مرصع وبش رتبه‌سی واردر . برنجی رتبه‌سنك کرك مرصع ، کرك سیم قطعه‌لرینك اورته‌سی قرمزی . کناری یشیل رنکلی قورده‌لاسی واردر . برنجی رتبه‌سی اشبو قورده‌لا ایله کردانه وشمسه‌سی‌ده صدرك صول طرفنه طاقیلیر . ایکنجی رتبه‌سی کذا کردانه وشمسه‌سی‌ده صدرك صاغ جهتنه تعلیق اولنور . اوچنجی رتبه‌سی‌ده عین قورده‌لا ایله کردنه طاقیلیر ، شمسه‌سی یوقدر . دردنجی وبشنجی رتبه‌لری عین رنکده قورده‌لالرله صدرك صول طرفنه تعلیق اولنور . تاریخ احداثی ١٢٦٨ سنه‌سی ذی‌الحجه‌سنك اوچنه مصادفدر .

نشان شفقت

شفقت نشانی خاقان سابق زماننده احداث اولنمشدر . نسوانه مخصوص اولوب اوچ رتبه‌سی واردر . برنجی وایکنجی رتبه‌لری مرصع وقوردونی اورته‌سی بیاض وکناری یشیل . قرمزی رنکده‌در .

مدالیه

معارف مالیه‌سی — ٩ جمادی‌الاخره ١٣١٩ تاریخنده احداث اولنمشدر . آلتون وکوش اولمق اوزره ایکی رتبه‌در . الیوم ملغادر .

حاز تیور یولی مدالیه‌سی — ٢٠ شعبان ١٣١٩ تاریخنده احداث بیورلمشدر . آلتون وکوش ونیکل اولمق اوزره اوچ رتبه‌سی واردر .

یونان مدالیه‌سی — ٢٧ ذی‌القعده ١٣١٤ تاریخنده احداث بیورلمشدر . کوشدن معمولدر .

خلیصه مدالیه‌سی — ٢٥ ربیع‌الآخر ١٣١٠ تاریخنده احداث بیورلمشدر . کوشدن معمولدر .

لیاقت مدالیه‌سی — ١٣١٨ سنه‌سنده احداث بیورلمشدر . آلتون وکوش اوله‌رق ایکی رتبه‌سی واردر .

زراعت مدالیه‌سی — عبدالحمید زماننده احداث اولنمشدر . آلتون وکوش وباقردن اوچ رتبه‌سی واردر .

کرید مدالیه‌سی — ١٢٠٨ سنه‌سنده احداث بیورلمشدر . آلتون وکوش ایکی رتبه‌سی واردر .

فردوس آشیان سلطان عبدالعزیز خان حضرتلرینك زمان سلطنتلرنده ۱۲۸٤ سنه‌سنده کذا ایکی رتبه اولق اوزره کرید مدالیه‌سی احداث بیورلشدر .

مجار مدالیه‌سی — ۲ ربیع‌الاخر ۱۳۱٦ تاریخنده احدث بیورلشدر کوشدن معمولدر .

امتیاز مدالیه‌سی — ۲ ذی‌القعده ۱۳۰۰ تاریخنده احداث بیورلشدر . آلتون وکموش ایکی رتبه‌سی واردر .

پلونه مدالیه‌سی — ۱۲۹٤ سنه‌سنده احداث بیورلشدر . کوشدن معمولدر .

روسیه محاربه مدالیه‌سی — ۱۲۹٤ سنه‌سنده احداث بیورلشدر . کوشدن معمولدر .

قره‌طاغ مدالیه‌سی — فردوس آشیان سلطان عبدالعزیز حضرتلرینك زمان سلطنتلرنده ۱۲۷۹ سنه‌سنده احداث بیورلشدر . کوشدن معمولدر .

قارص مدالیه‌سی — فردوس آشیان سلطان عبدالمجید خان حضرتلرینك زمان سلطنتلرنده ۱۲۷۲ سنه‌سنده احداث بیورلشدر . کوشدن معمولدر .

قریم سلستره مدالیه‌سی — خاقان مشارالیهك زمان سلطنتلرنده ۱۲۷۱ سنه‌سنده احداث بیورلشدر . کوشدن معمولدر .

سواستپول مدالیه‌سی — خاقان مشارالیهك زمان سلطنتلرنده ۱۲۷۰ سنه‌سنده احداث بیورلشدر. کوشدن معمولدر .

بوسنه مدالیه‌سی — خاقان مشارالیهك زمان سلطنتلرنده ۱۲٦٦ سنه‌سنده احداث بیورلشدر . کوشدن معمولدر .

کردستان مدالیه‌سی — خاقان مشارالیهك زمان سلطنتلرنده ۱۲٦۳ سنه‌سنده احداث بیورلشدر . کوشدن معمولدر .

یمن مدالیه‌سی — خاقان مشارالیه حضرتلرینك زمان سلطنتلرنده ۱۲٦۳ سنه‌سنده احداث بیورلشدر. آلتون وکوشدن معمولدر .

بریة‌الشام وقلعهٔ عکا مدالیه‌سی — خاقان مشارالیهك زمان سلطنتلرنده ۱۲٥٦ سنه‌سنده احداث بیورلشدر. کوشدن معمولدر.

اشقودره مدالیه‌سی — فردوس آشیان غازی سلطان محمود خان ثانی حضرتلرینك زمان سلطنتلرنده ۱۲٤۷ سنه‌سنده احداث بیورلشدر . کوشدن معمولدر .

دوائر مرکزیه‌نك بولندقلری یرلر :

اعیان ومبعوثان مجلسلری	صالی پازارنده مجلس ملی بناسنده .
صدارت دائره‌سی شورای دولت دائره‌سی داخلیه نظارتی خارجیه نظارتی	باب عالی بناسنده
عدلیه ومذاهب نظارتی	آیاصوفیه میداننده‌کی بناده

اوقاف نظارتی	چنبرلی طاشده
حربیه نظارتی	بایزیدده دائرهٔ مخصوصه‌ده
دائرهٔ مشیخت اسلامیه	سلیمانیه‌ده دائرهٔ مخصوصه‌ده
مالیه نظارتی	بایزیدده دائرهٔ مخصوصه‌ده
بحریه نظارتی	قاسم پاشاده دائرهٔ مخصوصه‌ده
تجارت ونافعه نظارتی	باب عالی جاده‌سنده دائرهٔ مخصوصه‌ده
معارف نظارتی	دیوان یولنده دائرهٔ مخصوصه‌ده
اورمان ومعادن وزراعت نظارتی	سلطان احمد میداننده دائرهٔ مخصوصه‌ده
رسومات مدیریت عمومیه‌سی	استانبول ریختمنده دائرهٔ مخصوصه‌ده
شهر امانتی	ایاصوفیه جوارنده دائرهٔ مخصوصه‌ده
دفتر خاقانی مدیریت عمومیه‌سی	سلطان احمدمیداننده‌کی دائره‌ده
دیون عمومیهٔ عثمانیه	جغال اوغلنده دائرهٔ مخصوصه‌ده
تقاعد نظارتی	چنبرلی طاش جوارنده
صحیه نظارتی	غلطه ریختیمی اوزرنده دائرهٔ مخصوصه‌ده
پوسته وتلغراف مدیریت عمومیه‌سی	میدانجقده دائرهٔ مخصوصه‌ده
اعمالات حربیه مدیریتی	طوپخانه‌ده دائرهٔ مخصوصه‌ده
زراعت بانقه‌سی	جغال اوغلنده نافعه نظارتنه متصل دائره‌ده
حجاز تیمور یولی نظارتی	مالیه نظارتنده دائرهٔ مخصوصه‌ده
رصدخانه	بك اوغلنده تقسیمده
امنیت عمومیه مدیریتی	بایزیدده دائرهٔ مخصوصه‌ده
خاصه قوماندانلغی	حربیه نظارتی قربنده دائرهٔ مخصوصه‌ده
ژاندارمه قوماندانلغی	حربیه نظارتی قربنده دائرهٔ مخصوصه‌ده
امنیت صندوغی	جغال اوغلنده دائرهٔ مخصوصه‌ده
مسکوکات اداره‌سی	طوپقپو سرایی داخلنده دائرهٔ مخصوصه‌ده
مطبعهٔ عامره	» » » » »
دیوان محاسبات	جغال اوغلنده

درسعادتده بولنان موزه‌لر :

آثار عتیقه موزه‌سی : طوپقپو سرایی داخلنده . بر اجرت مقابلنده هرکس زیارت ایده بیلیر .

اسلحهٔ عتیقه موزه‌سی : « قدیم سنت ایره‌ن کلیساسی » طوپقپو سرایی داخلنده وضربخانه جوارنده‌در .

یکیچری قیافتخانه‌سی : سلطان احمد میداننه ناظر دائرهٔ مخصوصه‌ده‌در .

اسلحهٔ عسکریه موزه‌سی : «یکی تشکیل اولنمشدر» طوپقپو سراینده دائرهٔ مخصوصه‌ده‌در .

عثمانلی ده‌میر یوللری

حجاز تیمور یولی

	کیلومترو		کیلو متره
قدمشریف		مسواقه	٣١٠,٠٠٠
کسوه	٢٠,١٠٠	قطرانه	٣٢٦,٤٧٢
دیرعلی	٣٠,٧٠٠	منزل	٣٤٨,٥٠٢
مسمیه	٤٩,٧٠٠	خربة الفریقره	٣٦٧,٢٠٠
جباب	٦٢,٦٠٠	الحسا	٣٧٧,٨٦٠
خبب	٦٩,١٠٠	جروف الدراویش	٣٩٧,٤٠٠
محجه	٧٧,٨٠٠	عنزه	٤٢٢,٦٨٥
ازرع	٩١,٢٥٠	وادی الجردون	٤٤ ,٥٠٠
غزاله	١٠٦,١٠٠	معان	٤٥٨,٨١٤
درعا	١٢٣,٠٠٠	غدیر الحج	٤٧٦,٠٠٠
(حیفا شعبه‌سیله برلشیر)		بئر الشدیه	٤٨٩,٠٠٠
نصیب	١٣٥,٧٥٠	عقبه	٥١٤,٢٠٠
مفرق	١٦١,٧٠٠	بطن الغول	٥١٩,٧٠٠
خربة المرا	١٨٥,٣٠٠	وادی رتم	٥٢٩,٨٥٠
زرقا	٢٠٢,٧٥٠	تل الشحم	٥٤٦,٣٠٠
عمان	٢٢٢,٤٠٠	رمله	٥٥٦,٠٠٠
قصر	٢٣٤,٠٥٠	مدوره	٥٧٢,٠٠٠
لبن	٢٤٨,٨٠٠	حاران عمار	٥٩٤,٦٠٠
جیزه	٢٥٩,٧٠٠	ذات الحج	٦٠٨,٤٠٠
ضبعه	٢٧٨,٨٠٠	بئر هرماس	٦٣٢,٠٠٠
خان الزبیب	٢٩٥,٧٥٢	الحزم	٦٥٤,٤٠٠

	کیلومترو
المحطب	٦٧٧,٤٥٠
تبوك	٦٩٢,٠٠٠
المقول	٧٢٤,٠٠٠
جنان	٧٧٦,٠٠٠
المعظم	٨١٩,٠٠٠
دارالحرا	٨٧٤,٠٠٠
ابوطاقه	٩٠٩,٠٠٠
مداین صالح	٩٩٤,٠٠٠
الزمرد	١٠٣٤,٠٠٠
هدیه	١١٣٤,٠٠٠
اصطبل	١١٧٩,٠٠٠
بیار	١٢٢١,٠٠٠
ابوجابر	١٢٦٩,٠٠٠
مدینهٔ منوره	١٣٢١,٠٠٠

حیفا شعبه‌سی

	کیلومترو
حیفا	
تل الشام	٢١,٧٠٠
عفوله	٣٦,٣٠٠
شطه	٥١,٠٠٠
بیسان	٥٩,٠٠٠
جسرالمجامع	٧٦,٣٠٠
سماح	٨٧,٠٠٠
الحامه	٩٥,٣٠٠
وادیٔ کلید	١٠٧,٤٠٠
شجره	١١٩,٥٠٠
المقارن	١٢٤,٦٠٠
زیزون	١٣٥,٧٥٠
تلشهاب	١٤٦,٠٠٠
مزیروب	١٤٩,١٠٠
درعا نقطهٔ التصاق)	١٦١,٠٠٠

روم ایلی دمیر یوللری

استانبول — قله‌لی برغوس خطی

	کیلومترو	تاریخ کشادی
قومقپو	٣,٧٩٧	١٠ تموز ١٢٨٨
یکی قپو	٤,٦٧٤	
صماتیه	٦,٥٩٦	٢٣ کانون اول ١٢٨٧
یدی قله	٧,٣٣٣	
مقری کوی	١٢,٥٨٤	
اباستفانوس	١٧,٦٨٢	
کوچك چکمجه	٢١,٩٦٠	١٠ تموز ١٢٨٨
اسپارطه قله	٣٨,٩٧١	
خادم کوی	٥١,٤٦٣	
چتالجه	٧١,٠٦٢	
قباجه	٨٥,٧٩٤	
سینکلی	١٠٨,٢٤٣	٥ نیسان ١٢٨٩
چرکس کوی	١٢٩,٤٥٠	١١ حزیران ١٢٨٩
چورلی	١٥٣,٨٧٠	
مرادلی	١٧٩,٧٦٥	
سیدلر	١٩٥,١٢٨	
لوله برغوس	٢١٢,٧٥٠	
بابا اسکی	٢٢٩,٣٩١	
باولی کوی	٢٥٠,٧٨٧	
اوزون کوپری	٢٧١,٣٨٨	
قله‌لی برغوس	٢٨٢,٢٥٨	

دده آغاج — ادرنه خطی

فره‌جك	٢٩,٤٥٧	١٧ اغستوس ١٢٨٨
بدیکلی	٥١,٢٧٠	
صوفیلو	٧٠,٣٢٤	
دیمتوقه	٩٩,١٧٦	
قله‌لی برغوس	١١٢,٩٦٩	
اوغورلی	١٢٣,٩٩٢	
ادرنه	١٤٨,٩٩٨	

ادرنه — جسر مصطفی پاشا خطی

قاضی کوی	١٨,٤٦٢	١٧ اغستوس ١٢٨٨
جسر مصطفی پاشا	٣٦,٧٣٨	

بادومه — دده اغاج شعبه‌سی

سلانیك ـ درسعادت التصاق خطنك قره‌جكدن اعتباراً ٣٨,٣٩٨ كیلو متره‌سنده واقع بادومه استاسیونندن دده آغاجه قدر آیریجه ٩,٠٩٨ كیلو متره طولنده برشعبه واردركه تاریخ كشادی ١٣١١ سنه‌سی تموزینك اون برینه مصادفدر .

سلانیك — درسعادت التصاق خطی

قره‌جك	كیلومترو	تاریخ كشادی
بادومه	٣٨,٣٩٨	١٩ تموز ١٣١٢
خیرقه کوی	٥٠,٣٤٢	٣١ كانون ثانی ١٣١١
غابی کوی	٦٦,٨٦١	
دمیر بكلی	٨١,٣٧٦	
كوملجنه	٩٧,٥٨١	٢١ مارت ١٣١٢
نازلی کوی	١١٢,٦٣٤	
قزلجه کوی	١٢٨,٨٣٤	
اسكجه	١٤٤,٧٨٠	
اوجیلر	١٥٨,٨٦٢	
یکی کوی	١٨٩,٠١٥	٢١ كانون ثانی ١٣١١
بوك	٢٠٢,٥٩١	
نصرتلی	٢٢٤,٩٤٦	٣١ تموز ١٣١١
درامه	٢٤٠,١٠٩	
اورته‌لیغوس	٢٥٢,٧٦٨	
آنغستا	٢٦٥,٨٢٣	٣ نیسان ١٣١١
بورنه	٢٨٧,٠٧٢	
سیروز	٣١٠,١٩٣	١٥ شباط ١٣١٠
پروزنیق	٣٢٥,٤٩١	
تیمورحصار	٣٤١,٨٨٠	
حاجی بكلك	٣٥١,٣٩٨	١٢ كانون اول ١٣١٠
یووی	٣٧٤,٤٥٦	
آقچه‌لی	٣٨٩,١٠١	
طوبران	٤٠٠,٧٠٤	١٠ تشرین اول ١٣١٠
كلندیر	٤٠٩,٥٢٦	
قره‌صولی	٤٣٦,٢٣٧	

سلانیك — كلندیر شعبه‌سی

صاری کول	١٩,٩٥٠	٧ تشرین اول ١٣١١
صالمانلی	٣٢,٣٦٥	
سلانیك	٦٢,٧٢٨	

اسكوب — صرب حدودی

آجارلر	١٩,٧٠٠	٣١ مایس ١٣٠٣
قومانوه	٣٦,٧٠٣	
طبانوجه	٤٩,٤٦٢	
پره‌شوه	٥٨,١٦٨	
بوقاوجه	٦٣,٩١٩	
ونیفجه	٧٦,٨٤٧	
زیبفجه	٨٤,١٤٥	
صرب حدودی	٨٤,٥٩٧	

سلانیك — مناستر خطی

	كیلو مترو	تاریخ كشادی
تكه‌لی	١٠,٧١٢	٢٦ تشرین ثانی ١٣٠٨
قیرجه‌لر	٢٨,٦١٤	
كیدا	٤٣,٨٧٠	
قره‌فریه	٧٧,٢٧١	
آغستوس	٨٨,٨٨٢	
ورتقوب	١٠٥,٥٧٥	
وودینه	١٢٠,٤٩٩	١ حزیران ١٣١٠
لادووا	١٢٨,٧٠٧	
اوستروو ا	١٤٦,٧٢٠	
صارووچ	١٦٨,٥٩٠	
اكشی صو	١٧٤,٢٢٠	
بانیجه	١٨٧,٧١٥	
فیلورینه	١٩٦,٤٨٧	
قنه‌لی	٢١١,٦٤٠	
مناستر	٢٢٨,٥٦٦	

سلانیك — متروویچه خطی واسكوب شعبه‌سی

طوپش	٣٣,٠٨٩	٢٦ حزیران ١٢٨٨
قره‌اوغلی	..,...	
ماتوه	٥٣,٦٢٧	
قره‌صولی	٦٦,٨٦٠	
كومنجه	٧٠,٨٧٠	

كوكبلى	٨٩,٢٢٣	١٨ كانون اول ١٢٨٨
ميروفچه	١١١,٥٣١	
استرومجه	١١٤,٣٣٣	
دمير قپو	١٣٤,١٧٣	
قيرووﻻق	١٥٥,٤٧٢	
دمرخانى غراجقو	١٧٦,٧٤٥	١ شباط ١٢٨٨
كوپريلى	٢٠٤,١٠٩	٢٧ مارت ١٢٨٩
ژلنيقو	٢٣٠,٣٧٩	٢٠ مارت ١٢٨٩
اسكوب	٢٥٣,٠٠١	
الياس خان	٢٧٧,٦٢٧	١٠ مارت ١٢٩٠
اورخانيه	٢٨٩,٣٦٠	٧ تموز ١٢٩٠
فيرووويك ورلسويچ	٣٠٧,٧٦٨	
ليپليان	٣٢٧,٣١٦	٣٠ تشرين ثانى ١٢٩٠
پرشتنه	٣٤٦,٤٩٦	
وولچترين	٣٦٥,٤٢٥	١٧ تشرين ثانى ١٢٩٠
متروويچه	٣٧٢,٨٩٠	

اناطولى دمير يوللرى

حيدر پاشا ـ انقره خطى

	كيلومترو	تاريخ كشادى
قزل طوپراق	٢,٥٦٤	٢٦ كانون اول ١٣٠٤ تاريخنده اناطولى عثمانلى تيمور يولنه تسليم اولنمشدر
فنار يولى	•	
كوزتپه	٤,٩٨٤	
ارن كوى	٦,٠٣١	
بوستانجى	٩,٠٦٠	
مالتپه	١٤,٠١٥	
قرتال	٢٠,١٢١	
پندك	٢٤,٤٧٠	
طوزله	٣٤,٩٣١	
ككبوزه	٤٤,١٩٩	
ديل اسكله‌سى	٥٥,٢٦٣	
طاوشانجيل	٥٩,٣٦١	
هركه	٦٣,٧٥٨	
يارمجه	٧٣,٦٣٨	
توتون چفتلك	٨٠,٠٤٤	
درنجه	٨٣,٨٥٥	
ازميت	٩١,٢٧٠	
بيوك دربند	١٠٩,٥٩١	٢٨ مايس ١٣٠٦
صبانجه	١٢٣,٦٦٢	
حميديه	١٣١,٦٦٣	
كيوه	١٥٦,١٦٩	٢٨ كانون اول ١٣٠٦
آقحصار	١٦٧,٧٤٣	
مكيجه	١٨٠,٤٣٠	
لفكه	١٩٤,٥٠٠	
وزيرخان	٢١٣,٢٧٣	٣ مايس ١٣٠٧
بيله‌جك	٢٣١,٠٤٥	
قره كوى	٢٤٧,٧٥١	٣ مارت ١٣٠٨
بوز اويوك	٢٦٢,٣٥٣	
اين اوكى	٢٧٩,١٩٣	
چقور حصار	٢٩٣,٤٠٣	٦ حزيران ١٣٠٨
اسكيشهر	٣١٢,٣٨٣	
اغاپيكارى	٣٣٤,٩١٤	
الپى كوى	٣٥١,٥٤٧	
بكك آخور	٣٧٠,٦٢٨	١١ آغستوس ١٣٠٨
صارى كوى	٤٠٤,٨٩٨	
بيچر	٤٣١,٣١٨	٢٠ تشرين اول ١٣٠٨
سازيلر	٤٥١,٧٦٦	
بكك كوپرى	٤٦٦,٠٨٣	
پوﻻدلى	٤٨٥,٧٢١	
ماللى كوى	٥٢٠,٧١٦	١٩ كانون اول ١٣٠٨
سنجان كوى	٥٥٠,٤٠١	
انقره	٥٧٦,٨٣٥	

فنار باغچه وحميديه شعبه‌لرى

اشبو خطك فنار يولى استاسيونندن فنار باغچه موقعنه قدر ١,٨٠٠ كيلومتره طوانده بر شعبه‌سى

وحمیدیه استاسیوننددن اطه پازارینه قدر ۸,۷۳۰ کیلومترو طولنده دیگر برشعبه‌سی واردر . اطه‌پازاری شعبه‌سنك کشادی ۱۹ تشرین اول ۱۳۱٥ ده‌در .

اسکیشهر - قونیه خطی

کوکجه قیصیق	۲۳,۲٤٤	۱۸ کانون اول ۱۳۱۰
صابونجی بیکاری	٤٥,۲۳۹	
ایولاند	٦٦,۸۷۳	
چکورلر	۸٦,٥۰٤	۱٦ مایس ۱۳۱۱
دوکر	۱۱۳,۱۳۰	۱٤ آغستوس ۱۳۱۱
احسانیه	۱۳۷,۸۷۹	
حمام	۱٥۱,۳۱۹	
غازلی کول حمامی	۱٥٤,۹۷۷	
آفیون قره حصار	۱۷۱,۲۱٦	
بیوك چوبانلر	۱۹۰,۷۷٤	۱٤ تشرین اول ۱۳۱۱
چای	۲۱۷,٥۲۰	
اسحاقلو	۲٤۳,٥٦۸	۱٥ تشرین اول ۱۳۱۱
باسپان	۲٥٦,۸۷٦	
آقشهر	۲۷۰,۲۲۱	
آزاری کوی	۲۸۸,٦۲۰	
چاووشجی کوی	۳۱۰,۳۸٦	۲۷ نیسان ۱۳۱۲
ایلغین	۳۲۷,۱٦۱	۱۷ تموز ۱۳۱۲
قادین خان	۳٥٤,٤۳٤	
سرای اینی	۳۷۸,٥۱۳	
میدان	۳۹٥,۳۱۲	
پیکار باشی	٤۲۲,۳۲۸	
قونیه	٤۳۳,٦۸٥	

کوتاهیه شعبه‌سی

اسکیشهر - قونیه خطنك آلایوند استاسیو- ننددن کوتاهیه‌یه قدر (۱۰,۱۰٥) کیلو مترو طولنده برشعبه‌سی موجود اولوب ۱۲ کانون اول ۱۳۱۰ تاریخنده کشاد ایدلمشدر. اسکیشهر - قونیه خطی آفیون قره حصاری استاسیوننددن ازمیر - آفیون قره حصاری خطنه التصاق ایلر .

— قونیه - بلغورلی خطی —

قاشیق خان	۲۰,۳۷۰	۱٥ تشرین اول ۱۳۲۰
جومرا	٤٤,۲۳۲	
آریق اورن	٦۱,۹٤۰	
مانداسون	۸۰,٦۸۲	
قره‌مان	۱۰۲,۲۹٤	
سیدروا	۱۱۹,۰٤٤	
آیرانجی دربندی (عثمانیه)	۱٤۷,۸٦۹	
آلاجه	۱۷۲,۰۱۱	
ارکلی	۱۸۱,۱۰۹	
بلغورلی	۱۹۸,۸۹۱	

ازمیر — آفیون قره حصاری خطی

ازمیر		۱٥ تموز ۱۳۰۹ تاریخنده ازمیر وقصبه وشعباتی ازمیر قصبه وتمدیدی شرکته تسلیم اولنشدر.
قارشی یقه	۱۱,۰٥٥	
جیکالی	۱۷,۱٤۲	
اورلجق	۲٤,٦۱۹	
متمك	۳۱,٦۷۸	
امیر عالم	۳۸,٤۰۲	
حمیدیه	٥٥,۹٥۱	
خروس کوی	٦۳,۱۱۰	
مغنیسا	٦٦,۰۲٤	
چوبان عیسی	۷۹,٦۷۷	
قصبه	۹۳,۱۲۲	
اورخانلی	۱۰٥,۰۱۳	
احمدلی	۱۱۳, ۸۹	
حارت	۱۲۳,٥٤٥	
صالحلی	۱۳۱,٥٦٤	
موناواق	۱٤۲,۹۰۲	
دره‌کوی	۱٥۳,۰۸۸	۲٥ آغستوس ۱۳۱۳
آلفان	۱٦۰,۳۳۹	
آلاشهر	۱٦۸,۹٦٤	
کیللك	۱۷۷,۹٦٤	
قوناقلر	۱۸۷,۳٥۸	
کونایکوی	۲۰۷,٤۹٥	
الوانلر	۲۱۷,۹۳۰	
احمدلر	۲۳٤,۹۸٤	
اینای	۲٥۲,۲۱۸	
قره‌قویو	۲۷۱,۷٥۲	

عشاق	٢٨٦,٧٧١	١٥ تشرين اول ١٣١٣
قباقلر	٣٠٣,١٢٣	
بنار	٣٢٧,١٧٩	
اوطوراق	٣٤٥,٢٢٦	
دوكاوپيكار	٣٥٧,٨٣١	
كوجك كوى	٣٧٢,١٢٦	٨ كانون اول ١٣١٣
بال محمود	٣٩٥,٧٨٩	
بچيك حامى	٤٠٦,٤٠٦	
آفيون قره حصار	٤١٩,٩٨٨	

صومه شعبه‌سى

اشبو خطك مغنيسا استاسيوندن صومه‌يه قدر ٩٢ كيلو مترو طولنده برشعبه‌سى واردر .

قره‌آغاجلى	١١,٠٠٠	١٥ تموز ١٣٠٦
صاريخانلى	١٨,٢٥٠	
ميخائل	٢٣,٧٥٠	
قاپيشلر	٣٦,٧٥٠	
قيانلى	٤١,٠٠٠	
آق حصار	٥٠,٧٥٠	
سليمانلى	٥٩,٠٠٠	
خرطه	٥٩,٧٥٠	
قرق آغاج	٧٠,٠٠٠	١٥ تموز ١٣٠٦
بوغاز كوى	٧٦,٢٥٠	
صومه	٨٢,٠٠٠	

— بيرون آباد شعبه‌سى —

صهيتلى	١,٠٠٠
بيرون آباد	٥,٠٨٧

— ازمير دينار خطى —

كمر	٢,٠١١	١٩ حزيران ١٢٨٢
باراديسو	٦,٤٣٦	
غازى امير	١٤,٠٧٨	
جمعهٔ آباد	٢١,٣١٨	
دوه‌لى كوى	٢٨,١٥٦	
قياسى	٣٦,٢٠١	
تورباله	٤٣,٠٣٩	١٩ حزيران ١٢٨٢
طوربالى	٤٨,٢٦٨	
جلاد	٥٩,١٢٨	
قوز پيكار	٦٥,٩٥٦	
آياثلوغ	٧٧,٢١٩	
عزيزيه	٨٦,٠٦٨	
بلاطجق	٩٩,٤٤٢	
دكرمنجك	١٠٧,٨٨٩	
اركلى	١١٣,٩٢٢	
قره پيكار	١١٩,٩٥٥	
آيدين	١٣٠,٠١١	
امورلى	١٤٠,٤٦٩	
كوشك	١٤٨,٩١٦	
چفته قهوه	١٥٤,٥٤٧	
سلطان حصارى	١٥٩,٣٧٤	
آتچه	١٦٤,٦٧٣	
ناظللى	١٧٥,١٣١	١٩ حزيران ١٢٩٨
قويوجق	١٨٧,١٩٨	
خورسوملى	١٩٨,٤٦١	
اورتاقجى	٢١٢,٥٣٩	
سراى كوى	٢٣١,٠٤٠	
شاملى	٢٤٠,٦٩٥	١ تشرين اول ١٣٠٥
غنجه‌لى	٢٥١,١٥٥	
بوجه‌لى	٢٦٠,٣٠٥	
قوجه‌باش	٢٧٣,٥٨٠	
قزل قاقلق	٢٨٣,٢٣٥	
باش چشمه	٢٩٦,٩٠٩	
چارداق	٣٠٨,١٧٥	
آبا	٣٢٧,٨٨٥	تشرين اول ١٣٠٥
اوجيلر	٣٤٣,٥٧٥	
سودلاج	٣٥٦,٤٤٥	
دينار	٣٧٦,٥٠٥	

بوجه شعبه‌سى

ازمير — دينار خطنك باراديسو استاسيوندن بوجه‌يه قدر ٢,٣١٨ كيلو مترو طولنده برشعبه واردر . كشادى ٥ اغستوس ١٢٨٦ تاريخنده اجرا ايدلمشدر .

— سیدی کوی شعبه‌سی —

ینه مذکور خطك غازی امیر استاسیونندن سیدی کویه قدر ۱,٤٤۹ کیلو مترو طولنده بر شعبه‌سی واردر . کشادی ۱۹ تشرین‌ثانی ۱۲۹۲ تاریخنده اجرا ایدلشدر .

تیره وَ اوده‌مش شعبه‌لری

کذا مذکور خطك طوربالی استاسیونندن تیره‌یه قدر ٤۷,۸٦۸ کیلومترو طولنده برشعبه‌سی واردرکه موقعلری بروجه آتیدر :

قورقور	٥,٦۳۱	۲۱ اغستوس ۱۲۹۹
قازیق باشی	۱٤,۰۷۸	
چبلاق	۱۹,۷۰۹	
بایندر	۲۸,۱٥٦	
چتال قره‌آغاج	۳٦,٦۰۳	
تیره	٤۷,۸٦٦	

بوشعبه‌دن‌ده چتال - قره آغاج استاسیونندن اوده‌مشه قدر ۱۳,۳۹٥ کیلو مترو طولنده برخط ایریلیر :

دره باشی	۸,۰٤٥	۳۰ تشرین‌ثانی ۱۳۰٤
حاجی الیاس	۱٥,۳۹٥	
اوده‌مش	۲۷,۳٥۰	

سوکه شعبه‌سی

ازمیر - دینار خطنك بلاطجق استاسیونندن سوکه‌یه قدر (۲۲,۱۳۰) کیلو مترو طولنده برشعبه‌سی واردرکه موقفلرینك اسامیسی بروجه آتیدر :

مورتلی‌قهوه	۱٥,٥۳۰	۱٤ کانون ثانی ۱۳۰٦
کمر	۲۱,٤۳۰	
سوکه	۲۲,۱۳۰	

ده‌کیزلی شعبه‌سی

ینه مذکور خطك غنچه‌لی استاسیونندن دکیزلی‌یه قدر (۹,٤٦۰) کیلو مترو طولنده برشعبه‌سی واردر . کشادی ۲٤ شباط ٦ ۱۳ ده‌در .

چیوریل شعبه‌سی

ازمیر - دینار خطنك سودلاج استاسیونندن چیوریل استاسیونه قدر « ۳۰,٥۷۱ » کیلو مترو طولنده برشعبه‌سی واردر :

صوندورلی	۱٥,۰۰۰	۱۷ کانون اول ۱۳۰۷
اینجه کوی	۲۳,۷۳۲	
چیوریل	۳۰,٥۷۱	

مدانیه — بروسه خطی

یورغولی	۱۰,٤۱٥	۸ حزیران ۱۳۰٤
قورو	۲۲,٤۳٥	
عجملر	۳٦,۰۲۳	
یرودیلر	۳۸,٦٤۷	
بروسه	٤۱,۱۱۲	

مرسین — آطنه خطی

یافه کوی	۱۰,۸۰۰	۱۷ تموز ۱۳۰۸
حاجی طالب	۱۹,۲۰۰	
طرسوس	۲٦,۳٥۰	
کولك بوغازی	۳۱,٤۰۰	
ینکیجه	٤۳,۱٥۰	
وانیس اوغلی	٦۰,۲٥۰	
اطنه	٦۷,۰۰۰	

یافه — قدس خطی

بوخط « ۸٦,٦۳۰ » کیلومترو طولنده اولوب ۱٤ ایلول ۱۳۰۸ ده کشادی اجرا ایدلشدر . استاسیونلری شونلردر :

یافه ، لیدا ، رمله ، سجد ، دیرایان ، بتیر ، قدس شریف

دنیاده موجود خطوط حدیدیه

۱۹۰۷ ده نشر اولنان بر ایستاتستیق مألندن آکلاشلدیغنه کوره دنیاده موجود خطوط حدیدیه‌نك مجموع طولی ۹۰۵,۶۹۵ کیلومتره‌در. بونك ۳۵۱,۵۰۳ کیلومتره‌سی حکومات متحدهٔ آمریقا داخلنده‌در . اوروپاده موجود تیمور یوللری « ۳۰۱,۳۹۳ » کیلومتره‌دن عبارت اولسنه نظراً حکومات متحدهٔ آمریقا داخلنده‌کی شمندوفرلرك مجموعی بتون اوروپا قطعه‌سنده‌کی دمیر یوللرندن ایجه فضله دیمکدر . قطعات سائره‌ده تمدید اولنمش اولان دمیر یوللرینه کلنجه: آسیاده « ۸۱,۴۲۱ » ، اوستراليادە « ۲۸,۰۶۹ » آفریقاده « ۲۶,۶۱۵ » کیلومتره راده‌سنده شمندوفر موجوددر .

اك چوق دمیر یوللرینه مالك اولان حکومات‌ك اسامیسی ایله دمیر یوللرینك مقدارینی مبین بر جدولی بروجه زیر نقل ایدییورز :

آمریقا	۲۳۴,۶۳۴	کیلومتره
المانیا	۵۶,۴۷۷	»
روسیه	۵٤,۹۷٤	»
فرانسه	٤٦,٤٦٦	»
هندستان	٤۳,۱۷۲	»
اوستریا ومجارستان	۳۸,۸۱۸	»
انکلتره	۳٦,۱٤۸	»
قانادا	۳ ,٦۹٦	»

حکومات سائره داخلنده‌کی مجموع دمیر یوللری ایسه ایکی یوزبیك کیلو متره طولنده‌در . مملکتك وسعتنه کوره اك چوق واوزون دمیر یولره مالك اولان حکوماتك برنجیسی بلچیقادر . چونکه یوز کیلو متره محله ۲۳ کیلومتره یوزمتره دمیر یولی اصابت ایتمکده‌در . وسعت اراضیلرینه نسبةً دمیر یوللری چوق اولان دیکر حکوماتك اسامیدی ایسه بروجه آتیدر :

بهر یوز کیلومتره مربعی اراضیده		
ساقسونیا	۱۹,۸۰۰	کیلومتره
لوکسمبورغ	۱۷,۹۰۰	»
باد دوقه‌لغی	۱۳,۷۰۰	»
الساس لوره‌ن	۱۲,۱۰۰	»
انکلتره	۱۱,۵۰۰	»
المانیا	۱۰,۱۰۰	»
اسویچره	۱۰,۱۰۰	»
فلمنك	۸,۹۰۰	»
فرانسه	۸,٤۰۰	»
دانیمارقه	۸,۲۰۰	»
ایتالیا	۵,٦۰۰	»

الخ . . .

وسعت اراضی‌یه نسبتاً اك آز دمیر یولنه مالك اولان حکومتلر ایسه روسیه ونوروج ایله مملکتمزدر روسیه‌ده یوز کیلومتره مربعی محله ۹۸۰ متره ونوروجده ایسه یالکز ۷۰۰ متره طولنده شمندوفر اصابت ایلمکده‌در . اك چوق خطوط حدیدیه‌یه مالك اولان آمریقا ایسه یوز کیلومتره مربعی محله انجق ٤,۳۰۰ کیلومتره طولنده شمندوفره مالکدر .

سالف الذکر ایستاتستیق مندرجاتنه نظراً اوروپاده بر کیلومتره دمیریولی ۳٦٦,۷۲۲ فرانغه مال اولدیغی حالده قطعات سائره‌ده بر کیلومتره شمندوفر ۱۸٦,۵۰۷ فرانغه یعنی اوروپاده صرف اولنان مبالغك نصفندن دها زیاده بر آقچه ایله چیقمقده‌در . اوروپا دمیر یوللرینك مجموع سرمایه‌لری « ۱۱۰ » میلیار وقطعات سائره‌ده « ۱۰۵ » میلیارکه جمعاً کرهٔ ارض اوزرنده موجود خطوط حدیدیه‌نك سرمایه‌سی الیوم ۲۱۵ میلیار فرانق راده‌سنده بولنمقده‌در .

ممالك عثمانيه‌ده ايلك الكتريق تنويراتى و تراموايلرى

ممالك عثمانيه داخلنده ايلك دفعه اوله‌رق الكتريق تراموايى وتنويراتى تأسيس ايديلن بلده ، شام شريف اولمشدر . اشبو تراموای وتنويراتك امتيازى بروكسلده اقتصادى شمندوفرلر شركت عموميه‌سى طرفندن تأسيس ايديلن آنونيم شركت عثمانيه‌سنه احسان بيورلمش وشركت مذكوره طرفندن فابريقه وخطوط لازمه ترقيات حاضره‌يه موافق صورتده جزئى بر زمانده وجوده كتيرلمش و ۱۳۲۲ سنه‌سى كانون ثانيسنك يكرمى بشنده رسم كشادى اجرا اولنمشدر .

الكتريق شام شريفه قرق كيلومتره مسافه‌ده كائن التكيه نام محلده « برده » نهرينك تشكيل ايلديكى برشلاله‌دن اخذ اولنمقده‌در . شلاله‌نك قوتى بيك باركير قوتنده‌كى توربين ماكنه‌لرينى تحريك ايده‌جك درجه‌ده‌در . شام شهرى كاملاً الكتريقله تنوير اولنديغى كبى جامع كبيرده الكتريق ايله تنوير ايدلمشدر .

پوسته وتلغارف تعرفه‌لرى

ممالك عثمانيه داخلنده‌كى حواله‌نامه‌لره مخصوص اجورات تعرفه‌سيدر :

غروشدن	غروشه‌قدر	استيفا اولنه‌جق اجرت پاره	غروش
۱	۱۰۰	۲۰	—
۱۰۱	۲۰۰	—	۱
۲۰۱	۳۰۰	۲۰	۱
۳۰۱	۴۰۰	—	۲
۴۰۱	۵۰۰	۲۰	۲
۵۰۱	۷۰۰	—	۳
۷۰۱	۹۰۰	۲۰	۳
۹۷۱	۱۱۰۰	—	۴
۱۱۰۱	۱۳۰۰	۲۰	۴
۱۳۰۱	۱۵۰۰	—	٥
۱۵۰۱	۱۷۰۰	۲۰	٥
۱۷۰۱	۱۹۰۰	—	٦
۱۹۰۱	۲۰۰۰	۲۰	٦

مرسل اليهك امضاسى طلب ايدلديكى تقديرده آيروجه برغروش اخذ اولنور .

ولايت ممتازه وممالك اجنبيه ايچون قبول اولنه‌جق حواله‌نامه‌لره مخصوص اجورات تعرفه‌سيدر :

	غروشدن	غروشه‌قدر	غروش
مصر	۱	۲۰۰	۱
بلغارستان	۲۰۱	۴۰۰	۱
پورتكيز	۴۰۱	٦۰۰	۳
لوكسنبورغ	۸۰۱	۱۰۰۰	٥
رومانيا	۱۰۰۱	۱۲۰۰	٦
رومانيا	۱۲۰۱	۱۴۰۰	۷
بلچيقا	۱۴۰۱	۱٦۰۰	۸
اسويچره	۱٦۰۱	۱۸۰۰	۹
فرانسه	۱۸۰۱	۲۰۰۰	۱۰
	۲۰۰۱	۲۲۰۰	۱۱

(پورتكيز — فرانسه : ۱۰۰ فرانق — ۲۲۹,۵ غروشدر)

المانيا : ۴۰۰ مارق — ۲۱۷۴ غروشدر

فلمنك : ۲۴۰ فلورين — ۲۲۱۱,۲٥ غروشدر .

اسوج ونوروج فلانديا وكدوقه‌لغى] ۲٦۰ قورون — ۲۲۰۷ غروشدر

درسعادتدن زيرده اساميسى محرر ومواقع ومراكزه كشيده اولنه‌جق تلغرافنامه‌لرك بهر كلمه‌سندن يكرمى پاره اجرت استيفا قلنور . حد اصغرى يدى بچق غروشدر :

ادرنه	آيوالق	جسر مصطفى پاشا
اخى چلبى	اركلى بحرسياه	چركش
ادرميد	بابا اسكى	چفته‌لر چفتلكى

اردك	بارطين	چكركه
ارطغرل	باليكسر	چورلى
اركلى (مرمره)	باندرمه	چوكه
اسكيجه	بروسه	حاجى داشمند
اسكلب	بولى	حوصه
اسكيشهر	بوى آباد	خيره بولى
قيون قره حصار	بيغاديچ	دارى دره
آقچه شهر	بيله جك	ديورك
اكرى دره	براميج	دوزجه
اينوز	پوطرناق	بارطين نام ديكر
اورته كوى	پكار حصار	دوسباط
اوزون كوپرى	پايازلق	دده اغاج
ايصاله	تكفور طاغى	ديمتوقه
ايكنه آطه	تيمور طاش	ذلحوه
اينه كول	تربه دره	رودچوز
اينه بولى	چركس كوى	زالف
زعفرانبولى	عشاق	كليبولى
سدالبحر	قره جك	كليدالبحر
سكود	قوشيقه ان سلطانلرى	كملك
سليوكن	قرجه على	كنغرى
سماو	قرق كليسا	كوملجنه
سيد غازى	قره اغاج اسكله‌سى	كرماستى
سينوب	قره حصار صاحب	لفكه
شار كوى	قسطمونى	لوله برغوس
صندقلى	قصبۂ كرزه	مدانيه
صوقيلو	قلعه جك	مدرنى
طاش كوپرى	طوب قلعه	مديه
طرتوه جق	كندوس	مهادلى
طمراش	كردده	مرتته
طوسيه	كردۂ سينوب	معلقره
زوربالى (نام ديكر كوستك)	كشان	مخاليج
		يكيشهر

اخطار مخصوص

١ — متعدد سرلوحه‌لى اولان تلغرافنامه‌لردن هر يكرمى كلمه ايچون يوز پاره آلنور .

٢ — كلمه‌سى بر غروش اولان تلغرافنامه‌لر حد اصغر اوله‌رق اون غروشدن آشاغى اولميه‌جقدر .

٣ — حجاز مخابراتى ايچون سلط مركزنه قدر قرق پاره ومعاعدن ايلرى مركز ايچون ايكى غروش اخذ اولنه‌جقدر .

« اشبو تعرفه اساميسى بالاده محرر موافقه درسعادتدن كشيده اولنه‌جق تلغرافنامه‌لر مخصوصدر » .

هر كلمه‌سى بش پاره‌يه يعنى يكرمى كلمه‌سى يوز پاره‌يه اولان مراكز تلغرافيه :

اناطولى فنار [١]	باب سرعسكرى	بيوك ليمان [٦]
ارناود كوى	بوستانجى	پاشاباغچه‌سى [٧]
ارن كوى	باب عالى	پويراز قلعه [٨]
اسكدار	باب مشيخت	ترسانه
اقسراى		تكفور طاغى
اناطولى حصار [٢]	باروتخانه	جنكل كوى
اورته كوى	بوغازاطه‌سى [٥]	حيدر پاشا
اياستفانوس [٣]	بشكطاش	خاصكوى
ايوب سلطان	بك اوغلى	داود پاشا
ابروه نام ديكر الماس طاش [٤]	بكلر بكى	ديركلر آره‌سى
	بيوك آطه	رامز قشله‌سى
	بيوك دره	روم ايلى حصارى
	بيك	« فنارى [٩]
	بلاط	« قواغى

(١) ١٢ غروش مصرفله سوريجى معرفتيله
(٢) ١٠ غروش قايق اجرتى آلنور .
(٣) ٥ غروش سوريجى اجرتى آلنور .
(٤) ٣٥ غروش مصرفله كوندريلور .
(٥) ١٠ غروش قايق اجرتى هكبه‌لى اطه‌دن
(٦) ١٤ غروش مصرفله
(٧) ١٠ » »
(٨) ١٤ » »
(٩) ٢٨ » »

زيتون برونى	فنار حليج	مجار
سركه‌جى	قاضى كوى	مقرى كوى
سليميه	قاكليحه [٢]	ميركون
سنجاق تپه	قبان دقيق	وفا
صارى يار	قرق اغاج انبارى	هكبه‌لى اطه
صغوق چشمه	قرق غاج ونك خانه‌سى	يكى جامع
طرابيه	قزل طوپراق	يكى كوى
طوپقپو	قنديللى [٣]	كيرج اوجاغى [٥]
طوپخانه	قورى چشمه	كيرج برونى
غلطه	قوزغنجق	كيليوس [٦]
غريجه [١]	قنالى اطه [٤]	
قائع		

( ) ٣٠ غروش مصرفله اجرتى هكبه‌لى دن
(٢) ١٠ غروش مصرفله
( ) ١٠ » »
(٤) ١٠ » قايق
(٥) ٠ غروش مصرفله
(٦) ٤٢ » »

هر كلمه‌سى اون پاره‌يه اولان مراكز تلغرافيه :

[حد اصغرى بش غروشدر]

ازميد	پنداك	ساورى

اطه پازاری	توتون چفتلکی	شیله
اغوه	خانمکوی	صبانجه
انجللی	جتالجه	طراقلی
اذینه	چکمجهٔ کبیر	طوزله
آیواجق	دریجه [*]	قره برون
بیغا	دارنجه	قره‌جه کوی
قوری قواق	قره بیغا	یاردمجه
قره مرسل	ککبوزه	لاپسکی
قندره	کیوه	یالوه
قرتال	مالتپه	یقه‌جق [*]
قلعهٔ سلطانیه	هرکه	

[*] ٧ غروش سوریجی اجرتی النور کبزه‌دن کوندریلور.
[*] ١٠ غروش سوریجی اجرتی النور قرتالدن کوندریلور.

بهر کلمه‌سی آلتمش پاره‌یه اولان مراکز تلغرافیه

حانیه	سلطانیه	سنه
قندیه	لاشید	مالویز
رسمو	دلم	قستل
سوده	ایانیقولا	میرس
اسفاکیه	یره پتره	بوزجه اطه

اشبو مراکزه اولان تلغرافنامه‌لرك اجورات اصلیه‌لرندن بشقه آیروجه قابلو اجرتی اوله‌رق یوز پاره آلنور .

ادرنه ، بنغازی وطرابلس غرب ایچون تلسز تلغراف واسطه‌سیله کشیده قلنه‌جق تلغرافنامه‌لرك بهر کلمه‌سی بر غروش یکرمی پاره‌در .
حد اصغری اون بش غروشدر .

درسعادتدن ممالك مختلفه‌یه کشیده قلنه‌جق تلغرافنامه‌لرك بهر کلمه‌سی ایچون اخذ اولنه‌جق اجورانك مقداری :

ممالك	سانتیم	فرانق
حجاز	٤٠	٢
المانیا	٥٥	٠
اوستریا ـ مجارستان	٣٤	٠

ممالك		سانتیم	فرانق
اوستralیا		٧٥	٣
اسپانیا		٦٥	٠
اسوج		٦٩	٠
اسویچره		٥١	٠
انکلتره		٧١	٠
ایتالیا		٤٨	٠
ایران	خانقین طریقیله	٦٠	١
	ابوشهردن ماعدا باطوم طریقیله	٩٠	١
	اوده‌سا قابلوسی طریقیله	٠٠	٢
بخارا		٤٦	٢
بلچیقا		٦٠	٠
بلغارستان		٢١	٠
بوسنه ـ هرسك		٢٧	٠
پورتکیز		٣٠	٢
بریم اطه‌سی		٦٩	٠
تونس		٦٨	٠
جزایر		٦٧	٠
جبل الطارق		٦٩	٠
جیوتی		٨٥	٢
چین		٥٠	٥
حبشستان		٨٥	١
دانیمارقه		٦٠	٠
زنکبار		١٣	٣
روسیه		٧٢	٠
رومانیا		٢٦	٠
ژاپونیا		٢	٦
سواکن		٦٤	١
سیام		٢٣	٣
سنغاپور		١٠	٤
شیغاغو		١٥	٢
صربستان		٢٧	٠
طونکین		٣٦,٥	٦
طرابلس غرب		٨٨	٠
عدن		٥٠	٢
فرانسه وقورسیقه		٥٦	٠
فلمنك		٦٠	٠

ممالك	سانتیم	ممالك	سانتیم
فاس		٨٣	٠
قره طاغ		٢٧	٠
لوكسنبورغ		٦٠	٠
مالاغه		١٠	٤
مالطه		٦٩	٠
مصر — برنجی منقطه	١٥	١	[illegible]
مصر — ایكنجی »	٣٠	١	
مصر — اوچنجی »	٥٥	١	
مكسیقه	٧٥	٣	
نورووج	٧٢	٠	
نیوزق	٧٧	١	
هندستان وبیرمانیا	٣٥	٢	
یمن	٨٠	٢	
یونانستان	٢٨	٠	
» (چشمه طریقیله)	٣٨	٠	
یونان اطه‌لری	٣٢	٠	
» [بوزجه اطه وشیره طریقیله]		٤٢	٠

كوستنجه طریقیله كشیده اولنه‌جق تلغرافنامه‌لر اجورآتی :

ممالك	سانتیم	ممالك	سانتیم
اوستریا-مجارستان	٣٨	انكلتره	٧٦
آلمانیا	٥٥	ایتالیا	٦٦
بلچیقا	٦٠	قره طاغ	٥٦
دانیمارقه	٦٠	نورووج	٧٢
لوكسنبورغ	٦٠	پورتكیز	٧٨
هولاندا	٦٠	روسیه	٧٢
بوسنه-هرسك	٥٣	صربستان	٤٨
بلغارستان	٤٧	اسویچره	٥٧
اسپانیا	٧٣	اسوج	٦٩
فرانسه	٦٥		

مقیاسات

یكی مقیاسلر

طول ومسافه مقیاساتی

اقسامی

(١) آرشون (متره) = (١٠) كراه (دسیمتره)
(١) كراه (دسیمتره) = (١٠) پرمق (سانتیمتره)
(١) پرمق (سانتیمتره) = (١٠) خط (میلیمتره)
(١) خط (میلیمتره) = (١٠) نقطه (دسیمیلیمتره)

اضعافی

(١٠) آرشون (متره) = (١) بوی (دقامتره)
(١٠٠) » » = (١) هكتومتره
(١٠٠٠) » » = (١) میل (كیلومتره)
(١٠٠٠٠) » » = (١) فرسخ (میریامتره)

مساحهٔ اراضی مقیاسلری

اقسامی

(١) آرشون مربعی = (١٥٠) کراه مربعی
(١) کراه » = (١٠٠) پرمق »
(١) پرمق » = (١٠٠) خط »

اضعافی

(١٠٠) آرشون مربعی = (١) اولك (آر = دقامتره مربعی)
(٢٥) اولك (آر) = (١) دونم
(٤) دونم = (١) جریب (هکتار)
(١٠٠) جریب هکتار = (١) میل مربعی (کیلو متره مربعی)
(١٠٠) میل مربعی = (١) فرسخ » (میریامتره مربعی)

مایعات وحبوبات مقیاساتی

اقسامی

(١) اولچك (لیتره) = (١٠) قوطی (دسیلیتره)
(١) قوطی (دسیلیتره) = (١٠) ظرف (سانتیلیتره)

اضعافی

(١) یکی آرشون مکعبی (کیلو لیتره) = (١٠) کیله (هکتولیتره)
(١) کیله (هکتولیتره) = (١٠) شنیك (دقالیتره)
(١) شنیك (دقالیتره) = (١٠) اولچك (لیتره)

اوزان واثقال مقیاساتی

اقسامی

(١) درهم (غرام) = (١٠) دنك (دسیغرام)
(١) دنك (دسیغرام) = (١٠) بغدای (سانتیغرام)
(١) بغدای (سانتیغرام) = (١٠) حبه (میلیغرام)

اضعافی

(١٠٠٠) یکی درهم (غرام) = (١) قیه (کیلوغرام)
(١٠) قیه (کیلو) = (١) بطمان (میریاغرام)
(١٠) بطمان = (١٠٠٠) قیه = (١) قنطار (کنتال)
(١٠) قنطار = (١٠٠٠٠) » = (١) چکی (طونیلاته)

مقیاسات عتیقه

(١) ذراع معماری = (٢٤) پرمق
(١) پرمق = (١٢) خط
(١) خط = (١٢) نقطه
} صنایع معماریه واراضی مساحه‌سنده مستعملدر

(١٢) برمق	=	(١) قدم	حفریاتده مستعملدر
(٥) قدم	=	(١) قولاج	
(١) چارشو آرشونی	=	(٨) اوروب	زراع معماریدن بر برمق اون خط التی نقطه نقصاندر
(١) اوروب	=	(٢) كراه	
(١) اندازه	=	(٨) اوروب	چارشو آرشوندن سكز خط سكز نقطه نقصاندر .
(١) اوروب	=	(١) كراه	

اضعاف

« ٢٥٠٠ » زراع معماری	=	(١) ميل	اورته يوروبشله يكرمی دقيقه‌لق مسافه
(٣) ميل	=	(١) فرسخ	اورته يوروبشله برساعتلك مسافه
(٤) فرسخ	=	(١) بريد	
(٢) بريد	=	(١) مرحله	
قره‌ده بردرجه‌لك مسافه	=	١٩٫٨٤٥ ساعت	
دكزده » »	=	٢٠ ساعت	

مساحهٔ اراضی مقياسلری

(١) زراع معماری مربعی	=	(٥٧٦) برمق مربعی
(١) برمق مربعی	=	(١٤٤) خط »

اضعاف

(٤٠٠) زراع معماری مربعی	=	(١) اولك
(٤) اولك	=	(١) دونم

اكيال مقياسلری

اقسامی

(١) استانبول كيله‌سی	=	(٤) شنيك
(١) شنيك	=	(٢) قوطی
(١) قوطی	=	(٢) ظرف

اوزان مقياسلری

اقسامی

(١) قيه	=	« ٤٠٠ » درهم	
(١) درهم	=	(٤) دنك	
(١) دنك	=	(٤) قيراط	قيراط (١٦) قيراط = (١) درهم [*]
(١) قيراط	=	(٤) بغدای	بغدای (٦٤) بغدای = (١) درهم [*]
(١٧٦) درهم	=	(١) لودره	
(١٫٥) »	=	(١) مثقال	

[*] اكثريا بو وجهله مستعملدر .

اضعافی

(٦) قيه = (١) بطمان
(٤٤) قيه = (١) قنطار
(٤) قنطار = (١٧٦) قيه = (١) چکی

مقیاسات عتیقه‌نك جدیده‌یه تحویلی

طول ومسافه مقیاسلری

١	زراع معماری	=	,٧٥٨	یکی آرشون (متره)
١	» » مربعی	=	٠,٥٧٤٥٦٤	» » مربعی
١	» » مکعبی	=	٠,٤٣٥٥٢٠	» » مکعبی
١	پرمق	=	٢,١٥٨	عشیر زراع (سانتیمتره)
١	خط	=	٠,٢٦٣	» » »
١	نقطه	=	٠,٢١٩	» » »
١	چارشو آرشونی	=	٠,٦٨	یکی آرشون (متره)
١	» » مربعی	=	٠,٤٦٢٤	» » » مربعی
١	اوروب	=	٥,٨	عشیر زراع (سانتیمتره)
١	اندازه	=	٠,٦٥	یکی آرشون « متره »
١	» مربعی	=	٠,٤٢٢٥	» » » مربعی
١	اوروب	=	٨,١٢٥	عشیرزراع (سانتیمتره)
١	اسکی میل	=	١,٨٩٥	یکی میل
١	اسکی فرسخ	=	٠,٥٦٨٥	یکی فرسخ
١	» دونم	=	٠,٣٦٧٧٢	یکی دونم
١	استانبول کیله‌سی	=	٠,٣٧	یکی کیله
١	شنیك	=	٠,٠٠٩٢٥	یکی آرشون مکعبی
١	استانبول کیله‌سی	=	٣٧	اولچك (لیتره)

اوزان مقیاساتی

١	بغدای	=	٠,٠٠٥٠١١٩١٤	یکی درهم (غرام)
١	قیراط	=	٠,٢٠٠٤٧٦٥٦	» »
١	دنك	=	٠,٨٠١٩٠٦٢٥	» »
١	اسکی درهم	=	٣,٢٠٧٣٦٢٥	» »
١	مثقال	=	٤,٨١١٤٣	» »
١	لودره	=	٦٥٤,٥٤١١٢	» »
١	اسکی قیه	=	١,٢٨٢٩٤٥	(یکی قیه کیلو)
١	اسکی بطمان	=	٠,٧٦٩٧٦٧	(یکی بطمان)
١	» قنطار	=	٠,٥٦٤٤٩٦	(یکی قنطار)
١	» چکی	=	٠,٢٣٥٧٩٨	(یکی چکی)

مقیاسات جدیده‌نك عتیقه‌یه تحویلی

١	یكی آرشون (متره)	= ١,٣١٩٢٦١	زراع معماری
١	» » (مربع)	= ١,٧٤٠٥٤	» » مربع
١	» » (مكعب)	= ٢,٢٩٦١٠٧	» » مكعب
١	» »	= ١,٤٧٠٥٨٨	چارشو آرشونی
١	» » (مربع)	= ٢,١٦٢٦٢٩	» » مربع
١	» » (متره)	= ١,٥٣٨٤٥	اندازه
١	» » » (مربع)	= ٢,٣٦٦٨٦٥	» مربع
١	فرسخ	= ١,٣١٩٢١٥	اسكی فرسخ
١	یكی دونم	= ٢,٧١٩٤٥٣	» دونم
١	یكی كیله	= ٢,٧٠٢٧٠٣	استانبول كیله‌سی

اوزان

١	یكی درهم	= ٠,٣١١٧٨٣	اسكی درهم
١	» قیه	= ٠,٧٧٩٤٥٧	» قیه
١	» بطمان	= ٢,٢٩٦٠٩٥	» بطمان
١	» قنطار	= ١,٧٧١٤٩٣	» قنطار
١	» چكی	= ٤,٤٢٨٧٣٣	» چكی
١	» طون	= ٧٧٩,٤٤٣٧٥	» قیه

انكلیز مقیاساتی

١٢	لیفه	=	١ پوس
١٢	پوس	=	١ قدم (فوت)
٣	قدم (فیت)	=	١ یارده (یارد)
٢	یارده (یارد)	=	١ قولاج (فاذم)
١٧٦٠	» »	=	١ میل بری (٤ استاتوت مایل)
٦٠٨٠	قدم (فیت)	=	١ میل بحری (نوتیقل مایل)
١	میل بحری	=	١٠ غومنه
١	» » وجغرافی	=	١,١٥١ میل بری (ستاتوت مایل)

سنهٔ هجریهٔ قمریه‌دن سنهٔ میلادیه‌یی بولمق

هرهانکی برسنهٔ هجریهٔ قمریه‌دن سنهٔ میلادیه‌یی بولمق ایچون سنهٔ قمریه‌یی دور شمسی اولان ۳۳ عددینه تقسیم وبو تقسیمدن ظهور ایدن خارج قسمت مذکورسنه‌دن طرح وحاصل طرحه ۲۶۱ عددی ضم اولندقده سنهٔ میلادیه اولور .

مثال: ۱۳۰۰ سنهٔ هجریهٔ قمریه‌سی ابتداسنده سنهٔ میلادیه‌نك قاچنجی سنه‌سی اولدیغی مطلوب :

۱۳۰۰		۳۳	۱۳۰۰
۳۹	سنهٔ قمریه‌نك ۳۳ تقسیمندن ظهور ایدن خارج قسمت	۳۹	۹۹
۱۲٦۱	سنهٔ هجریهٔ شمسیه		۲۱۰
٦۲۱	ضم		۲۹۷
۱۸۸۱	۱۳۰۰ سنهٔ قمریه‌سی ابتداسنده سنهٔ میلادیه		۱۲

سنهٔ میلادیه‌دن سنهٔ هجریهٔ قمریه‌یی بولمق

هرهانکی برسنهٔ میلادیه‌نك مصادف اولدیغی سنهٔ هجریهٔ قمریه‌یی بولمق ایچون ٦۲۱ عددینی سنهٔ میلادیه‌دن طرح وحاصل طرحی ۳۳ عددینه تقسیم ایدوب ظهور ایدن خارج قسمت مذکور حاصل طرحه ضم اولندقده سنهٔ هجریهٔ قمریه اولور.

مثال : ۱۸۸۷ سنهٔ میلادیه‌سی ابتداسنك مصادف اولدیغی سنهٔ هجریهٔ قمریه مطلوب :

۱۸۸۷		۳۳	۱۲٦٦
٦۲۱		۳۸	۹۹
۱۲٦٦	سنهٔ هجریهٔ شمسیه		۲۷٦
۳۸	تقسیمدن ظهور ایدن خارج قسمت		۲٦٤
۱۳۰٤	سنهٔ ۱۸۸۷ ابتداسنده سنهٔ هجریهٔ قمریه		۱۲

تاریخ میلادیدن تاریخ مالیٔ عثمانی‌یی بولمه‌نك اصولی

بیك سکز یوز قرق تاریخ میلادیسندن اعتباراً جاری اولمق اوزره هرهانکی برتاریخ میلادی‌یی تاریخ مالی‌یه تحویل ایچون تاریخ مذکوردن ۵۷٤ وماهنك عدد ایامندن ۱۲ -- بیك طقوزیوز سنهٔ میلادیه‌سی مارتنك اون دردنجی کوننده اعتباراً ۱۳ — عددی طرح ایدلدکده باقی تاریخ مالی وماهنك عدد ایامی اولور .

مثال : ۱۸۸٦ سنهٔ میلادیه‌سی تموزینك یکرمنجی کونی سنهٔ مالیه‌نك هانکی سنه وماهنك قاچنجی کوننه مصادف اولدیغی مطلوب :

۱۸۸٦	سنهٔ میلادیه	۲۰	یکرمنجی تموز
۵۸٤	طرح	۱۲	طرح
۱۳۰۲	سنهٔ مالیه	۸	تموز

بیك اوچ یوز ایکی سنهٔ مالیه‌سی تموزینك سکزنجی کونی بولنمش اولور .

اکر تحویلی آرزو اولنان تاریخ میلادی کانون ثانی وشباط آیلرینه مصادف ایسه سالف الذکر ۵۸٤ عددینه واحد ضمیله ۵۸۵ عددی طرح ایدلملیدر. وماهنك عدد ایامندن ۱۲ طرح اولنه‌مدیغی صورتده اولکی ماهك عدد ایامی ضم ایدلدکدن صکره مجموعندن ۱۲ طرح وحاصل طرح اولکی ماهك عدد ایامی اولور.

بزده غزته‌لر

صوك انقلاب عثمانی‌یه قدر استانبولده انتشار ایدن غزته‌لر ایله صاحب امتیازلرینك اسامیسی حقنده الده ایدیلن معلومات بروجه زیردر :

ثروت فنون، احمد احسان — مجموعهٔ فنون، منیف پاشا — مرأت، رفیق — مجموعهٔ معارف، عصمت — مضبوطة الفنون، محمد سعید — اوته‌برو، علی رضا — رونق، نوری — مجموعهٔ قرق انبار، احمد مدحت — صندوق، جمیل — قاصه، طلعت — آثار پراکنده، امین نهاد — چکمجه، سلانیکلی توفیق — آفتاب معارف، رجائی — مصباح فلاح، راسخ — جهان، سنوه — محرر، ابو الضیا توفیق — درمه چاتمه، اسعد — مجموعهٔ علوم، شکری — مباحث متنوعه، عثمان نوری — مجموعهٔ آثار، عارف — مصور مشاهیر عالم، مدرسهٔ ادب، نجیب — آرقداش، شمس الدین — مصور ترکستان، مغردیج — محاضرات، وصاف — آفاق، کامل — مدرسهٔ فنون، حمیدوهبی — بهار، طاهر — خاور، عبیداه — اعتلا، حقی — شعاع، محی الدین — ناهید، رضا — حمیت، رامز — ذرات، ثریا — برق، رامز — خدمت، نزهت — آثار، رشاد — امداد المداد، عبد الکریم ثابت — ارمغان طغارجغی، احسان — ترقی، ناظم — منظره، حسنی — روضهٔ مصوره، سعداه — چانطه، پاپازیان — صفا، خیراه — سعی، خلیل ادیب — معلم، مجموعهٔ معلم، معلم ناجی — رسالهٔ حافی، حافی — اشراق، صفوت — معلومات متنوعه، وصاف — چانطه، رفعت — شعله، صافی — شمروح ادب، توفیق — سها، فخری — چوجوقلره قرائت، خانملر، قمر، نقطه، محمود ندیم — مجموعهٔ نوادر، شفق، عاصم — حقیقت، راشد — باغچه، کمال — عمران، احمد احسان — مصور جهان، علی فؤاد — مدنیت، عارف — مرأت عالم، عثمان نوری — محیط، علی شفیق — انوار شرقیه، نهال، انوار ذکا، شرق، مصطفی رشید — مؤسسین فنون، پایدار، تعاون اقلام، کلشن، ارمغان، کوکب علم، نجیب نادر — یادکار، جواد پاشا — اطفال، هفته؛ عائله، شمس الدین سامی — تشویق، منظرهٔ عالم، شعلهٔ افکار، نوری — شرق، مصطفی رشید — کلشن ادب، جمیل — خزینهٔ اوراق، محمود جلال الدین — کونش، بشیر فؤاد — واسطهٔ ثروت، محمد علی — صحت، اوتوجیان — زراعت، سالم — مکتب، معارف، رسملی غزته، قردبت — خزینهٔ فنون، ترقی؛ کیرقور — مصور فن وادب، ارتقا، معلومات، طاهر — مجموعهٔ لسان، بدر الدین — مجموعهٔ ابو الضیا، چوجقلره مخصوص غزته، خانملره مخصوص غزته، ابن الحقی طاهر — مجموعهٔ ادبیه، پول مجموعه‌سی، اکرم.

جرائم ایستاتستیقی

درسعادت پولیس مراکزینک ابتدای تشکیلی اولان ۱۳۲۵ سنه‌سی اغستوسی ابتداسندن سنهٔ مرقومه شباطی غایه‌سنه قدر استانبول وبك اوغلی واسکدار جهتلرنده وقوع بولان وقوعات وجرائمی مبین امنیت عمومیه مدیریتندن تنظیم ایدیلن جدولدر :

استانبول جهتنده ۹۵٦ . بك‌اوغلنده ۱۳۹۲ . اسکدارده اللی جمعاً ۲۳۹۸ ضرب وجرح

یالکز بك اوغلنده ۱۱ ارابه قضاسی

کذا بك اوغلنده ۳ چوجق ترکی

ینه محل مذکورده «۱» کندینه مأمور سوسی ویرمك

استانبولده «۹۲» بك اوغلنده «۲٤» اسکدارده «۵» تفوهات لسانیه

استانبولده «۲» ذات الزوج قادین قاچیرمق

استانبولده «۱» بك اوغلنده «۹» اسکدارده «۱۰» جمعاً «۲۰» قتل

استانبولده «۲» اسقاط جنین و «۱» تسمیم

استانبولده «۳۷» بك اوغلنده «۱۰٦» . اسکدارده «۱۲» جمعاً «۱۵۵» یانکسیجیلك

استانبولده «۱۷» ایراث خسار

استانبولده «۱۵» . بك اوغلنده «۱۱» جمعاً «۲٦» امنیتی سوء استعمال

استانبولده «۲۲» تسلط

استانبولده «۳۹» . بك اوغلنده «٦٤» . اسکدارده «۹» جمعاً «۱۲۲» قمارجیلق

استانبولده «۱٤» اسکدارده «۳» جمعاً «۱۷» خانه‌یه دخول

استانبولده «٦» . بك اوغلنده «۱۵» جمعاً «۲۱» رشوت

استانبولده «۵۸» . بك اوغلنده «۱۰۱» . اسکدارده «۱۲» جمعاً «۱۷۱» تشهیر سلاح

استانبولده «۳» لوتاریه‌جیلق

استانبولده «۲۱» . بك اوغلنده «۲۳» جمعاً «٤٤» اسلحهٔ ممنوعه

استانبولده «۲» . اسکدارده «٤» جمعاً «٦» قیز قاچیرمق

استانبولده «۸» بك اوغلنده «۱٤» اسکدارده «٤» جمعاً «۲٦» ازالهٔ بکر

استانبولده «٥٤» . بك اوغلنده «۲۵۸» جمعاً «۳۱۲» تنبیهاته مخالف حرکت

بك اوغلنده «۲» انتحاره تصدی

استانبولده «۱» . بك اوغلنده «٦» اسکدارده «۵» جمعاً «۱۲» انتحار

استانبولده «۹» غریقاً وفات

استانبولده «۲۳» . بك اوغلنده «۳۳» جمعاً «۵٦» قلپزنلق وقلب آقچه سورجیلکی

استانبولده «٤» استراحت عمومیه‌یی سلب ایده‌جك احوال وحرکات

استانبولده «۱۷» حرف اندازلق وصارقینجیلق

استانبولده «٤» . بك اوغلنده «۸» جمعاً ۱۲ فحشیاته تحریك

استانبولده «۳۹» سرسریلك

استانبولده «۱٦» . بك اوغلنده «۳۵» جمعاً «۵۱» اخافه وتهدید

استانبولده «۱» . بك اوغلنده «۳» ساخته‌کارلق

استانبولده «٦۰» . بك اوغلنده «۱۰۰» مأمورین ضابطه‌یه حقارت

استانبولده «۲۵» . بك اوغلنده «۳۳» . اسکدارده «۲» جمعاً «٦۰» فعل شنیع

استانبولده «۳۳» . بك اوغلنده «٤۸» . اسکدارده «۱٤» جمعاً «۹۵» طولاندیریجیلق

استانبولده «۳٤» . بك اوغلنده «۳٤» . اسکدارده «۳۷» جمعاً «۱۰۵» حریق

استانبولده «٤٤٤» . بك اوغلنده «٤٩٩» ، اسکدارده «١٦٧» جمعاً ١١١٠ سرقت وقوع بولمشدر .

* *

١٣٢٥ سنه‌سی اغستوس ابتداسندن شباط نهایتنه قدر درسعادتدن محال مختلفه‌یه کوندریلن اشخاصك اسباب سوقلری بروجه آتیدر :

روم ایلیدن هجرتله تذکره‌سز اوله‌رق کلوب اعاده اولنان «١٣٦» ذکور «١٣» اناث

مختل الشعور ایکن کسب صحت ایدرك مملکتلرینه اعاده اولنان «٧٥» ذکور «١١» اناث

قودوز کلب طرفندن ایصیریلوب تداویلری ختام بوله‌رق مملکتلرینه اعاده اولنان «٢٢٥» ذکور «٨٩» اناث

بیکس اولملرندن طولایی مملکتلرینه اعاده اولنان «٢٧٧» ذکور «١١٠» اناث

تسئلی اعتیاد ایتملرندن طولایی سوق ایدیلن «١٦٤» ذکور «٢٥» اناث

سرسری اولملری حسبیله سوق ایدیلن «٣٥٠» ذکور «٦٢» اناث

جرائمدن طولایی سوق اولنان «١٠٣» ذکور «١» اناث

دیوان حرب عرفی قراریله سوق ایدیلن «٨٢» ذکور . مجموعی «٣١١» اناث «١٣٩٤» ذکور .

دجله نهرینك اساله ایلدیکی صویك مقداری بروجه آتیدر :

	ثانیه‌ده مترو مکعبی	یومی مترو مکعبی
کانون ثانی	١ ٠٠٠	٨٦ ٤٠٠ ٠٠٠
شباط	١ ٦٠٠	١٣٨ ٢٤٠ ٠٠٠
مارت	٣ ٠٠٠	٢٥٩ ٢٠٠ ٠٠٠
نیسان	٢ ٥٠٠	٢١٦ ٠٠٠ ٠٠٠
مایس	٢ ٣٥٠	٢٠٣ ٠٠٠ ٠٠٠
حزیران	١ ٥٠٠	١٢٩ ٦٠٠ ٠٠٠
تموز	١ ٠٠٠	٨٦ « ٠٠٠ ٠٠٠
آغستوس	٥٠٠	٤٣٢ ٠٠٠ ٠٠٠
ایلول	٢٥٠	٢١٦ ٠٠٠ ٠٠٠
تشرین اول	٢٥٠	٢١٦ ٠٠٠ ٠٠٠
تشرین ثانی	٨٠٠	٦٩ ١٢٠ ٠٠٠
کانون اول	٦٠٠	٥١ ٨٤٠ ٠٠٠
هرآی ثانیه‌ده وسطی اوله‌رق	١ ٥٠٠	

مسكوكات

سلطان مجيد جنتمكانك بدايت سلطنتلرنده (١٢٥٩) سنه‌سنده مسكوكات عثمانيه‌نك اصلاح وتصحيح عيارينه همت اولنه‌رق اليوم مستعمل اولان اصول سكه احداث اولنمشدر . او تاريخده آلتونك كموشه نسبتی (١٥.١) ايدی . يعنی اون بش درهم وبربچق قيراط كموشك قيمتی تماماً بر درهم آلتونك قيمتنه معادل ايدی (بر درهم اون آلتی قيراطه منقسمدر)

او وقتلری آلتون وكموش آوانی ومصنوعاتك عيارلری اصول اعشاری ايله افاده اولنميوب آلتون عياری قيراط وآنك اوتوز ايكيده بركسری ايله وكموشك عياری دهنيه وآنك يكرمی درتده بری اولان بغدای ايله افاده اولنورايدی. بواصول حالا بزده وحتی فرانسه ولايتنده آلتون وكموش آوانی سازيكارلری وساعت قپاقلری عامللری قيومجيلر وآلتون وكموش مبايعه‌جيلری عندنده مستعملدر. بواصوله كوره خالص آلتون (٢٤) قيراط عد اولنوب آندن‌دون عيارلردن مستعمل اولانلری ٢٢ ايله ٢٠ ٥/٣٢ ، ١٨ ، ١٤ ، ١٢ و٨ قيراطدر .

بونلرك اصول اعشاری اوزره مقابللری ٢٢/٢٤ = ٠,٩١٦٦٦ يعنی بيكده ٩١٦ ٢/٣ در. كذلك ٢٠ ٥/٣٢ / ٢٤ = ٠,٨٤٠ اولوب ١٨/٢٤ = ٠,٧٥٠ ، ١٤/٢٤ = ٠,٥٨٣ ، ١٢/٢٤ = ٠,٥٠٠ در . كوريليوركه ١٢ قيراط عيارنده اولان بر ماده‌نك انجق يارسی آلتوندر .

فرانسه‌ده ١٨ قيراطدن اشاغی عيارده آلتون آوانی اعمالی قانوناً ممنوعدر . يالكز اخراجاته مخصوص آلتون ساعت قپاقلری ايچون ١٤ عيارينه دخی بالآخره مساعده ايدلمش اولوب بونلره رسماً تمغا اوريلور . فرانسه‌ده صاتيلغه چيقاريله‌جق آلتون آوانی مطلقا ٢٢ ، ٢٠ ، ١٨ عيارلرنده اولمليدر . ممالك اجنبيه‌يه اخراجات ايچون ايستنيلان هر درلو عيارده اعمالات جائزدر . بزده آلتون اوانی‌يه رسماً تمغا اورمق اصولی هنوز جاری اولميوب قيومجيلرجه ١٨ عياردن يوقاری اعمالات پك نادردر. اكثر اعمالات ١٨ ، ١٤ ، ١٢ حتی ٨ قيراطدركه ١٢ عياردن اشاغيسنه آلتوندن زياده باقر وياباشقه شی ديمك دها موافقدر.

كموش مصنوعاته گلنجه ، خالص كموش ١٢ دهنيه وبر دهنيه ٢٤ بغدای عد اولنمشدر. فرانسه‌ده رسماً قبول ايدلوب تمغا اوريلان كموش عيارلری ١١ دهنيه ١٠ بغدای يعنی بيكده ٩٥٠ وبرده ٩ دهنيه ١٤ بغدای يعنی بيكده ٨٠٠ عيارلريدر . بزده اوته‌دنبری اوانیٔ سيم ايچون ١٠ دهنيه ٢٠ بغدای يعنی بيكده ٩٠٠ عيار قبول ايدلمش اولوب بوعيارده اوانی‌يه رسماً ضربخانه‌جه (طغرالی صح) تمغاسی اوريلور.

مسكوكات عثمانيه ايچون ١٢٥٩ سنه‌سنده اجرا قلنان تصحيح عيارتشبثنده آلتون مسكوكات ايچون ٢٢ قيراط يعنی بيكده ٩١٦ ٢/٣ وكموش مسكوكات ايچون ٩ دهنيه ٢٣ بغدای يعنی بيكده ٨٣٠ عيارلری قبول ايدلمشدركه اليوم دخی مستعمل اولان عيارلر بونلردر . بونلره (فراده عياری) تعبير اولنور .

اوزمانلر آلتونك بردرهم مقدارينك قيمتنی تعيين ايچون وياخود مسكوكات عثمانيه‌نك اساسی اولان غروشك تقدير قيمتی ايچون بهرقيراط عياری ٢ غروش عد اولنوب ٢٤ عيار اعتبار اولنان تماماً خالص آلتونك درهمی ٤٨ غروش و ٢٢ عيار آلتونك درهمی ٤٤ و ١٨ عيارك درهمی ٣٦ غروش وكذلك ١٢ عيار آلتونك درهمی ٢٤ غروش عد واعتبار اولنمشدر .

بوحسابه نظراً اليوم ليرای عثمانی ديديكمز يوزلك مجيديه آلتونلری ايكی درهم درت قيراط يعنی بر درهم اون آلتی قيراط عد اولنمسنه نظراً ١/٤ ٢ درهم وزننده اعمال اولنوب ٢٢ عيارنده اولديغی ايچون درهمی ٤٤ غروش حسابيله ايكی درهمی ٨٨ وچاريك درهمی ١١ غروش كه جمعاً ٩٩ غروش قيمت حقيقيه‌يی حائز اولوب

بوکا بر غروش دخی اجرت اعمالیه وضربیه علاوه اولنه‌رق (١٠٠) غروش اولمشدر . بو حالده بدایت وضعنده اصول سکهٔ عثمانیه‌نك اعشاری اولدیغی ظاهردر .

آنف البیان حسابه نظراً حد ذاتنده ١٠٠ غروش قیمتی حائز اولان بر آلتون ضربخانه‌یه کوتورلسه اجرت ضربیه اوله‌رق یوزده بر غروش بعد التوقیف ٩٩ غروشه مبایعه اولنه جغندن مار البیان خالص آلتونك درهمنه ویریلان ٨ ٤ غروش مبایعه فیأتی اولوب آلتونك درهمك فیأت حقیقیه‌سی ٤٨،٤٨٤٨٠٠٠٠ یعنی ٨ ٤ غروش ٤،١٩ پاره ایدی . بزم لیرالرك مسکوکات اجنبیه ایله معادلی حساب ایتمك لازم کلدیکی تقدیرده بوخصوصك نظر مطالعه‌یه آلنمسی الزمدر . چونکه ممالك اجنبیه‌ده بزم آلتونلر کلجه عد اولنوب ضربخانهٔ عامره‌جه توقیف ایدلمش اولان ١ غروش اجرت ضربیه بالطبع حسابه قاتلمز .

١٢٥٩ سنه‌سندن بری ضربخانهٔ عامره‌جه مسکوکات اعمالاتی خصوصنده سهولت طریقلری بولنمش وبر طرفدن دخی معادنك اذابه‌سنده مستعمل بوته‌لرك وعیار چاشنیسنه باقلمق و پوللرك تطهیر ایدلوب آغارتلمسی خصوصنده مستعمل حامضانك فیأتلری یتمش سنه ظرفنده خیلی تنزل ایتمش اولمغله ١٣١٣ سنه‌سنده الالی بیك لیرالقدن یوز بیك لیرالغه قدر اعمالاته کافی مقدارده آلتون کتورنلرندن ١٠٠ غروشده ٣٠ پاره ویوز بیك لیرالقدن زیاده اعمالاته کافی آلتون کتورنلرندن ١٠٠ غروشدن (١٥) پاره اجرت ضربیه آلنمسی باارادهٔ سنیه قرارکیر اولمشدر . بوصوك حسابه کوره اجرت ضربیه بیکده ٣،٧٥ اولور . بوحالده ضربخانه‌یه دفعةً فرانده عیارنده ٢٢٥٠٠٠ درهم و یاخود خالص اوله‌رق (٢٠٦٢٥٠) درهمدن زیاده آلتون کتوریلورسه بهر درهمی ٤٨ غروش ١٢ پاره‌یه مبایعه اولنیور دیمکدر .

فرانسه ضربخانه‌سنجه بر کیلوغرام خالص آلتون بدلندن ٧،٤٤ فرانق اجرت ضربیه توقیف اولنه‌رق ٣٤٣٧ فرانق اعطا اولندیغندن اجرت ضربیه بیکده ٢،١٦٥ دیمك اولور . انکلتره ضربخانه‌سنجه آلتون مسکوکات اعمالاتی ایچون اجرت ضربیه آلنمز ایسه‌ده آلتونلرعمان کاملاً انکلتره بانقه‌سی واسطه‌سیله آلنوب ویرلدیکندن وبانقه‌جه آلتوندن بیکده ١،٦ قومیسیون نجیلق آلندیغندن بومقدار اجرت اعمالیه‌سی دیمك اولور . فرانسه ضربخانه‌سنك وباخصوص انکلتره ضربخانه‌سنك اجرت اعمالیه‌سی بزم بیکده ٣،٧٥ اجرتنه نسبتاً پك اهون اولدیغی کوریلیور ایسه‌ده بزده‌کی سنوی ½ الی ٤ ملیون لیرالق اعمالاته مقابل پارس ضربخانه‌سنك اعمالات سنویه‌سی ١٠ الی ٢٠ میلیون ولوندره ضربخانه‌سنك ١٥ الی ٤٠ میلیون لیرالغه بالغ اولدیغنك دخی نظر مطالعه‌یه آلنمسی لازمدر .

بزده آلتون مسکوکات اوله‌رق لیرانك ایکی بچقی وبشی بر بردهسی ونصفی وچاریکی اولمق اوزره بش نوعی موجوددر . آلتون مسکوکاتك حین ضربنده وزن وعیار نظامیسندن یالکز بیکده ایکی فضله ویا نقصانه قدر طوله‌رانس یعنی مساعدهٔ نظامیه واردر . بوصورتله علی العموم آلتون مسکوکاتك عیارلری هیچ بر وقت بیکده ٢/٣ ٩١٨ دن فضله و ٢/٣ ٩١٤ دن نقصان اولمدیغی کبی بر لیرانك وزنی دخی هیچ بر وقت ٢،٢٥٤٥ درهمدن یوقاری و ٢،٢٤٥٥ درهمدن اشاغی اولمز .

فرانسه‌ده عیار ایچون مساعدهٔ نظامیه بیکده بر ووزن حقنده مساعدهٔ نظامیه ١٠٠ و ٥٠ فرانقلق سکه‌لر ایچون بیکده بر و ١٠ و ٢٠ فرانقلق سکه‌لر ایچون بیکده ایکی و ٥ فرانقلق سکه‌لر ایچون بیکده اوچ اوله‌رق قبول اولنمشدر .

دنیاده‌کی بتون دولتلرك آلتون مسکوکاتی ایچون اوچ نوع عیار قبول ایدلمشدر . وهر اوچ نوعنده دخی مسکوکاتك خالص آلتوندن ماعدا محتوی اولدیغی قسمی مطلقا باقردر . یعنی آلتونه باقردن بشقه برشی قارشدیرلمز وبونك سببی دخی غایت یموشاق اولان خالص آلتونی براز سرتلشدیرمکدن عبارتدر :

(برنجی نوع عیار) بیکده ٢/٣ ٩١٦ یعنی ١١/١٢ عیاریدرکه دولت علیهٔ عثمانیه‌دن ماعدا انکلتره ، پورتکیز

بردزیلیا وشیلی ، قولومبیا وپرو دولتلرنجه‌ده مستعملدر . روسیه‌نك ١٨٨٦ تاریخ میلادیسندن اولکی آلتونلری دخی بو عیارده ایدی .

(ایکنجیسی) بیکده ٨٧٥ یعنی $\frac{٧}{٨}$ عیاریدرکه انجق مکسیقا دولتی ایله مصر خدیویتی وفلیپین آطه‌لری مستملکه‌سنده مستعملدر

(اوچنجیسی) بیکده ٩٠٠ یعنی $\frac{٩}{١٠}$ عیاریدرکه اولا فرانسه‌ده اصول اعشاری‌یه تطبیقاً وضع وقبول اولنوب بالاخره بالاده اسملری تعداد اولنانلردن غیری بالجمله دولتلر طرفندن قبول اولنمشدر .

١٨٩٢ سنه‌سندن اول آوستریا ومجارستانده متداول اولان دوقا وقره‌میس آلتونلرینك عیاری بیکده ٩٨٦ و ١٨٧٥ دن اول فلمنك دولتنك دوقا دنیلان آلتون مسکوکاتنك عیاری ٩٨٣ ایدی . دها اوللری وندیك جمهوریتنده وایتالیا دوقه‌لقلرنده مستعمل آلتونلرك عیاری ٩٩٣ در . بونلر غایت خالص اولوب الیوم اله کچنلری یالدیزجیلقده قوللانلدیغندن (یالدیز آلتونی) نامیله معروفدر .

دولت علیهٔ عثمانیه‌ده ایلك دفعه اوله‌رق فاتح سلطان محمد زماننده ضرب اولنان آلتون مسکوکاتك وزن وعیاری تماميله وندیك آلتونلرینك عینی اولوب بونلره ایتالیاده فلورانسه‌ده باصیلانلره مشابهتدن ویا اوستلرنده بولنان چیچك رسمنه ایتالیانجه فلورا تعبیر اولنمسندن ناشی (فلوری) نامی ویرلمش ایدی . صکره‌لری بزم فلوریلرك هم وزننه هم عیارینه خلل کله‌رك وزنلری بردرهم بریچق قیراطدن سکز قیراطه قدر وعیارلری ٩٩٣ دن ٧٤٨ وحتی ٥٨٢ یه قدر تنزل ایتمشدر . هله سلطان محمود ثانی زماننده آلتون مسکوکاتك قاریشقلغی صوك درجه‌یه وارمش اولمغله نهایت مقاله‌نك ابتداسنده بیان اولوندیغی وجهله ١٢٥٩ سنه‌سنده آلتون مسکوکات عثمانیه‌نك عیاری تصحیح واصول سکه اصلاح ایدیله‌رك الیوم مستعمل اولان مسکوکات وجوده کلمشدر .

سلطان محمود ثانی زماننده ودها اولکی پادشاهلر وقتنده ضرب ایدلمش اولان آلتون مسکوکاتمز اوتق زینت مقامنده اوله‌رق قادینلرجه استعمال اولندیغندن وجدید یشی بربرده وایکی بچقلق لیرالرمدالیه یرینه کچوب وچاریك لیرالردن دخی یوزوك وکوپه وایکنه یاپیلوب حلیات مقامنده قوللانلمغه باشلادیغندن ؛ ١٣١٤ تاریخندن اعتباراً مسکوکات متداوله‌دن بشقه قطعه‌لری دها بیوك وشکل ونقشلری دها ظریف ومطبوع اولمق اوزره بشیوز وایکی یوزاللی ، یوز ، اللی ، ویکرمی بش واون ایکی بچق غروشلق آلتی نوع زینت آلتونلری اعمال اولنمشدر . بونلرك عیارلری دیکر آلتونلر کبی بیکده ٩١٦,٦ ایسه‌ده وزنلری بهرلیراده برقیراط نقصاندر یعنی یوز غروشلق زینت آلتوننك وزنی ٢,١٨٧٥ درهمدر . زینت آلتونلرینك قطعه‌لری بیوك وارسام ونقوشی زیاده اولمسندن ومسکوکات سائره کبی ماکنه‌ده علی التوالی ضرب اولنه‌میوب تکر تکر باصیله‌رق طرطیللری بالآخره الده چکیلمسندن طولایی مصارف ضربیه‌سی بالنسبه فضله اولمسی حسبیله لیراده وزناً برقیراط نقصان اولمسی حسابیله ضربخانهٔ عامره آیروجه ٢,٧٥ غروش یعنی یوز اون پاره مستفید اولوب بزر ایکیشر برا کنده صاتلمسی ممکن اوله‌مدیغندن دفعةً بشیوز لیرالق مبایعه ایدنلره برلیراده یکرمی پاره بیعیه اکرام اولندیغی جهتله مسکوکات اداره‌سنك استفاده‌سی بهرلیراده (٩٠) پاره اولور . پادشاه نوجاه سلطان محمد خان خامس حضرتلرینك جلوس همایونلرندن صکره اعمال اولنان زینت آلتونلری شکل وقطعه‌جه خاقان سابق زماننده ضرب اولنان زینت آلتونلرندن فرقلی ایسه عیار ، وزنلری ینه اسکیسی کبیدر .

بو زینت آلتونلری عیاراً اولدیغی کبی وزناً دخی مسکوك آلتونلردن فرقسز اولوب ده مصارف ضربیه‌نك فضله‌لغنه قارشو بیوکاری فرضا یوزده بر وکوچکاری یوزده ایکی قدر فضله فیأتله صاتلمسی اصول اتخاذ قلنمش اولسه ایدی دها موافق اوله‌جق ایدی ایسه‌ده ١٣١٤ تاریخنده هرنصلسه وزنك نقصان اولمسی یولی طوتلمشدر .

کموش مسکوکاته کلنجه : بزم کموش مسکوکاتك عیاری بیکده ٨٣٠ اولدیغی بالاده ذکر اولنمش

ایدی . ممالك اجنبیه‌نك اكثرنده كموش مسكوكات ایچون بیكده ٩٠٠ و ٨٣٥ عیارلری قبول اولنمشدر. خدیوت مصریه وحبشستانك كموش مسكوكاتی وبزم یمن ، حجاز ، بصره ولایتلرنده الیوم تداول ایدن وآوستریاده تداول ایتمدیكی حالده صورت مخصوصه‌ده اعمال واخراج اولنان ماریا تریز ریاللری تمام ١٠ دوئیه‌لك یعنی $\frac{٥}{٦}$ = ٨٣٣٫٣ عیارنده‌در . یالكز انكلتره‌نك كموش مسكوكاتی ٩٢٥ عیارنده‌در .

برمجیدیه (٧٫٥) درهم وزننده اولمغله‌ بش مجیدیه ٣٧٫٥ درهم وزننده و ٨٣٠ عیارنده اولدیغندن محتوی اولدیغی خالص كموشك مقداری ٣١٫١٢٥ درهمدر. اووقتلر خالص كموشك بهر درهمنك قیمت حقیقیه‌سی ٣٫٢١٢٨٥ غروش ایسه‌ده اجرت ضربیه اوله‌رق یوزده (٢٫٧٢٥) ایكی غروش یكرمی طقوز پاره توقیف اولنمغله بهر درهمنك مبایعه فیأتی (٣٫١٢٥) اوچ غروش بش پاره ایدی . اووقتدن بری وبالخصوص ١٢٨٨ سنه‌سندن صكره آمریقاده وآوستریاده غایت زنكین كموش معدنلری كشف اولنمسی اوزرینه كموشك فیأتی پك زیاده تدنی ایدوب بردرهم آلتون قرق درهم كموشه معادل كلمكله بردرهم كموش ٨ ؛ پاره‌یه قدر مبایعه اولنه بیلدیكندن برمجیدیه‌نك قیمت حقیقیه‌سی (٦٫٢٢٥ × ١٫٢ = ٧٫٥) غروشه قدر تنزل ایتمشدر.

كموشك تنزل قیمتندن ناشی بالجمله دول اجنبیه بیوك قطعه‌ده كموش مسكوكات ضربنی منع وكوچكلرك مقدارینی تحدید ایله یكیدن كموش سكه ضربندن فراغت ایتملری اوزرینه بزده دخی ١٢٩٦ سنه‌سنده بعدما قطعیاً مجیدیه ضرب اولنمامسی وخام كموشدن اصلا مسكوكات ضرب اولنمیوب اسكی وسیلیك مجیدیه‌لرك بالاذابه اقسامه تحویلی قراركیر اولمشدر .

اشبو ٩٦ قانونی ١٢٥٩ اصلاح سكه قانوندن صكره مسكوكات عثمانیه حقنده اتخاذ اولنان الك مهم مقررآتدن اولوب حكمی الآن باقیدر. قانون مذكورك احكامندن بری دخی سیم مسكوكات قیمت موضوعه‌سنك یوزده بش تنزیلی ایله مجیدیه‌نك قیمتی ١٩ غروشه تنزیل ایدلمش اولمسیدر . فقط بویله اوتوز برسنه‌دنبرو مجیدیه ضرب اولنمدیغندن ویكی كموشدن اوفاقلق اعمال اولنمدیغندن ناشی كموش مسكوكات كثرت تداول ایله پك زیاده سیلنوب آشنمغله ایكی اوچ سنه‌اول حكومت سنیه دیون عمومیه اداره‌سی وبانق عثمانی ایله بعدالمذاكره سیلیك ، دلیك ، یاریق وقریق كبی مطبوعیتنه خلل كلمش سیم مسكوكاتی اورته‌دن قالدیره‌رق یكی مسكوكات ایله تبدیله وبونك ایچون پیاسه‌دن چكیلوب اذابه اولنان (١٠٠) غروش سیلیك مسكوكات یرینه (١٢٠) غروش قدر جدید مسكوكات ضربنه قرار ویرلشدر . اشبو فضله ضرب اولنان یوزده یكرمی ایله خالص كموش كلچه‌سی آلنوب سیلكلرك عیاراً ووزناً نقصان اولان خمیرینه علاوه اولنمقده ومتباقیسی مجدداً ضرب اولنان یوز یكرمی غروشك مصارف اعمالیه‌سنه وولایتدن جلب ونقل مصرفنه قارشولق اتخاذ اولنمشدر . ١٣٢٥ سنه‌سنده ١٧٧ بیك لیرالق و ١٣٢٦ سنه‌سنده ٠ ؛ بیك لیرالق قدر كموش اوفاقلق وچاریك ضرب اولنمشدر.

الحاصل ضربخانه خارجدن نه مقدار آلتون كتوریلورسه وكیم كتورورسه مبایعه‌سنه وابرا ضربنه مأذون ایسه‌ده كموش مبایعه‌سنه وخام كموش كلچه‌سندن مسكوكات ضربنه مأذون دكلدر . یالكز برقاچ سنه‌در سیلكلرك وزن وعیار نقصانلرینی اكمال ایچون برنسبت معینه تحتنده خارجدن برمقدار خالص كموش كولچه مبایعه ایدر . كموش مسكوكات ضربیاتنك قونترولی ایچون دیون عمومیه وبانق عثمانی طرفلرندن ضربخانه‌ده برر قونترول مأموری بولندیرلقده‌در .

مسكوكات مغشوشه — بروجه بالا بسط اولنان ٨٣٠ عیارنده كموش مسكوكاتدن ماعدا اوفاقلق ایچون عیارلری پك اشاغی مسكوكات موجود وحالا متداول اولوب بونلره كموش مسكوكات دنیلمكدن زیاده باقر مسكوكات دینلمسی دها موافق اولوب كموشلی باقر مسكوكات دینله‌جكی یره (متالیك) دنیلمشدر. بونلر دخی (آلتیلق) . (نقطه‌سز بشلك) (قره بشلك واسكی متالیك) و (یكی متالیك) نامیله درت نوع اولوب عیارلری صره‌سیله بیكده ٣٥ : ٢٢٠ ، ١٧٥ و ١٠٠ در .

آلتیلقلر سلطان محمود ثانی زماننده آلتی غروشه تداول ایتمك اوزره ضرب اولنمشدر . نصفیه‌سی

وربعیه‌سی دخی واردر . بونلرك تركیبنده نصفنه قریب مقدارده كموش بولندیغی ایچون رنكلری بیاض اولدیغندن بیاض آلتیلق ونصفیه‌سنه وربعیه‌سنه الیوم بیاض یوزلك وبیاض اللیلك دینیلور .

١٢٩٦ قانونیله آلتیلقلرك قیمت موضوعه‌سی آلتیده بریعنی یوزده ١٦ ٢/٣ قدر تنزیل اولنه‌رق او وقتدنبری آلتیلقلر ٥ غروشه نصفیه‌سی ١٠٠ پاره‌یه وربعیه‌سی ٥٠ پاره‌یه تداول ایتمكده‌در. اسكیدن برخیلی مقدار آلتیلق پیاسه‌دن قالدیریله‌رق اریدلمش اولدیغی كبی هله بوصوك سنه‌لرده بالجمله دوائر وخزینه‌لری ومال صندقلرینه وكوپری‌یه وبانقه‌لره ومؤسسات تجاریه‌یه وواپور وتیمور یولی قومپانیه‌لرینه كیرن آلتیلق واقسامنك اصلا كیرویه ویریلیوب ضربخانه‌یه كتوریله‌رك غروشی غروشنه ایكیلك وغروشلق كموش مسكوكات ایله مبادله اولنمسی اكیداً تنبیه واخطار ایدلمش اولمغله هیچ خلقك خبری اولمقسزین پیاسه‌دن قالقمش كیبدر .

(بشلكلر واقسامی) سلطان محمود ثانی زماننده ١٢٤٤ تاریخنده ضربخانه صندقكاری قزاز آرتین طرفندن یاپلمشدر . بونلرك عیاری بیكده ٢٢٠ ایكن دها زیاده كار ایتمك فكریله ایكنجی دفعه اوله‌رق ١٢٤٧ تاریخنده ١٧٥ عیارنده بشلكلر واقسامی متالیكلر باصیلمش واولكیلرندن تفریق ایدلك اوزره قورده‌لری دوكومنك آلتنه برنقطه قونلدیغندن بونلره بین‌الناس (نقطه‌لی ویا قره بشلك) تعبیر اولنمشدر .

١٢٩٦ قانونیله اشبو بشلكلرك ومتالیكلرك قیمت موضوعه‌سی یوزده ٥٠ تنزیل ایدلمشدر . یعنی اسكی بشلكلر ١٠٠ پاره‌یه نصفیه‌سی ٥٠ پاره‌یه اسكی متالیك غروشلر ٢٠ پاره‌یه واسكی متالك یكرمیلكلر و اونلقلر دخی ١٠ و ٥ پاره‌یه تنزیل ایدلمشدر .

نقطه‌لی بشلكلر چیقنجه نقطه‌سزلرده دها زیاده كموش اولدیغی وكموشك تركیبنده غایت جزئی مقدار آلتون اثری بولندیغی اووقتلر صرافلر ومبایعه‌جیلرجه شایع اوله‌رق قسم كلیسنی طوپلیوب پیاسه‌دن قالدیرمشلردر. نقطه‌لی بشلكلر دخی حكومتجه برخیلی مقدار طوپلادیله‌رق قطع واذابه اولنوب صاتلمشدر .

یكی متالیكلر خاقان مخلوع زماننده ضرب اولنوب كویا تركیبنده كموش بولودسه بر قیمت حقیقیه ومالیتی حائز وآنجق او وقت سكه اطلاقنه لایق اوله‌جنی زعمیله تركیبنه یوزده ١٠ كموش قاتیلوب ناحق یره برچوق ضایعاته سببیت ویرلمشدر . چونكه متالیك اونلقلری تداول ایتدیرن محتوی اولدیغی ٣ پاره‌لق كموش اولیوب بلكه اساس آلتون آقچه‌یه اضافتله لیرانك درت یوزده بری قدر كوچك كسوراتی ارائه ایدر برمارقه ویا بیلت مقامنده اولوب اوزرنده دولتك رسمی طغراسی وتمغاسی اومارقه‌یه برتداول قیمتی ویرمكده اولدیغی بدیهیدر .

آلتیلق وبشلك واسكی ویكی متالیكلربتون ممالك عثمانیه پیاسه‌سنده الیوم آنجق ٢ میلیون لیرالق قدر بولندیغی قیودات احصائیه‌دن تخمیناً آكلاشلدیغندن و اوروپاده باقر ونیكل اوفاقلغك بهر نفوس باشنه ٢,٥ الی ٣ فرانق قدر اولمسی قواعد متخذه‌دن بولندیغندن ممالك عثمانیه‌نك ٣٠ میلیون اهالیسی ایچون بهر نفوسه اوتر غروش حسابیله لااقل (٣) میلیون لیرالق اوفاقلق بولنمسی درجهٔ وجوبده كورلدیكی كبی بر لیرایه مقابل آنجق ٩٧٬٩٦ غروش متالیك آلنمسی دخی موجودك درجهٔ كافیه‌ده بولنمدیغنی مؤید اولمغله مسكوكات قومیسیونجه یكیدن برمیلیون لیرالق قدر نیكل اوفاقلقلر ضربی تحت قراره آلنه‌رق ٥ كانون ثانی سنه ٣٢٦ تاریخندن اعتباراً ٥٬١٠٬٢٠ پاره‌لق نیكل مسكوكات ضربنه مباشرت اولنه‌رق میدان تداوله چیقارلمشدر. ٤٠ پاره‌لق نیكللر دخی ١٣٢٨ سنه‌سی بدایتنده ضرب اولنه‌جقدر . تكمیل برمیلیونك ضربی بالطبع اوچ درت سنه دوام ایده‌جكدر .

بعض محللرده یكیدن آلتون ویا یكیدن كموش معدنلری كشف اولنوب استخراجاتك تكثری وبعض زمان ومكانده بوایكی معدندن برینك دیكرندن زیاده استعمال وصرف واستهلاكنه مجبوریت حاصل اولمسی حسبیله علم اقتصادك عرض وطلب قاعدهٔ عمومیه‌سنه تبعاً آلتون ایله كموش بیننده‌كی نسبت هیچ بروقت متمادیاً ثابت قاله‌میوب وقت وقت تبدل ایتدیكندن بتون مواد واشیانك تقدیر قیمتی ایچون هرایكی معدنك عین درجه‌ده

واحدقیاسی عد اولنمسی بالطبع ممكن اوله‌مز. و بو بابده قانونلر وضعیله خلق مجبور طوتیله‌مز. بو مسئله چوقدن بری انكلتره دولتجه اكلاشیله‌رق اوراده یالكز آلتون واحد قیاسی عد اولنوب كموش مسكوكات آلتونك كسوراتی كوسترر بر پاره كبی اعتبار اولنمشدر. بوندن طولایی انكلتره‌ده (٤٠) شیلین‌دن زیاده كیمسه كموش آقچه ایله تأدیاتده بولنه‌مز. انكلتره‌دن صكره دول سائره دخی بو اصولی قبول ایتمشلر و كموش مسكوكات ضربیاتی تعطیل ایدوب مملكتك مقدار نفوسنه كوره بر مقدار معینی تجاوز ایتمامسنی و تأدیاتده كموش مسكوكاتك انجق بر مقدار معینه قدر قبولنی تحت قراره آلمشلردر. هندستان، هندچینی و چین‌ده ایسه بالعكس كموش مسكوكات اساس اتخاذ اولنوب آلتونك قیمتی اشیای سائره كبی آزالوب یوكسلور.

بزده ١٢٩٦ قانونیله یكیدن كموش مسكوكات ضربی تعطیل ایدلمسی پك اصابت اولوب عكس تقدیرده لیرا ایله مجیدیه‌نك نسبتی عالی هر كون دكیشه‌رك مجیدیه‌لرك قیمتی آلتون آقچه‌یدی سكز غروشه قدر تنزل ویاخود لیرانك قیمتی كموش آقچه ایكی یوز غروشی تجاوز ایتمسی لازم كلور ایدی. ینه عین قانونله كموش مسكوكاتك قیمتی یوزده بش تنزیل ایدلمش اولمسی بر تدبیر مصیب دكلدر. چونكه خام كموش معدننك قیمتی نه نسبتده دكیشورسه كموش مسكوكاتك دخی قیمتی او نسبتده بر مقدار آرتیروب ایندیرمك لازم كلسه هر سنه حتی هر آی بو یولده حركت ایدلك ویاخود مسكوكاتك او نسبتده عیارینی چوغالدوب آزالتمق لازم كلیر كه بونك قابل اجرا اوله‌میه‌جغی و هیچ حسابك ایچندن چیقیله‌میه‌جغی آشكاردر. یكرمی اوتوز سنه‌دنبری ١٠٠ غروش آلتون آقچه‌نك تقریباً ١٠٨ غروش كموش آقچه‌یه معادل اولمسی خصوصنده كموش مسكوكاتك قیمتنك یوزده بش تنزیل ایدلمش اولمسنك تأثیری اولمامشدر. پیاسه‌نك بو نسبتده قالمسی انجق دولتك یكیدن كموش مسكوكات ضرب ایتدیرمامك خصوصنده عهدنده ثبات ایتمسندن ایلری كلمشدر. مجیدیه‌لرك قیمتی ٢٠ دن ١٩ غروشه تنزیل اولنه‌جغی یره او وقتدن بری هر سنه پیاسه‌دن بر مقدار سیلك مجیدیه‌لری چكوب اریده‌رك بر قسمنی صاتوب بدلیله آلتون مسكوكات ضرب ایدلمسی و بر قسمنك اقسامه تحویل ایدلمسی اصول اتخاذ قلنمش اولسه ایدی و مجیدیه تأدیاتی فرضا ٣٠٠ غروشه قدر تحدید ایدلسه ایدی دها مناسب اولور ایدی.

لیرای عثمانی ١٠٠ غروش اعتبار اولندیغی حالده مجیدیه‌لره ١٩ غروش فیأت رسمیه وضع اولنمش ایسه‌ده معاملات تجاریه‌ده آلتونلر دها فضله‌سنه آلنوب صاتلدیغندن حكومت صندقلرینه هیچ لیرا كتورلیوب هپ مجیدیه كتورلدیكندن برچوق سنه‌لر خزینه متضرر اولمش و صرافلرك معامله‌سنه رواج ویرلمش اولمقله نهایت ١٣٢٦ سنه‌سی بدایتندن اعتباراً لیرانك ١٠٢ غروش ٢٤ پاره‌یه قبول و صرفی قرار كیر اولمشدر.

الحاصل ١٢٥٩ سنه‌سنده اصلاح سكه صره‌سنده لیرا ١٠٠ غروش و مجیدیه ٢٠ غروش اوله‌رق وضع و قبول اولندیغی و بو صورتله بش مجیدیه بلا كسر بر لیرایه معادل اولدیغی حالده بالآخره مجیدیه‌لرك فیئات رسمیه‌سی یوزده (٥) تنزیل و لیرالرك فیئات رسمیه‌سی یوزده (٢,٦) قدر تزیید ایدلمكله ایش وضع اصلیسندن چیقارلمش و كشمكش قیود و معاملاتی موجب اولمشدر. بو قاریشقلغك اصلاحی ایچون مالیه نظارتی طرفندن درسعادتده‌كی برقاچ مهم بانقه‌لرك دركتورلری ایله دیون عمومیه و رژی اداره‌لرندن و دیكر بعض مؤسسات مالیه‌دن كندیلری مأمورلرندن و اصلاحات مالیه ایچون فرانسه‌دن جلب اولنان مفتش عمومی و مالیه نظارتی اركانندن برقاچ ذات ایله مسكوكات مدیرندن مركب بر قومیسیون تشكیل اولنه‌رق مذاكراته ابتدار اولنمشدر. اصلاح مسكوكات قومیسیونی هنوز مذاكراتی اكمال ایتمامش ایسه‌ده تصور اولنان تدابیر بروجه آتیدر: (١) دولت بر هیئت مالیه ایله بعد المذاكره بر ملیون لیرا قدر آلتونی بعض مواقع مهمه‌ده كشاد اولنه‌جق مبادله مركزلرینه سرمایه اوله‌رق وضع ایدوب هر بش مجیدیه كتیرنه هر وقت بر لیرا ویا یوز دانه غروش ویرمك ویا بر لیرا كتورنه بش مجیدیه ویا یوز غروش ویرمك (٢) اهالیدن دولته بورجلی اولانلردن بش مجیدیه‌یی یوز غروش اوله‌رق قبول ایتمك و اهالی‌یه ویا مأمورینه مطلوبلرینی لیرا یوز غروش حسابیله آلتون اوله‌رق ویرمك (٣) اوفاقلق تأدیاتی برحد معین ایله تحدید ایدوب مجیدیه‌لر دولتجه بلاحد قبول ایدیله‌جك ایسه‌ده هیچ بر وقت دولت

کیمسه‌یه و کرك افرادناس کندی آره‌لرنده ۲۰۰ غروشدن زیاده مجیدیه‌ایله‌تأدیاتده‌بولنه‌مامق (٤) طشره‌لرده کموش مسکوکات اجنبیه‌تداولنی قطعیاً‌منع ایدوب آلتون مسکوکاتك‌اجرت‌ضربیه‌سنی دخی برازدها آزالده‌رق مملکتنده متداول انکلیزوفرانسزلیرالرنی عثمانلی لیراسنه تحویله چالیشمق (٥) بتون‌اشیانك تقدیرقیمتی وبتون مساعینك تقدیر اجرتی ایچون هریرده لیرانك ۱۰۰ غروش ومجیدیه‌نك قیمتی ۲۰ غروش اولدیغنی اعلان واخطاراولنوب اشیافیأتلرندن واجرتلردن یاپیلمق ایستنلان تنزیلاتك واحدقیاسی‌یی دکیشدیره‌رك مثلا فلان نوع مالك آلیش وبریشنده لیرایی ۱۱۰٬۱۲۵٬۱۳۳ دن ویا مجیدیه‌یی فرضا ۲۱,٥ دن قبول ایتمك کبی بالواسطه ویولسزصورتله اجرااولنمیوب دائما لیرا ۱۰۰ غروش ومجیدیه ۲۰ غروش اولدیغنه نظراً اشیانك فیأتنی تعیین ایتمك خصوصی رسماً تحت مجبوریته آلنه‌رق بوبابده بالجمله تجارت اوطه‌لرینه و بورسه‌لره ومؤسسات مالیه وشرکتلره تنبیهات اکیده ایفا ایلمك وحتی خلاف نظام یازلش سندات محکمه‌یه ابراز اولنورسه جزای‌نقدی آلمق .

قومیسیون قریباً راپورینی اعطا ایده‌جك ایسه‌ده هرطرفده مسکوکاتك برفیأتله تداول ایده‌مامسی اسبابندن بری دخی شمدی‌یه قدر لایقیله برتحریر اجرا اولنمدیغی جهتله مملکتمزك مقدار نفوسی کرکی کبی معلوم اولمدیغندن بالطبع انکله متناسب اولمسی لازم کلان کموش مسکوکاتك واوفاقلغك مقداری دخی‌لایقیله تعیین ایدیله‌میوب بعض یرده احتیاجاتدن چوق وبعض یرده نقصان اولقده‌در. اسباب سائره‌دن بری دخی مملکتمزخیلی واسع اولوب تیمور یوللری وشوسه‌لر بولنمدیغندن بریردن دیکر محله مسکوکات نقلی کونلرجه مدتـه‌حتی آیلره محتاج اولوب‌وسائط نقلیه‌نك فقدانندن‌ناشی نقلیاتك پك‌مصرفلی‌وکوچ اولمسیدر. استانبولدن فرضا لوندره‌یه برلیرا اون پاره مصرفله درت بش کونده نقل اولنه‌بیلدیکی حالده بغداده ، حدیده‌یه ، بتلیسه ایکی غروش مصرفله برآیده کیده‌میور .

انشاالله مملکتده تیمور یوللری وشوسه‌لر یاپیله‌رق نقلیات‌کسب سهولت ایدوب‌شهرلر بربرینه یاقلاشدقچه هرطرفده مسکوکاتجه دخی تساوی حصوله کله‌جکی شبهه‌سزدر :

یکی نیکل مسکوکاتمز

بوسنه کانون ثانیدن اعتباراً موقع تداوله چیقاریلان

الیوم مستعمل اولان مسکوکات عثمانیه‌نك نوع وعیاری وقیمت وثقلتلری آتیده‌كی جدولده کوسترلمشدر :

نومرو	نوعی	عیاری بیکده	شمدیکی اسمی	قیمت رسمیه غروش	حاضره‌سی پاره	حاضره‌سی غروش	ثقلتلری قیراط	ثقلتلری درهم	ثقلتلری غرام	قطرلری میلمتره	ثخنلری میلمتره
١	آلتون	٩١٦ ٢/٣	بشی برلك لیرا	٥٠٠		٥١٣	٤	١١	٣٦,٠٨٢٨	٣٥	٢,١٨
٢	»	»	ایکی بچقلق »	٢٥٠	٢٠	٢٥٦	١٠	٥	١٨,٠٤١٤	٢٧,٢٠	١,٧٤
٣	»	»	لیرای عثمانی	١٠٠	٢٤	١٠٢	٤	٢	٧,٢١ ٥٦	٢٢, ٥	١,٠٨
٤	»	»	یارم لیرا	٥٠	١٢	٥١	٢	١	٣.٦٠٨٢	١٨	٠,٨٦
٥	»	»	چاریك لیرا	٢٥	٢٦	٢٥	٩	٠	١,٨٠٤١	١٤,٧٥	٠,٦١
١	كموش	٨٣٠	مجیدیه	٢٠		١٩	٨	٧	٢٤.٠٥٥٠	٣٧	٢,٢٧
٢	»	»	یارم مجیدیه	١٠	٢٠	٩	٠٢	٣	١٢,٠٢٧٥	٢١,٢٥	٢,١٤
٣	»	»	چاریك	٥	٣٠	٤	١٤	١	٦,٠١٣٨	٢٤	١,٠٦
٤	»	»	ایكیلك	٢		٢	١٣	٠	٢,٤٠٥٥	١٨,٧٥	١
٥	»	»	غروشلق	١		١	٦	٠	١,٢٠٢٧	١٥	٠,٧٥
٦	»	»	یكرمیلك	٠,٥	٢٠		٣	٠	٠,٦٠١٣	١٣,٧٥	٠,٥٠
١	كموش متالیك	٤٣٥	آلتیلق (متالیك بش غروش)			٥		٤	١٢,٨٢٨	٣٧	٠,٥٠
٢	»	»	نصفیه‌سی (بیاض یوزلك)		٢٠	٢		٢	٦,٤١٤	٣٢	
٣	»	»	ربعیه‌سی (بیاض اللیلك)		١٠	١		١	٣,٢٠٧	٢٧	
١	»	٢٢٠ و ١٧٥	بشلك (قره یوزلك)		٢٠	٢	١٢	٤	١٥,٢٣٠	٣٩	
٢	»	»	یارم بشلك (قره اللیلك)		١٠	١	٦	٢	٧,٦١٥	٣٤	
٣	»	»	یكرمیلك		٢		١٥		٣,٨٠٧	٢٧	
٤	»	»	اونلق (متالیك)		١٠		٧,٥		١,٤٠٣	٢١	
٥	»	»	بش پاره		٥		٣,٥		٠,٧٠٣	١٧	
١	یکی متالیك	١٠٠	اونلق		١٠		١٠	٠	٢	١٨,٧٥	
٢	»	»	بش پاره		٥		٥	٠	١	١٥	
١	نیكل	٩٨٥	قرق پاره‌لق			١	١٥	١	٦	٢٣,٥	١,٥١
٢	»	»	یكرمی »		٢٠		٤	١	٤	٢١	١,٢٦
٣	»	»	اون »		١٠		١٣		٢,٦٥	١٨,٥	١,٠٦
٤	»	»	بش »		٥		٨,٥		١.٧٥	١٦	٠,٩٥
٢٥											

الیوم متداول اولان مسکوکاتك انواعی یکرمی بشه بالغ اولدیغی بالاده‌کی جدولده کورلکده ایسه‌ده بشی بریرده آلتونلر بین‌الناس مداوله حکمنه کیروب حلیات نسوانیه‌ده استعمال اولندیغندن بعدما ضرب اولنمیوب آنك یرینه زینت بشیوزلك ضربی اخیراً قرارکیر اولدیغی کبی عین سببدن ناشی ایلروده ایکی بچقلق وچاریك لیرالرك دخی ضربیاتی تعطیل ایدیله‌جکدر .

کموش یکرمیلکلر اساساً جزئی مقدارده ضرب اولندیغی کبی صکره‌لری اله کچدکجه اریدیلوب غروشلق وایکیلکه تحویل اولنمشدر .

کموش غروشلق دخی ١٣٢٨ سنه‌سنده طوپلادلمغه باشلانیله‌جق و اریدیلوب ایکیلکه تحویل اولنه‌رق بعدما ضرب اولنمیه‌جقدر .

آلتیلقلر اسکیدن خیلی طوپلادلمش اولدیغی کبی برقاچ سنه‌دن‌بری دها زیاده طوپلادلمغه باشلانیلوب، همان کاملاً کموش ایکیلکه تحویل ایدلمشدر. بشلکلر واسکی متالیکلر دخی ایکی اوچ سنه صکره نیکل مسکوکات مقدار کفایه‌ده ضرب ایدیلوب پیاسه‌ده اوفاقلق مبذولیتی کورلدکدن صکره طوپلادلمغه باشلانیله‌جق وبوصورتله النهایه مسکوکات عثمانیه ایکی نوع آلتون، درت نوع کموش ودرت نوع نیکل که جمعاً اون نوعدن عبارت قاله‌جقدر .

الیوم زینت مقامنده قوللانیلان اسکی آلتون مسکوکات ایله اخیراً احداث اولنان زینت آلتونلری

اسمی	ثقالتی قیراط	ثقالتی حبه	عیاری بیکده	قیمت اصلیه‌سی پاره	قیمت اصلیه‌سی غروش	قطری میلمتره	ملاحظات
فیلوری دینلان یالدیز آلتونی	۱,٥	۱	۹۹۳	۱۹	٥۱	۱۹—۲۷	
زنجیرلی وفندق دینلان شریفی ویا اشرفی آلتونی	۱,۲٥	۱	۹۷۰	۰٥	٥۰	۲۱—۳۲	چفتلیسی دخی واردر
سلطان محمود ثانینك یکرمی بشلك دینلان عتیق رومی آلتونی	۷,۷٥	۱	۹٥٦	۰۳	٦۸	۲٦	نصفیه وربعیه‌سی دخی واردر
عتیق سلطان محمود آلتونی دینلان محمود اول زرمحبوبی	۱۳,۲	۰	۹٥۲	۳۰	۳۷	۱۷—۲۱	چفتلی ونصفیه‌سی دخی واردر
سلطان مصطفی ثالث زرمحبوبی	۱۳	۰	۹۰٦	۰	۳٦	۱۸	نصفیه‌سی دخی واردر
صندقلی وغازی دینلان خیریه آلتونی	۸,۷٥	۰	۸۷۳	۱۰	۲۳	۲۰	چفتلیسی ونصفیه‌سی واردر
یکرمیلك محمودیه ودار الخلافة السنیه آلتونلری	۸	۰	۸۳۰	۰	۲۰	۱۹	نصفیه وربعیه‌سی دخی واردر
عتیق عدلی ودار الخلافة علیه و سلطان مجیدك محمودیه آلتونی	۷,۷٥	۰	۸۳۰	۲٦	۱۹	۱۹—۲۰	عدلیه‌نك نصفیه‌سی دیکرلرینك نصفیه وربعیه‌سی واردر
یازیلی محمودیه دینلان جدید رومی واستانبول آلتونلری	۱۱,۷٥	۰	۸۰۰	۲۰	۲۸	۲۳	رومیلرك چفتلیسی استانبوللرك نصفیه وربعیه‌سی دخی واردر
جدید عدلیه آلتونلری	۷,۷٥	۰	۷٤۸	۲۷	۱۷	۱۹	نصفیه وربعیه‌سی دخی واردر
عتیق مصر آلتونی	۱۳	۰	٦۸۷	۳۳	۲٦		
جدید مصر »	۱۱,۹۰	۰	٦۸۷	۲۰	۲٦		
مصر باربوط آلتونی	۲	۰	٦٦٥	۳۸	۳		
جدید ربعیه آلتونی	۲	۰	٥۸۲	۲۰	۳		
زینت بشیوزلك	۱٥	۱۰	۹۱٦,٦	۰	٥۰۰	٥۰—٤٥,٥	قطرلرك اولکی رقلری
» ایکیوز اللیلك	۷,٥	٥	»	۰	۲٥۰	٤٥—٤٤,٥	سلطان حمید ثانی وقتنده
» یوزلك	۳	۲	»	۰	۱۰۰	۳۷—۳۰,٥	ضرب اولنانلره وایکنجی
» اللیلك	۱,٥	۱	»	۰	٥۰	۲۷—۲۲,۷٥	رقلری سلطان محمد
» یکرمی بشلك	۸,۷٥	۰	»	۰	۲٥	۲۲—۱۹	خامس زماننده یاپیلانلره
» اون ایکی بچقلق	٤,۳۸	۰	»	۲۰	۱۲	۱۸—۱٦	عائددر

قزاز آرتین

سلطان محمودك اواخر سلطنتنده ضربخانه مدیرلکنده بولنوب متالیکلری یاپمشدر.

۱۲۵۶—۱۲۴۰

مسکوکات اجنبیه — اجنبی مسکوکاتك تعیین قیمتی ایچون هردولتك انتخاب ایتمش اولدیغی واحد قیاسی سکه‌نك محتوی بولندیغی خالص آلتون نظر اعتباره آلنور. ایچنه قاتلمش اولان باقرك بدلی ودولت عائده‌سنجه توقیف ایدلمش اولان اجرت اعمالیه قطعیاً حسابه قاتلمز. اوحالده برسکه‌نك درهم حسابیله وزنی عیاریله ضرب اولنه‌رق محتوی اولدیغی خالص آلتونك مقداری بولندقدن صکره بومقدار ۴۸,۴۸۴۸۴۸ ایله ضرب اولنه‌رق او سکه‌نك (لیرای عثمانی ۱۰۰ غروش حسابیله) غروش جنسندن (قیمت حقیقیه‌سی) بولنور. فقط مسکوکات اجنبیه عثمانلی لیراسیله مبادله اولنمق اوزره ضربخانه‌یه کوتورلدیکی تقدیرده اوراجه قیمت حقیقیه‌سی اوزره مبایعه اولنمز. چونکه ضربخانه‌نك نظرنده مسکوکات اجنبیه انجق عیاری معلوم کلچه‌دن عبارت اولوب بونلرك مقداری اللی بیك لیرالقدن نقصان ایسه اجرت ضربیه اوله‌رق یوزده بر والی

دوز اوغلی آغوب چلبی
سلطان مجیدك بدایت سلطنتنده ضربخانه مدیری اولوب
شمدیکی اصول سکه انك زماننده احداث اولنمشدر.
١٢٥٦ — ١٢٦٨

دوز اوغلی مهران بك
سلطان عزیز وقتنده ضربخانه مدیری ایدی
١٢٦٨ — ١٢٩٦

توفیق بك
١٢٩٦ — ١٣٠٠
ضربخانه مالیه نظارتنه ربط و الحاق اولندقدن
صکره مدیر اولمشدر.

حافظ سعید افندی
١٣٠٠ — ١٣٠١ (رسمی بولنه مامشدر)

حاجی راشد افندی

١٣٠٤ (رسمی بولنه‌مامشدر)

سلیمان سودی افندی

١٣٠١—١٣٠٤

کامل افندی

١٣٠٤—١٣٢٠

بیك لیرالقدن فضله و یوز بیك لیرالقدن نقصان ایسه یوزده (٠,٧٥) اوتوز پاره و یوز بیك لیرالقدن فضله ایسه یوزده اون بش پاره یعنی بیکده (٣,٧٥) توقیف ایتدیکی کبی مسکوکات اجنبیه‌نك عیاری عثمانلی عیارندن بشقه ایسه آیروجه عیاردن دخی بیکده یاریم قدر تنزیلات اجرا ایدرك مبایعه ایدر . مسکوکات مذکوره خارجده افراد طرفندن دخی بالطبع ضربخانه فیئاتندن فضله‌سنه اشترا اولنمز . ایشته ضربخانه‌نك مبایعه فیئاتنه مسکوکات مذکوره‌نك (تعرفه قیمتی) تعبیر اولنور . دیکر دولتلرك ضربخانه‌لرنده انجق بر نوع تعرفه قیمتی اولدیغی حالده بزده اوچ نوع تعرفه قیمتی بولنمسی حسابات و معاملاتی اشکال ایلدیکندن واساساً یوزده براجرت ضربیه خیلی فضله اولدیغندن اجرت ضربیه‌نك عمومیتله بیکده (٣,٧٥) شه تنزیلی دوشونلمکده‌در . خلاصهٔ کلام بردرهم خالص آلتونك قیمت حقیقیه‌سی ٤٨,٤٨٤٨ غروش اولدیغی حالده یوزبیك لیرالقدن فضله آلتونك بردرهمنك تعرفه‌قیمتی (٤٨,٣٠٣٠٣) غروش واللی بیکدن یوز بیك لیرالغه قدر خالص آلتونك تعرفه قیمتی (٤٨,١٢١٢) غروش واللی بیك لیرالغه قدر اولان آلتونك درهمی

حقی بك (مدیر سابق)
١٣٢٥—١٣٢٠

فرید بك (مدیر حاضر)
١٣٢٥

٤٨ غروشدر . ١٢٥٩ ده بوصوك تعرفه فیئاتی اساس اوله‌رق قبول ایدلمش اولدیغی حالده بالآخره بانقه‌لرك كتورتدكلری كلی مقدارده آلتون ضربیاتی ایچون اجرتدن تنزیلات اجرا ایدلمشدر .

بروجه‌بالا بیان اولنان قواعده مثال اوله‌رق انكلیز وفرانسز لیرالرینه تطبیق ایده‌لم :

انكلیز لیرالری (٧,٩٨٨٠٥) غرام وزننده اولدیغندن (بردرهم = ٣,٢٠٧٣٠٢٥ غرام حسابیله) وزنلری ٢,٤٩٠٥٣٥ درهم ایدر . عیارلری ١١/١٢ = ٠,٩١٦٦٦٦ یعنی تماميله عثمانلی لیراسی عیارینه مساوی اولدیغندن یكیدن خلیطه یاپلسنه هیچ لزوم اولیوب حان آلندیغی كبی اذابه ایدیله‌رك عثمانلی لیرالری سیكه‌لری دوكیلور . ذاتاً ایلك دفعه آلتونه باقر قاریشدیریله‌رق خلیطه یاپیلوب دوكیلن سیكه‌لر نسبتاً سرت اولدیغی حالده بویله ایكنجی دفعه اریدیلوب طاولنمش سیكه‌لر دها یموشاق ومسكوكات اعمالنه دها زیاده موافق اولدیغندن انكلیز لیرالرینك عیاری بلا تنزیلات قبول اولنور .

ایمدی انكلیز لیرالرینك ٢,٤٩٠٥٣٥ درهم وزنی ١١/١٢ عیاریله ضرب اولنه‌رق مقدار خالص ٢,٢٨٢٩٩٠٤ درهم بولنور . اشبو مقدار خالص ٤٨,٤٨٤٨٤٨ ایله ضرب اولنه‌رق انكلیز لیرالرینك قیمت حقیقیه‌سی آلتون آقچه (١١٠,٦٩٠٤) غروش بولنور . ضربخانه‌یه یوز بیك لیرادن فضله كتوریلورسه مبایعه فیئاتی (١١٠,٢٧٥) غروش واللی بیك لیرایه قدر علی‌العاده مبایعه قیمتی (١٠٩,٥٨٣٥) غروش اولدیغی بالحساب بولنور .

بوفیئاتلرك وزنلری تام اولان لیرالر حقنده اولدیغی وارستهٔ بیان اولوب تداول ایله سیلنوب آشنمش ووزنی اكسیلمش انكلیز لیرالرینك قیمتی بالطبع دها نقصان اولور .

عین‌وجهله لوئی ویا ناپولیون دنیلان یكرمی فرانقلق فرانسز لیرالرینك قیمتنی حساب ایتمك ایچون بونلرك وزنلری ١٠٠٠/١٥٥ = ٦,٤٥١٦١٢٩ غرام اولمغله ٢,٠١١٥٠١٠٠٧ درهم كلوب عیارلری بیكده ٩٠٠ اولمغله محتوی اولدیغی خالص آلتونك مقداری (١,٨١٠٣٥٠٩٠٦) درهم اولدیغندن قیمت حقیقیه‌سی

(٨٧,٧٧٤٥٨٩٤)غروش اولمش اولور. تعرفه فیئاتنك تعیینه كلنجه ، فرانسز لیرالری عیارینك عثمانلی عیارینه ابلاغی ایچون بهرفرانسز لیراسنه یاریم درهم قدر خالص آلتون علاوه‌سی و بویله‌جه یكیدن خلیطه یاپلسی اقتضا ایدوب حالبوكه خالص آلتون پیاسه‌ده اكثریا بیكده برمقدار (پریم) فضله فیئاتله تدارك اولندیغی كبی مسكوكات مذكوره‌نك عیارلرینك بیكده برقدر نقصان اوله‌بیله‌سنه دولت عائده‌سنجه مساعدهٔ نظامیه بولندیغندن فرانسز لیرالری كبی ۹۰۰ عیارنده اولان مسكوكات‌عمومیله ضربخانهٔ عامره‌جه عیاری بیكده یاریم نقصانیله (۸۹۹,٥) حسابیله مبایعه اولنور . الحالة هذه فرانسه ضربخانه‌سنجه دخی علی‌العموم مسكوكات اجنبیه حقنده بوقاعده مرعی‌الاجرادر . بوحسابجه فرانسز لیرالرنده‌كی خالص آلتونك مقداری (١,٨٠٩٣٤٥١٥٥٩٥) درهم عد اولنوب یوزبیك لیرالقدن زیاده برمقدار ایچون تعرفه قیمتی (۸۷,٣٩٦٩) غروش واللی بیك لیرالغه قدر علی‌العاده مبایعه قیمتی (۸٦,٨٤٨٦) غروش اولور .

ممالك مختلفه‌نك مسكوكات واحدقیاسیلرینك یكدیگریله مقایسه‌سی و بونلرك قیمت حقیقه‌لرینك یكدیگرینه تحویلی ایچون اس‌الاساس اتخاذ اولنه‌جق نقطه بركیلوغرام (یعنی ٣١١,٧٨٢٦٥٦٣ درهم) خالص آلتونك هرمملكتك مسكوكاتیله بدلی بروجه آتی تعیین ایتمكدر :

١٥١١٦,٧٣٥	غروش
١٣٤,٤٥٤	مصر لیراسی
١٣٦,٥٦٨	استرلین انكلیز لیراسی
٣٤٤٤,٤٤٤	فرانق
٢٧٩٠	آلمانیا مارقی
٣٢٨٠	آوستریا ومجارستان قورونی
٢٤٨٠	اسوج نوروج وداغمارقه قرونه‌سی
١٣٦,٦٦٦	روسیه روبله‌سی
٦٦٤,٦٢	آمریقا دولاری
١٦٥٣,٤٤	فلمنك فلورینی

بتون دولتلرده بزم ایكیلكاردن بر لیرا چاریكنه قدر حائز قیمت اولان مسكوكات اجنبیه كموشدن وآندن فضله‌سی آلتوندن وایكیلكدن كوچك قیمتده اولانلری نیكلدن وبعضاً باقردن اعمال اولنمشدر . مناسبات بین‌المللده آلتون اساس اتخاذ اولنوب كموش ونیكل مسكوكاتك قیمتلری اعتباریدر . الحالةهذه هر دولتده متداول كموش مسكوكاتك قیمت‌حقیقیه‌سی‌قیمت اعتباریه‌سنك پك مادوننده‌در . اكثر دولتلرده مسكوكات قانونلری وضع اولندیغی صره‌ده آلتونك كموشه نسبتی ١٤,٥ ، ١٥ ، ١٥,٥ اولمقله اول‌وقت كموش مسكوكاتك وزنلرنده بونسبت كوزه‌دلمش ایسه‌ده صكره‌لری كموش معدنی فیأتنك تنزلندن ناشی نسبت مذكوره ٣٠ ، ٣٥ نهایت ٤٠ قه چیقمشدر . بوندن طولایی حتی الك صوك مسكوكات قانونلری وضع ایدن شیلی ، روسیه و ژاپونیا دولتلرنجه ایكی معدن نفیس آره‌سنده قبول واتخاذ ایدلمش اولان ٣٠ ، ٢٣ ½ و٣١ نسبتلری دخی كیریده قالمشدر .

اسباب معروضه‌یه بناءً هر دولتده كموش مسكوكات برقیمت اعتباریه‌یی حائزواستعمالی انجق صرف اولندیغی مملكت داخلنده ایكی لیرالقدن آز اولان تأدیاته منحصر اولوب ممالك سائره‌ده حائز قیمت دكلدر . معهذا مسكوكات اجنبیه‌نك قیمتنی تعیین ایتمك اوزره یاپیلان برجدولده كموش مسكوكات ، اومملكتده

آلتونه نسبتله حائز اولدقلری قیمت اعتباریه اوزره کوستریلور. مثلا فرانسه‌ده برفرانقلق سکه کومشدن معمول ایسه‌ده بونك قیمتی یکرمی فرانقلق آلتونك یکرمیده بری اوله‌رق (٤،٣٨٨) غروش اعتبارنده‌در. یوقسه مذکور سکه‌نك محتوی اولدیغی ٤،١٧٥ غرام کموشك بدل الیوم (١،٦٧) غروشدر. فقط فرانسه دولتی کندینك ضرب ایتمش اولدیغی کموش فرانقلردن یکرمی دانه‌سنی کتیرنه هرزمان بر آلتون فرانسز لیراسی ویردیکی جهتله کموش فرانقلر (٨٧،٧٧٤٥٩/٢٠) غروش قیمتنده برر مارقه دیمك اولور .

فرانسه‌نك هند چینی مستملکه‌سنده وقتیله مکسیقانك وچینك کموش پیاسترولری چوق ایدی فرانسزلر بورایه کندی کموش بش فرانقلقلرینی ادخال ایتمك ایستمشلر ایسه‌ده پیاسترولرك وزنی وعیاری بش فرانقلق سکه‌دن دها یوکسك اولدیغندن هند چینی اهالیسی آز مقدار کموشك چوق مقدار کموشدن دها قیمتلی اولمسنه بردرلو عقل ایردیره‌میوب بش فرانقلری قبول ایتمامشلردی . حالبوکه بش فرانقلق سکه‌لر یکرمی فرانقلق آلتون سکه‌نك دردده بری اولمغله بوسکه‌دن درت دانه طوپلایان برکیمسه برفرانسز لیراسی یعنی (٥،٨) غرام خالص آلتون الده ایده‌بیله‌جکی محقق اولدیغی حالده درت دانه پیاسترویه حتی طقوز دانه پیاسترو صاحبی اولانه کیمسه بوقدر آلتون ویرمز. عین مسئله بزم‌ده باشمزده‌در. الیوم یمن وحجازده تداول ایدن آوستریانك ماریاترز ریاللری اوروا اهالیسنجه بزم مجیدیه‌لردن دها مقبول صاییلیور . فی الواقع بو ریاللرك وزنی (٢٨،٠٧٥) غرام وعیارلری (٠،٨٣٣٣) اولمغله بزم مجیدیه‌لرك (٢٤،٠٥٥) غرام وزنندن و(٠،٨٣٠) عیارندن یوکسك ایسه‌ده ریاللر آوستریاده چوقدن بری موقع تداولدن قالدیرلمش اولدیغندن الیوم آلتون اوله‌رق قارشولغی تأمین ایدلمامش اولدیغی حالده مجیدیه‌لرك آلتون ایله مبادله‌سی تحت تأمینده‌در (٢٧) مجیدیه دائما (٥) آلتون عثمانلی لیراسی ایله مبادله اولنه بیلور . حالبوکه ریاللری ضرب ایدن آوستریا دولتی مسکوکات دیه قبول ایتمدیکندن ٢٧ ریالك بوکونکی قیمتی انجق (٢ لیرا ٣٦ غروش) طوتار . عربلر ریالك کموشی دها چوق اولدیغی حالده قیمتی مجیدیه‌دن دها اشاغی اولمسنه بردرلو عقل ایردیره‌میوب کندیلری آلداتیلوب مجیدیه ویرنله‌رك اللرنده‌کی ریاللری آله‌جقلر ظن ایدیورلر. حکومت نقدر منع ایتمك ایستدی ایسه اهالی او درجه زیاده ریال الده ایتمکه خواهشکر اوله‌رق برچوق قاچاقچیلق ومقاتلات وسوء استعمالاته یول آچیلدیغندن نهایت حکومت سنیه ریاللرك (١٠) غروشه مال صندقلرینه قبولی ایچون برتدبیر مصیب اتخاذ ایلمشدر. بوقدر دون فیأت اوزرندن دخی ینه آوستریاده ریال ضرب واعمال ایدن فابریقه‌یه جزئی برتمتع حصوله کلمکده‌در. فی الواقع ریاللرك محتوی اولدیغی ٧،٢٩٥ درهم خالص کموشك بوکونکی قیمتی انجق (٩) غروشدر. مع مافیه قاچاقچیلغك، وبویوزدن آدم اولدیرلمسنك وسوء استعمالاتك اوکی آلنمسنده‌کی منفعت دخی البته بهر ریالده برغروشدن زیاده‌در .

(مسکوکات وبونلرك بین الملل مبادلاتی ایچون پولیچه حساباتی وقامبیوو آربیتراژ معاملاتی حقنده دها فضله معلومات آلمق ایستیانلر جامع الحروفك « حساب تجاری » نامنده‌کی اثرینه مراجعت ایلسونلر) .

مسکوکات اجنبیه حقنده تنظیم قلنان اشاغیکی جدولده هردولتجه واحد قیاسی عد اولنان سکه‌نك اسمی وآلتون غروش اوله‌رق قیمت حقیقیه‌سی واقسام واجزاسندن قاچ نوع سکه مضروب بولندیغی وواحد اصلینك کسری اوله‌رق مبالغ جزئیه ایچون ایکنجی درجه قبول اولنان واحدك اسمی کوسترلشدر. برده بزم لیرالر درجه‌سنده حائز قیمت اولان آلتون مسکوکاتك وزن وعیاری وقیمت حقیقیه‌سی دخی آیریجه کوسترلمش ایسه‌ده آلتون مسکوکات اجنبیه‌نك ممالك عثمانیه‌ده مبایعه تعرفه قیمتی صاتیلان مقدارك آزلغنه چوقلغنه کوره اوچ نوع اولوب نه وجهله تعیین ایدیله‌جکی بالاده اوزون اوزادی‌یه اکلادلمش اولمغله مسکوکاتك آیریجه تعرفه قیمتلرینك دخی ارائه‌سنه لزوم کورلمامشدر .

اسامیٔ دول	واحد قیاسیٔ مسکوکات	وزنی غرام	عیاری بیکده	قیمت حقیقیه‌سی آلتون غروش	مضروب مسکوکاتك انواعی		
					آلتون	کموش	نیکل و باقر
انکلتره و اوستراليا یکی زهلانده آفریقای جنوبی رض جدید مستملکاتی	سوودرن (نام دیکر) استرلین انکلیز لیراسی ١ استرلین = ٢٠ شیلین ١ شیلین = ١٢ پنی	٧,٩٨٨٠٥	٩١٦ ٢/٣	١١٠,٦٩	٥ استرلین ٢ " ١ " ١/٢ "	٥ شیلین ٤ " ٢.٥ " ٢ " ١ " ٦ پنس	٢ پنی (باقر) ١ " ١/٢ " ١/٤ "
پرو	لیبرا = ١٠ سول ١ سول = ١٠٠ سنتاوو	٧,٩٨٨	٩١٦ ٢/٣	١١٠,٦٩	١ لیبرا ١/٢ " ١ سول	١ سول ١/٢ " ١/٥ " ١/١٠ سول = دینرو ١/٢ دینه‌رو ٢٠ سنتاوو ١٠ " ٥ "	٢ سنتاوو (باقر) ١ " "
قولومبیا	پەزوفورته = ١٠٠ سنتاوو لیورا = ٥ پەزو	٧.٩٩٨	٩١٠ ٢/٣	٢٢.١٤ ١١٠.٦٩	١ لیورا ١/٢ " ١ پەزو	١ پەزو ١/٢ " ١/٥ پەزو = پزەتا ١/٢ پزەتا	٥ سنتاوو (نیکل) ٢ " " ١ " "
پورتکیز	میلرایس = ١٠٠٠ رایس ٥ میلرایس = ١/٢ قوروتا	٨,٨٦٧٨	٩١٦ ٢/٣	٢٤,٥٧٦ ١٢٢,٨٨٢	١ قوروتا ١/٢ " ٢ میلرایس ١ "	٥٠٠ رایس ٢٠٠ " ١٠٠ " ٥٠ "	١٠٠ رایس نیکل) ٥٠ " " ٢٠ " (باقر) ١٠ " " ٥ " "
برەزیلیا	میلرایس = ١٠٠٠ رایس ١٠ میلرایس	٨,٩٦٤٥	٩١٦ ٢/٣	١٢,٤٢٥ ١٢٤,٢٥	٢٠ میلرایس ١٠ " ٥ "	٢٠٠٠ رایس ١٠٠٠ " ٥٠٠ "	٤٠٠ رایس (نیکل) ٢٠٠ " " ١٠٠ " " ٤٠ " (باقر) ٢٠ " "
شیلی	پەزو = ١٠٠ سنتاوو ١٠ پەزو = ١ دوبلون	٥,٩٩١	٩١٦ ٢/٣	٨,٣٠٢ ٨٣,٠٢	٢٠ پەزو ١٠ " ٥ "	١ پەزو ٢٠ سنتاووس ١٠ " ٥ "	٢.٥ سنتاوو (با) ١ " ١/٢ "
فرانسه و تونس	فرانق = ١٠٠ سانتم ٢٠ فرانق = ١ ناپولیون (فرانسز لیراسی)	٦,٤٣٦١٣	٩٠٠	٤,٣٨٨٧٢٩٥ ٨٧,٧٧٤٥٨٩	١٠٠ فرانق ٥٠ " ٢٠ " ١٠ " ٥ "	٥ فرانق ٢ " ١ " ١/٢ " ٢٠ سانتم	٢٥ سانتم (نیکل) ١٠ " (باقر) ٥ " " ٢ " "
فرانق اصولنی قبول ایدن دولتلر : لوکسنبورغ بلجیقا و قونغو موناقو اسویچره ایتالیا یونانستان بلغارستان صربستان رومانیا اسپانیا فنلانده دوقه‌لغی وەنەزوئلا	فرانق = ١٠٠ سانتیم فرانق = ١٠٠ " " = ١٠٠ " فرانق = ١٠٠ " لیره = ١٠٠ چنته‌زیمی دراخمی = ١٠٠ لپتا لوو = ١٠٠ استوتینکی دینار = ١٠٠ پاره له‌ی = ١٠٠ بانی پزه‌تا = ١٠٠ سانتیمو مارققا = ١٠٠ په‌نی بولیوار = ١٠٠ سنتاوو			٤,٣٨٨٧٢٩٥ " " " " " " " " " " " "			

اسامیٔ دول	واحد قیاسیٔ مسکوکات	وزنی غرام	عیاری بیکده	قیمت حقیقیه‌سی آلتون غروش	مضروب مسکوکاتك انواعی آلتون	کموش	نیکل وباقر
آرژانتین	پزو = ١٠٠ سنتاوو » = ٥ فرانق ٥ پزو = ١ آرژانتینو	٨,٠٦٤٥	٩٠٠	٢١,٩٤٣٦٠ ١٠٦.٧١٨	٥ پزو » ٢.٥	١ پزو ٥٠ سنتاوو » ٢٠ » ١٠ » ٥	٢٠ سنتاوو (نیکل) ١٠ » » ٥ » » ٢ » (باقر)
سان سالوادور نیقاراغوا غواته‌مالا هوندوراس اوروگوای پاراغوای	پزو = ١٠٠ سنتاوو		٩٠٠	٢١,٩٤٣٦			
هایتی	غورد = ١٠٠ سنتاوو		»	»			
اکواتور	سوکر = ١٠٠ »		»	»			
بولیوی	بولیویانو = ١٠٠ »		»	»			
روسیه	روبله = ١٠٠ قاپیك ٧.٥ = ١/٢ ایمپریال = ٢٠ فرانق	٦,٤٥١٦	٩٠٠	١١.٧٠٣٢٨ ٨٧.٧٧٤٥٩	٢٠ روبله » ١٥ » ١٠ » ٧.٥ » ٥	١ روبله ٥٠ قاپیك » ٢٥ » ٢٠ » ١٥ » ١٠	٥ قاپیك (باقر) ٢ » » ١ » » ١/٢ » »
آمریقا و قنادا کوبا پاناما سان‌دومنیك لیبریا	دولار = ١٠٠ سنت ٥ دولار = ١/٢ ئه‌یکل	٨,٣٥٩	٩٠٠	٢٢.٤٤٩ ١١٣.١٢٤٦	٢٠ دولار » ١٠ » ٥ » ٢,٥ » ١	١ دولار » ١/٢ » ٥ ٢٥ سنت ١٠ سنت=دیم	٥ سنت(نیکل) ١ » (باقر)
اسوج نوروج دانیمارقه	قرونه = ١٠٠ ئوره ٢٠ قرونه	٨,٩٦١	٩٠٠	٦,٠٩٥ ١٢١.٩١٤	٢٠ قرون » ١٠ » ٥	٢ قورونه » ١ ٥٠ ئوره » ٢٠ » ١٠	٥ ئوره (باقر) ٢ » ١ »
اوستریا و مجارستان قره‌طاغ	قورون = ١٠٠ هللر ٢٠ قورون	٦.٧٧٥٠٦	٩٠٠	٤.٦٠٨٧٥ ٩٢,١٧٥	٢٠ قورون » ١٠	٥ قورون » ٢ » ١	٢٠ هللر (نیکل) ١٠ » » ٢ » (باقر)
آلمانیا	مارق = ١٠٠ فنیك ٢٠ مارق = ١ دوبل‌قورون	٧,٩٦٥	٩٠٠	٥,٤١٨١٨٥ ١٠٨,٣٦٣٧	٢٠ مارق » ١٠ » ٥	٥ مارق » ٢ » ١ » ١/٢ ١ طالر=٣ مارق	٢٥ فنیك (نیکل) ١٠ » » ٥ » » ٢ » (باقر)
فلمنك	کولده فلورین = ١٠٠ سنت ١٠ فلورین	٦,٧٢	٩٠٠	٩,١٤٢٥٥ ٩١,٤٢٥٥	١٠ فلورین	٢,٥ فلورین » ١ » ١/٢ ٢٥ سنت	٥ سنت (نیکل) ٢,٥ » (باقر) ١ » »
قوستاریقا	قولون = ١٠٠ چنته زیمو ١٠ قولون	٧,٧٨	٩٠٠	١٠٥,٨١٧	٢٠ قولون » ١٠ » ٥ » ٢	١٠ قولون » ١/٢	١ چنته‌زیمو (باقر)
ژاپونیا	ین = ١٠٠ سن ١٠ ین	٨,٣٣٣٣	٩٠٠	١١.٣٣٧٥ ١١٣.٣٧٥٥	٢٠ ین ١٠ » ٥ »	٢ ین » ١ ٥٠ سن » ١٠	٥ سن (نیکل) ١ » (باقر) ١/٢ » »
ایران	قران = ٢٠ شاهی » = ١٠٠٠ دینار ٢٠ قران = ٢ تومن	٥.٧٥	٩٠٠	٣,٩١٤١ ٧٨,٢٨٣	٢ تومان » ١ » ١/٢	٢ قران » ١ » ١/٢ ٥ شاهی	٢ شاهی (نیکل) ١ » » ٤ شاهی=١ عباسی با ١/٦ شاهی (باقر)

اسامیٔ دول	واحد قیاسیٔ مسکوکات	وزنی غرام	عیاری بیکده	قیمت حقیقیه‌سی آلتون غروش	مضروب مسکوکاتك انواعی آلتون	کموش	نیکل و باقر
مصر	جینه = مصر لیراسی= ۱۰۰ قروش	۸،۵	۸۷۵	۱۱۲،۴۳	۱ لیرا ۵۰ قروش » ۲۰ » ۱۰ » ۵	۲۰ قروش » ۱۰ » ۵ » ۲	۱ قروش (نیکل) ۵ عشر القروش » » » ۲ ۱ » = میلیم » $\frac{۱}{۲}$ میلیم (باقر)
مکسیقا	پەزو = ۱۰۰ سنتاوو ۵ پەزو (اسکی) » ۱۰ (یکی)	۸،۴٦ ۸،۳۳۳۳	۸۷۵ ۹۰۰	یکی ۱۱،۳۷۵ ۱۱۱،۹۰ ۱۱۳،۳۷۵	۱۰ پەزو » ۵	۱ پەزو ۵۰ سنتاوو » ۲۰ » ۱۰	۵ سنتاوو (نیکل) ۲ » (باقر) » » ۱
فیلیپین	دورو = ۱۰۰ سنتاوو دوبلون پەزو (یکی)	٦،۷٦٦ ۰،۷۸٤	۸۷۵ ۹۰۰	۸۹،۵۳ ۱۱،۳۷	٤ پەزو (اسکی) » » ۲ » » ۱	۱ پەزو ۵۰ سنتاوو » ۲۰ » ۱۰	۵ سنتاوو (نیکل) ۱ » (باقر)
یالکز کموش مسکوکات قبول ایدن دولتلر: چین	تائل هایقوان (کمرك) تائل شانغهای قاتون دولاری	۲۷	۹۰۰	۱۵ ۱۳ ۲۰	۰		
هندستان موریس و زنجبار آطه‌لری و آفریقای شرقی آلمان مستملکه‌سی	روپیه = ۱٦ آنا	۱۱،٦٦٤	$۹۱٦\frac{۲}{۳}$	۷	۰	۱ روپیه » $\frac{۱}{۲}$ » $\frac{۱}{٤}$ » $\frac{۱}{۸}$	
هونغ قونغ و سنغاپور ویورنئو	انکلیز کموش دولاری= ۱۰۰ سنت	۲۷	۹۰۰	۱۰	۰	۱ دولار ۵۰ سنت » ۲۰ » ۱۰	
هند چینی	فرانسز پیاستری = ۱۰۰ سنت	۲۷	۹۰۰	۱۰			
صوع، جیبوتی، صومال، زنجبار، عربستان، مسقط	ریال‌دتیلان ماریاترز طالری	۲۸،۰۷۵	۸۳۳،۳	۱۰	۰		
حبشستان	طالاری	۲۸،۰۷۵	۸۳۳،۳	۱۰	۰		
سیام	تیقال	۱۵		۵	۰		
فاس	پیاستره = ۸ اونسه‌شرعیه	۲۹،۱۱	۹۰۰	۱۱	۰		

مسکوکاتك حقیقی ومبایعه فیئاتلرندن بشقه برده (قامبیو فیئاتی) اولوب مملکتلرك یکدیکریله مناسبت تجاریه‌سنه و یکدیکرینه قارشو آله‌جقلی ویا ویره‌جکلی اوله‌رق بقیهٔ حسابك تسویه‌سی ایچون برندن دیکرینه آلتون ارسال واخراجی لزومنه والحاصل عرض وطلب قاعدهٔ عمومیهٔ اقتصادیه‌سنه نظراً تعین ایدر که اشبو بولیجه فیئاتی هرکون بانقه‌لرجه اصحاب مراجعته بیلدیرلمکده وغزته‌لرله دخی اعلان ایدلمکده‌در .

مسکوکات مدیری

فرید

سالنامهٔ ثروت فنون

طبیب بی

اختناق . — یا برمانع میخانیکی (غرق ، تخنیق ، صلب ، کوکس دارلغی ، هوا بوریلرینك تضییق) تأثیریله ، یا تنفس ایدیله‌جك هوانك عدم کفایه‌سندن ، یاخود قانك زهرلی بر طاقم غازلر (حمض قاربون ، هوا غازی ، متفسخ آبدستخانه‌لردن انتشار ایدن غازات) طرفندن تخریب ایدیلمه‌سیله تنفسك توقف ایتمه‌سیدر .

اعراضی : یوز مورارر ، شیشر ؛ کوزلر دیشاری فیرلار ، آغز آچیلیر . برون قانادلری هر تنفسده آچیلیر ، قاپانیر . ضجرت وحرکات اختلاجیه ، تبول وتغوط غیراختیاری مشاهده اولونور .

تداویسی : همان خسته‌یی بولوندیغی یردن صاف وجریانلی برهوایه چیقارمالی . ألبسه‌سنی صویمالی ؛ بوتون وجودینی آلقوللی ، أسانلی مایعات ایله محیطدن مرکزه دوغرو اوغمالی ، تنفس صناعی یاپمالی ، دیلنی منتظم صورتده دیشاری چکوب ایچری ایتمه‌لی ، وبو عملیه‌یی برچوق دفعه تکرار ایتمه‌لی . جکرلره ، بولونورسه ، « صاف مولدالحموضه » سوق ایتمه‌لی ... خسته کندیسنه کلنجه صیجاق وهوادار یاتاقده یاتیرمق ؛ عضویتی تنبیه ایچین تحت الجلد « أتر ، قافه‌ئین ، کافور یاغی » زرق ایتمك ؛ داخلاً برآز آلقول ، قهوه ، چای ویرمك ؛ تنفسه تکرار دورا بیلمه‌سی احتماله قارشی ، دقت ایتمك لازمدر . خسته‌نك باشنك آلتنه یوکسك یاصدیق قویمالی ، باجاقلرینه خردل یاقیسی یاپیشدیرمالیدر .

آری صوقماسی . — تداویسی : برتوسزایله باقارق برایکنه واسطه‌سیله « ایکنه‌نك اوجی آلاودن کچیریلمش اولمق شرطدر » آرینك ایکنه‌سنی چیقارمالی بعده یاغ ایله طلا ایتمه‌لی ؛ یاخود شو :

مایع آمونیاق	١٠ غرام
کئول	٥٠ غرام
صو	١٠٠ غرام

محلول ایله ییقامالی ... صوقیلان نقطه‌یه ١/١٠ نسبتنده فورمول محلولی دوقوندیرمق ؛ یاخود ٢,٥ غرام « قلورایدرات دوقوقائین » و ٥٠ غرام صودن مرکب برمحلول درونده برپاموق ایصلاتارق اوناحیه‌یه تطبیق ایتمك اوجاعی کسر . بوعلاجلری اودقیقه‌ده تدارك ممکن اولامازسه بر صوغان ویا صارمساغی ازه‌رك اوزرینه قاپایوب برمندیل ایله باغلامالی . فقط اوزون مدت بویله بیراقمایوب سالف الذکر ادویه‌یی تحری ایتمه‌لی .

ازالهٔ تعفن . — چماشیرلرده :

قره‌ز یلول	٥ غرام
قاربونات دوسود	٥ »
عرب صابونی	٣ »
صو	١٠٠ »

— یاخود —

لیزول	١٠ غرام
صو	١٠٠ »

چماشیرلری ییقادقدن صوکرا بو ایکی محلولدن برینه یاتیرمالی ؛ بعده چیقاروب صیقمالی وقورونمق ایچین کونشه سرملی .

أزیکار -- یره‌لر . — خفیف یره‌لرده برطاقم یشیل سیاهمتراق . مدور لکه‌لر کورولور ؛ دها شدتلیلرنده قانك طوپلانماسندن برشیشکینلك ، وجع ویاغه بولونور .

تداویسی :

ماء ابیض ٣٠٠ غرام
آرنیقا صبغی ٣ «

دن عبارت محلوله باطیربلش بزلر تطبیق ایتمه‌لی. ویوق برچوق دفعه‌لر دکیشدیرمه‌لی‌در. اکر یره‌یی حصوله کتیرن عاملك تأثیری پك شدتلی اولورسه دیرنك آلتنده‌کی أتلر، سیکیرلر، دامارلر، حتی کمیکلر خراب اولاجقندن عوارض وخیمه تولد ایدر. بو احوالده حاذق طبیبه مراجعت ألزمدر.

اسهال. — بعض اسهاللر واردرکه اونلرك دوامی عضویت ایچین بر تداوی مقامنده‌در. بناءً علیه راست کلن هر اسهالی کسمکه تشبث ایتمه‌مه‌لی‌در. اسهال باغرصاق نزله سندن ایلری کلییورسه اولا بر مسهل آلمالی [فرضا ٣٠ غرام هندیاغی] بعده قابض ویا آفیونلی بر علاج مثلا شو:

« دوور » سفوفی ١ غرام
تحت آزوتیت بزموت ٢ «
فوسفوریت کلس ٤ «

توزی ایکی پاکته تقسیم ایله برینی صباح، برینی آقشام آلمالی‌در. بو ترتیب بولونمازسه ایچه أریتلمش پرنج چورباسی. یاخود یوغورطه آقی ایچمه‌لی. فانیلا قوشاق صارمالی. اسهال مزمن بر شکلده دوام ایدییورسه سوت، چی‌أت ایله « اوفاق پارچه‌لر حالنده یوتمق صورتیله » تغذی، جاذب غازات توزلر وسائر قابض علاجلر استعمال ایتمه‌لی.

اکثریا، امزیکله بسله‌نن، چوجوقلرده‌ده کورولن اسهالك سببی، سودك منتظم ویریلمه‌مه‌سی، تمیزلکه رعایت ایدیلمه‌مه‌سیدر.

اشتهاسزلق. — برچوق خسته‌لقلرده مشهود اولور. معده‌یی آچی علاجلر « قنه‌قنه، ترنج قابوغی، قواژیا خلاصه‌لری » وقلوی ادویه « بی قاربونات » ایله تداوی وأت صویی ایله تغذی ایدەرك بنیه‌یی اصلاح وتقویه ایتملی‌در. ألك اییسی یمکدن یکرمی دقیقه اول درونه بر قهوه قاشیغی « پپتون » ایله هر هانکی بر آچی علاجدن اوچ دامله علاوه اولونمش بر باردق جیتلی صویی ایچمك‌در.

آغزی تمیز طوتمق. — بونك ایچین اولا دیشلرك خسته‌لغه دوچار اولماماسنه دقت ایتمه‌لیدر. هیچ اولمازسه کونده ایکی دفعه وبالخاصه آقشاملری دیشلری صابونله فیرچه‌لامالی (چونکه صابون أك ایی بر مضاد تعفن فی‌در)، «بوراقس» محلولیله آغزی ییقامالی‌در. أکثریتله کورولن آغز قوقوسی دیشلرك کیرلی طوتولماسندن وچورومه‌سندن، بورون یاخود معده خسته‌لقلرندن نشأت ایدر.

تداویسی: آتیده‌کی ترتیبدن بر باردق صویه برچوربا قاشیغی قویارق هر کون غرغره ایتمه‌لی:

طفلان صویی ١٠٠ غرام
اوقالیپتوس صبغی ٥٠ «
عسلبند « ١٠٠ «
« لاباراق » صویی ٣٠ «

ومعالجهٔ آتیه‌دن‌ده (١٥٠) پاستیل یاپارق کونده (٢-٣) دانه شکر کبی ییمه‌لی‌در:

چکیلمش قهوه ١٥٠ غرام
دوکولمش کومور «بللوق» ١٥٠ «
آسید بوریك ٢٥ «
صولی ضمغ مقدار کافی

آکزه‌ما. — جلدده اولا قیرمزیلق، بعده ایچلری بر مایع ایله مملو اوفاق اوفاق قابارجقلر صورتنده تظاهر ایدر. بو مایع مفرز بالآخره قورور؛ یرنده بر قابوق بیراقیر. صوکرا بو قابوقده دوشر؛ آلتندن یکی جلد چیقار. أکزه‌ما أکثریا داخلی خسته‌لقلرك امراض جلدیه‌سی‌در.

تداویسی: اولا بنیه‌یی اصلاحه چالیشمقله برابر قورو أکزه‌ما ایسه « وازه‌لین بوریکه » سورمه‌لی. صولو أکزه‌ما ایسه مضاد تعفن بر محلول ایله ییقادقدن صوکرا جاذب مایعات ومضاد تعفن توزلر أکملی. مثلا:

نشاسته ٣٠ غرام
حمض تونیا ١٠ «
تحت آزوتیت بزموت ١٠ «
طالق ٣٠ «

اویوزلق . — جلدده ، بالخاصه کیجه‌لری تزاید ایتمك اوزره بر قاشینمه ایله وابتدا پارماق آرالرنده ، أل آیاسنده ، قول آلتلرنده ، وقادینلرده مه ، أرککلرده اعضای تناسلیه‌ده نمایان اولان قاباریقلرله باشلار . پارماق آرالرنده برقاچ میلی‌متره طولنده واکثریا هلالی‌الشکل اینجه ایزلر کورولور. قاشینمه ایله خسته ، وجودنده برطاقم طیرناق‌یرلری وبونك نتیجه‌سی برطاقم اکزه‌مالر ، قان چیبانلری پیدا ایدر . اویوزلق ساری بر مرض اولدیغندن براویوزك بوتون اشیاسی خسته‌لغی نقله کافیدر . اویوزلغك أك دهشتلی واسطهٔ سرایتی ، انسانلره ایراث ایتدکلری مضرات قابل تعداد اولمایان ، سوقاق کوپکلریدر .

تداویسی : خسته‌یی برحمامه کوتورمه‌لی وعرب صابونیله کوزلجه تمیزله‌دکدن صوکره کوکورت مرهمیله بوتون وجودینی طلا ایتمه‌لی . وبوکوکورت وجودنده یکرمی درت ساعت قالدقدن صوکره بتکرار حمامده ییقانمالی . خسته‌نك تماس ایتدیکی هرشیئی دەزنفکته ایتمه‌لی . قاشینمه کچمزسه عین تداوی‌یی تکرار ایتمه‌لی .

اوقسیور . — کوچوك برباغرصاق صولجانی اولوب أك زیاده قالین باغرصاقلرده وبالخاصه قسم سفلیسیله مقعد جوارنده بولونور . کیجه‌لری خارجه چیقارق مقعدده غایت شدتلی قاشینمه وصولانمه تولید ایدر .

تداویسی : صوئوق ، یا سرکه‌لی ، ویا طوزلی بر صو ایله ، یاخود صارمساق ویاپن منقوعلریله تنقیه یاپمالی . بعده انکلیز طوزیله مکرر اسهالات تولید ایتمه‌لی .

آیاق ناصیرلری . — تداویسی: عرب صابونلی وکثولی یاقیلرله یوموشاتمق ؛ بعده بر هفته مدتله آتیده‌کی ترتیبی سورمکدر .

قولودیون	۲۰	غرام
حامض صفصاف	۱۰	«
« لبن	۱۰	«

بر هفته صوکره آیاغی صیجاق بانیویه صوقمالی ویاواش یاواش اولا قولودیونی ، بعده ناصیری قالدیرمالی . وصوکره دار آیاق قابی اصلا کیمه‌مه‌لی .

اوکسوروك . — تداویسی : اوکسوروك بوغاز خسته‌لغندن ایلری کلییورسه آیاقلری خردل بانیوسنه قویمالی . وحرارتی ثابت ، ولوله‌سز بر محلده اوطورمالی . داخلاً ده معرقات (چای ، اخلامور منقوعی کبی) وقاطع سعال ادویه قوللانمالی.

اوکسوروك هوا بورولرینك بر خسته‌لغندن ایلری کلییورسه کوکس تخته‌سنك آرقه‌سنده بر وجع حس ایدیلیر . بوحالده اولا اوکسوروکی کسمه‌لی ، بعده بلغم سوکدوریجی علاجلر ایچمه‌لی.

أرکنلك . — جلدك تحتنده بولونان قیل‌ویاغ غده‌لرینك وافرازاتنك تغیراتندن متولداولوب مخروطی یاخود نصف کروی برشکلده قیرمزیمتراق، اوفاجق سیویلجه طرزنده تظاهر ایدر، بعده جراحت‌طوپلار. أك زیاده یوزده ، کوکسده حاصل اولور .

اسبابی : مضر مواد کیمویه ایله تهیه ایدیلن تووالت لوازمی. وسائر مستحضرات طبیهٔ متنوعه‌نك علی‌العمیا استعمالی ، تغیرات هضمیه ، مؤثرات خارجیه‌دن حرارت هوائیه‌نك تزایدی ، مزاج لنفائی . آفات تناسلیه وبولیه ، وقادینلرده طمث (عادت) در .

تداویسی : یمکلری ایی چیکنه‌مك ، معتدل طعام ایتمك، قبضه‌دوچار اولمامق، آیاقلری اوشوتمه‌مك، وبنیه‌یی اصلاح ایتمك برتداوی عمومی اولوب، موضعی تداوی ایچین‌ده صابون وکوکورتلی ادویه قوللانمق، تداوی الکتریقیه مراجعت ایتمك ، معدن صولری استعمال أیله‌مکدر .

آبدستخانه‌لری تطهیر ایچین :

کوز طاشی	٥	غرام
صو	۱۰۰	«
— ویا —		
کیرج قایماغی	۱٥	غرام
صو	۱۰۰	«

— نوكروك حقه‌لرینی شو : —

فه‌نوساليل	١	غرام
صو	١٠٠	«

ياخود « آق سلمن » محلولی ايله ييقامالی .. بونلر بولونمادیغی تقديرده قاينار صو درونته بيراقالی .

ساری بر مرضه مبتلا خسته‌يه باقانلر ، ييقانماسی قولای اوزون كوملكلر كيمه‌لی .. أللرینی صابون وفيرچه ايله ييقامالی و (١/١٠٠٠) نسبتنده آق سلمن محلولی ايچنه دالديرمالی .

مساكنده ازالهٔ تعفن ايچين : اوزون مدت هوالانديرمالی . كونشه معروض بيراقالی ، وهر متره مكعبی باشنه (٤٠) غرام كوكورت ياقالی . ياخود فورمول بخاری قوللانمالی ياخود ١/١٠٠٠ آق سلمن محلولنی آلت مخصوصه ايله هر طرفه پوسكورتمه‌لی .

باغرصاق صولجانی . — اينجه باغرصاقلرده بولونور . بياض ، قيرمزیمتراق ، ايكی نهايتلری باصيق ، اسطوانی الشكلدر . أك زياده چوجوقلرده بولونور . واوتلرده جملهٔ عصبيه‌نك فرط تيقظندن ناشی بر طاقم دماغ خسته‌لقلرينه مشابهت عرض ايدر . اصلاً اهميتسز اولديغی حالده تلاشی موجب اولور . كرك صولجانلر ، كرك يومورطه‌لری موادغائطه‌ده مشاهده اولونور وخروجلرندن مقدم برطاقم اعراض عصبيه (اختلاج ، حالات داءالرقصيه ، عدم تصوت ، مختلف قلجلر وضلالات حسيه) حصوله كتيررلر . بوخسته‌لغك سبب سرايتی چوجوغه ويريلن اطعمه وسودك ناپاك اولماسيدر .

تداويسی : ترشيح ايدلمش صولر ايچمك ، ياش باشنه بر ساتی غرام اوزره « سانتونين — Santonine » استعمال ايتمك وآرقاسندن خفيف بر مسهل آلمقدر .

برونشيت (هوا بورولرينك التهابی) . — اعراضی : اولا وجودده منعج وقورو بر اوكسوروك ، بوغازده وكوكسده بر يانمه حس ايديلير . درت بش كون صوكرا بلغم سوكر ، واون بش كونده ايی اولور .

تداويسی : ياتاقده استراحت ؛ ترلمه‌ك ؛ صيجاق وبخار ايله تنفس ؛ اوكسوروكه قارشی «طاطوله» وآفيونلی علاجلر استعمال ايتمك ؛ كوكس اوزرينه صيجاق فانيله‌لر ، حاولولر ، خردل ياقيلری قويمق ؛ هر صباح بر فنجان صيجاق سودده بر قهوه قاشيغی كوكورت چيچكی علاوه ايده‌رك ايچمك ايله اولور . چوجوقلرده صيجاق بانيولر لازمدر .

برون قانامه‌سی . — تداويسی : برونی صيقمق . آلنه صغوق بز قويمق . برونه بوزلو ، ياخود غايت صيجاق صو چكمك كبی تدابيره توسل ايتمه‌لی . ياخود بر پاموغی مولدالحموضه‌لی صويه (Eau oxygénée à 12 volumes) باتيروب برون دليكنه طيقامالی . نزفك تكررينه ميدان ويرمه‌مك ايچين بر مدت سومكورمه‌مه‌لی . بورونه بر فنديق جسامتنده « وازه‌لين بوريكه » ياخود « وازه‌لين مانتوله » ادخال ايتمه‌لی . نزف غايت شدتلی ايسه بر طبيب معرفتيله كلديكی نقطه‌لری داغلاتمالی ويا برون دليكلرينی تامپونه ايتديرمه‌لی .

بل آغريلری . — بل آغريلری اكثريا بوبرك خسته‌لقلرندن نشأت ايدر . فقط عمود فقری خسته‌لقلرنده‌ده . . روماتيزمه ، برودت ويا فضله برسعی عضلی نتيجه‌سی‌ده بل آغريسی حاصل اولابيلير .

تداويسی : روماتيزمه وصوثوق تحت تأثيرنده حصوله كلن بل آغريلرنده بله قانك هجومنی تسهيل ايتمه‌لی . . . اعراض ظاهريه‌سی وجع اولان بو مرض عن اصل اعصاب قطنيه‌نك آجلق فريادلری اولديغندن هجوم دم ايله اعصاب مذكوره‌نك تألمنه مانع اولونور . مثلا خردل ياقيسی ، تره‌منتی روحنه باتيرلمش بزلر تطبيق ايتمه‌لی ، ياخود « تنتور ديود » سورمه‌لی . بونلرله كچمزسه ماسساژ ، ياخود حجامت ياپديرمالی .

بوغماجه . — خفيف نزله كبی باشلار . ١٥ - ٢٠ كون صوكرا اوكسوروكلر وقت وقت بربرينی تعقيب ايدر وهر اوكسوروك عقبنده چوجوق غايت عميق وايصليقلی بر نفس آلير . بو اوكسوروك نوبتی بعضاً اوزون اولور ؛ چوجوغی اكثريا قوصديرر .

چوجوق قیزاریر ، یوزی شیشر ، کوزلری یاشاریر وقانلانیر .

تداویسی : (۰,۵۰) غرامدن (۱) غرامه قدر « آنتیپیرین » ، (۰,۲۵) غرام « برومور دوپوتاسیوم » ، عورت اوتی ، قورت بوغان وسائره ویرمك ، مولدالحموضه قوقلاتعقله‌در . بر ده یمكلری یواوکسوروك نوبتلرندن صوکرا ویرمه‌لی‌در . نوبتدن اول ییدیریلیرسه محقق چوجوق غثیان ایدر . خسته‌لق کچدکدن صوکرا تبدیل هوا ، ومقوی علاجلرله بنیه‌یی تقویه لازم‌در .

بوبرك آغریلری . — ادرار بورولرینك بر طاش طرفندن تخریب ایدیلمه‌سیله حس ایدیلیر . بل کمیکنك طرفیندن قاصیقلره ، خصیه‌لره ، کوبکه دوغرو یاییلیر .

تداویسی : بوقاریکی کبی‌در .

بزلر . — وجودده بولنان لنفا عقده‌لرینك التهابلانارق شیشمه‌سی‌در .

اسبابی : جلدده حاصل اولان چاتلاقلردن خارجده‌کی میقروبلر وجوده دخول ایده‌رك أك یاقین اولان عقده‌لری شیشیریرلر . امراض دمویه (قان خسته‌لقلری) وبالخاصه (اوور) ده اسباب موجبه‌سندندر .

اعراض : عقدات بعضا وجعسز اولور . صوکره التهابلانیر ، وبطی السیر بعض خراج (برنوع چیبان) لره سببیت ویرر . بوخسته‌لق أك زیاده بویونده ، چکه اطرافنده ، قولتوق آلتنده ، قاصیقده ، نفس بوروسنك اطرافنده ، وقارنده کوریلور .

تداویسی : یکی ، وجعلی ایکن عقداتی خارجاً برمحلول معقم ایله (قاینامش صو ، یاخود ماء مقطر ویا آسید بوریك محلولی کبی) ستر ایتمك ، وعقداتك ایچنه « اترایبودوفورمه » شرینغه ایتمك ، ممکن اولدیغی قدر چابوق اوعقده‌یی یاردیرمق ، وایچنی بوشالتمق لازم‌در . مزمن اولورسه بالیق یاغی ، آربه خلاصه‌لری ، اییودلی وتانتلی شروبلر استعمالی .. خارجاً « تنتوردیود » طلاسی .. وجیوه‌لی یاقیلر تطبیق ایجاب ایدر . دکیز حماملری ، قابلیجه‌لر ، صاف هواده ژیمناستیق ، رادیومله تداوی فائده بخش‌در .

بیتلنمه . — باشده ، کووده‌ده ، قاصیقده اولمق اوزره اوچ نوعی واردر .

تداویسی : استحمامدن صوکره بوتون وجودی مساوی مقدارده « هوفمان مایعی » و « مصفی قسیلول » دن مرکب محلوله باتیریلمش پاموق ایله اوغمالی .

ترله‌مه‌لر . — آیاق ترله‌مه‌سنی منع ایچین آیاغی تمیز طوتمالی . عادی صابونله قورو اولارق آیاغه دلك یاپمالی ؛ یاخود ½ ، ¼ نسبتنده فورمول محلولیله طلا ایتمه‌لی . چورابلرك ایچنه (۱) غرام تانن ، (۲۰) غرام طلقدن مخلوط برتوز قویمالی . وآیاق قابلرینی ده زنفکته ایتمه‌لی‌در .

آل ترله‌مه‌سنه قارشی :

بوراقس	۱۵ غرام
حامض صفصاف	۱۵ »
حامض بور	۱۵ »
غلیسرین ، یاخود ، صولی کئول	۶۰ »

بوترتیبی بوش زمانلرده أللره سورمه‌لی ، بونلر بولنمازسه قولونیا ایله ییقامالی .

قولتوق ترله‌مه‌سنی ازاله ایچین جویز یاپراغی منقوعیله ییقامالی . بعده آتیده‌کی توزلردن برینی أکمه‌لی :

حامض صفصاف	۳ غرام
طلق	۹۷ »

ـ یاخود ـ

تانو فوروم	۱۰ غرام
طالق	۹۰ »

تصلب شرایین . — قرمزی قان دامارلرینك ، خاصهٔ آلستیقیه‌لرینی غائب ایتمه‌لری نتیجه‌سی ، اوفاق برسببله چاتلامالرینی موجب اولان برخسته‌لق‌در .

بومرضك سائر مزمن خسته‌لقلری تکوینده چوق تأثیری واردر .

اسبابی : هرنوع مسمم ماده (نباتی ، حیوانی) ، میقروبلر ، آلقول (سرخوشلرده) ، قورشونله

تدریجی تسمم (نقاشلرده) . رومانیزما ، شکر
خستەلکی وبالخاصه اختیارلقدر .

اعراضی : عمومیتله قیرمزی قان دامارلری
سرت ، معوج ، مستعد انکسار برحال آلیر . شراینك
تصلب ایتدیککی آکلامق ایچین نبض داماری پارمقله
معاینه ایدیلیرسه براپ کبی سرتلك عرض ایدر .
وبوخستەلغه مبتلا اولانلرك شاقاقلرندەکی دامارلر
معوج ، سرت ، ودیشاری فیرلامش برحالده مشاهده
ایدیلیر . تصلب أك زیاده کوچوك شریانلرده آثار
تخریبیەسنی کوستەریر . بین داماری تصلب ایدرسه
برهیجان ، بردنبره صیجاقدن صوئوغه چیقمق ،
قبض حالنده صیقینتی ایله دفع حاجت ایتمك کبی
حالاتده ، قانك مجموعندن دولایی تضییق دمویه
مقاومت ایدەمەیەرك ، چاتلار . قان نسج دماغه
یاییلیر . وبینك اوقسمندن مرور ایدن محرك ویا
حسی اعصابدن بوقان کتلەسی ایچنده قالانلر ، وظیفهٔ
تحریك وحسیتلرندن محروم قالارق ، قولده یاجاقده
یاخود اقسام سائرهٔ وجودده « نزول » دینیلن فلجی
حاصل ایدرلر . تصلب شراین خستەلغیله مریضده
قلب بویور ، خفقان قلب ، خناق صدر ، عسرت
تنفس ، بوبرك خستەلقلری ، باش دونمەلری ، باش
آغریلقلری ، حافظەده برانحطاط . معده ، قرەجکر
ودالاقده برطاقم امراض تظاهر ایدر . الحاصل
شریانلرك خستەلغندن تحصل ایدن آفات تکمیل
اعضای خارجیه و داخلیه یه ، بوتون وجوده منتشر
وعمومیدر .

تداویسی : اوزون مدت « ایودور » استعمالی ..
سوت ایله تغدی وتداوی الکتریقیدر . معده
وباغیرصاقلری تمیز طوتمق ، سبزەواتی چوق ، أتی آز
ییمك تدابیر واقیه جملەسندندر .

تیفو . — أك زیاده پیس صولرله ، ییقانمامش
صلاته ، ماروال ، تره کبی سبزەوات ، چیلك کبی
میوه واسطەسیله انتقال ایدر . واك زیاده کنجلرله
ضعیفلری آولار . خستەلق اولا خفیف بر باش
آغریسی ، قیریقلق ، اشتهاسزلق ، اسهال ، بروز
قانامەسیله باشلار . حرارت یواش یواش یوکسەلیر .
برهفته صوکرا وجودده وبالخاصه کوکس وقارن
اوزرنده اوفاق قیرمزی لکەلر کورولور . خسته
بیهوش ، مضمحل برحالده برنوم عمیق ایچنده قالیر .
وبو ، اوچ هفتەدن فضله امتداد ایدر . دورنقاهتی ده
اوزوندر .

تداویسی : خستەلق بالخاصه باغیرصاقلرده
اولدیغندن ، خستەیه قطعیاً أکمك وسائره کبی
صلب اطعمه ویرمیوب سوت ، اتصوبی ، یومورطه
صاریسی ایله بسلەمەلی . تمیز وهوادار بر اوداده
یاتیرمالی .

استیلائی زمانلرده خستەلقدن تحفظ ایچین ایی
صو ، وبولونامادیغی تقدیرده ، یا ترشیح ایدیلمش
یاخود قایناتیلمش صولر ایچمك .. بوتون سبزواتی
غایت اعتنالی ییقامق وایچه پیشیرمك وبویله زمانلرده
مدیه ، استریدیه ییەمك لازمدر .

جرحەلر . — وجودك برطرفنده ، هر
هانکی برسببله ، وقوعه کلن جرحەلرده قان
برشریاندن کلییورسه لعلی بررنکده اولوروفیشقیرمه
صورتیله چیقار . بوحالده مجروحك ضیاع دمنه ،
دولاییسیله ، موتنه مانع اولمق ایچین همان اوداماری
باغلاملی ؛ باغلانجەیه قدرده اونقطەیی تضییق ایتمەلی .
تضییق ایچین هیچ برواسطه یوقسه پارمقله باصمالی .

داغ باشنده بولونیلیورسه مسطح ایکی تخته
ویا آغاج پارچەسی بولوب برینی قانایان عضوك
اوکنه ، دیکرینی آرقەسنه - اولکنه موازی اولمق
اوزره - قویارق تختەلرك اوجلرینی بربرینه براپ
ویا منديل ایله صیقیجه باغلامالی . بعده برطبیبه
مراجعت ایتمەلی .

برمجروحك یارەسنه یاقلاشاجق کیمسه اولا
طیرناقلرینی کسمەلی ، وبرفیرچەیی صابونلایوب
اللرینی صیجاق صو ایله تمیزجه ییقامالیدر .

چاتلاقلر . — اللرك چاتلامامەسی ایچین هوا
صوئوقکن مخرشانه دوقونمقدن اجتناب ایتمەلی .. ایی
صابون ، بادم یاغی پوماتەسی وألدیون استعمال ایتمەلی .
قیشین اوشومش اللری مانغال و صوبایه بردنبره
یاناشدیرمایوب تدریجاً ایصتمالی .

چوب قاچمه‌سی . — کوزه کوز پارچه‌سی، توز، چوب وسائره قاچه‌بیلیر . بوحالده کوزك اوست قاپاغنی کنارندن طوتارق خفیفجه اوکه وآشاغی‌یه چکمه‌لی . اواثناده کوز صولانیر وتوزی دیشاری چیقاریر . قاچان توز، یاخود چوب کوز قپاغنك ایش زارینه باتمش ایسه کوز قاپاغنك ایچنی دیشاری چویروب برپاموق اوجیله آلمالی . قولاغنه بوجك قاچان کیمسه‌یی اوبرقولاغی اوزه‌رینه یاتیرمالی وبوجك قاچان قولاغنه یاغ (زیتون یاغی ، یاخود، صولی‌وازه‌لین) بولونمادیغی تقدیرده صودولدیرمالی. بوصورتله حیوان هواسزلقدن ئولور . بش دقیقه صوکره بوقولاغی اوزرینه چویرمه‌لی ، بوشالتدقدن صوکره ایچنی سیلمه‌لی .

اکر حبوبات(آرپه ، داری) ، جام پارچه‌سی کبی شیلرقاچارسه‌قولاغی برطبیبه بیقاتدیرمالی . برونه وبوغازه برشی قاچدیغی تقدیرده بهمه‌حال ینه برطبیبه مراجعت ایتمه‌لی .

بیرتیجی، سیوری برجسم یوتانلره قویومعجونلر، خمورلو شیلر ییدیرمه‌لی ، یاخود سوت ایچنه تمیز پاموق قویارق یوتدیرمالی .

بالیق قیلچیغی یوتولدیغی زمان ، یاقین برمسافه‌ده قالمش ایسه ، مخی بر « پنس» ایله یاقالامالی . ممکن اولامیورسه قیلچیغی اورادن قورتاروب معده‌یه ایندیرمك ایچین بر ، ایکی چی یمورطه ایچیرمه‌لی .

چیچك . — غایت ساری ومستولی برمرض وخیم اولوب ظاهری ؛ وجودده قیریقلق ، تیتره‌مه، بعده شدتلی برترفع حرارت [٤٠ـ٤١ درجه] ، بل آغریلری ، صایقلامه ، اختلاج ، عسرت تنفس وجلده منتشر برقیرمزیلق ایله‌در .

اولا وجودده اکه طرزنده اوفاق قیرمزی سیویلجه‌لر حاصل اولور ؛ بعده ایچریلری شفاف برمایع ایله دولار . وبومایع برهفته نهایتنه دوغرو جراحتله‌شیر . سیویلجه‌لر بدنك هرطرفنده یاآیری آیری ، یاخود بربرینه متصل بولونورلر . برآز زمان صوکرا آل ، یوز شیشر .. حرارت فیرلار.. وسیویلجه‌لر پاتلایوب ایچنده‌کی جراحتلر آقار .

یرلرنده اوفاق اوفاق چوقورلر ویا لکه‌لر قالیر . چیچك بوزوقلغی‌ده بوصورتله حاصل اولور .

تدابیر واقیه : بوخسته‌لغه یاقالانمامق ایچین أك ایی وأك قولای چاره‌هرسکز اون سنه‌ده برآشیلانمق، وهر چیچك استیلاسنده شهرلرده تلقیح جدری عمومی یاپیلمقدر . وچیچکه یاقالانانلری تجرید ایدوب کیمسه ایله اختلاط ایتدیرمه‌ملی‌در .

تداویسی : ... نسبتنده «وازه‌لین ایودوفورمه» طلا اولونورسه فائده‌سی کورولور . صاف هوا ونظافت فوق‌العاده ، ایلیق بانیولرده نافعدر .

تداویسی : آتیده‌کی مرهمی چاتلاقلره سورمه‌لی:

مانتوللی پوماته	١,٥ غرام
سالول	١,٥ «
لانولین	٥٠ «
بادم یاغی	١٠ «

مه چاتلاقلرینه یاقالانمامق ایچین هرامزیرشدن صوکره ممه‌یی یامولدالحموضه‌لی ، یا آسیدبوریکلی صو ایله ، یاخود ایچه قاینانیلدقدن صوکره ایلیقلاتیلمش عادی صو ایله ییقامالی .. بعده معقم بربز ایله ستر ایتمه‌لی. چاتلاقلر حاصل اولمش ایسه « مه‌تیل‌ماویسی» دوقوندیرمالی ؛ یاخود جهنم طاشیله اونقطه‌لری یاقمالی .

دوداق چاتلاقلرینه آتیده‌کی ترتیبی :

قاقائو یاغی	١٠ غرام
هند «	٣ «
Extrait de cachau قاشوخلاصه‌سی	١ «

بو ، بولونمازسه « غلیسرین بوریکه » یاخود ساده غلیسرین سورمه‌لی .

مقعد چاتلاقلرینی مولدالحموضه‌لی صوایله ییقامالی. «بوم دوقوماندور Baume de commandeur» تطبیق ایتمه‌لی.. ویا « فوق‌مانغانیت دوتاس » محلوللی خفیفجه سورمه‌لی .

چوجوق امزیرمك . — نوزادك صحت وسلامت بدنیه‌سی ایچین دائما والده‌سنك امزیرمه‌سی لازمدر. فقط اکثر احوالده والده‌لرك صحتی اولادینی ارضاعه مانعدر . بونك ایچین یا بر « سوتننه » طوتولور ،

يا أمزيك واسطه‌سيله مختلف حيوانلرك سوتلرى ويريلير.

برنجى حالده : سوت ننه‌نك شرائط صحيهٔ مكمله‌يه مالكيتى الزمدر. بوكاده قناعت حاصل ايده‌بيلمك ايچين برطبيب طرفندن عريض وعميق معاينه‌سى ايجاب ايدر. بوقيه كيفمايك جلب ايديلن برسوت ننه‌نك آغوش لاقيدينه ياورولرنى آتمق تدبيرسزلكنده بولونان ابوين بالآخره اظهار ندامت ايدرلر. چونكه فرنكى، ورم كبى آفات مدهشه‌نك على الاكثر بوصورتله انتقال ايتديكى محققدر.

ايكنجى حالده : سوتلر تعقيم ايديلمش، تميز وتركيبجه انسان سودينك خواص كميه وكيفيه‌سنه مماثل اولمليدر. حمار وكچى سوتلرى تركيبجه انسان سودينه قريبدر. فقط كثرت استعمال ايتك سودنده اولديغندن بونى انسان سوديله هم‌تركيب يايه بيلمك ايچين يارى ياري‌يه صو ويركيلو سوده «٢٠» درهم شكر علاوه ايتمه‌لى وتعقيم ايلمه‌ليدر. سودك قونولديغى أمزيك شيشه‌لرى تميز طوتولمليدر.

خراج (انسجه دروننده طوپلانان جراحت كتله‌سى). — انواعى : خراج حار، خراج بارد، خراج مزمن.

خراج حار — اعراضى : اوجاع، حرارت موضعيه‌نك تزايدى. خفيف تيتره‌مه‌لر ونوبت، ووجودك اوقسمنه منحصر قيرمزيلق وشيشكينلك. جراحت. خراجك آچيلماسيله خارجه آقار؛ آچيلمازسه يا وجود طرفندن مص اولونارق برطرف اولور، ياخود اجواف طبيعيه (باغرصاق، پريطوان، بلورا) دن برينه منصب اولور. بعضاده خراج نكس ايده‌رك باقى قالير.

تداويسى : ابتدا « ايبودآسه‌تون » ايله خراجك اوزه‌رينى طلا، ياخود ايليق ومضاد تعفن برمحلول ايله پانسمان (تيمار). بعده نيشتر ياخود كاوىٔ بالحراره ايله فتح خراج.

خراج بارد — بو، تدرن حاصلاتى، برمفصل متدرن تظاهراتى اولوب حرارت ونوبتى يوق. بطئ السيردر.

تداويسى : اوفاق اولورسه جراحت طوپلانان يرى آچملى وايچريسنى قازيمق؛ بويوك اولورسه محتوياتى آلت مخصوصه ايله بوشالته‌رق درونته « اترايبودوفورمه » شرينغه ايتمكدر.

خراج مزمن — يا خراج حارك بطئ برشكلى اولور. يا بعض ادويه‌نك (بعض امراضده قوللانيلان تره‌ياغنين شرينغه‌سى كبى) تأثيريله حاصل اولور.

تداويسى : يوقاريده‌كى كبيدر.

دكيزطوتماسى. — اعراضى هركسجه معلوم برحال. برخسته‌لقدر.

تداويسى : يمكى تدبيرلى وتدريجى يمه‌لى، آلقوللى، غازلى وياپوزلى مشروبات استعمال ايتمه‌لى. قالچه‌دن ممه خذاسنه قدر فانيلا قوشاق صارمالى، وباش وجوددن دها آشاغى بروضعيتده كوكرته‌ده ياتمالى. ممكن اولديغى قدرخيالات نوشين ايله مشغول اولمالى.

دولامه. — تداويسى : باشلانغيچنده جيوالى مرهم سورمه‌لى، ياخود ملين ومضاد تعفن غايت صيجاق برمحلول ايله « پانسمان هوميد » ياپمالى. اگر دولامه پك درينده، وياسطحى اولوب ده تماماً اولمش ايسه همان ياردپروب جراحتى چيقارتمالى.

ديش سورمه‌سى. — چوجوقلرده ديش چيقارپركن اكثريا برآغز صولاغاسى. عسرت هضم، قى، اسهال، نزلهٔ قصبيه، اختلاجات عصبيه، چارپينمالر وبعضاً عوارض جلديه كورولور.

تداويسى : اساسى زغفران اولان ديش سورمه شروبلرى وفوسفوريت كلس ويرمك؛ أغديه‌سنه، سودينه دقت ايتمك؛ ديش، أتى ياراماز وبوبوزدن نوزادده آفات تسننيه كورولورسه ديش چيقاجق نقطه‌لرى طبيب متخصصنه ياردپرمق لازمدر.

روماتيزما. — حاد برشكلده ايسه برويا برچوق مفاصل (اوينياق يرلرى) تحملسوز صورتده صيزلار.. درجهٔ حرارت پك زياده

يوكسه‌لير . مريض اكثيمش . قوقولى بر تر افراز ايدر . وچابوق ضعيفلار .

تداويسى : صيزلايان يرلر ايچين قلوروفورملى ، آفيونلى ، ساليسيلات دومه‌تيل‌لى ياغ ؛ داخلاً ٤-٨ غرام ساليسيلات دوسود استعمال ايتمكدر .

مرض شكلده ايسه مفصللرده فضله برحساسيت ، برقيتبرتى موجود وآلام عصبيه ، ضمور عضلات محسوس‌در .

تداويسى : داخلاً قلوى معدن صولرى وايبودور استعمال ايتمه‌لى ؛ فانيلا كيمه‌لى‌در . ماساژ ، الكتريق ، كوكورتلى قاپليجه‌لر وقوم حماملرينك فائده‌سى كورولور .

سكته . — دوران دم وتنفس باقى قالق شرطيله وظائف دماغيه‌نك معطليته دوچار اولماسنه دينير . بالخاصه نزف دماغ ، تلين دماغ ، احتقان دم وتسمم بونلرده (ادراك خارجه جيقامايارق وجودده طوپلانماسندن متحصل برنوع تسمم) ومختلف حالات عصبيه‌ده كورولور . سكته كلمه‌دن اول مريض كوزلرنده برقاماشمه ، قولاقلرنده بر چينلامه دويار . وبونلرى متعاقب وظائف دماغيه فعاليتنى آنياً غائب ايدر . خسته يره دوشر . برمدت بونوم عميق ايچنده قالير ؛ كه بوده اكثريا وجودك برقسمنك فلجيله (نزول) ده نهايتلنير .

تداويسى : خسته‌يى درحال هوادار وغايت تميز برمحله نقل ايده‌رك آلتى اوزه‌رينه صوئوق سيركه‌لى بزلر ، ياخود بوز قويمالى . آياقلرينى صيجاق صويه صوقمالى . بالديرلرينه صيجاق حاولولر صارمالى . ياخود خردال ياقيسى ياپيشديرمالى . مسهل تنقيه‌لر ياپمالى . ادرارى آقيتمق ايچين مثانه‌يه صوندا تطبيق ايتمه‌لى . خسته‌نك اطرافنده پك چوق كيمسه بولونماملى وآراصيره ياتاقده‌كى وضعيتنى تبديل ايتمه‌لى ... خسته يوتمغه مقتدر اولوبورسه سوت وأت صويى ايله ومقتدر اولماديغى تقديرده اطعام صناعى ايله بسله‌مه‌لى ؛ يعنى قوهٔ غدائيه‌سى زياده اولان اغديهٔ مايعه‌يى كافى مقدارده مقعد طريقيله ادخال ايتمه‌لى ، وخارجه آقماماسى ايچين مقعدى پاموقله طيقامالى‌در .

سينكلر . — اكثر خسته‌لقلرك (صيتمه ، حماى اصفر ، ورم ، قانلى باصور ، اويقو خسته‌لغى) انسانه آشيلانماسنه سبب اولورلر . بونلردن تحفظ ايچين بولندقلرى محللرده برقاچ طبق ايچنه (١٠٠) غرام فورمول و (٩٠٠) غرام صودن مركب محلول قويمالى وهر بكرمى دورت ساعتده برد كيشديرمه‌لى . ياخود سينك كاغدلرى وسائر خصوصى آلتلرله اتلاف ايتمه‌لى .

بوتون اطعمه ومشروباتى قاپالى يرلرده صاقلامالى .

شكر خسته‌لغى . — بوعلته مبتلا اولانلرك ادرارنده شكر بولونور . بويله آدملر چوق يير ، چوق ايچر ، چوق ايشر . اكثريا قرق ياشندن صوكره كورولور . وخسته‌ده برچوق چيبانلر ظهور ايدر .

تداويسى : خسته‌يه منتظم براصول تغدى تعقيب ايتديرمه‌لى . عادى أكمك ، طاتلى ، نشاسته‌لى طعاملر وشكر ييديرمه‌مه‌لى . شكر يرينه غايت آز ورأى اطبا ايله « ساقفارين » أكمك يرينه صوده پيشمش پاتاتس ، غلوتن أكمكى ، غلوتندن اعمال ايدلمش مقارنه ويرمه‌لى . مشروبات كئوليه وخمره‌دن منع ايتمه‌لى ، خسته أت (قره‌جكر مستثنى) ، يومورطه ، اجسام شحميه ، سبزوات ، بادم ، جويز ، فندق ييه‌لى .. آز مقدارده قرمزى واپى شراب ، شكرسز قهوه وچاى [ايچنه برمقدار ساقفارين علاوه ايدبله بيلير] ، معدن صولرى ايچمه‌لى .

بونكله برابر معتدل ژيمناستيق ياپمق ، جلده دلك ايتمك ، قلوى (بى قاربوناتلى) بانيولره كيرمك ، فانيلا كيمك ، هيجاندن ، منبهات عصبيه‌دن اجتناب ايتمك ، افعال حياتيه‌يى تنظيم أيله‌مك ايجاب ايدر .

شيشمانلق . — اكثريا ارثى اولوب بعض اسباب (اختيارلق ، تنبللك ، چوق اويومق ، ايليق بانيولر ياپمق ، فضله ياغلى يمكلر يمك) ايله دها چابوق تظاهر ايدر .

تداويسى : اوتلى ، ياغلى ، شكرلى يمكلرى قابل اولديغى قدر آز ييه‌لى . سوده ، سبزه‌يه رغبت

ایتمه‌لی. معدن صولری ایچمه‌لی. تداوی بالماء، تبدیل هوا. ژیمناستیق، ماساژ وتداوی الکتریقی کبی مداواته مراجعت ایتمه‌لی.

صاچ دوکولمه‌سی. — صاچ وقیللرک عمومی ویا موضعی دوکولمه‌سی یا اختیارلقدن، یا آرکن دوغمقدن، یاخود بعض امراض حاده (تیفو، قیزیل، قیزامق، چیچك) ویاخود بعض امراض مزمنه (شکرخسته‌لغی، ورم، قانسر «سرطان») تأثیریله وجلد مشعر آفاتی (اکزما، پللاغرا) نتیجه‌سنده حاصل اولور.

تداویسی: داخلی برخسته‌لقدن نشأت ایدییورسه بنیه‌یی تقویه ایچین آرسه‌نیقلی، فوسفاتلی ادویه استعمال ایتمه‌لی‌در. قادینلرده بوخسته‌لغی اکثریا صاچلرك یاغلی بیراقیلماسی تولید ایتدیکندن طهارت وتوواله‌ته اعتنا ایتمه‌لی.. داخلاً کینین، قافه‌ئین، کافور کبی علاجلر قوللانمالی... وآتیده‌کی ترتیب ایله صاچلرك کوکلرینی بیقامالی‌در.

(٩٠) لك کئول	٢٥٠	غرام
لاواندا آلقولاسی	٢٥	»
اتر	٢٥	»
قلورایدرات دوپیلوقاربین	٠,٢٥	»
مایع آمونیاق	٤	»
صو	١٠٠٠	»

صاریلق. — صفرا یولی برطاش ایله ویا بر التهابله وبعض هیجانات تحت تأثیرنده سد اولنورسه صفرا قانه کچر، جلدده، کوزآقنده، دیل آلتنده صاری بررنك کورولور. بوصاریلق اولا کوزلردن باشلار، بعده بوتون وجوده یاییلیر. وعین زمانده وجودده برقاشینمه ونبضده بطائت حاصل اولور.

تداویسی: التهاب قنات صفرادن حاصل اولیور. سه بالطبع التهاب معده وباغرصاقلردن سرایت ایتمش اولاجغندن مضاد تعفن معائی ومعدوی ادویه قوللانمالی... صفرایی سوکدیرمك ایچین «قالومل» «صفصافیت سود» استعمال ایتمك. قلوی معدن صولری وسوت ایچمك لازم در. [مثلا: قره‌جکر صانجیلری]

صرعه. — بوعلت مبتلالری، اکثریتله پدرلری آلقولیك ویا عصبی مزاج اولانلردر. صرعه، نوبت طرزنده تظاهر ایدر. نوبت کله‌جك صرعه‌لی وجودنده جریان الکتریقی ویا صوغوق صو بانیوسی تأثیرینی ویرن برحالت تهیجیه حس ایدر. بعده اکثریا مبهم وشدتلی برصیحه‌یی متعاقب یره دوشر. بو اثناده ملکات عقلیه‌سی تماماً مفقوددر. سقوطی متعاقب مریضده براختلاج، قول وآیاقلرنده شدید بر طاقم کریلمه‌لر، بعده تیتره‌مه مشاهده ایدیلیر. وبو حالات اختلاجیه‌یی متعاقب خسته برنوم عمیقه دالار. صورولان سؤاللره دوغرو جواب ویره‌مز. بوحالده برساعت قدر دوامدن صوکره صرعه کچر؛ خسته یالکز خفیف برقیریقلق حس ایدر. نوبت اثناسنده خسته‌نك آغزنده قانلی کوپوکلر کورولدیکی کبی تبول وتغوط غیر اختیاری‌ده وقوع بولور.

تداویسی: نوبت اثناسنده بر طرفه چارپوب مجروح اولماسی ایچین تقیدآتده بولونمالی، نوبت خارجنده ابتدا (٤) غرامدن باشلامق، خسته‌ده خفیف بر «بروم» تسممی مشاهده اولونجه‌یه قدر تزیید ایدیلمك اوزره «بروم پوتاسیوم» ویرمه‌لی. وبو مقدار حد اعظمی‌یه واصل اولنجه کسمه‌یوب برسنه متمادیاً عین مقدارده «برومور ده پوتاسیوم» ه دوام ایتمه‌لی، سنه تمام اولنجه، هرآی برر غرام تنزیل ایتمك اوزره، ینه برومور ویرمه‌لی؛ برغرامه واصل اولنجه بوس بوتون قطع ایتمه‌لی. وبوتداوی هرحالده برطبیب طرفندن اجرا ایدیلمه‌لی‌در.

برومور ایله تداوی ایدیلن خسته‌لرك یمکلری آزطوزلی اولمالی؛ غایت آز آت ییدیرمه‌لی؛ ایچکی‌یی منع ایتمه‌لی.

صیتمه. — حرارت بدنیه‌نك تزایدی ونبضك تسرعی ایله متصف؛ یاهرکون، یا کون آشیری، یاخود اوچ کونده برتکرر ایدن ونوبت صورتنده نمایان اولان برخسته‌لق‌در.

صیتمه‌یه یاقالانان برکیمسه‌ده اولا بر تیتره‌مه واوشومه، بعده قورو برحرارت، آرقاسندن برترلمه کورولور.

تداویسی : خسته‌لغك شدتنه ، یکی ویا اسکی اولدوغنه کوره ویریله‌جك « سولفات دوکینین » ك مقداری دکیشیر . یکی وخفیف صتمه‌ده نوبتدن (۵-۶) ساعت اول (۵۰) سانتی‌غراملق بر سولفات دوکینین کلاجی یوتدورولور . شکل وخیمنده ایسه (۱) غرامدن ایجاب حالده (۲) غرامه قدر تزیید ایدیلك اوزره تحت‌الجلد سولفات دوکینین شرینغه ایدیلیر . شکل مزمننده اوزون مدت [خلاصهٔ سیالهٔ قنه‌قنه - Extrait fluide de quinquina] دن صباح آقشام ، برنجان صودروننده ، برقهوه قاشیغی ایچیلیر . قنه‌قنه‌لی شرابلر ، آرسه‌نیقلی ادویه ومعدن صولری استعمال ایدیلیر . باطاقلق محللرده اوطورمامالی ؛ مجبوریت وارسه طلوع وغروب شمس زمانلرنده سوقاغه چیقمه‌مالی ، مجبوریت وارسه سیوری سینکلردن تحفظ ایچون الدیون وباشلق قوللانمالی ، یتاقده جیبنلك قوللانمالی در .

عسرت هضم . — فضله یمکدن ، عصاره وحرکات معدویه‌نك تزاید ویا تناقصندن ، اصل معده خسته‌لقلرندن ، ایی چیکنه‌مه‌دن یوتمقدن . اوکنه کلن هرشیئی یمکدن ایلری کلیر .

تداویسی : اولا اسباب موجبه‌یی تعیین وبرطرف ایتمه‌لی . حامضات معدویه‌نك تناقصندن ایسه هر یمکدن اول آجی علاجلر ایچمه‌لی . افراط حامضدن ایسه [معده اکشیمه‌سیله آ کلاشیلیر] بعدالطعام فضله مقدارده بی‌قاربونات یوتمالی در .

معدن صولری استعمالی ده فائده‌لی در .

فتق . — قارنده‌کی اعضانك (باغرصاقلر ، مثانه) جدار بطن عمقنده محفور برقنال دروننه کیرمه‌سیله قاصیق جوارنده انتفاخ ایدن بر (اوور) در . فتق چوجوقلرده ولادی اولابیلدیکی کبی آغیر برشی قالدیرمق مثللو مشکل ایشلرده بعضاً کسبی ده اولور .

تداویسی : ألك ایسی ، بالخاصه کنجلرده عملیات جراحیه‌در . اختیار وضعیفلرله عملیاتدن قورقانلره کوزل بر « قاصیق باغی » لازمدر .

فقرالدم . — منشأ وطبیعتی مختلف اولوب قانده‌کی کریوات حمرانك تناقص ویاشکلنی تبدیل ایتمه‌سیله متصف‌در . « فقرالدم » تعبیرندن مقصد قانك مقدارجه آزلغی اولمایوب عناصر اصلیه‌سنك تغیر وتناقصیدر . شیشمان کیمسه‌لر ایچنده‌ده فقرالدم مبتلالری بولونور .

فقیرالدم اولان خسته آیاقده دورمایی سومز ، یاتمق ایستر . چابوق یورولور .

فقرالدم ولادی‌ده اولور . که - اکثریا پدر والده‌لری ضعیف ، متورم ، فرنکلی ، آلقوللیك اولان - چوجوقلرده وریاضات بدنیه‌یه رعایت ایتمه‌ین ، أولرك محبوس هواسنده ، قیره ، سوقاغه چیقمقدن محروم بویوین کنج قیزلرده کورولور . بونلرك یوز وجلدلری صارارمش ، کوز قاپاقلری شیشکن واچریسی آغارمش‌در . قابلیت تأثریه‌لری زیاده اولدیغندن آلام عصبیه‌یه مبتلا واورکك اولورلر . اشتهالری آز ، ذائقه‌لری متلون ، هضملری یوق ، عادتلری غیر منتظم ووجعناك یاخود مفقوددر .

تداویسی : هوادار وکونشلی محللرده قوت ویریجی علاجلر ویمکلرله بسلنمه‌لی در . مدت تداوی اوزونجه‌در .

قاشینمه‌لر . — قاشینمه یا بوتون وجوده منتشر اولور . که قیشین ویرده اختیارلرده کورولور .. یا موضعی اولور ، که برآفت جلدیه‌یه (مثلا اویوز) مبتلا ، یاخود عصبی مزاج اولانلرده بولونور .

تداویسی : سرکه‌لی ، یاخود صیجاق صوایله .. پاپاتیه ، توتون ، عورت اوتی مطبوخلریله ییقامالی ؛ پاموقله ستر ایتمه‌لی . یاخود ۱/۳۰ غلیسرینله طرطریك ۱/۲ وازه‌لین نافتوله ، ۱/۵۰ وازه‌لین مانتوله کبی علاجلر قوللانمالی .

احوال عصبیه‌دن نشأت ایدیورسه تداویٔ الکتریقی یاپدیرملی . توتون ، مشروبات کئولیه ، قهوه وچای ایچمکدن .. آو أتلری ، قونسروه‌لر ، بقاللرده اسکیمش پنیر وسائره ، مدیه ، استاقوز ، دکز بالیقلری ، طوماتس ، لحنه ، کراز یمکدن مجانبت ایتمه‌لی .

قانلی باصور . — حاد ومزمن ، بلدی وبعضاً مستولی شکللرده کورولور . قالین باغرصاقلرك

وبالخاصه اقسام سفلیه‌سنك التهابلاعاسندن متحصل برمرض‌در .

اعراضی : شدتلی قارن آغریلری .. کوپوکلی وبعضاً قانلی وبالاخره متعفن برحال آلان مواد غائطه‌در . خسته کونده پك چوق کره بوروتی ایله آبدستخانه‌یه کیتدیکی حالده دفع طبیعی . برتوکوروك حمنی بولامایاجق قدر ، آز اولور .

تداویسی : اولا برمسهل ایچمك . بعده کونده (٥٠) سانتی‌غرامدن باشلامق . بومقداری‌ده ایکی اوچ دفعه‌ده آلمق وتدریجاً مقدارینی تزیید ایتمك شرطیله « ایپه‌قا » استعمال ایتمکلیدر .

اولا ساده سوت ایله تغدی ایتمه‌لی ؛ بعده سهل الهضم اطعمهٔ مایعه‌یه باشلامالی .

مرضك سرایتنه مانع اولمق ایچین خسته‌نك بولوندوغی یری . استعمال ایتدیکی اشیایی ، چاشیرلرینی ، وکیردیکی آبدستخانه‌یی دزنفکته ایتمك ایجاب ایدر .

[مرا : « ازالهٔ تعفن »]

قان چیبانی .— اعراضی : جلدده‌وجعناك ، سیوری وتوبو قرمزی رنکده برسرتلك ایله‌تظاهر ایدن بوچیبانلر کیت کیده بویور ؛ برنخود ، برکیراز شکل وحجمنی آلیر . بعده‌اوجی بیاضلانیر ؛ جراحت طوپلار . وتشکلندن ٨ـ١٠ کون صوکره پاتلار ؛ ایچنده‌کی جراحت دیشاری چیقار .

تداویسی : بوچیبان ساری اولدیغندن جراحتك اطرافه سوروله‌مه‌سنه دقت ایتمه‌لی .. عین زمانده مریضك بنیه‌سنی وبالخاصه جهاز هضمینی تمیز طوتمالی‌در . تداویٔ موضعی ایچین : آسید بوریك محلولنه باتیرلمش مصفی برقزی چیبانك اوستنه وضع ایده‌رك تافتغومه ایله اورتمه‌لی .. بونك اوزرینه‌ده برقات یاموق قویوب برصارغی ایله صارمالی . وبو « تیمار راطب » هرکون تکرار ایدیلمه‌لی . چیبان آچیلنجه ایچنده‌کی اوزی خارجه چیقارمالی ؛ چیبانك فتحه‌سنه غایت تمیز وقورو برغاز مصفی ، وبونك اوزه‌رینه برپارچه یاموق قویوب صارغی ایله‌صارمالی .

قان توکورمك .— ابتدا قانك آغزه‌برون ،

معده ، آق جکر کبی اعضانك هانکیسندن کلدیکنی تعیین ایتمه‌لیدر . آق جکرلردن کلن قانلر توکوروکله ایچه قاریشمش وقیرمزی‌در . اکر قان جکرده اوزون مدت قالمش ایسه سیاه‌ده اولابیلیر .

تداویسی : استراحت وسکونت لازم‌اولدیغندن خسته‌یی آرقه‌سی اوستی یاتیرمه‌لی (باش برآز مترفع اولمق اوزره) ؛ بوزلو مشروبات وسوت‌ایچیرمه‌لی ؛ بوز أمدیرمه‌لی ؛ کوکسی اوزه‌رینه قورو بوینوز وخردل تطبیق ایتمه‌لی ؛ کسیلمزسه قوللری‌وباجاقلری نهایتلرنده باغلامالی . داخلاً : « ایپه‌قا » یاخود تحت‌الجلد (١) غرام (أرغوتین) ویا (٠,٠٠١) غرام « آدره نالین » شرینغه ایتمه‌لی .

قارن شیشمه‌سی .— معده وباغرصاقلرك تراکم غازات ایله شیشمه‌سی ؛ عسرت هضمده ، بعض امراض عصبیه‌ده . باغرصاق وباغرصاق زاری خسته‌لقلرنده کورولور .

تداویسی : اولا سببنی تعیین وازاله‌یه‌چالیشمالی . وبرطرفدن « شاربون دوبللوق » کبی جاذب غازات توزلر ایله « آناصون . أنر . جوزمقبی » ومعدن صولری قوللانمالی ... قارنی صاغدن‌خفیفجه‌اوغمق ، صیجاق حاولولر صارمق ، حقنه یاپمق فائده‌لیدر .

قارن آغریلری .— باغرصاقلرده برطاقم غازلرك حبس اولوب قالماسندن . یاخود ترکیبلری بوزوق بعض اطعمه‌نك باغرصاقلری تخریش ایتمه‌سندن ایلری کلیر .

تداویسی : صیجاق‌منقوعلر [چای ، آناصون ، ملیسا کبی] وبربارداق صو درونته (٦ـ٢٠) ، داملا « لاودانوم » علاوه ایده‌رك ایچمه‌لی . یاخود صیجاق تنقیه‌لر یاپمالی . قارن اوزه‌رینه صیجاق حاولولر قویمالی .

نوزاد . اوجاغنی حیزلی باغیرماسی ، باجاقلرینی قارننه دوغرو بوکه‌سیله اظهار وکندینی زورلامه نتیجه‌سنده برمقدار غاز مقعددن خارجه چیقارسه برآز راحت ایدر .

تداویسی : بواثناده قارن اوزه‌رینه صیجاق حاولو ولاپه‌لر قویمالی . نشاسته‌لی تنقیه‌لر یاپمالی .

جوجوغه ویریلن سودك ، أمزیك وشیشه‌لرینك صوك درجه تمیز اولماسنه دقت ایتمه‌لی . أمزیرمه‌یی آزالتمالی . اویله‌هر باغیریشده ممه‌یی آغزینه طیقمامالی.

قبض . — قبض اوزون مدت دوام ایدرسه قارن شیشر. مقعدده بر آغرلق، وجهده بر قیرمزیلق، باش آغریلری ، ذکاده بر سونوکلك حاصل اولور. وخارجه چیقامایان بر طاقم مواد مسممه بالمجبوریه داخل عضویت اولورلر . که بو صورتله قبض بر تسمم ده تولید ایده‌بیلیر .

تداویسی : معین زمانلرده ، احتیاج حس ایدلمسین ایدیلمه‌سین . آبدستخانه‌یه گیتمه‌لی ؛ دائما دوغرو-ی باغرصاقلری اووجه ایله آلیشدیرمالی . صباحلری بربارداق صو ، یاخود سوتلی قهوه ایچمه‌لی . آز أت . زیاده سبزوات ومیوه ، باخصوص آچ قارنه پورتقال . اوزوم یمه‌لی . ژیمناستیق یاپه‌لی . اگر بوکبی تدابیر صحیه ایله دفع ایدیله‌مزسه اووقت هند یاغی ، انکلیز توزی کبی علاجلره ، غلیسرینلی شافلره ، تنقیه‌لره مراجعت ایتمه‌لی .

قره جکر صانجیلری . — قره جکر صفرا یاپار ، وبو صفرا اطعمه‌یی هضم ایتدیرمك ایچین خصوصی بر مجرا ایله باغرصاغه دوکولور . اگر قره‌جکرده طاش حاصل اولارق بو یوللری طیقارسه صفرا آقامایاجغندن بر وجع تولید ایدر . بو آغری صاغ بوکورده فضله اولور ، بعدالطعام ایکی اوچ ساعت صوکرا ابتدا ایدوب دائما صاغ اوموزه دوغرو انتشار ایدر . اکثریتله خسته‌ده بر صاریلق مشاهده اولونور .

تداویسی : چوق شدتلی ایسه خسته‌یی غایت صیجاق بر بانیو ایچنه قویمالی ؛ یاخود « مورفین » شرینغه ایتمه‌لی. صباحلری آچ قارنه (٤٠ — ٥٠) غرام قدر طاتلی بادم یاغی ، یاخود تازه وخاص زیتون یاغی ایچمه‌لی . أتر ، تره‌بانتین انجولری ، معدن صولری قوللانمالی .

قوله‌را . — انتانی ، مستولی ، حتی بعض بلادده وبالخاصه هندستانده بلدی بر شکل آلمش بر مرض مدهشدر. منشأ اصلیسی هندستان اولوب اورادن ـ باخصوص حج موسمنده مکه طریقیله ـ ممالك سائره‌یه انتشار ایدر. وبعضاً ده بوتون اوروپایی دولاشارق تلفات کلیه‌یی موجب اولور .

اعراضی : آلمان مشاهیر اطباسندن پروفسور (قوخ) طرفندن کشف ایدیلوب « باسیل ویرکول دوقوخ » دینیلن عامل مرض (،) شکلنده بر میقروبدر . مرض، بو میقروبك وجوده دخولندن اوچ درت کون صوکره صفرالی . مصللی [قانك مایع قسمی] شدید بر اسهال ایله باشلار. [مواد غائطه مایع ، آز قوقولی، رنکسز. بعضاً اسمرمسی اولوب اوفاق صلب، پرنج شکلنده ماده‌لری حاوی در.] بعده بونی قی، تیتره‌مه‌لر، شدتلی بر صوسزلق تعقیب ایدر. أل وآیاقلر بوز کبی صوئور. کوزلر چوقوره باتار ، برون سیوریلیر . قارن چوقورلاشیر . جلد بوروشور ، وسس قیصیلیر . ایکی ساعتدن اوتوز ساعته قدر امتداد ایدر . واکثریا بو مدت ظرفنده خسته‌یی کوتورور . بو خسته‌نك دورهٔ نقاهتی پك اوزون اولوب معافیتی یوقدر . یعنی بر کره قورتولان بر دها طوتولابیلیر .

تداویسی : اولا قوله‌رایه قارشی اتخاذی لازم کلن تدابیر واقیهٔ عمومیه : کیلرك ، بولجیلرك و اشیانك دزنفکسیونی . اولرده آبدستخانه ولغملرك تطهیری و (١٠٠) غرام صوده (٥٠) غرام کوز طاشی أریدیله‌رك حاصل اولان محلول ایله دزنفکته ایدیلمه‌سی ... تدابیر واقیهٔ شخصیه : صولری تصفیه ایتمه‌لی [یا قایناتمقله، یا بر لیتره صویه « ١٥ — ٢٠ » غرام شاب علاوه‌سیله] ، حامضات ایله أکشیلتمه‌لی. [بر لیتره صویه « ٠،٨٠ » غرام حامض لیمون، حامض طرطر ویا حامض قلورما] توالت ایچین قاینامش صو ، آغز ایچین حامضلی صو قوللانمالی . هر یمکدن اول أللری صابون ایله ییقامالی. یوك قوشاق صارمالی. اسهاله قارشی ... نسبتنده « حامض لبن» لیمو ناطه‌سی، قیلره قارشی بوز، غازلی مشروبات، الکسیر باراغوریك استعمال ایتمه‌لی . خسته‌یی ایصتمه‌لی [یا قهوه، چای کبی مشروبات حاره ایله، یا وجودی قوتلی اوغمه‌لرله] خسته‌نك بوتون ألبسه واشیاسنی تطهیر وتعقیم ایتمه‌لی.

قوم خستەلقلری . — بعضاً بوبرکارده . مثانه (سیدیك طورباسی) ده غایت اوفاق قوم دانەسندن بویوك بر یموزطه [١] قدر کسب جسامت ایدن طاشلر حاصل اولور . طاش بوبرکرده ایسه مریضك ادراری قانلی ویا قوملی اولور ؛ بلدن قاصیقلره وکوبکه دوغرو منتشر بر وجع دویولور . طاش مثانەیه اینمش ایسه صیق صیق بر حس تبول .. واثنای تبولده ادراك انقطاعی کبی حالات .. واوشونتەیی ، یاخود صارصیلمەیی (مثلا آرابەدن) متعاقب کلن ادرارده قان مشاهده اولونور .

تداویسی : نوبت زمانلری اوجاعی قطع ایچین آلك ایسی خستەیی صیجاق بر بانیو ایچنه صوقمالی .. یاخود مورفین شرینغەسی یاپمالی . تداوی اصلی « تفریس » ککی کبیدر .

قیریقلر . — اکثریا مرتفع بر محلدن دوشمه ، وجوددانەن بر ضربه تأثیریله یاخود شهرمزده هردم وقوع اولان آرابه وترامووای قضالری نتیجەسنده اکثریا قول وباجاق کمیکلری قیریلیر .

اعراضی : قیریلان نقطەده شدتلی بر وجع باشلار . او قول ویاباجاق تبدیل شکل وضعیت ایدەرك حرکات اصلیەسنی اجرا ایدەمز ؛ غیر طبیعی بر صورتده اویناز . وبواثناده قیریلان کمیکك ایکی اوجینك بربرینه سورتولەسندن متحصل بر قیتیرتی ایشیدیلیر . بعده اوراسی شیشر وقان طوپلانیر .

تداویسی : قضایی متعاقب دقیقه فوت ایتمکسزین همان طبیب متخصصنه مراجعت الزم در . حیفا که بزم لاقید وجاهل عوام . چیقیقجی واوفوروکجی مقولەسنه قوشویور ؛ بونلرده یا قضازدەیی سقط بیراقیورلر . یاخود سائقهٔ جهالتله حیاتنه خاتمه چکیورلر .

قیزاموق . — چوجوقلرده کوز صولانماسی وقاماشماسی ، بورون نزلەسی وقانامەسیله بدء ایدوب دریناك قیرمزیلغی — اولا یوزه بعده وجوده یاییمق اوزره . برقاچ کون صوکره کورولور . ٧-٨ کون کچنجه ، جلد دوکولور . قیزاموق ساری ، انتانی وبعضاً مستولی بر خستەلق اولدیغندن چوجوقلره یا بربرندن ، یاهوا واسطەسیله کچر . واك زیاده برنجی دورده یعنی نزله زماننده ، ساری در .

تداویسی : چوجوغی هوادار براوداده یالکز یاتیرمالی . بول وترلتیجی مشروبات ویرمەلی . صیق صیق آغز وبورنی کوزلجه تمیزلەملی . أشیاسنی دەزنفکته ایتمەلی ...

قیرمزی جاملی ویا قیرمزی پردەلی اودالرك ینه ضیاسی خستەلغك تهوینی خصوصنده مهم بر رول اجرا ایتمکدەدر .

قیزیل . — اکثریا باش آغریسی ، حرارت بدنیەنك تزایدی ، هذیانات وبالخصوص بوغاز (خناق) ایله باشلار . قیرمزیلق ؛ اوفاق لکەلر طرزنده . اولا یوزده ، کوروده واویناق یرلرینك دریسندن باشلار ؛ ویوزەده بالآخره سرایت ایدر ، حتی چوجوقلرك دیلی بیله قیرمزی اولور . اونجی کونده دری اوفاق وبعضاً بویوك صفیحەلر حالنده صویولور ودوکولور . قیزیلده ساری ، منتن ومستولی بر مرض وخیم اولوب سرایتی أك زیاده جلدك دوکولدیکی زمانه مصادفدر .

تداویسی : چوجوغی صیجاق طوتمالی . آغزینی . بورنی تمیزلەمەلی . جلد دوکولدیکی اثناده پوللرك اطرافه یاییلارق سرایت مرضه خدمت ایتمەسنه مانع اولمق ایچین جلدی وازەلینله خفیف بر صورتده طلا ایتمەلی . چوجوغك بوتون اشیاسنی . تماس ایتدیکی هر شیئی دەزنفکته ایتمەلی ؛ کتابلرینی اویونجاقلرینی یاقمالی ...

قیزیل . کندندن صوکره أکثریا . یابوبرك یاقولاق خستەلقلری بیراقدیغندن سیری اثناسنده تداوییه اهمیت مخصوصه ویرمەلیدر .

قی . — سوء هضم ، بعض آفات بطنیه (باشلیجه کبەلك) ، کوچك دیلك اوزاماسی . بوبرك وقره جکر طاشلری ، یاریم باش آغریلری ، دکیز طوتمەسی ، بین زارلرینك التهابی . بین اورلری ایله

[١] بکتب طبیه موزەسنده هندستان جوزی شکل وجسامتنده مثانەدن چیقاریلمش برطاش موجوددر .

بعض عصبی خسته‌لقلرده کثیرالوقوعدر .

تداویسی : معده اوزه‌رینه بوز قویمالی . قلوروفورمك ماء مشبوعنی - اوده یوقسه - اون‌بش داملا تنتوردیبود علاوه ایدلمش بربارداق صوئوق صو ایچمه‌لی .

کسیکلر . — تداویسی : اولجه قاینامش ایلیق برصو . یاخود مضاد تعفن برمحلول (مثلا آسید بوریك محلولی) ایله ییقامق ؛ قان کلیبورسه تمیز بربز ایله اوزرینی تضییق ایتمك ؛ اکر پارمقلردن کلیبورسه ألی هوایه قالدیرمق ؛ قان کسیلنجه تمیز برغاز ایله پانسمان یاپمق ؛ أل صویه کیرمك مجبوریتنده ایسه یاره‌نك اوزه‌رینه «قوللودیون الستیق» سورمك لازمدر . عوامك اعتیادات سقیمه‌سندن اولان اوروبجك ، طوپراق ، توتون باصمق پك مرض وتهلکه‌لیدر . چونکه برچوق میقروبلر بو صورتله وجوده کیره‌رك مختلف امراض تولید ایدرلر . یاره‌لری آسیدفه‌نیك ایله پانسمان یاپمالیدر .

کمیك خسته‌لغی . — وقت مرهوننـدن اول دوغان نوزادایله فرنکیلی ، مبتلای کئول کیمه‌لرك اولادلرنده . ویاتام‌الصحه تولد ایدوب سوء تغذی ایله بیویین چوجوقلرده کورولور . بویله چوجوقلرك باش کمیکلری آرالرنده بوشلقلر بولونور ؛ آلنلری چیقمقله برابر چوروك . غیرمنتظم وناتمام اولور . کوکس تخته‌لری اوکه متبارز ، قبورغه کمیکلرینك اوك طرفلرنده چیقنتیلر مشهوددر . طاربر کوکسله دار برحوصله‌یه ، کنیش برقارن ایله قنبور بربل کمیکنه مالکدرلر . قول وباجاقلری أکری وچارپوق ، اویناق یرلری شیشکیندر . قوتجه دوشکون وعاطل اولوب ترله‌مك ، عسرت هضم ، اسهال ، فضله حرارت ، اوجاع شدیده مثللو اعراض ایله متصفدرلر .

تداویسی : چوجوغی مه ایله بسلمه‌لی ؛ ممکن اولمادیغی تقدیرده سوت ایله تغذیه‌یی منتظم وصحی براصولده تطبیق ایتمه‌لی ؛ ویمك ییدیرمکه کیچ باشلامالیدر . دکز هواسی ، وفوسفات دوشو ، بالیق‌یاغی ، ایودلی وچلیکلی ادویه‌استعمالی نافعدر . اعضاسنك چیرکین اشکال آلماسنه مانع اولمق ایچین طبیب متخصصنه مراجعت أیلمه‌لیدر .

کوز قاپاقلرینك (ایچ‌زارلرینك) التهابی . — اکثریا صوئوغه وابخرهٔ مخرشه‌یه معروض قالمش کوزلرده حاصل اولور . باتمه ، یانمه ، ضیادن احتراز بی اعراض کورولور . کوزلر یاشاریر .

تداویسی : Œillère دینیلن اوفاق قدح درونه آسیدبوریك محلولی قویارق کوزلری یقامالیدر .

بل صوئوقلغنه مبتلا حامل والده‌لر بعدالتولید چوجوقلرینك کوزلرینی بهمه حال برطبیبه تمیزلتدیرمه‌لیدر . یوقسه بویله چوجوقلرده غایت آز بر زمان صوکره کورلك محققدر . هیچ برعلاج بولونماسه بیله لیمون صوییله تمیزله‌مك لازمدر . ألك ایسی جهنم طاشنك ۱/۱۰۰ نسبتنده‌کی محلولندن برقاچ داملا کوزه داملاتمالی .

مزاج لنفائی . — لنفاتیکلرك أتلری پوروك ، جلدلری شفاف وانجه . رنکلری بیاض ویا صاری اولور . ورمه پك زیاده مستعددرلر . بونلرده برون نزله‌سی . اوست دوداقلرك شیشمه‌سی کثیردر . کذا بزلری شیشر ، بادمجکلری بویور .

تداویسی : ایود و تانلی شروبلر ، بالیق یاغی . ادویهٔ مقویه واطعمهٔ معمره ایله بنیه‌یی اصلاح ایتمك . ماساژ ونظافت جلدیه‌یه رعایت . ساحللرده اقامت أیلمه‌کلیدر .

معده أکشیلکی . — . سوء هضم نتیجه‌سی اولوب معده‌ده یاحامض قلوریدریك فضله تحصلی . ویامرضی اولارق حامض لبنك تشکلندن ایلری کلیر . واکثریا غازخروجی (که‌بیرمه) . یاریم باش آغریسی . أللرك آیاقلرك اوشومه‌سی . قبض ویاصور ممه‌لریده برابر بولونور .

تداویسی : یکی باشلامشه میاه معدنیه وبالخاصه چیتلی . قره‌حصار صاحب معدن صولری .. غازلری مص ایدیجی توزلر (ماغنزیا . شاربون دهبللوق ، تباشیر توزی کبی) استعمال ایتمك فائده‌لیدر . اطعمه سهل‌الهضم اولمالیدر . مرض اهمیتلی بردرجه‌ده ایسه جلده ماساژ یاپمق . معده اوزه‌رینه غایت صیجاق حاولو . قوم طورباسی . یاخود کره‌مید

وضع ایتمك . ژیمناستیق یاپمق . یون فانیله کیمك ، حیاته برانتظام تام ویرمك . منبهات عصبیه (قهوه ، چای . اسپرتو . توتون) دن توقی ایتمك لازمکلیر . وتغذی ایچین یومورطه . ایی پیشمش کولباصدی ، یاغسز وصالچه‌سز بیاض أتلی بالیقلر . سبزه‌وات ، تازه میوه‌لر ، قیزارمش أکمك کبی هضمی قولای یمکلر ییه‌لی ؛ ایی صو ایچمه‌لی‌در . وآراصیرا ایلیق صو ایله « لاومان ـ تنقیه » . ژه‌لاتین‌لی بانیولر یاپمالی ؛ قبضه مانع اولمالی . ومعده‌نك اکشیمه‌سنه قارشی ذکر ایدیلن توزلردن قوللانمالی .. اوجاعه قارشی مورفین ـ فقط رأی اطبا ایله ـ استعمال ایتمه‌لی .

نقریس . — بوخسته‌لق اکثریا ارثی اولوب زمان زمان نوبت طرزنده واکثریا کیجه‌لری . خروس اوتوتنجه‌یه قدر امتداد ایتمك اوزره . آیاق باش پارمقلرنده وبعضاً دیکر اویناق یرلرده حس اولنان بروجع‌در . بوعلت مبتلالرینك اکثرینده قوم خسته‌لغی‌ده برابر بولونور . کوچوك مفصللرده ، مرور زمان ایله قولاقك صیوانده طاش کومه‌جکلری کورولور . ذاتاً خسته‌لق ادرار ایله چیقماسی لازم‌کلن « حامض بول » نامنده‌کی طاشلرك دمده تراکمندن نشأت ایدر .

تداویسی : نوبت زمانده اوجاع حس اولونان مفصل اوزرینه آفیونلی مرهملر سورمه‌لی . پاموق وقاوچوغومه ایله ستر ایتمه‌لی . اوجاع تسکن اولونجه‌یه صیجاق بربانیویه ، یا مورفین شرینغه‌سنه مراجعت ضروری‌در . سائر زمانلرده داخلاً کلاچ درونده « قاربونات دولیتین » . « بانزوآت دولیتین » . « بی قاربونات دوسود » کبی ادویه . جیتلی وقره حصار صولری کبی میاه معدنیه استعمال ایتمه‌لی .

تدابیر واقیه : کوچوکلکدن بوکبی خسته‌لغه مستعد اولانلری قناعتکارانه وسهیل الهضم اطعمه ایله بسله‌مه‌لی ؛ تبدیل هوا ، ژیمناستیق ، ماساژ یاپدیرمالی ؛ أت ، یاغ ، قونسروه‌لر ، لحنه ، آصمه یاپراغی ، قوزو قولاغی ، طوماتس آز ییدیرمه‌لی . آراصیرا خفیف مسهللر ویرمه‌لی ونظافت جلدیه‌یه اعتنا ایتمه‌لی‌در .

تقریباً بیلر شهرلردن اوزاق وممکن اولدیغی قدر صیفیه‌لرده یاشامالی . مسکرات استعمالندن صوك درجه احتراز ایتمه‌لی .

نقاهت . — خسته‌لقدن قالقان بر کیمسه‌نك حالی اولوب مدتی ؛ خسته‌لغك امتدادی ، سیری ، وخامتی . درجهٔ حرارتنك تحولاتی ایله متناسب‌در . بویله کیمسه‌لره معتدل ، هوادار محللرده اقامت ایتمك ؛ هضمی قولای ، بسلییجی یمکلر یمك ؛ وجودینی تمیز طوتمق ؛ منتظم اویقو ؛ اوفاق کزینتیلر ؛ وصحت تامه‌یه عودت ایتمه‌دکجه اشتغالات ذاتیه‌سیله اوغراشمامق لازم‌در .

نزله . — باشده بر آغری . بروندلیکلرنده بر غیجیقلانمه حس ایدیلیر . برون اولا قورودر . بعده براق ومخرش بر مایع آقار . وبرون اطرافی شیشکین و قیرمزی بر منظره آلیر . کوزلرده صولانمه وجودده قیریقلق ، وخفیف بر حرارت مشاهده ایدیلیر .

تداویسی . نزله ابتداسنده آتیده‌کی ترتیبی قوللانمالی‌در :

حامض فنیك	٥	غرام
آمونیاق	٥	»
(٩٥°) لك کئول	١٠	»
ماء مقطر	١٥	»

یاخود ١/١٠ نسبتنده مانتوللی قلوروفورم قوقلامالی . سوموك باشلامش ایسه آتیده‌کی ترتیبدن ، انفیه کبی ، کونده بر آز چکمه‌لی‌در :

قلورایدرات دوقوقائین	٠,١٥	غرام
مانتول	٠,٢٥	»
قهوه توزی	٢	»
بوراقس	٢	»

خفیف بر مسهل ایچمك . آیاقلری صیجاق بانیویه قویمق فائده‌لیدر .

نوراستەنی . — زمانمزده پك منتشر برحالت خصوصیهٔ عصبیه‌در .

اعراضی : صباحلری اویقودن اویاندیغی زمان باشده

بر آغیرلق، یمکلردن صوکره اویقویه میل، کیجه‌لری اویقوسزلق، اشتغالات دماغیه‌یه عدم اقتدار، قبض، حالات تهیجیه، تنهایرلره التجا، باش دونمه‌لری، بل آغریلری ...

تداویسی. — صیفیه‌ده ساکن برحیات. تداوی بالما. کوزل برتغذی. ممکن اولدیغی قدر ادویه استعمالندن اجتناب و برتداوی روحی ایله اولور.

ورم. — هرهانکی برسببله دوچار ضعف اولان ابوینک چوجوقلری ورم ایچین برر وجود مساعددر. و ورم پدردن اولاده بالذات خسته‌لق صورتنده منتقل اولمایوب توارث ایدن شی براستعداد تورمدر. بویله ارثاً خسته‌لغه مستعد بربدنه. ویا ابوینی زنده اولدیغی حالده سوء استعمالات ایله یپرانان ضعیف بروجوده باسیل دوقوخ (ورم میقروبی) یا تنفس یوروللریله هوادن ویا یینیلن مضر أطعمه‌دن (بالخاصه ورملی اینک سودی) انتقال ایدر.

اعراضی: اوچ دوری واردر: برنجی دوره داخل اولان برعضویت ناقابل ایضاح براشتهاسزلق، قورو وخشین بر اوکسوروك. اوموز آغریلری وبر ضعف تدریجی عرض ایدر. قان بو دورده آقمایه باشلار. ایکنجی دورده، اولجه یابس اولان اوکسوروك راطبلەشەرك افرازات أولا مخاطی، بعده مخاطی قیحی واوچنجی دورده تماماً قیحی اولور. قان کلمه‌سی ایکنجی دورده آزالیرسه‌ده اوچنجی دورده یوس بوتون تزاید ایدر.

تدابیر واقیه: ورم ساری اولدیغندن سراینی منع ایچین، متورملرك توکروکنی ۱۰۰/۵ نسبتنده آسید فه‌نیك محلولنی حاوی توکروك حقه‌لری ایچنه طوپلاملی. بوحقه‌لری بعده صودالی برصو درونده برچاریك قدر قاینتمق صورتیله تمیزله‌مه‌لی. یاتدقلری اوطالری سوپورمه‌یوب توزی ایصلاق بربز ایله آلمالی. ایچیله‌جك سودی ایجه قاینامالی ...

تورم ایدن ابوین کندی اولادلرنده اولادلرینی یاتیرمامالیدر. [مثلا: چوجوق أمزیرمه]

تداویسی: صاف برهواده استراحت وجودیه وفکریه. هضمی قولای مقوی اطعمه ایله تغذی نافعدر. آغاجلق، چاملق، هوادار و کونشلی محللرده تبدیل هوا ایتدیرمه‌لی. ماساژ وتداوی بالمایه مراجعت ایتمه‌لی. معده‌سی قبول ایده‌بیلدیکی مقدارده بالیق یاغی ایچیرمه‌لی. اوکسوروك واسهاله قارشی آفیون مرکباتی؛ قان توکورمه‌لرینه مقابل، کینین، آنتیپیرین، ارغوتین، فه‌ناسه‌تین؛ کیجه ترله‌مه‌لرینه قارشی تانانات دوکینین ویرمه‌لی.

یاتیقلر. — سطحی، خفیف یاتیقلری اولجه قاینادیلمش ایلیق صو وصابونله کوزلجه تمیزله‌مه‌لی، وآتیده‌کی پوماته‌یه باطریلمش، معقم غازلر تطبیق ایتمه‌لی؛ بونك اوستنه‌ده برطبقه پاموق قویارق صارغی ایله صارمالی. وبویله‌جه برقاچ کون بیراقمالیدر.

حمض تونیا	۲۰	غرام
نشاسته	»	»
لانولین	»	»
وازه‌لین	»	»

اکر یاتیق پك وجعناك ایسه شو پوماته‌یی استعمال ایتمه‌لی:

ایستوائین	۱	غرام
آنتیپیرین	۵	»
آسید بوریکلی وازه‌لین	٤۰	»

اکر ایچی صو دولو قابارجقلر وارسه برطوپلی ایکنه‌یی آلاودن کچیره‌رك تعقیم ایتدکدن صوکرا بوقابارجقلری دله‌لی وصویونی آقیتمالی ... یاتیقلرده تمیزلکه صوك درجه اعتنا ایتمه‌لیدر.

یورك چارپنتیسی. — ضربات قلبیه‌نك کرك عدداً، کرك شدتاً تزایدی؛ قلب ومعده خسته‌لقلرینه، فقر الدمه، بعض حالات عصبیه‌یه مبتلا اولانلرله چوق توتون ایچنلرده کورولور.

تداویسی: اول امرده ذکر ایدیلن امراضدن هانکیسی موجود ایسه اونی ازاله‌یه چالیشمالی. وچارپنتی کلدیکی زمانده ناحیهٔ قلبیه‌یه ایچنه بوز قونولمش برکیسه تطبیق ایتمه‌لی وداخلاً (۲-۳) غرام برومور ویرملیدر.

برسنه‌لك شؤون وحادثاتِ مدنيه

عثمانلی موزه‌سی
و
تاریخچه‌سی

عثمانلی موزه‌سی پایتخت دولت عثمانیه‌نك اك طرب انكیز برموقع لطیفنده كائن اولوب سوقاقلرك غلغلهٔ آرام شكننددن آزاده‌در . محاط بولندیغی اشجار سایه‌دار موقعك تنهایی عظمت نماسنه افاضهٔ احتساسات شاعرانه ایدر . حقیقةً جالب انظار زائرین اولان بوقدر مفرح لوحه پك آز موزه‌لرده مشهوددر . بولوحه بهینك اكمال لطافتی ایچون اقتضا ایدن شیلردن هیچ بری اكسیك دكلدر . هردرلو زمان ودورلره عائد اولق اوزره بردست كار شناسك جابجا برطرز بداعت نمونده یرلشدیرمش اولدیغی آثار عتیقهٔ مختلفه پارچه‌لری . آغاجلرك قویو یشیل رنكلری آره‌سنده آنی وناكهانی بر صورتده اوساده‌لكاریله نمایان اولان هیاكل جسیمه . ذهنی قرون ماضیه‌یه ارجاع ایدرك زائره برقاچ دقیقه ایچون اولسون او زمانلرك حیات سرائر آلود وسحر آمیزنده یشادیغنی تخیل ایتدیریر . بوآنده برصدای هاتف كندینی عالم حقیقته رجعت وعودت ایتدیره‌رك اوكنه آچیلان سلم ظریف ومحتشمی چیقار وموزه بكجیلرینك صف احترامی اوكنده عثمانلی موزه‌سنه داخل اولور ... لسان یونانیدن مأخوذ اولوب فرانسزجه (آركه‌ئولوژی) تسمیه اولنان واشیای قدیمه‌دن وبالخاصه آثار بشریه‌دن بحث ایدن « علم آثار عتیقه » یقین وقتلره قدر فنون مرعیه عدادینه داخل ایكن معارفك هرشعبه‌سنجه محیرالعقول ترقیات وتكملات وعالم انسانیت ایچون فوائد عظیمه‌یی موجب انواع كشفیات واختراعاته جلوه‌گاه اولان عصر سابق میلادی ایچنده آوروپالیلرك موشكافانه تدقیقات وتتبعاتی . فداكارانه مساعی واقداماتی ثمراتیله فن مذكور دخی پك زیاده ترقی وكسب اعتبار ایلمشدر .

آثار عتیقه حقنده‌كی فكر تقدیر مملكتمزجه پك یقین زماندن بری اویاندیغنه نظراً آوروپالیلرك دها اول ممالك عثمانیه داخلنده وبالخاصه عثمانلی آسیاسنده ازمنهٔ قدیمه‌ده اك زیاده معموریت وزینت ومآثر صناعتله شهرت شعار اولان بلاد قدیمه‌سی خرابه‌لرینی محتوی محللرده آثار عتیقه نقطهٔ نظرندن اجرا ایلدكلری حفریات وتحریاتك فوائد ونتایجی بالطبع كندیلرینه منحصر قالمشدر .

بوندن آلتمش برسنه مقدم یعنی هجرت نبویه‌نك بیك ایكی یوز آلتمش آلتنجی سنه‌سنده طوبخانهٔ عامره مشیرلكنده بولنمش اولان داماد مرحوم فتحی احمد پاشا . آثار عتیقه‌یه مراق ایله ادوار مختلفه‌یه منسوب اولوب اوته‌ده برده تصادف اولندیغی استخبار ایلدیكی آنتیقه‌لری باب همایون داخلنده وضربخانهٔ عامره اتصالنده كائن واسم قدیمی (آیا أیرینی) اولان حربیه انبارینك بركوشه‌سنده جمع وادخاره دلالت وهمتیله استقبالده برموزه‌نك وجوده كتیریله بیلمسنه یول آچمش ایسه‌ده مشار الیهك وفاتندن صكره آنجق عالی پاشانك صدارتی زماننده یعنی بیك ایكی یوز سكسان بش سنهٔ هجریه سنده آثار عتیقه‌نك جمعیله برموزه وجوده كتیرلمسی فكری یكیدن پیدا اولمشدر . فقط بوبابده یاپیلان شی مكتب سلطانی مبصرلرندن موسیو (غولد) نامنده برانكلیزك مدیر تعیینیله حربیه انبارنده موجود آثار عتیقه‌نك امر محافظه‌سنی وكا تودیعدن عبارت قالوب بوقسه موجود آنتیقه‌لرك باشلی باشنه وضع وتشهیرینه مخصوص برمحل مناسب

استانبولده طوب قاپی سرای داخلنده عثمانلی موزه‌سی دائره‌لری

تخصیصی و آثار عتیقه‌یه متعلق خصوصات ومعاملاتك قاعدهٔ منتظمه دائره‌سنده جریانه متعلق بر تدبیر اتخاذی لازمه‌لری اصلا دوشونلمه‌مش ایدی .

حربیه آبارنده محفوظ آثار عتیقه عدد ومقدارینك سرعتله تزییدی قابل وکافه‌سنك تصنیف وتنظیمی الزم اولدیغی حالده بونلره دائر آنجق فرانسه انجمن دانشی اعضاسندن اولوب ١٨٦٨ سنهٔ افرنجیه‌سنده

موزه مدیر ومؤسسی مرحوم حمدی بکك برتابلوسی : تربه . [بوتابلو قیمت صنعتکارانه‌سنه مبنی فرانسه حکومتی طرفندن مبایعه اولونمشدر]

لاجل السیاحه درسعادته کلمش اولان موسیو دومون = Dumont طرفندن پارسده افق بررساله نشر ایدلمش وآثار مذکوره‌نك محافظه‌سنه مأمور سالف الاسم موسیو غولد طرفندن دخی آثار موجوده‌نك مفردانه دائر طاش باصمه‌سیله غایت مجمل برفهرست طبع اتدرلمشدر .

گچن یاز بوسنه — هرسکی زیارت ایدن امپراطور — قرال فرانسوا ژوزه‌فك بوسنه اشراف ومعتبراتنی قبول ایتمه‌سی . [فصل ذوات بوسنه اشرافیدر]

آره‌دن اوچ سنه مرور ایتدیکی حالده هنوز آثار عتیقه‌نك صورت ترتیب وتنظیمنه دائر هیچ بر تصور موجود دکل ایدی . اووقت آوستریا سفیری اولوب اوقات خالیه‌سنده علم آثار عتیقه ایله توغل ایتمکده ، خصوصیله مسکوکات جمعنه هوس ایلمکده بولنان موسیو «پروکش ئوستن = Prokesch-Osten» یکی تشکل ایدن موزه‌نك ایلك مدیری موسیو غولدك یرینه لوئید قومپانیه‌سی درسعادت آجنته‌سنك مخدومی

موسیو (تەرەنجیو) یی تعیینه دلالت ایلدی . کرچه بوذات مونیخ شهرنده فن نقشه چالشمش ایدیسەده علم آثار عتیقەدن اصلا بهرەسی یوق ایدی . موی الیهك حربیه آنبارنده برسنه دوام ایدن مدت مأموریتی اثناسنده سفیر دانشمند آثار عتیقهٔ مدخرەنك کافەسنی ایستدیکی کبی تدقیقه واوفق کیسەلر داخلنده ولایاتدن کوندرلدکلری حالده وشکلده براقلمش اولان اوبیکلرجه مسکوکات قدیمەیی ده لایقیله معاینەیه امکان بولمشدر .

بوحال ١٢٩١ سنەسنه قدر دوام ایدوب نهایت تاریخ مذکورده وصبحی پاشا کبی علم وفضل ایله ممتاز وهله فن مسکوکاتده سرفراز برذات عالیشانك معارف نظارتنه حین تعیینده صورت جدیدەده بر موزه تشکیلنه کرك حربیه آنبارنده موجود بولنان وکرك بشقەجه الده ایدیلەجك اولان آنتیقەلرك حسن حالده محافظه وتشهیرلری لازمەدن کورلمش اولغله طوپقپو سرای همایونی مشتملاتندن [چینیلی کوشك] بنامی موزه اتخاذ اولنەرق آثار موجوده اورایه نقل وادخال اولنمشدر .

تماشاکرانك تقدیر وتسلیم ایدەجکلری اوزره چینیلی کوشك ، الحق موزه اتخاذینه شایان بربنای لطائف اولوب جنتمکان ابوالفتح والغازی سلطان محمد خان طاب ثراه حضرتلرینك امر وتنسیب همایونلری وجهله مهرهٔ صنعتکاران اسلامدن برمعمارك [برروایته کوره بروسەدن براکده کتیرمش اولدقلری معمار کمال الدینك] ترتیب مهارتکاریسیله وجوده کتیرلمشدرکه آهنك وتناسبی ، ظرافت ورصانتی جهتلریله فن معماری سلجوقینك شایستهٔ افتخار برنمونەسی اطلاقنه احرادر . حد ذاتنده بروسەنك بعض آبداتی کبی رقیق وظریف ترسیماتی . پارلاق الوانی حاوی میناکاری طوغلەلرله خارجاً وداخلاً پوشیده ایدی . برسد اوزرینه بنا وتأسیس ایدلمش اولان بوکوشکك پنجرەلری منظرهٔ غراق غروبی هرکون تماشایه منحصر کبی سمت خلیجه کشاده ومتوجهدر . ابعادی پك بیوك دکلدر . ٣٤ مترو طول و٣٢ مترو عرضندەدر . اوفق برنردباندن چیقلدقده بنا وجبهەسنك براوجندن دیکر اوجنه قدر امتداد ایدن ستونلری حاوی بردیواخاده بولنیلورکه انجه ، اوزون ، مثمن الاضلاع اولان مذکور ستونلر بعض آبدات ایرانیەده مشهود اولدیغی اوزره ظریف برباشلقله مجهزدرلر . وسط بناده ایسه میناکاری طوغلەلرله مستور یعنی برطونوزك آلتنه آچلمش مستطیل الشکل کوچك برقپو موجوددر . بوقپونك طرفینده رنککی مرمردن اولان دیوار کنارلرینك بربیزانس بناسندن آلنمش اولدقلری ، حاوی بولندقلری زره وقبارتمه کبی تزیینات معماریەدن استدلال اولنور .

قپونك بالاسنده وطرفینده کذلك میناکاری طوغلەلرله غایت ماهرانه وصناعتکارانه برصورتده نقش ایدلمش اولان عربی وایرانی العباره کنیش برکتابهٔ تاریخیەدن اشبوبنای ظرافت نمانك ٨٧٧ سنهٔ هجریەسنده (١٤٧٣) سنهٔ میلادیەسی یعنی فتح قسطنطنیەدن یکرمی سنه صکره انشا ایدلمش اولدیغی استنباط اولنور .

چینیلی کوشکی پك سومش اولان سلطان مراد ثالثك مذکور کوشکی ٩٧٦ سنهٔ هجریەسنده تعمیر وتزیین ایتدیرمش اولدیغی خصوصنی دخی اوطەلرك برنده موجود چشمەدلارانك جدارینه شاعر (آثاری) نك خط زرین ایله منقوش اشعاری بزه بیلدیرمکدەدرکه اشعار مذکوره بروجه آتی استنساخ اولنمشدر .

صاغ جدار اوزرنده :

چشمەلردن کیم لبالب پر اوله بوحوض جان   جوش ایدر دل میل ایدوب آقار اکا روح روان
قلسه دولتله بوجای عزته اول شه نشین   برج آبی کویا منزل ایدر شمس جهان
تخت دولت صدر عزت قصر رفعت جای خاص   حق مبارك ایلیوب کلسون او شاه کامران
صو کبی اوصاف شاهی ازبر ایتمشدر مکر   آغز آچوب چشمەلر الحان ایله اوقور روان
قطرهٔ جودیله نوله بنده سین احیا ایده   زندەدر چون آب لطفیله او شاهك انس وجان
سیر ایدوب آثاری داعی دیدی الهام ایله   پاك تاریخی رعنا چشمهٔ شاه جهان

کیجه‌ده یوزلرجه لیرا اجرتله تغنی ایدن مشهور تەنور قاروزو

[قاروزو ایتالیاندر . ایتالیاده‌کی « مه‌ترو پولیتانا اوپر » تیاتروسنده مغنیدر ، کچن قیش پارسده هر کیجه ٥٥٠ لیرا اجرتله ، موسیقینک اك بالاتر درجهٔ نفاستنه چیقان سسنی پارسلیلره دیکلاتدی . قاروزو فطرتك نادر خلق ایله‌دیکی بر صدایه مالکدر .]

صول جدار اوزرنده

حضرت خاقان عالم خان مُراد كامران   پاك طبع وصاف دل سرچشمهٔ سلطانیان
امر ایدوب صرچه سرای ایچره بوعالی چشمه‌لر   خاكپای دولتینه جان كبی اولدی روان
اول شه عالم كه بو عین‌الحیات جاندن   خضروش بیك‌بیك یاشار ایندكجه دائم نوش جان
جوه‌لر ایلر صفا ایله كنار آبده   ماء كوثر نوش ایدر كویاكه طاوس جهان
بویله هربردن آقماز ایدی خاكپاینه   اولماسه بحری اكركه صنعتنده پهلوان
سلسبیل آسا كوروب آثاری داعیسی اودم   دیدی بر تاریخ كه سرچشمهٔ شاه جهان

صبحی پاشادن صكره معارف نظارتنه كچن صفوت پاشا « مونته‌ره‌آنو » نامنده رومانیالی بر معماری جلب ایله چینیلی كوشكك بعض مرتبه تعمیرینه قیام ایلمش وحیفا كه معمار مرقوم سائقهٔ جهالتله بوبنای لطیفك ترتیبات داخلیه‌سنجه برطاقم تعدیلات اجراسنه ودیوارلرده‌كی میناكاری چینیلری‌ده قسماً قالدیروب قسماً دخی اوزرلرینی كیرج ایله صیوامق صورتیله بسبتون محوینه تصدی اتمشدر . بوكون موجود اولان بعض اقسامدن استدلال اولندیغنه نظراً فیروزه كبی مائی مینالر اوزرنده كنیش ، غایت نظربا یالدیزلی كتابه‌لر موجود ایكن بونلرك قسم اعظمی بسبتون محو اولوب كیتمشدر .

او وقت موزه مدیریتنده بولنان موسیو « ده‌تیه » بروجه محرر موزه اتخاذ اولنان چینیلی كوشكه حربیه آنبارنده محفوظ آنتیقه‌لری نقل ایله اونلری هیچ بر تصنیف علمی‌یه رعایت اتمكسزین ادخار ایلدی . واو آره‌لق معارف نظارتجه حاضرلنقده اولان واوتوز آلتی ماده‌دن مركب بولنان آثار عتیقه نظامنامه‌سی‌ده ٣٠ صفر ، ١٢٩١ تاریخنده موقع انتشاره قونلدی . نظامنامهٔ مذكور حكمنجه حفریات نتیجه‌سنده ظاهره اخراج اولنه‌جق اولان آنتیقه‌لر اوچه تقسیم اولنور . وبرقسمی حافره ، دیكر قسمی حفریاتك اجرا اولندیغی اراضی صاحبنه ، اوچنجی قسم دخی موزه‌یه عائد وراجع اولمسی لازم كلور ایدی . ایشته او اثناده ایدی كه آیدین ولایتی داخلنده « برغمه » قلعهٔ مشهوره‌سی خرابه‌سنده اجرای حفریاته با رخصت رسمیه مأذون بولنان آلمانیالی موسیو « هومان » فرانسزجه « ژیغانتوماشی » اسمیله شهرتشعار اولان واساطیر یونانیه آلهلری ایله دیولر آره‌سنده متحدث غوغالری تصویر ایدن قبارتمه طاشلردن مركب آثار جسیمهٔ قیمتداری كشفنه موفق اولمش ومعارف نظارتی جانبندن كیفیت تقسیمك اجراسی وظیفه‌سیله مكلف اولنق اوزره اعزامی ایجاب ایدن مأمورك ورودینه انتظاراً شو متعدد مرمر پارچه‌لری زمینه سریلمش ایدی .

برغمه قلعه‌سی تمامیله حكومته عائد بولندیغی جهتله « هومان » ایكی دفعه‌ده كشف واخراجنه موفق اولدیغی آثار گرانبهای مذكوردن ثلثانك آنف‌البیان نظامنامهٔ جدید مفادنجه عثمانلی موزه‌سنه عائدیتی وارستهٔ قید وبیان ایدی . بوحق صریحك اسماع واستردادی خصوصی دخی بالطبع موسیو « ده‌تیه » یه مترتب بروظیفه ایدی . شوحالده برغمه‌یه كوندرلمش اولان موی‌الیهك تهی دست عودت ایلدیكی كوریلنجه بونك او زمان هركسی مستغرق بهت وحیرت اتمش اوله‌جغنده‌ده شبهه یوق ایدی . هله موی‌الیهك نظارتی اقناع مقصدیله : « بو طاش پارچه‌لرندن موزه‌یه عائد و عدداً پك زیاده اولان حصه‌نك درسعادته نقلی ایچون یوزلرجه لیرالر صرفی لازمدر . بونلری آلمانلره بیك ناپولیونه صاتمق پك قولایدر . بویله پیس ، قیریق دوكوك ، عادی مرمر پارچه‌لرینه بوقدر پاره ویرمك بی لزومدر ! ... » زمیننده سرد مطالعات ایلمسی اوزرینه آرتق او آثار نادیده دخی مملكتمزی ترك ایله برلینه متوجهاً یوله روان اولمش والیوم شهر مذكورده صورت مخصوصه‌ده انشا ایدیلان [برغامون] موزه‌سی داخلنده موقع احترامه وضع ایدلمشدر . نهایت ١٢٩٦ سنهٔ هجریه‌سنده موسیو « ده‌تیه » وفات ایدر . لكن آلمان متاعی هروقتدن زیاده مظهر

بولغار حدودنده عثمانلی عسکری مزاری [مقالهٔ مخصوصه‌سنه مراجعت]

رواج اولدیغندن نظارت طرفندن او وقت برلین سفیری بولنان مرحوم سعدالله پاشایه ـ گویا برلین پازار تجارتنده ایستنیلان ساعتده بولنه بیلور بربضاعهٔ عادیه ایمش کبی ! ـ سریعاً برموزه مدیرینك بولدیریلوب استانبوله اعزامی اشعار اولندی . بوصره‌ده ایسه کیفیت پادشاهك گوش اطلاعنه واصل اولنجه ملل مختلفه‌یه منسوب برقاچ مدیرك تجربه‌سندن صکره برکره‌ده برعثمانلی مدیرینی دنه‌مك فائده‌دن خالی اولمیه‌جغی تأمل بیورلمش وبونك اوزرینه او زمان تشریفات عمومیه ناظری بولنان وبو مطالعهٔ پادشاهی‌یی تلقی ایلیان مرحوم منیر پاشا فرانسه مشاهیر منقشیننددن « بولانژه » نك شاگردی اولوب صناعت نفیسه‌ده بهرهٔ کاملی اولدیغی ـ وقتیله رفیق تحصیلی اولمق مناسبتیله ـ کندنجه معلوم بولنان حمدی بکك بو مأموریته الیق اوله‌جغی ذات

مشاهیر ارباب فندن دوقتور مچنیقوف [تمدید حیات مقاله‌سنه مراجعت]

شاهانه‌یه عرض ایله موزه مدیریتنه مشارالیهك تعیینی خصوصنه ارادهٔ سنیه صدورینه دلالت ایلمشدر .

دور مذکورده موجود مشکلات بیغایاتی اقتحام ایده‌جك درجه‌ده صلاحیت ذاتیه وقدرت شخصیه‌دن محروم بولنان حمدی بك ایچون درعهده ایلدیکی بووظیفه جداً آغیر وطاقتفرسا ایدی. بوبابده نظارته ، صدارته پادشاهه متعدد لایحه‌لر یازدی . علم آثار عتیقه‌نك نه‌درجه‌ده فائده بخش برعلم حالنه کلدیکنی ، آثار عتیقه‌نك نقدر قیمت واهمیتی حائز بولندیغنی ، موزه‌لرك اویله عادی بردبوی اولمقدن پك اوزاق بولندیغنی لازم کلنلره تلقین وافهامدن کری طورمدی. وفی‌الواقع اکثر احوالده اسعاف مسئول ومطلوب ایتدیرمکه‌ده موفق اولدی. بونکله برابر او زمان داخلیه نظارتی اشغال ایتمش اولان پدری اسبق مرحوم ادهم پاشانك موقعندن دخی بالاستفاده مأمورین ولایت ایله واسع برباب مخابره آچه‌رق اونلری‌ده تعقیب ایلکده بولندیغی مقصد وامله علاقه‌دار ایتدی .

موسیو (دەتیه) نك کافهٔ آثار عتیقه‌یی هیچ برتصنیف علمی وفنی‌یه رعایت ایلمکسزین بنای جدید داخنه ییغیویرمش اولدیغنی آنفاً بیان ایلمش ایدك . بردرجه‌ده‌که مثلا قبل‌المیلاد دردنجی عصرك محصولی اولان بریونان اثر منحوتنك یانی باشنده ردوس شوالیه‌لرینه مخصوص آرمایی حاوی برطاشك ، وکذلك برفنیکه‌سنك مزاری یاننده دخی تاریخ میلادینك ایلك عصرینه منسوب بر (یون پاسنور) ك اخذ موقع

ایلمش اولدیغی انظار حیرته چارپار ایدی . بناءً علیه آثار موجوده‌نك ترتیب وتنظیمنه اشد احتیاج بدیهی اولدیغندن او زمان فرانسه سفیری اولوب حمدی بكك احباسندن بولنان موسیو (تیسو) الیوم فرانسه انجمن دانشی اعضای بنامندن موسیو (سالومون ره‌ناق) ی حمدی بكك مراجعتی اوزرینه درسعادته دعوت ومشار الیه ایسه خارق‌العاده برنزاكت وحسن‌نیت ابراز ایله یالكز موزه‌ده‌كی آثارك تصنیفی دكل بالجمله قولكسیونلرك بر فهرست مجملی دخی ترتیب وتشكیلی خصوصنده موزه مدیریتنك امرینه آماده بولندیغنی بالبیان دعوت واقعه‌یه اجابت ایتمشدر .

دوقتور دووایه‌ن [تمدید حیات مقاله‌سنه مراجعت]

حمدی بك برطرفدن بووجهله تنظیم احواله علی قدرالامكان بذل مساعی ایلدیكی كبی دیكر طرفدن‌ده موزه‌نك مطلوب وجهله ترقیسنی تأمین ایده‌میان وحتی بعض جهتلرله داعیٔ ضرر اولمقدن بیله خالی قالمیان آثار عتیقه نظامنامهٔ قدیمنك بعض مرتبه تعدیل و توسیعی وازجمله آثار مكشوفه‌نك اوچه تقسیمی كیفیتنك فسخ ولغوی خصوصاتنك اهم امردن اولدیغی بالتقدیر ۱۲۹۹ [۱۸۸۳] تاریخنده یكی بر نظامنامه‌نك موقع تطبیقه وضعنه موفق اولمشدر . بو جهتله ممالك شاهانه‌ده‌كی یرلی و اجنبی بالجمله اهالینك رخصت رسمیه ایله ایده‌جكلری حفریاتده ظهور ایده‌جك آثار ایله تصادفاً الده ایدیله‌جك كافهٔ آثار عتیقه‌نك طوغریدن طوغری‌یه موزه‌یه عائدیتی تحت تأمینه آلنمش اولدیغندن موزه‌یه دخی او تاریخدن بدأ ایله كوندن كونه طریق ترقی وانتظامه داخل اولمشدر .

نظامنامهٔ مذكور ابتدای امرده اوروپاده خیلیجه تنقیده اوغرادی . بو ایسه طبیعی ایدی . چونكه اجنبی حافرلره ارتق آثار مكشوفه‌دن حصه افرازی ممكن دكل ایدی . معذلك مقصد علمی نهایت احراز غلبه وتفوق ایلدیكی جهتله آرتق اوروپا موزه‌لرنده برقاچ راقك آثار مكشوفهٔ جدیده ایله تزیین ایدلمسی هوسی‌ده آز برمدت صكره زائل اولدی . فی الحقیقه استانبول شهری هر طرفله تماماً‌ده مواصله‌ده بولندیغندن وعینی محلدن ظهور ایدن آنتیقه‌لرك انقسام ایتمسی، طاغنیق بولنمسی دخی بالطبع علم آثار عتیقه نقطهٔ نظرندن داعیٔ ضرر اولدیغندن آثار مذكوره‌یی تدقیق ومعاینه مقصدیله مملكت مملكت قوشمقدن ایسه آنلرك هیئت مجموعه‌سیله بریرده كورلمسی ارباب علم ایچون دها سهولتبخش اولدیغی آشكاردر . چونكه اوچه تقسیم قاعده‌سنه اقتفا اولندیغی حالده عینی موقعده نشأت ایدن برچوق اشیانك اوروپا قطعاتنك هر برینه وحتی - حافر شاید آمریقالی وآوستریالی ایسه - بتون جهانك نقاط مختلفه‌سنه نقل ایدیلرك طاغنیق برحالده بولنه‌جغی بدیهیدر . اووقت تصادفاً اخراج اولنمقده بولنان آثار عتیقه‌نك عددی زیاده ایدیسه‌ده درسعادتده دولت علیهٔ عثمانیه‌نك شرفیله متناسب برموزه تشكیلنه كفایت ایده‌جك درجه‌یی‌ده هوز بولمامش ایدی . بوجهتله بالذات موزه طرفندن اجرای حفریاته مباشرت اولنمسی لابد ایدی . فقط نظارتدن پاره‌یی نصل

هالەی قویروقلی ییلدیزی فوطوغرافیسی [مقالهٔ مخصوصه‌سنه مراجعت]

قوپارمه‌لی : ایشته بونك ایچوندر که ادهم پاشا ایلك دفعه اولق اوزره براعانه دفتری آچه‌رق برمقدار پاره جمعنه موفق اولمش ومبلغ متحصلی یدینه تسلیم ایلدیکی مخدومنه دخی « ئه‌ئولیا » قطعهٔ قدیمه‌سنده [١] کائن بعض شهرلرك تحت‌الارض مقابرینی حفر وتحری ایلمك امکانی احضار ایتمشدر .

بوایلك تشث کرچه جرأتکارانه عد ایدلمش ایدی ایسه‌ده استحصال اولنان نتایج اودرجه مهم اولقله

[١] بوکونکی آیوالق وبرغمه طرفلری

عبدالله چاوش

[نامق كمال بكك « وطن » پيه‌سنده مذكور سلستره محاربهٔ قديمه‌سنده روس محاصره اوردوسی جبخانه‌سنی آتشله‌مش اولان قهرمان عبدالله چاوش كچن ياز شهرمزه كله‌رك برخيلی اعزاز كوردی. كنديسی طقسان بش ياشنی متجاوزدر. آيدين ولايتی داخلنده‌كی قريه‌سنده ايكن حكومت مشروطه‌مزجه بالتحری بولديرلمش وكنديسنه ٣٠٠ غروش معاش شهری تخصيص ايدلديكی كبی عسكری موزه‌سنه وضع ايدلمك اوزره رسمی چيقارلمشدر.]

برابراوقدر جالب ممنونيت ايدی كه نظارتی هرسنه وزنه‌سنی كشاد و بيچاره مديرك دست تهيسنه برقاچ پاره توديع ايده‌جك صورتده علاقه‌دار ايلمكدن خالی قالمادی ..

الحاصل ١٨٨٧ و ١٨٨٨ سنه‌لرنده حمدی بك طرفندن (صيدا) شهرنده اجرا ايدلمش اولان حفريات اليوم مشهور انام اولان اوبيهمتا لحود ومقابر عتيقه‌يی ظاهره وضع ايلمشدر. فقط بونلرك تشهيرينه مخصوص بر محل دخی لازم ايدی . جينيلی كوشكده ايسه برقالمدقدن صكره ذاتاً قپوسی دخی آبدات مذكوره‌نك امرارينه مساعد اوليه‌جق درجه‌ده كوچكدر . بولحدلركنديی صندوقلری داخلنده برسنه قالدقدن صوكره نهايت حمدی بك اسماع مرام ايله بربنای جديدك انشاسنه رخصت استحصال ايده‌بيلمشدر .

جينيلی كوشكك پيشكاهنده وعينی محوراوزرنده بولنان بوبنای ظريف اسلوب يونانيده انشا اولنمش و (ايبيونيك) طرزنده‌كی (پيلاسترو) يعنی عمودلری دخی درت ستونه متكی « فرونتون » يعنی جبههٔ مثلثيه‌نك آلتنده وكنيش بر نردبانك باش طرفنده محتشم بر مدخلك طرفيننه ديزلمشدر . دهليزه كيرلدكده صاغ وصول طرفنده‌كی ايكی قپودن هربرينك ٢٧ شر مترو طول و ١٤ مترو عرضنده ايكی صالونك داخلنده موضوع موقع تشهير اولان يوز اوتوز آلتی عدد لحود ومقابر عتيقه اليوم جمله‌نك نظر تقدير وحرمتنی جالبدر . اوروپا موزه‌لرينك هيچ برنده مثل ونظيرلری يوقدر .

بو بنای دلپذيرك وجهه‌سی ٦٦ مترو طولنده اولديغی كبی عمق بنا دخی ١٥ مترودن عبارتدر .

« قاريا » قطعهٔ قديمه‌سنده يعنی آيدين ولايتی مضافاتندن منتشا سنجاغنه تابع « ميلاس » قضاسی داخلنده

آمريقاده نيويورقده يوكسك برقله [مقالهٔ مخصوصه‌سنه مراجعت]

اليوم « ايليه » ناميله معروف واسم قديمى « لا كينه » اولان قريه‌ده « هه‌قات » اسمنده‌كى معبوده‌يه وقف واتحاف اولنمش بر معبدك موجود اولديغنه واقف اولان حمدى بك ١٨٩١ و ١٨٩٢ سنه‌لرنده اوراسنى دخى حفر ايله معبد مذكورك بتون « فريز » ينى ظاهره چيقارمق كبى برموفقيته نائل اولديغندن كرك بو وكرك بلاطجق [قديم مندرس مغنيساسى] موقعنده [ديان لوقوفرين] ه تبرع ايدلمش اولان معبد فريزينك برقسم اعظمى ودها سائر برچوق اشياى ذى‌قيم عثمانلى موزه‌سنه نقل اولنمش ايسه‌ده ابنيهٔ موجوده‌نك عدم استيعابى حسبيله تاريخ مذكوردن برى موزه باغچه‌سنده وصندوقلر ايچنده طورمقده ويپدرپى ورود ايدن آثار مماثله ايله متنوع مسكوكات عتيقه قوالكسيونلرى دخى تزايد ايتمكده بولنديغندن بونلرك وضع وتشهيرينه مخصوص اولمق ويكى موزه‌نك طرز معماريسنه مطابق اوله‌رق بوكا اتصال ايتمك

پلوویوز طورپیدوسی تخلیص ایدلدکدن صوکره
فرانسه‌نك بوتحت‌البحر سفینه‌سی مانش دکزنده غرق اوله‌رق درونده‌کی مرتباتی انقطاع تنفسدن وفات ایتمشلر وسفینه برچوق عملیاتدن صوکره تخلیص ایدلمشدر.

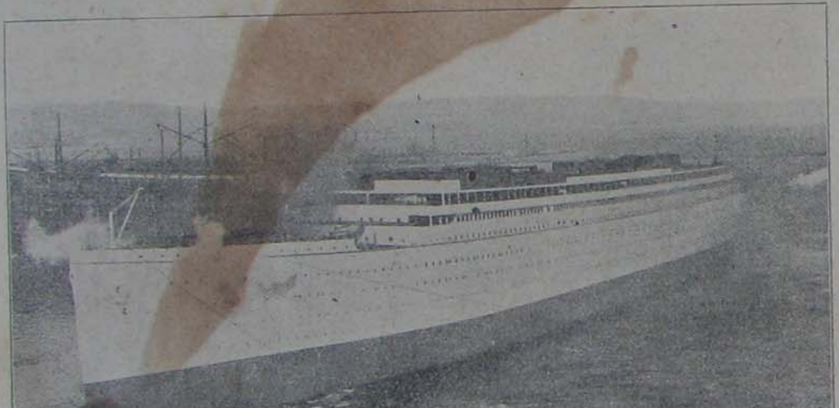

دنیانك اك بویوك واپوری: انکلتره‌ده بلفاست‌ده کچن قیش دکزه ایندیریلن اولمپیك واپوری
[مقالهٔ مخصوصه‌سنه مراجعت]

اوزره چینیلی کوشکك شرق وغرب جهتلرینه برر دائره دها انشاسنه مساعدهٔ پادشاهی صادر اولسی اوزرینه انشاآته باشلانلمش وشرق جهتنده‌کی بنانك امر انشاآتی ۳۱۹ سنه‌سی اوائلنده ، غربده‌کنك‌ده

بطرس غالی پاشا [بر خیلی سنه‌لر مصرده ریاست وکالده بولنان بوذات مصر فرقهٔ ملیه‌سی منسوبیتندن ابراهیم ناصیف الوردانی طرفندن کچن یاز رووولورله قتل ایدلمشدر.]

٣٢٣ سنه‌سی نیسانده واصل حد ختام اولمشدر. شمدی‌ده عثمانلی موزه‌سنك حاوی اولدیغی آثارك باشلیجه‌لرندن برنبذه بحث ایده‌لم. آثار وآبدات گرانبهادن یالکز اك زیاده حائز اهمیت اولانلرینك تعریف و توصیفی لازم کلن بر جلد کتاب طولدیره‌ق اقتضا ایدر . ذاتاً بونلرك انواع مختلفه‌سی حقنده بر چوق قاتالوغلر موجود اولدیغندن بز بوراده آثار موجوده‌دن یالکز اك مهملرینی سریعاً نظر امعاندن امرار ایده‌جکز:

عمان کافهٔ ادواره عائد اولمق اوزره مرمردن مصنوع اولان آبدات منحوته‌نك عددی او چیوزه یقین اولوب بونلردن اسکندر کبیر ، آیدین شهرنده [اسم قدیمی « زال» اولوب خرابه‌لرندن بعض آثار الآن شهرك آرقه طرفنده‌کی تپه‌لرده کوریلور . بورانك مسلك هیکلتراشیسی وقتیله مشهور ایدی] چیقان « آپوللون » . برغمه‌ده کشف ازلنان « هرماقرودیت » [١] طرابلس غربده « لبده » [قدیم لپتیس ماغنا] ده ظهور ایدن « آتهنا » وتعبیر دیکر « مینروا » « اردك » ده کشف اولنان « سازنده قادین » وسائره هیکللری شایان تذکاردر ؛ مقابر عتیقه‌یه عائد اولان آثاره کلنجه بو خصوصده موزه‌مز جهانك اك زنکین اولانیدرکه اك مهملری : صدراب . نوحه کران ، لیکیا نامللری آلتنده معروف اولان لحود ایله اسکندر کبیر لحدی اون دردی دخی (صیدا) شهرنده ظهره اخراج اولنمشدر . فنیکه‌ده بیاض مرمرلردن اعمال ایدیلوب جسد انسانی‌یی تقلیداً یاپلمش اولمق حسبیله یونانجه « شبه انسان » معناسنه اولان « آنتروپوئید » نامنده‌کی لحدلر دخی حائز اهمیت وعددی اون دردن عبارتدر .

طونج آثار میاننده ایکی مصارع هیکلی کوریلورکه ابعاد طبیعیه‌ده مصنوع وطرسوس شهرنده مکشوف اولان شو یکی اثر برر خارقهٔ بیهمتا اطلاقه احرادر . برده بورومکده اولدیغی حالده تصویر ایدلمش اولان بر (هرکول) ایله یانیه جوارنده بولنمش وذیقیمت طاشدن معمول کوزلری دخی الآن حسن محافظه ایدلمش بر (ژوپیتر) هیکلی وپك زیاده ظریف برآیینهٔ منحوت شایستهٔ ذکر وبیاندر .

منحوتات واوانی وسائر اشیا وادواتدن عبارت اولوب ادوار مختلفه‌یه عائد بولنان بر چوق قبریس آنتیقه‌لری دخی بتون برصالونی طولدیرمقده‌در .

خطهٔ یمانیه‌نك اهالئ قدیمه‌سی اولوب (حمیر) نامی آلتنده معروف بولنان قومه عائد آبدات وکتابه‌لرك جهانده نظیری مفقوددر . (تدمر) منحوتات وکتاباتی‌ده عدداً کثیر اولدیغی کبی قبل المیلاد اوتجی عصره طوغری شمالی سوریه ایله اناطولینك برقسمنی تحت حکومت ونفوذلرنده بولندیرمش و (هیتیت) نامیله

[١] یونانجه اولوب خنثی دیمکدر.

طانلمش اولان قومه عائد برچوق مصنوعات هیکلتراشی دخی الك واسع صالونلردن برینی اشغال ایلمکده‌در. معمولات عتیقهٔ زجاجیه قوللکسیونی پك ظریف اولدیغی کبی کلدانی وآثوریلره متعلق آثار دخی پك زیاده‌در . آناطولینك بر چوق مواقعنده ظاهره چیقارلمش ویتشمش طوپراقدن اعمال اولنمش پك چوق آثار واوانی وبونلرده ظرافتی جالب دقت برخیلی اشکال صغیره کوریلور. مسکوکات قوللکسیونی دخی پك عظیم اولوب الیوم یالکز مسکوکات اسلامیه تصنیف ایدلمش وبونلره دائر قاتالوغلر دخی ترتیب اولنمشدر . صناعت اسلامیه‌یه متعلق اولان آثار واشیانك عددی یوماً فیوماً تزاید ایتمکده‌در . بونلر میاننده موجود بر چوق طونج پارچه‌لر ، خالی سجاده‌لر ، کتاب جلدلری ، ال یازیلر ، چینیلر ، معمولات خشبیه اوروپاده الك بیوك موزه‌لرك بیله باعث شرفی اوله‌جق آثاردن معدود اولوب کاملاً چینیلی کوشك داخلنده تشهیر ایدلمشدر . مجوهرات واحجار محکوکه‌نك مقداری ده همیشه تکثر ایتمکده‌در .

بطرس پاشانك قتلی اوزرینه تعیین ایدیلن
یکی مصر رئیس وکلاسی محمد پاشا

ایشته احتوا ایلدیکی آثار واشیای کرانبهادن یالکز برقاچنی صورت بسیطه‌ده ذکر ایلمش اولدیغمز عثمانلی موزه‌سنك برکون کلوبده دنیانك الك بیوك موزه‌سی ، موزه‌لرك الك زنکین ومهمی اوله‌جق بردرجه‌یه ارتقا ایتمسی اصلامستبعد دکلدر . استقبالك موزه‌سیدر . چونکه کلدانیلر . آثوریلر ، هیتیتلر . آرمنیلر فنیکه‌لیلر ، نبطیلر ، حمیریلر ، قاریالیلر ، قریغالیلر ، ایپونیالیلر ، بتون بوقوملر خاك پاك عثمانی اوزرنده وقتیله تعیش ایتمش اولدقلرندن کندی مدنیت قدیمه‌لری آثارینی زیر زمینده مدفون براقمشلردر . بناءً علیه هر قازمه‌ده اهمیت تاریخیه وصناعیه‌یی حائز برکتابهٔ قیمتدار ویا برخیلی آثار کرانبها ظهور ایده‌رك کافه‌سنك عثمانلی موزه‌سنی تزیین ایده‌جکی واورداده هر بر اثرك فن وصناعتك تعیین ایده‌جکی موقع مخصوصی اشغال ایلیه‌جکی آشکار وبوصورتده آز زمانده عثمانلی موزه‌سی اقوام زائله‌نك بردفینهٔ تاریخیه‌سی ومحصول دهالرینك برودیعه‌کاه لایفناسی اوله‌جغی وارستهٔ قید تذکاردر .

دیون عمومیه کتوبجیسی
وحید

صوك سنه‌نك موده‌لرندن : پارس عالم تنزهنده .

— دوقتور چيتوف ودوه آيه‌نك نظريات ومساعيسى —

تمديد حيات

١٩٠٣ سنه‌سنده پاستور انستيتوسى مدير معاونى دوقتور مچنيقوف « فلسفهٔ نيكبينانه : optimiste Essai de philossophie » نامنده بر كتاب نشر ايتمشدى. بونده انسانك مستقبلنه‌ايلك اولوى .

صوڭ سنه‌نك مودەلرندن : برقاچ نمونه

بوكون صوك دقيقه‌يى تعجيل ايدن هردرلو تشوشات عضويه‌دن آزاده ، برحياتك استراحتبخش وطبيعى برنتيجه كبى تلقى ايده‌جكلرينى ارائه ايديبوردى . او ، كنديسنه ١٩٠٨ ده نوبل مكافاتنى قازانديران ووجود بشره تأمين معافيت ايدن كشفى اوزرينه استناد ايده‌رك اختيارلغى منع وازاله ايتمك ، بو صورتله حيات بشريه‌نك مدت وسطيه‌سنى تمديد أيله‌مك امكاننه امثال سائره‌سنه مشابه برمسئلهٔ فنيه نظريله باقيوردى .

فقط بوموفقيتى استحصال ايچين اجراسى لازم كلن تدقيقاتك نه‌مديد برسعى ايستيه‌جكنى دوشونه‌رك دها آز زمانده تأمين موفقيت ايده‌جك ديكر مساعى‌يه حصر نفس ايتدى .

صوكره مشهور « دوقتور دوآيه‌ن » مچنيقوفك نظرياتنى تطبيقه چاليشدى . أكر تحقق ايدرسه طبابتده عظيم بركورولتو ياپاجق يكى برطرز تداوى چيقاردى .

دوقتور دوآيه‌نك ياپمق ايسته‌ديكى شى آرتق اختيارلغى ازاله ايتمك وياخود هردرلو امراض وتشوشات عضويه‌يه قارشى برمعافيت بشريه وجوده كتيرمك ده كلدر . اونك ادعاسى ميقروبلى خسته‌لقلرى ايلك ظهورلرنده توقيف وازاله ايتمك وبو صورتله مونى اوزون برزمان ايچين تأخير أيله‌مكدر . پك اساسلى وعلمى اولان نظريه‌سى حقيقةً تسخير كاردر . بالطبع بونظرياتك تطبيقندن تولد ايده‌جكى وعد اولنان نتايجى بوكبى مسائلده الزم اولان بر تفتيش علمى‌يه تابع طوتمادن تصديق وتأمين ايتمك قابل دكلدر . بز يالكز بونظريه‌يى مختصراً بيان ايده‌جكز :

خسته‌لقلرك اكثرى ميقروبلردن متولددر ؛ بعضيلرى ميقروبلرك حجيراتمز اوزرينه طوغرودن طوغرويه تأثيرندن ، بعضيلرى بوميقروبلرك افراز ايتديكلرى توقسينلرك تأثيرندن نشئت ايدر . بعض

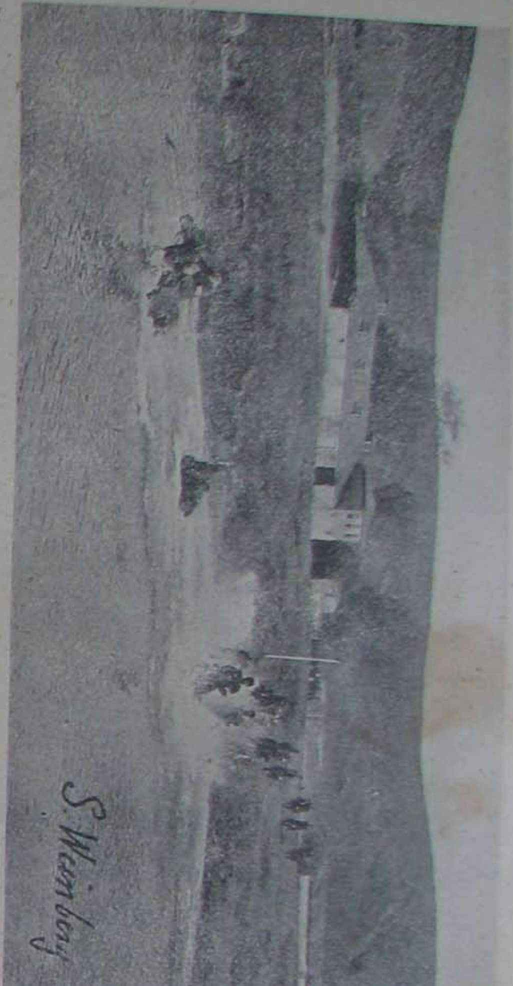

بردە جنديالكی و جنس فرسك اصلاحی تشويقی اجلك اوزره كچن نيسان طرفنده ترتيب اولنان كاغدخانه آت ياريشلرندن برمنظره

كيمسەلرك وجودلرينك بعضى ميقروبلرك تأثيراتنەقارشى آز ويا چوق برمعافيته مالك اولدقلرى چوقدن برى تعين ايتمشدر. فرضا زنجيلر ورمه يك چوق مستعد اولدقلرى حالده مالاريا وحماى اصفر خستەلقلرينه قارشى پك آز مستعددرلر ؛ امراض مستوليه زمانلرنده ظاهراً مصاب اولمالرى يك محتمل اولان كيمسەلر مصون قالبرلر . عينيله كچى و هند طوموزىده ـ انسانلر ايچين مهلك برزهر اولان ـ بەلادون اوتى يرلر. وقتيله « مهرداد » بعض زهرلره آليشمشدى، اونلروجودينه اجراى تأثير ايتميوردى ؛ نته كيم شيمدىده بعض اقوام وحشيه چوق مقدارده « آرسەنيق » آليورلر. ايشته بوتدقيقاته بناء بعضى ميقروبلرك تأثيراتنه قارشى معافيت تأمين ايتمك ايچين دوران دمه ، تأثيرى تخفيف اولونمش زهرلر وسائره ادخال ايتمەنك فائدەسى محققدر . حتى بوكون بعض خستەلقلرده مراجعت اولونان تداوىده بوندن باشقه برشى يوقدر .

ايشته دووآيەن بو اساس اوزرينه حركت ايدەرك جهاز تنفسيه ، جهاز هضميه ، جلده عائد خستەلقلره ، حماى تيفوئيدى وسائر حمالرك ، مزمن روماتيزما ، قانسەر ، ورم كبى امراضك بوتون مضراتى ازاله ايتمك قابل اولديغنى ادعا ايتمشدر . بوصورتله حياتك تمديدى ده ممكن اوليور ديمكدر .

مومى اليه دوقتورك مسئلەيى لايقيله تدقيق وكنديسنجه قناعت حاصل ايتمەدن بويله برادعا درميان ايتمش اولماسى ايسه وارد اولاماز . بناءً عليه ياقين براستقبالده تحقق ايدرك نتائج مفيده ويرەجك اولان بوكشف مهمى حياته علاقەوص بوطيى اولان بوتون انسانلره ممنونيتله تبشير، محضر وموجدلرينك رسملريله صحيفەلريمزى تزيين ايدييورز .

حدود بوینده عسکر مزاری

صحیفه‌لریمزده مندرج بررسم بولغار حدودنده برمصادمه‌ده شهید دوشن برعثمانلی نفرینك مزارینی کوستریبور . بوشهید محترمك منسوب اولدیغی طابور ارکان ونفراتی طرفندن ایکی طرفی طاشلرله شویله‌جه اوریلیویره‌رك باش وآیاق اوجلرینه برر یازیلی طاش دیکلمش برقبردرکه زمانك هجوم تخریبکاریسنه اك چوق برقاچ آی ، برقاچ سنه طایانه‌بیلیر . حال بوکه اللی آدیم اوته‌ده ، بلغارلرکندی عسکر- لرندن مقتول دوشنلر ایچون اویله مزارلر یاپیورلر ، اویله آبده‌لر انشا ایدیورلرکه بونلر عصرلرجه طایانیر ، یوزلرجه سنه صوکره حکایهٔ سرنوشت ایدر . وطنك تراب پاکنی مدافعه ایچون وطن جدا ، غریب برحال ایچنده ترك حیات ایدن شهیدلرمزه ـ بلغارلردن اورنك آله‌جق قدر ـ حرمتده قصور ایتمه‌لی می‌یز ؟.. شکرکه کچنلرده برتورك غزته‌سی ، «طنین» بوحال مؤلمی انظار تأسفه عرض ایده‌رك ، حدود بویلرنده شهید دوشن عثمانلی عسکرلری ایچون مکمل برمزار وجوده کتیرلمك اوزره براعانه آچدی . وبعض حمیتکاران امت بواعانه‌یه درحال شتاب ایتدی . بزم‌ده سویلیه‌ـ جکمز ، شورسمك برلسان حزین وغریب ایله عرض ایتدیکی کسوهٔ خراببنك قابلرده اویاندیره‌جغی حس حمیتدن استعانه ایتمك .طنینك آچدیغی اعانه‌یه ارباب مروتك بذل اشتراك ایله‌ملرینی تمنی ایتمکدر .

کچن آغستوس ظرفنده ، حاصلاتی دونانمای عثمانی اعانه‌سنه مخصوص اولمق اوزره ، موده‌ده اجرا اقلنان قایق یاریشلری مناظرندن

استانبول سوقاق کوپکلرینك قفسلی آرابه‌لرله طوپلانه‌رق ماونه‌لرله
خیرسز آطه‌یه نقلی

هاله‌ی قویروقلی ییلدیزی

کچن سنه مایساك بشنجی کونی کره‌مزك قربندن کچه‌رك بزه‌چارباجق ظنیله برخیلی مراق واندیشه‌یی موجب اولان هاله‌ی حقنده مروردن صوکره ویره‌جکمز ایضاحات آتیه صحنهٔ حیاندن چکیلن آدملر حقنده یازیلان ترجمهٔ حاللر مقامنده‌در .

بو قویروقلی ییلدیز سماده عظیم برقطع ناقص چیزه‌رك وبو محرکی یتمش بش سنه‌ده اکمال ایدرك سیران ایتمکده‌در . بو محرکك نسبتهٔ حاد اولان انتهالرندن بری کونشمزه اك یقین ودیکری اك اوزاق مسافه‌ده بولنیور . فضادن منظومهٔ شمسه طوغری یاقلاشدقچه صره‌سیله مریخ ، ارض ، زهره سیاره‌لرینك محرکلرینه تقرب ایدر . بعده بتکرار تباعده باشلار . بو سیاره‌لر حرکت انتقالیه‌لری اثناسنده نجم کیسودارك محرکنه یعنی تعقیب ایتدیکی یوله قریب مواقعنده بولندیغی کونلر نجم مذکور آنلرك آفاقندن بالطبع مشاهده اولنور . سیاره‌لر برطرفدن وقویروقلی ییلدیز دیکر جهتدن ، کندی محرك واستقامتلرندن حرکت انتقالیه‌لرینی تعقیب ایتدکجه یکدیکرلرندن اوزاقلاشه‌رق نجم کیسودار آرتق کورونمز اولور . هله برقطع ناقص منحنی اولدیغی سویله‌دیکمز محرکنك شمسه یقین منتهای محدبنی قطع ایله تکرار منظومهٔ شمسیه‌دن اوزاقلاشمق اوزره فضا داخلنده سیران دائمیسنده دوام ایدنجه سنه‌لرجه کوزدن نهان اولور . ایشته بوجمله‌دن ، کچن سنه آیلرجه مدت سیاره‌مزك بعض آفاقندن کورینن قویروقلی ییلدیز هاله‌ی اسمنده ایدی .

خیرسز آطه‌لردن سیوری آطه‌یه نفی ایدیلن استانبول کوپکلری

بونك حسابات فلکیه ایله تعین ایدن بعض نتایجنه کوره‌ذیل سیالی تشکیل ایدن غازاتك سیاره‌مزی سوپوروب کچه‌جکی حقنده برظن فنی حاصل اولدیغندن عمومك اوهامنی موجب اولمشدر . بوبابده کوریلن معلومات فنیه‌یی تعداد ایدیورز : یکرمی اوچ بیسانده هاله‌ی بزدن ۱٦٤٫۰۰۰٫۰۰۰ کیلو متروماقه‌ده اولوب بزه طوغرو کونده ۵۰۰۰۰۰ کیلو مترولق برسرعتله تقرب ایتمکده ایدی . نوه‌سنك قطری سیاره‌مز قطرندن اوتوز دفعه جسیم اولوب ۳۸۰۰۰۰ کیلو مترو جسامتنده‌در . یعنی ارضدن قمره قدر اولان مسافه‌یی نوه‌سی ایله املا ایده‌بیلیر . شیمدی ایسه دیکر بعض مقادیر معلومه‌یی نظر اعتباره آلهلم . سیاره‌لرك شمسه نسبت اولنان مسافه‌لری بروجه آتیدر :

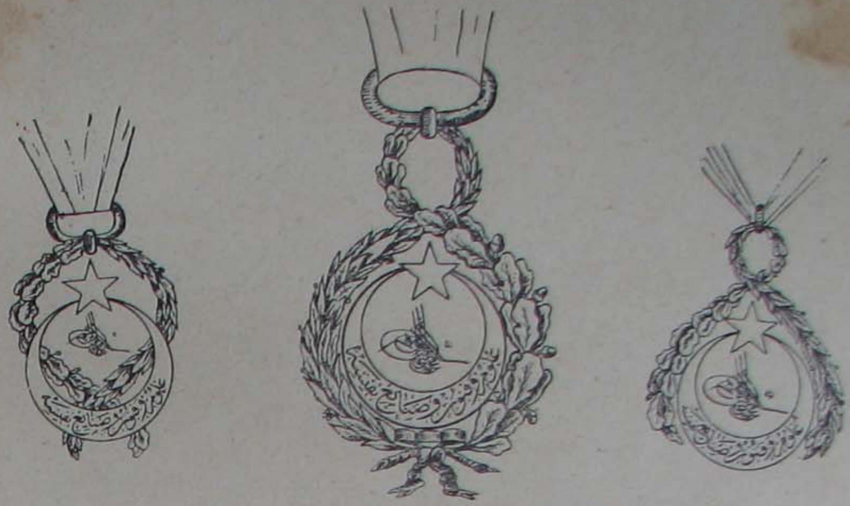

ایکنجی رتبه‌سی — برنجی رتبه‌سی — اوچنجی رتبه‌سی

معارف نشانی [مقالهٔ مخصوصه‌سنه مراجعت]

عطارد شمسدن ۵۸ ملیون ، زهره ۱۰۸ میلیون ، ارض ۱۴۹ میلیون ، مریخ ۲۲۷ میلیون ژوپیتر ۷۷۵ میلیون ، زحل ۱۴۲۱ میلیون ، اورانوس ۲۸۵۸ میلیون ، نپتون ۴۴۷۸ میلیون کیلو مترو بعد مسافه‌ده‌در . هاله‌نك محرکی بتون منظومهٔ شمسیه‌نك خارجنه چیقوب فضای مطلقه داخل اولیور . تخمیناً بش ملیار کیلو مترو طولنده‌در .

هاله‌ی یلدیزی کونشه کچن مارتك یکرمیسنده اك قریب برمحله‌ده بولنیوردی . اوزمان ۹۰ کیلو مترو قدر کونشه تقرب ایتمشدی . او وقتدن اعتباراً استقامتی ارضك محرکنه طوغری اولدیغندن بزه یاقلاشمقده‌در . یکرمی نیسانده بزدن اولان مسافه‌سی ۲۰ میلیون کیلو مترو ایدی . ایشته بو حرکتلر نتیجه‌سنده اوله‌رق آفاق ارضدن هاله‌نك مشاهده‌سی ممکن اولیوردی

۱۸ افرنجی مایسك نصف اللیلندن ایکی ساعت صکره قویروقلی یلدیز ، ارض و کونش براستقامتده بوله‌رق ارض ایله هاله‌ی آره‌سنده ۲۶ میلیون کیلو مترو قدر برمسافه بولنمش . و هاله‌نك قویروغنك اینه حسابات تقریبیه ایله ۱۰۰ میلیون کیلو مترو راده‌سنده اولدیغی حساب ایدلمشدر . اولجه ، محرکلرك استقامتی و قویروغك تعقیب ایده‌جکی استقامت حسابات فلکیه‌یه موافق کله‌جك اولورسه افرنجی مایسك ۱۷ نجی کیجه‌سنده سیاره‌مزك بو قویروغك ایچندن کچه‌جکی ، حتی درونده‌ده برمدت قاله‌جغی سویله‌نیوردی . بو تخمین عینیله واقع اولمش وفقط بو تصادفدن کرهٔ ارض ایچون قطعیاً قورقوله‌جق هیچ برشی اولمادیغی میدانه چیقمشدر .

چونکه قویروقلی یلدیزك نوه‌دن ۲۶ ملیون کیلو مترو مسافه‌ده‌کی مواد سیاله‌سی هیچ برضرر ایراثنه مقتدر برماهیتی حائز دکلدی . آن تهلکه کچدیکی جهتله فنك بو تأمیناتی شیمدی دها زیاده قناعتله تلقی ایده‌بیلیرز ، دکلمی ؟

[مقالهٔ مخصوصه سنه مراجعت] فاسده عثمانلی ضابطلرینك مغربیلری ارشاد وتدریسی

نیویورقده یوکسك برقله

(نیویورق) لیمانه گیردیکی زمان درحال برچوق بویوك ویوکسك قله‌لر نظر دقته چارپار. نیویورقده بنالرك بوقدر یوکسك انشا اولنمه‌سی اوراده اراضینك پك بهالی اولمسندن ایلری کلمکده‌در.

بوندن باشقه بنالر نه‌قدر یوکسك انشا اولنور ایسه اوقدر پاره کتیریر. چونکه بوصورتله برطرفدن

برچوق يازيخانه‌لر ايجاره ويريله‌بيله‌جكی كبی ديكرطرفدن نيويورقده اك يوكسك خانه‌لرك اك بهالی اولمسندن طولايی بونلر ، يوكسك فيئات ايله ايجار ايديله بيله‌جكدر . يوكسك خانه‌لرك بهالی اولمسی اورالرده توزك ، كورولتينك آز وضيانك چوق اولمسندن ايلری كليور . بوقدر يوكسك محللره چيقمق ايچون مرديون زحمتی دخی يوقدر . چونكه بنالر داخلنده برچوق آسانسورلر صباحدن اقشامه قدر ايشلمكده‌درلر .

آمريقالیلر بو قله‌لرده يالكز يازيخانه‌لر تأسيس ايتمزلر. بعض دفعه بو بنالرك يكرمی قاتندن بر باركيرك آشاغی طوغری باقديغی كوريلير. چونكه بر آرابه‌جی بوراده بر آخير كيرالامشدر. آمريقاده برانشاآت نظامنامه‌سی موجود اولمديغندن هركس ايستديكی قدر يوكسك بنا انشا ايده بيلير. رسمده كوريلن قله‌نك ارتفاعی ٢٠١ متره‌در . دنياده اك يوكسك قله‌لر ايله بوقله آره‌سنده بر مقايسه اجرا ايتمك ايچون يانته اك يوكسك قله‌لرك رسمنی وضع ايتدك . مثلا واشينغتونده‌كی ديكيلی طاشك، قله‌لرك ارتفاعی ١٥٦ مترودر. آمريقاده‌كی سائر قله‌لردخی بوقله قدريوكسك دكلدرلر. مثلا (پارق رود بيلوينغ) ١١٩ مترودر. واشينغتونده‌كی قله‌ايسه ٨٨ مترودر.

تخالف اذواق : عرق ابيضده باش توالتی

اولمپيك واپوری

كچن افرنجی تشرين اولك ٢٠ سنده «هارلاند ئه‌ندوولف» انشا آت دستكاهلری طرفندن « وايت استر » سيرسفائن شركتی حسابنه تنزيل ايديلن « اولمپيك » سفينه‌سی دنياده شيمدی‌يه قدر انشا ايديلن اك بويوك واپوردر . بو « ده‌كيز شهری » . اوچ سنه اول انشا ايديلوب اوزماندنبری دنيانك اك بويوك سفينه‌سی اولان « لوزيتانيا » واپوروندن ٢٥ مترو دها اوزوندر . و« ١٣,٠٠٠» طون دها فضله حجم استيعابيده‌در . اولمپيك واپوری هرخصوصده « لوزيتانيا » واپورينه فائق اولوب يالكز قوهٔ محركه اعتباريله اونك دونده‌در . زيرا اولمپيك واپورينك ماكنه‌لری ٥٠ بيك باركير قوتنی حائز اولديغی حالده « لوزيتانيا » واپورنده‌كی ماكنه‌لری ٧٠ بيك باركير قوتی حائزدر .

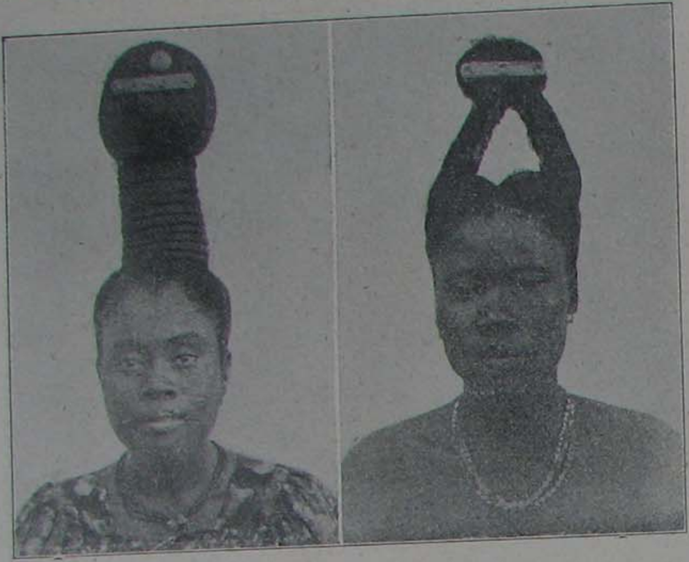

تخالف اذواق : عرق اسودده باش تووالتی

اولمپیك واپوری دریایه تنزیل ایدلدیکی صره‌ده ٢٧ بیك طون ثقالتی حائزدی . دینه بیلیرکه یر یوزنده مدنیت استقرار بولدیغی زماندن بری قره‌دن ده کیزه آتیلان الك مدهش ثقلت بودر . بو واپورك طولی ٨٤٠ قدم یعنی ٢٧١ متره‌در. عرضی ٢٩,٧٠ مترودر . بوواپورك تکمیل تجهیزاتی بیتدیکی زمان « وایت استار» قومپانیه‌سنه ٥٠ میلیون فرانقدن زیاده‌یه مال اوله‌جقدر . حالبوکه لوزیتانیا واپوری ایچون ٣٣ میلیون فرانق صرف ایدلمشدی . کذلك بوواپور ٤٠,٠٠٠ طون حجم استیعابینده‌در . ٧٦٠ طائفه‌یی و ٢,٥٠٠ یولجی‌یی فراخ فراخ آله‌جقدر .

سیاحلر ایچون بوواپور الك مکمل اوتللر درجه‌سنده اسباب استراحتی حائزدر . ١٢ قاتی واردر . بوقاتلر تکمیل چلیك بوله‌لردن معمولدر . واپورك « تنزه‌ کوورته‌سی » عادتا بر « باغچه‌لی غازینو » در . بوباغچه‌لی کوورته‌ده هرنوع نادر نباتات ، لطیف چیچکلر ، آغاجلر ، حتی صارماشیقلر واردر . بوندن باشقه واپورده تیاترو ایچون ، بالو ایچون ، اسکه‌تین ایچون صالونلر ، آلاتورقه برحمام ، « ته‌نیس » اویونی ایچون بردائره ، برژیمناستیك محلی ، بردکز حمامی وبرده چوجق تربیه‌خانه‌سی موجوددر .

مع‌مافیه بوقدر جسیم ، بوقدر مکمل اولان بوواپور برقاچ سنه‌یه قدر برنجیلکی ، دها طوغریسی یکانه‌لکی غائب ایده‌جکدر . زیرا اوکزده‌کی کانون ثانیده بین قومپانیه « تیتانیك » اسمنده . بوواپورك برأشنی دریایه ایندیره‌جکدر . کذلك « کونارد » قومپانیه‌سیله دیکر بویوك بحر محیط قومپانیه‌لری‌ده بویله واپورلر انشاسنه حاضرلانمقده‌درلر .

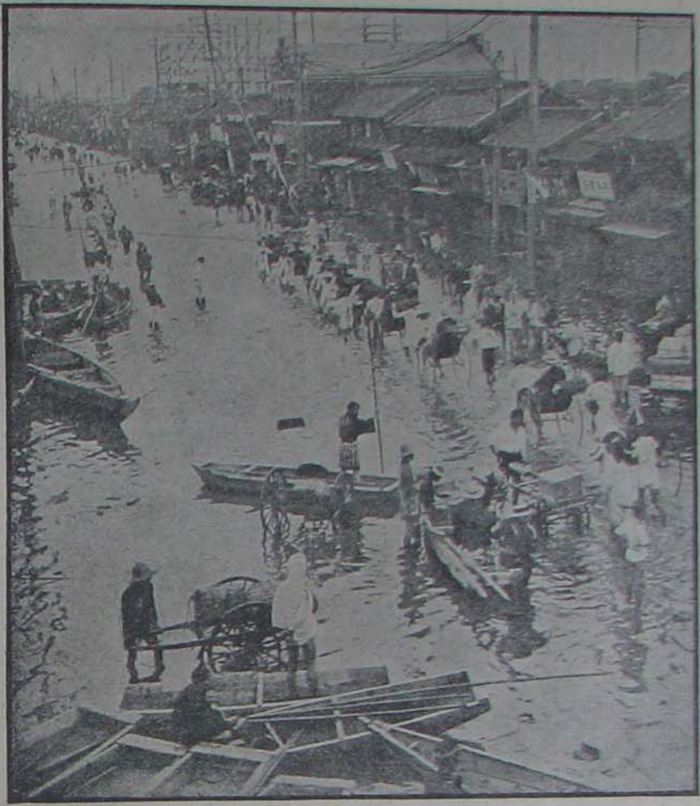

توكيوده فيضان

[توكيو فيضانى اولكى سنه‌كى پارس فيضانندن دها مدهش اولمش . ۳۰,۰۰۰ خانه صولر آلتنده قالمش ويا منهدم اولمش . ۲۰۰,۰۰۰ كشى مسكندن محروم . سوقاقلره دوكلمشدر .]

معارف نشانى نظامنامه‌سى

برنجى ماده — سلك تعليم منتسبينه وخدمات معارفپرورانه‌لرى مشاهد اولان ذواته اعطا اولنمق اوزره بوكره « معارف نشانى » ناميله برنشان احداث اولنمشدر .

ايكنجى ماده — معارف نشانى اوچ رتبه اوزرينه مرتبدر .

اوچنجى ماده — اشبو نشان قيد حيات ايله اعطا اولنور .

دردنجى ماده — معارف نشاننك برنجى وايكنجى واوچنجى رتبه‌لرى زمينى قرمزى مينه‌لى محدب برداٸره اوزرنده علامت سنيۀ دولت عثمانيه اولان هلال ويلديزى وهلالك اورته‌سنده طغراى همايونى حاوى اوله‌جق وهلالك بياض مينه‌لى زمينى اوزرينه « علوم وفنون وصنايع نفيسه » عباره‌سى يازيله‌جقدر . برنجى رتبه‌سى

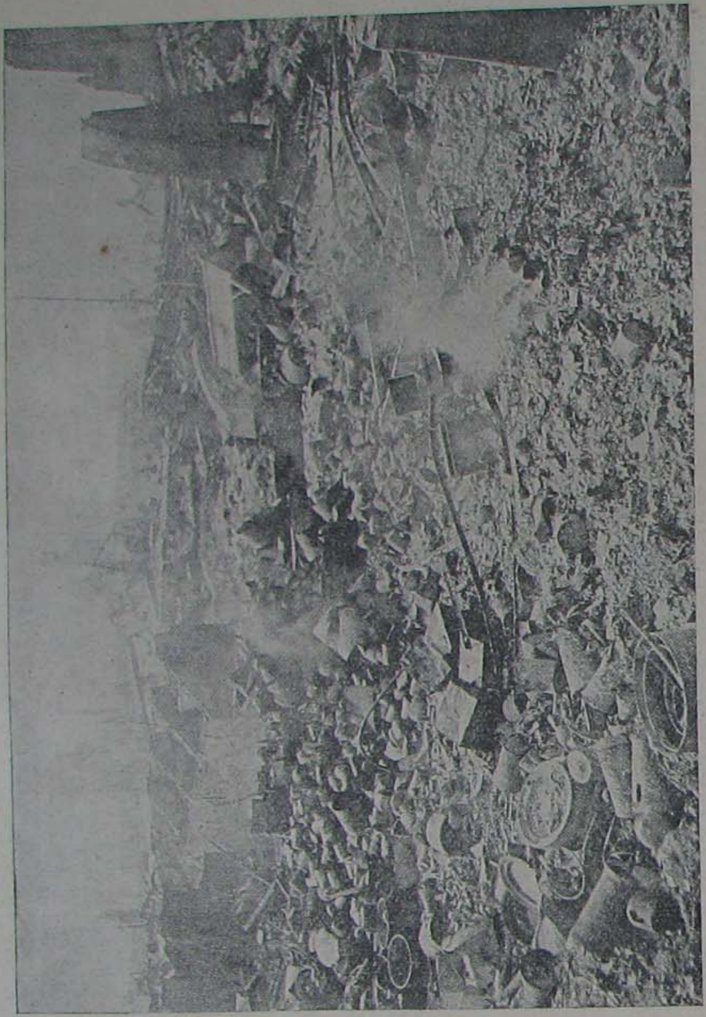

بروكسلده كشاد ايديلن سرگينك حريقدن صوڭره‌كى منظره‌سى [مقالهٔ مخصوصه‌سنه مراجعت]

يشيل مينه‌دن معمول دفنه دالى تقليدى بر دائره ايله محاط اوله‌جق وايكنجى رتبه‌سى ده بيلديز جهتندن ايكى قوس دائره واوچنجى رتبه‌سى ينه يوقارى جهتندن متقاطع ايكى قوس ايله محاط بوله‌جقدر .

بشنجى ماده معارف نشانك برنجى رتبه‌سى كنارلرى بياض ، اورته‌سى قرمزى قورده‌له ايله كردنه ، ايكنجى واوچنجى رتبه‌لرى عين رنكده قورده‌له ايله كوكسك صول طرفنه تعليق اولنور . برنجيسى اوتوز يدى ميليمتره ، ايكنجيسى اوتوز ميليمتره ، اوچنجيسى يكرمى آلتى ميليمتره قطرنده اوله‌جقدر .

آلتنجى ماده معارف نشانى ايله برابر برات عاليسى دخى تسطير واعطا اولنور . براتى اولمدقجه هيچ كيمسه بو نشانى تعليق ايده‌مز .

يدنجى ماده معلملردن معارف نشانك اوچنجى رتبه‌سنه كسب استحقاق ايده‌بيلمك لااقل بش سنه سلك تعليمده حسن خدمت ايتمكله مشروطدر . اوچنجى رتبه‌سنى احراز ايدن معلمين خدمت تعليميه‌يه دوام

شرطیله بش سنه مرورنده ایکنجی رتبه‌سنه واون سنه صکره برنجی رتبه‌سنه کسب استحقاق ایدرلر. فقط معلملکده اون ویا اون بش سنه حسن خدمتلری کورلمش اولانلره ویا خدمات معارفپرورانه‌لری سبق ایدنلره بدایةً ایکنجی ویا برنجی رتبه‌لری دخی توجیه اولنه بیلور.

سکزنجی ماده معارف نشانك برر رتبه‌سندن دیکر رتبه‌سنه ارتقا ایدنلر آلدقلری رتبه‌نك مادوننده اولەرق کندیلرنده بولنان نشانی رد واعاده ایده‌جکلردر.

طقوزنجی ماده مسلك تعلیمدن سقوطی مستلزم اولان مجازات قانونیه معارف نشانك حق تعلیقنی سلب ایدر واستردادینی موجب اولور.

اونجی ماده «معارف نشانی» حکومت عثمانیه‌یه برر صورتله خدمات معارفپرورانه‌لری سبق ایدن اجانبه دخی اعطا اولنور.

اون برنجی ماده «معارف نشانی» معارف عمومیه نظارتنك تقدیر وانهاسی اوزرینه با ارادهٔ سنیهٔ حضرت پادشاهی احسان بیوریلور. (١٣٢٦ سنهٔ مالیه)

[«ثروت فنون» معارف نشانك ایکنجی رتبه‌سنی حائزدردر. آشاغیده «ثروت فنونك بیکنجی نومروسی» بحثنه مراجعت.]

فاسده عثمانلی ضابطلری

١٤ تموز ١٣٢٦ تاریخلی یومی غزته‌لردن:

طنجه‌دن یازیلیور:

برقاچ آی اول طنجه‌یه اون ایکی قدر ترك ضابطی کلدی. فرانسز غزته‌لری مومی‌الیهمی مملکتلرندن مطرود اسکی ترك وفراری اولمق اوزره کوسترمکه چالیشدی. عثمانلی ضابطلری شهرده پك آز قالدیلر وبرکون (فاس)ه کیدرك مولای حفیظه عرض خدمت ایتدیلر. امیر مومی‌الیهمی درحال خدمته قبول ایتدی. بوده، شهرمزده مقیم فرانسز مأمورینك، غزته‌سنك حدتنی موجب اولدی. الجزیره معاهده‌نامه‌سنه رغماً فرانسزلرك پلانی فاسی فرانسز حمایه‌سی آلتنه وضع ایتمکه معطوفدر. ایشته بونك ایچون کنج عثمانلی ضابطلری کندیلرنی صیقیوردی. فرانسزلر غزته‌لرده نشر ایتدکلری مقالات ایله مومی‌الیهمی امیر اوزرنده غیر مساعد برنفوذ اجرا ایدن غیر مقتدر متعصبلر توصیف ایدییورلردی. فاس امیری، بونلره نهایت ویرمسی ایچون استقراضك عقدی صره‌سنده، فقط آرزوسنه رغماً، عثمانلی معلم ضابطلرینی ترخیص وآتیاً فرانسز ضابطلرندن بشقه معلم طلب ایتمه‌مکی تعهد ایتدی. فرانسز غزته‌لری، مومی‌الیهمه ینه هجومده دوام ایتدی. بو هجوم ومؤاخذه‌لری میاننده امیرك بونلردن قورتولدیغنی کورمکله ممنون اولمسی لازم کله‌جکنی سویلیورلردی.

بوکنج ضابطلر برقاچ کوندنبری شهرمزده بولنمقده وایی برتأثیر حصوله کتیرمکده‌درلر. مومی‌الیهم ضباط اطوار وقیافتلری پارلاق ومکمل کنج ترکلردر. بونلری کورنجه فرانسزلرك اسباب اندیشه‌سی درك اولنه‌بیلیر. چونکه بوکنج ضابطلر وظیفه‌لرینه بحق واقفدرلر. بونلره هجوم ایدن غزته‌لر آره‌سنده عربجه (الصبا) جریده‌سی موجوددر. ضابطلردن بری مذکور غزته‌نك سوریه‌لی اولان مدیرینی دوئللویه دعوت ایتدیسه‌ده مرقوم فرانسه سفارتی مستخدمی اولدیغنی وکندیسنه تبلیغ ایدیلن شیئی نشره مجبور بولندیغنی بیان ایله دعوت واقعه‌یه اجابت ایتمدی. براز زمان صوکره امیرك طنجه‌ده کی مأمور سیاسیسی فرانسه سفارتنك امری اوزرینه ضابطلره طنجه‌یی وفاسی درحال ترك ایتملرینی سویلدی. ضابطلر جواباً کندیلرینی راحت براقمسنی، دیکرلری کبی کندیلرینك‌ده مملکتده اقامته حقلری اولدیغنی، اساساً مسئله‌نك کندیسنه تعلق ایتمیوب فاسده ترکیه‌نك منافعنی تعقیبه مأمور بولنان انکلتره سفارتنه عائد اولدیغنی سویلدیلر. عثمانلی ضابطلری یقینده مملکتلرینه عودته حاضرلانیورلر. فقط فاسده دوچار اولدقلری سوء معامله‌یی

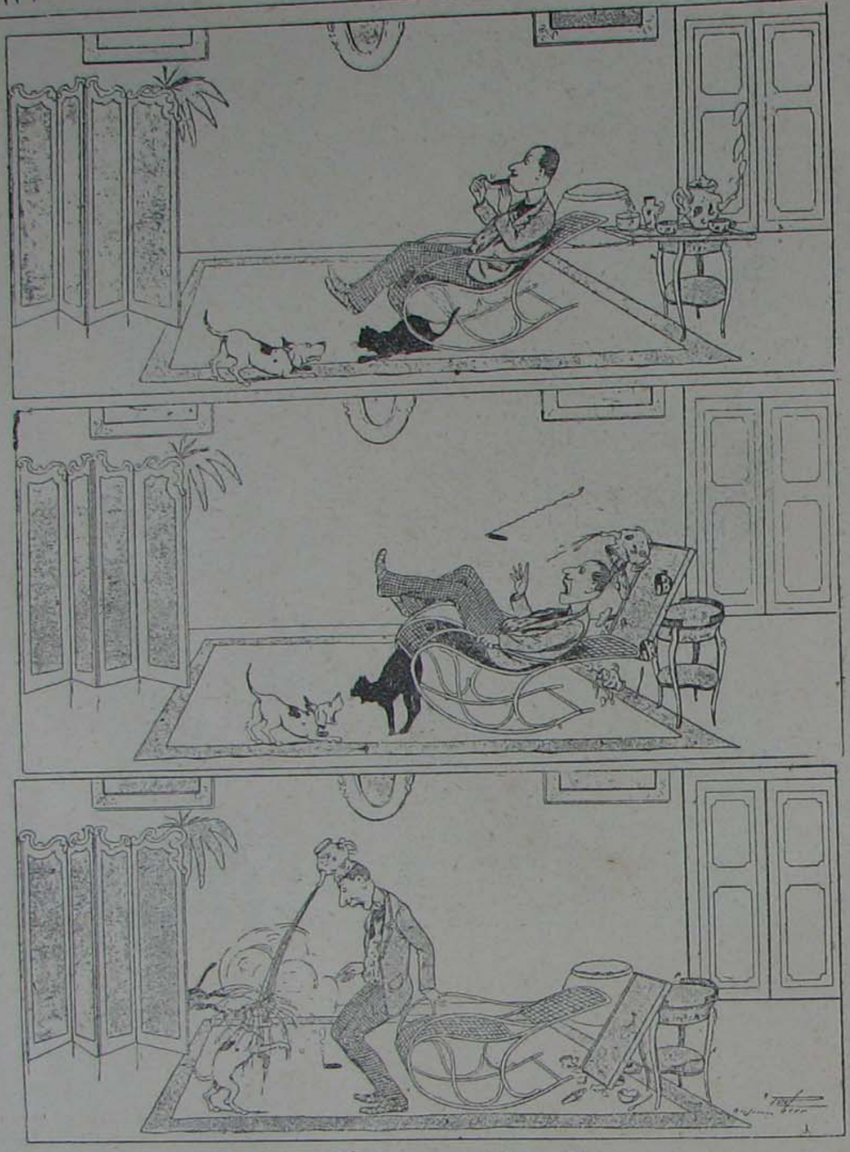

لافسز حکایه : بوزولان کیف

چابوجاق اونوته‌میه‌جقلری کبی فرانسه‌نك کندی قرده‌شلرینی تحت اسارته آلمق ایچون الدن کلنی یاپدیغنه، مسلمانلره ، آنجق کندیسی منفعتدار اولدیغی زمان دوستلق کوستردیکنه دائر پیدا ایتدکلری قناعتی‌ده محافظه ایده‌جکلردر . [تصفیهٔ رتب وتنسیقات صره‌سنده قادرو خارجنده قاله‌رق فاسه کیتمش اولان بو ضابطلر، فرانسه‌نك تشبثاتیله، برمدت صوکره فاس خدمتندن اخراج اولونمشلردر .]

يكى انكلتره قرالى بشنجى ژوژر حضرتلرى [مقالهٔ مخصوصه‌سنه مراجعت]

بروكسل سركيسنده حريق

بروكسل سركيسنك احتراق خبرى جهان مدنيتك هر كوشه‌سنده بيوك بر تأثر حاصل ايتمش، هر انسان قلبنى سوق اسفله تتره‌تمشدر . بيكلرجه، يوز بيكلرجه انسانك برقاچ سنه‌لك محصولات فكريه وبدنيه‌لرينه مشهر ، يوز بيكلرجه زوارك تنوير افكارينه وروابط بين‌المللك تقويه‌سنه بيوك بر واسطه اولان ، وسعى بشرك نره‌لره قدر واره بيله‌جكنى مجسم بر صورتده كوسترن بوقدر عالى بر اثرك برقاچ ساعت ظرفنده آلولر ايچنده محو اولوب كيتمه‌سنه تأسف ايتمه‌مك الده‌ميدر ؟

بروكسل سركيسى حقنده شوراده ويره‌جكمز تفصيلات ، هيچ شبهه ايتمه‌يزكه ، حريق خبرينك

آفريقالى بر حشمتپناه ، ايمپراطوريچه تايتو

[وفاتى دفعاتله اعلان وتكذيب ايديلن نجاشى « منليك » ك زوجه‌سى اولوب كنديسيله مشتركاً اجراى حكومت ايدييوردى . كچن صوك بهارده خلعى اعلان اولنمشدر .]

بتون قارئلرمزه براقه‌جغى تأثرى تشديد ايده‌جكدر . چونكه سركينك اهميت وعظمتى حقنده حقيقته نه‌قدر قريب تصوراتده بولنيلورسه بولنلسون ، ارقامك فصاحت افاده‌سى هرحالده بشقه‌در .

بروكسل سركيسى بر ميليون مترو مربعى اراضى اوزرنده مؤسسدى.

مسئوليت ماليه‌سى بر آنونيم شركتنه توديع ايدلمشدى. حكومت طرفندن شركت مذكوره‌يه تخصيصات ناميله مهمجه بر مبلغ ويرلمكله برابر معاونت معنويه ومنافع متعدده دخى دريغ ايدلمه‌مكده ايدى .

سركينك هيئت عموميه‌سنه دائر ترتيب ايديلن پلان ١٩٠٧ سنه‌سى نهايتنه طوغرى مظهر تصويب

یکی سیام قرالی ماها واجیراووود
[وفیات مشاهیر بحثنه مراجعت]

آنام ایمپراطورلغی تختنك یکی و کوچوك جالسی

اولدیغندن همان انشاآته باشلانمشدرکه بوصورتله مشهر عمومی‌یی اکمال ایده‌بیلمك ایچون بالفعل ایکی بچق سنه چالیشلمش اولیور .

مربع مترو	
۹۱٤٠٠٠٠	صنایع مختلفه هاللری
۲٦٠٠٠٠	ماکنه‌لره مخصوص هاللر
۹٠٠٠	شمندوفرلره مخصوص هاللر
۹٤۹٠٠٠٠	

ارقام مذکوره‌یه هاللر خارجنده اراضی استیجار ایدن بلچیقا جمعیات صناعیه وتجاریه‌سنك انشا ایتدیردکاری بنالر علاوه ایدیله‌جك اولورسه بلچیقاده‌کی حیات کشیفهٔ ساعیانه‌نك درجه‌سی میدانه چیقار. ابنیهٔ مذکوره میانده اك زیاده جالب دقت اولانلر شونلردر :

مربع مترو	
۱٤٠٠	شعبهٔ نسوان
۱۲٠٠	شعبهٔ تزیینات
۲۸٠٠	انشاآت ملکیه ، طرق ومعابر شعبه‌سی
۸۲٥٠	اورمان ، زراعت ، چیچکجیلك وسوق ماه شعبه‌لری
۱۲٠٠	جفتجیلك عملیات شعبه‌سی
۱٤۸٥٠	

باپالغك مادريد سفيرى
مونسنيور ويقو

پاپالق خاجيه ناظرى قاردينال
مەرى دەل‌وال

اسپانيانك واتيقان سفيرى سنيور
دواوەدا

شايان دقت بر انتباه دينيده مهم وظيفەلر كورن اوچ ذات

[اسپانيانك كچن‌سنه ظرفنده ، فرانسەنك اثرينه تبعاً ، قتوليك رهبانه قارشى تطبيقنه باشلاديغى تدابير تضييقيه مناسبتيله ظهورايدن بحرانه عائد]

يكرمى بش حكومت بروكسل سركيسنه خواهشله ، خواهش جدى ايله اشتراك ايتمشدر. حكومات مذكورەدن بعضلرينك اشغال ايتدكارى مساحەلرى حروف مخاصرەسيله كوستريبورز :

١,٦٠٠ (مترو مربعى) اسپانيا ، ١,٣٥ اوبجره ، ٢١,٠٠٠ انكلتره ، ٢٨,٠٠٠ آلمانيا ، ١١,٢٠٠ ايتاليا ، ٥٠٠ اوروغواى ، ١,١٠٠ ايران ، ١,٣٠٠ برەزيليا ، ٥٠٠ پەرو ، ١,٨٠٠ حكومت عثمانيه ، ٩٥٠ دانيمارقه ، ٤٠٠ دومنيقه ، ٢٩,٠٠٠ فرانسه ، ١٠,٠٠٠ فرانسه مستملكاتى ، ٥٠٠ لوكسمبورغ غران دوقەلغى ، ٦٠٠ موناقو ، ٥٠٠ نيقاراغوا ، ٢,٧٠٠ هولاندا .

مذكور حكومتلردن ماعدا چين ، هايتى ، وقانادا رسماً وشمالى آمريقا جماهير متفقەسيله اوستريا وژاپونيا جمعيات خصوصۀ صناعيه واسطەسيله صورت غيررسميەده سركى‌يه اشتراك ايلمشدر .

بتون بويكرمى بش مملكت دهاى مليلرينك تظاهرات متنوعەسنى برخواهش جدى ايله بروكسله دوكەرك ، ترقياب فنيەنك استحصال وتعميمى خصوصنده متحد بولندقلرينى انسانيتك آتيسى حقنده بدبين اولانلره واضح برصورتله كوسترمشلردى. بوجهتله بروكسل سركيسيله برلكده سعى ودهاى بشرك قيمتدار آثار وتظاهراتى خراب اولمقله قالميور ، اتحاد ووفاق بين‌المللك مجسم برشاهدى‌ده اورتەدن قالقيور. بروكسل سركيسنك اتحاد بين‌المله نەدرجەيه قدر واسطه اولديغنى كوسترمك ايچون شوراسنى سويليەلم كه سركى مناسبتيله بروكسلده يوز قدر بين‌الملل قونغره انعقاد ايتمشدى. حكومت عثمانيه ، بوقونغرەلردن يالكز جمعيات بين‌المللك طرز تشكلى حقنده كى قونغرەيه صورت رسميەده اشتراك ايتمشدى .

سركيده وقوع بولان حريقك بر درجەيه قدر موجب تسلى بر جهتى وارسه اوده اجنبى

پاریس دعوی وکیللرینك یوزنجی سنه‌سی مناسبتیله ، رئیس‌مه تر « بوسون بی‌لو » ایراد نطق ایدرکن [مقالهٔ مخصوصه‌سنه مراجعت]

شعبه‌لری میانده ، مکملیت ، انتظام وثروتی ایله تفرد ایدن آلمان سرکیسنك حریقدن مصون قالماسیدر .
بروکسل سرکیسنك خراب اولوب گیتمه‌سی هرحالده برفلاکت بین‌الملل اولمقله برابر برقاچ آی ظرفنده سرکی یکیدن انشا وتعمیر اوله‌رق تکرارزوواره کشاد ایدلمشدر .

آوروپاده نفوس: آوروپا مملكتلرنده ۱۱۰ سنه ظرفنده نفوسك تزايد وتناقصنى مشعر لوحه.

[جدولك اوست وآلت طرفلرنده محرر رقملر سنه‌لرى مشعر اولوب يان طرفلرده‌كى رقملرده بهر كيلومترو مربعه اصابت ايدن مقدار نفوسى كوسترر. اوراده برده‌كى منحنى ومنكسر خطوطده هر مملكتك ۱۱۰ سنه‌لك برزمانده‌كى نفوسنك صورت سير وتموجنى اشعار ايدر. «مقاله‌سنه مراجعت»]

يكى انكلتره قرالى بشنجى ژورژ

بشنجى ژورژ ناميله انكلتره تختنه جالس اولان ذات قرال ادواردك ايكنجى اوغليدر. بيوك برادرى دوق دوقله‌رانس ۱۸۹۲ ده وفات ايتديكندن كنديسى ولى‌عهد اولمشدر. «مالبوروهاوز» سراينده ۳ حزيران ۱۸٦٥ ده تولد ايتديكنه نظراً قرق بش ياشنده‌در. ٦ تموز ۱۸۹۳ ده پرنسس «مايردوته‌ك» ايله ازدواج ايتمشدى. مشاراليهاده قرق اوچ ياشلرنده‌در. آلتى جوجقلرى واردر. يكى

سیبریاده بر تورك قیز مکتبی معلمه وطالباتی

سیبریاده ایرقوتسق شهرنده حاجی شیخ الله وذوالنور افندیلرك معاونت نقدیه‌لریله اداره اولنان تورك قیزلرینه مخصوص بو مکتب، ایکی میلیون قدر اولان سیبریا مسلمانلرینه منور، مدبر والده‌لر یتیشدیریور. (قیزلرك باشلرنده ملی قدیفه‌دن سرپوشلر وار)

پرنس دوغال ادوارد نامنده اولوب ٢٨ حزیران ١٨٩٤ ده تولد ایتمشدر.

قرال بشنجی ژورژ چوق سیاحت ایتمشدر. اون ایکی یاشنده ایکن مکتب گمیسی ایله بریتانیایه سیاحته چیقمشدی. ١٨٨٠ ده ملازم ثالثلك ایله بحری بر دورعالم سیاحتنه چیقمشدی. ١٨٨٠ ده ملازم ثانی، ١٨٨٥ ده ملازم اول و ٩٠-١٨ ده فرقتین سواریسی اولمشدی. برادرینك وفاتی اوزرینه قائمقاملغه ترفیع رتبه ایتمش، بعده لوردلر قاره‌سی اعضالغنه، جنرالغه وویس آمیراللغه‌ده متوالیا ترفیع ایلمشدر. پدرینك تخته جلوسی اوزرینه ١٩٠١ ده پرنس دوغال عنوانی احراز ایدرك زوجه‌سیله برابر دورعالم سیاحتنه باشلامشدر. آوسترالیایه گیدرك اورانك ایلك پارلمنتوسنی پدری نامنه کشاد ایتدی.

فرنگی‌یه دوا

برەسلاو دارالفنونی امراض افرنجیه معلمی دوقتور نایسەر، فرانقفورت اطباسندن پروفسور (ئەرلیخ) طرفندن کشف ایدیلان فرنگی دواسی حقنده مطالعاتی فرایه‌برەسه ایله نشر ایتمشدر. دوقتور نایسەر، دها مقاله‌سنك سرلوحه‌سنده فرانقفورتلی مسلکداشنی، انسانیتك بیوك برخادمی دیه تلقیب ایدییور. مقاله‌نك ایلك قسمنده، صوك سنه‌لرده فرنگینك تشخیص وتداویسی خصوصنده نه‌قدر بیوك موفقیتلر الده

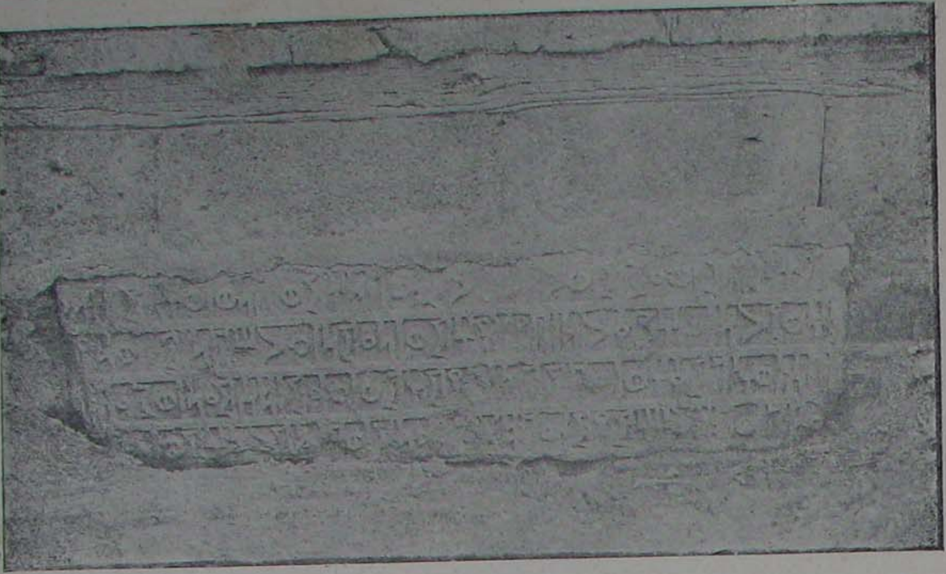

صنعاده بر مدرسه دیوارنده بولنان خطوط قدیمهٔ حمیریه محکوك بر طاش

[مأرب شهر قدیمی مقاله‌سنه مراجعت]

ایدلدیکنی . خلقك فرنکی‌یی غیرقابل تداوی عد ایتمه‌سنه ، اکثر اطبانك کشفیات جدیده‌دن استفاده ایتمك یولنی بیلمه‌ملرینك سبب اولدیغنی واستفاده وحسن استعمال ایدلمك شرطیله شمدیدن بیله فرنکی‌یه قارشی مؤثر دوالر موجود بولوندیغنی، بونلرك تمامیٔ تطبیقنه اهمیت ویرلدیکی تقدیرده بیکلرجه کشی‌نك اولومدن ، بیکلرجه انسانك عمرلرینی شفاخانه‌لرده کچیرمکدن قورتیله‌جقلرینی اکلاتیور. بوندن صوکره نهایت پرفسور «ئه‌رلیخ»ك دواسنه نقل کلام ایدییور . دییورکه :

« فرانقفورت اطباسندن پروفسور ئه‌رلیخك کشف ایتدیکی دوا ، فرنکینك تداویسی خصوصنده یکی زمینلر کشاد ایتمشدر . بو دوا آرسنیکك مرکبات عضویه‌سندن اولوب فرنکی میقروبلرینه قارشی اوقدر عمیق بر تأثیری واردرکه پك کوچك برمقداری خسته‌لغی برحمله‌ده ازاله‌یه کافیدر .

پروفسور « ئه‌رلیخ » اولا اطه طاوشانلری اوزرنده تجربه‌لر اجرا ایتمش وبردفعه علاج زرق ایتدیکی حیوانلرك وجودنده ٢٤ ساعت ظرفنده فرنکی‌میقروبندن اثر قالمدیغنی کورمشدر . بوندن صوکره برلکده « بره‌سلاو » ده مایمونلر اوزرنده تجربه‌لر یاپدق. فرنکیلی مایمونلرك هپسنده‌کی فرنکی سمنك برحمله‌ده زائل اولدیغنی کوردك . بومشاهداته استناداً شمدیدن سویلیه بیلیرم‌که « ئه‌رلیخ » ك فرنکی دواسی ، فرنکینك تداویسی خصوصنده درجه‌سی شمدیدن تخمین ایدیلمیه‌جك درجه‌ده بیوك وفوق‌العاده برتأثیر کوستره‌جکدر.

بونکله برابر اجرا ایدیلن تجربه‌لر نتیجه‌لنمش عد ایدیله‌من ، بودوانك فرنکی مقروبلرینه قارشی پك بیوك بر قوهٔ امحائیه‌یی حائز اولدیغنی بیلمکله برابر خسته‌لغك بالجمله صفحاتنده استعمال ایدیلوب ایدیلمیه‌جکندن ، نه‌مقدارده وقاچ دفعه استعمالی لازم اولدیغندن خبریمز یوقدر .

شمدی‌یه قدر کرك اوچنجی درجه‌ده وکرك عقیب سرایتده بولنان خسته‌لر اوزرنده اجرا ایدیلن تجربه‌لر

فن خارقه‌لرندن

یولجیلره مخصوص انشا ایدیلان وگچن یاز موفقیتله تجربه‌سی اجرا قلنان یدنجی سپه‌لین بالوننک آلومینیومدن معمول سیاحین واغونی [بو واغون اصل بالوننک آلتنه معلقدر .]

حسن نتیجه براقشدر . ذاتاً اك زیاده حائز اهمیت اولان جهت ده ، فرنکی زهرینی وجردك هرطرفنی استیلا ایتمسنه میدان براقه‌دن ازاله ایده بیلمکدر .

دوا ، بوخاصه‌یی جداً حائز ایسه وجوده بشقه برجهتدن مضرت ویرمزسه برتدبیر دافع وشافی صفتیله احراز ایده‌جکی درجهٔ اهمیته نهایت یوقدر . بودوا حیات اقوامده بك بیوك تحولات اجتماعیه وصحیه‌یه میدان آچه‌بیلیر . بزکه فرنکی‌نك انسانلر بیننده درجهٔ توسعی ودرلو درلو خسته‌لقلرده وزمان سرایتندن سنه‌لرجه

بالونجی وه‌لمانك « آمریقا » بالونی
[« آمریقا ایله آوروپا آره‌سنده بالونله » مقاله‌سنه مراجعت]

بالونجی وه‌لمان

صوكره بینی و عمود فقریده حصوله كتیردیكی اعراض حقنده بر فكر مخصوص صاحبی یز ، بز بیله بو تحولاتك درجهٔ وسعتنی لایقیله تقدیر ایده بیلمكدن عاجزز . بر دفعه دوشونلملیدر كه فرنكینك آثار تخریبنی كورنلر ظن ایدلدیكی كبی امراض افرنجیه و جلدیه متخصصلری دكلدر . فرنكیی اصل امراض عصبیه و عقلیه متخصصلرندن صورمق لازم كلیر .

« ئه‌رلیخ » ك دواسی سوق تصادفله بولنمش برشی دكلدر . اطبا نظرنده قیمتی ایشته بورادهدر . بودوا پروفسورك دها طلبه‌لك زماننده باشلایه‌رق سنه‌لرجه برغایهٔ قطعی و فكر تعقیبله اجرا ایتدیكی تجربه‌لرك محصولیدر ، دینیله بیلیر كه بودوا باشلی باشنه بر كشف دكلدر . یوزلرجه كشفیاتك و بو كشفیاتدن اخراج ایدیلن نتایجك قیمتدار بر مجموعه‌سیدر . بودوا دها برقاچ آی محدود اللرده ، یعنی ارباب اختصاصك ید تجربه‌سنده قاله‌جق و بوندن هركس استفاده ایده‌میه‌جكدر . مع‌مافیه هركسك بوندن استفاده ایده‌جكی زمانلره شمدیدن بیوك امیدلرله باقیله بیلیر . فرنكی ، انسانیتك اك مخرب دشمنلرندن بری اولدیغندن بوكا قارشی كلن پروفسور ئه‌رلیخی اك بیوك برخادم انسانیت عد ایتمك ایجاب ایدر . »

آلمانیاده موجود نقود

تان غزته‌سندن :

« برچوق فرانسزلرك ظننه كوره آلمانیاده سرمایه مقداری دیكر مملكتلره نسبةً آزدر و آلمانیا ممالك سائره‌نك نقودینه محتاجدر . حقیقةً فرانسه‌ده برقاچ مشهور ایستاتستیق اربابی ایله بعض ارباب

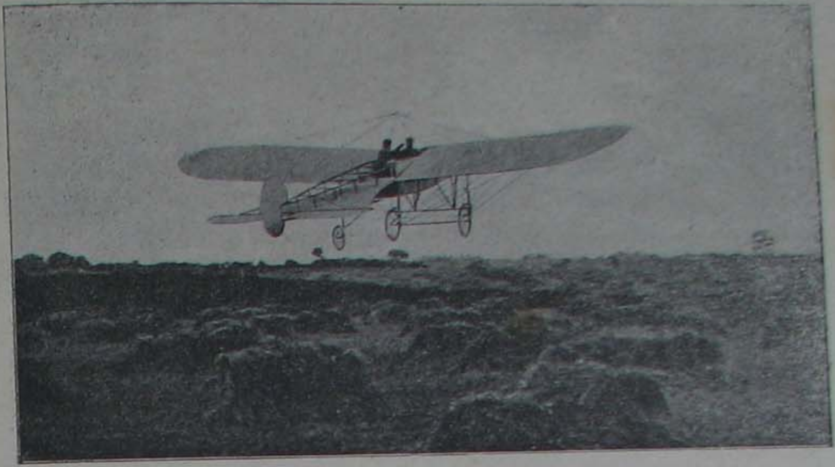

فن خارقه‌لرندن : برطیاره هنوز هواﻻنیرکن

اقتصاددن ماعدا عمان دیکر هیچ کیمسه آلمانیا احوال حقیقیهٔ مالیه‌سنه دائر معلومات جدیده‌یه مالك دکلدر . بز بو بابده کندیمزی تماميله آلداتیورز . زیرا آلمانیا زنکیندر وپك چوق زنکیندر . بو بر حقیقتدر . وحسیات وطنپرورانه‌مز بونی عیناً بیانه بزی اجبار ایدر . آلمانیانك صوك اوتوز سنه ظرفنده احراز ایلدیکی ترقیات اقتصادیه ، صناعیه ومالیه محیرالعقول درجه‌ده‌در . ١٨٨٠ سنه‌سنده آلمان نفوسی قرق بش ملیون رادده‌سنده ایکن ١٩١٠ سنه‌سنده مقدار مذکور التمش بش میلیونه بالغ اولمشدر . دیکر بالجمله ترقیات‌ده بو نسبتده‌در . ١٨٨٠ سنه‌سنده آلمانیانك آنجق ٥٣,٤٧١,٠٠٠ طونو استخراج ایدیلیر ایدی . ١٩٠٩ سنه‌سنده ایسه مبلغ مزبور ٢١٧,٤٣٤,٠٠٠ طونه‌یه چیقمشدر .

آلمانیا یکرمی سنه اول نه قدر زراعت مملکتی اولدیغی حالده یکرمی سنه ظرفنده بیوك بر تحوله دوچار اولمش ومملکتده بیوك بر صنایع دوره‌سی باشلامشدر . ١٨٨٠ سنه‌سنده آلمانیاده ١,٥٤٨,٠٠٠ طونو مقدارنده دمیر وچلیك اعمال ایدلدیکی حالده ١٩٠٠ سنه‌سنده مقدار مذکور ٧,٣٧٤,٠٠٠ طونویه بالغ اولمش و ١٩٠٨ سنه‌سنده ایسه ١١,٨٠٥,٠٠٠ طونویه چیقمشدر . [*]

آلمان صنایعی‌ده کمال سرعت ایله ترقی ایلمکده‌در . ١٨٨٥ سنه‌سنده مؤسسات صناعیه‌ده ٢,١٢٧,٠٠٠ بارکیر قوتنده قوهٔ محرکه صرف ایدلدیکی حالده ١٩٠٧ سنه‌سنده مقدار مذکور ٨٨٢٧٠٠٠ بارکیر قوتنه بالغ اولمشدر . ١٨٨٢ سنه‌سنده آلمان فابریقه‌لرنده ٧٣٤١٠٠٠ عمله استخدام ایدیلیر ایدی . حالبوکه ١٩٠٧ سنه‌سندن بری مقدار مذکور ١٤٤٤٧٠٠٠ رادده‌سنه چیقمشدر . ١٨٨٠ سنه‌سنده آلمانیانك ادخالات واخراجات مقداری بش میلیار یدی یوز اونایکی مارق ایدی .

[*] ١٩٠٧ سنه‌سنده دخی دمیر وچلیك اعمالاتی مقداری دها پك چوغالمشدر . صوك بر آی ظرفنده ١٣,٤٨٦,٠٠٠ طونو مقدارنده دمیر وچلیك اعمال ایدلمش اولوب سنه‌نك ختامنده ایسه مقدار مذکورك اون بش ملیونه بالغ اولمسی ملحوظدر .

١٩٠٩ سنه‌سنده ایسه اون بش ملیاره بالغ اولمشدر . ١٨٨٠ سنه‌سنده آلمان لیمانلرینه دخول ایدن گمیلرك مقداری ٦٦,٠٠٠ اولوب بونلر یدی ملیون طونه امتعه نقل ایتدکلری حالده ١٩٠٨ سنه‌سنده مقدار سفائن ٩٥,٨٢٢ راده‌سنه چیقمش وبونلر ٢٥,٤١٨,٠٠٠ طونو مقدارنده مال نقل ایلمشلردر . ١٨٨٠ سنه‌سنده شمندوفرلر حاصلاتی ٨٨٦,٠٠٠,٠٠٠ مارق ایدی . ١٩٠٧ سنه‌سنده مقدار مذکور ٢,٤٢٠,٠٠٠,٠٠٠ مارقه بالغ اولمشدر .

آلمانلرك ثروت عمومیه‌سنه دائر برفکر صریح حاصل ایتمك ایچون ایسه تصرف صندوقلرینك احوالنی تدقیق ایتمك ایجاب ایدر . ١٨٨٠ سنه‌سنده آلمانیاده بالجمله تصرف صندوقلرنده ٢,٥١٤,٠٠٠,٠٠٠ مارق موجود ایدی . ١٩٠٠ سنه‌سنده مبلغ مذکور ٨,٨٢٩,٠٠٠,٠٠٩ مارقه بالغ اولمش ، ١٩١٥ سنه‌سنده ایسه ١٦,٠٥٣,٠٠٠,٠٠٠ مارقه چیقمشدر . یالکز بودکل حکومت بانقه‌سنه ١٨٨٠ سنه‌سنده انجق ٥٢٢,٠٠٠,٠٠٠ مارق تودیع ایدلمش ایکن ١٩٠٩ سنه‌سنده بومبلغ ٩١٥,٠٠٠,٠٠٠ مارقه بالغ اولمشدر . ١٨٨٣ سنه‌سنده سرمایه‌سی لااقل برملیون مارقدن عبارت اولان برنجی وایکنجی صنف بانقه‌لرده‌کی دیپوزیتو آقچه‌سی مقداری ٨١٣,٠٠٠,٠٠٠ مارق ایدی . ١٩٠٧ سنه‌سنده ایسه مبلغ مذکور ٧,٠٥١,٠٠٠,٠٠٠ مارقه چیقمشدر . آلمانیانك باشلیجه اون مؤسسات اعتباریه‌سنه دیپوزیتو طریقیله تسلیم ایدلمش اولان مبالغ ایله مذکور بانقه‌لرده اجرا اولنان حساب جاری معاملاتی دخی سنه‌دن سنه‌یه تزاید ایدییور . ١٨٨٠ سنه‌سنده مذکور بانقه‌لرده ٤٣٣,٥٠٠,٠٠٠ مارق موجود ایکن ، ١٩٠٩ سنه‌سنده ٨٤٧ ملیون مارق بولنیوردی. والحاصل ١٨٩٥ سنه‌سنده آلمان پیاسه‌سنده ١,١٨١,٠٠٠,٠٠٠ مارق مقدارنده اسهام وسائر اوراق تجاریه تداول ایتدیکی حالده ١٩٠٩ سنه‌سنده بومبلغ ٣,٢٢٢,٠٠٠,٠٠٠ مارقه بالغ اولمشدر . شو ایضاحاتدن آکلاشیلدیغی وجه ایله آلمانیاده ثروت عمومیه کیتدکجه تزاید ایتدیکی حالده فرانسه‌ده بوبابده هیچ برمعلومات یوقدر . آلمانیاده پاره‌نك فائضی فرانسه‌یه نسبتله برآز دها بهالی واسهام فیئاتی‌ده برآز دها دوشکون اولمسی آلمانیاده آز پاره بولندیغنه دلالت ایده‌بیلیرمی ؟ بز فرط فعالیت مالیه‌یه وفرط استحصالات صناعیه‌یه دلالت ایدن علائمی نشانهٔ فقر اولمق اوزره تلقی ایتمکده اصرار ایدییورز . ١٨٧٠ سنه‌سندن اول آلمانیانك نه تفنکی ، نه‌ده عسکری اولدیغی ادعا اولنیور ایدی . شمدی‌ده فقیر اولدیغی تأکید ایدیلیور . هر حالده یکیدن مؤسف برخطیأته دوشمکدن احتراز ایده‌لم . »

آووقاتلق مسلکنك یوزنجی سنهٔ احداثی

پارسده ، کچن افرنجی کانون اولك ١٠ نجی جمعه‌ایرته‌سی کونی ایله اقشامی یعنی بازار کیجه‌سی پارس آووقاتلری مطنطن ومحتشم براجتماع پاپمشلر ؛ رئیس حکومت موسیو « فالیه‌ر » وبرچوق فرانسز نظاری حاضر اولدیغی حالده ١,٣٠٠ آووقاته برضیافت ویرلمش وآووقاتلق مسلکنك یوزنجی سنهٔ دوریهٔ تأسیسی تذکار اولونمشدر . معلوم اولدیغی اوزره ١٧٩٠ سنه‌سنده « قونستیتو آنت » طرفندن الغا ایدلمش اولان آووقاتلق مسلکی ١٨١٠ سنه‌سنده « ناپولئون » طرفندن بوتون مراسم وامتیازاتیله تکرار تأسیس ایدلمشدی .

بالاده ذکر اولنان جمعه‌ایرته‌سی کونی ساعت برده پارس آووقاتلری، باشلرنده رئیسلری مه‌تر «بوسسون بی‌لو» اولدیغی حالده بویوك برآلای تشکیل ایده‌رك بومسلك اربابنه مخصوص کتبخانه‌یه طوغری کیدییورلردی . آلای پك مطنطن اولوب عساکر محافظه ترفیق اولونمشدی . آلایده ١٨٤١ سنه‌سندن

بری پاریس آووقاتلر تابلوسنه اسمی کچمش اولان ٢١ رئيس ايله برچوق ممالك اجنبيه آووقات جمعيتلری رئيسلری (عثمانلی باروسی نامنه‌ده آووقات عبدالرحمن عادل بك) وكذلك فرانسه ايالاتی محاكم استينافيه آووقاتلری ـ تاریخی وكنديلرينه مخصوص البسه‌لريله ـ حاضر بولنيورلردی . علی الخصوص انكلتره وایرلانده مرخصلرينك باشلرنده طرز قديمده پروقه‌لر وار ايدی . رئيس مه‌تر « بوسون بی‌لو » نطق افتتاحيسنی قرائت ايتدی .

ایرته‌سی اقشام عدليه نظارتنك بويوك صالونی الكتريق فانوسلريله فوق العاده صورتده تنوير وغوبلن خاليلريله تفريش ايديلرك بوتون فرانسز آووقاتلری و دعوتليلری ـ بو دفعه يالكز البسهٔ رسميه‌لريله ـ ٣٤ ماصه‌نك اطرافنه طوپلانديلر . بوراده كنديلرينه برمكمل ضيافت ويرلدی . ورئيس طرفندن ايراد ايديلن برنطق پك زياده آلقيشلاندی .

انكلتره‌ده انتخابات : ميسس « پيز » زوجی لهنده اودن اوه رأی طوپلاركن [مقالهٔ مخصوصه‌سنه مراجعت]

اوروپاده نفوس

وَ

فرانسزلرك فريادی

برفرانسز جريدهٔ مصوره‌سندن اقتباس ايتديكمز، بوقاريكی صحيفه‌لردن برنده مندرج تابلونك آلتنده برده مقاله‌سی بولونيور كه جدأ شايان دقتدر. مقاله‌نك سرلوحه‌سی « عرقمز تهلكه‌ده! » در. مقاله‌ده دينيوركه :

« فرانسه‌نك ١٩٠٩ سنه‌سی ايچون نشر ايديلن صوك ايستاتستيق شويله‌در : ٢٠٨,٠٠٠ ازدواج ، ١٢,٨٠٠ طلاق ، ٣٦,٠٠٠ ياشامايان تولدات ، ٧٧٠,٠٠٠ ياشايان تولدات ، ٧٥٦,٥٠٠ وفيات ، ١٣,٥٠٠ وفياتدن فضله تولدات .

« شو حالده فرانسه‌نك ١٩٠٩ سنه‌سنده نفوسی يالكز ١٣,٥٠٠ كشی تزايد ايدييور. حالبوكه عين سنه ظرفنده آلمانيا ٨٨٠,٠٠٠ ، آوستريا ـ مجارستان ٥٥٣,٠٠٠ ، بيوك بريتانيا آطه‌لری ايله ايتالياده همان همان بوقدر نفوس قازانمشلردر . فرانسه‌ده عدد تولداتك شيمدی‌يه قدر بودرجه‌ده تنزل ايتديكی هيچ كورولمه‌مشدی . تنزل بلاتوقف دوام ايدييور. ١٨٧٠ محاربه‌سندن اول فرانسه‌ده تولدات تقريباً برميليون ايله صاييلور ايدی . حربی متعاقب ٩٥٣,٠٠٠ ه تنزل ايتدی. بوحال ١٨٨٦ سنه‌سنه قدر دوام ايله‌دی.

ارككله قادينك مساوات حقوقى ادعاسى :

انكلترهده سوفرازه‌تلر : كچن قيش انكلتره رئيس وكلاسى موسيو آسكيتى ضربه جرأت ايدن بر سوفرازه‌تك توقيفى

نهايت فرانسز عدد تولداتى (٩) رقمى ايله صاييلمقدن محروم قالارق صوك بكرمى سنه ظرفنده (٨) رقمى ايله صاييلمغه باشلادى . و ١٩٠٦ سنه‌سنده (٧ـ٨) بيكه ايندى . اوچ سنه‌دنبرى‌ده (٧) رقميله كوسترلمكده‌در . بوايسه فرانسز ملتنك انطفاسنه قدر دوام ايده‌جكدر !..»

فرانسز غزته‌سى صوك سنه‌لرده ، فرانسه‌نك تناقص نفوسندن قوشقولانه‌رق بوكا قارشى چاره تحرى ايدنلردن وطريق قانونى ايله بوكا چاره كوسترمك ايسته‌ينلردن بحث ايتدكدن وبونلرى مضحك بولدقدن صوكره ديبوركه :

« مملكتمز ، ـ آرتق انكار قبول ايتمزكه ـ قواى حياتيه‌سنى غائب ايديور . بويله برحال قومشومز اولان بويوك اوروپا مملكتلرندن هيچ برنده كورلمه‌يور . اوروپا مملكتلره ، ١١٠ سنه‌دنبرى كيلومترو مربعى باشنه اصابت ايدن مقدار نفوسى كوسترن ، رسمى درج ايتديكمز تابلوده ، ١٨٠٠ سنه‌سنده فرانسه‌ده كيلومترو مربعى باشنه (٥) نفوس اصابت ايتديكى كوروليور . ١٩١٠ سنه‌سنده ايسه كيلومترو مربعى باشنه (٧٣) كشى اصابت ايديور . حالبوكه ايتاليا عين مدت ظرفنده نفوسنى تضعيف ايتمشدر . بودلائل بزم ايچون

یکی برملتك تولدی : جنوبی آفریقاده « قاب طوووون » ده « جنوبی آفریقا هیئت متحده‌سی » نك ایلك پارلامنتوسنك رسم کشادی [مقالهٔ مخصوصه‌سنه مراجعت]

غیر قابل مناقشه برمعنای اتمی حائزدر . واقعا ایرلانده آطه‌سنك سکانی ۱۱۰ سنه ظرفنده خیلی تنزل ایتدیکی (کیلو مترو مربعی باشنه ۱۸۰۰ ده ۶۳ ، ۱۸۴۰ ده ۹۹ ، ۱۹۱۰ ده ۵۲) کوریلیورسه‌ده بوکاده سبب برحال استثنائی، یعنی ۱۸۴۰ ایله ۱۸۶۰ سنه‌لری آره‌سنده شدید قحط وغلا وقوع بوله‌رق اهالینك آمریقایه مهاجرت ایتمه‌سی‌در . جدولك الك مهم اشعاراتی ، آلمان وبلچیقا نفوسلرینك سرعت

تزایدیدر . آلمان نفوسی ٤٠ سنه ظرفنده ۲۷ میلیون کشی آرتمشدر . بلچیقاده ایسه خارق‌العاده اوله‌رق برکیلو مترو مربعنده ۲۵۵ نفوس ساکن بولونیور .

« فرانسه‌ده تناقص نفوس ، یالکز وطنی وعسکری نقاط نظردن‌ده موجب تأثر دکل ، اقتصادی نقطهٔ نظردن‌ده اونلر قدر موجب المدر . پاریس حقوق مکتبی مشاهیر معلمیندن پروفسور « شارل ژید » بر مقاله‌سنده : « عوام بیننده جاری فکره تماميله مخالف اوله‌رق ، عدد نفوسی تناقص ایدن ملتلرك ثروتی‌ده تناقص ایدر » دییور . بونی ارقام پك کوزل اثبات ایدر . صوك یکرمی سنه ظرفنده آلمانیانك ثروت عمومیه‌سی یوزده (١,٤٠) ، انکلتره‌نك یوزده (٠,٧٧٧) آرتمش ، فرانسه‌نك ایسه آنجق یوزده (٠,٠٣٣) یوکسلمشدر .

« فرانسه ۱۹ نجی عصرك ابتداسندن بری آدمجه غائب ایتدیکی کبی ثروتجه ترقیسی‌ده غائب ایتمکه باشلامشدر . تدنئ ثروت پك آز محسوس اولیور ، فقط ثروتك وسائط استحصالیه‌سی اولان « طبیعت ، سرمایه ، سعی » عنصرلرندن یالکز (سعی) ك ، چالیشه‌جق اللرك تناقصی پك محسوسدر . ۱۸۷۰ ده فعالیت اقتصادیه صره‌سنده انکلتره‌دن صوکره برنجی اولان فرانسه بوکون دردنجی کلیور . ۱۸۷٤ سنه‌سنده فرانسه ، المانیا ، آمریقا همان مساوی برنفوسه مالك ایدیلر وعین درجه‌لرده مبادلات اقتصادیه‌ده بولنیورلردی . حال بوکه ۱۹۰۷ سنه‌سنده فرانسه فعالیت اقتصادیه‌یکونی اعتباریله بوایکی مملکتدن پك اوزاقده قالدیغی کبی ، « عدد رؤس » یعنی نفوس اعتباریله‌ده آلمانیادن خیلی کری ، آمریقادن ایسه پك کری قالمشدر . اکر نفوسلر عین مقدارده تزاید ایتمش اولسه‌یدی ، فرانسه‌نك آلمانیا درجه‌سنده برتجارتی اولمق محتمل ایدیسه‌ده هرحالده آمریقادن پك کری قاله‌جقدی .

شیمدیکی حالده ثابت اولان ، فرانسه‌ده ثروتك‌ده ، نفوسه تبعاً ، سنه بسنه متزاید برتناقصه تابع اوله‌جغیدر . کذلك نقصانئ تولدات مدافعهٔ ملیه‌یی‌ده امکانسز برحاله کتیره‌جکدر . موسیو « پول دومه‌ر » « اوغللرمه » عنوانلی کتابنده : « اکر بوحال دوام ایدرسه ، ساده ترقئ مدنیتك ارکان مهمه‌سندن بویوك برقوم اولمقدن دکل ، مدافعهٔ نفسدن ، یاشامه‌دن‌ده واز کچمکلکمز لازم کله‌جکدر » دییور .

« بوحال پك آجی ، فقط پك منطقیدر . حال حاضرك وخامتی کورینیور . علاجنی ایسه مستعجلاً حاضرلامه‌لیدر !....

مأرب شهر قدیمی

اوته‌دن بری سدیله مشهور . توارخده مذکور اولان (مأرب) حقنده بزجه عمان‌ده اسمندن وسدندن باشقه برمعلومات یوقدر دیرسه‌م مبالغه ایتمش اولمام ؛ تاریخلرمزده بیله بونك حقنده معلومات پك مختصر ، پك مبهمدر . « مأرب خرابه‌لری » ، « سبا آثاری » الیوم بزم یمن ولایتمز داخلنده بولندیغی حالده ، بونلر حقنده‌کی معلوماتمزك دوام محدودیتنه قائل اولمازسه‌ق حقلی دکیلمی‌یز ؟

فقط ، صنعایه بش آلتی قوناقلق برمسافه‌ده بولنان « مأرب » حقنده محلنده تدقیقات اجراسنه حال حاضرده مانعمز وار . اکر او موقع وحوالیسی اراضئ خالیه حالنده بولنسه‌یدی ، بلکه بر فداکارلق اختیاریله اورایه قدر کیتمه‌یی کوزه آلدیره‌جق ایدم ؛ فقط درون وبیرونی برطاقم قبائل متمرده احاطه ایتمش ، وقتیله مدنیت ومعمورتجه رشك آور جهان اولان اومهد عمران ، الیوم عشائر بدویه‌ایله‌مسکون

بر وحشتكاه تدنی وخرماندر. بونلرك آره‌سنه سالماً كیروب چیقمق ، اوراده امن واطمئنان ایله تدقیقات مخصوصه‌ده بولنمق ایچون فدا كارلق كله‌بی كفایت ایتمز ؛ زیرا عودت اضعف احتمالاتدن ایسه غیبوبت محققاتدندر. اورالره قوتله ، طوپله ، توفنكله كیدلمز ؛ بویله برحركتله خیردن زیاده شر چیقار ؛ اورایه اولسه اولسه متنكراً كیدیله‌بیلیر. نصل كه بوبابده ایلك كیدن «۱۸٤۳» تاریخنده «آرنو» نامنده برفرانسز اولمشدر . بوذات «مأرب» ه قدر كیده‌بیلمك ایچون كندینی دیلنجی قیافتنه قویه‌رق ، یوللرده بیك تورلو مشاق ومزاحم چكه‌رك اورایه قدر واصل اولمش ، اورادن ، صنعادن «حرم بلقیس» دینیلن موقعدن ، دیكر خرابه‌لردن «٥٦» پارچه خطوط ونقوش قدیمه الده ایده‌بیلمش : بونقوشی استنساخ واخراج

پورتكز حكومت جدیده‌سی موقت رئیس جمهوری موسیو «تهاوفیل براغا»

موسیو آلفونسو قوستا ماشادو دوسانتوس برناردینو ماشادو (خارجیه ناظری) جنرال قارشالال

پورتكیز مجاهدین انقلابی

ایدنجه‌یه‌قدر نیجه مشكلات ومخاطراته قاتلانمش ، چوق‌دفعه شبهه‌یه اوغرایه‌رق قتل‌اولنمق مهلكه‌سنه معروض قالمش. فقط اوصیره‌لرده كوزلرینه - تأثیر اقلیم ایله - عمی طاری اولدیغندن ، بوخطوط ونقوشی صنعادن ، بوراره كلمك ایچون كندیسنی تشویق ایتمش اولان جده‌فرانسز قونسلوسی موسیو «فرسل» ه كوندرمش‌كه بونلری فرانسزجه «مجلهٔ آسیائیه - Revue Asiatique» نشر ایتمش ایدی .

صوك پورتكيز قرالی ايكنجی مانوئل ووالده‌سی

« آرنو » دن صكره يمن آثارينه اهميت ويرن فرانسه معارف نظارتی طرفندن مستشرق «هاله‌وی» «١٨٦٩» تاريخنده كوندرلمش ؛ اوده آرنوك طوتديغی يولده، يعنی كتم هويتله « مأرب » خرابانته قدر كيده بيلمشدر. بوذات واقعا «٦٨٠» پارچه‌نقوش وخطوطله عودت ايتمش ايسه‌ده بونلرك عبرانی حروف ايله يازلمش اولمه‌سی اعتبار لرينی تنقيص ايله‌مشدر .

فرانسزلردن باشقه آلمانلرده شرق احوال تاريخيه‌سنه اهميت ويرمكه باشلادقلرندن بونلردن معلم « ادوار غلازر» يمنك برچوق مواقعنی دولاشه‌رق « مأرب » ه قدر كيتمش ، نتيجهٔ سياحتنده بيكه‌ياقين كتابه استنساخ ايله‌مش . بوسياحتنه دائر « ١٨٩٠ » تاريخنده برده اثر نشر ايتمشدر .

بوتون بو تدقيقاته رغماً « مأرب » حقنده واسع مقياسده بر معلومات آلنه‌مامش‌در. اله كچن آثار عربيه‌ده‌كی خرافات قسمنی برطرف ايتديكمز ، تدقيقات واقعه‌دن آلينه بيلن معلوماتی‌ده ضم ايله‌ديكمز حالده خلاصهٔ مستحصلات ، بيانات آتيه‌دن عبارت قالير :

مأرب ، ـ كه برنامی‌ده « سبأ » در ـ يمنك الك مشهور مدائن قديمه‌سندندر . فی‌الاصل لسان آراميدن « ماء ـ صو» و «راب ـــ» چوق كلمه‌لرندن متشكل بولنمه‌سنه كوره معناسی « چوق صو » ، ياخود « سيل عظيم » در .

انقاضنی تدقيق ايدنلر ، بوشهرك دائره‌وی ، برشكلده اولديغنی آكلامشلردر . دائرهٔ محيطنك قطری بركيلو مترو اولوب بری شرق ، ديكری غرب جهتنده ايكی قاپيسی بولنان بر سور ايله محاط ايمش

موناقوده اختلال

كچن قيش ، پورتكيز اختلالندن صوكره موناقوده ، كندى كوچوكلكيله متناسب خفيف بر حركت اختلاليه اولمشدر . موناقوده خلق طوپلانه‌رق مشروطيت ايسته‌دكلرينى باغيره باغيره سويله‌مشلر ، و حكمدار پرنس آلبرك « اهالينك مطلوبنى قبول ايتديكى » خلقه تبليغ ايديله‌رك طاغلمشلردر .

جهت غربيه‌ده‌كى قاپينك يانده‌كى حميرى يازيلردن آكلاشيلديغنه كوره (مأرب)ك بانيسى ، ملوك قديمهٔ سبأدن « يشعرببين بن سمعهل ينوف مكرب سبأ » در .

شهرك وسطنده اليوم اوجوار خلقنك « هيكل سليمان » ديدكلرى بر هيكلك بقاياى آثارى واردر. ملوك تابعه‌دن « طمحان » بر بيتنده :

« نه‌قدر متين و حصين اولان . اطرافى سور و بنيان رصينه ايله محاط بولنان مأربى كورمزميسك ؟.. » ديمش . بونكله مأرب سورينك متانتى ذكر ايله‌مشدر . سيل مأرب شرقنده‌كى « وادئ اذنه » دن جريان و اطراف و جوارنده‌كى باغچه و بوستانلرى اسقا ايدردى .

« مأرب » ك اكثرى مرمردن انشا اولنمش جسيم ابنيه‌سى ميانده « سلحين » ، « مجر » « قشيب » نامنده‌كى قصرلر معرف ايديلير . مبانئ ايماءً ملوك تبعه‌دن « علقمه » ، شو بيتنده ديمشدر كه :

« بزدن (يعنى ملوك حميردن) اويله‌لرى واردر كه بوتون ممالك امرينه منقاد اولمشدر ؛ بونلر « مأرب » ده مرمردن عظيم مبانى وجوده كتيرمشلردر . »

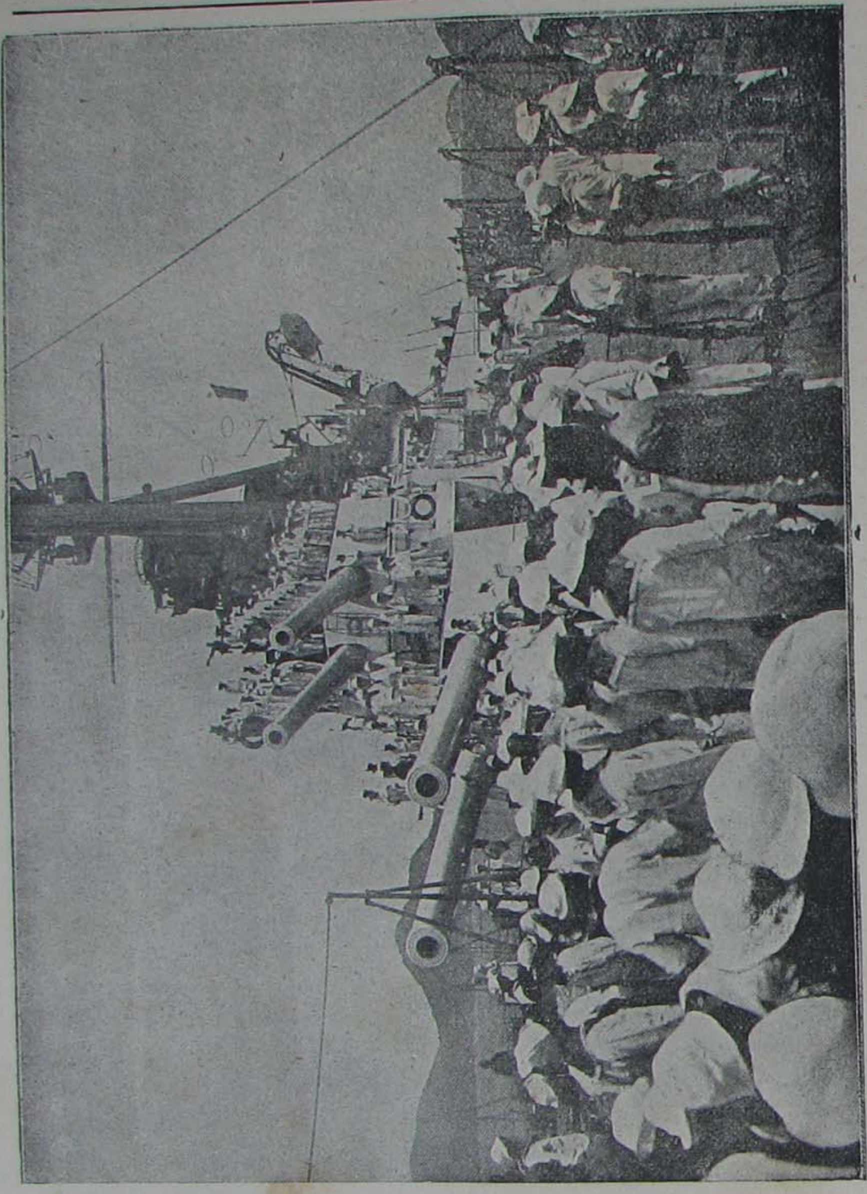

برەزیلیا بحریه‌سنده عصیان — « سا او پاولو » زرهلیسی کوکرته‌سنده ، حکومت طرفندن کوندریلن هیئت مبعوثه‌نك اثنای قبولنده [مقالهٔ مخصوصه‌سنه مراجعت]

هجرتك دردنجی عصرنده برحیات اولان « الهمدانی » ، « الاکلیل » نام‌اثرنده ، « مأرب » انقاضنك اوزمان موجودیتندن ، بالخاصه برچوق اساطینك قائما وجودندن بحث ایله‌مشدر . احتمالکه بونلر ، حکمدارلك اقامت ایتدیکی « سلحین » سراینك بقیهٔ انقاضی ایدیلر . بونك حقنده‌ده « علقمه » نك شو بیتی واردر .

« شو قصر جسیم سلحینی کورمیورمیسك ، ناصل خراب اولمش !... صانکه هیچ دور معموریت کچیرمه‌مش !... ایشته هرشیئك عاقبتی بویله محو وخراب اولمقدر . »

(همدانی) نك « الاکلیل » نام کتابنده ذکر ایتدیکی احوالی اوقویانلر، اوللری بونلری مبالغه‌یه حمل ایدرلردی؛ حالبوکه اخیراً بوخراباتی، بوبقایای آثاری محللرنده مشاهده ایدن (آرنو)، (هاله‌وی)، (غلازر) کبی اوپالی مدققلر، (همدانی) نك صدق افاداتنه قائل اولمشلردر.

« مأرب » شهری ، سدینك معموریتی مدتجه آبادان ایدی. وقتاکه سدییقلدی، آرتق «مأرب» لك‌ده معموریتی انحطاطه، اندراسه باشلادی. سد، هرکسك ظن ایتدیکی کبی بردن بره ییقیلوب شهری واطرافنی دفعةً محو ایتمش دکیلدر. ایلك دفعه وله‌رق تاریخ میلادینك اوائلنده ییقیلمش ایسه‌ده تعمیر وترمیم ایدلمش ایدی. فقط آرتیق « مأرب » خلقنده سدك رصانتنه امنیت قالمادیغندن حمیریلرك ایکنجی شهر معموری اولان « ظفار » ه نقل ایتمکه باشلادیلر، اوندن صوکره‌ده آرتیق اهالیدن خالی، بلاد تاریخیهٔ منطقیه زمره‌سنه داخل اولمشدر.

اویله برمعمورهٔ عربیه‌نك انقاضی، اویله برقوم فعال ومدنینك تبوری اوزرنده الیوم انلرك احفادی اولدقلرندن بیله بی خبر برطاقم قبائل بدویه ساکن بولنیورکه « هرکمالك برزوالی اولدیغی » انظار اهل اعتباره ارائه ایچون برمثال مشخص کوسته‌رمکده‌در.

ع . سنی

— صنعا ۲۶ تشرین اول ۳۲۵ —

لوندره‌ده آنارشیستلر

آنارشیستلرك تحصن ایتدکلری خانه‌ده چیقاریلان یانغنك اطفاسی [مقالهٔ مخصوصه‌سنه مراجعت]

انکلتره‌ده انتخابات جدیده

انتخاباتده موفقیت نصل اولور ؟

کچن سنه ظرفنده انکلتره‌ده اجرا اولنان انتخاباتك افکار عامه‌یی نه‌درجه اشغال وتهییج ایلدیکی معلومدر. مصور « دی غرافیك » غزته‌سنك برنسخه‌سنده، بومسئله‌یه دائر ویردیکی تفصیلاتی، - مملکتمزده جاری اولان اصول وعاداتدن بوسبتون باشقه اولدیغندن - بروجه آتی ترجمه ایدییورز :

سفالت حيات ، جانيلر مقبرى

لوندره‌ده مجان برملجألقلى [مقالهٔ مخصوصه‌سنه مراجعت]

« كچن برهفته ظرفنده بويوك بريتانيا اهاليسى كنديلرينه عوام قماره‌سنده وكيل تعيين ايتمكله مشغول اولمشلردر . بيكلرجه خلق رأى قوطيلرى اطرافنده كنديلرنجه خوش كوردكلرى ، حقيقى وطنپرور تلقى

ایله‌دکاری نامزدلرك اسامیسنه برر خاچ اشارتی وضع ایتمك صورتیله اعطای رأی ایله‌مشلردر .

حال حاضرده انتخاباتك صورت جریانی شایان تماشا برشی دکلدر . زیرا علنی انتخابات اصولی یرینه رأی قوطیسی اصولی قائم اولمشدر . سیاه البسه‌لی ، اوزون شابقه‌لی ایش آدملری یازیخانه‌لرینه کیتمزدن اول ، وقارایله ایلرولر ، کوچك برکاغد پارچه‌سنه برخاچ چیزوب کاغدی بوکرلر وقوطینك دلیکندن آتارلر . صوکره ، دوداقلرینی بوکه‌رك ، وظیفه‌سنی لایقیله ایفا ایتمش برآدم طوریله ایشلرینه کیدرلر . ایشجی صنفی باشی یره طوغری ، سیماسنده علائم حجاب واحتراز ، چولپاجه قوطی‌یه یاناشیر ، برخاچ ایله برچوقده مرکب لکه‌سی یاپار ؛ حتی بعضا تلاشله یاکلش بر اسم قارشیسنه اشارت قویار ، ـ چونکه پارمقلری قلم قوللانمغه آلیشیق دکلدر ـ و برغائله‌دن قورتلمش آدم ممنونیتیله چکیلیر کیدرلر . اهالینك هرصنفی صره‌سیله رای قوطیسی باشنه کلیرلر ؛ بوتون ایشلری برخاچ رسمندن عبارتدر . بومعامله‌یه یاریم دقیقه کفایت ایدر .

عثمانلی پرنسلری میانده ایلك دفعه آوروپاده تحصیل ایدن سیمای نجیب

[شهزاده عبدالمجید افندینك مخدوم عالیلری اولان عمر فاروق افندی کچن صوك بهار ویانه‌ده « ترزیانوم » دارالفنونه تحصیله کوندرلمشدر]

حاصلی بوکونکی انتخابات اسکیلرینه بکزه‌من . کوروله‌که لایق فوق‌العاده مضحك یاخود فجیع هیچ برشی یوقدر . حتی سیر ایدیله‌جك الك عادی شی بودر . آنجق برفیلسوف ، یاخود مخیله‌سی شابقه‌سندن اوته‌یه اوزانان بریسی بوکوچوجك کاغد پارچه‌لرینك نه‌عظیم ومهیب برقوت حاصل ایتدکلرینی دوشونور . او ، هفته‌لردن بری مملکتی سیللر کبی استیلا ایدن نطقلری ایشیدیر . (زیرا تخیلات پرور قولاقلری اطرافده‌کی کورولتیدن متأثر اولماز) او صرف اولدان سوزلرك قوهٔ غالبه‌سنی کوریر . بو سوزلر : حساس ، منفعل ، تزییف ایدن ، اقناع ایدن . حکم ایدن ، آلولندیرن ، شعری ، جاذبه‌لی الخ ... در . ینه او ، فوق‌العاده برفراستله ارکان سیاستك ایراد ایتمش اولدقلری نطقلری دیکلر ؛ کذلك صاللانیر برده‌یرکك اوجنه ربط ایدلمش غزته‌لرده‌کی مقاله‌لری اوقور واویله ظن ایدرکه رأی کاغدینك اوفق خاچی

تابلو : مصرده، نیل واپوری ، نیلده غروب

[سالنامهٔ ثروت فنون — ایکنجی سنه]

آرقه‌سنده برچوق پارلاق نطقلر بولنیور. بو نطقلر درکه کندی سلامت وتعالیسی شو ویا بوفرقه‌ده اولدیغنی بو بیوك ملته ارائه ایدوب اونی اقناع ایتمشدر .

حقیقةً بو، شایان اهمیت برملاحظه‌در. آنجق، اثر بعض بویوك ملاحظات كبی بوده کلیاً یا کلش برظندن عبارتدر. زیرا بونجه نطقلر بیهوده یره، مدهش برسوز اسرافندن باشقه برشی دکلدر. انکلیز سیاسیلرینك بوخصوصده صرف ایتمش اولدقلری بدنی وذهنی قوتی دوشنه‌رك حیرت ایتمکدن انسان کندینی آله‌ماز . بوصاف آدملر ظن ایدرلر که ایراد ایتدکلری نطقلر وطنداشلرینك قلب وروحی اوزرینه برتأثیراجرا ایدر؛ شوراده، بوراده، هرطرفده سوز سویله‌مك ایچون قهرمانانه غیرتلری ، یاری کیجه‌لرده اجرا ایلدکلری اوتوموبیل سیاحتلری ، مدیدشمندوفر یولجیلقلری ، اوصانمق ، یورولق بیلمز جهد وغیرتلری کندیلرینه

فرانسه ادباسندن و آقاده‌می اعضاسندن پیه‌رلوتی

[مقالهٔ مخصوصه‌سنه مراجعت]

بیکلرجه رأی قزاندیرمش ورقیبلرینه غلبه‌یه خادم اولمشدر . (میستر وینستون چورچیل سکز کون متمادیاً چیزمه‌لرینی چیقارمامشدر .) کندیلری بویله دوشونمك ایسترلر وبوندن‌ده برضرر کلمز . زیرا حقیقت حالده سوزلرینك هیچ بریسی برفرقه‌نك طرفدارینی دیکر فرقه‌یه کچیرمه‌مشدر . مثلا هرسیاسیی ۱٤ کون ظرفنده حبس ایتسه‌لر و کیمسه‌یی یانلرینه یاقلاشدیرماسه‌لردی ، انتخابات نتیجه‌سی تماميله عینی اوله‌جقدی . زیرا انکلتره خلقی رأینی کیمه ویره‌جکنی اولدن تعیین ایتمشدی .

اساساً افکار ذاتیه‌دن یاخود افکار سیاسیه‌دن محروم برخالص انکلیزکوسترمك امکانسزدر. کندیسی بونلری اجدادندن توارث ایتمشدر، اونلرده‌کی اخلاقه کوره او، « پیر » لردن (کبرا) نفرت ایدر، یاخود سوسیالیستلردن تیتره‌ر ، زوجه‌سی آمالنی تخفیف یاخود تقویه ایلر .

مشهور محررلرك برانكليزك افكار پولتيقيه‌سنده روللری واردر . كذلك مشغول اولدیغی ایش ، منسوب اولدیغی قلوبك مسلكی وانكلتره اقلیمی كبی دائما تبدل ایدن برهوانك تأثیراتی بر انكلیز فردینك افكار و ملاحظاتنده عظیم تبدلات حصوله كتیره بیلیر .

سفائن جدیده‌ده یكی دیزكلر: آمریقانك جیورجیا زرهلیسی [«سفائن جدیدهٔ حربیه» مقاله‌سنه مراجعت]

برقاعدهٔ عمومیه اوله‌رق مثلا : اصنافدن بر انكلیز مخالف فرقه‌نك اجتماعات پولتیقیه‌سنه كیتمز ؛ یاخود كیدرسه‌ده بر تك سوزینی دیكله‌مه‌مك ویا مخالفلرینی دیكله‌مكدن منع ایتمك عزم قطعیسی ایله كیدر . سیاسی خطیبك‌ده روحانی وعظ كبی كندی آدملرینه ـ ذاتاً كندیسیله همفكر اولانلره ـ نطق ایراد ایتدیكی غیر قابل انكاردر . سزه برمثال كوستره‌لم :

«غریت غریمبس» ایالتی مركزنده شهرك براوجنده انتخاباتك ایلك كونی «مستر بالفور» برنطق ایراد ایتدی ؛ «مستر چورچیل» ده نصف‌اللیلده عین یرده نطق سویلیه‌جكدی . مستربالفورك متینغنده ٦٠٠٠ متعصب «یونیونیست» (اتحادفرقه‌سی) افرادی واردی . فرقه رئیسی اولان موی‌الیه نطقنی سویله‌مك اوزره كرسی‌یه چیقدیغنده بوجم غفیر بش دقیقه قدر «رول بریتانیا» یی تغنی ایتدی. صوكره‌اوچ دفعه دیكر برشرقی‌یی وآنی برحس‌وطنپرورینك فورانی‌ایله تكرار «رول بریتانیا» یی ونهایت «غوت سه‌وده كین» نغمهٔ ملیسنی تغنی ایله‌دی. بعده‌مستربالفورك هیچ برسوزسویله‌مه‌سنه صرف غیرت ایتدی. نه‌دن صوكره موی الیه بعض سوزلرسویله‌مكه موفق اولدی. حاضرونه «ریفه‌ره‌ندوم» دن، مشروطیتدن وسائر آكلاشلماسی كوچ شیلردن بحث ایتدی . وسامعین دخی . سویله‌نن سوزلری اكلامادقلری . ثلثانی هیچ برشیئ ایشتمه‌دكلری حالده صحنه‌دن اشاغی ایندیكنده . كندیسنی شدتله آلقیشلادیلر وادراك ایده‌مدكلری شیلرده همفكر اولدقلرینی مستر بالفوره بیان ایتدیلر! نصف‌اللیده «مستر چورچیل» عودتنده ینه بیكلرجه «یونیونیستلر» (اتحاد فرقه‌سی!) اومحلده انتظار ایتمكده اولوب ، كندیسنه تقرب ایتمه‌نك بریولنی بوله‌لر بركیكنی صاغلام براقامق نیت خالصه‌سنده (!) بولونیورلردی . بركت ویرسین، ضابطه مأمورینی كندیسنی اهالیدن اوزاق طوتدی ؛ موی‌الیه‌ده آرقه طرفده‌كی برقپودن كیروب ٥٠٠٠ كشی‌یی متجاوز مخالفبرورلرك یعنی قوبو «احرار» ك القیشلری آره‌سنده نطقنی ایراد ایتدی . موی‌الیهك بحث ایتدیكی «وه‌تو» حقنده حاضرون یعنی «غریمبی» احرارینك پك مبهم برفكرلری اولدیغی حالده چارچشم ایله كندسنه باقفده وسویله‌دیكی هركله‌یی بیوك برلذت ایله یوتمقده ایدیلر. مستر چورچیل تقریباً برساعت سوز سویله‌دی . ومتینغ بیوك برموفقیت آره‌سنده ختام بولدی . فرداسی كونی سیر جورج دونی‌یه ، اتحاددن اولان صوك دفعه غائب ایتمش اولدیغی یری بودفعه قزاندی . بویله

اوله‌جنی‌ده معلوم ایدی... چونکه لهنده وعلیهنده ایراد اولنان نطقلردن اول اهالینك سیر جورج دوتی‌یه رأینی ویره‌جکنی آکلاشیلیوردی .

افرادملتك بوتمایلاتی نه مستر چورچیلك یاری کیجه‌کی نطقی ، نه‌ده مستر بالفورك دلائل فلسفه‌سی تغییر ایده‌مزدی . انکلتره‌نك هرجهتنده‌ده انتخابات بوصورتله جریان ایتدی . مستر بالفورك «ریفه‌رندوم»ك سربستیسنه مخالف اولدیغنی افاده ایله‌مه‌سی ، مستر لوئید جورجك دوقلر (کبرا) علیهنده ادارهٔ کلام ایتمسی ، مستر وینستون چورچیلك شدتله « وه‌تو » طلب ایتمسی سبیلردن طولایی اتحاد یاخود احرار فرقه‌لرینك نامزدلری غالب یاخود مغلوب اولمادیلر . هرفرقه افرادی کرك جدلرندن توارث ایتدکلری افکار ایله ، ایکنجی درجه‌ده اوله‌رق برده افکار عمومیه‌نك القا آتی ایله رأیلرینی تعیین ایتمشلردر .

۲۰ سنه ظرفنده دول معظمهٔ بحریه‌نك قوتلرینك مقایسه‌سی

الحاصل اولکی مبعوثك ، محلی «قریکه‌ت» قلوبنه اعضا یازیلوب یازلمادیغی ، جمع اولنان اعانه‌لره اشتراك ایدوب ایتمدیکی ، اهالی‌یه قارشو کولریوز کوستروب کوسترمدیکی ، اشراف محلیه زوجه‌لرینه کندی زوجه‌سنك خوش کورینوب کورنمدیکی ، صنایع محلیه‌نك ترقی یاخود تدنی ایلمسی ، محلی مأمورین روحانیه‌سنك توجه کرده‌سی ، یاخود سوسیالیست اولماسی ، برخیلی اوفق تفك مسائل ذاتیه‌نك اهالینك کبر وحیثیتنه ویا طوغریدن طوغری‌یه جبینه طوقونماسی !... ایشته سیاسی رقابتلری قزاندیروب غائب ایتدیرن وبویوك انکلیز ملتنك مقدراتنی تعیین ایدن مواد بونلردر .

انکلتره‌ده یکی برمشروطیت حیاتی

کچن سنه ایکنجی دفعه انکلتره‌ده اجرا اولنان انتخابات نتیجه‌سنده لیبراللرینه احراز موفقیت ایلدیلر . انتخاباته باشلاندیغی زمان محافظه‌کارلر لطیف امیدلر بسله‌مکده وحتی طاتلی خیالاته‌ده طالمقده ایدیلر . آنلر بو انتخاباتده هرحالده احراز مظفریت ایده‌جکلرینه قناعت پیدا ایتمشلر ایدی . واکا کوره تصوراتده بولنیورلر ، پلانلر ترتیب ایدیورلر ایدی . علی‌الخصوص بودفعه مسئله لوردلر ایچون بسبتون بشقه بر رنکده بولندیغندن ، آنلر ایچون اهمیت عظیمه‌یی حائز اولدیغندن مادی ومعنوی هردرلو فداکارلقلری‌ده کوزه آلمشلر ایدی : فی‌الحقیقه بو انتخاباتده هرزماندن زیاده پاره اوینادی . اوته‌یه بری‌یه پك چوق ملیونلر صاچلدی . حالبوکه نتیجه ینه محافظه‌کارلر ایچون عدم موفقیت تشکیل ایتدی . بوتون همتلر ، بوتون غیرتلر بوشنه صرف ایدلمش اولدی . بوتون فداکارلقلر عقامته محکوم قالدی . انتخابات ، صوکنه قدر لیبراللر لهنده بولوندی . ونتیجه‌ده بونلر موفقیتی احراز ایلدیلر . لیبراللر ، عمله وایرلانده واوبریه‌ن فرقه‌لری ایله برابر ۲۹۷ رأی قزاندیلر . بوایسه ایچه برفرق دیمکدر . بوصورتله لیبراللر پارلامنتوده ۱۲۵ رأی مقدارنده براکثریته

جهان پهلوانی قورد دره‌لی محمد پهلوان
[مقالهٔ مخصوصه‌سنه مراجعت]

مالك بوله‌جقلر . واقعا معترضلر ! عمله وبالخاصه ایرلاندا واوبریه‌ن فرقه‌لرینك هرمسئله‌ده لیبراللر ایله متحد بر كتله تشكیل ایده‌مدكلرینی درمیان ایدیورلر ایسه‌ده شوراسنی اونوتمامليكه اليوم انكلتره حكومتنی اشغال ایدن الك مهم مسئله‌لر حقنده بونلر بیننده وبالخاصه لیبراللر ایله عمله فرقه‌سی آره‌سنده اتحاد تام موجوددر . شوحالده معترضلرك مدعیاتی هیچ برجدی اساسه مستند اولمه‌مكدر . ذاتاً متحد بر كتله تشكیل ایدن اكثریت فرقه‌سی زمانی چوقدن كچمشدر .

بوكبی فرقه‌لرده دائما برطاقم مسائل حقنده اختلاف افكار موجود اوله بیلیر. عجبا محافظه‌كاران فرقه‌سنده‌دخی هرمسئله حقنده ائتلاف تام موجود میدر؟ هرنه‌اولسه بوكون شوراسی محققدركه انكلیز ملتی برسنه ظرفنده ایكی كره رأینی لیبراللره‌ویردی. بوخصوصده بحق نظردقتی جلبه شایاندر. انكلیز ملتی بوحركتیله كوستریوركه لیبراللرك طوتمش اولدیغی مسلكده اونلرله هم افكاردر ؛ لوردلرك ازمنهٔ قدیمه‌دن بری هیچ برحق لیاقته استناد ایتمكسزین حائز بولندقلری برطاقم امتیازاتك لغوینی آرزوایدییور. هرنه‌ده اولسه بوكون آرتق انكلیز ملتنك حالت روحیه‌سی تظاهر ایتمشدر . انكلیزلر آرتق عنعنات تاریخیه‌یه افراط درجه‌ده اظهار حرمته متمایل اولمدقلرینی فعلاً اثبات ایدییورلر.

آنجق عجبا لیبراللر اویله هرلحظه‌ده لوردلره قارشی قطعی برحركت اتخاذ ایده بیله‌جكلرمی ؟ لیبراللر شیمدی‌یه قدر دائما احتیاط واعتدال دائره‌سنده حركت ایلمش اولدقلری كبی بوكره‌ده عین وجه ایله حركت ایده‌جكلر . ایلك دقیقه‌ده لوردلرك عصرلردن بری مالك بولندقلری امتیازاتی كوكندن قازییوب خطوه خطوه ایلروله‌جكلر وبوصورتله قطعی برموفقیت تأمین ایلیه‌جكلردر. مع هذا هرنه‌ده اولسه بوكون لیبراللر مقصدلرینه واصل اولمشلر دیمكدر .

لیبراللرك بودفعه احراز ایتمش اولدقلری موفقیت انكلیز سیاست داخلیه‌سی نقطهٔ نظرندن اهمیت مخصوصه‌یی حائزدر . وانكلیز تاریخ سیاستنده دخی كوزه چارپه‌جق برموقع طوته‌جقدر , انكلیز ملتی مهم بردورهٔ انقلابه داخل اولیور . بودوره‌نك ایلك صفحه‌سی شمدیدن كورونمكه باشلامشدر . لوردلر موقعلرینك خللدار اولدیغنی كوریور ، یأس ونومیدی آثاری كوستریور. بلكه‌ده هیجانلردن ، مأیوسیتلردن صوكره ایكنجی برتجربه دها اجراسنه بلته‌جكلر ، بركره دها ملتك رأینه مراجعت ایتمك ایستیه‌جكلر ، حال بوكه آرتق ایش ایشدن كچمشدر. هرنه‌ده یاپسه‌لر، هرنه مانوره‌لرجویرسه‌لر ، هرنه آنتریقه‌لر ارتكاب ایلسه‌لر آرتق بركره دها ملتك آرزوسی استمزاج ایدیله‌مز . ملت ذاتاً بودفعه كندی آرزوسنی عیاناً

ژاپونلرده حمام و استحمام [مقالهٔ مخصوصه‌سنه مراجعت]

اظهار ایتـدی . آرتق بوبابده یکیدن تشبثاتده بولنمق عجزه . ضعفه دلالت ایدر وهیچ برحسن نتیجه‌یه منجر اوله‌ماز . لوردلر آرتق بیلملیدرلرکه امتیازات مخصوصه زمانلری چوقدن کچمشـدر .

انکلتره‌ده یکی برحیات مشروطیت باشلایور عصرلردن بری عنعنات قدیمه‌یه ربط نفس ایتمش اولان انکلیزلر بویوزدن بالخاصه تصادف ایتدکلری مشکلات عظیمه‌یی نظر دقته آله‌رق ارتق شمدی‌یه قدر یشادقلری حیات مشروطیتده جدی برتبدل ، مهم برتجدد حصوله کتیرمکه قرار ویرمشلردر . ذاتاً انکلیز ملتی بوقرارینی اخیراً علنی وفعلی برصورتده‌ده اثبات ایلدی . انتخابات اخیره نتایجی بوبابده بردلیل صریح تشکیل ایدر . انکلیز ملتی ارتق لورد عنوانی حائز برطاقم ارباب یسارك تشکیل ایتدیکی برزمرهٔ قلیله‌نك تحت تحکمنده یشامق ایسته‌میور ، کندی مقدراتنی کندی ید اداره‌سنه آلمق‌استیور. انکلیز ملتنك بوحق اوقدر صریحدرکه هیچ برتأویل قبول ایتمز . شمدی‌یه قدر انکلیزلرك تصوراتی ملتك انجق برزمرهٔ قلیله‌سنی تمثیل ایدن لوردلر قماره‌سنك ید اداره‌سنده بولنیور ایدی . بر مدت صکره ایسه بتون ملتی تشخیص ایدن عوام قماره‌سنك ید داره‌سنه کچه‌جك و اشته او زمان انکلتره‌ده اصل مشروطیت حقیقیه تأسس ایتمش اوله‌جقدر . واقعا ایلك فکر مشروطیت انکلیز ذهنلرینه تبادر ایتمش . ایلك ادارهٔ مشروطیت انکلتره‌ده احداث اولنمش ایسه‌ده محضا انکلیز قومنك حالت روحیه‌سی الجاآتندن اولمق اوزره انکلیز مشروطیتی عصرلرجه عنعنات قدیمه‌نك تحت تأثیرنده قالمشدر . انکلتره‌ده محضا ماضی‌یی تمثیل ایدن لوردلر قماره‌سنك کاملاً لغو اولنماسه بیله هیچ‌دکلسه نفوذ وتأثیرینك محو اولنسی انکلیز مشروطیت‌اداره‌سنجه بیوك برترقی تشکیل ایدر ، انکلتره‌ده یکی برمشروطیت حیاتی باشلاجغنه دلالت ایلر .

سفائن جدیدهٔ حربیه

انكلتره‌نك يكى هندستان واليسى
لورد هاردينغ

حكومات متحدهٔ آمريقانك ١٦ زرهليدن عبارت ودرت فرقه‌يه منقسم بر دونغماسى بجن قيش غربى آوروپا صولرنده مختلف ليمانلرده طولاشيوردى؛ آوروپا غزته‌لرى بونلردن بحث ايتديلر. هربريسى ١٥ اشر بيك طونيلاتو حسامتنده اولان بو زرهليلرده الك زياده نظر دقتى جلب ايدن شى ديركاردر. بو ديركار حكومات بحريه‌جه يكى قبول اولونغه باشلامشدر. هربرى ٣٠٥ ميلمترولق. باشده وقيچده اوله‌رق ٤، ٢٥٠ ميلمترولق اوله‌رق‌ينه باشده وقيچده ٤، ٢٠٣ ميلمترولق يانلرده كذا ٤ قطعه‌جسيم طوپى حامل اولان بوزرهليلر ١٩ ميل سرعتنده‌در؛ كوموراكلرى ٩٠٠ طون كومور آلير وبو كومورله ٦٠٠٠ ميل مسافه قطع اولونابيلير.

پارسك أيفل قله‌سى طرزنده چليك تللردن معمول اولان ديركار پك مفيد آثار اختراعدندر. زيرا زرهليلرده شيمدى‌يه قدر استعمال اولنان داخلى مرديونلى چليك ديركار برقاچ مرمى اصابتيله ده‌وريله بيلديكى حالده بونلر اوكبى تهلكه‌لردن مصوندر. اصابت ايده‌جك مرمى نهايت برقاچ تلى قوپاريرر. كذلك بوديركارك ديگر بر فائده‌لرى‌ده اوزرلرنده‌كى چناقلغك، هم پك يوكسك، همده كنيش وزياده ثقلته متحمل اولماسيدر. بوسيله اثناى حربده بوچناقلقده طوره‌جق برضابط، مرميلرك منزل وتأثيرينى كوزلجه تدقيق وحساب ايده‌بيلير. كذلك شيمدى‌يه قدر زرهليلرك عادى طرزده‌كى ديركارينك چناقلقلرينه آنجق ٣٧ ميلمترولق طوپلر قونه بيليوردى؛ حال بوكه بوطوپلرك. زرهلى‌يه هجوم ايدن طورپيدولره قارشى عدم كفايتى آكلاشلدى. يكى طرزده. چليك تللردن معمول ديركارك صحنلقلرينه دها بويوك طوپلر وضعى قابلدر.

شو ايضاحاتى ويرديكمز صره‌ده قارئلريمزك نظر تجسسلرينه بعض معلومات دها عرض ايتمك ايسته‌رز: برزرهلى دمير اوزرنده طورديغى، ماكنه‌لرى ايشله‌مه‌ديكى حالده. يمك پيشيرمك، الكتريق وسائره كبى خدمات عاديه ايچون كونده ٧ طون كومور صرف ايدر. بوكومورك بدلى، بهر طونى حساب وسطى ايله ٤٥ فرانقدن. ٣١٥ فرانقدر. حال بوكه حركت ايدن برزرهلى ساعتده ١٠ ميل بر سرعت ايله - كه بوسرعت تصرفكارانه اولوب‌نه ماكنه‌لرى، نه‌طائفه‌يى يورماز - يوروديكى حالده ٢٤ ساعتده تقريباً ٦٠ طون كومور صرف ايدر. بونك بدلى ٢,٧٠٠ فرانقدر. شو حالده شمدى آوروپاده بولنان ١٦ آمريقا زرهليسنك كونده‌لك كومور مصرفى ٤٣,٢٠٠ فرانقدر. حال بوكه ساعتده ١٧ ميل حركت ايده‌ن برقرووازور كونده ١٧٠ طون وبناءً عليه ٧,٦٥٠ فرانق صرف ايدر. بو حسابات زرهلى فيلولرينك حركت حالنده نه‌آغير مصارفى موجب اولديغى كوسترر.

انكلتره قرالى «بشنجى ژورژ» ايلك پارلامنتوسنى كشاد ايتدى.

انكلتره پارلامنتوسنك كشادى تعاملى وقديم مراسم مخصوصه ايله اجرا اولونور. عصرلردن برى لايتغير اولان بومراسم پك مطنطن ومشعشدر. قرال بشنجى ژورژ كچنلرده، افرنجى شباط بدايتنده، صوك انتخابات اوزرينه تشكل ايدن پارلامنتونك رسم كشادينى اجرا ايتدى. بورسم كشادك اسكيلرندن هيچ برفرقى يوقسه‌ده يكى تشكل ايدن انكليز پارلامنتوسنده افكار وقواعد مشروطيت جهتيله - بوقاريده كورلديكى اوزره - بويوك تجددات واردر. قرال ژورژك راكب اولديغى سكز آتلى آرابه ١٧٦٠ تاريخنده قرال ژورژ طرفندن انشا ايتديرلمش اولوب ١٧٥٠٠٠٠ فرانق قيمتنده‌در. آرابه‌نك سايسلرى ايله محافظلرى قرون وسطا طرزنده كه‌يمش افرادندن مركبدر. كذركاهك ايكى طرفنه سه‌يرك ديزلمش انكليز عساكرى برهيبت ووقار مخصوص ايله، قانونه وحكمداره قارشى حرمتكار اهالئ تماشاكرانك اوكنده بر صف متين تشكيل ايله‌يور.

انکلیز اوردوسی پیاده عسکری

انکلیز اوردوسی هایلاندر عسکری

یکی بر ملتك تولدی

بوسنهٔ افرنجیه بدایتنده « قاپ طوون » شهرنده ، انکلتره قرالنك عمجه‌سی « دوق دوقوناوت » لك ریاستی آلتنده؛ یکی آفریقا هیئت متحده‌سنك ایلك پارلامنتوسی بر طنطنه واحتشام فوق‌العاده ایله کشاد اولونمشدر . بو، بر ملت جدیده‌نك تولدینی اعلان ایدن بر حادثهٔ مهمه‌در. جنوبی آفریقا هیئت متحده‌سی ، انکلتره طرفندن ، کندی متبوعیتی آلتنده عالم وجوده چیقاریلان هیئات سیاسیه نك « قانادا» و آوسترالیادن صوکره اوچونجیسی در.

انکلیز اوردوسی سواری عسکری [مقالهٔ مخصوصه‌سنه مراجعت]

جنوبی آفریقا هیئت متحده‌سی وقتیله « سه‌سیل رودس » ایله « قروکر » طرفندن تصور اولنمشدی . بوکون موقع فعله چیقان بوتصور ، بوهیئت بش مستعمره‌دن مرکبدر : امید بورنی ، ناتال ، ترانسوال ، اورانژ ، رودەزیا . بوبش قطعه‌ده ٦ میلیون نفوس ساکندر . بونك $\frac{1}{4}$ ١ میلیونی هولانده‌ز جنسندن یعنی عرق ابیضه منسوبدر . قسم متباقیسی عرق اسوده منسوب ، یاخود ملزلردن عبارتدر . زنجیلر یاریم مدنی ، یاخود بوسبتون وحشی برحالده‌درلر .

ایلك پارلامنتونك کشادی مناسبتیله اجرا ایدیلن شنلکلرده « آفریقانده‌ر » لر ایله « بریتون » لر و « بوئر » لر ایله « انکلیز » لر آره‌سنده آثار وفاق ومحادنت کوریلیوردی .

معلوم اولدیغی اوزره « بوئر جنرالی » « قریستیان ده‌وت » ك انکلیزلر ایله محاربه‌لرندن درت سنه صوکره : انکلتره طرفندن کندی کندیلرینی اداره‌ده سربست براقیلان بوئرلر ینه کندی محاربلرندن جنرال « لوئی بوتا » یی رئیس وکلا انتخاب ایتمشلردی . تاریخده بلکه‌ده هیچ بولنه‌مایه‌جق اولان بوکوزل مثاله . بوبرنجی پارلمنتوده‌ده توفیق حرکت ایدلدی . رسمده کورلدیکی اوزره ، « جنوبی آفریقا هیئت متحده‌سی » نك ایلك پارلامنتوسی . هولانده‌ز کلیساسنه منسوب برپاپاس طرفندن اوقونان « بوئر دعای ملیسی » ایله کشاد ایدلدی . وبویله‌جه انکلیز کلیساسی بوئر کلیساسنه ایلك دفعه‌عین درجهٔ شرفی ویرمش اولدی .

پورتکیز اختلالی

وَ

ایکنجی مانوئل

پورتکیز قرالی ایکنجی مانوئلك اوتوزاوچ آی‌امتداد ایدن‌دورهٔ حکومتنك براختلال‌نتیجه‌سنده‌انتهاپذیر اوله‌رق تأسیس جمهوریت ایدلسندن بحث ایدن فرانسزجه برغزته شویله بیان معلومات ومطالعات‌ایلیور :

١٩٠٨ سنه‌سی شباطنك برنجی کونی سابق قرال دون قارلوس ویللا ویوسایه کیدییوردی . تاژ نهرنی برسفینه‌ایله مرور ایتدکدن صوکره اسکله‌ده بر آرابه‌یه راکب اولدی . برطرفنده زوجه‌سی قرالیچه آملیا ، دیکر طرفنده‌ده ایکی مخدومی ، ولی عهد ایله دون مانوئل بولنیوردی .

قومرس میدانك کوشه‌سنه واصل اولدقلری زمان ، (آوسنان) سوقاغنك مدخلنده بولنان غلبه‌لك ایچندن برکیشی چیقه‌رق اوزرلرینه تشهیر سلاح ایله اوچ ال آتش ایتدی . چیقان قورشونلردن ایکیسی مشارالیه قراله اصابت ایلدی . عین زمانده برآدم دها میدانه آتیله‌رق سلاحنی چکدی وبیچاره قرالیچه آملیانك آغوش شفقتنده حمایه ایتمکه چالیشدیغی ولی عهده طوغری ایکی ال بوشالتدی . ایکی‌مجروح آنجق برایکی‌دقیقه قدر یاشایه بیلدکدن صوکره ترك حیات ایلدیلر . مانوئله کلنجه ، مشارالیه پك‌خفیف صورتده رنجیده اولمش ایدی . ١٩٠٨ سنه‌سی شباطنك (٨) نجی کونی ایکی مقتولك محتشم برصورتده لیزبونده جنازه آلایی مراسمی اجرا اولندی .

بوسوء قصدك باشلیجه مرتبی (مانوئل‌دوس رامس‌داسیلوا بوئیسا) نامنده لیزبونده برپروفسوردر . ولی‌عهدك اوزرینه آتش ایدن‌ده بواولدیغندن وقعه‌یی متعاقب ضابطاندن بری طرفندن قلیج ایله تلف ایدلشدر . مومی‌الیهك عونه‌سندن (آلفرد لوئو دافوستا) و(یوئاتو ساپینو) نامنده ایکی‌کشی‌ده پولیسلرله قاتللر آره‌سنده وقوع بولان مجادله اثناسنده تلف اولمشلردر .

دون مانوئل اون طقوز یاشلرنده ایدی . اوچ آیدنبری اجرای حکومت ایده بیلمك ایچون لازم

انكلتره قرالی ژورژ ، عهد سلطنتك ايلك پارلامنتوسنی كشاد ايتمكه كيدر ايكن
[١٦٦ نجی صحيفه‌ده مقالهٔ مخصوصه‌سنه مراجعت]

كلن سن مشروعه واصل اولمش بولنديغندن (براغانسلر) ك تختنه صعود ايله (ايكنجی مانوئل) نامی تختنده اجرای حكومته باشلادی .

حكمدار جديد اولا ناظر فرانقوبی موقع اقتدارده براقق ايستديسه‌ده موی‌اليه ٣ شباط ١٩٠٨ تاريخنده استعفاسنی ويره‌رك چكلمسی اوزرينه يرينه آميرال (فرره برءا دامارال) ك رياستی آلتنده برهيئت تعيين اولندی .

بو ناظر جديد سلفى زماننده وقوعبولان خطابى تعيين ومملكتك آسايش وانضباطنى تأسيس ايتمك ايستدى. جرائم سياسيه‌دن طولايى محبوس بولنانلر تخليه اولندى. ادارهٔ عسكريه طرفندن ويريلن مقررات حكمدن اسقاط اولنديغى كبى مقدما غير قانونى اوله‌رق سد ايدلمش اولان مجلس مبعوثان واعيانك تعطيلى برشكل مشروطيتده جريان ايتدى.

٥ نيسان تاريخنده انتخابات عموميه ليزبوندن بشقه يرلرده كمال سكون ايله وقوع بولدى. يالكز شهر مذكورده نمايشچيلرك اوزرينه عساكر طرفندن سلاح استعمالى مجبوريتى حس اولنمسى سببندن بعض تشوشات مؤسفه ظهور ايلدى.

٢٩ نيسان تاريخنده قورتس مجالسى عقد اجتماع ايلدى. مقام حكمداريدن ايراد اولنان نطق كوزل برتأثير حصوله كتيردى. نطق مذكورده قانون اساسينك تعديلى واصول انتخاباتك اصلاحى وعد اولنيوردى.

٦ مايسده قرال مانوئل مشروطيته صادق بولنه‌جغنه دائر يمين ايتدى. سوء قصدمر تبيننده عفو عمومى اعلان اولندى. بودجه قانوننك‌ده تنظيمندن صكره ايلول نهايتنه طوغرى قورتسلرك مدت اجتماعى ختامپذير اولدى.

آبدهٔ حريت

[شهداى حريتك تذكار نامى ايچون حريت ابديه تپه‌سنده انشا ايديلن و بو دفعه ختام بولان بو ... ن روح فريب، حريت اردو ـ ك استانبوله تاريخ دخولى اولان ١١ نيسانده كشاد ايديله‌جكدر.]

١٣ تشرين ثانى تاريخنده اجرا اولنان بلديه انتخاباتى ليزبوندن بشقه محللرده ادارهٔ مطلقه طرفدارانك مظفريتى ايله نتيجه‌لندى. قرال مانوئل تشرين ثانى ظرفنده شمال ايالتلرنده برسياحت اجرا ايليه‌رك هرطرفده مظهر حسن قبول اولدى.

مع مافيه باشلرنده ژوليودو . يلهه‌نا) نك بولنديغى محافظه‌كار فرقه‌سنك شرائط لازمه‌يى حائز اولماسى،
١٧ كانون اولده استعفا ايدن (فرره‌يرا) قابينه‌سنك سقوطنى موجب اولمشدى. بونك اوزرينه (قامپوس هانريكز) نامنده برينك تحت رياستنده برقابينه تشكيل اولندى. (١٩٠٩) سنه‌سى مارتنك برنجى كونى قورتسلرك مدت تعديلى منقضى اولديغندن اجتماعات باشلادى. قرال مانوئل ايراد ايتديكى برنطقده پورتكيزه كلن اسپانيا قرالنك بوزيارتنك ـ مملكتينك مناسبات دوستانه‌سنه بردليل اولمق اعتباريله ـ

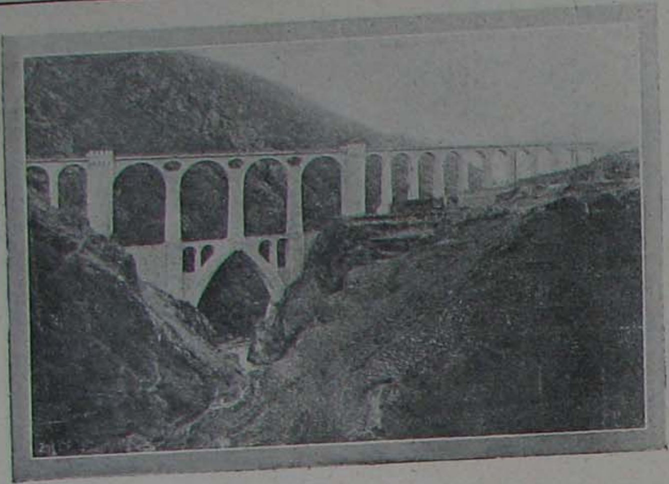

پیره‌نه طاغلرنده ایلك شمندوفرخطی، (سه‌ژورنه) ده انشا اولونان آصمه کوپری

[فرانسه - اسپانیا شمندوفرلرینی الصاق ایچون انشا ایدیلن بوکوپری اکمال ولنه‌رق بویله‌جه دمیر یول پیره‌نه طاغلرنده آشمشدر.]

شایان اهمیت و تقدیر بولندیغنی ذکر ومملکتك آسایش داخلیسنك تقرر ایتمش اولدیغنی بیان وبر طاقم اصلاحات وتشکیلات جدیده‌یی تعداد ایلدی .

بوأثناده (ژولیودو ویلهه‌نا) نك ریاستی آلتنده بولنان تجددپرورا‌ندن برقسمی ترقیپروران وقابینه علیهنده بولنان طرفداران جمهوریت فرقه‌لرینه التحاق ایتمش ایدی. فرقهٔ مخالفه بر استقراض مسئله‌سندن طولایی مالیه ناظری (ئه‌سپره که‌یرا)یه هجوم وموی الیهی طولاند‌یریجیلق ایله اتهام ایلدی. قورتسلرك اتخاذ ایتدیکی تدابیر اوزرینه آلنان وضعیت (هانریکه‌ز) ی مارت نهایتلرینه طوغری استعفایه مجبور قیلدی. برهفته صکره جنرال (سه‌باستییه‌ن) یکی برقابینه تشکیل ایلدی ایسه‌ده برماهدن زیاده پایدار اوله‌مدی .

۱۹۰۹ سنه‌سی مایسنك اون اوچنده خارجیه ناظر سابقی موسیو (وان‌سه‌سلائولیما) نك ریاستی تحتنده یکی برقابینه دها تشکیل اولندی . موی‌الیه مملکتده سکونی تأمین ایچون ایکی آی دها قورتسلری تأخیر ایلدی . مجلس تکرار آچیلدی . فقط آسایش مطلوب درجه‌ده دکلدی . برطاقم احوال مؤسفه‌نك جریانندن صوکره بحران وکلا قورقولری تکرره باشلادی . اصول سیاست مشوش بر حاله کتیرلدی . اوصره‌لرده وقوعی محقق اولان بحران وتبدل وکلا ، انکلتره قرالك وفاتی وقرالك لوندره‌یه عزیمتی ماسبتیله دوچار تأخر اولدی . حتی اوزمان انکلتره‌دن عودت ایدن قرال پارسه اوغرایه‌رق عثمانلی ولی عهد سلطنتی یوسف عزالدین افندینك قبولندن برآز اول ، موسیو فالیه‌ر طرفندن قبول اولنمش ایدی .

قرال مانوئل لیزبونه عودتنده رئیس وکلا اولان (به‌یرائو) کندیسنه بیان اعتماد اولنمسنی وقورتسلرك طاغیدلمسنی طلب ایلمسی وقرالك‌ده بونی رد ایتمسی اوزرینه برزماندنبری انتظار اولنان بحران وکلا حادث اولدی . بوبحران (۲۶ حزیران) تاریخنده تجدد پروران فرقه‌سی رئیس (ته‌قسه‌را) نك تشکیل هیئت ایلمسیله نهایت بولمش ایسه‌ده صوك لیزبون وقایعده مشهود اولدیغی کبی موی‌الیه‌ده هیچ بر اثر تجدد پروری کوستره‌مه‌مشدر .

یکی پورتکیز رجال حکومتی

پورتکیزده صوك اختلالی اجرا ایدن وموقع اقتداره کلن ذوات حقنده غزته‌لر معلومات آتیه‌یی اعطا ایتمکده‌در :

دون رؤسای دولت آره‌سنده اخذموقع ایدن ، واسملری ۱۹۱۱ سنه‌سی غوطه سالنامه‌سنه کچمش

اسوچده قار اوزرنده آیاق قیزاغیله قایش

[سقی Schi دنیلن بو قیزاقلر آیاقلره باغلانیر . رسمده کورلدیکی اوزره ، اوزون واوجی قالقیق برآغاجدر دکنکلره یری ایته‌رك یاخود چومه‌لوب ال ایله حرکت اولونه‌رق سقی غایت قولای قایار کیدر ؛ بواصول قایمه صوك سنه‌لرده آوروپا اسوجدن انتقال ایده‌رك بویوك براکنجه حالنی آلمشدر . وبعض مرتفع طاغلر جوارنده بالخاصه بواکنجه مراقلیلری ایچون اوتللر یاپلمشدر . بونك ایچون اسوجه قدر بیله سیاحت ایدن وار .]

کوچوك سقی ایله ، برلکده قایش

اولان یکی رئیس جمهور کنج دکلدر. ۱۸۴۳ده تولد ایتمش اولمسنه نظراً الیوم ٦٧ یاشنده بولنیور دیمکدر. یکی رئیس جمهور آصور جرائرندن (سان اومیکل) آطه‌سنده (پونتا ده لغرادا) شهرنده تولد ایلمشدر .

آرتق اسمی تاریخه کچن بو ذات پورتکیزده پك معروف اولوب توجه عامه‌یی قزانمشدی . مشارالیه لیزبون ادبیات مکتب عالیسنك ، بوحریت اوجاغنك، معلملرندندر . کتاب شکلنده نشر ایدیلن درسلری اهالی اوزرنده بویوك برتأثیر اجرا ایتمش وبوکون ثمراتی کوسترمکه باشلامشدر.

رئیس جمهورك اك مهم اثری پورتکیز ادبیاته دائر یازدیغی بر کتاب اولوب بوسایه‌ده اسمی بالجمله مکاتبده طانمش وممالك اجنبیه‌ده‌کی زمرهٔ متفکرین آره‌سنده کندیسنه برتوجه حصوله کتیرمشدر .

استانبولده وبوتون ممالك عثمانیه‌ده ١٣٢٦ قیشی پك شدتلی اولدی . آناطولیده بر قاچ مترو ارتفاعنده قار یاغدیغی کبی ازمیت کورفزی قیسی برآز طوکدی . صوغوق استانبولده بیله تحت‌الصفر ١٠ درجه‌یه قدر دوشدی . بورسم ، استانبولده وقوع بولان پك شدید برتیپی اثناسنده بك اوغلی جادهٔ کبیرینك منظره‌سنی کوستریور .

تئوفیل براغانك اك بیوك آرزوسی اهالی‌یه دموقرات افکارینی تلقین ایتمکدی . مشارالیه طلبه‌سنه‌قارشی دائما : « استقبال ایچون چالیشیورز » دیردی . بو کون بومساعیسنك ثمراتنی کورمك ، آمالنك مبدل حقیقت اولدیغنی مشاهده ایلمك ایله مسرور ومفرور اولمشدر . ایشـه آرتق پورتکیز رئیس جمهوری اولمشدر . کندیسنی تقدیر ایده‌جك ، مسعود اوله‌جقدر .

خارجیه ناظری برناردینو موشادوده برمعلمدر . تئوفیل براغا لیزبونده تدریساتده بولنمده ایکن موشادوده قوآمبر دارالفنوننده درس ویریوردی . موشادونك جمهوریت حقنده‌کی آمال وافکاری معلوم اولمسنه رغماً وقتیله مقام نظارته کچمش ، ١٨٩٣ ده ریبه‌یرو قابینه‌سنه داخل اولمشدی . کرسیٔ تعلیمده برعلامه اولان بوذات پك مکمل برنافعه ناظری اولدی . کندیسنك نامی پورتکیزك دوست دولتلرله اولان مناسبات خارجیه‌سنك حسن جریانی ایچون برتأمینات مقامنده تلقی ایدیله‌بیلیر . پورتکیز اختلالی‌ده بالجمله دواملی انقلابلر کبی عسکرلر طرفندن اجرا ایدلمشدر . فقط انقلابك اساسنی برزمرهٔ متفکرین احضار ایتمش ، قلیج بوافکارك حصولی ایچون آلت وظیفه‌سنی کورمشدر .

اختلال ومحاربات حقنده ، اوزمان آلنان تلغرافنامه‌لر وتفصیلات

لوندره ٥ تشرین اول ١٩١١ — لیزبونده اختلال ظهور ایتمشدر . جمهوریت طرفدارلری

سرای قرالیی طوپه طوته‌رق ضبط وتسخیر ایلمشلردر .

مادرید ٥ — سانتاندردن قید احتیاطله « آژانس فابر » ه بروجه آتی معلومات ارسال اولنمشدر : آلمان باندیره‌لی پارانغو واپوری عین قومپانیه‌یه منسوب اولوب الیوم لیزبون لیماننده لنکرانداز بولنان قاپ بلان سفینه‌سندن آلدیغی برقطعه تلسز تلغرافنامه ده ، شهر مذکورده اختلال ظهور ایدرك لیمانده‌کی سفن حربیه‌سنك سرای قرالیی طوپه طوتمقده اولدقلری واختلالکارانك ده سرایدن قرالك باندیره‌سنی ایندیره‌رك یرینه جمهوریت بایراغی کشیده ایلمش اولدقلری بیلدیرلمکده‌در . »

مادرید ٦ — استخبارات واقعه‌یه نظراً پورتکیزده جمهوریت اعلان اولنه‌رق حکومت موقته بروجه آتی تشکیل اولنمشدر :

موسیو ته‌ئوفیل براغا : حکومت موقته رئیسی

» ماقادو : خارجیه ناظری

» آلمه‌دا : داخلیه »

» آلفونسو قوستا : معارف »

برلین ۷ — دون صباح لیزبون سوقاقلرنده هنوز مصادمات دوام ایلدیکی برصره‌ده آلمانیا مصلحتکذاری برحیوانه راکب اوله‌رق محل مصادمه‌یه کیتمش وآلمان تبعه‌سنی تحت امنیته آلمق ایچون برمتارکه عقدینی طلب ایلمشدر . بومتارکه قبول ایدلمش . فقط اوصره‌ده عساکر قرالیه برآره‌ده تحشد ایلمشدر . اختلاله اون آلتنجی پیاده وبرنجی طوپچی آلایلری طرفندن اجرا ایدیلن حرکت ایله باشلانمش بوعساکر حاکم برنقطه‌ده طوپلانه‌رق طوپلری شهره توجیه ایلمشلردر .

قراله صادق قالان عساکردرحال تدافعی وضعیت آلمشه‌ده بوصره‌ده آداماستورو رافائل قرووازورلری سرای اوزرینه آتش ایتمکه باشلادقلرندن سرای محافظه‌سنه مأمور سواریلرکمال جسارتله عاصیلرك اوزرینه آتلمشلردر. فقط مهاجمین شدتلی برطوپ آتشی ایله قارشیلانمش ، عمان کاملاً تلف اولمشلردر. اختلالجیلرده مصادماتده بیوك برجسارت کوسترمشلردر . قهرمانجه چارپیشمشلردر ."

ایکی قرووازور سرایدن ماعدا شهرك مرکزنی‌ده طوپ آتشی آلتنه المشدر . شدتلی برمصادمه‌دن صوکرا قرال طرفدارانی منهزم اولمش ، وقرال مافرا مناسترینه ، بر روایته کوره‌ده انکلتره سفارتنه التجا ایلمشدر . لیوم لیزبون شهرنده سکونت حکمفرما اولیورسه‌ده ولایاتك بعض نقاطنده قاریشقلقلر باشلادیغی خبر آلنمقده‌در .

***

قرالك نرده‌ده بولندیغی اولکی کیجه تعیین ایتمش ، تلغرافلر مشارالیهك عائلهٔ قرالی ایله برلکده آمه‌لی یاطی ایله جبل الطارق، مواصلت ایلدیکنی والیوم تحت امنیتده بولندیغنی اشعار ایلمشدر .

پارسدن نویه فرایه پرسه غزته‌سنه یازیلیور :

امراض عقلیه متخصصی دوقتور بومباردونك قتلی لیزبون اختلالنك ظهورینی تسهیل ایتمشدر. اختلاله اولا برنجی طوپچی آلایی طرفندن قیام اولندی . وبالاخره اقسام اوزری برآوجی آلایی‌ده اشتراك ایتدی. فقط ظن اولندیغنه کوره ایلك اشارت مناصفةً جمهوریت وقرالیت طرفدارلغنه انقسام ایتمش اولان اون آلتنجی پیاده آلایی طرفندن ویرلمشدر . بوآلایده‌کی ایکی فرقه آره‌سنده شدتلی برمجادله ظهور ایتمش وجمهوریت طرفدارلری احراز موفقیت ایده‌رك قرال طرفدارلرندن برمیرالای ایله برچوق ضابط تلف اولمشدر . متباقی ضابطان ونفرات ایسه جمهوریت طرفدارلرینه التحاق ایتمشلردر . برنجی طوپچی آلایی کوچك ضابطلرك تحت اداره‌سنده اولدیغی حالده برقشله‌یی تحت محاصره‌یه آلمشدر . بشنجی پیاده آلایی ایله برنجی آوجی طابوری اون آلتنجی آلایه معاونت ایتمشدر . ترسانه دخی اشغال اولنه‌رق اوراده بولنان اسلحه اهالی‌یه توزیع ایدلمشدر.

بونك اوزرینه اختلالجیلر حریت میدانه طوغری ایلریلمکه باشلامشلردر. بورایه قریب اولان (دولاروتوندا) میدانندە بر بازار کشاد ایدلمش ایدی . بوراده عسکرلر باراقه‌لری وسائر کوچك بنالری ده‌پو اتخاذ ایده‌رك طوپلری (غراندآوه‌نو) یه طوغری چویرمشلردر . مأمورین حکومت یالکز عساکر ملیه طرفندن حمایه ایدلمکده ایدی . صباحلین ساعت بشده برنجی طوپجی آلاینك بطاریه‌لری شمندوفر استاسیونه طوغری آتش آچدیلر . قراله صادق قالان دردنجی پیاده آلایی ماکنه‌لی تفنکلر ایله اختلالجیلره قارشی شدتلی بر آتش آچه‌رق شهرك آنلر طرفندن اشغال ایدلمسنه مانع اولدیلر . صالی کونی اوکله‌دن اول ساعت اونده سوقاق محارباتی عمومی برشکل آلمش ایدی .

عسکر قرمزی بایراغی رکز ایتدیلر . اختلاله قارشی بیان مطالعات ایدن بر بحریه ضابطی بحریه عساکری طرفندن اتلاف اولندی .

لیانده بولنان سفائن حربیه‌ده محاربانه اشتراك ایدرك مبانیٔ حکومتی، خصوصیله بحریه نظارتی، لیزبون فرقه قوماندانلك خانه‌سنی ، تلغراف دائره‌سنی وترسانه‌یی طوپه طوتدیلر . دوق دوپورتو جبل طوپی بطاریاسندن برقسمنك قوماندانسنی درعهده ایدرك تجاوزاته ابتدار ایتمش ایسه‌ده اختلالجیلر آنك هجوملرینی‌ده رد ایتمکه موفق اولمشلردر . اختلالجیلر بوموفقیتدن جسارت آلەرق قرالك بولندیغی (نسه‌سیداس) سراینه طوغری ایلریلمکه باشلادیلر .

قرال بولندیغی محلده قالمغی آرزو ایتمش ایسه‌ده ناظرلر سرایی ترك ایتمك ایچون کندیسنی اقناع ایتمشلردر. قرال سرایی ترك ایده‌جکی اثناده اسپانیانك لیزبون سفیری « ویللابور » کلەرك قرالی سلاملامشدر . قرال کندیسنه مقابله ایده‌رك برقاچ سوز سویله‌دکدن صوکره سرایی ترك ایتدی . بونك اوزرینه سفیر «ویللابور» سفارتخانه‌یه عودت ایده‌رك اوراده قالمش واوکله‌دن صوکره رسمی البسه اکتسا ایده‌رك احراز موفقیت ایله جمهوریت طرفدارلرینی سلاملامق ایچون بلدیه دائره‌سنه کیتمشدر . سفیر دائره‌دن چیقدیغی زمان اختلالجیلر طرفندن فوق‌العاده برصورتده آلقشلانمشدر .

اسپانیا داخلیه ناظری « مه‌رینو » نك بیاناتنه نظراً اختلالجیلر قرال طرفداری اولان عسکرلرك لیزبونه کیرمه‌لرینه مانع اولمق ایچون بتون کوپریلری ییقمشلردر . بونکله برابر الواس واوپورتودن بای تخته طوغری قرال طرفداری اولان عسکرلر سرعتله ایلریلمکده‌در . اون‌الای قراله صادق قالمشدر .

لیزبون سوقاقلرندەکی مجادلات ایجه قانلی ایدی . تلف اولانلر آره‌سنده جمهوریت طرافدارلرینك غزته‌سی اولان « موندو » نك محرری « فرانفوبراغا » ده واردر .

پارس ٦ — لیزبونده حرکات اختلالیه اثناسنده‌کی تلفات ومجروحین مقداری ٥٠٠ قدردر . تلغراف وتلفون خطلرینك تعمیر ومخابراتك تأمین اولندیغی سویلنیور .

پارس لیمان اولەجق :

پارس ٢٠ کانون‌اول ١٩١١ — پارس شهرینك برقنال واسطه‌سیله دکزه الصاقنه دائر موجود تصورات ایله پارلمنتو رسماً اشتغاله باشلامشدر . بوبابده ٥٠ امضایی حاوی بر لایحهٔ قانونیه تکلیف ایدلمشدر . بوتکلیفده پارس ایله روئن آره‌سنده برقنال انشاسندن تولد ایده‌جك فوائد ایضاح ایدلمکده‌در. ٢٦ نیسان ١٨٩٠ تاریخلی امرنامه ایله برای تحقیقات برقومیسیونه حواله ایدیلن موسیو بوکه‌نك بوبابده‌کی پروژه‌سی تطبیق ایدیلیر ایسه حکومته یکرمی میلیون فرانقلق کمرك رسومی تأمین ایدیله‌جك وسن نهرینك تطهیری ایچون صرف اولنان ٤٨٠ بیك وطغیانلرك اوکنی آلمق ایچون بونهرك تطهیری ضمننده اختیار اولنه‌جق ١٤٥,٠٠٠,٠٠٠ فرانقلق مصارف تصرف ایدیله‌جکدر .

آیاستهفانوسده شمندوفر قضاسی : شدت مصادمه‌دن بربری ایچنه کچن ایکی یولجی واغونی .

[مقالهٔ مخصوصنه مراجعت]

لوندره‌ده برآنارشیست فاجعه‌سی

هیئت اجتماعیه دشمنلری - انکلیز پولیسلری - ٧٠٠ پولیس . ایکی پیاده الایی ، بر طوپجی بطاریه‌سی حال سفو بریده - لوندره‌نك برمحله‌سی آتش ایچنده - مدهش برمصادمه .

کچن افرنجی کانون ثانینك اوچنجی کونی لوندره شهرینك تاقلبکاهنده ، لوندره بورسه‌سنك ، انکلتره بانقه‌سنك ، لوندره خسته‌خانه‌سنك یانی باشنده ، (میل ئه‌ند) و (قومرشال رود) نامنده‌کی الك ایشلك مراکز قربنده موجب خشیت بروقعهٔ خونین جریان ایتمشدر . وقعه‌نك محل ظهوری (سیدنه‌ی ستریت) جاده‌سیدر .

لکن شایان دقت برنقطه‌درکه سیدنه‌ی ستریت جاده‌سی وقعه‌سی ، کچن کانون اولك نصف اخیرنده حادث وخیلی ولوله‌یی بادی اولان دیکر بروقعه‌نك ، « هوندزدیچ » وقعه‌سنك ذیلی ومابعدی حکمنده‌در . کانون اولك اون آلتنجی کونی اقشامی ، بر مجوهرات دکانك دیوارینی برطاقم سارقلرك دلمکه چالشدقلری خبر ویرلمش . مأمورین ضابطه‌ده بونلری دردست ایتمکه شتاب ایلمش ایدی . پولیسلر ، بوتشبثلری صره‌سنده جیدودلرك تجاوزینه معروض قالمشلر ، دها فناسی‌ده هیچ برینی طوته‌میوب قاچردقدن باشقه اوچ تلف ایله ایکی‌ده مجروح ویرمشلردی . بالطبع ایرتسی کونی تعمیق تحقیقات ایدلمش ومحل وقعه‌یه جوار اولان بنالر آراشدیرلمش ، نتیجه‌ده آرقه‌سندن روولور قورشونیله اتلاف ایدلمش برشخص مجهولك جسدی

باب عالى حريقى ، يانان دائره‌لرك جبهه‌دن كورونيشى [مقالهٔ مخصوصه‌سنه مراجعت]

بولنمشدر . بونك كروه اشراره منسوب اولديغى اكلاشلمش وآرقه‌داشلرى طرفندن يا اقتضاء ، ياخود افشا آتده بولنمسنى منع مقصديله قتل اولنديغى استدلال ايدلمشدر .

ضابطه بونك حقنده معلومات ويره‌بيله‌سى ملحوظ كسانى توقيف ايتمش وبالخاصه مقتولك يانده بولنمش اولان (روزا سه‌ليفسكى) اسمنده برروس قيزينى استجوابه لزوم كورمشدر .

روزا سه‌ليفسكى او كيجه جسدك كشف اولنديغى خانه‌ده اقامت ايدن محرمه‌سندن برينك نزدنده بيتوتت

ایتدیکنی ولیلاً برطاقم اشخاص مجهوله‌نك بوقاری قاته‌چیقه‌رق بره‌آغیر برجسم براقدقدن صوکره عجلةً فرار ایله‌دکلرنی ایشیتدیکنی ، بونی متعاقب محبه‌سیله برلکده مراق ایده‌رك کمال احتراز ایله بوقاری قاته چیقوب قان ایچنده برآدم کوردیکنی وهمان برطبیب جلبنه شتاب ایله‌دیکنی افاده ایتمشدر .

ضابطه روس قیزینك بومصالته آکداغامش‌وروزانك هرحالده مقتولی پك ایی طانیدیغنه حکم ایلمشدر . بناءً علیه خانه‌ده تحریات اجراسنه قرار ویرمش وفی‌الحقیقه نتیجه‌ده یکی ایزلر کوستره بیله‌جك برطاقم اوراق مهمه الده ایتمشدر .

مقتول روس آنارشیستلری ایله صیق فیق مناسباتده بولنیورمش ، دیمك که شریك جرملرینی اوجهتده آرامق ایجاب ایدیبوردی . تحقیقات ایلرله‌دیجه اوچ روسك تحت توقیفه آلنمسنه لزوم ظاهر اولمش ، حقلرنده توقیف مذکره‌سی اصدار ایدلمش ایدی . بونلردن بری یکرمی‌بش یاشلرنده (فر.یع) اسمنده بردمیرجی ، دیکری تقریباً اوتوز یاشلرنده (پیه‌ر) اسمنده برنقاش . اوچنجیسی‌ده (یورقا) نامده ویکرمی یاشنده بردلیقانلی ایدی . اوچی‌ده روس ایدی .

کانون اولك اون یدنجی کونی صباحندن اعتباراً لونده شهرنده نه‌قدر شمندوفر استاسیونی وارسه هپسی ترصد آلتنه آلنمش ایدی . بناءً علیه مجرملرك (ایست‌ئه‌ند) طرفلرندن باشقه برپرده اختفاسی قابل دکلدی . پولیس ایشته بوشبهه‌لی محله‌یی دائراً مادار صاردی ، صوکره تحریات وحرکاته باشلادی . بونك ایچون‌ده (اسقوتلاند یار) ده نه‌قدر پولیس مفتشی وارسه جمله‌سنی جمع ایتمشلر ایدی .

کانون اولك ٢٨ نجی کونی (غولد ستریت) ده برخانه‌ده بومبا وروولور ایله طولو عادتا قوجه بر جبخانه کشف اولنمشدر . اورانك صاحبی (روزاسه‌لینسکی) نك مقتول دوستنك فوطوغرافیسنی کورور کورمز بونك اوخانه‌ده اقامت ایدن مستأجرلردن بولندیغنی طانیمقده تردد ایتمه‌مشدر . بوصورتله مقتولك (موروستـ‌ف) نامنی طاشیدیغی‌ده آکلاشلمشدر . خانه صاحبنك بیاننه کوره کندیسی رسمه مراقلی کورونور واوطه‌سنك پنجره‌سنده اوتورارق متمادیاً رسم یاپارکبی طورور ایمش . کانون اولك اون التنجی کوندن ٢٨ نجی کوننه قدر غیبوبت ایتمش اولسی‌ده خانه صاحبنك شبهه‌سنی دعوت ایله‌مه‌مش ایدی . زیرا مقتول آره‌ده صره‌ده رسم بهانه‌سیله آزچوق اوزاق یرلره عزیمت ایدر ، کونلرجه قالیرمش .

(موروستـ‌ف) قیومجی (هوندزووچ) ك دکاننه بتیشیك اولمق اوزره صورت مخصوصه‌ده طوتمش اولدیغی براوطه‌دن باشقه آیری اقامتکاه تدارك ایتمش بولندیغی بالتحقیق آکلاشلمشدر . اشراقومپانیه‌سنك روحی مثابه‌سنده اولدیغی میدانده ایدی . کندیسنی زیارته کلنلر حقنده معلومات آلنمش ونتیجه‌ده بالاده اسملرنی یازدیغمز اوچ روسك توقیفی ایجاب ایلمش ایدی . بونلری توقیف ایتدیره‌جك اولانه بش یوز انکلیز لیراسی مکافات نقدیه وعد اولنمشدرکه (سیدنه‌ی ستریت) جاده‌سنده ایزلرینك میدانه چیقمسنه بووعدك پك زیاده یاردیمی اولدیغنه حکم‌ایدیلیور . (ده‌یلی تلغراف) غزته‌سنك روایتنه کوره بونلرك یرلرینی برقادین کوسترمش . ضابطه‌ده آلدیغی معلوماته استناداً قاتللرك اختفا کاهنی تعیین وتحدید ایده‌بلمشدر .

تدارکات

لونده ضابطه‌سی کانون ثانی نك ایکنجی کونی صباحندن بری سالف‌الذکر (سیدنه‌ی ستریت) جاده‌سنده کائن (١٠٠) نومرولو خانه‌یی کمال اهتمام ایله ترصد آلتنده بولندیرمقده ایدی . تحری مأمورلرینك آقشام کچ وقت آلدقلری معلوماتدن فی‌الحقیقه تحت ترصدده بولنان خانه‌نك اوست قاتنده‌کی ایکی اوطه‌یی (هوندزدیچ) وقعهٔ جنائیه‌سی فاعللرینك اشغال ایلمکده بولندقلری آکلاشلمش ایدی . بوکا بناءً حریفلری دردست ایتمك ایچون لازم کلن ترتیباتی یاپدیلر .

نصف‌اللیلدن برساعت صوکره مفتش (ونساه‌ی) رفاقتنده برقاچ تحری مأموری بولندیغی حالده سیدنه‌ی ستریتك ١٠٠ نومرولو خانه‌سنه داخل اولدی ، اوخانه‌ده اقامت ایدن‌درت کشی‌یی کوروله‌سزجه

روسیه اسلام تجارندن اولوب گچن سنه وفات ایدن «محمود بای حسینف» افندی [مشارالیه اوچ روبله قدر بر سرمایه ایله میلیونلر قازانمش، روسیه اسلاملرینك امور معارفنه صرف اولونمق اوزره یاریم میلیون روبله ترك و وصیت ایله مشدر]

طبشاری یه چیقاردی و هنوز یتاقلرنده میشیل میشیل اویودقلرینه حکم ایله دیکی جانیلری دردست ایله مك تشبثنده بولندی .

لکن جانیلر، شبهه سز ایشی سزمش اولدقلرندن، اویومیورلردی. اکلاشلدیغنه کوره تهلکه یه معروض قالدقلرندن شبهه ایتمشلر، پولیس مأمورلرینك، خانه یه دخولی آنندن اعتباراً تدابیر و وسائط مدافعه لرینی احضار ایله مشلر ایدی. زیرا مأمورین ضابطه بولنلرك اوطه قپوسنی قیرمغه تشبث ایتدکلری آنده آلتی یدی ال سلاح انداخت ایدلمش، مأمورلر کمال سرعتله رجعته مجبور قالمش ایدی. طیشاری یه چیقنجه اوجوارده بولنان اللی قدر رسمی پولیس مأمورلرینی خانه نك اطرافنه طوپلادقلری کبی اورایه قریبتی بولنان بتون پولیس مراکزینه تلفونله کیفیتی اخبار و هر مرکزده موجود پولیسلرك بلا افاتهٔ وقت روولور ایله مسلح اولدقلری حالده کلملرینی اشعار ایلدیلر .

محاصره

بو صورتله مختلف جهاتدن علی العجله کلن پولیس مأمورلری تجمع ایده ایده ، پولیس مفتشنك ترتیباتنه توفیقاً تعیین اولنان نقطه لری محافظه ایلیه ایلیه سیدنه ی ستریت جاده سنده کی خانه نك درت طرفنده بیوك بر محاصره قوردونی حاصل و جانیلر ایچون ده فرار امکانی کلیاً زائل اولدی .

محمود بای حسینف طرفندن روسیه ده اورنبورغ شهرنده انشا قلنان «مدرسهٔ حسینیه» اسلام مکتبی

یدی یوزی متجاوز پولیسلرله تشکیل اولنان بوجسیم قوردونموقعنی محافظه ایلدیکی حالده ، تحری مأمورلرندن برچوغی ، دائرهٔ محاصره داخلنده قالان بتون خانه‌لره داخل اولیورلر ، سکنه‌یی برر برر طیشاری‌یه چیقاره‌رق اولری تماميله تخلیه ایدییورلردی .

برطرفدن بوترتیبات دوام ایتدیکی کبی دیکر طرفدن‌ده برقاچ پولیس مفتشی جانیلرك تحصن ایتمش اولدقلری خانه‌یه طوغری ایلریله‌دیلر ایسه‌ده پنجره‌دن آتیلان ایکی (برووینغ) قورشونی کندیلرینی کری‌یه چکلمکه مجبور ایتدی .

بوراده شایان قید وتذکار بر نقطه واردر : اثنای محاصره‌ده جانیلره یقین وتهلکه‌لی اولان مواقعه یرلشدیریلن پولیسلر آره‌سنده برنك متأهل پولیس یوقدی .

اسپانیا قرالی ملیله‌ده

[کچن سنه اسپانیا طرفندن برصورت غریبهٔ حقوق شکنانه‌ده استیلا ایدیلن فاسك شمال جهتنده . بوسنه اسپانیا قرالی ۱۳ نجی آلفونس سیاحت ایتمشدر .]

پولیس مفتشلری عقد مشورت ایتدیلر . صباح ساعت یدی راده‌لرنده لوندره تحری مأمورلری میاننده مهارتی ، ذکاوجسارتیله شهرت آلمش اولان (لیزون) خانه‌یه آرقه‌طرفده‌کی پنجره‌دن ایچری‌یه داخل اولمق تشبثنده بولندی . برکوچك طامك اوزرینه طیرماندی . اورادن ۱۰۰ نومرولی خانه‌نك باغچه‌سنه آتلایه‌جقدی . تام اوآنده کوکسنك اورته‌سنه برقورشون اصابت ایتدی ، طام اوزرینه ییقیلوب قالدی . آرقداشلرندن بش کشی بوحالی کورونجه جانیلرك پنجره‌دن یاغدیردقلری مرمیاته کوکس کره‌رك قهرمانانه برصولتله طامه چیقدیلر . بیچاره مجروح (لیزون) ی قالدیروب آلدیلر . مفتش (قولیزون) ك بیاننه کوره (لیزون) آنجق :

— آه ! سوکیلی جانم ! اوردیلر بنی !..

سوزلرینی تلفظ ایده بیلمش . صوکره بایيلویرمشدر .

یانی باشنده طوران وقورشونلرك چیقدیغی پنجره‌یه طوغری باقان مفتش (آلن) كده شابقه‌سی کنارینه برقورشون اصابت ایلمشدی .

درحال لوندره خسته‌خانه‌سندن ارکك ، قادین آلتی یدی خسته باقیجیسی جلب ایدیله‌رك هم بواپلك مجروحك تداویسنه اهتمام ایدلدی ، همده دها باشقا مجروحلر اولمق احتماله مبنی تدارکات لازمه‌ده بولنلدی .

ساعت سکزه طوغری محاصره قوردونی تقویه ایچون یکیدن برچوق پولیسلر کلدی . بونلر محل وقعه‌یه واصل اولور اولماز ایکی جانی طرفندن اون بش یکرمی ال سلاح ایله استقبال اولندیلر . آلتی ساعت مدتله آتش ایتمکده دوام ایدن بوایکی آنارشیست جانی‌نك مرمیاتی اسرافندن کلی مقدارده جبخانه‌یه مالك اولدقلری استدلال اولنمقده ایدی .

ایشه عسکر داخل اولیور .

سلاح سسلری اوزرینه شتاب ایدن بیکارجه خلق قوردوندن کچمکه تشبث ایتمشلر ایسه‌ده موفق اوله‌مامشلر . مراقلری ، حس تجسسلرینی تطمین ایده‌مه‌مشلر ایدی .

پولیس مفتشلری ، تحری مأمورلری و پولیس ضابطانی یکیدن بر آره‌یه طوپلانه‌رق مذاکره‌ده بولندیلر ونهایت بویله ضبطی مشکل بر یره ساده‌جه اللرنده‌کی رووولورلرایله هجوم ایله کار عاقل اوله‌میه‌جغنه حکم ایده‌رك قوای عسکریه‌نك جلبی لزومنه قرار ویردیلر .

ساعت اونه طوغری براسقوجیا نشانجی طابوری یتشدی . تجمع ایتمش اولان خلق طرفندن فوق العاده آلقیشلاندی . عسکرك مواصلتی ، جوار سکنه‌سنه ذاتاً استیلا ایتمش اولان هیجان عصبی‌یی برقات دها تزیید ایله‌دی . بناءً علیه اصلا اضاعهٔ وقت اولنمدی ، عسکره کمال سرعتله تعلیمات ویرلدی . اسقوجیالیلر طاقم طاقم اوله‌رق کندیلرینه کوستریلن مواقعی درحال اشغال ایله‌دیلر . برقسمی (هاوکنیس) ، برقسمی (سیدنه‌ی) ، برقسمی‌ده (لینده‌ی) جاده‌لری کوشه باشلرینی طوتدیلر

ژاپون آنارشیستلرینك رئیسی : قوتوكوده تژیرو [مقالهٔ مخصوصه‌سنه مراجعت]

جانیلر ، پنجره‌ده کورونورلر ، یاخود فرارتشبثنده بولنورلرایسه درحال اوزرلرینه آتش ایتملری ایچون امر آلمشلر ایدی . اکثریسی دیزچوکمشلر ، برقسمی‌ده یول اورته‌سنده یوزی قویون یاتمشلر ، تفنکلرینی کوستریلن خانه‌نك پنجره‌لرینه چویرمشلر ایدی . اون قدر نفر ١٠٠ نومرولو خانه‌نك عین تام قارشیسنده کائن برمیخانه‌نك طامنه چقه‌رق اورادن آنارشیشت جانیلرك اشغال ایتمکده بولندقلری اوطه‌نك پنجره‌لرینه برچوق قورشون آتدیلر . لکن آنارشیستلر بو پنجره‌لری اولجه تخته‌لر فلانلرله کوزلجه طیقامش اولدقلرندن اونلرده اورادن آتشلرینه بر آن بیله فاصله ویرمدیلر .

آتش کرمی کسب ایدییور .

پنجره‌ده‌کی پرده‌نك اوجی هرقیملداندقجه لااقل اللی عسکر بردن آتش ایدییوردی . برقاچ دفعه جانی حیدودلرك یان طرفنده‌کی پنجره‌یه کله‌رك اورادن عسکر اوزرینه غایت ساکن بر نظر آتدقلری ؛ صوکره چکیلوب کیتدکلری کورولدی .

عسکرلرك انداخت ایتدکلری مرمیات احتمال که هپ بوشه کیتمه‌مش ایدی . زیرا بردفعه پرده‌نك کناره قالقدی ، قان ایچنده قالمش برچهره ایکی اوچ ثانیه قدر برمدت منظور اولدی .

آنارشیستلر خانه‌ده کندیلرندن باشقه کیمسه بولنمدیغنی کوره‌رك برنجی قاته ایندیلر ، اورادن‌ده آتش ایتمکه باشلادیلر . لکن عسکر بونك فرقنه وارمقده کچ قالمدی ، آتشی اورایه توجیه ایتدی ، بر آز صوکره آتدقلری قورشونلردن ، اوده برتك صاغلام جام قالمامش ایدی .

جانیلرده لاینقطع مکان دکیشدیره‌رك خاطر وخیاله کلمیه‌جك یرلره صوقولیورلر ، فقط بردقیقه بیله آتشلرینه فاصله ویرمیورلر ایدی . کاه اوکه طوغری ، کاه چاپراست آتش ایدیورلردی .

بومصادمه ومحاصره اثناسنده پولیسلردن‌ده ، اهالیدن‌ده برچوق کیمسه‌لر یاره‌لاندی . ساعت اونبره طوغری عسکرلر محاصره اولنان اوه بر آز دها زیاده تقرب ایتدیلر ایسه‌ده بو ، جانیلرك آتشی تزیید وتشدید ایتملرندن باشقه برایشه یارامادی .

اوکله‌یه طوغری اوراسی عادتا برمیدان حربه دونمش ایدی . عسکرلرده ، حیدودلرده هرطرفدن ،

یکی آقادەمی اعضاسی پروفسور برانلی
[مقالهٔ مخصوصەسنه مراجعت]

یوقاریدن، اشاغیدن ، طامدن، سوقاقدن، پنجرەلره فنارلره طاملره ، هر یره لاینقطع آتش ایدییورلر، قورشون یاغدیرییورلردی .

ضابطلر معیتلرندەکی افرادك حیاتنی دهازیادە تهلکەیەصوقمقدن اندیشه ایتدکلرندن یکیدن استشاره وافرادك موقعلرینی تبدیل ایلەدیلر .

ینه وقت ظهره طوغری ایدی که، وقوع حاله ذاتاً صباحدن بری واقف بولنان داخلیه ناظری موسیو (ویلستون چورچیل) محل وقعەیه کلدی . بتون ضابطانی جمع ایله بعض تعلیمات متممەویردکدن صوکره برآز اوتەیه چکیلەرك نتیجەیه انتظارەباشلادی .

ساعت یارمده حیدودلردن بری ینه پنجرەنك پردەسنی قالدیردی ، چهرهٔ منفوری برآن کوروندی . صوکره ینه نهان اولدی . ضابطلر داها برمقدار قوهٔ عسکریه جلبنه لزوم کوردیلر. برآز صوکره برقاچ بلوك اسقوچیا نشانجیلری دها یتشدی . مأمورین ضابطه ایله ضابطان عسکری آرەسنده ویریلن برقرار اوزرینه یکی کلن قوای امدادیەنك انضمام معاونتیله هپ بردن اوه قارشی صوك بر هجوم اجراسنه تشبث ایتدیلر . لکن جانیلر اوقدر شدتله آتش ایتدیلرکه بوهجومدن‌ده برنتیجه حاصل اولمدی . فقط ایشی اصل مشکلاته دوشورن ، تهلکەسی اولان جهت آنارشیستلرك کلیتلی دینامیت و بومبالره مالك بولنمسی ملاحظەسی ایدی که اوتقدیرده بلا احتیاط اوك یاننه قدر قوای کلیه ایله صوقولمق ، آن واحدده یوزلرجه بلکەده بیکلرجه کیمسەلرك محو واتلافنه بادی اولمق ایدی . ایشته بوندن طولایی قطعی برنتیجه حاصل اولەمیوردی . بوصوك هجوم اوزرینه آتشی تشدید ایدن جانیلر ، هجومك تأخیری اوزرینه ایلك دفعه اولەرق آتشی جزؤی بر مدت کسدیلر .

تحری مأمورلرینك ویردیکی امره توفیقاً بیوك بر (مانکن) بولدیلر ، بر پولیس اونیفورمەسی کیدیردیلر ، ۱۰۰ نومرولو خانەنك دروننی کورمك قابل اولان بر پنجرەیه قویدیلر . انارشیستلر درحال بونی حقیقةً پولیس ظن ایتدیلر . اون دقیقه قدر اوزرینه قورشون آتدیلر . فقط برندن قیملدانمادیغنی کورەرك نهایت موقعنك نشان آلمغه مساعد اولمدیغنه حکم ایله واز کچدیلر . مؤخراً اجرا ایدیلن معاینەسندەمانکنه اون یدی قورشون اصابت ایتمش اولدیغی کورولمشدرکه بوجانیلرك نەقدر ایی نشان آلدقلرینی اثباتەکافیدر.

جسور تحری مأمورلرندن بری طامدن طامه کچەرك محصورخانەنك آرقەدن آلت قات پنجرەسنه قدر صوقولمش وطبانجەسنك قونداغی ایله جاملرینی قیرەرق ایچرییه کیرمکه حاضرلانمش ایسەده بیهوده تلف اولەجغندن اندیشه ایدن آمری اورادن چکلمسنی امر ایتمش ، مأمور غیورده تشبثندن ایستەمز فارغ اولمش ایدی .

آتش ایچنده

ساعت بره طوغری ضابطلر جانیلری لده ایتمك امیدینی غائب ایتملری اوزرینه بناسی تخریب ایتمك

ژاپونیا قطب جنوبی هیئت کشفیه‌سی [مقالهٔ مخصوصه‌سنه مراجعت]

ایچون ماقسیم طوپلری جلب اولنمسنی امر ایتدیلر . بو سایه‌ده جانیلر دوچار عجز اوله‌جقلر ایدی . فقط ایسته‌نیلن طوپلر بریدن قوای جدیدهٔ عسکریه ایله ورود ایتدیکی اثناده بتون حاضرونك سینه‌سندن : « یانغین وار ! یانغین وار ! » دیه برندای دهاش قوپدی .

فی‌الحقیقه ١٠٠ نومرولو خانه‌نك ایکنجی قات پنجره‌لرندن کثیف بر دومان چیقمقده ، بر آز صوکره‌ده بو دومان آره‌سنده قیغلجملرده منظور اولمقده ایدی . عجان اطفائیه طاقلری جلب اولندی . فقط بومبا اشتعالی قورقوسیله بونلره آتشه صوتولاملری امری ویرلدی . شبهه‌سز عمرلرنده بویله یانغینك قارشیسنه کچوب‌ده سیرجی قالملری احتمالی اولدیغنی خاطرلرینه بیله کتیرمه‌مشلر ایدی .

آنارشیستلر خانه طوتوشدقدن صوکره سوقاق قپوسنی آره‌لق ایدوب طیشاری‌یه فیرلامق نیتنی کوسترمشلر ایسه‌ده کندیلرینی یوزلرجه قورشون قارشیلایجه شمشك کبی سریع بر حرکتله چکلدیلر . آتش خانه‌ده سرعتله توسیع دائرهٔ سرایت ایدییوردی . حیدودلرك آتدقلری قورشونلر کیتدکجه سیرلشمکه باشلادی ، نهایت کسیلدی . اواثناده ١٠٠ نومرولو خانه‌ده جسیم بر آتشکده حالنده یانیوردی ، بردنبره طاوانی مدهش بر طراقه ایله قسماً جاده‌نك اورته‌سنه ییقیلوب دوشدی . اوزمان طلومبه‌جیلره اطفای حریق ایچون امر ویرلدی . هر درلو احتیاط ایله حرکت ایدلدیکی حالده طلومبه‌جیلردن آلتی کشی اغیر صورتده مجروح اولدی . النهایه آتشك اطفاسی قابل اولدی . انقاض آره‌سنده تحریات اجرا اولندی . تحریات قوللك باشنده داخلیه ناظری مستر جورجیل بولنمقده ایدی . آلت قاتده کمور حالنه کلمش ایکی جسد بولدیلر . ایشته بونلرك انارشیست فیرتج ایله یورقانك جسدلری اولدیغی تشخیص ایدلدی . لوندره شهرینك بر کوشه‌سنی میدان حربه چویرن او مدهش فاجعه‌ده بو صورتله نهایت بولدی .

تلف اولانلردن ماعدا بو وقعه‌ده مجروح دوشنلر اون کشیدر .

جانیلرك جیدلرنده قورشون پارەلری بولندیغندن بونلرك انتحار ایتدیکنه حکم ویریلیور ایسەده هرحالده عسکرك آتدیغی قورشونلردن‌ده بعضیلرینك اصابت ایتمش اولدیغی‌ده محقق کورولیور .

بو وقعهٔ مدهشه بتون انکلیز مطبوعاتنده هیجان آمیز مقالەلر نشرینی موجب اولمشدر . عمان هپسی انسانیت دشمنلری اولان بویله آنارشیستلرك محو وازالەسی اسبابنه توسل اولنمسی طلب ایدییورلر . بالخاصه انکلترەیه دنیانك هرطرفندن سربست سربست آنارشیستلر کلوب اوراده اختیار اقامت ایلەدکلرندن بوحالك اوکنی آلمق ایچون برقانون یاپلمسنی ایستەیورلر .

دها اولکی کون آلنان تلغرافنامەلرده بعض انکلیز مطبوعاتنك ، انکلترە حکومتنك نظر دقتنی بومسئلەیه کمال اهمیتله تکرار جلب ایلەدکدن صوکره . آنارشیستلره قارشی بین‌الملل تدابیر عمومیهٔ مشترکه اتخاذی ایچون برقونفرانس عقدی ضمننده حکومات سائرەیی دعوت ایتمسی لزومنی درمیان ایلەدیکنی بیلدیرمکده‌در .

آمریقا ایله آوروپا آره‌سنده بالون ایله

« آمریقا بالونی » ٧٦ مترو طولنده و ٤٧ مترو عرضنده‌در . بوموشاق مالزمەلی بالونلر جنسندندر ، اسکلتی درونده ٦ کوچوك بالون واردر . آلتنده‌کی بالون سپتی ٥٢ مترو طولنده‌در . پترول ایله متحرك اوچ موتوری اولوب بونلردن ایکیسنك بهری ٨٠ بارکیر قوتنده‌درکه بونلر بالونی سوق خصوصنده قوللانیلیر . اوچنجیسی‌ده ١٠ بارکیر قوتنده اولوب بالونجقلرك طولدیرلەسنده ، کرك تنویرات وکرك تلسز تغراف مخابراتی ایچون الکتریق استحصالنده وسائره‌ده مستعملدر . بالونك آلتنده ١١٠ مترو طولنده ، تلسز تلغراف مخابرەسی اجراسنه مخصوص برقابلو موجود . کذلك حین حاجتده بینلمك اوزره بالونك آلته مربوط ٩ مترو طولنده « قانو » دیلن سیستمده برصندال بولنیوردی .

بالونجی وەلمان وودرت آرقەداشی (ایچلرندن بری مهندس ، بری تلغرافجی ایدی) ١٥ تشرین اول ١٩١٠ تاریخنه مصادف جمعه ایرته‌سی کونی صباحلەین ساعت طقوزده آمریقا ساحلنده کائن « آتلانتیق سیتی » دن آوروپایه متوجهاً حرکت ایتمشدی . بالون « وەلمان » ایله معاونی « وانیمان » طرفندن سوق ایدیلیوردی . ایرته‌سی بازار کونی اقشامه قدر بالون بلا عارضه سیاحتنده دوام ایتدی . وآوروپا ایله آمریقا آره‌سنده سیاحت اجرا ایتمکده اولان پوسته واپورلری بالوندن تلسز تغرافله معلومات آلیورلردی . فقط بازار ایرته‌سی کونی هیچ برخبر آلنه‌مادی . نهایت صالی کونی صباحلەین بالونك فورطنەیه طوتیلەرق قضایه اوغرادیغی وبالونجیلرك « برمود » آطەلرینه اوغرایان « ترەنت » اسمنده‌کی واپور طرفندن تخلیص ایدلدیکی خبری آلندی .

بالون قضایه اوغرادیغی صره‌ده آلتنده‌کی تخلیصیه شالوپەسنك تنزیلی پك مشکل اولمشدی . بو بالونك ٦٠ ساعت قدر منتظماً اجرای سیاحت ایتمه‌سی وشمال غربی‌یه یعنی اوروپایه طوغری سوق قابل اولماسی برآتیٔ قریب ایچون پك بویوك امیدلر اویاندیرییور .

برلوحهٔ سفالت

لونده‌ده « رانقلیف های وەی » ده کائن (مادلند هال) مسافرخانهٔ لیلیسی ، بونوع مؤسسەلر آره‌سنده ، مجاناً اولمه‌سی اعتباریله ، یکانه برالتجا کاهدر . لونده کبی بویوك ، فقراسی چوق برشهرده بویله بادهوا بر « انسان تونکی » نك - بوتعبیر الك مناسبدر - حال ذلیل سفالتی قولایجه تصور اولنه‌بیلیر . جیبلرنده ، یاته‌جق بر بولمق ایچون حتی بر « پەنی » - الك کوچوك انکلیزپاره‌سی - بولنمایان ارباب سفالت؛ ایشسزلر ، کلخان بکلری ، برقاچ ساعت استراحت ایتمك ، تونەمك ایچون لونده شهر جسیمنك هر

[استانبولده بش آی بوزقدر وفاتی موجب اولان صولك قولهرا حقنده شهرامانتنده تنظیم ایدلمكده بولونان ایستاتستیقلر ختامه ایرمه‌دیكندن بوسنه‌كی سالنامه‌مزه بوكا دائر مكمل برایستاتستیق درجی قابل اوله‌مامش وبو ، كله‌جك سنه‌یه تعلیق قلنمشدر]

كچن سنه استانبولده وقوع بولان قولهرا مناسبتیله تأسیس ایدیلن خسته‌خانه‌لردن بری

طرفندن ، كیلو مترولرجه اوزاق مسافه‌لردن بورایه قوشارلر . ومؤسسه‌یی اداره ایدن ارباب خبر طرفندن طاغیدیلان اكمك قیرنتیلرینه هجوم ایدرلر ؛ بوراده صنوف مختلفهٔ جمعیتدن هر یاشده برچوق اشخاص ، دیرسك دیرسكه تماس ایلرلر ؛ اسكی آقتورلر . ایشسز قالمش برعمله‌نك یاننده بردوقتور . سكسانلك براختیارك اوته‌سنده سكز یاشنده برسرسری كورولور . بوسفیل ابنای بشرك اكثری آنجق شویله

بوله که‌یتمشدرلر ؛ اوقدرکه ، بونلری ، یاتاق دینلن بولمه‌لره یاته‌جقلری زمان کورمه‌لیدر . ایچنده برقاچ ساعت قاله‌جقلری بوتخته بوله‌لره کیررکن ، کیجه‌لك تووالتی اولمق اوزره ، صوبوندقلری زمان صیرتلرندن البسه نامنه اڭ بیس ، اڭ عادی پاچاوره‌لر چیقار . دها دوغروسی دوکولور . وبوتون آچیانلرمله ، بوتون جالب دقت تفرعاتیله ضعیف قوللر ، بسلنمه‌مش سینه‌لر ، قدرتسز قابورغه‌لر ، اڭ بدبخت عریانلقلر ؛ نکاه تأمله خشیت ویرر . اڭ مدهش سفالتلری طوپلایان بومجسم مصیبت لوحه‌نك تفصیلاتی اتمام ایچون سویله‌مك اقتضا ایدرکه : ملجأك دوشه‌مه‌سی اوزرینه صره‌لانمش دار یاتاقلر درت تخته‌نك چاتلماسندن حاصل اولمشدر . سفیل‌ملتجیلر ، یاری‌چیپلاق ، تابوته بکزه‌ین بوبوله‌لره کومولدکلری وکنارندن تخته‌یه چیویلنمش اینجه‌جك اورتی‌یی اوستلرینه چکدکلری زمان ، یوزلرجه محتضرك برصره‌یه دیزلدیکی ظن اولنور . هله یارینك اندیشهٔ حیاتیله رنجیده‌خاطر اولمایان بومخلوقلر درین اویقویه کندیلرینی قاپدیردقلری وقت ، ملجأك واسع صحنه‌سی ، عادتا بی‌روح نعشلرك مقبرهٔ سکونته دونر …

پیه‌رلوتی

(ژولین ویو) اسمنده برفرانسز بحریه ضابطنك عنوان مستعاری اولان (پیه‌رلوتی) ، قدرت تحریر وتصویرده نوعی شخصنه منحصر برادیبك علم حقیقیسی اولمشدر .

فی‌الحقیقه صحائف مطبوعاتده دکل ، حتی فرانسز بحریه ژورناللرنده بیله (ژولین ویو) اسمنك شایان تذکار هیچ بر موجودیتی یوقدر . حال بوکه (پیه‌رلوتی) بتون عالمده پایدار برصیت بلندك صاحبیدر . دیمك ایسترزکه ژولین ویو ، نام مستعاری اولان پیه‌رلوتی‌یه برشهرت ابدیه تأمین ایتمش ، حتی اسم حقیقیسی پرده‌پوش اولدیغی کوشهٔ مجهولیتدن بونام مستعارك دلالتی ایله چیقاریله بیلمکده بولنمشدر.

پیه‌رلوتی‌نك رومانلری عمان عمومیتله سیاحت محصولاتی اولوب ادیب ، بومی‌الیه ، دنیانك هرآدمه لفردی سویله‌مه‌ین نیجه قطعاتی حقیقی برصورتده انطاق ایتمشدر دینه‌بیلیر . مثلا عقبه‌دن قدس شریفه کلیرکن کوریله‌جك ساحه محتویاتی ؛ نهایتسز چوللردن ، زمان زمان بودور آغاجلردن ، بربر صرب وخشین قیالردن عبارتدر . هرکسه کوره اوصافی یوقدر اولان بوصفحات ارض ، پیه‌رلوتی‌نك قارشیسنه کلدیکنده ، صانکه برقوهٔ خفیه‌نك تأثیرات اعجازکارانه‌سنه معروض قالمش کبی جانلانمش ، بتون اسرار ونکاتی برفصاحت وحشیه ایله اورته‌یه دوکمش ؛ بومنظر صحرا ، عرب قیافتنه تمثل ایدن فرانسز ادیبی طرفندن طوپلانه‌رق صحیفه‌لره دیزلمشدر . شیمدی هرکس قدس صحرالرینه کیتمکه حاجت قالمقسزین ، اوبرلرك اڭ طوغری افادهٔ شاعرانه‌سنی ، پیه‌رلوتی‌نك اثر لایموتنده اوقویه‌بیلیور ؛ حتی - دها طوغری سویلمك ایچون - حوالیٔ مذکوره‌نك ماهر برفیرچه‌دن چیقمش تصویر دلفریبنی ، او اثرك سطور وصحائفی آره‌سنده نظر خیال ایله تماشا ایدییور .

پیه‌رلوتی شرقك ، بالخاصه اقلیم عثمانینك مفتونلرندندر . استانبولده برمدت سفارت معینته مأمور استاسیونرده سواریلك ایده‌رك شهرمزك بدایع طبیعیه‌سنه مفتون اولمش ، آندن صوکره هر فرصتده بورایه اوغرایوب برقاچ کون کچیرمکی اڭ بیوك اذواق حیاتیه‌سندن عد ایتمکده بولنمشدر .

(آزیاده) و (دهزانشانته) کبی بوحوالی‌یه دائر یازدیغی اثرلرده وقایعك مخیلیت عمومیه‌سی ، ادبی ، احوال اجتماعیه‌مزه نظراً ، حقیقتدن آزچوق اوزاق دوشورمش ایسه‌ده بوحال پیه‌رلوتی‌نك یالکز بورااسی ایچون یازدیغی اثرلرنده دکل ، عمان بتون آثارنده حکمراندر .

پیه‌رلوتی احوال وامزجهٔ بشریه مشرحی دکل ، الواح وصفحات کونیه مصوریدر . حتی فرانسز اقادمیسنه قبول ایدلسنك سببی‌ده بو وادیده‌کی اقتدارینك فوق‌العاده‌لکندن ایلری کلمشدر .

ملل متمدنه‌ده توتون صرفیاتی

آدم‌باشنه صرفیات: ایتالیاده ۰،۳۲۵، فرانسه‌ده ۱،۰۲۳، انكلتره‌ده ۱،۳۱۰، آوستریا ومجارستان ۱،۳۵۰، المانیاده ۱،٤٨٥، بلچیقاده ۱،٥٥٢، آمریقاده ۲،۱۱۰، هولانده‌ده ۳،٤۰۰ كیلوغرام.

حقیقةً اشكال طبیعتی تصویر وافاده‌ده پیه‌رلوتی‌نك كعبنه ایریشه‌جك برادیبك هنوز یتشمه‌مش اولدیغی ادعا اولنسه، پك‌ده مبالغه عد ایدیله‌من. بوكا آثاری شاهددر.

طرز افاده‌سی‌ده كندیسنه خاص اولوب طبیعت كبی یر یر روان وخروشان، یر یر قیریق، كسیك؛ فقط هیئت مجموعه‌سی لطیف ودلفریبدر.

ایشته قدرت ادبیه‌سی بو قیراط كمالده اولان بو شرق مفتونی ادیب مقتدر، كچن سنه‌ینه متنكراً شهرمزه كلمشدر.

پیه‌رلوتینك «ایسلانده بالقجیلری» و«مادام قریزانته‌م» كبی بعض اثرلری دور سابقده ثروت فنونه درج ایدلمشسه‌ده بونلر، سانسورك دست تخریبی آلتنده هویت ادبیه‌لرینی قسماً ضایع ایتمشلر وحتی «ایسلانده بالقجیلری» نك مترجمی اولان حسین جاهد بك كتابك اوستنه اسمنی قویمق ایسته‌مه‌مشدی..

۷ اغستوس تاریخلی اقدام رفیقمزدن:

پیه‌رلوتی، بودفعه درسعادته مواصلتنده كلدیكنك اخبارینی متضمن معلمنه (زكی مغامز بكه) لاتین حروفیله وتركجه الفاظ ایله برمكتوب یازوب كوندرمشدر. بومكتوب برآقاده میسیه‌ن طرفندن یازلمش اولمسنه كوره برقیمت مخصوصه‌یی حائزاولدیغندن عیناً بروجه‌آتی درج ایله لسانمزی بودرجه‌یه قدر تحصیله رغبت ایدن ادیب مشارالیهی شایان تبریك كوریرز:

صورت مکتوب

عزیز بکم افندم

کچن پازار ایرتسی چالیشقان شاکردیکز مملکتکزه بردها کلدی . فقط بوراده آز قاله‌جق . قندیللیده برهفته اوتوره‌جق . قونت ... یانده . اسکلیه یقین . صوکره استانبولده . بش سنه‌در آیرلدیغمز . قورقارم‌که بنی طانیه‌جقسکز . شمدی دها چوق یاشلی کورینیورم . صاچم باشلادی آغارمغه . وذهنم قاریشقدر . سزك ایچون راحتسزم . چونکه چوقدن بری بکا خبر ویرمدیکز . چابوق کله‌جککزی امید ایدییورم . اولدن بکا مکتوب یازیکز . اویله‌که سزی بکلیه‌یم . سزی کوره‌جکم کلدی . صحتده اولمکزه دعا ایدییورم . بکم افندم .

پیه‌ر لوتی

قورت دره‌لی

کچن رمضانده تقسیمده ، اوروپانك اك مشهور پهلوانلریله هرطرزده ، آلاتورقه وآلافرانغه کوره‌شه‌رك تورك بازوسنك متانت وتفوقنی اثبات ایدن ، جهان پهلوانلغی عنوانی بحق احراز ایله‌ین قورد دره‌لی محمد پهلوانه کچنلرده ذات حضرت پادشاهی طرفندن بر صنایع مدالیه‌سی ایله اون لیرا احسان بویورلشدر . سنه‌لردن بری کوره‌شه‌رك آرتق باشنی طولدیران وبو دفعه‌ده تورکیانك پایتختنده تورك شان وشرفنی ـ کندنجه ـ اعلا ایدن محمد پهلوان ، مدالیه‌یی کوکسنه طاقان باش ماببنجی لطفی بکه « بواحسان عالِ‌العالِ بنم ایچون اك بیوك بروسیلهٔ شرف وافتخاردر . جناب حق عمروشوکت وشاهانه‌لرینی مزداد بویورسون . سایهٔ شاهانه‌لرنده شان ملی‌یی شیمدی‌یه قدر محافظه ایتدم . سنمده پهلوانلقده حد اعظمیسنی بولدی ، بوندن بویله کولشمیه‌جکم . » دیمشدر .

قوجه پهلوان شیمدی‌یه قدر چالیشدی . کندی مسلکی داخلنده شان ملی‌یی محافظه ایتدی ، آرتق استراحت ایتسین ومسعود ، آسوده برعمر کچیرسین !

انکلیز اوردوسی

صوك بهار انکلیز مانوره‌لرنده حاضر بولنمش اولان بر فرانسز ارکان حرب ضابطی شو مقاله‌یی نشر ایدییور :

« صوك انکلیز مانورالری انکلیز اوردوسنك ماهیتنی اثبات ایده‌جك برکوزل فرصت ایدی . انکلیز اوردوسی ظریف وایی برعسکردر . بواوردو شمدی‌یه قدر قیمت حقیقیه‌سیله تقدیر ایدیله‌مه‌مشدر .

بویوك بریتانیا حکومتی اك بویوك برحکومت بحریه‌در . بوراده اوردو ، بحریه‌نك همان همان کولکه‌سی آلتنده ، هیچ مثابه‌سنده قالمغه آلیشمشدر ، دینه بیلیر . اوقدرکه انکلتره‌ده بیله هنوز اوردویه براهمیت معتدله عطف اولنیور . تقریباً یاریم عصردنبری‌درکه انکلیز اوردوسی یاواش یاواش طرز قدیم تشکلنی غائب ایده‌رك ، همان بوسبوتون انتظام تشکیلاتدن محروم ، بوتون آوروپا اوردولرندن کری بر حالده قالمش ایدی . بواوردونك ضابطانی بویوك فاملیالردن آلینیور وهربری بر « جنتلمن » ، براسپور متخصصی بولنیور ایدی . کندیلری تعاملی برص‌بوطیناه ، صنعتلرندن زیاده ، اونیفورمه‌لرینه باغلی ایدیلر . عسکرك

چنده قرتال آوی : آلبشدبرلش قارتاللرله آوه کیدرایکن [مقالهٔ مخصوصه‌سنه مراجعت]

بوتون تعلیم وتربیه‌سی کوجوك ضابطلرك النده ایدی . کذلك نفرات ، خلقك اك آشاغی طبقه‌سندن طوپلانمش . عادده محقر برحالده کوریلیور ایدی . حتی « تومی ئه‌تکینس » - بواسم انکلیز نفرینه اهالی طرفندن ویرلمش استهزا آمیز لقبدر - باشی بوزوق وطنداشلریله یان یانه پیاده قالدیرمنده یورومکه جسارت ایتمك تهلکه‌سنی کوزه الهمایور کبیدی ؛ قالدیرمدن دکل ، یولدن یورومکی دها مناسب کوریبوردی .

بویله برعسکر ، آنجق نیم وحشی اولان انکلیز مستملکاتنده ، هندستانده ، آفریقاده ، قبائلی تحت اطاعته آلمق ایچون کفایت ایده بیلیوردی . حتی جنوبی آفریقا محاربات اخیره‌سی - ترانسوال محاربه‌سی - قانلی صفحه‌لریله انکلیز اوردوسنك اساسندن بوزوق تشکیلات وتأسیساتی اظهار ایتدی واصول جدیده

اوزره تعلیم وتربیه کورمش آوروپا اوردولرندن برینك قارشیسنه چیقمق ایسته‌نیورسه بو اوردونك تمامسندن تنسیق ایجاب ایتدیکنی کوستردی .

ایشته بوزماندن اعتباراً ، بواوردو برنفخهٔ حیات آلمغه باشلادی . « بوئر » محارباتی انکلتره‌یی باشدن آشاغی صارصمشدی . انکلیز ضابطانی ، عادت قدیمه‌لرینی تبدیل ایتمك لزومنی ، کندیلرینك معلومات عسکریه‌لرینی تزیید ، کذلك اوردویه مانوره‌لر اجرا ایتدیرمك ایجاب ایله‌دیکنی آکلادیلر . « انکلیز اوردوسی ـ وقتیله « مارلبورغ » و « وه‌للینغتون » زماننده اولدیغی کبی ـ آوروپاده بررول ایفا ایتمك ایسته‌یورسه بوسبوتون تنسیق ایدلك لازم کلدیکنی درك ایتدیلر .

ایشته بوادراك اوزرینه‌درکه صوك سنه‌لرده بیوك مقیاسده مانوره‌لر یاپلغه وتعلیم وتربیه‌یه پك زیاده اهمیت ویرلکه باشلادی . حتی بوسنه‌کی صوك بهار مانوره‌لرینه اوچ فرقه اشتراك ایتدی .

❦

انکلیز اوردوسی ، تشکیلات حاضره‌سی ایجابنجه‌ـکه بو تشکیلاتك مبدأی سیر « هایده‌ن » ك حربیه نظارتی زمانه تصادف ایدر ـ ایکی قسمدن مرکبدر . بریسی « نظامیه عسکری » ، دیکری « ملی عسکر » . هرایکی قسم عسکرده کوکللی افراددن ترکب ایدر . زیرا انکلتره‌ده مجبوری خدمت عسکریه یوقدر .

نظامیه اوردوسی انکلتره داخلنده دکل ، انکلتره خارجنده استخدام اولنمق ایچون احضار ایدلمشدر . ٦ فرقه ایله درت آلای سواریدن مرکب اولان بواردو انکلتره‌نك اك مهم وشایان دقت عسکریدر . وانکلتره آطه‌لری خارجنده استعماله الویریشلیدر . بواوردو ، بووارلاق حساب ، ١٥٠ بیك نفردن مرکبدرکه بومقدار ، درت فرانسز یاخود آلمان قول اوردوسنه معادلدر . بوعدد هرنه‌قدر آز ایسه‌ده اوردونك قیمت کیفیه‌سی یوکسکدر . عسکر ایی یتشدیرلمش ، ایی اداره ایدلمش ، وایسته‌نیلن یره قابل سوق بر حالده‌در .

ملی عسکره کلنجه : بوده ١٢ فرقه‌دن مرکب اولوب ٢٧٥ بیك نفری حاویدر . وظیفه‌سی انکلتره‌یی براستیلایه قارشی مدافعه ایتمکدر . بواوردونك بووظیفه‌سی ایله مکلف اوله‌رق تشکیلی بر خطادر . زیرا آطه‌لردن عبارت برمملکت داخلاً وقره‌ده دکل ، خارجاً دکزده ، یاخود آوروپایه عسکر اخراجی صورتیله مدافعه ایدیلیر . بو ، سهل الایضاح وتاریخاً ده قابل اثبات بر قاعده‌در ؛ کذلك بوکون انکلتره ایچون ، اسکی زمانلردن دها زیاده ، طوغرودر . ایشته بونك ایچوندرکه یوقاریکی سطرلرده انکلتره‌نك « خارجی » یعنی « نظامیه » اوردوسنك اك شایان دقت قسم اولدیغنی سویله‌مشدك .

صوك مانوره‌لرده بوحقیقت باهر صورتده آکلاشلمشدر . بومانوره‌لرده انکلیز اوردوسنك ایی تجهیز ایدلمش ، ایی براداره وقوماندایه مالك ، انضباط تامی حائز ، مشاقه متحمل ، نادر تصادف اولونور درجه‌ده دینج اولدیغی ثابت اولدی . بواوردو عسکرلك صنعتنك شکل جدیدینی احراز ایتمکده‌در . واکر حسن اداره اولونورسه مدهش برقوت تشکیل ایده‌جکدر .

یوقاریده سویله‌دیکمز کبی انکلیز اوردوسی کوکللی افراددن مرکبدر . بوکوکللیلردن برقسمی اوزون مدتلیدر . یعنی ٦ ـ ٩ سنه قدر اوردوده استخدام اولندقدن صکره ٣ ـ ١٨ سنه احتیاطده قوللانیلیر . کوکللیلرك ایکنجی قسمی « احتیاط خصوصی » عنوانی حائزدر . و ٦ آی مدتله استخدام اولونورلر . « احتیاط خصوصی » عموم اوردونك ÷ ٣ ینی تشکیل ایدر .

انکلیز نظامیه قسمی اوردوسی کرك تجهیزات وملبوسات جهتیله ، کرك آلات وادوات فنیه اعتباریله ، بوتون اوردولره فائقدر ، دینه بیلیر . واوروپا اوردولری کندیسندن بر چوق درسلر آله‌بیلیر . مثلا خاکی البسه‌سی وبورنکده‌کی تجهیزاتی ، کوچك ضابطلره عمومیتله دوربین ویرلمه‌سی ، وه‌لوسیپدلی افراد ، تلفون وهلیوغراف واشارات مخابره اعتباریله انکلیز اوردوسی موجب استفاده بر زمین تتبعدر .

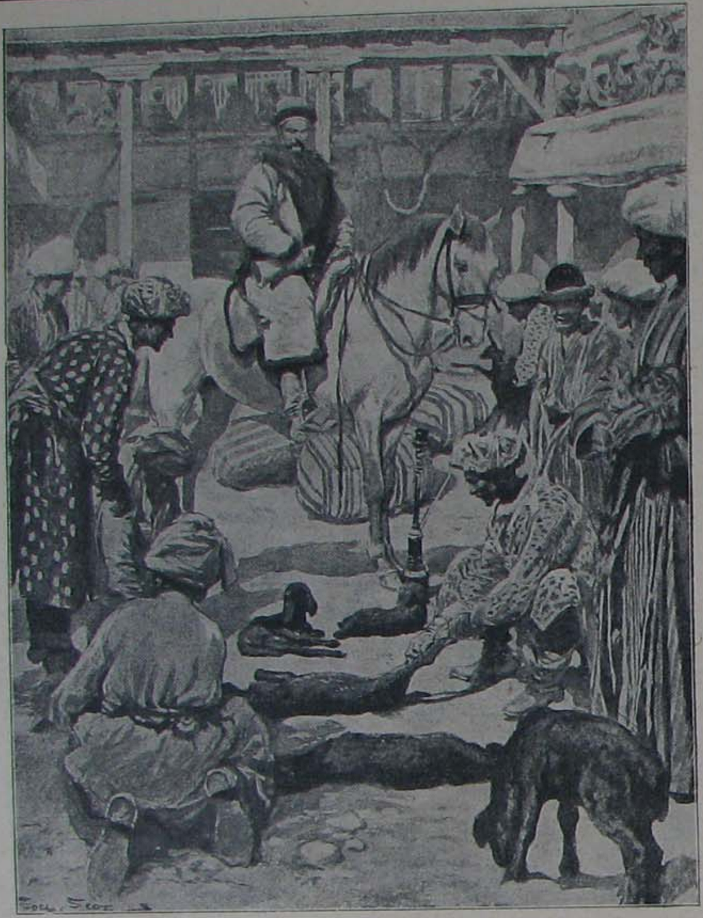

بخاراده ، چارشیده آستراقان تجارتی [مقاله مخصوصه‌سنه مراجعت]

عمومیله انکلیز اوردوسنك تعلیم وتربیه‌سی مکملدر . پیاده تشکلات اراضیدن استفاده خصوصنده ذکیدر . کذلك بوتون وظائفنده متشبث ومعلمدر . سواری مکملاً یتشدیرلمش ، تنظیم اولنمش ، کوستریشلی ، چالاك وایی معلمدر . طوپجی وسائط حربیه‌جه زنکین ، آلات وادواتی اعلا ، موقع انتخابنده ماهردر . کذلك عموم اوردونك اداره خصوصی‌ده پك ایيدر . قوماندانلق خصوصنه کلنجه : انکلیز اوردوسی ، محارباتده تجربه کورمش ووظیفه‌لرینك اهمیتی بحقٍ ادراك ایتمش فرەنچ ، پاکت ، اسمایت دوریەن ، دوغلاس ، پلومر کبی قوماندانلره مالکدر .

حاصلی انکلیز اوردوسی کوزل وایی بر اوردودر . یالکز بو اوردو مع التأسف عدداً آزدر . اکر لورد « روبرتس » ك طلبی وجهله خدمت مجبوریه اصولی قبول ایدیلیرسه بو اوردو ، عدداً ده دنیانك برنجی اوردولری یاننده برموقع مهم احراز ایده‌جك برحاله کلیر . »

جزایرده (شرشل) ده بولنان آپوللون هیکلی ،
قیریق پارچەلر یاپیشدیرلدقدن صوکره ،
[مقالۀ مخصوصەسنه مراجعت]

بر اسلام عالمنك تأییدخاطرەسی

پترسبورغدن عثمانیشرلویده یازیلیور :

حکومتك رسمی غزتەسی ٢٦٠ نومرولی نسخەسنده ، راصد شهیر اولغ بکك تذکیر خاطرەسی ایچون بر آبده رکزی ضمننده اعانه طوپلامق اوزره تشکل ایدن قومیسیون ریاستی ایمپراطور نیقولانك برادری طرفندن درعهده ایدلدیکنی خبر ویریور . غراندوق میشلك بوقراری اسلام علماسنك ، روس محافلنده کسب لیاقت ایتدکاری درجەده مظهر تقدیر اولدقلرینی کوسترمکدەدر . روس ناسیونالیستلری عالم اسلامی مدنیت علیهنده کوسترمکه چالیشدقلرندن بو نتیجه برقات دها شایان تقدیردر زیرا پانسلاویستلرك فکرنجه اسلاملر آراسنده عالم و متفنن کیمسەلر یتشمش ، بر تربیۀ اسلامیه اساسی وضع ایدلمش اولیوب بوحالك استقبالده حصولی ده محتمل دکلدر .

روس عائلۀ ایمپراطوریسنه منسوب کنج پرنسك بو قراری ، اولغ بك نامنه رکز ایدیلەجك آبدەنك تأسیسنه معاونت ایدەرك پانسلاویستلره و روس ملیتپرورانه بردرس عبرت ویرمسیده پك زیاده شایان تقدیردر . مشارالیه روس اسلاملرینه علوم و فنون تحصیلی و ملیتلرینك محافظەسی ایچون ده تسهیلات کوستریکندن طولایی شایان ستایشدر .

برمؤسسۀ علمیەنك احیاسی

تقریباً اون بش سنه اول الغا ایدلمش اولان « انجمن دانش طبی » کچن کانون اولك ١٩ نجی بازار کونی اعضای قدیمەسیله فاکولته معلمینی حاضر بولندیغی حالده مراسم مخصوصه ایله احیا ایدلمشدر .

رسم کشادك تفصیلنه کیرشمەدن اول ، مملکتمزك تاریخ عرفاننده کمال حرمتله یاد ایدیلەجك اولان بو انجمنك ترجمۀ حالنی کوسترمك فائدەدن خالی دکلدر . انجمن دانش طبی جنت مکان عبدالمجید خانك مستشار معارف عنوانی حائز تحریر شهیر صالح افندی‌یه خطاباً اصدار بویوردقلری فرمان همایونله تشکل ایتمش برهیئت علمیەدر . مکتب طبیەنك مملکتمزده ایلك تأسس ایتدیکی سلطان محمود عدلی دورندن انجمن دانشك تشکلنه قدر تدریسات طبیه فرانسز لسانیله اجرا ایدلمشدر .

بوندن متأثر اولان بعض حمیتپرورلر (قریمی عزیز بك ، دوقتور نظیف پاشا ، ابراهیم لطفی پاشا ، حسین صبری بك ، حاجی عارف افندی ، امین بك ، طبیب ادیب مرحوم حسین رمزی بك بو جملەدندر .) طبابتك ترکجه ایله امتزاجی تأمین ایچون تلقیناته باشلامشلر و بوصورتله انجمن دانشك تشکلی احضار ایتمشلردر . عبدالمجید جنت مکانك فرمان همایوننده انجمنك کتب و تعبیرات طبیەیی ترکجەیه نقل ایدەجکی ، هر دورلو

مباحثات فنیه‌ده بولنه‌رق طبابتی مملکتمزده تقریره چالیشه‌جنی مصرحدر .

انجمن دانش طبی ، مؤسس عالی تباری اولان بویوك پادشاهك مقصدینه خدمت ایده‌رك تدریسات طبیه‌نك ترکجه اوله‌رق اجراسنی دائرهٔ امکانه ادخال ایتمشدر .

بازار کونی فاکولته‌نك قونفرانس صالوننده فنك پرستشکاران وخادمینی اولان ذوات اوکنده نطق افتتاحی‌یی قرائت ایدن رئیس جمیل پاشا، انجمنك بوذی‌شرف تاریخچه‌سنی چیزمش واون بش سنه اول برعدو عرفانك اراده‌سیله فسخ ایدیلن انجمنك احیا اولندیغنی اعلان ایتدکدن صوکرا ١٢٨٢ تاریخنده‌کی اعضای مؤسسه‌دن حاجی عارف افندی نامنده‌کی پیردانشمند ایله طبیب محترم نظیف پاشایی حاضرونه تقدیم ایلمشدر . جمیل پاشانك تکلیفی اوزرینه بو ایکی محترم ذات ایله دیکر بعض اساتذهٔ طب فخری رئیسلکلره انتخاب اولنمشلر وآلقیشلانمشلردر . متعاقباً هیئت اداره‌نك تشکیلاتنه ابتدار ایدیله‌رك ریاسته خیرالدین پاشا، برنجی رئیس ثانیلکه ضیا نوری بك ، ایکنجی رئیس ثانیلکه معلم محترم سلیمان نعمان بك انتخاب ایدلدکلری کبی کاتب عمومیلك ایچون توفیق واجد ، کاتب خصوصیلك ایچون کمال جناب ، صندوقجارلق ایچون توفیق رجب بکلر وحافظ کتبلك ایچون مصطفی منیف پاشا احراز اکثریت ایتمشلردر .

انتخاباتی متعاقب مذاکراته ابتدار ایدیله‌رك اسکی نظامنامه‌لرك مکملاً تعدیلی قرارکیر اولمش وکیفیت هیئت اداره‌یه حواله اولنمشدر .

کلیسالر اتحادی

روما وشرق کلیسالرینك اتحادینه دائر کچن سنه پرنس ماقس دوساقس طرفندن برمقاله یازلمشدی . بومقاله اوروپاده وبالخاصه پاپالق مقامنده بیوك برهیجان حصوله کتیرمش ، دینی غزته‌لر برچوق مقالات ردیه یازمشلردی .

اخیراً جیورناله دیتالیا غزته‌سنك استانبول مخابری بوبابده مطالعه‌سنی استحصال ایتمك اوزره روم پطریقی یواکیم افندی ایله برملاقات اجرا ایلمشدر . یواکیم افندی بیانات آتیه‌ده بولنمشدر :

« پرنس ماقس طرفندن موضوع بحث ایدیلن کلیسالر اتحادی مسئله‌سی بالطبع پك زیاده شایان تمنیدر . لکن عین زمانده قوه‌دن فعله چیقمسی‌ده پك مشکلدر . اساساً اتحادك حصولی قولای اولسه بیله پرنسك بیان ایتدیکی طرزده وقوعی قابل دکلدر .

اتحادك حصولی ایچون اولجه بو زمینی حاضرلامق اوزره اوزون برسعی وغیرت ایستر . اتحادده علاقه‌دار اولان کلیسالرك صرف ایده‌جکلری بوغیرتده بیوك مشکلات عرض ایدر . جهت روحانیه نقطهٔ نظرندن پاپا برحکمدار مطلقدر . مشارالیهك اوامری بالجمله قتولیك عالمنده بیوك برتأثیر اجرا ایدر .

حالبوکه شرق کلیساسی، دموقرات اساسلرینه ابتناءً تأسیس ایتمش اولوب هربری کندی اداره‌سنده مستقل مختلف شعباته انقسام ایلمشدر .

پطریقلکمزك ایلك سنه‌لرنده اورتودوقس کلیسالرینی توحیده وبعده برطرفدن روما ، دیکر طرفدن آنغلیقان کلیساسی ایله طوغریدن طوغری‌یه بر ائتلاف حصولی ایچون اجرای مذاکرات زمینی احضاره چالیشدق . فقط مع التأسف بالجمله اورتودوقس کلیسالری استاتوقونك محافظه‌سی خصوصنده اصرار ایتدکلرندن آرزولرمز قوه‌دن فعله چیقه‌مدی .

انغلیقان کلیساسی ایله اولان مناسباته کلنجه شرق کلیساسی ایله آنغلیقان کلیساسی پك صمیمی مناسبات ادامه ایتمکده اولوب بوده ایکی طرفدن ابراز اولنان حسن نیت سایه‌سنده‌در . بوندن ماعدا ایکی کلیسا بیننده منعقد برائتلاف مخصوصه بناءً بریرده راهب بولنمدیغی تقدیرده آنغلیقانلر اورتودوقسلره، اورتودوقسلر آنغلیقانلره وکالت ایده بیلیرلر . مع مافیه بوبر اتحاد مقدمه‌سی دیه تلقی ایدیلمه‌ملیدر . »

انجمن دانش

معارف ناظر سابق امرالله افندی برعثمانلی انجمن دانشی تشکیلنی تحت قراره آلمشدی . بومناسبتله محرر محترم احمد راسم بك بوخصوصده یازدیغی برمقاله‌ده ، کندیسنه کوندریلن برمکتوبده‌کی شایان دقت ایضاحات آتیه‌یی نشر ایله‌یور :

« انجمن دانش جنتمکان سلطان عبدالمجید خان حضرتلرینك عهد همایونلرنده قوجه رشید پاشانك همتیله تشکیل اولنوب حتی جودت پاشانك وخیراه افندی مرحومك تاریخلری انجمن مذکورك تنسیب وقراریله یازلغه باشلامش اولدیغی وبرده الیوم عدلیه دائره‌سی اولان بنای عظیمك « دارالفنون » اولمق اوزره تأسیسی انجمن مذکور قرارینه مستند بولندیغی اول دوره یتیشنلرك معلومیدر . انجمن مذکورك صدر اعظم وشیخ الاسلام افندی اعضای طبیعیه‌سندن اولمق اوزره آتیده‌کی هیئتدن عبارت اوله‌رق اجتماع ایدر اولدیغی‌ده (۱۲۷۲) سالنامه‌سنده مندرجدر :

رئیس اول : صدوردن شریف منلا افندی

رئیس ثانی : خیراه افندی

اعضای داخلیه

ذات والای حضرت صدارتپناهی مصطفی رشید پاشا ، ذات والای مشیختپناهی عارف حکمت بك افندی ، محمد رشدی پاشا (مترجم) ، فؤاد پاشا (بیوك) ، یوسف کامل پاشا ، سامی پاشا ، صدوردن رشدی افندی ، احمد جلال بك ، لبیب افندی ، صبحی بك (صبحی پاشا اوله‌جق) ، امین افندی ، فریق ابراهیم پاشا ، مکه پایه‌لولرندن الیاس افندی ، نورالدین بك ، صالح افندی ، میرلوا نورالدین پاشا ، موالیدن احمد جودت افندی (جودت پاشا) ، مدرسیندن شاکی افندی ، تبریز شهبندری احمد حلمی افندی ، علی غالب پاشا ، رفعت پاشا ، اسماعیل پاشا ، صدوردن تحسین بك ، زیور افندی ، استانبول پایه‌لولرندن حسام افندی ، رجائی افندی ، احمد وفیق افندی (پاشا) ، فریق درویش پاشا ، مکه پایه‌لولرندن عثمان صائب افندی ، کمال افندی ، موالیدن عزیز افندی ، طاهر بك ، مدرسیندن علی فتحی افندی ، مدرسیندن حسین ناظم افندی ، دارالمعلمین فارسی خواجه‌سی توفیق افندی .

انجمن مذکورك برده اعضای خارجیه‌سی اولوب بونلردن اول زمانده شیخ الحرم حضرت نبوی بولنان وافاضل عصردن اولوب ۱۲٦٦ سنه‌سنده ارتحال ایدن بغداد والیسی مرحوم داود پاشا ومصر افاضلندن مشهور (رفاعه) بك ایله فضلای اجنبیه‌دن مؤرخ شهیر (هامر) وادبای غربدن شاعر مشهور (لامارتین) وسائره بوجمله‌دندر . »

چینده تورکجه غزته

قرغده چیقان (ترجمان) غزته‌سندن :

تورکستان چینی‌نك ایلی ولایتنده (یکی کوره) بلده‌سننده رسمی اوله‌رق تأسیس ایدلمش (ایله ولایتی نتك کزیتی) نك برنجی نسخه‌لری اداره‌مزه کلدی .

ایلی غزته‌سی هفته‌ده ایکی دفعه چیقه‌جق ومحرری (جوانوچیغو) اسمنده‌در . غزته غایت اینجه یرلی کاغد طاش باصمه‌سی اوله‌رق باصلمشدر . کاغد شفاف اولدیغندن برطرفی بوش قالمشدر .

ایلی غزته‌سنك لسانی اولدقجه آ کلاشیلور تورکجه‌در . نمونه اوله‌رق برقاچ سطر نقل ایدییورز .

ش مقاله‌سندن عینا : « برمملکت نتك حکومتی منصبدار آدم لاری اوزینك فقرا یورتی آبای دورغان

بولسه آنلر ایچون اول باشلایوب مکتب هم کنزیت خانه‌لر بنا قیلادور واز فقرالری نِنك علملق ومعرفتلی بولاتوغون‌نی اویلاب فقراسنك نادان علم‌دین بی خبر بولوب قلیشی غه‌راضی بولمایدور » .

خبرلر قسمندن عیناً — « اورومچی » شهریده «لو» دیکان برعسکر باشلق منصبیدار اوزینك عسکرینه بیرلکان پادشالق کوشنی جیب قویغان سببدین اورون منصیبدن توشرول قویوبدر . اوشبو خبرنی اشتکان صونك خاتونی برآزغنه آغرق ایکان نهایت خفا بولوب اولوب کتیب‌دور . ینه‌ده برقزی بارایکان اول هم أفیون جیوب اولبدر » .

بره‌زیلیا بحریه‌سنده برعصیان

برزیلیا بحریه‌سنده اخیراً برعصیان ظهور ایتدیکنی ۲۲ تشرین ثانیٔ افرنجیده تلغرافلر اخبار ایتمشلر، فقط بومسئله‌نك اسباب وماهیتی حقنده هیچ برمعلومات ویرمه‌مشلردی . قارئلرمزه بومسئله حقنده ایضاحات کافیه اعطا ایتمك مقصدیله رسمنی درج ایتدیکمز کبی بر فرانسز غزته‌سنده مصادف اولدیغمز تفصیلات آتیه‌یی بالترجمه نقل ایلیورز :

اخیراً بره‌زیلیا ریاست حکومتنه انتخاب اولونان ماره‌شال « هرمزدافونسه‌قا » نك شرفنه ویریلن ضیافت مشعشعه ختامپذیر اولیوردی . « ریودوژانه‌یرو » اوکنده لنکرانداز بولونان بره‌زیلیا فیلوسی کوندوز بایراقلرله ، کیجه نظرربا الکتریق ضیالریله تزیین وتنویر ایدلمشدی . فقط بواثناده فیلو مرتباتنك قلبلرنده برحس عصیانك مقدماتی اویانمغه باشلایوردی .

آمریقانك قطعات سائره‌سنده کمال شدتله حکمران اولان حسیات تعصبکارانه‌دن ، زنجی دشمنلغندن عاری اولان بومحیط حلم ومسالمتده بویله برحس عصیانك ظهوری جداً جالب دقتدی . اسارتك الك شدید والك ظالمانه زمانلرنده بیله بره‌زیلیاده اسرایه قارشی دائما کمال رفق وملایمتله معامله ایدلمشدی . زنجیلرله بیاضلر متعدد تصالبلر نتیجه‌سنده یکدیکرلریله پك زیاده عقد روابط ایلدکلری ، مختلف رنکلرده برچوق ملزلر پیدا اولدیغی ایچون بونلرك بربرلرینه قارشی حسیات عداوتکارانه پرورده ایله‌ملری عادتا ممتنع ایدی .

فقط بوتون بونلره و « ۱۸۸۹ » ده اشکنجه واسارتك صورت قطعیه‌ده الغاسنه رغماً کمیلرده نظامات قدیمهٔ غدارانه محافظه ایدلمکده واوفاق برقباحتی کورولن طائفه‌لره درحال الك شدید طیاق جزالری تطبیق اولونمقده ایدی . ایشته بوحاللردن بیزار اولان فیلو مرتباتی بواذیتلردن ، اشکنجه‌لردن تخلیص نفس ایچون بویله بربوم محتشمی اله کچمز برفرصت عد ایله‌مشلر ، ومحضا بوسببله اعلان عصیانه حاضرلانمشلردی .

بوعصیان مجبورینك بشقه‌برمقدمه‌سی دها واردی . رئیس حکومت مارشال « هرمز دافونسه‌قا » یی بره‌زیلیایه کتیرمك شرفنه نائل اولان « ساواوپالو » زرهلیسی مرتباتی ، دها اوروپا صولرنده ایکن ، بحریه‌ده تطبیق اولونمقده بولونان مجازات غدارانه‌نك الغاسی حقنده‌کی تمنیلرنی یکی رئیس حکومتلرینه برصورت حرمتکارانه‌ده عرض ایلمشلر ، ونشوهٔ ریاستله سرمست اولان ماره‌شالك جواب موافقتنی استحصاله موفق اولمشلردی .

مع مافیه بوعصیان برآز نابموسم ایدی . چونکه رئیس ، مرکز حکومته داها یکی مواصلت ایتدیکی ایچون تمشیت اموره دها مباشرت ایده‌مه‌مش ، ووعدینی ایفایه هنوز برزمان بولامامشدی . بناءً علیه کمیلرده طیاق هنوز دوام ایدییور . وطائفه‌نك صبری آرتق توکنیوردی . افرنجی تشرین ثانینك ۲۳ نجی کیجه‌سی « میناس‌چراز » زرهلیسی مرتباتندن برینك ، یمش اولدیغی شدتلی برطیاق نتیجه‌سنده برصورت

وخیمه‌ده جریحه‌دار اولمسی بوحس عصیانك تظاهرینه بروسیله اولدی . « میناس جراز » مرتباتی ، آرقداشلرندن برینه قارشی کوستریلن بومعاملهٔ شدیده‌دن خبردار اولور اولماز دوچار هیجان اولدیلر . ودرحال کوکرته اوزرینه طوپلانه‌رق کمال عصبیتله مداولهٔ افکاره باشلادیلر ، اسکی اصولك محافظه‌سنه طرفدار اولانلرله ، عصیان ایدنلر آره‌سنده پك شدتلی وکورولتولی مجادله‌لر اولدی. فقط چاووشلر وسائر کوچوك ضابطان طائفه‌نك عصبیتی تسکین ایچون بیهوده چالیشیورلردی . نوبت بکله‌ین نفرلردن بری سونکوسنی نوبتجی ضابطك قارنینه صاپلادی ، ضابطده مقابلةً رووه‌لورینی صیقارق نفری اولدوردی . صادق قالان برقاچ نفر ، مجروح ضابطی یقینلرنده لنکرانداز بولونان « ساا وپاولو » زرهلیسنه کوتوردیلر. بووقایعك شیوعی اوراده‌ده حس عصیانك ظهورینه بروسیله تشکیل ایتمشدی .

بواثناده ، شهرده طعام ایتدکدن صوکرا کمیسنه عودت ایدن « میناس جراز » قوماندانی طائفه‌یی نافله یره تسکینه چالیشدی ، آرتق ایبدن ایی‌یه کسب عصبیت ایتمش ، قودورمش اولان طائفه زواللی آدمی اولدوردکدن صوکرا قفا طاسی قیریلمش برحالده کوکرته اوزرینه آتیویردیلر ، آرتق عاصیلر آمیرال کمیسی اولان « میناس جراز » ه صورت مطلقه‌ده حاکمدیلر .

عاصیلر ، کمینك بلا مزاحم اداره‌سی ایچون ، ماکنه‌لری اداره ایدن ضابطلری جبر وتهدید ایله استخدام ایتمك چاره‌سنی بولمشلردی .

« میناس جراز » ه بوصورتله حاکم اولان عصات سرکرده‌لرندن اك جرشکارلری (سا اوپالو) زرهلیسنه کیده‌رك اورانك مرتباتی‌ده عصیانه تشویق ایتدیلر . وبوتشبث حسن صورتله نتیجه‌لندی .

غریب براثر تصادف اولارق « سا اوپاولو » زرهلیسی اوروپاده بولندیغی اثناده طائفه‌سی بیوك طوپلره مالك ، قوتلی برحرب سفینه‌سنك نه‌کبی ایشلر یاپا بیله‌جکنی . پورتکیز اختلالی مناسبتیله ، پك ایی اوکره‌نمشلردی .

پورتکیز خاندان قرالیسنه عائد اولان « نه‌سه‌سیداد » سرایی پورتکیز کمیلری طرفندن بومباردمان ایدلدیکی اثناده ، اوراده بولنان « سا او پاولو » مرتباتی وقعه‌یی کاملاً مشاهده ایتمشلردی ، ایشته بوندن طولایی «میناس جراز» عاصیلرینك تشبثی کمال موفقیتله نتیجه‌لندی . براز صوکرا « باهیا » سفینهٔ حربیه‌سی‌ده بوایکی بیوك زرهلی ایله اتفاق ایتمشدی .

بوکمیلرك بوتون انبارلری کشاد ایدیله‌رك اتخاذ تدابیره ابتدار ایدلدی . تلسز تلغرافلر کمال فعالیتله ایشله‌مکه باشلادیلر . بوتون سفائن حربیه‌یه بومقصد مقدسك استحصالی ایچون حاضرلانمالری حقنده امرنامه‌لر ، بحریه نظارتنه مسئله‌نك ماهیتنی ومطالبك اسعافنی مبین اخطارنامه‌لر ، رئیس حکومته « شربورغ » ده‌کی مواعیدنی مخطر عریضه‌لر تسطیر اولوندی . آرتق ایش تمامیله آلولنمشدی ؛ اوفاق برمخالفت شهرك بومباردمانی موجب اولا بیله‌جکدی .

بوتون بونلره برابر عاصیلر تدابیر لازمه‌نك اتخاذنده اصلا قصور ایتمیورلردی . حتی‌ دور بینانه برملاحظه ایله لیمانده لنکر انداز اولان بیطرف کمیلره طوب ساحه‌سندن مصون قالا بیلملری ایچون موقع حاضرلرینی ترك ایله دها امنیتلی یرلره کیتملری خصوصنده وصایای دوستانه‌ده بولونولدی .

آرتق وضعیت ایبدن ایی‌یه کسب وخامت ایتمشدی . کرك « ساا وپاولو » ، کرك « میناس جراز » یکرمی بیك طونو حجمنده ، اك شدید ومؤثر وسائط تخریبیه ایله مجهز ، مقاومت برانداز ایکی قلعهٔ سیار ایدی . مقدما شهری مدافعه مقصدیله یاپلمش اولان استحکاملرك بونلره قارشی مقاومت ایده‌بیلمه‌لری عادتا ممتنعدی حکومت متردد ، پرتلاش ، وعظیم برخلجان ایچنده حالا اتخاذ تدابیر ایده‌میوردی . صباحك ساعت دردندن اعتباراً سفائن عاصیه ، تفنکلر ، طوپلر ، دانه‌لرله لیمان داخلنده سیر وسفری منع ایدرك هنوز کندیلرینه التحاق ایتمه‌ین سفائن سائرهٔ حربیه‌یه کندیلریله برلشمك ایچون شدید ومؤثر خبرلر کوندردیلر . بوایکی

بیوك زرهلی‌نك طوپلرینه مقاومت احتمالی اولمایان کوچوك سفینه‌لر بو تهدیده قارشو طبیعی درحال قیرمزی اختلال بایراقلرینی چکدیلر .

مقدما واقع اولان « ١٨٩٤ » اختلالی قهرمانلرندن اونباشی « یوآقاندیدو » بوتون افراد عاصیه‌نك اتفاق آراسیله آمیرال انتخاب اولونارق « میناس چراز » ك وبوتون فیلونك قوماندانی درعهده ایتدی .

ساحلده‌کی استحکاملردن برینك طوپلرینه قارشی انداخت ایدیلن برقاچ کله اونی اسکانه کافی کلدی . ویکی آمیرال برنمایش بحری اجرا ایتمك مقصدیله فیلوسنی لیمان داخلنده کمال مهارتله برابرنده دولاشدیردی . صوکرا فیلو کمال هیبتله « لاژ » استحکامی اوکنده لنکر انداز اولدی .

ریختیملره طوپلانارق خائفانه ، متجسسانه نظرلرله فیلونك حرکاتنی تعقیب ایدن اهالی ، عاصیلرك مهارت ملاحانه‌لرینه عادتا مفتون اولیورلردی . بویله مقتدر طائفه‌لره ، بوقدر عظیم وقیمتدار زرهلیلره مالك اولمقدن متولد غریب برافتخار هرکسك قورقاق نظرلرنده لمعه‌دار اولیوردی .

« میناس چراز » ایله ایکی رفیق مهاجمی بوتون صباح « لاژ » استحکامیله « سانتاقروز » استحکامی آراسنده کزینددیلر . آرا صیرا ایچلرندن بری ترسانه‌یه دوغرو یاقلاشارق اورایه التجا ایدن طورپیدو مخربلری اوزرینه برقاچ کله صاووریوردی . حکومته صادق قالان بو زواللی مخربلر کله‌لرك تأثیراتندن قورتولمق مقصدیله نهایت « غووه‌رتور » آطه‌سنك آرقه‌سنه چکیلمکه واوراده کندیلرینه امین برملجأ بولمغه مجبور اولدیلر .

حکومت عاصیلرك مطالباتنی کلیاً رد ایده‌رك اونلرله چارپیشمقدن ، ونتیجهٔ غالب کلسه بیله بوایکی قیمتدار سفینهٔ حربیه‌یی کندی الیله باتیرمش اولمقدن پك زیاده چکینیوردی . بودرجه عظیم برفدا کارلق کندی قوای مادیه ومعنویه‌سنك فوقنده ایدی . بناءً علیه بدکه بواسباب طولاییسیله عاصیلرله مذاکراته کیریشمکه مجبور اولمشدی .

مذاکرات دها ختامپذیر اولمادن کیجه تقرب ایتمشدی . قرا کلقدن بالاستفاده طورپیدو مخربلرینك کندیلرینه ایراث خسار ایتمه‌لرندن قورقان عاصیلر آچیغه چکیلوب شهر اوزرینه توجیه ایتدکلری الکتریق پروژ کتورلریله پارلمنتونك مذاکراتنی تسریع ایتمك ایستیورلردی .

تشرین ثانینك « ٢٤ » نه‌مصادف اولان ایرتسی کون ، اوکله‌یه طوغری فیلو شهرك یقیننه کلدی .

« ١٨٩٨ » ده انشا اولنان « دودورو » اسمنده برساحل محافظی‌ده عاصیلره التحاق ایتدی .

بوکیجه « بارروزو » و « ربیوغراند » سفینه‌لری عاصیلردن آیریلارق ترسانه‌یه التجا ایتدیلر .

کومور آلمق مقصدیله « نیقت هه‌رووا » یه کیدن « تیمیرا » سفینه‌سی بردها عودت ایتمدی ، « پره‌میه دومارس » ، « بنژامن قونستان » ، « تیرادانت » ، « سامپایو » سفینه‌لرینك مرتباتی طوپلری تخریب ایدوب ماکنه‌لری قوللانیلماز برحاله کتیردکدن صوکرا قاچدیلر .

اوکله‌دن صوکرا ، مذاکرات کمال فعالیتله دوام ایتمکده ایدی . عاصیلرکرك تلسز تلغرافلر واسطه‌سیله حکومتله ، کرك پارلمنتودن برای مذاکره کلن هیئت مبعوثه ایله اجرای مذاکرات ایدیورلردی . بوایکنجی کونك آقشامی « میناس چراز » آرقداشلرینی آچیغه کوندردکدن صوکرا استحکاملرك آتشی آلتنده بولونان برمحلده لنکر انداز اولاحق قدر جسارت وامنیت ابراز ایتدی .

تشرین ثانینك ایرتسی یکرمی بشنجی کونی حکومت اوفاق برائر حدت ابراز ایتدی . آرتق عاصیلرك مطالباتنه جواب رد ویره‌رك استحکاملره « آتش ! » امرینی اعطا ایده‌جکدی . فقط فیلو کمال مهابتله ومحاربه‌یه مهیا برحالده شهرك یقیننه کلنجه بوحدت درحال زائل اولدی . اوکله‌دن اول اعیان مجلسی تام برعفو عمومی اعلانی تحت قراره آلدی ، وبوقرار اوچ ساعت صوکرا مجلس مبعوثان طرفندن تصدیق اولوندی .

آرتق ایش تسلیم پروتوقولنك مذاکره‌سنه قالمشدی . فقط بوده ایکی کونلك اوزون برمذاکره نتیجه‌سنده تقرر ایده‌بیلدی . بونی متعاقب سفینه‌لره یکی تعیین اولونان قپودانلر ، طائفه‌نك خشین نظرلری آلتنده امور مأموره‌لرینه مباشرت ایتدیلر .

آمریقالی قارنه‌جینك یکی مؤسسه‌سی

ملل مختلفه آره‌سنده محاربه ظهورینك اوکنی آلمق وصلح ومسالمت دائمه‌یی تأمین ایتمك ایچون برمؤسسه وجوده کتیرلمسی ضمننده (قارنه‌جی) یکیدن اللی ملیون فرانق اعطا ایتمشدر . بونك ایچون تشکل ایده‌جك جمعیت مستر (الیهاروت) ایله (تافت) ك تحت ریاستنده اولوب بو جمعیت اللی ملیون فرانقك واردات سنویه‌سی اولان یاریم ملیون دولاری الك مناسب برصورتله ادامهٔ صلح ایچون استعمال ایتمکی دوشونه‌جکدر. صلح عمومی تقرر ایتدکدن صوکره جمعیت مانع ترقی اولان احوال مشئومه‌نك ازاله‌سنه چالیشه‌جقدر .

قارنه‌جینك بوامل ایچون تنظیم ایتدیکی بیاننامه‌ده دینیورکه : « یالکز حیوانات وحشیه‌نك اتلافی قابل عفودر . محاربه‌یه سببیت ویرن حق اولمایوب قوتدر . بونك ایچون صلح محکمه‌سنه مراجعتدن استنکاف ایدن دولت وملته برجرم ایقاع ایتمش نظریله باقلملیدر . » قارنه‌جینك بو خصوصده‌کی محرم اسرارلری اکثریتله دارالفنون مدیرلری اولوب ایچلرنده (اندیووایت) و (شارلمانی توور) کبی سابق رئیس جمهورلرده بولنمقده‌در .

قارنه‌جی بودفعه اعطا ایتمش اولدیغی پاره ایله صلح ومسالمت اوغورنده ١٨٠ ملیون دولار صرف ایتمش اولیورکه بومقدار روقفللرك ویردیکی ١٢٠ ملیون دولاری‌ده کچمکده‌در .

ذاتاً قارنه‌جینك عظیم برثروتی الك مناسب برصورتده صرف ایتمك صنعتنه وقوف تامه‌سی واردر . موی‌الیهك شمدی‌یه قدر وجوده کتیردیکی مؤسسات خیریه‌یی تعداد ایتمك قابل دکلدر . آمریقاده‌کی فقیر اطفالك تعلیم وتدریسی ایچون تأسیس ایتدیکی مکتبلر برچوق آدملرك مدار تعالیسی اولمشدر .

اتفاق مثلثك تاریخی

فرانسز غزته‌جیلرندن موسیو (پیه‌ر آلبه‌ن) دول معظمه سیاسیات بین‌المللی انتاج ایدن وثائق‌سیاسیه معاهداتی محتوی براثر نشر ایتمشدر . « بیوك معاهدات سیاسیه » نامی آلتنده بولنان بواثر فرانسه‌خارجیه نظارتی مطبوعات مدیری موسیو (موریس هه‌ربه‌ن) طرفندن یازلمش برفورمه‌یی محتویدر . بومقدمه‌ده اتفاق مثلث تاریخی بروجه آتی ذکر ایدیلیور :

(١٨٧٩) ده عقد ومتنی (١٨٨٨) ده نشر ایدیلن اوستریا ـ المانیا اتفاقی همان اوچ سنه قدر صوکره ایتالیانك موافقت واشتراکی ایله اتفاق مثلثه تحویل ایدلدی . اتفاق مثلث معاهده‌سنك متن اصلیسی ایله متن مذکورده بالاخره اجرا ایدیلن تعدیلات بوکونه قدر مخفی قالمشدر . بومعاهده‌نك مدتی ایله تجدید ایدلدیکی تاریخلرده لایقیله معلوم دکلدر . دول متعاقدینك بیاناتنه استناد ایدن افکار عمومیه‌نك تخميناتنه نظراً ، اتفاق مثلث ٧ تشرین‌اول ١٨٧٩ تاریخلی آوستریا ـ آلمانیا اتفاقنه معادل وموافق اولدیغی کبی صرف تدافعی برماهیتی حائزدر . بوندن بشقه دول متعاقدین خارجاً دوچار هجوم اوله‌بیله‌جك متفقلردن برینك مدافعه‌سنه اشتراکی‌ده درعهده ایدییورلر . اتفاق مثلث مقاوله نامه‌سنی (١٨٨٢ شباطنده ویانه) ده قونت (قالنوکی) ایله آلمانیا سفیری پرنس (دورویس) وایتالیا سفیری قونت (روبیلان) آره‌سنده‌وایمپراطور فرانسوا ژوزه‌ف نزدنده

مذاكره و ٢٠ مايسده بش سنه مدتله امضا ايدلدى . معاهده‌نامه ايلك دفعه اوله‌رق (٨٨١) مارتنده برلينده قونت (روبيلان) طرفندن تجديد ايدلدى . ظاهره نظراً بوبرنجى تجديد مدتى ٢٠ مايس (١٨٩٢) ده ختام بوله‌جق ايدى . حال بوكه (١٨٩١) حزيراننده ماركى (دوروديني) قابينه‌سى زماننده وموسيو (قاپريوس) المان باش وكالتنده بولنديغى صره‌ده ايكنجى دفعه تجديد ايدلدى . عموماً ظن ايدلديكنه كوره معاهده مدتى متعاقدينه آلتى سنه صوكره فسخ حقى بخش ايدلمك شرطيله اون ايكى سنه ايچون تمديد اولندى . (١٨٩١) سنه‌سنده اوچ حكومتك هيچ برى بوحقى استعمال ايتمديكندن معاهده‌نك مدتى ٢٠ مايس (١٩٠٣) ده منقضى اولبور ايدى . فرانسه ايتاليا ائتلاف صميمانه‌سى ، فرانسه ـ روسيه اتفاقى ، فرانسه ـ انكلتره ائتلاف صميمانه‌سى ، انكلتره روسيه مقارنتى حسبيله اهميت سياسيه‌سنى خيلى غائب ايدن اتفاق مثلث ٢٨ حزيران ١٩٠٢ ده ينه اون ايكى سنه مدتله برلينده تجديد ايدلدى . بناءً عليه محققاً ادعا ايديله‌مه‌مكله برابر اتفاق مثلثك ٢٠ مايس (١٩١٥) ه قدر حكمى جارى اوله‌جغى فرض اولنه بيلير . »

هندستان خط كبيرى

پترسبورغدن قارشى غزته‌لرينه يازيليور:

ماوراى ايران خطنك انشاسنده علاقه‌دار اولان سرمايه‌دان ، افكار عموميه‌يى مطبوعات واسطه‌سيله لهلرينه اماله ايچون هيچ بر فدا كارلقدن چكينمه‌مكده‌درلر .

بوسرمايه‌دارانك باشلرنده روس تجارت خارجيه بانقه‌سى مديرى موسيو تيميرياسه‌ف بولنمقده‌در . تيميرياسه‌ف وقتيله تجارت ناظرى اولوب اليوم محافل حكومتله مناسبات صميميه ادامه ايتمكده وتعقيب ايتديكى پروژه حقنده پك زياده مظهر تسهيلات اولمقده‌در . بوتشبثه قونت ويته‌نك ادخالى ايچون ده چاليشلمقده‌در . اكر بوكا موفقيت الويررسه هندستان خط كبيرى پروژه‌سنك يقين برزمانده قوه‌دن فعله چيقمسى قابل اوله‌بيله‌جكدر .

بوندن ماعدا مذكور پروژه‌يى تعقيب ايدن سرمايه‌داران آره‌سنده دوما مجلسى سابق اوچنجى رئيسى شومياقوف ده بولنمقده‌دركه مومى اليه روس تاجرلرى آره‌سنده بيوك برصيت واعتماده مالكدر . كچنلرده عقد ايديلن عمومى برمتينغده بوشمندوفر مسئله‌سى موضوع بحث اولمش وبرچوق كيمه‌لر تشبثك لهنده ادارهٔ كلام ايتمشدر . متينغده ايراد ايديلن اك مهم نطق روسيه‌نك برلين سابق ماليه مأمورى موسيو رافولوويچ طرفندن سويلنمشدر . مومى اليه اهاليه چوق نيكبين اولمالرينى ، بوتشبثك نتايجى حقنده بيوك اميدلر بسله‌مه‌ملرينى توصيه ايتمشدر . مومى اليهك آلمانياده اكتساب ايتديكى تجارب اوزرينه بغداد شمندوفرينك بصره كورفزينه قدر منحصراً آلمانلر طرفندن تمديد ايديله‌جكنى ، بناءً عليه بوخطك منحصراً ترك ـ آلمان منافعنه خادم برتشبث منزله‌سنده قاله‌رق لوندره ، پارس وسن پترسبورغ رجال سياسيه‌سندن بعض ذواتك بيان ايتدكلرى كبى بين الملل برماهيتى حائز اوليه‌جغنى بيان ايلمشدر . مومى اليه نطقنه دوام ايله ديمشدركه : « ايران مناسبات اقتصاديه‌سنك منحصراً انكليز وروسلره تخصيص ايديله‌بيله‌جكنى ظن ايتمك شرق قريب احوال سياسيه‌سنى طانيمامق ديمك اوله‌جقدر . حكومت عثمانيه ايران حقنده‌كى مخالصتنى آچيقدن آچيغه بيان ايتدى . بناءً عليه بوحكومت روسيه وانكلتره‌نك ايران مناسبات تجاريه‌سنى حصر وتخصيص حقنده‌كى تشبثلرينه قارشى لاقيد برسيرجى صفتيله قالميه‌جقدر . »

برطاقم ناطقه پردازلرده ايرانك احوال داخليه‌سندن بحث ايدرك اغتشاشاته نهايت ويرلسنه انتظار لازم كلديكنى وآنجق اوزمان ايران شمندوفر انشاآتى ايچون اجنبى سرمايه‌لرى بولنه‌بيله‌جكنى سويلمش واليوم كيمسه‌نك ايرانه پاره‌سنى وضع ايتمك آرزوسنده اولديغى بيان ايتمشدر .

بو دیکر ذاتده ماورای ایران خطنك منحصراً منافع اسلامیه تعقیب ایده‌جکنی و بو خط انشا ایدیلیرسه ترکستان روسیدن برچوق اسلاملرك شوصورتله جانب حجازه عزیمت ایده‌جکلرینی سویلمش وبناءً علیه خطك صرف منافع اسلامیه‌یه خدمت ایده‌جکنی بیان ایتمشدر . میتنغده هیچ برقرار اتخاذ ایدلمکسزین اهالی طاغلمشده‌ده ایراد ایدیلن نطقلر اجرای تأثیردن خالی قالمامشدر . الك نیكبین اولانلر بیله ماورای خطنك ایران خطنك ایرانده آسایش تام تأسس ایتمدکجه انشا ایدیله‌میه‌جکنی بیان ایلیورلر .

هندستان خط کبیرینك انشاسی ایچون دها برچوق سنه‌لر کچه‌جك وبومدت ظرفنده ، الیوم انشا ایدلکده اولان بغداد خطی ، اوروپا ایله آسیای وسطی آره‌سنده یگانه واسطهٔ نقلیه اوله‌جقدر

ژاپون هیئت سفریه‌سی

کچن تشرین ثانی‌ٔ افرنجینك ۲۹ نده توکیودن قطب جنوبی‌یه متوجهاً حرکت ایدن ملازم «سیرازه»نك اداره‌سنده‌کی ژاپون هیئت کشفیه‌سی ۲۷ کشیدن مرکبدر . بوهیئت ، ژاپون قطب جمعیتی طرفندن وحکومتك معاونتیله ارسال ایدلکده‌در . هیئت میاننده مشهور اسملر دکل ، متواضع ارباب غیرت واردر . هیئتك راکب اولدیغی « قاینان ـ مارو » سفینه‌سی ، (بو اسم قطبی کشف ایدن سفینه معناسنده‌در .) ۱۹۹ طون حمامتنده اولوب قامچاتقا سواحلنده بالق آولامق ایچون ٦ سنه اول انشا ایدلمش اخشاب برکمیدر . هیئت کشفیه‌جه ایچنه ۸۰ بارکیر قوتنده بخار ماکنه‌سی وضع ایدلمش اولوب بوسایه‌ده سفینه ایی هواده (٥) نود سرعت کسب ایدر . فقط احوال فوق‌العاده‌دن غیری زمانلرده سفینه یلکن ایله حرکت ایده‌جکدر .

هیئت توکیودن مفارقت ایدر ایکن میقادو طرفندن مراسم مخصوصه ایله قبول ایدلمش وبو مراسمده ژاپون قطب هیئتی رئیسی قونت اوقوما ایله اعضاسی ودارالفنون طلبه‌سی ، درت بش مبعوث ویکرمی بیك قدر اهالی حاضر بولونمش . قونت اوکوما طرفندن ایراد ایدیلن نطقده استقبالك بویوك ژاپونیاسی حقنده تمنیات رفع اولونمشدر .

هیئتك برابرنده قیزاق چکمك ایچون برچوق ساخالین کوپکلری‌ده واردر . قاینان ـ مارو واپوری بوشباطده یکی زه‌لانده واصل اوله‌جقدر . هیئت ۱۹۱۲ تموزنده عودت ایده‌جکدر . فقط عجبا عودت ایده‌بیله‌جکمی ؟ .

چینده قارتال آوی

چینده‌هرسنه ، آغستوس ایلول آیلرنده طوغری شانغ ـ تونغ اهالیسنك موغولستانه طوغری کیتدکاری نوریلور . بوایسه‌کی برعادتدر . چینلیلر موغولستانده ، اوراده پك چوق بولنان ، قارتال صید ایدرلر . موغولستانده ، بریر حیوانات وحتی انسان نعشلری بولندیغندن قارتالار بوئلری یرلر . قارتال آوجیلری ، فرقه فرقه کیدرلر . بونلرك اوموزلرنده لوازمی حاوی برر سپت ایله برده آلیشدیرلمش بر قارتالك تونه‌کی واردر. اثنای راهده آلیشمش قارتال بوتونه‌کده طورور . حال استراحتده‌ده هرقارتال تونه کندن آیرلماز.

قارتال آوی برطرز مخصوصده اجرا اولونور . یره براغ کررلر وبونك اوته‌سنه بریسنه قورو بالق پارچه‌لری قودرلر . بونك اورته‌سنده‌ده آلیشدیرلمش برقارتال براقیرلر. بوقارتال چیغیرتغانلغه باشلار ، قوری بالقلری بر یمك ایچون همجنسلرینی دعوت ایدر . اطرافنه کلن قارتالار یملرك اوستنه قوندقلری کبی ، ایکی اوچ یوز مترو قدر اوزاقده صاقلانمش اولان آوجی درحال آغك ایپنی چکر وقارتالار آغه طوتولور.

قارتال آوی ایچه اهمیتلی بر تجارته سبب اولور . طوتولان قارتاللردن قیمتدار تویلر چیقاریلیر . وبونلر چینده قیمتدار یلپازه‌لر اعمالنده قوللانیلیر . قارتاللردن چیقاریلان تویلر اوچ نوعدر :

١ — « کی‌یه - په‌ی » دینیلن ، اورته‌سی بیاض سیاه تویلر .
٢ — « چه - ما » دیدکلری ، سیاه لکه‌لی بیاض تویلر .
٣ — « تو - چینغ » دنیلن ، یاریسی بیاض یاریسی سیاه تویلر .

قارتال تویندن بر یلپازه یاپمق ایچون برچوق قارتاللر لازمدر . زیرا هر قارتالدن یلپازه اعمالنه صالح بك آز توی چیقار . بونك ایچون بو یلپازه‌لر پك بهالیدر . مثلا (کی‌یه - په‌ی) دن معمول بر یلپازه ٥ :_ ٥٠ تائل یعنی ١٢٠ - ١٥٠ فرانق قیمتنده‌در . (چه - مادن) معمول بر یلپازه‌ایسه ٣٠ تائل دکر . ذکر ایدیلن اوچ نوع تویدن ماعدا تویلرله اعمال ایدیلان یلپازه‌لر ایسه برقاچ تائل دکرنده‌در .

شمندوفر قضاسی

ایاستفانوسله مقری کوی آراسنده وقوعه کلن بو قضای الیم حقنده‌کی راپوری بروجه زیر درج ایدییورز :

سرکه‌جی استاسیونندن یدی‌یی یکرمی بش کچه حرکت ایدن ٥٨ نومرولی تره‌ن ایله تعرفه موجبنجه ادرنه‌دن درسعادته متوجهاً حرکت ایدن مارشاندیز تره‌نك مقری کوینده قارشولشملری ایجاب ایتدیکی حالده مارشاندیز تره‌نك تأخراتی وقوع بولمسندن ناشی اشبو تره‌نلرك آیاستفانوس استاسیوننده قارشولشملری ضمننده مقری کوی حرکت مأمورلنی طرفندن آیاستفانوس حرکت مأمورلغنه تلغرافله معلومات ویرلمش ومذکور تلغراف اوزرینه آیاستفانوس حرکت مأموری جواباً مذکور تره‌نك حرکتی بیلدیرمش ایسه‌ده مقری کوی مأموری سکزی درت کچه تره‌نك حرکت ایتدیکنی بیلدیرمش وایاستفانوس مأموری‌ده تره‌نك سکزی آلتی کچه قالقدیغنی بیلدیرمش وهمان مأمور موی الیه استاسیوندن طیشاری فیرلایه‌رق تره‌نی طوردیرمق اوزره دودوك چالمش ایسه‌ده ایشیتدیرمك ممکن اوله‌مدیغندن موفق اوله‌مامشدر .

آیاستفانوس حرکت مأمورینك بو بابده‌کی خطاسی شودرکه مقری کوی استاسیوننده ٥٨ نومرولو بانیلیو تره‌نك حرکتنی مشعر اولان تلغرافنامه‌نك یدی قله استاسیوندن کشیده ایدلدیکنی وهر ایکی تره‌نك تعرفه موجبنجه مقری کوی استاسیوننده قارشیلاشه‌جقلرینی ظن ایتمش وبوظنه کوره حرکت ایدن ٥٨ نومرولی تره‌ن یدی قله‌دن مقری کوینه وارنجه‌یه قدر مارشاندیزده مقری کوینه کله‌جکندن اوراده قارشولاشیرلر فکریله مارشاندیز تره‌نه حرکت امری ویرمشدر .

مقری کویندن حرکت ایدن و ٣٢١ نومرولو ماکنه طرفندن جر ایدیلن ٥٨ نومرولو تره‌ن خطك اون آلتنجی کیلو متروسنك ایکی یوزنجی متروسنده ایکن ماکنیست مارشاندیزی کورمش ، تره‌نی همان توقف ایتدیرمشدر .

شوقدرکه مارشاندیز تره‌نی ، مذکور یوللرك منحنی اولمسندن مذکور تره‌نی کورمه‌مش وسرعتله یولنه دوام ایدرك ٥٨ نومرولو تره‌نك ماکنه‌سنه شدتله چارپمش وبو یوزدن مصادمه وقوعه کلمشدر . اثنای مصادمه‌ده اللی سکز نومرولو تره‌نك ماکنه‌سی تماماً پارچالنمش ودرونده بولنان غازلامبه‌سنك اشتعالیله بوکا متصل کیاه یوکلی واغون آتش آلمشدر . ظهوره کلن بو آتشدن اون بر عدد واغون حموله‌لریله برابر کاملاً ، بانیلیو تره‌نندن‌ده ایکی عدد واغون محترق اولمش ومتباقی قالان یکرمی بر عدد واغون‌ده آیاستفانوسه کتیرلمشدر .

مجروح اولانلر : ٥٨ نومرو تره‌نك ماکینستی دولوقاو برنجی ایله آتشجی ابراهیم مجروح اولمشدر . مارشاندیزك ماکینستی لوبن ایله دروسفوویچ ، ایکی شف تره‌ن ، ایکی قوندوکتور خفیف صورتده مجروح اولمشلردر . مارشاندیزك غاردوفرنی خوندوروپولوس وفات ایتمش وبعده حریقه‌ده محترق اولمشدر .

باب عالی حریقی

تبلیغ رسمی

بازارایرتسی کیجه‌سی (۲٤ کانون‌ثانی) صباحه قارشوباب عالیده شورای دولت‌دوائری داخلنده بولنان تلغراف اوطه‌سندن آتش ظهورایده‌رك‌شورای‌مشارالیها دوائری تماماً وصدارت وداخلیه اقلام ودوائری قسماً محترق اولدیغی حالده باصدیرلشدر . مقام صدارته مخصوص دائره ایله خارجیه دوائری آتشدن مصون قالشدر. صدارت وداخلیه دوائری محترق اولمیان اقسامه یرلشدیریله‌رك ایفای وظائفه باشلامش وشورای دولت دوائری ایچون دیگر مناسب برمحل تحری اولنمقده بولنمشدر .

باب عالی قیودات مهمه‌سی اوته‌دن بری آیری بردائره اولان خزینهٔ اوراقده محفوظ اولدیغندن یانغیندن مصون قالشدر .

***

اون اوچنجی قرن هجریده

باب عالی حریقلری

[صوك حریقك ایرته‌سی کونی یازلشدر]

بیك ایکی یوز ایله بیك اوچ یوز سنه‌لری آراسنده ۱۲۲۳ و ۱۲٤۱ و ۱۲٥٤ سنه‌لرنده باب عالی تماماً و ۱۲۹٥ ده دخی قسماً محترق اولمشدر . شویله‌که :

۱۲۲۳ رمضاننك یکرمی یدنجی کیجه‌سی سحری‌واقع اولان علمدار پاشا وقعه‌سنده یکیچری‌باغیلری بی‌صورت وصدا کلوب باب‌عالی‌یی دائراً مادار قوشاتدیلر وآلای کوشکی طرفنده حربه‌جیلر قوللی‌جوارنده برمحلده آماده ایلدکلری قوری اوتی کوشکك قارشوسنده اصل باب‌عالی اطلاق اولنان کبیر قپونك اوزرنده کتخدای صدرعالی اوطه‌سی آلتنه‌وضع ایله اول محلدن الفای نارایلدیلر . علمدارك توابعی داغنیق اولوب آتشی خبرآلدرق اطفاسنه قوشانلری یکیچریلر خارجدن تفنك انداختیله اورکوتوب قاچیردیلر آتش بردنبره هرطرفه سرایت ایتمکله باب‌عالی‌چابر چابر یاندی. شانی زاده‌نك روایتنجه علمدار ، الیوم طمرق دائره‌سنده‌که اول زمان صدر اعظملرك حرم دائره‌سی‌مبنی ایدی. جبخانه‌مخزنه کیروب مخزنه متصل اوطه‌ده مدافعهٔ نفسه چالیشیور ایدی. بغات‌عسکریه‌نك تیغ انتقامندن قورتیله‌میه‌جغنی اکلانجه« النارولاالعار» قاعدهٔ دلیرانه‌سنی اختیار برله همان‌یاننده موجود کبیر باروت‌واریله‌طبانجه بوشالده‌رق‌اه اکبر کبیرازلزلهٔ قیامت آسا برصاعقهٔ دهشت نثار پدیدار وقبهٔ مخزن جوانب وجوار قربنده‌کی تراب واحجار ایله جانب قبهٔ سمایه صعوده ابتدار ایتمکله اوزرنده بولنان بشیوزه قریب یکیچریان جوهواده قوش کبی پران وبقیننده بولنانلری صدمهٔ احجار برباد وویران وماعداسنی دخی چیل یاورویسی کبی پراکنده وپریشان ایلدی. علمدار مصطفی پاشا ویاننده بولنان برجاریه ایله بر حرم آغاسی باروتك دومانندن بوغولوب وفات ایتمشلردی .

برسنه‌قدر باب‌عالی عرصه‌سی خالی ومنسی قالوب بعده ۱۸۰۲ کیسه آقچه‌یه بالغ اولان کشفی موجبنجه وخواجکاندن حسین افندینك بنا امینی تعیینی ایله ۱۲۲٥ محرمنك اونجی کونی سر منجمین راقم افندینك ارئه ایلدیکی وقت مسعود ومختارده وضع اساس رسمی وقوع بولدی . استانبولك کون طوغیشی روزکارینه معروض اولان خواجه پاشا وجبه علی وفندقلی ، قباطاش سمتلری بالدفعات بیوك حریقلره کرفتار اولدیغی معلومدر . ۱۲٤۱ سنه‌سی ذالحجه‌سنك یکرمی یدنجی کونی ینه بیوك خواجه پاشا حریقی وقوعبولش ایدی . آتش خواجه پاشاده الوان محله‌سندن ظهور ایدوب یکی قپویه‌قدر ممتداولق وباب‌عالی وچفته سرایلر وحتی بتون چارشوایچی وبالوموجیلر ولایعد بیوك اماکن یانمش ورصانتیله مشهور وزیرخانك

بعض طرفلری دوچار خسار اولدیغی کبی درونده تحصن ایدن نفوسجه دخی تلفات وقوعه کلمش ایدی ! استانبولك ربعنه یقین مقدارینی سیلوب سوپورن بو حریق اوتوز آلتی ساعت سورمش ایدی . وبو درجه امتدادینه روزکارك شدتندن بشقه طلومبه‌جیلرك قسم کلیسنی تشکیل ایدن یکیچریلرك طاغیدلمسی سبب اولمش ایدی (وقعهٔ خیریه ۹ ذی‌العقده ۱۲۴۱ ده‌در) .

وقعهٔ خیریه‌یی متعاقب آغاقپوسی باب‌فتوی اتخاذقلنمش ایسه‌ده تفریشاتی اتمام اولنه‌میه‌رق شیخ‌الاسلام افندی هنوز نقل ایتمه‌مش اولدیغندن اوراسی موقتاً باب‌عالی اتخاذ اولدی .

اشبو حریقده محمود پاشا محکمه‌سی سجلاتی دخی یانمش اولدیغندن محکمهٔ مذکوره‌دن هرکیمك نزدنده حجت و اعلام مثللو سندات شرعیه بولنور ایسه بلااجرت قید ایتدیرلمسی ایچون بلاد ثلثه واستانبول قاضیلرینه بیورلدیلر تصدیریله اهالیٔ محلاته کیفیت اعلان قلندی .

حریقی متعاقب صدر اعظم محمد سلیم پاشایه خطاباً صادر اولان خط همایون صورتیدر :

« بقضاءاه تعالی محترق اولان باب‌عالیمزك بمنه‌تعالی اول‌بهارده انشااولنمسنه ارادهٔ من تعلق‌ایتمش ومستقل »
« آخرك بنا امانتنه حاجت اولیه‌رق سنك نظارتنله یاپلمسنه بالمشافهه سکا امر وتنبیهم صدور ایلمش اولدیغنه »
« بناءً شمدیدن کافهٔ مالزمه‌سی تدارك وبرمأمن محلده حفظ اولنمق اوزره شمدیلك جیب‌همایونمز خزینه‌سندن »
« علی‌الحساب اوله‌رق بشیوز کیسه آقچه طرفکه کوندردم . آنجق سنك آچیقدن مأموریتك اولمیه‌جغنه »
« بناءً ابنیه‌نك اوزرینه برادرك خلیلی بکی مأمور ایده‌سك . »

خط همایونك منطوق منیفنجه سلیم پاشانك برادر وخزینه‌داری خلیل بك بنا امینی نصب اولنه‌رق وباب عالی عرصه‌سنك اطرافنده بعض عرصه‌لردخی اشترا وعلاوه قلنه‌رق باب‌عالی یکیدن انشا اولنمشدر .

۱۲۵٤ سنه‌سی ذی‌القعده‌سنك بشنجی بازار ایرتسی کونی سحروقتی باب‌عالینك داخلیه دائره‌سی آلتنده‌کی آخوردن آتش ظهوریله اطفاسی قابل اوله‌میوب بنا سراپا محترق اولمشدر . مصالح دولتك تأخردن وقایه‌سی ایچون باب‌عالی مأمورلری سلطان بایزیدده نجیب افندی قوناغنه (الیوم دارالفنون اولان زینب خانم قوناغی) نقل اولنه‌رق بش اون کون اقامتدن صوکره مکتب عرفانیه‌یه تخصیصی تصور اولنان اسکی دفتردار قاپیسنه (شمدیکی شهرامانتی دائره‌سی) نقل ایدلمش وباب‌عالینك ختام انشاآتنه قدر اوراده قالمشدر . ۱۲٦ سنه‌سی بازار ایرتسی کونی (مارت اواسطی) باب‌عالینك رسم کشادی اجرا اولنمش وصوولری هنوز قورومامش اولدیغندن صدراعظم محمد امین‌رؤف پاشا ایله رجال‌دولتك اختیارلری رطوبتدن متأثر اولمشلردر . برقاچ کون صوکره ذات حضرت پادشاهی باب عالیلرینی تشریف وتماشا ایله وکلاومأمورینی تلطیف بیورمشلردر . بنایه مأمور اولان استفان قالفه برقطعه نشان افتخار ایله تلطیف قلنمشدر .

وقعه نویس لطفی افندی مرحوم ۱۲۲۳ ایله ۱۲۵٤ سنه‌لری اراسنده باب‌عالینك اوچ دفعه سوزان وبالحساب اون‌سنه برکره اوبنای عالینك طعمهٔ لهیب فلاکت نشان اولدیغنی ذکر ایلدکدن صوکره صرف اولنان امکلرك وپاره‌لرك تام‌کارکیره صرفی واقع اولسه ایدی نه اعلا اولوردی دیو بیان تأسف ایتمکده‌در .

۱۲۹۵ ده علی روایة اوطه‌جیلرك تسیبندن ناشی باب عالی بناسنك وسطنه تصادف ایدن شورای دولت دائره‌سی محترق اولمش وهیئت شورای ختام انشاآته قدر الیوم معارف نظارتنك بولندیغی دائره‌نك اوست قاتنده ایفای وظیفه ایلمشدر .

ادوار سالفه‌ده ۱۱٦۸ تاریخنده دخی باب عالی محترق اولمش واول وقت بکلکجی بولنان ذاتك همت مخصوصه‌سیله دیوان قلمنه عائد اوراق مهمه‌نك قسم عظیمی قورتاریلوب مهترخانه قربنده‌کی مخزنه کتورلمش ایدی . دونکی حریقده دیوان همایون دفاتر وقیوداتنك مصون قالمش اولماسی تمنیٔ مخصوصمزدر .

وقعه‌نویس
عبدالرحمن شرف

کچن یاز شهر مزی زیارت ایدن روسیه‌لی طلبه ایله دارالفنون عثمانی طلبه‌سی

ژاپونیاده انارشیستلر

شیمدی‌یه قدر ژاپونیا محیط صلح وسکوتنی آنارشیستلرك بومبالریله اخلال ایدامه‌مش . اوراده بوکبی حرکات اختلالیه وجوده کله‌جکی حتی تصور اولنمامشدی . فقط اخیراً توکیودن آلنان خبرلر ، ژاپونیانك محال مختلفه‌سنه یاییلمش برآنارشیست جمعیتنك ضابطه طرفندن میدانه چیقارلدیغی وحتی محاکمه‌لرینك اجراسنه بدأ اولوندیغی کوستریور .

گچن یاز رومانیایه اجرای سیاحت ایدن عثمانلی طلبه‌سی ایله رومانیا طلبه‌سی بر آره‌ده

انظار دقتی جلبه جداً شایان اولان بومسئله حقنده قارئلرمزه معلومات ویرمك ایچون فرانسز غزته‌لرندن برنده مصادف اولدیغمز تفصیلات آتیه‌یی نقل ایدییورر :

گچن نیسان آیی اثناسنده ژاپون ضابطهٔ خفیه‌سی « نایانو » طاغلری آره‌سنه صیقیشمش کوچك بر قریه‌ده یومیا اعماليله مشغول ایکی آدم الده ایدر . و ٢ کوندن اعتباراً ملغا « شاقوایتو » سوسیالیست قومیته‌سی اعضاسی حقنده تعقیبات شدیده اجراسنه باشلار .

(١٩٠٧) ده « آزهیو » تعطیل اشغالنی وجوده کتیره‌ن ومؤخراً غزته‌لری وقلوبلری حکومت

طرفندن لغو ایدیلن بوقومیته اعضاسندن ومسالك مختلفه اربابندن یکرمی آلتی کشی خاندان حکمداری علیهنده سوء قصدده بولنمق جرمیله توقیف ایدیلیر .

بوسوء قصدك الك باشلیجه‌لرنی قروپوتکینك نظریاتنه مجلوب سابق معلم وغزته‌جی ، اسکی سوسیالیست « قوتوکوده تزیرو » ایدی . « قوتوکو » نك متره‌سی « سوغاسوغانو » . برمدعیٔ عمومینك برادری ، برطاقم ارباب تجارت ، بربودی راهبی ، برطاقم مکتب طلبه‌سنی ، خلاصه مسالك مختلفهٔ اجتماعیه‌یه منسوب آدملر بوسوء قصد ترتیباتنده « قوتوکو » یه اشتراك ایتمکله مظنوندیلر .

ضابطه‌نك تحقیقاتی ، استنطاقات ، محاکم رسمیه‌نك تدقیقاتی بوآدملرك خاندان حکمداری علیهنده بر سوء قصد ترتیباتیله اشتغال ایتدکلرنی پك واضح برصورتده اثبات ایدیبوردی . وبوتشبث ژاپونیا کبی حکمداره پرستش ایدیلن برمملکتده هرحالده پك بویوك ونتیجه‌سی ایسه مشکوك برائر جسارت ایدی .

مسئله مهم اولدیغی ایچون بوآدملرك محاکمه‌سی توکیو محکمهٔ عالیه‌سنه حواله اولندی ، واثنای محاکمه‌ده حرکات نامناسبه ظهورینه مانع اوله‌بیلمك ایچون محاکمه‌نك خفیاً اجراسی کبی مستثنا برطاقم تدابیر احتیاطیه اتخاذ ایدلدی . محکوملر حقنده مطلقا حکم اعدام ویرمه‌لری تهدیدیله هیئت حاکمه‌یه دائما یوللانیلان امضاسز مکتوبلر ، بومنحوس وجودلری ژاپون طوپراغندن قالدیرمق ایچون اهالینك کوستردکاری غلیان اوکبی تدابیر اتخاذینی هرحالده استلزام ایدیبوردی . بونلرك محاکمه‌لری هنوز ختامپذیر اولمامقله برابر هرحالده محکوملرك قسم اعظمنك جزای اعدامه چارپدریله‌جقلری شبهه‌سز عد اولونیور .

پروفسور برانلی

بوسنهٔ افرنجیه بدایتنده فرانسز فن اقاده‌میسی اعضالغنه تعیین ایدیلان پروفسور برانلی ، مذکور آقاده‌می اعضاسندن « غره‌نه‌ز » ك وفاتی اوزرینه منحل قالان بره آلتی نامزد ایچندن انتخاب اولونمشدر . هرنه‌قدر رادیوم کاشفی مادام « کوری » نك برچوق طرفدارلری وارایدیسه‌ده نهایت فرانسزسیسته‌می تلسز تلغراف موجدی موسیو برانلی انتخاب اولونمشدر . موسیوبرانلی مقدما بوایجادندن دولایی ۱۹۰۳ سنه‌سنده « اوزیریس » مکافاتنی موسیو ومادام کوری ایله مشترکاً قازانمشدی . موسیو برانلی ۱۸٤٦ ده « آمی‌ه‌ن » ده تولد ایتمشدر .

شرشه‌لده آپوللون هیکلی

اخیراً جزایرده یونان آثار صنعتندن کوزل برآپوللون هیکلی بولونمشدر . اصحاب املاکدن موسیو « لوئی فه‌لیسیه‌ن » ك شرشه‌لده‌کی اراضیسنده عملیات زراعیه اجرا ایدلدیکی اثناده عمله قیریق برهیکل پارچه‌لرینه تصادف ایدرك موسیو فه‌لیسیه‌نه اخبار ایتمشلر وبعض اصحاب وقوفك یاردیمیله بوپارچه‌لری ترتیب وتنظیم ایدرك رسمده کورولن هیکلی وجوده کتیرمشلردر . یکنظرده یونان آثار صنعتندن ظن اولونان بوکوزل هیکل ، ارباب اختصاصك مطالعه‌لرینه نظراً یونان آثارینك برنجی ایکنجی عصر نهایتلرینه دوغرو یاپیلمش برقوپیه‌سی ایمش . معمافیه هرنه اولورسه اولسون ایی مهم برقیمتی حائز اولان بواثر قریباً « شرشه‌ل » موزه‌سنه زینت بخش اوله‌جقدر .

آستراقان مملکتنده

سالنامه‌مزه درج ایتدیکمز رسم ، آستراقان نامیله معروف اولان قوزی دریلرینك مرکز استحصالی بخارانك چارشوسندن برمنظره‌یی مصوردر .

رسمده کوردیکی اوزره ، مشتریلردن بری بعض حیوانلرك دریلرینك یوزله‌سنه نظارت ایتمکده‌در .

كرك مشتريلرينك اطرافنده ، كركسه يوقاريده‌كی تراجه‌ده بويوك برداودستدك معاملات ابتدائيه‌سی اهميتله جريان ايديبور .

هرسنه بخارادن آوروپا وآمريقايه بربوجوق مليون آستراقان دريسی كوندرلكده‌در . قوزيلر الك چوق ايلك بهارده تولد ايدرلر وهمان طوغار طوغماز اتلاف اولونورلر . زيرا بوآنده تويلری الك زياده پارلاق ويكنسقدر .

بخاراده ، چوق دفعه (۵۰۰۰۰) رأسه بالغ اولان سوريلره تصادف اولنور . آليجی الك ايی حيوان منطقه‌لرينی ، الك ايی حيوان يتشديرنلری ، تلوين ايدلمنجه الك ظريف ودلربا دريلری حاصل ايده‌جك حيواناتی تفريق ايچون پك زياده آليشيق اولمالی‌در . آستراقان تاجرلری مملكتك هرطرفنده ، الك معروف مراكز استحصالاتده دائمی آليجيلر اقامه ايتمكده‌درلر . بونلرايش موسمنده پازارلنی اجرا ايله حيواناتی بخارانك مركزينه سوق ايدرلر . دريلر بوراده بالخاصه انشا ايدلمش برفابريقه‌ده برمعاملهٔ ابتدائيه‌دن كچيرلدكدن صوكره بالاعق وايجاب ايدن معاملات تاليه‌يی كوره‌رك موقع فروخته چيقارلمق اوزره آوروپايه ارسال اولنور .

بعض دفعه كوچك قوزيلر وقت معيندن اول تولد ايدر . بوحالده دری ياصی ، تويلری دوز ، پارلاق وخاره‌لی اولور . و « برايت شوانس » تعبير اولنور كه ايشته بودری كرك يوموشاقلنی ، كرك لطيف چيزكيلری ايچون پك زياده مقبولدر .

بخاراده سوريلر علی چوبانلرك تحت محافظه‌سنده اوتلاتيلير . بونلر حيوانلری متمادياً برمحلدن ديكرينه كوتوربرلركه قويونلر ، غدالری اولان قصه ونادر اوتدن تغذی ايده‌بيلسينلر .

بوحيوانلرك يتشديرلمه‌سی ايچون آوروپا وآفريقانك نقاط مختلفه‌سنده برچوق تجربه‌لر اجرا ايدلديكی حالده هيچ برصورتله موفقيت حصوله كتيريله‌مه‌مسی شايان تذكاردر . بخارانك اقليم وغدا شرائطی نقطهٔ نظردن آستراقانلر آنجق اوراده يتيشديريله بيلور . معلوم اولديغی اوزره موجود كوركلرك الاطيانيتقابسی وعين زمانده الك ظريفی آستراقان‌در .

ايكی فتوای عالی

۱ : دونتما اعانه‌سنه دائر

دونانمای عثمانينك ترقی وتعاليسنه مدار اولمق اوزره زكاتك اعانه‌يه اعطاسی جائز اولوب اولميه‌جغی حقنده دونانمای عثمانی معاونت مليه جمعيتی طرفندن وقوع بولان استفتا اوزرينه زكاتده نيت وفقيره تمليك لازم ومزكی اولان كيمسه‌نك مالندن زكاتی افراز حيننده نيت ايلمسی كافی اولمغله دونانما جمعيتی طرفندن اعانه قاصه‌سی باشنده برفقير مسلم بولنديريلهره مزكيلر جانبندن زكات اولمق نيتيله تفريق ايديلن مبالغ مادون‌النصاب اوله‌رق بالطوع اول فقيره تمليك واعطا وفقير مذكور مالك نصاب اولمامق ايچون يدنده جمع وابقا ايتمكسزين اختياريله همان اعانه قاصه‌سنه تسليم ايتمسی مقارن جواز شرع عالی اوله‌جغندن تزايد وتعاليسی جداً درجهٔ لازمه‌ده بولنديغی امر غير منكر اولان دونانمای عثمانی‌يه بوصورتله اعانه‌ده بولنان مسلمين هم فرض زكاتی ادا ايتمش همده باشقه‌جه نائل اجر جزيل وشايستهٔ مكافات اخرويه اوله‌جقلری فتواخانهٔ عاليدن جواباً بيان اولنمشدر .

فتواخانهٔ عالينك بوجوابنامه‌سنی بوتون دين قرداشلرمزك نظر دقت وطنپرورانه‌لرينه وضع ايتمكی وجيبه‌دن عد ايلدك . قوياً اميد ايدرزكه بوتون عالم اسلام ديغمزك بوجواز عاليسنی ومملكتمزك سلامت وسعادتنك تأمينی آنجق متين ومستحكم بردونانمانك وجوديله قائم اوله‌جغنی دوشونه‌رك فريضهٔ دينيه اولان زكاتك حين اعطاسنده دونانمای عثمانی‌يه معاونت ايليه‌جكلردر .

***

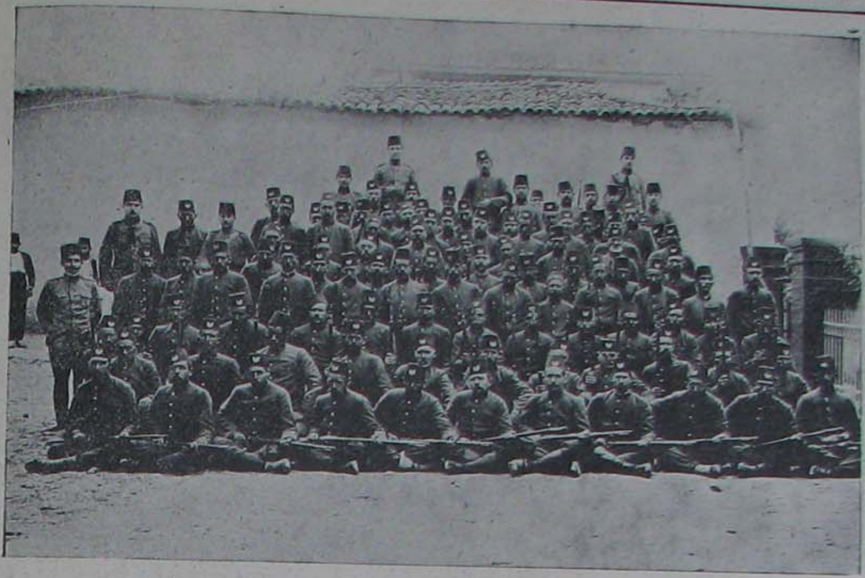

تنسیقات جدیده‌مزدن : درامه‌ده تحت انتظامه آلنان کوی بکجیلری

٢ : آرناوود لسانی حقنده

آرناوود لساننك لاتین حروفیله تحریرینه مساغ شرعی اولوب اولمدیغنه دائر مقام عالیٔ مشیختپناهی‌یه اخیراً تقدیم ایدیلن استفتانامه ظهرینه بالحواله فتوی خانهٔ عالیجه یازیلان درکنار صورتیدر :

« محمد امضاسیله تقدیم اولنوب حواله بیوریلان اشبو عرضحال مطالعه ایدلدی . درون عرضحالده محکی خصوص حقنده تیران قضاسی علما واهالیٔ اسلامیه‌سی طرفلرندن کشیده اولنان تلغرافنامه وسینوب مبعوثی حسن فهمی افندی جانبندن معطی تقریر اوزرینه مابه‌النجاة مؤمنین ونصب عین‌مسلمین اولان قرآن لطیف‌البیان وفرقان جلیل‌العنوانك حروف مرکبهٔ عربیه‌نك غیری حروف ایله تحریری جواز شرعی‌یه اقتران ایتمیوب حتی حروف مقطعهٔ عربیه ایله دخی یازلسه صفت جلیلهٔ قرآنیه‌یی اکتساب ایتمیه‌جکی معتبرات فقهیه‌ده منصوصدر . وهرمؤمن ایچون مرتبهٔ معلومه مقداری تعلم قرآن کریم ایتمك فرض عین اولدیغی کبی اطفال مسلمینك قرائت قرآن کریمی تعلمی دیناً لازممیدر سؤالنه « اوت » دیه جواب تصدیقدن بشقه سوز سویلیه‌جك مسلمین معتقدیٔ میاننده فرد آفریده تصور اولنه‌میه‌جغی بدیهاتدندر. حروف عربیه‌نك تحصیلی بغایت سهل اولدیغی اربابنجه معلوم اولمقله برابر اولادوطنك اشکال حروف عربیه‌یی مدت قلیله‌ده اوکرندکلری دخی چشم شکران ایله همه آن مشهود اولدیغندن تحصیل مذکوره عسرت اسنادی اوتحصیلك نصل اوله بیله‌جکنی هنوز اوکرنمیوب کندوسنی زمرهٔ نحریرینندن فرض وعد ایدن بعض کسانك ظنیات غیر واقفانه‌سندن منبعث خطیئات عظیمه‌دندر . نشر معارفك مانعی عامیانه اوله‌رق حروف دینیه ورسمیه‌مزك عسرت تحصیلنده آرامقدن ایسه کویلیلرمزك مکتبسزلکنده وقصبه وشهرلرمز مکتبلرینك انتظامسزلغی ومعلملرینك اقتدار واهتمامسزلغنده آرامق دها طوغریدر. حروف عربیه‌نك آرناوود لساننده کفایتسزلکنه

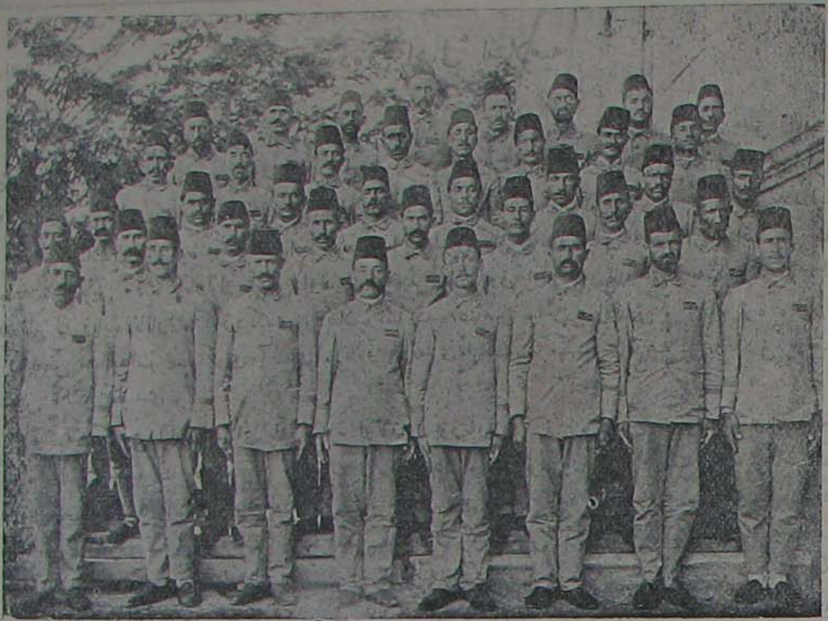

تنسيقات جديده‌مزدن : آطنه‌ده تحت انتظامه آلنان محله بكجيلری

كلنجه : آرناوود علمای محترمه‌سندن وارباب تجربه‌دن بعض ذوات فضائلسمات طرفندن قلمه آلنوب مشاهده اولنان « الفبا » ده حروف عربيه اوزرلرينه وضع اولنان اشارات مخصوصه ايله اصوات متعددهٔ مطلوبه تحصيل و بوصورتله لهجهٔ لسان تكميل ايدلمش اولمغله اصول مذكوره توفيقاً آرناوود مكتبلرنده تحصيله اهتمام اولنديغی حالده مقصود حاصل اوله‌جغندن ديناً ومصلحةً قبولنده اصلا بر اضطرار مشروع بولونميان وهيچ برصورتله بزمله مناسبتی اولميان لاتين حروفنی قبول اولاد واطفال موحدينی ديناً تحصيله مجبور اولديغی حروف عربيه‌دن بشقه برده لاتين حروفنی تحصيل مجبوريتنه سوق ايده‌جكندن تحصيلده تسهيل ظن ايديلن شی يا معكوساً تصعباتدن عبارت قاله‌جق وياخود ديناً تحصيلی تحت مجبوريتده اولان حروف عربيه‌نك كوشهٔ نسيانده براقلمسنی بادی اوله‌جقدر. شق اول هنوز ابتدای تحصيلده بلافائده اضاعهٔ اوقاتی موجب وشق ثانی ايسه اولاد واطفال اسلاميه‌نك هم قرآن مبين قرائتنی تعلمدن وهمده حروف عربيه ايله تحرير واملا ايدلمش برچوق آثار وعلوم موروثهٔ اسلاميه‌يی تحصيلدن مهجوريتی مستلزم اولوب هرحالده مفاسد دينيه‌دن ومحاذير شتادن غير خالی اولمغله برشيئك فعلنده مضرت ومفسدت خوفی بولندقجه آنده منفعت مصلحت ملحوظ اولسه بيله تركی فضله ترجيح اوله‌جغی قواعد اساسيهٔ شرعيه‌دن بولنديغندن بوصورتده ذكر اولنان لاتين حروفنك قبولی ومكاتب اسلاميه‌ده تدريسی اصلا مقارن جواز شرع عالی اوله‌ميه‌جغی « غره ربيع الاول سنه ٣٢٨ » تاريخلی تذكره ايله عرض وافاده ايدلديكی قيداً مستباندر . .

روسیه‌ده‌کی اهالئ اسلامیه

روسیه‌ده بولنان یکرمی بش اوتوز میلیون اهالئ اسلامیه هر وقت چارلغك اك صادق تبعه‌سندن بولنمش و ١٩٠٥ سنه‌سنده روس اختلال کبیری هرشیئی صارصدیغی وقت یالکز بو عنصر ایمپراطورلغی مدافعه ایتمشدی. شمدی‌یه قدر روسیه اهالئ اسلامیه‌سنك مملکت مذکوره‌یه ایفا ایتدیکی خدمتلر پك چوقدر. اختلالدن صوکره موقع اقتداره موسیو استولیپین کچوبده روسیه‌یی دمیر اللریله اسکی مطلقیته ارجاعه باشلادیغی وقت تاتارلرك یاپمش اولدیغی خدمتلر چارچابوق اونوتلدی. وحتی دیه‌بیلیرزکه استولیپین ادره‌سی اك زیاده تاتارلره کوزدیکدی. انقلاب اثناسنده عناصر سائره‌یه اولدیغی کبی مسلمانلره‌ده ویرلمش اولان بعض مساعدات هپ کری آلندی. تاتار غزته‌لری قپاندی. مکتبلری دهشتلی وصق بر تضییق وتفتیش آلتنه آلیندی.

روسیه حکومتی ایله مناسباتی پك معلوم اولان (نوویه‌وورەمیا) بزه روس حکومتنك بو بابده تعقیب ایتمکده اولدیغی سیاست حقنده یکی معلومات ویرمکده‌در. مذکور پان اسلاویست غزته‌سی مسلمانلر وروسیه سرنامه‌سیله یازدیغی برمقاله‌ده روس داخلیه نظارتنك « اوفاواورنبورغده‌کی مسلمان ادارهٔ روحانیه‌سی ایشلرینی تدقیق » ایتمك اوزره بعض مأمورین کوندرمش اولدیغنی بیلدیریور. بو تدقیقات روسیه مسلمانلرینك احتیاجاتی نقطهٔ نظرندن اجرا اولنه‌جقمش. مسلمان مکتبلری آرتق مدرسه‌لکدن چیقوب یاواش یاواش تربیهٔ عمومیه مکتبلری حالنه کیرمکده بولندقلرندن بونلرك حال حاضرینی تفتیش ایتمك وظیفه‌سی‌ده مأمورین مذکوره‌یه حواله ایدلمشدر.

(نوویه‌ورمیا) شمدی‌یه قدر روس حکومتنك روسیه‌ده‌کی عناصری بالتدقیق احوالك استلزام ایتدیکی صورتده حرکت ایتمه‌مش اولدیغنه تأسف ایدییور. روسیه حکومتی شمدی‌یه قدر عناصر سائره‌یی صرف مجبوری اولدیغی وقت، سطوت حکومتی عناصر مذکوره‌نك مسکون بولندیغی یرلرده تزلزله اوغرادیغی صره‌ده تدقیق ایتمکده ایمش. فنلاندیایی تحت اسارته آلمق ایچون روس حکومتنك تصادف ایتدیکی اعتراضلری نظر دقته آله‌رق (نوویه‌ورەمیا) فینوالرك اوچ بچق میلیون اولدقلری حالده اهالئ اسلامیه‌نك یکرمی میلیون اولدقلرینی اخطار ایدییور. مذکور غزته اهالئ مزبوره‌نك روسیه حکومتنجه رسماً مسلمان اوله‌رق طانیمسندن ممنون کورونمیور. روسلاشدیرمق ایچون اتخاذ ایدیلن بیکلرجه تدابیری اونوته‌رق روس حکومتنك اونلری اسلامیتده ادامه ایچون صرف مساعی ایتدیکنی بیله چکینمه‌دن سویلیورودیبورکه:

« یکرمنجی عصرك ابتداسنده بتون دنیاده‌کی اهالئ اسلامیه عصرلردن بری دالمش اولدیغی اویقوسندن قالقدی. روسیه، خصوصیله ترکیه‌ده‌کی انقلاباتی دقتله تعقیب ایتملیدر. زیرا میلیونلرجه مسلمان تبعه‌سی یننده بو وقایعك عکس تأثیری مطلقا اوله‌جقدر. روسیه‌ده‌کی اهالئ اسلامیه‌نك کندی قومیتلرینی حس ایتملری حکومتمزجه اهمیتله تلقی اولنمسی لازم برکیفیتدر. »

اموری تفتیش ایدلك اوزره هیئت کوندریلن اوفا ادارهٔ روحانیه‌سی بتون روسیه اهالئ اسلامیه‌سی اوزرنده حائز نفوذدر. کثیرالعدد اولان اهالئ اسلامیه ایچون اورنبورغ ادارهٔ روحانیه‌سنك یگانه مرکز دینی اولدیغی. مأمورین روحانیه ایله مسلمان مکتبلری معلملرینك اوراده تربیه ایدلدیکی نظر دقته آلنه‌جق اولورسه اوراسنك روسیه مسلمانلری ایچون نه درجه‌ده حائز اهمیت بولندیغی. عناصر سائره‌یی تاتارلشدیرمق ایچون نه‌درجه‌یه قدر اجرای تأثیر ایده‌بیله‌جکی ودرسعادت کنج ترکلریله مناسباتده بولنان آدملری واسطه‌سیله پان تورکیزم وپان اسلامیزم افکارینی نه قدر سهولتله نشر ایده‌بیله‌جکی قولایلقله آکلاشیلور. »

(نوویه‌ورمیا) وناشر افکاری اولدیغی پان‌اسلاویزم وروسلاشدیرمق نظریه‌لری طرفدارانی اهالئ اسلامیه مکتبلرنده اصول جدیده پروغرامی تطبیق ایدلکده اولدیغندن قوشقولانیورلر. « معلومدرکه یکی مسلمان مکتبلری پروغرامنه لسان نامیله وبتون اقوام ترکیه لهجه‌لرینی توحید ایتمك فکریله عثمانلی دیلی‌ده ادخال ایدلمشدر . مکاتب مذکوره‌ده ترکیه تاریخ وجغرافیاسی تدریس اولندیغی کبی درسعادتده چیقان کتابلر دخی اوقوتدیرلقده‌در. حتی بعض مکتب طلبه‌سنه عثمانلی طلبه‌سی اونیفورمه‌سی کیدیرلکده‌در. » دییورلر .

(نوویه‌ورمیا) ترکستانده نه‌قدر مکاتب اسلامیه بولندیغندن وهرسنه بونلرده بیکلرجه طلبه تربیه ایدلدیکی حالده کندیلرینه نه‌لر اوقوتلدیغنك معلوم اولمدیغندن طولایی عدم ممنونیتنی صاقلامیور . بومکتبلر « قومیتنی ادراك ایتمکده اولان » قزان تاتارلری طرفندن اداره ایدلکده ایمش .

پان اسلامیزم افکاری شمدیلك مکتب صره‌لرنده نشر ایدلکده بولندیغندن روسیه حکومتی بوآمالی کوکندن محو ایده‌بیله‌جکمش . زیرا اهالئ اسلامیه هنوز آدم عقللی مکتبه مالك دکلدر .

لکن (نوویه‌ورمیا) نك الك زیاده اعتراض ایتدیکی مسئله اهالئ اسلامیه‌ایله مسکون بولنان یرلرده روسیه حکومتنك اهالئ مذکوره‌نك احوال وخصوصاتنه واقف مأمور بولندرمه‌مقده اولسیدر . غزته اوزون اوزادی‌یه انکلتره‌نك هندستانده تعقیب ایتمکده اولدیغی اصولی تشریح ایدرك پترسبورغ حکومتنه بونی توصیه ایدییور وداخلیه نظارتنك اتخاذ ایتمش اولدیغی تدبیری تبریك ایله بونده‌دوام ایدیلیرسه ١٨٩٨ سنه‌سنده‌اندیجان اهالئ اسلامیه‌سنك عصیانی کبی ضربه‌لره روس‌سطوتنك معروض‌قالیه‌جغنی علاوه‌ایدییور.

روسیه مجلس مبعوثاننده مهم برنطق

صراط‌مستقیم غزته‌سندن :

برقاچ آیدن بری روس مجلس مبعوثانی ، روسیه‌لی مسلمان قارده‌شلریمزك استقباللری ایچون فوق‌العاده حائز اهمیت اولان تدریسات ابتدائیه قانون لایحه‌سنك مذاکره‌سیله مشغولدر. مذاکره اثناسنده آزلقلرینی اقدام وغیرتلریله تضمینه چالیشان مسلمان مبعوثلری ، مدافعهٔ حقوقدن اصلا کیری طورمدیلر ، هربری برقاچ دفعه جدی ومهم نطقلر سویله‌دیلر . ازجمله قزان مبعوثی صدری افندینك بالخاصه آلکسیه‌ف نامنده برروسك تعرضاتنه مقابله اولمق اوزره ایراد ایتدیکی نطق ؛ مسلمانلق وتورکلك نقاط نظرندن پك شایان دقت اولدیغندن بعض اقسامنی آشاغی‌یه نقل ایدرز ،

آلکسیه‌ف شویله دیمشدی :

« مسلمانلرکده مکاتب مسأله‌سنده آمال سیاسیه‌لری وار . مسلمانلر تدریسات ابتدائیه قومیسیونده مکاتب ابتدائیه‌ده عربجه‌نك تدریسی لزومندن بحث ایتدیلر ، چونکه قرآن عربجه یازیلی ایمش .صوکره‌ده تورکجه اوقودیلمالی ایمش . بیلورسکزکه عرب لسانی بزم تاتارلر ایچون لسان مادر زاد دکلدر. عربجه‌نك تدریسنی ایسته‌مه‌لری ؛ آنجق اتحاد اسلام فکرینك نشرنده قولایلق اولمه‌سی ایچوندر. تورکجه دیدکلری‌ده ، عثمانلی تورکلرینك دیلیدر . بونی اوکرتدیرمکدن مقصدلری‌ده اجنبی تورکلرله برلشه‌بیلمکدر . حاصلی تاتارلرك بومطالباتی صرف مقاصد سیاسیه‌دن نشأت ایدیور .. »

صدری افندی نطقنك ابتداسنده معارف‌ناظری وکیلنك افاداتنی تنقید ایتدکدن صوکره ، آلکسیه‌فه جواب اوله‌رق شویله دوام ایتدی :

« آلکسیه‌ف ظن ایدییورکه بز مسلمانلر ، اتحاد اسلامه وپان‌تورکیسمه خدمت‌ایچون ، بعض‌مطالباتده بولنیورمشز . بومناسبتله بن بوایکی مهم مسأله حقنده‌کی فکریمی میدانه قویمق ایستیورم .

افندیلر . هیکز بیلیورسیکزکه روسیه‌ده یکرمی میلیونی متجاوز اهل اسلام وار . لکن بونلرك هپسی عین نسلدن اولدیغی ، بلکه جمله کزك معلومی دکلدر . أوت ، روسیه مسلمانلرینك هپسی ، عدداً پك آز قافقازیا طاغلری سکانی مستثنا اولمق اوزره جمله‌سی ، برنسلدن ، تورك ـ تاتار نسلندندر . بونلرك عینی نسلدن اوله‌سی اویله بروقعهٔ تاریخیه‌درکه آلکسیه‌فك اعتراضی بوکا هیچ برتأثیر اجرا ایده‌من . بوجهتله بز مسلمان دیدیکمز زمان ، اوکله‌نك تحتنده ، تورك ـ تاتار معناسنی‌ده مراد ایتمش اولیورز . مسلمان کلمه‌سی ، بوآنده اهالیزك احوال روحیه‌سنه دها موافق وتورك ـ تاتار کلهٔ مرکبه‌سندن دها سهیل التلفظ اولدیغندن اونی ترجیحاً استعمال ایتمکده‌یز .

بکا تقدم ایدن خطبادن بریسی ، بوتورك — تاتار ملیتی فکرینی کویا بزم خلقه نشر ایتمکده اولدیغمزی ادعا ایتدی . بوادعا واهیدر . روسیه‌ده ساکن مسلمانلرك جملهٔ تورك ـ تاتار اولدیغی علماً مصدقدر . ایشته سزه روسجه براتنوغرافیا خریطه‌سی . بوخریطه‌یی نه‌بن ونه‌ده بنم آرقداشلرم یاپمادی . بوخریطه‌ده ماڭی رنکله کوستریلن برساحه وارکه اوسته تورك ـ تاتار یازلمش . قزل بویالی اسلاولردن صکره روسیه‌نك سطحنده الك زیاده براشغال ایدیور . ینه بو خریطه‌ده ، تورك ـ تاتار نام عمومیسیله یاد اولنان اقوامك اسمای خصوصه‌لری‌ده صایلمش . ایشته اوقیورم ، الك اوکجه تاتارلر ، صوکره‌باشقردلر جواشلر ، صارتلر . تاجیکلر ، قرغزلر ، برجیلر ، تورکمنلر ، نوغایلر ، تاراتجیلر . قریملیلر ، قاراجقلر ویاقوتلر ..

تکرار ایدیورم افندیلر ، بوخریطه‌یی مجلس مبعوثانك مسلمان فرقه‌سی ترسیم ایتمدی ، بو ، نه‌مجلس مبعوثان ونه‌ده مسلمان فرقه‌سی موجود اولمادیغی برزمانده ، صرف تدقیقات علمیه نتیجه‌سی اوله‌رق ترسیم اولنمش برخریطه‌در . حقیقت بویله آب آشکار ایکن ، اکر بز قومیسیونلرده ، یاخود مذاکرات عمومیه‌ده ، روسیه مسلمانلرینك جمله‌سی عینی نسلدن ، عینی لسان ایله متکلمدرلر ، دیرسه‌ك ، بوندن پان تورکیسم پروپاغاندیستلکی چیقارمق ، بیلمم طوغرو اولورمی ؟

تورکلرك اتحادی ، بوکونلرده وقوعه کلمکده اولان برحادثه دکلدر . پك اوزاق برماضیده اولوب بیتمش برواقعه‌در . برچوق عصرلر اول جنکیز خانك فتوحاتی نتیجه‌سی اوله‌رق عموم ترکلر برلشمشدی . روسیه مسلمانلری ، بعضلرکزك ظن ایتدیکی کبی تاتار دکل ، تورکدر . ذاتاً تاتار کلمه‌سی ، علمی ، تاریخی برسوز اولمایوب صرف برتعبیر عسکریدر . جنکیزك اردولری هپ تورك ایدی . جنکیز واولاد واحفادندن قالمه آثار عتیقه ، روس خزائن اوراقنده موجود اردوخانلرینك فرمانلری صاف تورکجه محرردر . بوجهتله روسیه‌ده ساکن مسلمانلر تورك اوغلی تورکدرلر . جمله‌سنك لسانی بردر ، تورکجه‌در . آنجق اهمیتسز بعض شیوه فرقلری وار . برقزان تاتاری ، قرغزلر آره‌سنه کیدرسه ایلك کوندن اعتباراً پك قولای قونوشوب آکلاشه‌بیلور . تورکستاندن کلن برصارت ، هیچ زحمتسز بزمله مکالمه‌ایدر . نته‌کیم کچن سنه بخارا امیریله ترجمانسز قونوشه‌بیلمشدم . حاصلی روسیه مسلمانلری ، دیناً هپ مسلمان ، جنساً هپ تورکدر .

پان اسلامیسم دیمکدن مقصدکز نه‌اولدیغنی ایجه آکلایامیورم . اکر روی زمینده بولنان مسلمانلرك جمله‌سی بردین ایله متدین دیمك ایسه بوبروقعهٔ حقیقیه‌در . هم اویله بروقعه‌درکه بونی انکاره مجال اولمادیغی کبی بوکا اعتراضدن‌ده برنتیجه حاصل اولماز . لکن بوبرچوق عصرلردن بری واقع برشیدر . بونکچون آیروجه پروپاغاندایه لزوم واحتیاج یوقدر . دین بالجمله مسلمانلری چوقدن توحید ایتمشدر . اکر بووقایع ، بعض کیمسه‌لرك خوشنه کیتمیورسه ، اونکچون بزه حدت ایتمه‌سینلر ، روسیه‌ده برقسم خلقك عینی نسل ودیندن اولماسنده قصور بزم دکل تاریخکدر . آلکسیه‌فه سویلیه‌جکلرم یوقدر .

بعض کیمسه‌لر بزم ملی ادبیاتمز اولوب اولمه‌مه‌سنده متردد بولنیورلر . کندی لسانلرنده مکتب

ایستیورلر اما غجبا ادبی لسانلری وارمی ؟ دیورلر . بن بوجهله تعجب ایدیوردم . جمله‌کز بیلملی ایدیکزکه تورك ـ تاتار ادبیاتی‌ده طبق روس ادبیاتی کبی اسکی وزنکین برادبیاتدر . ادوار اخیره‌ده بوادبیاتك ترقیسی برآز سکته‌یه اوغرامشدر ، لکن ادبیات تورکیه اویله قدیم آبده‌لره مالکدرکه علمای غرب تدقیق ایدرکن متحیر قالیورلر . اورخون محکوکاتی ، قوداتقو بیلیکی ، میر علی شیرنوایی‌یی ، بابرخانی البته ایشتمشسکزدر . بزکبی آثار یتشدیره‌ن برقومه ملی ادبیاتکز وارمی ؟ ادبی لسانکز وارمی ؟ دیمك دیمك نه‌دیمکدر ؟ »

روسیه‌ده تدریسات ابتدائیه قانون لایحه‌سی

« صراط مستقیم » غزته‌سندن :

مکاتب ابتدائیه تدریساتندن باحث قانون لایحه‌سی روسیه مجلس مبعوثانی طرفندن بعض تعدیلاتایله قبول اولنمشدر . آلدیغمز خصوصی معلوماتدن اکلاشیلیورکه روسیه‌لی تورك قارده‌شلرمزك بوبابده‌کی اجتهادلری ثمره‌سز قالمامشدر . پترسبورغدن کلن برمکتوبده بومسأله‌یه دائر شویله دینلیور : تدریسات ابتدائیه مسأله‌سنده مسلمان مبعوثلری وطنداشلرینك حقوقنی جداً مدافعه‌یه موفق اولدیلر . لایحهٔ‌قانونیه‌یه مسلمانلر فائده‌سنه اولمق اوزره آتیده‌کی تعدیلات مهمه‌یی اجرا ایتدیردیلر : اولا ، مکاتب ابتدائیه‌نك درت سنه‌لك مدت تحصیلیه‌سنده لسان تدریس ، آنادیلی ، یعنی مسلمانلر ایچون تورك ـ تاتار دیلی اولاجقدر . ثانیاً : اکر مکاتب مجلسی (هر ـ جاقده برمکاتب ابتدائیه مجلسی تشکیل اولنمه‌سی مقتضای‌قانوندر .) مساعده ایده‌جك اولورسه درت سنه‌دن فضله مدت تحصیلیه‌سی اولان مکاتب ابتدائیه‌ده بیله لسان ملی ، لسان مخصوص اوله‌رق تدریس ایدیله‌بیله‌جکدر . ثالثاً : صرف دینی اعتبار اولونان مکاتب ابتدائیه وتالیه واعدادیه قانون مبحوثدن خارج قالمشدر . اصل اشبو مکاتب دینیه‌که روس مسلمانلرینك مکاتب ملیه‌سنی تشکیل ایدر . »

روسیه‌لی قارده‌شلریمز قانون لایحه‌سنی منافع ملیه‌لرینك ایجاب ایتدیردیکی صورتله تعدیله موفقیتلرندن دولایی تبریك اولنمه‌یه شایاندرلر . انجق مدافعهٔ دین وملیت جهادلری بونکله ختام بولمیور . لایحهٔ قانونیه‌نك قانون حالنی اکتساب ایتمسی ایچون روسیه‌نك مجلس‌اعیانی دیمك اولان شورای دولتدن کچمه‌سی وصوکره‌ده چارك تصدیقنه اقتران ایتمه‌سی اقتضا ایدییور . غیرتلی قارداشلریمزك بوموانع قارشیسنده دخی حقلرینی کما ینبغی مدافعه ایده‌بیلمه‌لری ایچون عون الٰهی‌یی استدعا ایلیورز .

قرال قامهامها وقریم محاربه‌سی

١٢٧٠ قریم محاربه‌سی تاریخك اك حیرت انکیز ، اك غریب واك بویوك وقایعندن بریدر . اوچ خرستیان دولتی (انکلتره ، فرانسه وساردنیا) اتفاق ایدییورلر ؛ کیمه قارشی ؟ دیکر بر خرستیان دولتی اولان روسیه‌یه قارشی ... بو اوچ دولت اردو ، دونانما سوق ایدییور ؛ بیکلرجه عسکر فدا ایدییور . کیمك ایچون ؟ تورکیا ایچون .. هیچ بر زمان صلیبك هلاله قارشی بو قدر توجه ومحبت کوستردیکی کورلمامشدر .

وثائق سیاسیه‌نك تتبعی ، قریم محاربه‌سنك خصوصیتنی نظرمزده تثبیت ایدییور ؛ روسیه‌نك مشهور سن سینود مجلس روحانیسی ـ که سکسان میلیون اورتودوقسه حکم ایدر ـ ١٨٥٥ شباطنده خرستیانلره خطاباً نشر ایتدیکی بیاننامه‌ده فرانسز ، انکلیز وساردنیا عسکرینك اوده‌سایه صورت هجوملری حقنده بعض شایان دقت معلومات ویرییور . هلالی مدافعه ایچون صلیبیونك روسیه‌یه قارشی حرب آچملرندن ذاتاً پك مبهوت ومنفعل اولان سینود مجلسی : « عساکر متفقه اوده‌سایه خرستیانلرجه بر روز مقدس یعنی

بيوك يورطى اولان سبت كونى هجوم ايتديلر اهالئ محليه كليسالرده عبادت ايله مشغول بولنيورلردى . سولووجك مناسترله ديكر معبدلرى ييقديلر . » كبى تفصيلات ايله خرستيانلرى فدا كارلغه دعوت ايديور .

بو تفصيلات پك زياده شايان دقتدر ؛ مع مافيه ۱۲۷۰ قريم محاربه‌سنك اهميتى يالكز بو تفصيلاتده مكنوز دكل . انكلتره كبى حاكم ابحار ، فرانسه كبى دماغ معارف ومهد انقلاب اولان ايكى مملكتك حاكميت معنويه‌سى پك واسع اولان خلافت اسلاميه ايله اتفاق ايتمسى وروسيه‌يه يعنى دنيانك الك ذى شوكت بردولتى عليهنه يورومسى . يعنى محاربه‌ده رول اوينايانلرك نفوذ واحتشامى بو محاربه‌نك ناقابل تقدير اهميتنى تشكيل ايديور .

مع مافيه قريم محاربه‌سى نه قدر مهم اولورسه اولسون بزه بردورلو آتيده بحث ايده‌جكمز وثيقه‌نك اسباب صدورينى ايضاح ايليه‌من . قريم محاربه‌سنك دائرهٔ شمولى نه قدر واسع اولورسه اولسون بحر محيط كبيرده آمريقا ايله آسيا آره‌سنده غائب اولمش ساندويچ ياخود هاوايى آطه‌لرينه قدر اجراى تأثير ايده‌بيله‌جكنى حوصله‌من آلامز .

ساندويچ نام ديكر هاوايى جزاير صغيره‌سى قرالى حشمتلو قامهامها حضرتلرى طرفندن اصدار ايدلمش اولان بياننامه ۱٦ مايس ۱۸۵٤ تاريخنى حاويدر . هونولولو سرايده امضالنمش اولان بو يكرمى بش سطرلق بياننامه‌ده اوجنجى قامهامها حضرتلرى قريم محاربه‌سنه ساندويچ قراللغنك اشتراك ايتمديكنى ، كنديسنك بيطرف قالديغنى وبناءً عليه بيطرفلغه رعايت ايدلمسى لازم كلديكنى اعلان ايديور !

توركيا ، انكلتره ، فرانسه ، مستقبل ايتاليا وساندويچ ... دوغريسى روسيه عليهنه بوصورتله ، يعنى قامهامها حضرتلرينك اشتراكيله يوروتلمش اولسه‌يدى بلكه پترسبورغه بيله كيديليردى !

ساندويچ قرالنك بو بياننامه‌سى ، بعض كوچك ملت وحكمدارلرده « كنديسنى دبو آيينه‌سنده » كورمك علتنك نه درجه‌لره قدر ايلرولديكنى اثبات ايدر .

سوريه‌يه موسوى مهاجرتى

پترسبورغ دن يازيليور :

- يونيزم طرفدارى بولنان مشهور دوقتور (بوكوچ) بكنده سوريه‌ده لهستانده كائن (لودەز) ه مواصلت ايتمشدى . كنديسيله ملاقاته موفق اولدم ، موى اليه سوريه‌ده موسوى مهاجرتى حقنده آتيده‌كى معلوماتى ويريور :

« - سوريه‌يه كيدنلر قطعهٔ مذكوره‌ده موسويلكك توسع وتزايدندن متعجب قالير . انقلاب عثمانى سوريه‌ده بولنان موسويلره‌ده بخش حريت ايلمشدر . قدسده موسوى عنصرينك تكثر فوق العاده‌سى نتيجه‌سى اولەرق شهر مذكور بوكون كاملاً برموسوى بلده‌سى عد واعتبار اولنه بيلور . ديكر عناصرك مقدارى موسويلره نظراً هيچ مثابه‌سنده‌در . قدس موسويلرينك مقدارى يوز يكرمى مكتب وسيناغون داخل اولديغى حالده سكسان بش بيكى متجاوزدر . حيفاده ويافه‌ده دخى موسوى جماعتى عينى نسبت دائره‌سنده تزايد ايديور . سوريه‌يه وقوع بولان موسوى مهاجرتى روسيه‌ده بولنان بش ميليون موسوينك دوچار اولقده بولندقلرى اعتسافاتك نتيجه‌سيدر . ايستاتستيقلر مهاجرلردن قسم اعظمنك روسيه‌دن كلمكده اولديغنى اثبات ايتمكده‌در . همان هر واپور سوريه‌يه آز چوق مقدارده موسوى كتيرييور . موسوى مهاجرين جمعيتى مهاجرتك تأمينى ضمننده برچوق مبالغ صرف ايتمكده‌در . جمعيت مذكوره جسيم اراضى صاتون آلقده (بكنده يكرمى بش بيك دونم دها آلمشدر) واراضى‌يى برر عائله‌يه كفايت ايده‌جك درجه‌ده

اقسام صغیره‌یه تقسیم ایدرك مهاجرینه توزیع ایلمکده‌در . بوندن بشقه جمعیت خسته‌خانه‌لر ، ایتامخانه‌لر ، سیناغوغلر دخی انشا ایدییور . موسویلر حوالئ مذکوره‌ده مهاجر صورتنده اسکان ایدلمکده‌در . بونلر آغیر وزحمتلی ایشلری برلیلره براقه‌رق مساعئ زراعیه ایله اشتغال ونتایج مفیده استحصال ایلمکده‌درلر . ایشته بو سایه‌ده موسویلرك قابلیت زراعیه‌دن محروم اولدقلری فکرلری تکذیب اولنیور . چونکه سوریه مهاجرلری اك یکی اصوللری تطبیق واك جدید ماکنه‌لری استعمال ایله پك مبذول محصولات الده ایدییورلر . یافه ایله غزه آره‌سنده‌کی اراضی ایله (سارون) وادیسی بر شطرنج تخته‌سی کبی کاملاً موسوی چفتلکلری ایله مستوردر . اك محصولدار حوالی موسویلرك النده‌در . (اردەن) نهری ساحللریله (حوران) حوالیسی‌ده موسویلرك النه کچه‌جکدر . موسوی صناعتی سوریه‌یی آز برزمان ظرفنده جنت حالنه کتیره‌جکدر . »

سیونیزم

شهرمزده موسویجه انتشار ایتمکده اولان التیمپو غزته‌سی صاحبی داوید فره‌سقو افندی بعض اجنبیلرك سیونیزم نامی آلتنده تعقیب ایتدکلری مقصدك عثمانلی موسویلری ایچون موافق اولوب اولمدیغنی آکلامق اوزره غربده اقامت ایدن بعض موسوی مشاهیرینه مراجعت ایلمش وآلدیغی جوابلری منسوب اولدیغی غزته ایله نشر ایلمشدر .

فرانسه انستیتوسی اعضاسندن اولوب آلیانس اسرائیلیت جمعیتی رئیسی بولنان موسیو صالومون ره‌یناخ شوصورتده بیاناتده بولنمشدر : « سیونیزم اساسسز وغیرقابل تطبیق برحرکت‌اولوب شیمدیکی یکی ترکیه کبی برمملکتده بوآمالك توسیعنه چالیشمق حقشناسلق ایله‌ده قابل تألیف دکلدر. موسویلرك دوچار ظلم واعتساف اولدقلری مملکتلرده بوحرکت بردرجه‌یه قدر موافق کوروله‌بیلیرسه‌ده ترکیه‌کبی برمملکتده بیوك بردوشونجه‌سزلك عد اولنه‌بیلیر . »

لوندره دارالفنونی اقتصاد وفلسفه معلمی انکلتره حقوق بشر جمعیتی کاتب فخریسی پروفسور له‌وی « عثمانلی موسویلرینه خطابه » سرلوحه‌سیله اوزون برمکتوب کونده‌ره‌رك سیونیزمك بوش وارتجاع کارانه برحرکت اولدیغنی اثبات ایلمکده ونهایت شوصورتله مکتوبه نهایت ویرمکده‌در :

« عثمانلی موسویلری سیونیزمی قطعیاً ترویج ایتمه‌ملیدرلر . یوقسه عکسی صورتده حرکتله برخیانت اجرا ایتمش واك آغیر مجازاته کسب استحقاق ایلمش‌اولورلر . اکر بوجریانه قارشی‌لاقید قالیروسیونیستلرك اجرای فعالیت ایتمسنه میدان براقیرلرسه وظائف عثمانیه‌لرینی ایفا ایتمه‌مش‌اوله‌جقلردر. بناءً علیه موسویلرله سیونیستلری تفریق ایتمنی حکومت عثمانیه‌دن طلب ایتملیدرلر . موسویلرك مهاجرتی تشویق ایدیله‌بیلیر ومهاجرلرده عثمانلی تابعیتنه داخل اوله‌بیلیرلر . فقط مهاجرتك اجراسی‌وتبدیل تابعیت ایچون‌ده سیونیستلری صورت مطلقه‌ده ایچلرندن طرد ایلملری لازمدر . »

لوندره‌ده واقع آنغلویه ویش آسوسیاسیون‌جمعیتی رئیسی موسیوقلودده جوابنده عثمانلی موسویلرینه وصایای آتیه‌ده بولنمقده‌در :

« بالجمله موسویلرك ، هرشیدن اول وطنلرینه قارشی صادق‌وفدا کار اولملری‌لزومنده مصرم. بالخاصه ترکیه‌کبی سائر ملتلر مثللو حقوق ومساواته نائل اولدقلری برمملکتده بولزوم برقات‌دها آرتار . »

سیونیستلرك مرکز عمومیسنك بولندیغی قولونیا شهری خاخام باشیسی دوقتور فرانقده شوصورتله بیاناتده بولنمقده‌در :

« بن سیونیستلرك علیهداری‌یم ، بوحرکتی حسیات وطنپرورانه‌یه مغایر، قناعد ایلرم . ترکیه‌ده‌کی مذهبداشلرمك بتون قوتلریله کنج ترکیه‌نك ترقی وتعالیسنه چالیشملرینی کمال شدتله توصیه ایلرم . اکر

عثمانلی موسویلری ایی ومعتقد اولمق ایسترلرسه عقائد دینیه‌مزك شووصایاسنه توفیق حرکت ایلملیدرلر. بر انسان یشادیغی، تأمین معیشت ایلدیکی مملکتك تعالیسنه چالیشملی. بومملکته پك درین برصورتده مربوط بولنملیدر. وطننك تعالیسنه، سعادتنه چالیشمق، کندی سعادتنی تأمین ایلمك دیمکدر. »

آمریقایه هجرت

(ژاماناق) غزته‌سنك آمریقاده منتشر (هایره‌نك) غزته‌سندن نقلاً نشر ایتمش اولدیغی برمقاله‌نك خلاصه‌سیدر :

« آمریقا حکومتنك مهاجرت دفترنده‌کی رقملر، حقیقةً تأسف ایده‌جك بریکون تشکیل ایدر. کثرت مهاجرت بلیه‌سی، وطنمزده اعلان مشروطیتدن صکره تناقص ایتمك لازم کلورکن بالعکس تزاید ایلدی. آمریقا دفاتر رسمیه‌سندن استحصال ایتدیکمز آتیده‌کی رقملر ادعامزی اثباته کافیدر.

سنه	ارمنی مهاجرلری
١٩٠٧ ده	١٨٥٥
٧٩٠٣ ده	١٧٥٩
١٩٠٥ ده	١٨٧٨
١٩٠٧ ده	٢٦٤٤
١٩٠٩ ده	٣١٠٨
١٩١٠ ده	٥٥ ٨

بالاده‌کی رقملره کوره اعلان حریتدن صکره‌کی مهاجرت، سنین سابقه‌نك ایکی مثلنه بالغ اولدی. شمدی عثمانلی مطبوعاتنه ترتب ایدن وظیفه، اك جدی واك صمیمی تشبثاته توسل ایدرك برنوع امراض اجتماعیه حالنی اکتساب ایدن بودرده بردوا بولمغه چالیشمقدر.

دور سابقده معمورةالعزیزدن پك چوق ارمنیلر آمریقایه هجرت ایتدکلری زمان « ظلم یوزندن قاچیورز » دیورلردی. شمدی ایسه « کار وکسب یوقدر » دیورلر. حالبوکه حقیقتده ١٠ تموز انقلابندن صکره‌کی سنه‌لرده حاصلاتمز ممنونیت بخش برحالده‌در. هرکس کار وکسبیله اشتغال خصوصنده سربست براقلدی. اهالینك تأمین سعادتنه واسطه وچاره‌لر اکسیك دکلدی. بناءً علیه اسباب اقتصادیه بهانه‌سیله برنوع علت مدهشه دیمك اولان آرزوی مهاجرتی ستر ایدن بیچاره‌لرك حالنه بتون موجودیتمزله تأسف ایتمامك قابل دکلدر. بوساده‌دلان، آمریقانك دولارلرینی تخیل ایدرك هجرت ایدیورلر. وطنلرینك صاف وتمیز وحیات بخش اولان هواسنی فابریقه‌لرك ملوث هواسنه فدا ایدیورلر.

الیوم آمریقاده یکرمی - یکرمی بش یاشلرنده ٣٠٠,٠٠٠ عثمانلی موجوددر. کنجلر، وطنك اعمارینه خدمت ایده‌جك یرده آندن تباعد ایدیورلر.

نظارك، وکلای ملتك، رجال سیاسیه‌نك، مطبوعاتك شومهلك علتی نظر اهمیته آله‌رق بتون قوتلری ایله اسباب اندفاعیه‌سنی استحصال ایتملری بروظیفهٔ وطنیه‌در. ابتدائی آجی اولان شو مسئله‌نك انتهاسی مع‌التأسف موت اجتماعی دیمکدر.

بر ترك محبنك وفاتی

مجارستان مجلس مبعوثانی اعضاسندن موسیو (اورغون) ك وفاتی حقنده مجارستان تلغراف آژانسی معلومات آتیه‌یی ویریور :

« موسیو (اورغون) ك وفاتندن بحث ایدن پشته غزته‌لری متوفی طرفندن شرق مسئله‌سنده اویناتمش اولان رولی یاد ایدییورلر .

عثمانلی — روس محاربه‌سنك بدایتنده (پلونه) ، روس وروماتیا مجوملرینه قهرمانانه برصورتده مقاومت ایتدیکی صره‌ده (غابریه‌ل اورغون) ، عائله‌سنك بیوك برنفوذه مالك اولدیغی (ترانسیلوانیا)ده روسیه علیهنده تحریکات وترتیبات احضار ایدر . بونك پلانی (۲۰) بیك کشی تجهیز وروماتیایه کیده‌رك روس اردوسنه لوازم ومأکولات ارسالی غیرممکن براقق ایچون طرق مناقلاتی قطع ایتمك مقصدینه معطوف ایدی . (اورغون) ایله طرفدارلری بوپلانك آوستریا — مجارستانی‌ده روسیه ایله حال اختلافه صوقه‌جغنی وبوصورتله ترکیا احوالنك دها مساعد برزنك آله‌جغنی دوشونیورلردی .

بوپلانی موقع تطبیقه وضع ایتمك ایچون انکلتره ایکی ملیون فرانق ویرمش وبوپاره اسلحه اشتراسنه صرف ایدلمشدر . فقط بوپلان موقع تطبیقه وضع اولنه‌جغی صره‌ده مسئله‌یه حقیله واقف برپولونیالی ایشی ویانه‌ده‌کی روسیه سفیرینه اخبار ایدر . بونك اوزرینه حکومت باشلیجه محرکلری توقیف ایتدیرر . (غابریه‌ل اورغون) ایتالیایه‌قاچشدی . موی‌الیه انکلتره‌نك مداخله وتوسطی‌اوزرینه آوستریا ومجارستان ایمپراطوری طرفندن محرکلرك تعقیبندن صرف نظر ایدلمسی امر اولننجه‌یه قدر اوراده قالمشدر .

مجلس مبعوثان اعضاسنك سجل ورقه‌لری

معلوم اولدیغی اوزره مجلس مبعوثان ریاستی بالجمله مبعوثلره برر نوع ترجمهٔ حال ورقه‌سی‌یازدیرییوره مبعوثان کرام بوورقه‌یه شخصلرینه دائره‌قدر معلومات‌وارایسه درج ایده‌جکلردر . مجلس مبعوثان کتابت دائره‌سی‌ده مساعئ مبعوثان حقنده غایت منتظم بر دوسیه تشکیل وتطبیق ایتمك اوزره‌در . بوصورتله مبعوثان حقنده غایت مکمل وهر طرفی جامع ایستاتستیقلر نشری ممکن اوله‌جقدر . آنجق بومفصل ایستاتستیقك نشرینه قدر الده ایتدیکمز بعض معلومات احصائیه‌یی بورایه درج ایدر ایسه‌ك قارئلرمزك بعض مراقلرینی تسکین ایتمش اوله‌جغز . ایستاتستیقه الك شایان تأثر بر فصلدن باشلایه‌جغمزدن طولایی قارئلریمزك عفولرینی دیلرز . مع مافیه بوشایان تأثر فصل فصللرك الك مهمنی تشکیل ایدر . زیرا حیات مبعوثانه تعلق ایدر . معلوم اولدیغی اوزره شمدی‌یه قدر وفات ایدن مبعوثان کرامك مقداری مبعوثانك یکونه (۲۷۳) نظراً مهم برنسبت تشکیل ایدییورلر . فی‌الحقیقه ترك دغدغهٔ حیات وسیاست ایدنلرك عددی (۱۸) در . بوحسابه نظراً نسبت وفیات سنه‌ده یوزده آلتی بچقی بیله متجاوزدرکه بوعادتا بر میدان حربده‌کی تهلکه واحتمال موت قدر مهمدر . بونکله برابر قورشونلردن تلف اولان مبعوثلرك عددی یالکز برد‌ر . واوده ۳۱ مارت فاجعه‌سنك قربانی اولان مرحوم بیچاره محمد ارسلان بکدر . دیکرلری موت طبیعیلری ایله وفات ایتمشلردرکه اسامیلری بروجه آتیدر :

ادرنه — عاصم بك ، تکفور طاغی — آغوب بابکیان افندی ، استانبول — رفیق بك ، اشقودره — شاکر بك ، مرسین — عارف حکمت بك ، بصره — احمد پاشا ، منتفك — رأفت سنوسی افندی ، لاذقیه — محمد ارسلان بك ، بیغا — علی رضا افندی ، بیغا — عارف عصمت‌بك ، حلب — رفعت بك ، شام — محمد عجلانی افندی ، طربزون — محمود عمادالدین افندی ، پرشتنه — مصطفی حمدی افندی ، ایلبصان — عبدالله ماهر افندی ، دبره — اسماعیل بك ، صنعا — سیدعلی بن حسن افندی ، عسیر — شیخ احمد افندی .

استعفا ایدن مبعوثلرك عددی خیلی مهم بریکونه بالغ اولیور . اونلرده بروجه آتیدر :

آیدین ـ سلیمان افندی ، کوتاهیه ـ مصطفی صفوت پاشا ، سیروز ـ یوسف ناشد بك ، شام ـ سلیمان

افندی ، قسطمونی ـ یوسف کمال بك ، پرزرین ـ محمد امین بك ، سرفیجه ـ قوجودیریزی افندی ، حدیده ـ سید محمد عبدالرحمن افندی ، حدیده ـ طاهر رجب افندی ، صنعا ـ حسین الهلالی افندی .

مأموریته کچن مبعوثان

بیروت ـ سلیمان البستانی افندی « اعیانه » ازمیر ـ آریستیدی پاشا « اعیانه » حلب ـ مرعی پاشا « اوقاف محاسبه‌جیلکنه » مصطفی افندی « شورای دولت اعضالغنه » جانیك ـ عبداه افندی ، محکمهٔ تمیز اعضالغنه » نائل بك « اعیانه »

قره‌سی ـ شفیق افندی « محکمهٔ تمیز اعضالغنه » (اخیراً وفات ایتمشدر) پروەزه ـ عزمی بك « خداوندکار والیلکنه » آطنه ـ علی منیف بك « انقره والیلکنه »

محیط المعارف

کچن جمعه کونی (۲۱ کانون ثانی) بایزید کتبخانه‌سی درونده محیط المعارف هیئتی طوپلانمشدر . اعضای جمعیتدن یوزه قریب ذوات ایله ذات مشیخت پناهی بورسم بهینده حاضر بولنمشلردر .

اجتماع روز نامه‌سی :

۱ — رسم افتتاح

۲ — جمعیتك مقصد عمومیسی ومسلك مساعیسی حقنده معارف عمومیه ناظری (سابق) امراه افندی حضرتلری طرفندن بعض ایضاحات عمومیه اعطاسی

۳ — شعبات علمیه تشکیلاتنك اجراسی

٤ — شعبه‌لر ایچون برر یوم اجتماع تعیینی

٥ — هیئت اداره انتخابی

ساعت ایکی بچق راده‌لرنده امراه افندی قیام ایله برنطق افتتاحی ایراد ایله‌مشدر .

بونطقده اولا جمعیتی حمایهٔ ترقی پرورانه‌سی آلتنه آلوب مادةً ومعناً هردرلو معاونت معارفپرورانه‌ده بولونمق وعد کریمانه‌سنده بولونمش اولان ولی عهد سلطنت یوسف عزالدین افندی حضرتلرینك بوبابده‌کی بیانات دولتلرینی اعضای جمعیته تبلیغ ایتدی . افندیٔ مشارالیه حضرتلرینك بوجمعیت علمیه‌نك تأسیس وتشکلنی فوق العاده اهمیتله تلقی وتقدیر بویوردقلرینی ، رسم افتتاحده حاضر بولونه‌مدقلرندن طولایی پك متأثر اولدقلرینی ، کرك بوتأثرینی وکرك محیط المعارفك تألیفنه اشتراك ومعاونت صورتیله معارف ملیه‌مزك تأیید اساسنه همتلرندن طولایی بالجمله اعضای جمعیته تشکرینی تبلیغه کندیسنی توکیل ایتدکلرینی وجمعیتك مساعیٔ علمیه‌سنه صورت دائمه ومطرده‌ده الندن کلن هردرلو مظاهرت ومعاونتی مفتخراً ایفایه حاضر بولندقلرینی بیان وتأمین ایله‌مش اولدقلرینی افاده ایتمش ومتعاقباً (محیط المعارف) حقنده‌کی تشبثات سابقه‌یی حکایه ایده‌رك نهایت اوتشبثلرك بوکون قطعی بر شکل آلدیغنی بیان وبالخاصه بوکا مملکتمزك اك کزیده ارباب فضل وکمالندن مرکب برهیئت محترمه رفاقتیله حصول موفقیتدن طولایی جمله اعضای جمعیته اظهار شکران ایله‌مشدر .

محیط المعارفك اولا معارف شرقیه وغربیه‌یی جامع برکلیهٔ علمیه ، ثانیاً لسان علم وادبمزه داخل بالجمله کلماته شکل مضبوطیت ویره‌جك واصطلاحات علمیه‌مزك نواقصنی واملامزك شکل پریشانی‌نی اکمال وتعمیر ایده‌جك برمصنفهٔ لغویه اوله‌جغنی افاده ایله امر تحریر وتألیفده تعقیب اولونه‌جق مسلك عمومی‌یی ایضاح وبو اجتماعده شعبات علمیه ایچون آیری آیری برریوم اجتماع تعیینیله اکتفا قلنه‌رق بعده اجتماعات مذکوره‌ده هرشعبه‌نك خط حرکتنی بالاطراف تعیین ایده‌جکنی وبوبابده کندیلرینه یاردیم ایده‌جك بعض اساسلرده ویریله‌جکنی بیان

ایله‌دی . برمملکتده آنسیقلوپه‌دیلرك اجرا ایده‌جکی تأثیراتی وتکامل ملی‌یه الده‌بیوك خدمتلری ایفا ایدن اثرلرك محیطلر اولدیغنی سویله‌مشدر .

اعضای جمعیته مکرراً بیان تشکردن وبواحتیاج ملینك امکان مساعد اولدیغی قدر مکمل برصورتده استیفاسی ایچون هیئت مؤسسه‌جه انجق اعضای کرامك معاونت وهمت متادیه ومطرده‌سنه استناد ایدلدیکنی افاده‌دن صوکره نطق افتتاحی‌یه نهایت ویرمشدر .

بعده اولجه تنظیم قلنان شعبات علمیه تقسیماته توفیقاً مختلف شعبات ایچون برر یوم ومحل اجتماع تعیین قیلنه‌رق هرشعبه اعضاسنه تبلیغ ایدلشدر .

دارالفنون الٰهیات وادبیات شعبه‌لری مدیری اسماعیل حقی بك افندی حضرتلرینه هیئت اداره اعضالغی بالتکلیف قبول وتصویب ایدلدی . بعده رسم افتتاحه نهایت ویرلدی . هوانك عدم مساعده‌سنه ومعذرتلرینه مبنی اعضای جمعیتدن برقسمی کله‌مه‌مکله برابر ینه خیلی غلبه‌لك وار ایدی .

نطقك ختامنده برابکی وضعیتده حضارك فطوغرافیلری دخی اخذ اولنمشدر .

تشکیل اولنان باشلیجه شعبات علمیه شونلردر :

١ — لسان وادبیات شعبه‌سی
٢ — حکمت وعلوم اسلامیه شعبه‌سی
٣ — حقوق شعبه‌سی
٤ — فنون عسکریه شعبه‌سی
٥ — فنون طبیه وبیطریه شعبه‌سی
٦ — ریاضیات شعبه‌سی
٧ — طبیعیات شعبه‌سی
٨ — سیاسیات واقتصادیات شعبه‌سی
٩ — تاریخ وجغرافیا وبیبلیوغرافی شعبه‌سی
١٠ — صنایع بدیعه وآثار عتیقه شعبه‌سی

لسان وادبیات ، حکمت وعلوم اسلامیه ، تاریخ وجغرافیاوبیبلیوغرافی شعبه‌لرینك جمعه ایرتسی بعدالظهر ساعت ایکیده دارالفنون الٰهیات شعبه‌سی دائره‌سنده ، ریاضیات شعبه‌سنك کله‌جك جمعه کونی بعدالظهر ساعت ایکیده مکتب سلطانیده ، فنون طبیه وبیطریه وطبیعیات شعبه‌لرینك کله‌جك جمعه کونی بعد الظهر ساعت برده نورعثمانیه‌ده شرف افندی سوقاغنده حریت مطبعه‌سنده محیط‌المعارف ادارهٔ مرکزیه‌سنده ، حقوق وسیاسیات واقتصادیات وصنایع بدیعه وآثار عتیقه شعبه‌لرینك اون بش کون صکره‌کی جمعه کونی بعدالظهر ساعت ایکیده کذلك حریت مطبعه‌سنده اجتماعی تقرر ایتدی. فنون عسکریه شعبه‌سنك یوم ومحل اجتماعی بالآخره قرارلاشدیریله‌جقدر .

شعبات علمیه‌یی تشکیل ایدن هیئت تحریریه اعضای کرامنك اسامیسی :

لسان وادبیات شعبه‌سی

معارف عمومیه ناظری امراه افندی ، دارالفنون معلملرندن علی اکرم بك ، مجلس معارف اعضاسندن حاجی ذهنی افندی ، مجلس معارف اعضاسندن بابان زاده احمد نعیم بك ، آیدین مبعوثی عبیداه افندی ، مبعوثاندن بصری بك ، مبعوثاندن صبری افندی ، دارالفنون معلملرندن علی فهمی افندی ، دارالفنون معلملرندن حسین دانش بك ، دارالفنون معلملرندن ضیا افندی ، دارالفنون معلملرندن طاهر افندی ، دارالفنون معلملرندن یوسف آقچورا بك ، کتبخانه‌لر سرمفتشی محمود بك ، خارجیه حقوق معاونلرندن منیر بك ، دارالفنون معلملرندن عاکف بك ، محررلرندن احمد اغایف بك ، محررلرندن صاحب بك ، محمد امین بك ، معلم وحی افندی .

حکمت وعلوم اسلامیه شعبه‌سی

شیخ الاسلام موسی کاظم افندی حضرتلری . اعیاندن مناسترلی اسماعیل حقی افندی ، احمد مدحت افندی ، دفتر خاقانی ناظری محمود اسعد افندی . دارالفنون الهیات وادبیات شعبه‌سی مدیری اسماعیل حقی بك ، دارالفنون معلملرندن ومبعوثاندن مصطفی عاصم افندی ، دارالفنون معلملرندن عبداللطیف افندی ، اوقاف حقوق مشاور سابقی عمر اشرف افندی . محکمهٔ تمیز اعضاسندن حمدی افندی ، دارالفنون معلملرندن شوکت افندی ، بدایت محکمه‌سی رئیسی مصطفی فوزی افندی . مبعوثاندن حمدی افندی ، صراط مستقیم محررلرندن ابوالعلا بك . شیخ علی افندی . دارالفنون معلملرندن وعلمای حدیثدن مکی بن عزوز افندی ، دارالفنون معلملرندن شکری افندی . دارالفنون معلملرندن کوزجی حاجی حافظ افندی . دارالفنون معلملرندن اسماعیل حافظ افندی . دارالمعلمین مدیری ساطع بك . مظهر بك ، منیر بك ، فاضل احمد بك ، شهبندر زاده حلمی بك .

حقوق شعبه‌سی

محمود اسعد افندی ، بدایت محکمه‌سی رئیسی مصطفی فوزی افندی . باش مدعیٔ عمومی ممدوح بك ، عدلیه مستشار سابقی قسطاکی افندی ، امور جزائیه مدیری جلال بك ، دارالفنون حقوق شعبه‌سی معلملرندن یورغاکی افندی . محکمهٔ تمیز اعضاسندن طلعت بك ، دارالفنون حقوق شعبه‌سی معلملرندن دیران افندی ، درسعادت اجرا مأموری بکر صدقی بك . استیناف حقوق رئیسی شوقی بك . استیناف اعضاسندن ممدوح بك ، شورای[دولت محکمهٔ تمیز اعضاسندن ضیا بك . بك اوغلی اجرا مأموری بدری بك ، دارالفنون معلملرندن جلال الدین عارف بك ، برنجی مجلس تجارت اعضاسندن ثروت بك ، یوسف بك ، خارجیه حقوق مشاور معاونلرندن نصرت بك ، دارالفنون معلملرندن صلاح الدین بك ، دارالفنون معلملرندن محمد جمیل بك ، شورای دولت اعضاسندن استپان افندی .

فنون عسکریه شعبه‌سی

ارکان حربیه رئیسی عزت پاشا ، ارکان حربیه میرآلایلرندن ضیا بك ، ارکان حربیه میرآلایلرندن پرتو بك . تدریسات عسکریه مفتش عمومی معاونی ارکان حربیه قائممقامی فیضی بك . قرق کلیسا فرقه قومانداتی میرآلای حلمی بك . احتیاط ضابطانی مکتبی مدیری بیکباشی ناجی بك . طوپجی مکتبی مدیری بیکباشی حسن بك ، حربیه نظارتی استحکام دائره‌سنده بیکباشی جمال بك ، مکتب حربیه درس ناظری ارکان حربیه قومانداتی خیری بك ، مکتب حربیه‌ده ارکان حربیه قول اغاسی سداد بك . ارکان حربیه قول اغالرندن کاظم بك ، ارکان[حربیه قول اغالرندن کرامی بك . سواری قول اغاسی اسعد بك ، ارکان حربیه یوزباشیسی صالح بك . سواری مشاوره انجمننده قدری بك .

فنون طبیه وبیطریه شعبه‌سی

دوقتور بسیم عمر بك ، یوسف رامی بك . دوقتور توفیق واجد بك ، دوقتور اسعد بك ، دوقتور قدری راشد پاشا ، دوقتور ضیا نوری بك ، دوقتور آصف درویش بك ، دوقتور سلیمان نعمان بك . دوقتور عدنان بك ، دوقتور عاقل مختار بك ، دوقتور کمال جناب بك . دوقتور جلال مختار بك . دوقتور نجم الدین عارف بك ، دوقتور کلیسلی رفعت بك . دوقتور یوسف راغب بك ، دوقتور سرور کامل بك ، دوقتور خالد شاذی بك . دوقتور مصطفی منیب بك ، دوقتور حلمی قدری بك . دوقتور بهاءالدین شاکر بك ، دوقتور بافره‌لی یاقو بك . باقتریولوغ عثمان نوری بك ، بیطر اسماعیل حقی بك ، بیطر نوری بك . بیطر احمد مسعود بك .

ریاضیات شعبه‌سی

مکتب سلطانی مدیری صالح زکی بك ، تلغراف فن قلمی مدیری محمد امین بك ، دارالشفقه معلملرندن محمد عزت بك ، ارکان حربیه قائممقاملرندن شوقی بك ، مهندس معمار کمال‌الدین بك ، مهندس مکتبی مدیری رفیق بك ، مهندس کنعان بك ، مهندس حیدر بك ، مهندس فکری بك ، مهندس طلعت بك ، مهندس ضیا بك .

طبیعیات شعبه‌سی

صالح زکی بك ، طب فاکولته‌سنده حکمت طبیعیه معلم معاونی دوقتور شوقی بك ، کیمیاکر واسیل نعوم بك ، جواد مظهر بك ، کیمیاکر ضیا بك ، خلقه‌لی زراعت مکتبی مدیری عارف بك ، دارالفنون طبیعیات شعبه‌سی مدیری دوقتور مظهر بك ، اورمان مدیر عمومیسی علی رضا افندی ، تشریفاتیٔ ولی عهدی نسیب بك ، اورمان نظارتنده زراعت مدیر معاونی بکیان افندی ، دوقتور خلوصی بك ، بیطر اسماعیل حقی بك ، دوقتور اسعد شرف‌الدین بك ، ادرنه مبعوثی فائق بك .

سیاسیات واقتصادیات شعبه‌سی

مالیه ناظری جاوید بك ، شورای‌دولت اعضاسندن قسطنطین افندی ، مطبعهٔ عامره مدیری حامدبك ، یوسف آقچورا بك ، خارجیه قلم مخصوص مدیری صالح بك ، باب‌عالی حقوق‌مشاور معاونلرندن سعادبك .

تاریخ وجغرافیا شعبه‌سی

عبدالرحمن شرف بك ، محمود اسعد افندی ، علی رشاد بك ، احمد مدحت افندی ، دارالمعلمین تاریخ معلمی احسان‌بك ، تاریخ انجمنی اعضاسندن افضل‌الدین بك ، تاریخ انجمنی اعضاسندن توحیدبك ، دارالفنون معلملرندن عمر خیری افندی ، شهبندر زاده حلمی بك ، دارالمعلمین معلملرندن فؤاد بك ، علی نصرت بك ، منیر بك ، حمداه صبحی بك ، فاضل احمد بك ، احمد جواد بك ، دارالفنون معلملرندن علی فهمی‌افندی ، (ببلیوغرافی) بورسه مبعوثی طاهر بك ، میرلواالقدن متقاعد اسماعیل پاشا ، حافظ اسماعیل افندی ، معلم وحی افندی .

صنایع بدیعه وآثار عتیقه شعبه‌سی

توحید بك ، کنعان بك ، رؤف بك ، اسماعیل حقی‌بك .

شعبات قادرولری هنوز تکمیل دکلدر . موافقتلری استحصال ایدلك وزره بولنان دها بعض‌اساتذهٔ فضلا موجوددر .

قول آغالقدن متقاعد نیازی بك

قهرمان حریت قول‌اغاسی نیازی بکك تقاعدی حقنده قسطمونی والیسی ادیب بدیعه‌سنج سلیمان نظیف بك برادریمز طرفدن کونده‌ریلن و«ثروت‌فنون»ده مندرج بولونان برمطالعه نامه‌یی قیمت برکزیدهٔ ادبیه‌سنه بناءً درج ایدییورز :

فیاض دماغی ، انسانیت متفکره‌نك اك بوکسك شواهق الهامندن اولان ویقتور هوغو ، سن نهرنده بوغولان قیزینك ماتم ضیاعیله شکسته ـ توان قالدیغی برزمانده ، (فجردن اول چالیشان ، آقشامدن اول چکیله بیلیر) دیمشدی .

بو-وز بعضاً برماتمك تقاضای انزواجویانیسی اولمقسزین ، معقول براندیشه ، مصیب برحساب ایلەده

بحقٍ ایراد وتطبیق ایدیله بیلیر . ایشته بیوك نیازینك یوم موعوددن اول حیات عسکریه‌دن چکلمك ایستمسی او اندیشه وحسابدن متولد ومقبول برحرکتدر .

فقط نصل برسی قبل‌الفجر !...

هرطرفه اجل باقشلی خیانتلر ، چورومش اخلاق وماهیتلر ، پیس وصردار اولوملر آقیدان قرانلق برکیجه ایچنده برامید کریزانك التماع دورا دورینی رهبر ایده‌رك ، تپه‌لرنده (اولوم) نوبتچی ، دره‌لرنده (فلاکت) پوصوجی اولان صارپ واوچوروملی یوللردن یورومك ... ماضینك ظلمت عنادینی کوکسیله ایته‌رك ، مستقبلك شعاع فیضنی أليله یده‌رك ایلریلمك !...

ایشته قهرمان نیازینك سی قبل الفجری بوایدی !...

اویله بردقیقه اولدی‌که بوقوجه کتلهٔ عثمانیه آراسنده چارپان برقلبك ، دوشونن بردماغك ، کورن برکوزك ، ایچیش برناموسك وجودندن عمومیتله شبهه ایدلمکه باشلاندی . اعتراف ایده‌لم که هپمز طین وغباره انقلاب ایده‌جکنی محقق بیلدیکمز بوسفلی موجودیت مادیه‌مزه دکرندن پك چوق زیاده ربط آمال ایتمش ، امنك قیامت کونلرینی یاشامقدن اوتانمیوردق . بیلدیزك افق عثمانی‌یه چکدیکی ردای اهانت آرقه‌سنده رماد فنایه اوزانمش جنازه‌لردن بشقه برشیء بولنمادیغنه هرکس قانع ایدی . نیازی واعوانی او پرده‌یی اولوالعزمانه برهمتله قالدیردقلری زمان کورلدی وایمان ایدلدی‌که بوقوم ، انسانیتك ـ احیاسی امواتنه غالب ـ بر(تودهٔ زنده) سیدر .

انقلاب‌اخیرك سلیم ثالثله مدحت‌پاشا انقلابلرندن فرقلی وپایداراولدیغنی نیازی‌بك خاطراتنك‌مقدمه‌سنده سویلیور . حق وار . چونکه نیازی ایله رفقای جهادی ، احتیاجات انسانیه‌سنی حس ایتمش اولان بر قوم‌مقدورك مطالبنه لسان‌ادراك وواسطهٔ‌استیفا اولدیلر . سلیم‌ثالثله مدحت‌پاشا ایسه مقاصد وطنپرورانه‌لرینه یابانجی وحتی دشمن برر نسل غافله استناد ایتمك ایستمشلردی . بونکله برابر صوك انقلاب متین ، ایلك ایکی انقلاب نامرادك مابعد مسعودی عد اولنمق اقتضا ایدر . اونلر باشلاماسه‌یدی بونلر بیتیره‌مزدی .

انقلابك شان وشرفنی یالکز برقاچ آدمه حصر ایتمك ملتی کچولتمکدر . ملت کچولورسه او اعاظم بسبتون هیچلکه سقوط ایدر . بوایسه هرایکی طرف ایچون ذل وضرردر .

کچن کون بشقه برمناسبتله وبشقه بریرده‌ده دیدیکمز کبی ، اقوام نائمه‌یی ادبیات وفلسفه‌دن زیاده حکومتلرینك مظالمی ایقاظ ایدر . بیلدیزك قدرت منتخره‌سی حکومتلرك الك ظالمی اولقله کندی فناسنی هرکسدن زیاده تعجیل ایتمشدی . بونکله برابر ظلم ظالمه اعتراف ختام ایندیرمك شرفنی نیازی ایله منسوب بولندیغی جمعیت سیاسیه‌نك افراد ذی عزمنه نصیب اولدی . بوبیوك آدملرك هپسنی شکران وحرمتله سلاملاملی‌یز .

نیازی‌بکك افعال متقدمه‌سنده نه‌قدر قهرمانلق وفداکارلق مشهود ایسه ، تقاعدینی استدعا ایتمسنده‌ده اوقدر اصابت موجوددر .

فرنکلر (طالع قصقانجدر) دیرلر . نیازی بك برانسان ایچون تاریخاً ممکن اولان الك بیوك برشان وشرفی بحقٍ استحصال ایتمکله بخت حسودك هدف‌کینه دیکلدی طوردی . کچوك برسبب ، محیل برعارضه اومبنای بلند تاریخی بردن بره‌ده ویره بیلیردی . ریاح وعواصف الك زیاده شاهقه‌لری دوور .

آه !.. اکر عثمان پاشا پلونه‌ده آلدیغی جریحه‌دن لطف سوقیله عزم‌جنات ایلسه ویا استانبوله‌کلدکدن صوکره قزل سلطانك مابین مشیرلکی درکه‌سنه سقوط ایتمسه‌یدی نامنه رکز اولنه‌جق هیکلك پای جلالنی آلهات‌اساطیر طوتار وسنکین‌کوزلرینك انظار وقاری‌اوکنده انسانیتك تحفهٔ تعظیمی قومنك تقدمهٔ‌شکرانیله برلکده تتررردی .

بوراده سوءالتباسه محل قالمامق ایچون اخطار ایده‌لم که عثمان پاشا مابین مشیری اولدقدن صوکره‌ده

ناموسلی برعثمانلی قاله بیلمشدر . او بیوك آدم بوكچوك مقامده اخلاقاً دكل ، تاریخاً سقوط ایتدی .

مابین مشیرلکی یلونه قوماندانی كیرلتمامش ، فقط أسكیتمشدی. مظلومین امتك بیلدیزه مركوزاولان انظار غیظی ، او مظالمسرای استبدادك بالطبع – وبلکه اك زیاده – او پارلاق ماضیلی مشیرینه انعطاف وبومظلومیتله یانان نظرلر اوكنده پلونه‌نك نجم ناموسی دقیقه بدقیقه انكساف ایدییوردی .

آمیرال طوغونك بوكون نه حالده اولدیغنی بیلمم . فقط بن او بختیار ژاپونیالینك یرنده اولسه‌یدم ، چوشیما محاربه‌سنك فردای مشعشنده طالعك نوازشنه تشكرله حیات عمومیه صحنه‌سندن چكلیردم .

روس آمیرالی ماقاروف ، بختنك حقنده برلطف مخصوص وعظیمی اوله‌رق ، پورآرتور اوكنده كمیسیله غرق اولمسه‌یدی، كیم بیلیر ، بلكه دیكر روس آمیرالی نه‌بوغاتوفك محبس آرقداشی اولوردی!...

اردونك سیاسیات ایله اشتغال ایتمش اولدیغنی تعییب ایدنلرك خلوص نیتنده شبهم، دها طوغروسی منفی برقناعتم واردر .

نه‌دیمك !... برمملكتك سرحدلری تجاوز اعدایه آچیق براقدیریلیرسه وبرامتك امنیتی ، بقتی ، استعدادی ، احتیاجی ، حیاتی كرچكدن تهدید اولنه‌رق استقبال نامنه هیچ برشیئی قالمامغه باشلارسه بومهالكه اردوسی قارشی طورماسونمی ؟... دور سابقك رئیس واعوانی بردشمن استیلا اردوسندن دها آزمی مضرومهلك ایدی؟.. عثمانلی اردوسی او بیوك حركتلری – ١٠ تموز و ١١ نیسان حركتلری ایله – وظائف وطنپرورانه‌سنك اك مهم واك مقدسنی ایفا ایتدی .

(وطن تهلكه‌ده !) فریادی ، وظیفه‌سنی بحق تقدیر ایدن هراردونك نفیر ایقاظ وانتباهی اوللی . وفقط تهلكه‌ده بولنان وطنی قورتاره‌رق قشله‌سنه چكلدكدن صوكره هیچ براردو، هیچ برمسئلهٔ سیاسیه‌یه هیچ برنام وسبیله مداخله ایتماملیدر .

پولتیقه‌جی اردولرك ماهیات فجیعه‌سنه ، اسكی رومادن یكی یونانستانه قدر هریرده وهردورده بیك مثال اضمحلال كوستریله بیلیر .

بیچاره عثمان ثانی ایله زواللی سلیم ثالثی بوغازلایان وقایعك مرتبلری اولان یكیچریلرك یاد مشئومی ، بزم كبی اك زیاده اجداد پرست احفادی بیله اوتاندیره‌جق قدر عار آور ایدی .

رسنه‌لی قول آغاسی نیازی بك شان وشهرتی ایكی منبع بلندن استحصال ایتمشدی : اردو واتحاد وترقی جمعیتی .

وطنپرور نیازی اردو قدر جمعیتك‌ده صادق افرادندن ایدی . هم بش پیكار محاربه‌سنك ، هم رسنه مجاهده‌سنك قهرمانی اولان نیازی ، برآنده هرایكی طرفه مربوط قالمق متناسب اوله‌میه‌جغنی او بیوك وجدانیله تقدیر ایدنجه – وطنك مقصد سلامتنه مادام الحیاة مهیای خدمت برفدائی قالمق شرط وعهدیله – اون‌بش سنه‌لك مسلك پاك عسكریسنی براستقبال بی‌پایانك آغوش ذیشاننه تودیع ایتمكده اصلا تردد ایتمدی .

او آرتق قول آغاسی نیازی بك دكل ، رسنه‌لی وحمیتلی بروطنداشدر .

رسنه‌لی نیازی ، مظفریتلرینك دبدبهٔ عالمكیرینی برر عائله اوجاغنك پیغولهٔ ساكت ومعصومنده تنویم، دها طوغروسی تمیه ایتمش اولان رومالی چینچیناتوس وآمریقالی واشنغتون كبی اعاظم قهرمانان جهان ایله دست بدست ناموس اوله‌رق حریم تاریخه چكلیور .

بوعثمانلی‌یه تاریخ مستقبلك هرصحیفه‌سی وهرعثمانلی تشكر ایتملیدر .

قسطمونی ، ٢٠ كانون ثانی ١٩١١

سلیمان نظیف

اعلان مشروطیتدن بری تشکل ایدن آنونیم شرکتلری

سرمایه (عثمانلی آلتونی)	
٢٢٠٠٠٠٠	شرق تیمور یوللری قومپانیه‌سی عثمانلی آنونیم شرکتی (مؤخراً عثمانلی آنونیمه تحول ایتمشدر مرکزی درسعادتده)
٢٠٠٠٠	بولدان ترقیٔ منسوجات شرکتی (درسعادت)
١١٠٠٠٠	امور نافعه واعتبار مالیٔ عثمانی شرکتی (درسعادت)
٢٥٠٠٠	اشکیتار شرکت تجربه‌سی (پروزه)
١٠٠٠٠	بروسه منسوجات عثمانیه آنونیم شرکتی (بروسه)
٢٠٠٠	اناطولی تدقیقات صناعیه وتجاریه شرکت عثمانیه‌سی (ارضروم)
٢٠٠٠٠	عثمانلی آلیم وصاتیم شرکتی (درسعادت)
٤٤٠٠٠	بانق پوپولەر عثمانلی آنونیم شرکتی (سلانیك)
١٥٠٠٠	حامض قاربون اعمالنه مخصوص عثمانلی آنونیم شرکتی (درسعادت)
٤٧٠٨٠	اتحاد دکرمنجیلك آنونیم شرکت عثمانیه‌سی (درسعادت)
٥٥٠٠٠٠	ترکیه تجارت وصنایع بانقه‌سی (درسعادت)
١٠٠٠٠٠	خلیج واپور شرکتی (درسعادت)
٣٠٠٠٠	اخوت عثمانیه خالی آنونیم شرکتی (درسعادت)
٢٥٠٠٠	فلسطین تجارت بانقه‌سی (قدس شریف)
٢٠٠٠٠٠	ممالك عثمانیه‌ده تجارت وصنایع وزراعت شرکت ملیه‌سی (درسعادت)
٢٠٠٠٠	تجارت شرکت ملیهٔ عثمانیه‌سی (درسعادت)
١٠٠٠٠٠	زراعت واعمارات آنونیم شرکتی (سلانیك)
١٥٠٠٠	طربزون طوغله وکره‌مید وچنطو آنونیم شرکتی (طربزون)
٢٢٠٠٠	معادن وجواهر معدنیه آنونیم شرکتی (درسعادت)
١١٠٠٠٠٠	ترکیه ملی بانقه‌سی (درسعات)
٣٠٠٠٠	درسعادت اوتوبوس واومنیبوس آنونیم شرکتی (درسعادت)
٢٠٠٠٠	فس ومنسوجات شرکت عثمانیه‌سی (سلانیك)
١١٠٠٠٠	صوصیغرلق سیر سفائن واروا واسقا آنونیم عثمانلی شرکتی (درسعادت)
١٢٠٠٠	درامه زراعت شرکتی (درامه)
٢٠٠٠٠	شرکت ملیه (درسعادت)
١٠٠٠٠٠	تنمیهٔ سرمایه عثمانلی آنونیم شرکتی (درسعادت)
٤٤٠٠٠	پاشا بغچه‌سی کره‌مید وطوغله فابریقه‌سی آنونیم شرکتی (درسعادت)
١٥٠٠٠	عثمانلی صابون ویاغ اعمالاتی آنونیم شرکتی (درسعادت)
٥٠٠٠٠	درسعادت تجارت وزراعت وصنایع شرکت عثمانیه‌سی (درسعادت)
٥٠٠٠٠	ممالك عثمانیه‌ده صنعی چنطو وشوایدرولیك اعمالنه مخصوص ارسلان عثمانلی آنونیم شرکتی (درسعادت)
٢٠٠٠٠	شرق تجارت شرکتی (سلانیك)
فرانق	
٥٠٠٠٠٠٠	قره صو عثمانلی انونیم معادن شرکتی (درسعادت)

مینی مینی فلمنك ولی عهدی ، والده‌سنك قوجاغنده ، خلقی سلاملامغی اوکره‌نیور .

بخارا امیری

بخارا امیرسابقنك وفاتندن صوکره پترسبورغدن قارشی غزته‌لرینه یازلمشدر :

بخارا امیرینك وفاتی عالم اسلام ایچون بیوك برضایعدر . متوفی ۲٤ سنه اجرای حکومت ایلمشدر . بومدت حکومتك مملکتی اوزرنده‌کی تأثیراتی روس خارجیه نظارتی آسیا اوری شعبه‌سی مدیری موسیو تافت کچنلرده ایضاح ایلمشدر . امیر مرحوم سید عبدالاحد مملکتنك تعالیسنه ومدنیتی تعمیمه اوقدر صرف مساعی ایلمشدر که بخارا آسیا حکومتی آره‌سنده برنجی درجه‌ده برموقعی احرازه باشلامشدی . مشارالیه دائما روسیه ایله حسن مناسبات ادامه ایتمش اولوب چارنیقولاده بومخلصتی تقدیر ایلمکده وهر وسیله‌دن بالاستفاده متوفی امیره قارشی صمیمیت کوسترمکده ایدی . امیرك درایت وذکاسی سایه‌سنده صوك زمانلرده بخارانك روسیه ایله مناسباتی هیچ برزمان کوریله‌مین بردرجهٔ صمیمیت ابراز ایلمشدر .

امیر ، روسیه ممالکنده متمکن ملیتلرله اسلامك ترقیاتنه یاردیم ایتمك ایچون مبالغ مهمه صرف ایلمشدر . برمحلده جامع ویا مکتب انشاسی لازم کلنجه همان بخارا امیرینه مراجعت ایدیلیردی . بالخاصه صوك زمانلرده برچوق طرفدن بوبابده مراجعت وقوع بولمشدر . متوفی بعضاً اراضی ، بعضاً مصارفات انشائیه‌نك قسم مهمنی ، بعضاده لازم کلن مفروشاتی احضار وترك ایلیه‌رك ابراز حمیت ایدردی . روسیه حکومتی هرهانکی برمسئله‌ده اسلاملره لزومسز یره اظهار مشکلات ایلسه ینه بخارا امیری توسطایلردی . مشارالیه ایجاب ایدرسه اسلاملرك مطالب محقه‌سنی اسماع ایچون ایمپراطوره قدر مراجعت ایدردی . پترسبورغده‌کی جامع شریف امیرك تبرع ایلدیکی برعرصه اوزرینه انشا اولنمشدر . متوفی کچن ایلك بهارده بالذات جامعك وضع اساس رسمنی اجرا ایتمشدی . بومناسبتله بتون اسلاملر طرفندن بیوك برحرمت وتعظیمه مظهر اولمشدی .

مشارالیهك آنسزین وفاتی بالجمله اسلاملر ایچون کندیسنه قارشی بسله‌نیلن حسیات احترامپرورانه‌نك تظاهرینه وسیله اولمشدر . اسلام مطبوعاتی سید عبدالاحد حقنده اوزون مقاله‌لر نشرایتمکده ومشارالیهك

نامی روسیه مسلمانلری تاریخنده غیر قابل نسیان برصورتده محکوك قاله‌جغنی سویلکده‌درلر. الیوم روسیه اسلاملری آره‌سنده مشهود اولان اثر انتباه قسماً متوفانك ارشاداتی سایه‌سنده‌در .

یکی امیر سید عالم ۱۸۸۰ سنه‌سی کانون ثانیسنك اوچنده تولد ایتمشدر . مشارالیه ۱۳ یاشنده ایکن پترسبورغه کوندرلش و سواری مکتبنه داخل اولمشدر . سید میر عالم بوراده درت سنه تحصیل ایلدکدن صوکره چرکس قزاقلری آلاینده ملازم ثانی رتبه‌سیله ایفای خدمت ایلمشدر . کنج خان ۱۹۰۲ ده عمجه‌سنك کریمه‌سیله تزوج ایلمش واوزماندن بری بخاراده قالمشدر . مشارالیه ابتدا قورشان، بعده کرمین ولایتلرنده بولنمشدر. یکی امیر کچن سنه وقوعه کلن قاریشقلقلرده والی صفتیله بیوك برذکای اداری کوسترمشدر.

مشارالیه روسیه‌ده اکمال تحصیل ایتمش اولدیغندن روس محبی عد ایدلمکده‌در . پدرینك طلبی اوزرینه میر عالمك ولایت عهدی برقاچ سنه اول روسیه طرفندن قبول اولنمشدی .

ژاپونیالیلرك شهدامز حقنده‌کی تقدیساتی

ارطغرل فرقیننك ژاپونیا صولرنده ضیاع الیمنك اونجی سنهٔ دوریه‌سنده یاپیلدیغی کبی یکرمنجی سنهٔ دوریه‌سنه تصادف ایدن کچن سنه ایلولنك دردنجی کونی بشیوز سکسان شهید حقنده برخاطرهٔ معززهٔ موالاتکارانه اولمق اوزره (اوشیاموره) قریه‌سی ایله قرای متجاوره اهالیسی طرفندن ینه برآیین روحانی ومراسم تقدیسیه اجرا ایدلمشدر .

اشبو راسمه‌نك اجراسنه دلالت ایدن هیئت آیینه اشتراك ایدن بالجمله اهالی نامنه آیین مذکور حقنده مطبوع برراپورك حکومت معرفتیله حکومت عثمانیه‌یه تقدیمنی طلب ایلمش وبناءً علیه مذکور راپور ژاپونیانك لوندره سفیری موسیو طاقا آکی قاطو طرفندن لوندره سفارت سنیه‌سنه تقدیم ایدلمشدر .

راپور محتویاتی بروجه آتی اوچ قسمدن عبارتدر :

۱ — بوآیین روحانی حقنده تشویقات

۲ — آیین روحانینك پروغرامی

۳ — متشبثلرك وکیلی موسیو کیو، هی‌غاشی (مورو) سنجاغنك حاکمی موسیو قاطو، (می‌نی‌یامه) ضابطه رئیسی موسیو یوقاماکی ، (اوشیما) قریه‌سی مختاری موسیو هیشی غاکی ودیکر اوچ ذات طرفندن قرائت ایدیلن نطقلر .

سفارت سنیه‌دن بابعالی واسطه‌سیله بحریه نظارتنه کوندریلن مذکور راپور اوزرینه مجلس رؤسای بحریه‌جه حساس ومحترم ژاپون قومی طرفندن ارطغرل شهداسی وطولاییسیله عثمانلیلر حقنده شو صورتله ابراز اولنان مأثر احترامکاریدن طولایی عموم هیئت بحریه تنظیمی قرارکیر اولان تشکرنامه بالتحریر لوندره‌سفارت سنیه‌سی واسطه‌سیله ژاپونیا دولت فخیمه‌سنه ارسال اولنمق اوزره مقام صدارته تقدیم قلنمشدر.

دنیانك اك بیوك لیمانی

برعصردنبری فعالیت تجاریه نقطهٔ نظرندن دنیانك اك بیوك لیمانی هراون سنه‌ده برتبدل ایتمکده بولنمشدر . دیمك‌اولورکه بولیمانلر آره‌سنده غریب بررقابت جریان ایتمشدر . شمدی‌یه قدر دنیانك اك بیوك لیمانی لوندره وهمبورغ قونغدن صوکره بلچیقاده کائن آنورس لیمانی ایدی . بلچیقا غزته‌لرنده اوقوندیغنه کوره آنورس لیمانی تبدیل موقع ایتمشدر . شمدی دنیانك اك بیوك لیمانی نویورق لیمانیدر . فی‌الحقیقه اون سنه ظرفنده بولیمانه ایشله‌ین کمیلرك جسم استیعابیسی یوزده ٥٦ نسبتنده تزاید ایتمشدر. ارتق آنورس لیمانی ایکنجی موقعه تنزل ایلمشدر. چونکه عین مدت ظرفنده اکا ایشله‌ین کمیلرك جسم استیعابیسی یوزده ٥١ نسبتنده آرتمشدر . لوندره ایسه اوچنجی وهامبورغ دردنجی موقعه تنزل ایلمشلردر .

بلغارستانك نفوسی

صوك اجرا ایدیلن تحریر نفوسه کوره بلغارستانك نفوسی ٤,١٢٩,١٠٨ اولدیغی اکلاشلمشدر .

سال مالی

[١٣٢٥،١٣٢٦،١٣٢٧ بودجه‌لری حقنده مجلس ملیده جریان ایدن مذاکرات ومناقشاته مستند وبعض تتبعات ومطالعات ذاتیه‌یی متضمندر .]

مجلس ملینك اوچنجی دورهٔ اجتماعیه‌سنی کشاد ایدن نطق همایون : حیات مالیمزك کذارش تاریخیسنی محیط ، حال واستقبالمزی مصوردر — مشروطیتی متعاقب استقراض مجبوریتلری ، ١٩١١ استقراضی ، یاخود « حادثهٔ استقراض » — عثمانلی بانقه‌سیله مناسبات — موسیو رووییه‌وغروبی — المان غروبی — افکارده تحول ؛ ویرکومی ، استقراضمی ؟ — استهلاکات ویرکولری — ١٣٢٧ بودجه‌سنده‌کی آچیق دوقوز ملیونمی ؟ — بوسنه‌یی کچن سنه‌کی الان بورجیله کچیریرز — کله‌جك سنه ؟ عادی بودجه‌مز آچیقسز اولاجقمی ؟ — بوواردانه کوره مطلقا آچیق اولاجق — اویله ایسه نه‌یاپاجغز ؟

سالنامهٔ ثروت فنونك سال مالی قسمنه مجلس ملینك اوچنجی دورهٔ اجتماعیه‌سنی کشاد ایدن نطق همایونك امور مالیه‌مزه متعلق فقراتیله باشلیورم :

« برطاقم احتیاجات مبرمه ومهمه‌نك سعهٔ حاله تأخیر اولنه‌مامسی وواردات دولت برترقیٔ مطرد ارائه ایدیورسه‌ده اقدمجه تصور ایدلمش بولنان بعض منابع جدیدهٔ وارداتك هنوز حیز حصوله کله‌مامسی سنهٔ آتیه ایچون دخی بودجه‌مزده سنهٔ حالیه‌ده کندن آز وفقط مهم برآچیق احداث ایده‌رك استقراضه مراجعت لزومنی ادامه ایتمشدر . دولتمزك استقبال مالیسنده‌کی استعداد وسعتدن قطعیاً امین اولمقله برابر آچیغك ممکن مرتبه دون اولمسی وجوبی دائما نظر دقتده بولندیرلمیدر . آزوقتده توازن مالینك حصولیله دهاواسع برمقیاسده مصارف مثمره واسباب عمرانیه‌یه حصر همّمات اولنه‌بیلمسی ایسه تمنیاتمدر . »

ملت ومشروطیت عثمانیه ایچون پك قیمتدار اولان ذات اقدس حضرت پادشاهینك شوکلام مطبوع همایونلری اوچ سنه‌لك حیات مالیمزك کذارش تاریخیسنی محیط ، حالی واستقبالی مصوردر .

عثمانلی انقلابنك حل ایده‌جکی مسائل حیاتیه‌دن باشلیجه‌سی ، حیات مالیمز مشروطیته نائل اوله‌لی نه‌حالده‌در ؟ شیمدی‌یه قدر ناصل یاشادق ، ناصل یاشیورز وناصل یاشایاجغز ؟ کچن هفته مجلس مبعوثانده ایکی کون تمادی ایدن بیاناتنده ، مالیه ناظری جاوید بك‌ده بوسؤاللره جواب ویرمکه چالیشیوردی .

اوچ سنه‌لك تاریخچهٔ مالیمزك الڭ مهم والڭ نازك جهتی شبهه‌سزكه، بودجه‌لرمزده‌كی آچیقدی. مشروطیته نائل اولدوغمز ۱۳۲٤ سنه‌سی بقایاسنی استقراض ایله كچیردیكمز كبی ۱۳۲۵ ، ۱۳۲٦ سنه‌لری بودجه‌لرینی ده استقراض ایله‌دویوردق . ونهایت بوصوك ۱۳۲۷ بودجه‌سنده‌كی آچیغی ده استقراض ایله قاپایاجغز .

فی الواقع ، الڭ قوتلی وزنكین حكومتلرك استقراضدن اجتناب ایده‌مه‌دكلرینی ویكی برفیض اقتصادی‌یه ، یكی برتوازن مالی‌یه نائل اولمش حكومتلرك‌ده منابع اجنبیه‌دن استفاده ایله مقصده واردقلرینی نظر دقته آلیرسه‌ق اوچ سنه‌لك سیاست مالیه‌مزی قطع واستیلا ایدن طریق استقراضدن قورقمامز لازم‌كلیر. یالكز اختیار ایدیلن استقراضاتك معقول ومثمر برصورتده استعمالنی تأمین ایتمه‌لیدر . یوقسه هركس طرفدن تصدیق اولونور برحقیقتدركه عثمانلی مشروطیتی (۱۰) تموزده برخرابیت احتضار ایچنده بولدوغی حكومتله ، اوآلات ووسائط ایله اداره اولوناماز‌دی . حیات عمومیه‌یه برنظام ویرمك ، ونطق همایونده « سعهٔ حاله تأخیر اولونامایان برطاقم احتیاجات‌مهمه ومبرمه » صورتنده اشارت‌بیوریلان بعض تنظیمات واصلاحات ایله برنظام حكومت تأسیس ایتمك ایچون پاره‌یه لزوم واردی . « تحصیلاتك انتظامی مصارف تحصیلیه‌یه، رسومات وپوسته معاملاتنك تزاید وارداتی برطاقم مصارف‌تأسیسیه‌یه ، مملكتك‌امنیت داخلیه‌سنك وجودی پولیس وژاندارما تشكیلاتنه ، مملكتمزك بقاسنی وسلامتنی تأمین‌ایده‌جك اولان اردولریمز مصارف تشكیلیه‌یه ، عدلیه‌مز تشكیلاتنه ، معارفمز مكتبلره ، استحصالات یوللره ... » وبونلرك هپسی مهمجه حاضر پاره‌یه توقف ایدیوردی . ترقی ، نظامك محصلهٔ ضروریه‌سیدر . قوتلی وعادل برحكومت تأسیسنه ، حیات عمومیهٔ معشریه‌یی تنظیمه صرف ایدیله‌جك پاره ینه پاره كتیرر . دیشاریدن ، یابانجیدن آلنوب بویله اهمیتلی شیلره صرف ایدیله‌جك پاره‌نك منافعی ویریله‌جك فائضی مثللرله تجاوز ایدر . دیكر طرفدن مملكت ثروت طبیعیه‌سی اقتضاسنجه آز زمانده پك مهم فیوضات اقتصادیه‌یه ومهم بورجلری ایفایه مساعد شرائطی حائزدر .

حیات مشروطیتمزك ایلك دورلرنده محافل مختلفهٔ سیاسیه‌نك امور مالیه‌مز حقنده‌كی مطالعاتی بوصورتله خلاصه اولونابیلیر . اوروپالی زنكین ملتلرك عثمانلی انقلابنه قارشی مساعد وضعیتلرندن استفاده واستقراضده هركس اصابت كورویوردی. ذاتاً دارهٔ احوال ایچون بوندن باشقا چاره یوقدی .

ایشته بو اعتبارلرله‌دركه، مشروطیتك ایلك ۱۳۲۵ بودجه‌سی اوچیوز سكسان كسور ملیون غروش آچیقله مجلسه عرض اولندیغی حالده برطرفدن ایشلرنده موفق اولمق غیرتنده بولونان ناظرلر ودیكر طرفدن دائره‌لرینه خدمات نافعه‌ده بولونمق ارزوسنده‌كی مبعوثلر طرفدن

كوستەريلن احتياج ولزوم اوزرينه انجق ٥٤٦،٨٥٨،٣٧٢ غروش آچيقله قانونيته اقتران ايتدى. ١٣٢٦ سنەسى بودجەسندە ايسه مصارف فوق العادهٔ عسكريه ونافعه ايله ٩٦٧،٨٦٨،٢٩٧ مليون غروشلق مهم بر آچيق واردى . حكومت ايلك احتياجلرينى و ١٣٢٥ بودجەسندەكى آچيغى ١٩٠٨ و ١٩٠٩ سنەلرندە ، شرائط مساعده دائرەسندە عقد ايتديكى اون ايكى ميليون كسور ليرالق استقراضلرله قاپايه بيلديسەدە ١٣٢٦ بودجەسنك، وارداتك برثلثندن فضله آچيقله چيقديغى واوچنجى بر استقراضه مجبور اولدوغى صرەلردە تكون ايدن بعض حادثات ايله بورج پارەبولمق كوجاشدى. وبواستقراض ماليەناظرى جاويدبكك بالذات ديديكى كبى بر ـ حادثهٔ استقراض ـ حالنى آلدى . بوتون عالم بو ايشـله مشغول اولدى . حادثەنك لدنيات حقيقيەسنى سويلەمك ايچون ماليه ناظرى جاويد بكك ؛ ـ بانق عثمانينك اوتەدن برى اعتياد ايتـديكى تحكمه غير متحمل بر وضعيت آلەرق بانقايه امنيت واعتبار ايتمديكنى ايلرى سورمك ايجاب ايدر :

«١٩٠٨ استقراضندن برى خزينهٔ ماليه بانقايه بورجلو اولمايوب الاجقلى اولدوغندن سنهٔ حاليه حزيراننده پارەيه احتياج كوروتمەسى اوزرينه ٪٧ اوزرندن حساب جارى آچيلاجغنه مذكور اسـتقراض تحويللرينك صاتلماسى تنسيب ايدلمشدى . عثمانلى بانقاسى ايسـه ٨٦ دن فضله فيأت ويرمەدى . وحكومت برميليون ليرالق تحويلاتى پارسده قرەدى موبيليه بانقاسنه عثمانلى بانقاسنك فيأتندن يوزده ايكى فضلەسنه صاتدى .

حكومتله عثمانلى بانقاسنك مناسباتى بووسيله ايله كركينلشديكى كبى ، ينه بووسيله ايله پارسده اسبق باش وكيل وماليه ناظرى موسيو رووبەنك رياستنده بولوندوغى (قرەدى موبيليه) مؤسسەسى ايله مناسبت باشلامش اولويوردى .

ديكر طرفدن عثمانلى بانقاسى ـ اهميتلى فرانسز سرمايەسى ـ اولدوغندن فرانسه حكومتجه اهميت مخصـوصەيى حائزدى . وعثمانلى ماليه نظارتنه كلن مشـاور موسيو لورانك ويرديكى اصلاحات ماليه پروژەسـنده ماليه نظارتى امور نقديەسـنك ـ ترەزورەرى ـ بانقايه توديعى بر اسـاس تشكيل ايديوردى . ماليه ناظرى جاويد بكله عثمانلى بانقاسى آراسندەكى مناسـباتك كركينلكى ترەزورەرى ايشنىدە طبيعتيله تعويق ايديوردى . نتەكيم ، موسيو لورانك بو ايشه دائر لايحەسى ماليه ناظرينك فكرى دائرەسـندە بعض تعديلات ايله مجلس مبعوثانه سـوق ايدلديكى حالده انجمنجه رد ايدلدى . «چونكه ، جاويد بك بوايشى تسهيل ايتمەدى . »

ايشته بوسيلرله مملكتده موقعى پك تهلكەلى كورەن عثمانلى بانقاسى اوروپا پياسەسنى ولولەيه ويردى . حكومتك ١٣٢٦ آچيغى قاپامق اوزره عقـد ايدەجكى اسـتقراضه مانع اولمق ايچون بيك درلو دولابلر دوندى. عثمانلى حكومتنه، استقلال ماليسنه خلل ويرەجك تكليفلردە بيله بولوندى . حكومت وبالخاصه ماليه ناظرى جاويد بك بويوك برمسئوليت قارشيسنده صوك

دقیقه‌یه قدر مقاومت وپارسده موسیو رووبه غروبیله قرارلاشان استقراضك فرانسه حکومتنجه بورسایه قبول ایدلمه‌یه‌جکنی اکلایارق فرانسز بیاسه‌سیله قطع مناسبت ایتدی .

بو صره‌ده آلمان سرمایه‌دارلرینك وقوع بولان مراجعتی اوزرینه حکومت عثمانیه ٪ ٥½ فائض و ⅛ قومیسیون ایله مایس ابتداسنه قدر ٥.٥ میلیون لیرا استقراض ایله‌دی . یالکز بیاسه‌نك ایجاباتی ، انکلتره والمانیا بانقه‌سی اسقونطو فیئاتلری یوزده بشه چیقدیغی ایچون اخراج معامله‌سی احتیاطاً ایکی اوچ وعده ایله تأخیر اولونمشدر . [بو ٥,٥ میلیون شیمدیلك اوانس حالنده‌در . استقراض کومروك وارداتی قارشیلق اولمق اوزره ١١ میلیون لیرا اوزرینه عقد ایدلمش ؛ ٧ میلیونی قطعیدر ، ٤ میلیونی ١٣٢٧ بودجه‌سنك قانونیتنه تابعدر.]

حادثهٔ استقراض ایشته بو صورتله قسماً زائل اولمشدی . فرانسه و آلمان بیاسه‌لری فرقندن صوك استقراض براز بهالی‌یه مال اولدیسه‌ده مبعوثلردن برینك دیدیکی کبی حیثیت دولت میلیونلر قیمتنده‌در . شو قدرکه ، ایشی یاقیندن تعقیب ایدنلردن بعضلرینك تقدیراتنه کوره جاوید بك بو حادثه‌یی دعوت وتسریع ایتمشدر. اساساً دها معتدلانه حرکت ایدلسه‌یدی، بوتون بو حادثاته ، اعتبار مالیمزك معروض اولدوغی بو تهلکه‌لره محل قالمایاجقدی : ومالیه انجمننك تلقیسنه کوره « ١٩١١ استقراضی بزم ایچون هیچ بر وقت اونوتولامایاجق بر درس عبرت اولمالیدر .

قره‌دی موبیلیه غروبی طرفندن سرد ایدیلن شرائط مقاوله ایله آلمان غروبی ایله امضالانان مقاوله آراسنده‌کی فرق مادی ، بویوزدن آیلرجه له وعلیهمزده سویله‌نن سوزلر و ملتك اوغرادیغی تأثر وهیجان ، فی الحقیقه اونوتولور شیلردن دکلدر . و بزی تکررندن اجتنابه سوق ایتسه یریدر . » انجق « بعض زمانلر واردرکه ، یا یورویه‌جکسکز ویاخود یورومه‌یوب‌ده دورورسه‌کز دوشه‌جکسکز » وبعض ایی و امین دورلر واردرکه ، مطلقا قورطنه‌لردن صوکرا کلیر . بو استقراض حادثه‌سنك فرانسه ایله مناسباتمزی دها جدی بر جریانه صوقدوغی موسیو پیشونك صوك بیاناتیله اکلاشیلدیغی کبی فرانسه‌نك مادرید سفیر سابقی موسیو ره‌ووالك - موسیو ده‌فس برینه - عثمانلی بانقاسی مدیریت عمومیه‌سنه تعیینی اوزرینه حکومت عثمانیه‌نك بانقا ایله عقد ایتدیکی ائتلافه خدمتی انکار اولوناماز . شوحالده دینیله بیلیرکه ، شو حادثهٔ استقراضك ظهوری ایله جاوید بك اغیر مسئولیتلره معروض اولمقله برابر ذکاسی ومتانتی سایه‌سنده حادثه‌نك بوتون محذورلرینی ازاله ایده‌رك وایلری‌یه دوغرو یورویه‌رك اعتبار مالیمزك بر آز دها برقازانماسنه دلالت ایتمشدر .

١٣٢٦ بودجه‌سی آچیغنك کوجلکله قاپانماسی و بو حادثهٔ استقراض مملکتده بر انز انتباه حاصل ایله‌دی. شیمدی‌یه قدر استقراض ایله بودجه آچیغنی قاپامقدن، اهالی‌یه بار اولمامقدن باشقا بر شیدن بحث اولونمادیغی حالده شیمدی - ویرکومی، استقراضمی؟ - سوأللری وضع وایراد اولونیوردی.

بو سوأله افکار عمومیه‌جه، مجلس مبعوثانجه مختلف و ـ عندی دینیله‌جك قدر ـ هر درلو قوای تأییدیه‌دن مجرد جوابلر ویرلدی . بو وسیله ایله : بعضلری برقاچ میلیون لیرا سرمایه ایله مملکت سرمایه‌سیله ملی بر بانقا تأسیسندن و حکومتك احتیاجاتنی بو بانقا واسطه‌سیله تسویه‌دن ، بعضلری استقراض داخلیدن بحث ایتدیلر . عجبا مملکتمزده چابوجاق طوپلاناجق ، بر بانقانی ویاخود داخلی بر استقراضی غدالاندیره‌جق درجه‌ده پاره وارمیدی ؟ ضرب اولونان آلتونلره و مداولات عمومیه‌یه نظراً مملکتده موجود آلتونك بر بانقایی دکل برقاچ بانقایی ، بر استقراضی دکل ، برقاچ استقراضی تأمین ایده‌جکی شبهه‌سزدی . انجق بر بانقانك تأسیسی ، بر استقراضك عقدی ایچون اول امرده مملکت سرمایه‌دارانده بعض عنعنات و اعتیاداتك حصولی لازمدر . بو کون مملکتده ملی بر بانقایی اداره ایده‌جك (ملی و متفنن آدملر) محدود اولدوغی کبی حکومتده‌ده هنوز منابع داخلیه‌دن استفاده ایده‌جك قدر قوت و اعتبار حاصل اولمامشدر. شو حالده بو سؤاللر مقصدده موافق جوابلره نائل اولامازدی . انجق تکالیف موجوده‌یه قسماً ضمیات ایله آچیغی قاپامق ممکن دکلمیدی ؟

١٣٢٦ بودجه‌سی مصارف عمومیه‌سنی (٣٠) میلیون فرض ایتدیکمز اهالی‌یه تقسیم ایدرسه‌ك (١٠٢$\frac{1}{2}$) نسبتنی بولورز . دیمك که ، افراد عثمانیه‌دن هر بری وسطی اوله‌رق دولته بو نسبتده بر پاره ویریبور . حال بو که ، فرانسه‌نك درت میلیار یوزسکسان کسور میلیون فرانقلق (١٩١٠) مصارفنه و (٤٠) ملیون اهالیسنه کوره بو نسبت سنه‌ده (١٠٠) فرانق ، انکلتره‌نك (١٢٠) فرانق ، آلمانیانك (٨٠) فرانق بولویور . بو معظم دولتلرك بودجه‌لری ثروت ملیه‌لری ایله متناسبدر . و کندمزی اونلره قیاس ایتمك غریبدر . دوغرو فکرلر ... فی الواقع بو کون بر فرانسز ، بر آلمان ، بر انکلیز ، حکومته بر عثمانلینك حکومته ویردیکندن (٥ـــ٦) نسبتده فضله تکلیف ویرمکده ایسه بونلردن هر بریده ثروت و معرفتجه بر عثمانلیدن شبهه‌سزکه ، (٥ـــ١٠) مثل فضله قیمتی حائزدر. شو قدر وار که ، حیاتده هر شی متناسبدر. بو کون اوروپا بزدن زنکین ایسه اوراده حیاتده او نسبتده کوچ و بهالیدر. مملکتمزده ایسه وسعت حیات اهالی‌یی عطالته سوق ایده‌جك درجه‌ده‌در، دینیله‌بیلیر . شرقده هنوز [آجلقدن اولوم] تهلکه‌سی یوقدر . زنکینلر پك چوق دکل ، فقط هر کسده معیشت اسبابی موجوددر . بونك ایچون بزده طرح تکالیف دها عادلانه اساسلره استناد ایده‌بیلیر .

دیکر بر اعتبار ایله بز اوروپالیلر قدر زنکین دکلز . فقط اونلرله محاطز . حقمزی طانتدیرمق ، کندمزه حرمت ایتدیرمك .. خلاصه ، اونلرله کچینه‌بیلمك ایچون اونلر قدر قوتلی اولمالی‌یز . حال بو که ، تدارکات عسکریه ، بری و بحری اولسون ، نه قدر بهالی‌یه مال اولویور ؟ بر اوبوس یوزلرجه لیرا ایدیور ، بر کمی سنه‌ده بیکلرجه لیرا مصرف ایستیور ! و بو نتیجه ایله حربیه و بحریه بودجه‌لری قاباریور ...

شو حالده اوروپاده تأمین موجودیت ایچون مصرفه و بو مصرف ایچون تکالیفك بر آز تزییدینه لزوم وار . ثروتمز یوقسه‌ده وسعت حیاتمزدن بر آز قصر ایله دولتك بودجه‌سنی دولدورمق بر وظیفهٔ وطنپرورانه‌در .

حادثهٔ استقراضك اك ضجرت آور ادوارنده تأثر وحمیتله یورودیلن پارلاق منطقلر ، فداکار فکرلر ....

شوقدر وارکه، یوقدن نه آلنابیلیر . ویرکونك تزییدی مملکتك طبیعتنده مکنوز فیوضات اقتصادیه‌نك انکشافی ایله دوغرودن دوغرویه علاقه‌داردر . بو انکشاف ایسه مملکتده داخلاً وخارجاً بر دورهٔ سکون وراحتك تأمینیله مناسبتده‌در . شو حالده مصارف حربیه وبحریه‌یه ، بعض تشبثات نافعه وعمرانیه‌یه ... محتاج ومجبورز. ایشته بر دائره‌که ، متمادیاً دونر واوچی بولوناماز : ویرکویی ارتیرمق لازم ، فقط اولا ثروت طبیعیه‌نك انکشافی ؛ بونك ایچون‌ده بر دورهٔ سکونك تأمینی، اویله ایسه قوای حربیه، بوده پاره‌یه و ویرکویه متوقف، کورولویورکه ، بونك ایچندن چیقمق قولای دکل .

انجق ویرکولر بالواسطه وبلاواسطه اولمق اوزره ایکی‌یه آیریلیر. مکلفدن بالذات تحصیل اولونان ویرکولره ضمائم اجراسی موافق اولماسه‌بیله دولتلرك بودجه آچیقلرینه اك بویوك امداد اولان بالواسطه ویا استهلاك ویرکولرندن استفاده خاطره کلیر . برکره کومروکلر هر یرده اك زنکین برمنبع وارداتدر. مواد منبهه‌یه ، کئوله ، شرابه، توتونه وسائره‌یه وضع اولوناجق استهلاك ویرکولری ، انحصارلر عثمانلی ایمپراطورلغی کبی بو موادك مبذولیتله استهلاك اولوندوغی بر مملکتده پك بویوك بودجه آچیقلرنی قاپامغه کافی برمنبعدر .

فی الواقع استهلاکات داخلیه‌یه وانحصارلره عائد شو ارقام بو منابعك ممالك سائره‌ده‌کی وارداتنی ویزده‌کی قوای الاستیقیه‌سنی کوستەریر .

١٩١٠ سنه‌سی بودجه‌لرینه کوره درت مملکتده بعض استهلاکات داخلیه‌یه وضع اولونان رسوم:

	میلیون ، ملیار فرانق	
آلمانیاده	١, ٠١٢	توتون ، شکر ، طوز ، کئول ، بیرا
انکلتره‌ده	٩٥٠	اسپرتو وبیرا اوزرندن
فرانسه‌ده	٧٨١	بیرا ، کئول ، شکر .. الخ
روسیه‌ده	٧١٠	مشروبات، توتون، سیغاره کاغدی، شکر، نفت، کبریت
ترکیه‌ده	٧	شراب وکئول

ینه ١٩١٠ بودجه‌لرینه کوره انحصاردن :

	میلیون، ملیارفرانق	
روسیه	١, ٩١٧	کئول انحصارندن
فرانسه	٥٥١	توتون ، کبریت وباروت
ترکیه	٢٢	توتون وطوز

سائر مملکتلرده میلیارلره بالغ اولان بواستهلاك وانحصار ارقامنك بزده اوتوز میلیون فرانقه بیله بالغ اولماماسی قارشیسنده انسان برخزینهٔ لایفنی بولدوغنه قانع اولور. وحقیقةً حال حاضر مالیمزه نظراً بومنابع قولایلقله فنا بولماز برخزینه‌در. فقط ینه بوراجقده قاپیتولاسیونلر خاطره کلیر. ماضینك بر یرکذاری اولان بوتعهدات ایله بز بوکون اوروپا دولتلرینك مطالعه‌سنی آلمادن نه بر کومروك فضله‌سی، نه بر انحصار وضع ایده بیلیرز. ایشته بوسبیلرله اك مساعد امکانلره قارشی اك مزعج امکانسزلقلر ایچنده یووارلانوب کیدییورز ...

مع مافیه: حکومت ادخالاتك حال حاضرده تابع اولدقلری (آدوالورم) ÷ (١١) رسومك ÷ (١٥) ه ابلاغنه بدایت مشروطیتدن بری چالشمقده اولمقله برابر کومروك اساسی‌ده دکیشدیره‌رك (آدوالورم) قیمت وتخمین اصولی یرینه تعرفه اصولنی وضع چاره‌لرینه توسل ایتمشدر. بوسنه ـ هرسك پروتوقولنده ترکیه واوستریا آراسنده تعرفه‌اصولك تطبیقی اساسی قبول ایدلمشدر. دیکرطرفدن شیمدی‌یه قدر (انحصار ـ شرکت) اصولیله اداره اولونان توتونلرمزك دها صاغلام براصوله ربطی ایچون تدقیقات لازمه‌ده بولونلقده وکئولك برانحصاره ربطی آرزو ایدلمکده‌در.

*
* *

١٣٢٦ بودجه‌سندن و ـ حادثهٔ استقراضیه ـ دن صوکرا جریان ایدن بوتون بومطالعات وتشبثات ١٣٢٧ بودجه‌لایحه‌سنك ٣,٥٤٩,٦٠٦,٦٤٧ غروش مصارف عادیه و ٢,٨٣٩,٤٩٢,٥٠٠ غروش واردات وشوحالده ٧١٠,١١٤,١٤٧ غروش آچیقله مجلسه ورودینی منع ایده‌مه‌دی. چونکه «اقدمجه تصور ایدلمش بولونان بعض منابع جدیدهٔ واردات هنوز حیز حصوله» کله‌مه‌مشدر. حال بوکه، ٣٢٦ ده قبول ایدیلن فوق العاده حربیه بودجه قانونی موجبنجه تسویه‌سی ایجاب ایدن ١٧٥,٠٠٠,٠٠٠ غروشله معارف ونافعه نظارتلرینه فوق العاده اولان تأدیه ایدیله‌جك ١٠,٠٠٠,٠٠٠ غروش داخل حساب ایدلدیکی تقدیرده آچیق مقداری (٩) میلیونه تقرب ایتمش اولور. (١٣٢٦) بودجه آچیغنك اون بچق میلیونه یاقین اولدوغنه باقیلیرسه (١٣٢٧) بودجه‌سی آچیغی دها آزدر. فقط کچن سنه‌لردن بر آز آز ویاچوق اولسون، کله‌جك سنه ایچون مهمجه بر آچیغمز واردر. وبو آچیق حکومتك کله‌جك سنه ایچونده «استقراضه مراجعت ایتمه‌سی لزومنی ادامه ایتمشدر.»

مع مافیه ١٣٢٥ آچیغنك تطبیقاتده ایکی میلیون یدی‌یوز کسوربیك لیرا اولارق تحقق و ١٣٢٦ بودجه‌سنك اون‌میلیونی کچن آچیغنك ٥,٥ میلیون لیرا ایله قاپادلماسی کوسته‌رر که، سنهٔ آتیه آچیغی‌ده تطبیقاتده (٩) میلیوندن چون دون ظهور ایده‌جکدر. وبودجه انجمننك (١٣٢٧) آچیغنك (١٩١١) آلمان استقراضی بقیه‌سیله قاپانماسی حقنده‌کی تخمینی دوغرو

چیقماسه‌بیله ، دنیله‌بیلیرکه، حکومت آریجه استقراضه محل قالمادن ، کوچوك برخزینه معامله‌سیله تسویهٔ احتیاجات ایده‌بیله‌جکدر .

دیه‌لکه ، کله‌جك سنه‌ده قسماً بورجله یاشایاجغز . فقط بوالی‌نهایه دوام ایده‌من . بورج ایدندکجه بودجه‌مزده برفائض، اوبورجی اطفا ایده‌جك برتخصیصات آرمغه مجبورز. بوصورتله مصرفز ایچون منابع اجنبیه‌دن استعانه ایتدکجه بودجه‌مزی ، حیاتمزی دارلاتیورز دیمکدر . فی‌الواقع « بودجه آچیغنك برفضیلت تربیتکاریسی واردر » فقط، احوال اقتصادیه‌لریله، واردات ملیه‌لریله متناسب اولمایارق « بودجه آچیغنی قاپاتمق ایچون - متمادیاً - استقراضات خارجیه‌یه مراجعته مجبور اولان دولتلر استقلال مالیلرینی تحدید ایتمش اولورلر . »

دیون عمومیهٔ منتظمه‌مزك ١ ایلول ١٣٢٦ ده‌کی یکونی ١١٨،٦١٦،٩٥٩ عثمانلی آلتوننندن عبارت بولنیورکه ، مصارف عمومیه‌سیله (٦،٥) میلیون آلتونی متجاوز مرتبات سنویه‌سی واردر . سنه‌نك (٢٦) میلیوندن واردات عمومیه‌سنه نظراً ÷ ٢٥ نسبتنده‌در . فرانسه‌نك ١٩١٠ ده بر میلیار ٣٢٦ میلیون کسور فرانقلق دیون عمومیه ترتیب سنویسنی کوز اوکنه کتیریرسه‌ك بونك بزده‌کی نسبتی‌ده تجاوز ایتدیکی کورولورسه‌ده، بوقیاس ، باطل وقیاس مع‌الفارق اولور. بوراده فرانسز مملکتنك احوال عمومیهٔ اقتصادیه‌سنی موازنه ایتمك ویالکز ممالك اجنبیه‌ده (٤٠) میلیاردن فضله فرانسز سرمایه‌سنك ایشله‌دیکنی خاطره کتیرمك لازمکلیر. بزم دیکر مملکتلرده جریان ایدر نه‌قدر پاره‌مز وار ؟! حال بوکه ، بورجمز بواوچیوز یکرمی‌التیده کوردیکمز مقداردن‌ده عبارت دکلدر . مالیه‌نظارتنك همتیله قسم اعظمی تسویه ایدیلن درت میلیونه یاقین آوانسلرله آز زمانده کندیتی قورویاجق اولان دمیر یوللر تأميناتی ومعاشات ذاتیه وتقاعدیه‌ده دیون منتظمه‌مزدن معدوددر .

١٣٢٧ انجمن مضبطه‌سنده کوروله‌جکی اوزره متقاعدین ومعزولین صندقلرینك دور سابقده ٢٨،٠٠٠،٠٠٠ غروشدن عبارت مصرفی ، شیمدی (٢٢١) میلیون کسور غروش آچیغی اولمق اوزره ٣٢٣،٣٢٨،٣٦٠ غروشه بالغ اولمشدر . مملکت وملت خدماتنه حصر نفس ایدنلرك تأمین حیات واستقباللری حکومت ایچون بروظیفه ، بربورج ایسه‌ده خزینه‌نك ودولتك شومضایقه‌لی ادوارندن ایکی میلیون لیرالق بوفرقی اعظام ایتمه‌مك ممکن دکلدر . بوحالی برطرفدن بعض نظارك معیتلرینی مبالغه کارانه وقایه ایتمه‌لرینه عطف ایتمك نه‌قدر جائز ایسه اصول تقاعدیه‌نك عالمانه وعادلانه براساسه مستند اولمادیغنه ویرمك‌ده اوقدر دوغرودر . دیکر طرفدن تنسیقات وذیل تنسیقات قانونلرینك وبالخاصه « عدل واحسان » سیاستنك بوایشلری تشویش ایتدیکنی ذکر ایتمك‌ده موافق انصافدر . بوکون شوحال ضعفنده ، دولت ، خدمتنده برایکی سنه بولونمش وحالا حیاتنی قازانمغه لایق کنج ، تقاعده مستحق علیل وپیرفانی قادرو

خارجی، معزول ویا تقاعد کن جوازاستخدام قراری آلمش مأمورلردن مرکب برار دو بسله‌مکده‌در. باقالم مجلس ملی بومسئله‌لر حقنده نه‌قرار اتخاذ ایده‌جکدر؟

ونهایت منتظماً تسویه‌سی ایجاب ایدن بودیون خارجنده (٢٠) ملیون لیرایه یاقین بریکون طوتان دیون غیر منتظمه‌مز واردر. بویکوندن مهم برقسمی عثمانلی زراعت بانقاسنه، وجودلرینی وطنك سلامتی اوغورنده افنا ایدن عسکرلره ویتیملرینه عائد اولدوغی کبی برقسم مهمی‌ده تهلکه‌لی زمانلرمزده حکومته معاونتده بولونان وطنپرورانه عائد بربورج، مقدس بر امانتدر. وبو بورج و امانتلرك برآن اول هرهانکی صورتله اولورسه اولسون ایفا واعاده‌سی ـ بومعاملات دور سابق ویا دور لاحقده اولسون ـ عثمانلی ایمپراطورلغی ایچون برعدالت وحیثیت مسئله‌سیدر.

بواعتبارلرله کورویورزکه، دیون حاضره‌مز حیات یومیه ویا سنویه‌مزی اداره ایچون یکیدن بورجلره مساعد اولمایاجق درجه‌ده مهمدر. اونك ایچون مالیه ناظرینك (١٣٢٨) حیات طبیعیه مالیه‌سنی آچیقسز توزینه عائد قراری بوتون ملت طرفندن بشارت مخصوصه ایله تلقی ایدلمشدر.

انجق ١٣٢٧ بودجه‌سنده (٩) ملیون لیرایی بولان ـ حقیقتده (٥) ملیون دیه‌لم ـ آچیغی ١٣٢٨ ده قاپامق، بو بروقعهٔ خارق العاده‌در. بو بویوك وقعه ناصل حاضرلاناجق؟ مالیه ناظر محترمنی، اطرافمزی، برآزده کندمزی دیکله‌یه‌لم:

مالیه ناظری بیاناتنده: «بزم ایچون، بیلمه‌لیسکزکه افندیلر، کله‌جك سنه‌دن اعتباراً احتیاجات عادیه‌مز ایچون استقراض عقدایده‌بیلمك قاپوسی قاپاناجقدر.» دیورو ١٣٢٧ بودجه‌سنده کوروله‌ن آچیغی نه‌قدر تنزیل ایتسه‌ك ینه بش، بش بچق ملیون التونلق برآچیق قالاجغنی سویله‌دکدن صوکرا بونك ناصل قاپانابیله‌جکنی ایضاح ایدیور: «دولتلرك النده مصرفلرینی صورت عادیه‌ده تأدیه ایتمك ایچون برتك واسطه واردر. اوده تحصیل واردات». فی الواقع طرح وتوزیع تکالیف نه‌ماهیتده وهانکی اساسه مستند اولورسه اولسون موفقیتی تأمین ایده‌جك امور تحصیلیه‌نك یولنده ووقتنده اجرا سیدر. تحصیلاتك احوال اقلیمیهٔ مملکتله متناسب زمانلرده، امین ومتخصص مأمورلر طرفندن ایفاسی تحققاتك تمامیٔ تحصیلنه خدمت ایدر. دیکر طرفدن مطرحلرك یاقیندن تدقیق وتعقیبی امور تحصیلیه ایچون دیکر مهم براساسدرکه، تزاید وارداته یکانه چاره‌در. تحصیلدارلر هیئتنك یکیدن وتقیدات مخصوصه ایله تشکیلی واوروپاده اکمال معلومات ایدن هیئت تفتیشیه‌نك فعالیتی بوخصوصده بویوك امیدلر ویرر. وصوك ایکی سنه بودجه‌لرنده وارداتك ٢٥ ملیوندن ٢٨ ملیونه بالغ اولماسی بوکا قیمتلی بردلیلدر. برملیون لیرایه یاقین، بدل عسکرینك، کومروك تجهیزاتنك وسائر اوفاق تفك بعض تکالیفك عفوینی‌ده حساب ایدرسه‌ك

وارداتك حقيقتده درت ميليون تزايدی قبول ايدلمك لازم كلير . انجق بو تزايدك برتزايد حقيقی اولماديغی ، بقايانك تحصيلندن عبارت اولدوغی‌ده ايلری سورولويور . بز بو تزايدك بقايا قدر ، معاملات ماليه‌نك مظهر اولدوغی انتظام تدريجی‌يه تعلقه قانع ايسه‌كده ، بقاياده اولسه مادامكه ، بوبقايا تحصيلاتی هرسنه تزايد ايتمكده‌در. بو، بالنفس براثر انتظام وصلاحدر. حال بوكه ، ۳۲۷ موازنه‌سی لايحه‌سنه مربوط تحصيلات جدوللرندن عياناً ا كلاشلديغی اوزره واردات‌ده برترقیٔ نسبی‌يه نائل اولمشدر . استهلاك رسومنك وكومروكك تزايدنده ايسه بقايا موضوع بحث اولاماز .

بوتون بوتفصيلاتدن ماليه‌ناظرينك برنقطهٔ‌نظرينی استخراج ايتمش اولورز: «ايرادی چوغالتمق» واردات برطرفدن اصول جبايتك اصلاحی ايله تزايدايده‌جكی كبی برطرفدن‌ده‌بعض تكاليفك اصلاح وتعديلی وديكر بعضلرينك تزييد ويكيدن تأسيسی صورتلريله زنكينلشديريله‌بيلير .

« مملكتمزده تطبيقی اك مشكل ، قانونی اك فنا ، مطرحی اك عدالتسز » ويركو تمتع ويركوسيدر . عينی طوپراق اوزرنده عينی شرائط حياتيه‌يه تابع صنوف خلقدن بر قسمی بو ويركويی ويريور ، ديكر قسمی ويرميور . عثمانلی تجارت داخليه وخارجيه‌ی همان اجنبی مسافرلرمز الندە اولدوغی حالده كنديلری برليلرك مكلف اولدقلری تمتع ويركوسندن معافدرلر . بواستثنائيت مملكتمزده يرلی واجنبی آراسنده رقابت عادلهٔ تجاريه اساسلرينی بيله اختلال ايدر . حال بوكه ، تمتع ويركوسنك قرق ميليون سكز يوز كسور بيك غروشاق واردات حاضره‌سی « دها ابی وخصوصيله اجنبيلره شامل صورتده طرحی حالنده ، حس اولوناجق درجه‌ده تزايد ايده‌جكدر . اجنبيلرك‌ده تمتع ويركوسنه اشتراكی هم حقلی، هم‌ده عثمانلی خزينه‌سی ايچون كارلی برمعامله اولاجقدر.» [۱]

ديكر طرفدن كومروكلرمزده ادخالات رسومی حكومات سائره‌يه نسبةً پك دون بر بر حالده‌در . (۱۱) دن رسمك ٪ (۱۵) ە ابلاغی‌ايچون ـ يوقاريده ذكرايتديكمز وجهله وقاپيتولاسيونلر دولاييسيله ـ دول معظمه‌يه مراجعتده بولونلمشدر . آنجق بغداد شمندوفری مقاولهٔ منضمی اقتضاسنجه كومروك ضمائمی بوشمندوفر انشاآتنه قارشيلق اولدوغندن انكلتره حكومتی (بصره وكويت‌مسئله‌لری سببيله) بو ٪ ٤ ضمنه‌پك‌مساعد كورونمه‌مكده‌در .

برده توتون مسئله‌سی واردركه ، مشروطيتدن صوكرا افكار عموميه‌يی اك‌زياده مشغول ايدن وبوكا لايق اولان مسائل ماليه‌دن باشليجه‌سيدر . باشقا اعتبارله بوبرمسئلهٔ اقتصاديه واجتماعيه‌در . براحتكار قومپانياسی ديمه سزا اولان بوكونكی (رژی شركتی) اصولنك،

[۱] ۱۵ مارت ۱۹۱۰ ده پاريس علوم سياسيه مكتبنده موسيو شارل لوران طرفندن ويريلن قونفرانسدن‌كه ، بوقسمی بوتون فرانسزلر وخصوصيله حاضر بولونان عثمانلی طلبه‌سی طرفندن شدتله آلقيشلانمشدر .

محصولك بذاته ترقيسنه وزراعك رفاه اقتصاديسنه بيك درلو انكللرله مانع اولماسى برطرف، قوجيلرله توتون قاچاقچيلرى ارا سنده كى مصادمات خونريزانه برچوق تلفاته سببيت ويرمشد. حالبوكه قوجى، قاچاقچى هپ وطن اولاديدر.

بوقدر فداكارلغه قارشى (رژى – شركت) اصولى بزه نه تأمين ايتمش؟ الك بركتلى محصول الان كچن سنه دولتك استفاده‌سى اولكى سنه‌يه نظراً ١,٥٧٨,٧٠٠ فضله‌سيله ٩٦,٦٧٥,٤٠ غروشدن عبارت ايدى. شركتك بدايت تأسسندن شيمدى‌يه قدر وارداتك وسطيسى ايسه (٨٨,٩٨٤,٣٠٠) غروشدر. تخميناً (٥٠٠) بيك دونم اراضيده توتون زرعياتى اجرا اولونان وسنه‌ده شبهه‌سزكه، (٥٠) ميليون كيلودن فضله محصول النان برمملكتده حكومت بودجه‌سنك بوجهتدن استفاده‌سى برميليون ليرايه چيقاماش! بو، اصول ماليه‌مزك الك زياده ذكره شايان تجليات غريبه‌سندندر.

ينه الك بيوك غرائبدندركه، رژى بو (٥٠) ميليون كيلودن يالكز (٨) ميليونتى اعمال ايده‌بيليور. (٢٥) ميليون اخراجات، بك اعلى – كرى‌يه قالان (١٧) ميليونى‌ده قاچاق. بونلر ارقام ايستاتسيقيه‌يه وبناءً عليه، بعض تخميناته مستند ايسه‌ده شوجهت‌ده محققدركه، مملكتده قاچاقچيلق، عدالتلى براصول جبايت وضع ايدلمه‌دكجه قاچاقچيلر حقنده كوستريلن تضيقات ايله متناسباً انبساط ايدر. ديكر طرفدن رژينك اعمال ايتديكى توتون سكز ميليون كيلودن عبارت اولسه‌ده حكومتك استفاده‌سى برميليون ليرايى تجاوز ايتمك ايتمك ايجاب ايدر.

توتوندن استفاده‌مزك درجه‌سى حقنده برفكر ايدنمك اوزره ١٣٢٢ سنه‌سنده حكومات مختلفه بودجه‌لرينه توتون محصولنك درجهٔ معاونتى حقنده برقاچ رقم كورمك فائده‌دن خالى دكلدر.

المانياده	٤,٣٧٠,٤٣٦	عثمانلى آلتونى
انكلتره‌ده	١٤,٦٤٩,٧٠٠	—
فرانسه‌ده	١٦,٥٦٢,١٢٨	—
اوستريا ومجارستان	١٤,٩٢٥,٨٢٥	—
ايتاليا	١٠,٥١٤,٩٤٤	—
بلغارستان	٢٧٦,٠٠٠	—
يونانستان	٤٥٧,٦٠٠	— [١]

بومملكتلر اراسنده انكلتره كى هيچ توتون يتشديرمه‌ين ويالكز ادخالاتدن بوقدر ميليون التون استحصال ايدنلر وار. حالبوكه، ممالك عثمانيه‌ده صايديغمز مملكتلرك هپسندن هم فضله، هم نفيس توتون يتشير. بزم ايچون الك سزاى عبرت حال، دها دون برايالت عثمانيه اولارق اداره اولونان بلغارستانك اوفاجق مملكتندن همان بزم قدر توتون وارداتى تأمين ايتمه‌سيدر.

ديمككه، هرشيئى تلخيصه مجبور اولدوغمز شو سالنامه‌يه توتونلرمز حقنده مجملاً قيد

[١] رژى اداره‌سى معاملاتنى تدقيقه مأمور قوميسيون دوسيه‌سى

اولوناجق برشی وارسه : (رژی ـ شرکت) اصول حاضرینك برکره الغاسیدر. صوکرا انحصارمی باندرول اصولیمی یاینالی ؟ بوده باشقا برمسئله‌در . ایریجه تدقیق اولونور ، قرار ویریلیر . فقط هرهانکی اصول ایله اداره اولونورسه اولونسون حسن نیت وبرآز مهارتله وضع ایدیله‌جك براصول جبایت توتونلرمزدن بزه آز وقتده ۲،۳،٤، دها ایلریده دها فضله واردات تأمین ایدر.

بولردن صوکرا مالیه ناظری جاوید بك بر پترول انحصاری وضعی ، طریق مکلفیتنك بدل نقدی‌یه تحویلی وتمغا وفراغ وانتقال ویرکولرینك اصلاح وتنسیقی صورتلریله واردات دولتك کله‌جك سنه‌لرده آچیغمزی قاپایاجق درجه‌ده تزاید ایده‌جکنی تخمین ایتمکده‌در .

۱۳۲۷ موازنه لایحه‌سنده بو تزاید شورقملرله کوسته‌ریلیور :

کومروك ضمائمی	۱،۲۵۰،۰۰۰	عثمانلی آلتونی
توتون	۱،۰۰۰،۰۰۰	—
تمتع رسمی	۱،۰۰۰،۰۰۰	—
پترول انحصاری	۱،۰۰۰،۰۰۰	—
طریق مکلفیتی	۲۵۰،۰۰۰	—
تمغا ، فراغ وانتقال	۵۰۰،۰۰۰	—
	۵،۰۰۰،۰۰۰	یکون

ایشته جاوید بك بو واردات ایله کله‌جك سنه بودجه‌سنی آچیقسز مجلسه تقدیم ایده‌جکنی قوتلی ومهم براعتماد نفس ایله اعلان ایله‌مشدر . بوراده ظن ایده‌رزکه ، (نیکبینلك) دن زیاده ، برامنیت ، براعتماد وار : کله‌جك سنه بودجه‌سنك هرحالده آچیقسز اولماسی . یوقسه بش ملیون آچیغك یوش ملیون یکی وارداتله مطلقا قاپانابیله‌جکنی ادعا ایتمك حقیقةً ـ صافدلانه ـ بر نیکبینلك اولور . وذاتاً بو کونك کنج ، ذکی وعالم مالیه ناظری جاوید بکك سوزلرینی باشقادرلو اکلامق دوغرو دکلدر . چونکه ، ذکر اولونان واردات همان وضع ایدلسه برسنه‌یه قدر ، حتی بش ملیوندن فضله بریکون کتیرمه‌سی محقق ایسه‌ده ، تأسف اولونورکه ، حکومتمز ، اسلافك میراث خطیئاتی اولان قاپیتولاسیونلر التنده حالا زبوندر. هنوز بوقیوددن سیلکینه‌جك ، اجانبه القای حرمت ایده‌جك درجه‌ده قوت بولمامشدز . بوکون توتون اصول تکلیفنی دکیشدیرمك ایچون بیله ـ وقتیله بومحصولك قارشیلق اولارق تودیع اولوندوغی ـ دیون عمومیه ایله اویوشمغه مجبورز . دیکر طرفدن کومروك ، تمتع کبی تشبثات سائره دها ایجه اول موضوع بحث ایکن برنتیجه‌یه اقتران ایتمه‌مش وبوجهتله نطق همایونده اشارت بیورلمشدر . بنا برین : حال حاضرده قطعیاً تقرر ایتمش مهمجه برواردات یوقکن جاوید بکك سوزلرینی اولدوغی کبی تلقی ایتمك برآز مشکلدر .

انجق کله‌جك سنه موازنهٔ عادیه‌سنك آچیقسز تنظیمی امکانسز دکلدر : تحصیلاتجه وقوع

بولاجغی محقق اولان تزایدله تمغا، فراغ وانتقال خرجنه ویریله‌جك الاستیقیتدن حاصل اولاجق استفاده بر طرفدن، مصارف عمومیه‌مزجه ایکی ملیون درجه‌سنده اجراسی قابل اولان تصرف دیکر طرفدن بودجه‌یی قاپایا بیلیر ظننده‌یم. جاوید بك طرفدن ذکر واتیان اولونان واردات تحقق ایده‌مه‌دیکی تقدیرده بونلردن ونهایت اوفاق‌تفك برایکی رسم دها علاوه سندن‌باشقاچاره‌لرله واردات تأمینی شیمدیلك جائز وممکن دکلدر.

آرزو اولونورکه، حیات اجتماعیه‌لرینی آسیا وافریقاده‌کی مستملکه‌لریله وواسع برمقیاسده تأمین ایتمش اولان اوروپالیلر عثمانلیلرکده حکومتلرینی ینه کندی منابع ثروتلریله تأمین ایتمه‌لرینه مساعد مروتلی وانسانیتکار بروضعیت آلسینلر.

٢٠ شباط ١٣٢٦

مصطفی صبحی

(سال مالی) یه عائد لواحق

١٣٢٥ سنه‌سی ایچون مقدار تحصیلات اوزرینه تخمین اولنان واردات عمومیه‌یی مبیندر

املاك وعقار ویرکوسی	٢٤٣ ٥٧٦ ٤٠٠
تمتع »	٤٧ ٢١٧ ٥٠٠
بدل نقدی	١٢٨ ٩٦١ ٢٠٠
طرق ومعابر مکلفیت شخصیه‌سی	٤٨ ٣٤٤ ٤٠٠
اغنام، دوه، جاموس وجنوار رسومی	١٦٦ ٩٣٤ ٨٠٠
اعشار	٥٣٨ ٣١٠ ٢٠٠
خصوصی اورمانلر حاصلاتندن آلنان رسوم	١٢ ٦٨٦ ١٠٠
معادن رسومی	٥ ٥٥٥ ٨٠٠
ویرکو تذاکری اثمانی	٥ ٦٦٠ ١٠٠
خزینهٔ خاصه‌دن مدور املاك امیریه حاصلاتی	٦٢ ٠٢٣ ٣٠٠
منافع ومعارف حصهٔ اعانه‌لری	٧٧ ١٢٣ ٠٠٠
تمغا رسمی	٤٢ ٥١٦ ٠٠٠
خرجلر	٣٧ ٠١٢ ٨٠٠
قیدیه‌لر	٢٦ ٨٨٥ ٨٠٠
مسکرات رسومی تنباکو بیعیه‌سی	٢٨ ٥٢٤ ٣٠٠
کمرك رسومی	٣٩٤ ٦٢٤ ٤٠٠
رسوم بحریه	١٦ ١٥٥ ٤٠٠

رسوم صحیهٔ حیوانیه	١ ٩٣٢ ٨٠٠
صید بری وبحری	١٣ ٥٣٤ ١٠٠
طوز	١١٦ ٤٨١ ٨٠٠
رژی اداره‌سندن مقطوعاً ودیون عمومیه وخزینه حصه‌سی اوله‌رق آلنان	٩٥ ٠٩٧ ٣٠٠
تنباکو رژیسندن	٤ ٠٠٠ ٠٠٠
باروت	٧ ٢٦٣ ٤٠٠
مسکوکات	١ ١٠١ ٣٠٠
پوسته وتلغراف	٧٩ ٢٥٨ ٩٠٠
حجاز شمندوفری ایشلتمه حاصلاتی	٧ ٦٠٠ ٠٠٠
طوله باغچه غازخانه «	٥ ٧٢٠ ٦٠٠
مکتب صنایع حاصلاتی	٩١٠ ٠٠٠
خلیج کوپریلری وارداتی	٥ ٩٣٦ ٥٠٠
معادن حاصلاتی	١٢ ٤١٣ ٤٠٠
فروخت اولنان املاك معجله وایجار وحاصلاتی	٨ ٦٢٦ ٠٠٠
« « اشیا بدلی	٢ ٤٣٧ ١٠٠
میری اورمانلری حاصلاتی	١٥ ٤٨٥ ٠٠٠
مصر ، زیلع ، قبریس ، آینه‌روز ، سیسام مقطوع ویرکولری	٨٧ ١٣١ ٦٠٠
خزینه معاملاتندن حاصل اولان واردات	٨ ٩٤٦ ٧٠٠
زراعت بانقه‌لری تمتعاتی	٧ ٧٠٩ ٨٠٠
مکتب طبیه حاصلاتی	٣٠٧ ٧٠٠
اختراع براتلری	١٩٣ ١٠٠
جزای نقدی	١ ٧٢٥ ٧٠٠
امتیازلی شرکتلر حاصلات وتمتعاتندن خزینه حصه‌سی	١ ١ ٣ ٥٠٠
شمندوفرلردن « «	١٧ ٣٢٠ ٤٠٠
امتیازلی قومپانیه‌لردن تفتیش مصارفه مقابل آلنان	١ ٧٦٨ ٠٠٠
حجاز شمندوفری اعاناتی	٢٤ ٠٥٤ ٠٠٠
تجهیزات عسکریه	٥٨ ٦٣٤ ٣٠٠
حاصلات متفرقه	٣٩ ٠٠١ ٦٠٠
یکون عمومی	٢ ٥٠٧ ٨٩٦ ٢٠٠

۱۳۲۵ و ۱۳۲٦ و ۱۳۲۷ سنه‌لری مخصصات عادیهٔ منضمه وفوق العاده‌لرینك مقایسه‌سی

دوائر	تخصیصات ۱۳۲۵ [*]	تخصیصات منضمه وفوق العاده	۱۳۲٦ تخصیصاتی [*]	تخصیصات منضمه وفوق العاده	۱۳۲۷ انجمن مالیه نظارتجه طلب اولنان
دیون عمومیه	۸۲۹ ٤۲٦ ۲۰۲	۹ ۲۳۱ ۱۷۳	۸۳۷ ٤٤۸ ۰٤٤	.	۱۰۷۰۰۵۲۹۲۳
خزینهٔ خاصه	۵۲ ۲۵۷ ۰۲۷	.	٤۹ ۳٦٤ ۰۰۰	.	٤۹ ۳۲۸ ۰۰۰
مجلس عمومی	۲۱ ۵۳٤ ٦۰۰	.	۲۱ ۷٦۳ ۰٤۰	.	۱۹ ٦۲۵ ۸٤۰
مالیه	۲۷۲ ۳۲۳ ٤۸۲	۷۰ ۷۳۹ ۹۰۵	۳۱٦ ۸۵٤ ٤۳۵	۵ ۷٦۵ ۰۰۰ ۱ ۸۰۵ ۷٦۰	۲۵۵ ۹۵۸ ۳۵۷
دیوان محاسبات	۱ ٦۲۸ ٤۰۰	.	۱ ۸۸۸ ۸۰۰	.	۱۹۱۷۰۹۰
دفتر خاقانی	۱۱ ۳۸۲ ۰۰۰	.	۱۰ ۸۹۸ ۷۳۱	.	۱۱ ۵۸۲ ۱۱۷
رسومات	۵۱ ٤۸۳ ۸۷٦	.	٤۷ ۷۵٦ ٦۹۹	.	۵۱ ۰۱۵ ۷۲۸
پوسته وتلغراف	٦۹ ۲۸۹ ۹۵۳	۲ ۲۰۰ ۰۰۰ ۳٦ ۱۱٤	۷۹ ۰۱۱ ٤٤٦	.	۸۰ ٤۱۰ ۸۳۵
صدارت	۳ ٤٤۹ ٤۱۷	.	۲ ٦۷۷ ۷٦۰	.	۲ ۷٤۷ ۷٦۰
شورای دولت	۵ ۱۵۲ ۲۲۷	.	۳ ۲۷۵ ۲۰۰	.	۳ ۳۰۸ ۲۰۰
داخلیه	۱۰۸ ۵۱۱ ۲۹۲	۵ ٦۷٦ ۰۰۰ طبیه ۱۱۸ ۰۰۰	۱۳۱ ۰۵٤ ٤۱۲	٤ ۰۰۰ ۰۰۰ ۷۵۷ ۰۸۰ ۱ ۱۰۰ ۰۰۰	۱۳٤ ٦۱۲ ۲۷۳
امنیت عمومیه	٤۰ ۳٦۳ ۰۱۰	۲۰۰ ۰۰۰	٤۵ ۰٤۰ ۵۱۰	٤۵۰ ۰۰۰	٤۸ ۳۱۰ ۹۱۰
خارجیه	۲۱ ۸۳۱ ۰۲۵	٦۷۰ ۰۰۰	۲۵ ۸۷۱ ۳۵۹	.	۲۳ ۹۲۱ ٦۱۹
حربیه	۸۲۸ ۰۵٤ ۲٦۳	۲۰ ۲۱٦ ۱۵۰ ٤۸ ۷۹۹ ۲۷۰	۹۰۰ ۰۰۰ ۰۰۰	.	۹۰۷ ۰۲۷ ۰۱۵
طوپخانه	٤۳ ۱٤۵ ۱٤۸	۵۰ ٦۰۰	٤۸ ۹٦۷ ۰٦۲	.	٤۹ ۱۳۷ ۱۱٤
بحریه	۱۲۲ ۸۸٤ ۰۸٦	۱ ٤۳٤ ۸۰۰	۱٦٤ ۰۳۱ ۱۸۱	.	۱٤۱ ٤۲٦ ۱۵۲
ژاندارمه	۱۸۰ ۰۷۱ ٤٦۲	۵۰۰ ۰۰۰	۱۷۵۷ ۱۹۰۰	.	۱۸٤ ۳٦٦ ۵٦۳
علمیه	٤۸ ۵٤۳ ۳۷۷	.	٤۹ ۸۵۷ ۰۸۱	.	۵۰ ٤۷۰ ٤۰۵
عدلیه	٦۵ ۱۹۱ ۷۲۰	٤۵۰ ۰۰۰	۷٦ ۳٦۸ ۳٤٤	.	۷۸ ۳۲٦ ۹٤٤
معارف	٦٦ ۰۵۲ ۷۵۱	.	۹٤ ٦۳۹ ۸۰٤	.	۹۱ ۲۱۷ ۸٦۰
اورمان	۳٤ ۵٤۹ ٦۹۵	۳٦ ۷٦۸	۳۹ ۵۸٤ ۳۵۰	۱ ۵۰۰ ۰۰۰	٤۹ ۰۰۸ ۰٦۹
تجارت	۱۰٦ ٤۱۲ ۳۵۵	.	۱۱٦ ۱۳۳ ۷۱۵	.	۱۱۰ ۹۷۱ ۹ ٦
حجاز	٦۹ ۳۲۵ ۱۲٤	۵٤۵ ۰۳۸ ۱ ۱۹۹ ۲۳۸	٦۱ ۵۸٤ ۳۲٤	.	۷ ۹۲۱ ۵۳۳٤ [*] [۲]
یکون	۳۰۵۳۹۵٤۵۷۲	۱٦۲۱۱۳۰۵٦	۳۲۹۹۷۷۲۱۹۷	۱٤ ۷۷۷ ۸٤۰	۳٤۹۹۹٦۱۰۱٤

[*] بو تخصیصات میاننده تقاعد صندیقلرینك یالکز مالیه‌جه ویریله‌حك آچیغی ایچون بودجه‌یه قونولان مبالغ داخلدر.

[۲] ملغا عسکری تقاعد صندیغی مخصصات اداریه‌سی اولان ۷۸۳٦۱۸ غروش بو یکونده داخل دکلدر.

۱۳۲۷ سنه‌سی ایچون بودجه انجمننجه احضار ومجلسه تقدیم ایدیلن لایحه‌دن مقتبس :

فصل	ماده	نوع واردات	۱۳۲۶ سنه‌سی واردات محققه‌سی غروش	۱۳۲۷ سنه‌سی وارداتی — حکومتجه تخمین اولنان غروش	۱۳۲۷ سنه‌سی وارداتی — انجمنجه تخمین اولنان غروش
		برنجی قسم — بلاواسطه النان ویرکولر			
۱		مسقفات واراضی وعرصه‌لر ویرکوسی	۲۵۹ ۹٤۲ ۰۰۰	۲۸۲ ۰۸۱ ۹۰۰	۲٦٦ ۷۹۸ ۰۰۰
۲		تمتعات ویرکوسی	٤۰ ۸۵۵ ۲۰۰	۳۷ ۳۰۰ ۷۰۰	۳۱ ۹۹۵ ٦۰۰
۳		بدل نقدی	۱۲۸ ۹٦۱ ۲۰۰	۱۰۲ ۰۰۰ ۰۰۰	۱۰۲ ۰۰۰ ۰۰۰
٤		طریق بدل نقدیسی	۵۵ ۳۹۳ ۸۰۰	۵۵ ۳۹۳ ۸۰۰	۵۵ ۳۹۳ ۸۰۰
۵		اغنام ، دوه ، جاموس ، جانوار	۱۸۰ ٤۱٤ ۱۰۰	۲۲۳ ۷۱۰ ۷۰۰	۱۹۵ ۷۱۲ ۲۰۰
٦		اعشار :	٦۷٤ ٦۹۵ ۰۰۰	٦۹۸ ٦٦٦ ۸۰۰	٦۸۸ ۵۹۰ ۰۰۰
۷		خصوصی اورمانلر حاصلاتندن النان رسوم	۱۳ ۰۰۹ ۵۰۰	۵ ۲٤۳ ٤۰۰	۵ ۷۹۸ ۳۰۰
۸		معادن رسومی	٤ ۵۱٤ ۳۰۰	٦ ٦۲۰ ۸۰۰	۷ ٤۲۳ ۲۰۰
۹		ویرکو تذکره‌لری	۵ ۸٤۳ ٤۰۰	۳ ۵۰۰ ۰۰۰	۳ ۵۰۰ ۰۰۰
		برنجی قسمک یکونی	۱۳٦۳ ٦۲۸ ۵۰۰	۱٤۱٤ ۵۱۸ ۱۰۰	۱۳۵۵ ۲۱۱ ۱۰۰
		ایکنجی قسم — تمغا، خرجلر، قیدیه‌لر			
۱۰		تمغا رسمی	٤٦ ۰۰۷ ۹۰۰	٤۸ ۲٦۹ ۲۰۰	٤۸ ۲۱۸ ۱۰۰
۱۱		خرجلر :	۳۵ ۸۱۰ ۵۰۰	٤۰ ۸٦۰ ٦۰۰	٤۲ ۷۳۹ ۰۰۰
		قیدیه‌لر	۲۹ ۵۲٦ ۰۰۰	۳۲ ۱٤۳ ۳۰۰	۳٦ ۷۷۸ ٤۰۰
		ایکنجی قسمک یکونی	۱۱۱ ۳٤٤ ٤۰۰	۱۲۱ ۲۷۲ ۵۰۰	۱۲۷ ۷۳۵ ۵۰۰
		اوچنجی قسم — بالواسطه النان ویرکیلر			
۱۳		مسکرات رسمی	۲۸ ۳۰۸ ۰۰۰	۲۸ ٦۹۰ ۰۰۰	۲۹ ۱۱۳ ۷۰۰
۱٤		تنباکو بیعیه‌سی	۲۰۳ ۷۰۰	۲۰۳ ۷۰۰	۱۹۸ ٤۰۰
۱۵		کمرك رسومی :			
	۱	ادخالات رسمی	۳۹۸ ۰۳۹ ۵۰۰	٤۳۷ ۰۰۰ ۰۰۰	٤٤۵ ۳۱۹ ۹۰۰
	۲	ترانسیت رسمی	۲ ۰۲۷ ٦۰۰	۲ ۵۰۰ ۰۰۰	۲ ۵۰۰ ۰۰۰
	۳	اخراجات رسمی	۱٦ ۸۹۹ ۳۰۰	۱۷ ۳۲٤ ٦۰۰	۱۷ ٤۱۳ ۸۰۰
	٤	رسوم سائره	٤ ۸۰۸ ۸۰۰	٤ ۸۰۸ ۸۰۰	٤ ۸۰۸ ۸۰۰
		رسوم بحریه	۱٤ ۸٤۲ ٤۰۰	۱٤ ۹٦٤ ۱۰۰	۱۱ ۳۱۲ ۰۰۰

فصل	ماده	نوع واردات	١٣٢٦ سنه‌سی واردات تخمنه‌سی غروش	١٣٢٧ سنه‌سی وارداتی حکومتجه تخمین اولنان غروش	١٣٢٧ سنه‌سی وارداتی انجمنجه تخمین اولنان غروش
١٧		رسوم صحیهٔ حیوانیه	٢ ٠٥٢ ٩٠٠	١ ٩٤٩ ٢٠٠	١ ٨٧٧ ٧٠٠
١٨		صید بری وبحری	١٥ ٣٩٤ ٩٠	٢٠ ٠٨٣ ٦٠٠	١٩ ٩٥٣ ٠٠٠
		اوچونجی قسمك یكونی	**٤٨٢ ٥٧٧ ١٠٠**	**٥٢٧ ٦٢٤ ٠٠٠**	
		دردنجی قسم ـ انحصارلر			
١٩		طوز	١٢٢ ٧٧٥ ٠٠٠	١١٦ ٩٦٤ ٠٠٠	١١٦ ٩٦٤ ٠٠٠
٢٠		توتون :			
	١	رژی شركتندن مقطوعاً النان	٧٦ ٩٥٠ ٠٠٠	٧٦ ٩٥٠ ٠٠٠	٧٦ ٩٥٠ ٠٠٠
	٢	رژی تمتعاتندن دیون عمومیه حصه‌سی	١١ ٦٧٣ ٧٠٠	١٤ ٥٦٨ ٦٠٠	١٤ ٣٨٤ ٢٠٠
	٣	رژی تمتعاتندن خزینه حصه‌سی	٩ ٨٣٤ ٦٠٠	١٢ ٤٨٧ ٣٠٠	١٢ ٣١٢ ٠٠٠
	٤	یرلی تنباكو رسومندن خزینه حصه‌سی	١٦٧ ١٠٠	١٦٧ ١٠٠	١٦٧ ١٠٠
		تنباكو	٤ ١٠٤ ٠٠٠	٤ ١٠٤ ٠٠٠	٤ ١٠٤ ٠٠
٢١		باروت	١٠ ٣٦٢ ٥٠٠	٧ ٤٥١ ٥٠٠	٧ ٤٥١ ٥٠٠
٢٢		مسكوكات	٧ ٠٤٦ ٦٠٠	٢٩ ٣٠٠ ٠٠٠	٢٩ ٣٠٠ ٠٠٠
٢٣		پوسته وتلغراف	**٩١ ٢١٢ ٩٠٠**	**٧٩ ٩٠٧ ٠٠٠**	**٨٢ ١٧٥ ٢٠٠**
٢٤		دردنجی قسمك یكونی	**٣٣٤ ١٢٦ ٤٠٠**	**٣٤١ ٨٩٩ ٥٠٠**	**٣٤٣ ٨٠٨ ٠٠٠**
		بشنجی قسم			
٢٥		حجاز تیمور یولی حاصلاتی	١٥ ٢٠٠ ٠٠٠	٢١ ٥٣٠ ٠٠٠	٢١ ٥٦٢ ٨٠٠
٢٦		طوله باغچه غازخانه‌سی حاصلاتی	٥ ٩١٣ ٠٠٠	٥ ٩٠٧ ٨٠٠	٥ ٥٤٤ ٧٠٠
٢٧		مكتب صنایع حاصلاتی	٨٥٣ ٦٠٠	١٢٢ ٥٠٠	١٢٢ ٥٠٠
٢٨		فرات دجله واپورلری حاصلاتی	٦ ٢٥١ ٣٠٠	٧ ٠٨٤ ٠٠٠	٧ ٠٨٤ ٠٠٠
٢٩		معادن :			
	١	اركلی	٤ ٤٢٨ ٠٠٠	٥ ٦٧٤ ٦٠٠	٣ ٥٦٣ ٨٠٠
	٢	معادن سائره	٧ ٦٤٣ ٧٠٠	٧ ٦٤٣ ٧٠٠	٧ ٦٤٣ ٧٠٠
		بشنجی قسمك یكونی	**٤٠ ٢٨٩ ٦٠٠**	**٤٧ ٩٦٢ ٦٠٠**	**٤٥ ٥٢١ ٥٠٠**
		آلتنجی قسم			
٣٠		املاك امیریه حاصلاتی	**٣٠ ٧٦٦ ٤٠٠**	**٤١ ٦١١ ٣٦٠**	**٤٧ ٠٤٧ ٦٠٠**
		فروخت اولنان اشیا بدلی	٣ ٠٤٧ ٣٠٠	٣ ٠٤٧ ٣٠٠	٣ ٣٠٦ ١٠٠
		میری اورمانلری حاصلاتی	١٧ ٤٧٠ ١٠٠	٢٥ ٨٧٠ ٠٠٠	٢٩ ٠٠٩ ٩٠٠
		آلتنجی قسمك یكونی	**٥١ ٢٨٣ ٨٠٠**	**٧٠ ٥٢٨ ٦٦٠**	**٧٩ ٣٦٣ ٦٠٠**

فصل	ماده	نوع واردات	١٢٣٦ سنه‌سی واردات مخمنه‌سی غروش	١٣٢٧ سنه‌سی وارداتی حـ ومتجه تخمین اولنان غروش	١٣٢٧ سنه‌سی وارداتی انجمنجه تخمین اولنان غروش
		یدنجی قسم – مقطوع ویركولر			
٣٣		مصر وزیلع ویركوسی	٧٨ ٤٨٩ ٠٠٠	٧٨ ٤٨٩ ٠٠٠	٧٨ ٤٨٩ ٠٠٠
٣٤		قبرس ویركوسی	١٠ ٥٢٥ ٧٠٠	١٠، ٥٢٥ ٧٠٠	١٠ ٥٢٥ ٧٠٠
٣٥		آینه‌روز ویركوسی	٧٢ ٤٠٠	٧٢ ٤٠٠	٧٢ ٤٠٠
٣٦		سیسام ویركوسی	٣٠٠ ٠٠٠	٣٠٠ ٠٠٠	٣٠٠ ٠٠٠
		یدنجی قسمك یكونی	٨٩ ٣٨٧ ١٠٠	٨٩ ٣٨٧ ١٠٠	٨٩ ٣٨٧ ١٠٠
		سكزنجی قسم			
٣٧		خزینه معاملاتندن حاصل اولان واردات :	٩ ١٦٣ ٠٠٠	١٠ ٠١٢ ٧٠٠	١٠ ٠١٢ ٧٠٠
٣٨		زراعت بانقه‌سی تمتعاتی	٧ ١١١ ٣٠٠	٧ ٠٠٠ ٠٠٠	٧ ٠٠٠ ٠٠٠
٣٩		مكتب طبیه حاصلاتی	٣٣٣ ٨٠٠	٣٧٣ ١٠٠	٤٢٢ ٢٠٠
٤٠		اختراع براتلری	٢١٣ ٨٠٠	٣٥٢ ٢٠٠	٣٤٦ ٤٠٠
٤١		جزای نقدی	١ ٧٢٣ ١٠٠	١ ٤٦٦ ٥٠٠	١ ٠٣٨ ٩٠٠
٤٢		امتیازلی شركتلر حاصلات وتمتعاتندن خزینه حصه‌سی	١ ١٩٥ ٣٠٠	١ ٥٤٩ ٤٠٠	٢ ٢٦٥ ٨٠٠
٤٣		شمندوفرلردن خزینه حصه‌سی:	٢٠ ١١٧ ٩٠٠	٢٢ ٠١٦ ١٦٤	٢٤ ٣٦٦ ١٠٠
٤٤		امتیازلی قومپانیه‌لردن تفتیش مصارفنه مقابل النان	١ ٨٦٨ ٢٠٠	٢ ٦٠٦ ٩٠٠	٢ ٦٠٦ ٩٠٠
٤٥		حجاز تیمور یولی اعانه‌سی	٢٧ ٤٤٠ ٠٠٠	٢٧ ٤٤٠ ٠٠٠	٢٧ ٤٤٠ ٠٠٠
٤٦		حاصلات متفرقه :	٥٩ ٦٥٢ ٨٠٠	٤٥ ٨٣٨ ٤٠٠	٤٧ ٥٠٦ ٤٠٠
		سكزنجی قسمك یكونی	١٢٨ ٨٧٣ ٢٠٠	١١٨ ٦٥٥ ٣٦٤	١٢٣ ٠٠٥ ٤٠٠
		طقوزنجی قسم ـ استردادات			
٤٧		بغداد تیمور یولنه انشاآت اثناسنده ویریلوب استرداد ایدیله‌جك اولان	.	٢٥ ٢٥٣ ٢٤٥	٢٥ ٢٥٣ ٢٠٠
٤٨		٣٢٦ سنه‌سنده وقوع بولان تعویضات اولوب ٣٢٧ سنه‌سنده استرداد ایدیله‌جك اولان	.	٢ ٠٠٠ ٠٠٠	٣ ٥٠٠ ٠٠٠
٤٩		مشترك محافظه مصرفنه مقابل رژی شركتی طرفندن اعطا اولنه‌جق اولان	.	٨٥٥ ٠٠٠	٨٥٥ ٠٠٠
		طقوزنجی قسمك یكونی	.	٢٨ ١٠٨ ٢٤٥	٢٩ ٦٠٨ ٢٠٠

فصل	ماده	نوع واردات	١٣٢٦ سنه‌سی واردات مخمنه‌سی غروش	١٣٢٧ سنه‌سی وارداتی: حکومتجه تخمین اولنان غروش	١٣٢٧ سنه‌سی وارداتی: انجمنجه تخمین اولنان غروش
		اونتجی قسم			
		تقاعد و معزولین صندوقلری			
	٥٠	ملکیه تقاعد صندوقی :	٣٠ ٧٨٤ ٥١٠	٣٥ ٠٥٠ ٣٨٤	٣٥ ٠٥٠ ٣٠٠
	٥١	معزولین صندوقی :	٤ ٧٨٢ ٠١١	٤ ٧٥٩ ٣٢٢	٥ ٧٥٩ ٣٠٠
	٥٢	عسکری تقاعد صندوقی :	٥٦ ١٠٤ ٠٢٥	٥٧ ٩٢٦ ٢٤٠	٦٥ ٤٢٦ ١٠٠
	٥٣	علمیه تقاعد صندوقی :	٣ ٠٢٢ ٣٦٠	٣ ٦٢٧ ٥٠٠	٣ ٦٢٧ ٥٠٠
		اونتجی قسمك یکونی	٩٤ ٦٩٢ ٩٠٦	١٠١ ٣٦٣ ٤٤٦	١٠٩ ٨٦٣ ٢٠٠
		واردات عمومیه یکونی	٢ ٦٩٦ ٢٠٣ ٠٠٦	٢ ٨٦١ ٢٩٧ ١٨٥	٢ ٨٣٩ ٤٩٢ ٥٠٠

ممالك عثمانیه‌ده مأمورین واصحاب معاش

مالیه ناظری جاوید بکك افاده‌سنه مستند برایستاتستیق :

ممالك عثمانیه‌ده بیك غروشه قدر معاش آلان ٦٩,٣١٥ ، بیکدن ایکی بیك بش یوز غروشه قدر معاش آلان ٦,٦٢٥ ، ایکی بیك بش یوزدن بش بیك غروشه قدر معاش آلان ١,١٦٣ ، بش‌بیکدن یدی بیك بش یوز غروشه قدر ٢٣١ ، یدی بیك بش یوزدن اون بیك‌غروشه قدر معاش آلان ٢٩، مأمور واصحاب معاش ، اون بیکدن فضله معاش آلان ٦٩ رجال ونظار واردر .

شوحالده عموم اصحاب معاش ٧٧,٤٣٢ کشی‌در. یوقاریده آلتی صنفه تقسیم ایتدیکمز اصحاب‌معاشك معاشلرینی ، برنجی صنفه داخل‌اولانلرینی‌اوسط اوسته بش یوز، ایکنجی صنفده‌کیلری اوسط اوسته بیك یدی یوز، اوچونجی صنفده‌کیلری اوچ‌بیك بش‌یوز، دردنجیده‌کیلری آلتی‌بیك ایکی یوز، بشنجیده‌کیلری سکز بیك بش یوز، آلتنجیده‌کیلری اون اوچ بیك غروش آلیور فرض ایده‌رسه‌ك شونتیجه‌یی بولورز:

برنجی قسم سنه‌ده	٤,١٥٨,٩٠٠	لیرا
ایکنجی « «	١,٣٥١,٥٠٠	«
اوچونجی « «	٤٨٨,٤٦٠	«
دردنجی « «	١٧١,٨٦٤	«
بشنجی « «	٢٨,٧٣٠	«
آلتنجی « «	١٠٧,٦٤٠	«

بونتیجه‌یه نظراً ممالك عثمانیه اصحاب معاشنه سنوی ٦,٣٠٧,٠٩٤ لیرا ویریلیور دیمکدر .

سال ادبی

سالنامهٔ ثروت فنونه بو سنه‌نك حادثات مهمهٔ ادبیه‌سنی یازمق مقصدیله قلمی المه آلیرکن ، مفکره‌مده اوفاق بر ندای استفهامك یوکسلدیکنی دویدم: فی الحقیقه بو سنه‌نك مهم وشایان تدقیق حادثات ادبیه‌سی وارمیدی ؟ واکر یوقسه سال ادبی عنوانی آلتنده نه‌لردن بحث ایده بیلیردم؟

ایی اوزون بر ملاحظه‌دن صوکرا ، شو سطرلری یازمقده اولدوغم بو اثناده بیله بو سؤالله معین ، قطعی بر جواب ویره‌میه‌جکمی کوریورم. شبهه یوقکه سال کذشته‌نك بسیط وکورولتولی جریانات افکاری آراسنده ادبیات ده بوسبوتون محروم حرکت قالمادی. مثلا کچن سنه بو صحیفه‌لرده نه اوزون ویکی بر موضوع مصاحبه تشکیل ایتمش اولان « یکیلر ، اسکیلر » مسئله‌سی اطرافنده بو سنه بك بویوك کورولتولر ایقاع اولوندی. بو مناسبتله یازیلان یازیلر اوقدر چوق ونتیجه اوقدر بی معنا و هذیان آمیز ایدیکه بوتون ساحهٔ ادبیات بو متفسخ موضوعك استیلای مزاحمتی آلتنده بولونوب فقط بر سراب بر آفریقا چولنه بکزه‌دی : نه بر اثر ادبی ، نه بر اثر علمی ، وصبعی نه‌ده بر علامت ترقی ... فقط هر طرفده جاهل وبوش مفکره‌لردن دوکولن نامتناهی بر چوق سوزلر ، بر « فونوغراف » دماغنده نشو ونما بولمش ظن اولوناجق قدر ابتدائی بر چوق مطالعه‌لر ، کفرلر ، تحقیرلر ، مدحیه‌لر ... ویکنظرده بویوك بر فعالیت فکریه‌نك مقدماتی ظن اولونان بو طوفان مطالعات ، حقیقت حالده بوش وعادی کورولتولردن ، نامتناهی بر شوره زارك قیزغین افقلرنده یوکسه‌لن بر سرابدن باشقا بر شی دکلدی .

اکر بوتون بو مناقشات جدی ومقتدر قلملر ، معنای ادبیاته جداً واقف متفکر دماغلر آراسنده جریان ایتسه‌یدی ، شبهه یوقکه بو سنه‌نك حادثاتی تدقیق ایده‌رکن عصرلردنبری خوابیده بولونان شرق محیط کسل وعطالتنده یکی بر فعالیت فکریه‌نك ابتدا ایتدیکنه قانع اولا بیلیردك . حالبوکه حادثاتك مشی الیمی بالعکس بونك ضدینی اثبات ایتمش اولدی. نسل سابقی مدافعه ایچین نسل حاضر ادبه کمال شدت وحرارتله هجوم ایده‌نلرك هپسی ، تربیهٔ فکریه‌دن ، قدرت علمیه وادبیه‌دن محروم ، جاهل بر طاقم آدملردی . بونلرك کیمسی موزه‌لری بر مجمع مزخرفات عد ایدییور ، حتی بر طاقمی ده داها تکاملك معناسندن بی خبر بولونیوردی. اك غریبی ، نسل حاضری هیچ بر شی میدانه کتیره‌مه‌مکله اتهام ایده‌ن بو آدملرك هپسی ده ، شایان اهمیت بر اثر وجوده کتیرمش دکلردی ...

ایشته بوتون بوشیلر کوستریبورکه بو سنه، سال ادبی ستونلرنده تدقیقه شایان هیچ بر حادثهٔ ادبیه یوقدر. ملتك قابلیت فکریه‌سی حقنده هر حالده ایی بر حس بخش اتمیه‌جك اولان بوفقر آثاره بیان تأسفله برابر، سنهٔ جدیده‌نك تاریخ ادبیاتمزده پارلاق برایز براقماسنی وبزه مالامال حادثات بر سال ادبی تهیئه ایتمه‌سنی تمنی ایدیه‌لم.

کوپریلی زاده محمدفؤاد

ثروت فنونك

(١٠٠٠) نجی نومروسی

۲۲ تموز ۱۳۲٦ تاریخنه مصادف اولان پنجشنبه کونی « ثروت فنون » تقریباً بر ربع عصردن بری یورولمق بیلمز بر سعی ایله معروض قالدیغی برچوق مهالکه رغماً بیوك برثبات ومتانتله چالیشدیغنك برنجی مکافاتنی غایت صمیمی بر صورتده اقتطافه موفق اولدی. یعنی بیکنجی نسخه‌سنی نشره موفق اولدی. بو مناسبتله « ثروت فنون » ك مقدم وغیور مؤسسی احمد احسان بك یکرمی یاشنده‌کی بوکزیدهٔ مجموعه‌یه خدمتلری سبق ایتمش اولان اسکی ویکی بالجمله رفقای ادبی، شیمدی‌یه قدر احتمال که‌بربرلریله آنجق اثرلریله طانیمش برچوق کزیده ذواتی‌هپ بر آراده بولندیره‌رق.

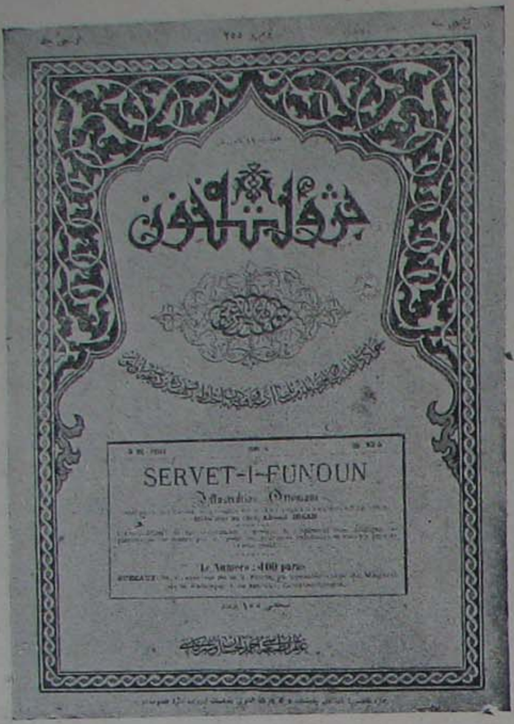

« ثروت فنون » ك ایلك جلدلرینك قپاغی
[بیکنجی نومرونك نشری مناسبتیله]

« ثروت فنون » ه « ١٨٩٣ » تاریخنده اشتراك ایتدیکی شیقاغو سرکیسنده ویریلن مدالیه

ژان موره آس

مه‌لحیور دووو که

کندیلرینی برر مسلکداش اوله‌رق یکدیکرینه تقدیم ایتدی. بو صمیمی مکافاتدن بوتون ثروت فنون عائلهٔ ادبیه‌سی حصه‌مند اولمقله برابر هیچ شبهه‌سزکه بونك الك بویوك قسمی‌ده احسان بکه راجعدر.

بو کونه قدر بزده انتشار ایدن أدبی مجموعه‌لردن هپسی مع التأسف دوغدقلرینك برفردای قریبنده افوله محکوم قالدقلری حالده « ثروت فنون » صاحبنك قوهٔ تشبثیه‌سنه ، عزمنه دلالت ایدن برغیرت ایله بوکون کندیسنه برموقع احترام تأمیننه موفق اوله‌بیلمشدر .

ارکان تحریریه‌سی میاننده برقسمی بوکون غنودهٔ خاك مغفرت ، دیکر برقسمی‌ده وطن جدا بولندقلری جهتله « ثروت فنون » لك شو مسامرهٔ ادبیه‌سنه شرفبخش ذوات آراسنده خالد ضیا بك افندی ، عزت فؤاد پاشا ، امراه افندی، بابان زاده اسماعیل حقی بك، دیران کلکیان افندی وسائر برچوق ذوات محترمه کورونمکده ایدی . بونلردن باشقه دیکر برچوق ادبا ومحررین محترمه‌ده بو اجتماع ادبی‌یه اشتراك ایتمشلردی .

شهزاده صلاح الدین افندی حضرتلری، مالیه ناظری جاوید موزه مدیری خلیل، بصره والیسی

بیورن‌سون

اوژه‌ن بریو

(سابق) سلیمان نظیف، مدللی متصرفی فائق عالی بکلرله قونیه‌ده ولدچلبی افندی طرفلرندن‌ده تبریکنامه‌لر کوندرلمشدی .

احمد احسان بك رفقای مساعیسی میانندن ، « ثروت فنون » ك تابرنجی نسخه‌سندن‌بری هردرلو آلام ومسارینه اشتراك ایتمش بولنان ایکی صاف سیمایی ، لیطوغراف اوسته‌سی حافظ محمد وسر مرتب خلیل افندیلری حاضرونه تقدیم ایتدی. عزت فؤاد پاشاده عموم‌نامنه کندیلرینه تبریکاتده بولنه‌رق صمیمیتله اللرینی صیقدی .

معارف ناظری امراه افندی هنوز ضرب ایدلمکده بولنان معارف مدالیه‌سندن ایلك برنجیسنك ثروت فنونه اهدا وتوجیهی نظارتجه تقرر ایتدیکنی احمد احسان بکه تبشیر ایتمشدر .

متعاقباً دیران کلکیان افندی ، احمد احسان بکك « ثروت فنون » ده یکرمی‌سنه‌دن بری سبق ایدن خدمات فوق‌العاده‌سندن ، رسملی غزته‌لرك مطبوعات آراسنده اشغال ایتدیکی موقع مهمدن ، بونلرك اهمیتدن بحث ایده‌رك مملکتمزده بو یولده‌کی تشبثات معارفدن یالکز « ثروت فنون » ك پایدار اوله‌بیلدیکنی سویله‌مش و بومناسبتله احمد احسان بکه تشکر ایتمشدر .

احمد احسان بك دیران افندینك بونطقنه ویردیکی جوابده ، حقنده ابراز ایدیلن توجهات عمومیه‌دن دولایی بالخاصه تشکرده بولنه‌رق مومی‌الیهك عالم مطبوعاتده کندیسنه ارشاداتده

وانداك

تولستوی

بولندیغندن بحث ایله أسکی خاطراتنی بالمناسبه تجدید أیلمش وهر ایکی نطق فوق العاده آلقیشلانمشدی .

حاضرون غایت مکلف برصورتده تنظیم ایدلمش اولان بوفه‌دن نواله‌چین اولدقلری کبی خاطره اوله‌رق « ثروت فنون » ك بیکنجی نومروسندن برر نسخه‌سی‌ده کندیلرینه هدیه ایدلمشدر . ثروت فنونك اسکی ویکی بالعموم معاونین تحریریه‌سنك رسملرینی واثرلرینی محتوی اولارق نشر ایدیلن بونسخهٔ ممتازه ، قیمت ادبیه ونفاست طبعیه‌سیله هر کسك انظار حیرت وتقدیرینی غیر اختیاری اولارق جذب ایده‌جك برماهیتده ایدی .

درسعادت وطشره‌ده منتشر تورکجه ، رومجه ، ارمنیجه ، یهودیجه ، آلمانجه ، فرانسزجه برچوق جرائد ورسائل مهمه طرفندن کمال حرمت وصمیمیتله آلقیشلانان بوحادثهٔ مهمهٔ ادبیه وفکریه حقنده سالنامهٔ ثروت فنون قارئلرینه دها ایی برفکر ویرمك ایچون بیکنجی نسخه‌ده مندرج ثروت فنونك حیاتنه متعلق ایکی رسمی نقل ایتدك .

بوسنه وفات ایده‌ن ویا اقاده‌می‌یه قبول اولونان ادبا

ژان موره آس

نام حقیقیسی « باپادیامانده‌پولوس » اولان شاعر شهیر ژان موره آس مبتلا اولدیغی اوزون ومزعج برخسته‌لقدن رهایاب اولامایارق اخیراً پارسده سفیل برخسته‌خانه کوشه‌سنده وفات ایله‌مشدر . کندیسی آتنه‌ده دوغمش، لکن داها ابتدای صباوتنده یونانستانی ترك ایده‌رك فرانسه‌یه کلمش وسنین

صباوتی مارسلیاده کچیرمشدر . اولا بر بیوك سیاح اولارق المانیایی ، اسویچره یی ایتالیایی دولاشدقدن صوکرا (١٨٨٢) ده آرتق پارسده اختیار اقامت ایلەمشدر . فرانسه تاریخ ادبیاتنده ایی مهم بر موقع قازانمش اولان بو شاعر او اثناده ظهور ایدەن دەقادیزم مسلك ادبیسنك رؤسای مهمەسندن معدوددر . مسلکنك ایلك دورەسنده « Les es syrtes » ، « cantilènes » و بو مسلك ادبی مفتونلرینك انفس آثاری عد ایتدکلری « le pèlerin passionné » نامندەکی شعر مجموعەلرینی نشر ایتمشدر .

مارق تواین

مورەآس ، سنبولیزمك بوتون شواهق خولیاسنه صعود واعماق جاذبەدارینه لایقیله نفوذ ایتدکدن صوکرا بو سفرده باشقا بر تجدد کوسترمك مقصدیله « نەئول رومان » نامنی ویردیکی یکی بر مسلك ادبی تأسیس واون آلتنجی عصر شعراسنك وبالخاصه رونسارك آرتق متروك ومنسی قالمش لسانی احیایه تشبث ایلەمشدر . « les stances » اسمندەکی مجموعۀ اشعاری بو تکاملك محصولیدر.

مورەآس ، « ئوریپید » ك « ایفیژەنی آ اولیس » نامندەکی اثرینی نفیس بر صورتده ترجمه ایتمش وبو (١٩٠٣) ده « تەآتر دوورانژ » ده بعده « اودەئون » ده تمثیل اولونمشدر . اساساً شاعر اولان ژان مورەآس وادئ نثریده اعمال ایتمیەرك « پول آدام » له مشترکاً یازدیغی « لوتەشەمیراندا » دن باشقا « یونانستانده سیاحت » ، « اسکی فرانسه حکایەلری » ، « فرانسه قرالی ژان دوپارینك حکایەسی » ، « مادموازەل غوبەر » کبی بعض اثرلر داها نشر ایتمشدر .

بیورنستیەرن بیورنسون

نورووەجك اك بیوك ادباسندن « بیورنستیەرن بیورنسون » چوق زماندر مبتلا اولدیغی « آرتەریوس قلوروس » خستەلغنی تداوی ایتدیرمك مقصدیله برقاچ آی اول پارسه کلمشدی . فقط اجرا ایدیلن مداوات کارگیر تأثیر اولامایارق برصالی اقشامی ترك حیات ایلەمشدر .

بیورنسون (١٨٣٠) ده نورووەجك « کویغن » قصبەسنده تولد ایتمش ، حیاتی دائمی کشمکشلر ایچنده ، غزتەجیلك ، درام محررلکی ، شاعرلکله کچمش ، بعضاً ده حیات سیاسیه وعلمیەیه داخل اولمشدر .

جنرال لانغلوا

بیورنسونک حیات سیاسیه‌سی اثناسنده اڭ زیاده نورووه‌چك اسوه‌چدن افتراقنه چالیشمش ونهایت بو املنك حصولنی مشاهده ایله‌مشدر . فقط تاریخ مدنیتك صفحات تکاملنده بیورنسونك نامی آنجاق ادیب اولارق تأبد ایده‌جکدر .

بیورنسونك اثرلرینی فرانسزلر ابتدا « اوور » تیاتروسنده تماشا ایتمشلردر . «قوای بشریه‌نك فوقنده» و« برافلاس » کبی آثار بدیعه‌سی، بوتون اوروپا ادبیاتلری آراسنده اندر بولونان نفائس ادبیه‌دندر . تورکجه‌ده بیورنسونك اسمی کبی آثاری‌ده تماماً مجهولدر . یالکز، وفات ایتدیکی هفته ثروت فنونده غایت نفیس بر حکایه‌سی نشر اولنمشدی .

احمد صمیم

مارق توه‌ین

آمریقا مشاهیر محرریندن مارق توه‌ین « ۱۸۳۵ » سنه‌سنده میسوری ایالتنده کائن فلوریدا ده تولد ایتمش وچوجقلغی بیوك بر ضرورت ایچنده کچمشدر . کوچوك یاشنده ابوینی‌ده غائب ایدنجه کچنمك ایچون بر مجلدکانده چراق اولمغه مجبور قالمشدر . اوچ سنه قدر مجلدلك یاپدقدن صوکرا میسی‌سیپی نهرنده‌کی واپورلردن برینه اون یدی یاشنده اولدیغی حالده ماکینیست اولمشدر . سکز سنه بو ایشده قالارق حیاتك هر درلو احوالی ایله کسب الفت ایتدکدن صوکرا نامسه « ناوادا » والیسنك مظهر تقدیری اولارق اونك کاتب خصوصیلکنه کیرمشدر . مارق توه‌ین بو اثناده بیله اصلا کبار عائله انسبت ایده‌میه‌رك اسکیسی کبی برچوق سرسریلرله دوشوب قالقمش ، ونهایت بر غزته‌یه محرر اولمشدر . (۱۸۶٤) سنه‌سنده سان فرانسیسقویه کیده‌رك اوراده مضحك اثرلر تحریرینه باشلامشدر . بالاخره اوروپا ، آسیا وآفریقایه سیاحت ایتمش وسیاحتنی « خارجده برجولان » نام اثرنده کولونج بر صورتده آکلاتمشدر . افریقایه عودت ایدنجه نویورق قربنده برصیفیه صاتون آلارق وفاتنه قدر اوراده منزویانه یاشامشدر .

مارق توه‌ینك آثار مضحکه‌سی اوروپاده پك معتبردر . هله چوجوق حیاتنك ، چوجوقلق حیاتنك تصویرنده مارق توه‌ین بی امثال بر محرردر .

ويقونت مه‌لحيور دوووكه

احمد شعيب

كچن مارت آيی اثناسنده آلتمش ايكی ياشنده اولديغی حالده وفات ايدن فرانسز آقادهميسی اعضاسندن «ويقونت اوژەن مه‌لحيور دوووكه» ١٨٦٨ سنه‌سنك «٢٥» شباطنده نيسده تولد ايتمشدی. «آرده‌ش» لك اسكی برعائله‌سنه منسوبدی. بوعائله منسوبيندن اولان ماركی دوووكه‌ده آقاده‌می اعضالغنی قزانمشدی.

ويقونت دوووكه ابتدا سياسيات مسلكنه كيردی. فرانسه‌نك استانبول سفارتی معيتنده، مصره كوندريلن هيئت آراسنده، ونهايت پترسبورغ سفارتی كتابتنده بولوندی. پترسبو-رغده ايكن ژه‌نرال آنه‌نقوفك همشيره‌سيله تزوج ايتدی. بوراده اقامتی كنديسنك روس ادبياتی حقنده اجرای تتبعات ايتمسنه وسيله اولدی. دوووكه‌نك الك مشهور اثری اولان «روس رومانی» [١٨٨٦] بوتتبعاتك نتيجهٔ شعشعه‌داريدر.

دوووكه بواثردن اول: سوريه، فلسطين، آينه‌روز، حكايات شرقيه. بويوك پترونك اوغلی، قيش حكايه‌لری، خاطرات ومشاهدات ناميله اثرلر چيقارمش و(١٨٨٨) ده دوروی نيزاری استخلافاً آقاده‌مي‌يه داخل اولمشدر. (١٨٩٠) ده مبعوث اولان دوووكه آن‌وفاته‌قدر الك بويوك غزته‌لره معاونت تحريريه‌ده بولونمش، و «سويله‌ين اولولر»، «ژان داغره‌و»، «لورايه‌لده زومبر»، «لومه‌تر دولامه‌ر»، «افقك آلتنده»، كبی رومانلر، «سپه‌قتافل قونتانپوره‌ن»، «ئورديستوار»، «دووان لوسيه‌قل»، «صحائف تاريخ» كبی تاريخی وتنقيدی اثرلر نشر ايتمشدر.

احمد صميم

عساكر عثمانيه بيباشيلغندن متقاعد توفيق بكك مخدومی اولان احمد صميم بيك اوچيوز سنه‌سنده برزرينده تولد ايدرك سلطانيده وروبر قولجده اكمال تحصيل ايتمشدر. دورسابقده ثروت فنونده پك آز بعض اثرلر نشر ايده‌بيلن صميم، اعلان حريتدن صوكرا برچوق جرائد ورسائلده محررلك ايتمش. وفرقهٔ احراره انتساب ايله‌مشدی. اوتوز برمارت اختلالنده استانبولده مدهش ومسلح براستبداد حكمفرما اولودكن بعض ارقداشلريله برلكده «هلال» ی نشر ايدرك عبدالحميد عليهنده شدتلی مقاله‌لر يازمش وحتی مطبعه‌نك عصات طرفندن باصيلماسی اوزرينه اياستفانوسه التجا ايله‌مشدر. مؤخراً امنيت عموميه مديرلكنك

امور تحریریه‌سنده برمدت خدمت ایتدکدن صوکرا ، ینه غزته‌جیلکه باشلایه‌رق صدای ملت ، جدال ، ائتلاف غزته‌لرینك سرمحررلکنده بولونمش واتحاد وترقی جمعیتی علیهنده‌کی نشریاتیله اشتهار ایتمشدر . بر کیجه طنین و ثروت فنون محررلرندن فاضل احمد بکله برلکده کوپرویه دوغرو کیتمکده‌لر ایکن باغچه‌قپوسنده بوغاچه‌جی فرونی‌اوکنده برید مجهول طرفندن بر صورت ردیئه‌ده قتل ایدلشدر .

فجرآتی جمعیت ادبیه‌سنه منسوب اولان احمدصمیمك آثارادبیه‌سی پك آزوپراکنده‌در . اوزون برحیات سعادته نائل اوله‌مادیغی ایچون ، شایان دقت بر اثر ادبی میدانه کتیره‌مه‌دن وفات ایدن زواللی احمدصمیم ، اکریاشامش اولسه‌یدی ، هرحالده شایان اهمیت ، قیمتدار اثرلر وجوده کتیره‌جکدی .

هانری دوره‌نیه

اوژه‌ن بریو

فرانسه‌نك حال‌حاضرده‌کی عاشا مؤلفلری آراسنده یوکسك برموقع احراز ایتمش اولان اوژه‌ن بریو یوسته فرانسه اقاده‌میسنه داخل اولمق شرفنی احراز ایتمشدر .

قوبورغ دوتامیلده ساکن اوفاق بردکانجی عائله‌نك چوجنی‌اولدیغی حالده استعداد مادرزادیله بوکونکی موقع ممتازینی احراز ایدن بریو « بلالنشه‌ت » ، « انفره‌نارژ » ، « قیرمیزی البسه » کبی مشهور پیه‌سلریله فرانسه حیات اجتماعیه‌سنده‌کی نقائصه اعتراض ایلمشدر . دها ایلك زمانلردن بری تیاترویی برغایه عدایدن بریو قیود اخلاقیه‌یه دائما کمال شدتله رعایت ایتمش ، وبویله‌جه دائما جسور ، بی پروا بر منقد اخلاق اولمقله اشتهار ایلمشدر . اقاده‌می ، بریویی انتخاب ایتمکله هرحالده مصیب برحرکتده بولوندی .

آلبه‌ر واندال

ایکنجی ایمپراطورلق اعاظم مأمورینندن برقونتك مخدومی اولان واندال (١٨٥٤) ده تولد ایتمش وایی برتحصیلدن صکره حیاتنك اوتوز سنه‌سنی منحصراً تتبعات تاریخیه ایله امرار ایتمشدر .

علوم سیاسیه مکتبنده سوردلك یرینه معلم ، هنوز قرق ایکی یاشنده اقاده‌می‌یه اعضا اولان واندال مسائل شرقیه حقنده‌کی اختصاصنی « اون بشنجی لوئی دورنده شرقده برفرانسز سفارتی » و « بر سفیرك سرکذشتی » نامنده‌کی اثرلریله اثبات ایتمشدر . فقط واندالك الڭ مشهور اثری « بوناپارتك جلوسی » نامنده‌کی بدیعهٔ تاریخیه‌سیدر . وفاتی ساحهٔ تاریخده ناقابل املا بربوشلق براقمشدر .

هانری روژون

تولستوی

بو سنه ، بوتون ادبیات جهان اوزرنده احراز نفوذه، احراز شهرته موفق اولمش بویوك، پك بیوك بر روس ادیبی: قونت لئون تولستوی وفات ایتدی.

(۱۸۲۸) ده تولا ایالتی داخلنده « یاسنایا پولیانا » ده روسیه‌نك اك اصیل بر عائله‌سندن تولد ایده‌ن تولستوی ایکی یاشنده والده‌سنی ، سکز یاشنده پدرینی غائب ایتمش ، اون بش یاشنده ، قزان دارالفنونی ادبیات شعبه‌سنه داخل اولارق اجنبی معلملرك تحت نظارتنده السنهٔ شرقیه تحصیلنه باشلامشه‌ده داها ایلك سنه‌سنده صنفده ابقاء قالمسنه مبنی حقوق شعبه‌سنه دخالت ویکرمی بریاشنده بویوك بر موفقیتله شهادتنامه اخذینه کسب موفقیت ایتمشدر .

حیاتی بر گرداب مسالك مختلفه ، بر گرداب طرز معیشت ایچنده یوارلانمشدر. سن کماله قدر تولستوی مدهش، عقود براراتیابه، بر اعتقاد متبدله مالك اولمشدر. اولا حیاتك صفحات خارجیه سنه مرکوز اولان نظرلری، بر آرالق وجدانه ارتکاز ایدر ایتمز اوراده معنای حیاتی آ کلامق اندیشه‌سیله بیقرار یکی بر حسك تولدینی کورمشدی . بو اندیشه ، ضعیف ومریض بر بنیهٔ دماغیه‌یه مالك اولان تولستویی حتی بر آرالق انتحاره سوق ایده‌جکدی . فقط مقاومت ایتدی ، چالیشدی . عائله‌سنه ، آثار ادبیه‌سنه ، علوم مثبته‌یه ، فلسفه‌یه ونهایت معاشر انسانیه‌یه عطف انظار تدقیق ایتدی . ونهایت معنای حیاتك « ایمان » ده بولونا بیله‌جکنه قانع اولدی .

تولستویك افکاری اوزرنده اجرای تأثیر ایده‌نلر «سوتائیه‌ف» و«بونداره‌ف» اسمنده ایکی کویلیدی. بونلرك افکارندن ملهم اولان تولستوی « سعی ومحبت » اوزرینه مؤسس بر دین رحم وشفقت تأسیس ایتدی . بو مذهبك قواعد اساسیه‌سی شو ایکی جمله‌ده خلاصه اولونا بیلیر : « بر بریکزی سویکز . » « فنالغه فنالقله مقابله ایتمه‌یکز . »

ثروت فنونك (۱۰۱۷) نومرولی نسخه‌سنده تولستوی حقنده مهم وشایان دقت بعض مقالات مفصله موجود اولدیغی ایچون بوراده ، تولستویك فلسفهٔ اجتماعیه‌سندن ، آثار وماهیت ادبیه‌سندن اوزون اوزادی‌یه بحث ایتمیه‌جکز . یالکز شونی سویله‌مکله اکتفا ایده‌لمکه « حرب وصلح » ، « آننا قاره‌نین »، « سونات آقروجه‌ر » ، «مذهبم» ، « مدهش ایوان » کبی بر چوق بدایعیله بوتون جهان متمدنك حرمت وشکرانتی قازانمش ، روسیا محیط جبر واستبدادنده چاره وس سینوده اعلان حرب ایده‌رك حریتی ، حقوق انسانیه‌یی مدافعه‌یه چالیشمش اولان « تولستوی » بشریتك یتیشدیردیکی اك بویوك آدملردن بریدر.

دەنی قوشەن

احمد شعیب

عثمانلی متفکرینِ حاضره‌سندن اولان احمد شعیب، (١٢٩٢) تاریخنده تولد ایده‌رك حیاتنك ایلك آیلرنده پدری صالح افندی‌یی غیب ایتمك فلاكتنه دوچار اولمشدر. ایی صیقینتیلی برحیاتك هوای وهوی زائلی اثناسنده فاتح رشدیه‌سنده، صوكرا وفا اعدادیسنده، مكتب حقوقده اكمال تحصیل ایده‌رك ثروت فنونك ایك پارلاق زماننده ادبای جدیده نامی ویریلن زمرهٔ كزیده‌یه التحاق ایتمش، ونشر ایتدیكی مقالات علمیه واجتماعیه‌سیله نسل حاضرك تربیهٔ فكریه‌سنه بحق خدمت ایله‌مشدر. «حیات وكتابلر»، «آثار مطبوعات» كبی آثار نفیسه‌سی اوزمانه كوره جداً امثالی نامسبوق، جدی، اساسلی اثرلردی.

شعیبك آثار علمیه‌سی صدرحاضر حقی پاشانك انظار دقتنی جلب ایتدیكی ایچون بومتفكر كنجی كندینه معاون تعیین ایله‌دی. وبویله‌جه شعیب دور استبدادده اویی برمدت مكتب حقوق معلمیكنده، ومؤخراً جمعیت رسومیه اعضالغنده بولوندی.

اعلان حریتله برابر، شعیبك اسكی خدمتلری اونوتولمادی. حقی پاشانك ناظرلغی اثناسنده مجلس معارف اعضالغنه، صوكرا تدریسات ابتدائیه مدیرلكنه، استانبول معارف مدیرلكنه ونهایت دیوان محاسبات مدعیٔ عمومیلكنه تعیین اولوندی. مكتب حقوقده، حقوق اداره، حقوق دول درسلریده عهدهٔ اهلیتنه حواله اولونمشدی.

شعیب هیچ بروقت اشتغالات علمیه‌سنی، مساعیٔ تحریریه‌سنی ترك ایتمه‌دی. حریتك ایلك آیلرنده رضا توفیق ومحمد جاوید بكلرله برلكده «علوم اقتصادیه واجتماعیه مجموعه‌سی» نی تأسیس ایده‌رك فرانسه انقلاب كبیری، روسیه تاریخی، عوامل اجتماعیه كبی برچوق مقالات مفیده نشر ایتمش، وبرحیات مساعینك منسوب اولدیغی ملته نه‌قدر خدمت ایده‌بیله‌جكنی پارلاق برصورتده كوسترمشدی.

هیچ اوموله‌مادیغی، كندیسندن بیوك خدمتلر بكله‌ندیكی براثناده، قربان بایرامنك دردنجی وكانون وللك ایكنجی پنجشنبه كیجه‌سی آباندیسیتدن ارتحال ایده‌رك بوتون عثمانلی شباب متفكرینی داغدار یأس والم ایتدی.

هانری دوره‌نیه

آقادەمی فرانسز، متوفی قونت مه‌لجیور دوووكه‌نك یرینه اون سكز رأی ایله ایلك دورده فرانسه مشاهیر ادباسندن هانری دوره‌نیه‌یی انتخاب ایلمشدر. شعرلری، حكایه‌لری، مقالات ادبیه‌سیله فرانسه عالم ادبیاتنده بیوك برموقع ممتاز احرازینه موفق اولان هانری دوره‌نیه سنبولیزم مسلك ادبیسنك ایلك ایلری كلنلرندن اولدیغی ایچین بوانتخابك فرانسز نسل جدید ادبنجه بیوك برممنونیتی بادی اوله‌جغی طبیعیدر.

لوحه : ال ایشی

جنرال لانغلوا

مه‌غر دوشزن

[٢٦ مايس ١٩١٠ تاريخنده فرانسه آقادەميسنه اعضا انتخاب اولنمشدر . بعض آثار ادبيهٔ دينيه‌سی واردر .]

متوفی مارکی قوستا دو بوروغاردن منحل موقعه طالب اولان درت محرردن ، آثار عسكريه‌سيله معروف جنرال لانغلوا آقادەمی اعضالغنه انتخاب اولونمشدر . الحالة هذه بالفور سناتوری اولان جنرال لانغلوا ١٨٣٩ ده بزانسونده دوغمش و (ئەقول پوليتقنيك) دن طوپجيلقله نشئت ايتدكدن صوكرا (١٨٧٠) محاربه‌سنه‌ده اشتراك ايتمشدر . برمدت فرانسه مكتب عالئ عسكريسنده معلملك ايتمش اولان جنرال لانغلوا اپی برمدتدنبری « ره‌وووده دوموند » و « تان » غزته‌لرنده مقالات عسكريه نشر ايتمكده‌در . « عثمانلی ـ روس » محاربه‌سی ، « انكليز ـ بوئر » محاربه‌سی كبی آثار مشهوره‌سی علمای عسكريه بيننده مخلداتدن عد اولونمقده‌در .

هانری روژون

آقادەمی فرانسه‌ز ، متوفی موسيو باربودن منحل قالان موقعه ، آندره هاللای ، آناتول لورووابوليو ، هانری روژون كبی اوچ مقتدر و ممتاز نامزد آراسندن هانری روژونی اوچنجی دورده واون سكز رأی ايله انتخاب ايله‌مشدر .

(١٨٥٣) ده تولد ايده‌رك صنايع نفيسه نظارتنده مهم برچوق مأموريتلرده بولندقدن صوكرا نهايت عالم مطبوعاته تماميله انتساب ايده‌ن هانری روژون «فيغارو» ده ، «تان» ده مندرج مقالات نفيسه‌ی و تنقيدات و حكاياتيله فرانسه عالم صنعتنده مهم برموقع اشغالنه موفق اولمشدر . صنايع نفيسه آقادەميسی كاتب دائميسی اولان بو محرر مقتدرك اك مهم آثاری « ميرموند » ، « انسانلر آره‌سنده » ، « غاله‌ری‌ده بوست » ، « اسكی زمان قادينلری » كبی حكايات و تنقيدات در .

ده‌نی قوشه‌ن

مورخ شهير آلبر واندالدن منحل قالان موقعه ، آلفره ده‌قاپو ، پيه‌ر دولاغورس كبی مهم رقيبلره رغما پارس مبعوثی خطيب شهير موسيو ده‌نی قوشه‌ن انتخاب ايدلمشدر .

پارسليلرجه پك زياده سويلن وسياست خارجيه حقنده‌كی نطقلريله پارلمنتو عالمنده بيوك برشهرته مظهر اولان بوذات ابتدا پاستور دارالاشتغالنده تتبعات علميه ايله مشغول اولارق « تكامل حيات » ، « عالم خارجی » ناملرنده ايكی اثر مهم نشر ايتمشدر . مع مافيه ده‌نی قوشه‌نك اك شايان دقت اثرلری ، سياست خارجيه حقنده‌كی نطقلرينی محتوی اولان « بارباره قارشی » ، « فكر جديد » ، « ائتلافلر و قطع مناسبتلر » عنوانلی اثرلردر . موسيو « ده‌نی قوشه‌ن » ، قارئلريمزده بيليرلركه ، يونان طرفدارلغيله معروفدر .

وطن شرقیلری

اعلان حریتدن صوکرا مملکتك هرکوشه‌سنده ترنم اولونمغه باشلانان اسکی ، یکی وطن شرقیلرندن اك مشهورلرینی بروجه آتی درج ایدییورز :

وطن شرقیسی

ای غازیلر یول کوروندی
ینه غریب سرینه
طاغلر طاشلر دایانامز
بنم آه وزاریمه
قالق سلامت نازلی یاریم
بریانه سن برده بن
دون کیجه یار خانه‌سنده
یاصدیجاغم طاش ایدی
ال بنی یالکز صاندی
یار بکا یولداش ایدی
آلتیم طوپراق اوستم یاپراق
ینه کوکلم سنده‌در

وطن شرقیسی

قالقك ای وطنداشلر
سویله‌لم قرداشلر
ایشته بو بر مسرت
یلەلل یلەلل یلەلل یلەلل یلەلل

براحسان ایتدی خدا
نه رؤیادر نه خلیا
سویله‌لم قرداشلر
(پادشاهم چوق یشا)

کیجه‌مز کوندوز اولدی
دیده‌لر روشن اولدی
(پادشاهم چوق یشا)
قوللرك احیا اولدی

ایشته بز شکر ایده‌رز
هپ برابر سویله‌رز
(یشاسون سلطان محمد)
جمله‌مزده کوله‌کز

وطن شرقیسی

ای وطن ای ام مشفق شاد وخندان اول بوکون
عالم عثمانیانه پرتو افشان اول بوکون

قورتول ابر حیله‌کاریدن سمای صدقه چیق
قلبمز اولسون منور مهر رخشان اول بوکون

بخش اولندی غیری حریت بوکون اولادینه
کل کل ای حق مقدس مظهر شان اول بوکون

سینه‌کی چاك ایله کورسون بونلری اجدادمز
انلرك ارواحنه رهبر نکاه اول بوکون (؟!)

قوش بتون اولاد واحفادکله باب وحدته
صحت وعمر همایونه دعا خون اول بوکون

نامق کمال

وطن شرقیسی

آماللز افکاریمز اقبال وطندر
سرحدیمزه قلعه بزم خاك بدندر
عثمانلیز زینتمز قانلی کفندر

غوغاده شهادتله بتون کام آلیرز بز
عثمانلیلرز جان ویریرز نام آلیرز بز

قان ایله قلنجدر کورینان بیراغمزده
جان قورقوسی کزمز اووامزده طاغمزده
هر کوشه‌ده بر شیر یاتار طوپراغمزده

عثمانلی آدی هردویانه لرزه‌در ساندر
اجدادیمزك هیبتی معروف جهاندر
فطرت دکیشور صانمه بوقان ینه اوقاندر

طوب باطلاسون آتشلری اطرافه صاچلسون
جنت قپوسی جان ویرن اخوانه آچلسون
دنیاده نه بولدقسه اولومدن‌ده قاچلسون

نامق کمال

انقلاب مارشی

اردومز ایتدی یمین
تتره‌دی خاك بوزمین
ملتی ایتدك امین
آچلدی راه نوین
سنجاغمز شانمز
عثمانلی عنوانمز
وطن بزم جانمز
فدا اولسون قانمز

٢

ترك آرام ایلدك
جهد واقدام ایلدك
نشر مرام ایلدك
حقله قیام ایلدك

٣

عثمانلی احفادی‌یز
بر وطن اولادی‌یز
ملتك افرادی‌یز
حریت اشهادی‌یز

٤

آغاجله اوتاغمز
شو طاشلر یتاغمز
سوندروب اوجاغمز
ییقدیلر بوجاغمز

٥

عثمانلی ، طبعی کریم
صاحب سیف قویم
نجل نجیب قدیم
اسیر اولمق پك عدیم

مارش

سیواستپول اوکنده یاتان کمیلر
آثار نظام طوپنی بر کوك ایکلر
صله‌یه کیدنلر بنام بکیتلر آمان آمان
آمان پادشاهم اذن ویر بزه
صله‌ده نشانلمز دعاجی سزه

وطن شرقیسی

— ١ —

بز فدائی ملتز ، مرد اوغلی مرد عثمانلی‌یز ؛
برج استبدادی ییقدق ؛ قهرمانز ، شانلی‌یز ،
بر وطن، بر حق طانیر، احرارز، آرسلان جانلی‌یز،
جانله شانله — ای وطن تأبیدکه پیمانلی‌یز ...
جان‌ده‌سن ، شان‌ده‌سن ، هپمی سنسك، یاشا!
ای وطن ، ای مبارك وطن ، بیك یاشا !

— ٢ —

طوپراغك جوهر. صویك کوثر. بهارك بی خزان؛
ایشته دنیا : براشك ، بربکزرك یوقدر ، ایناں.
مشفق اولادك بولورقوینکده هرکون ، هرزمان
باشقه شفقت، باشقه نعمت، باشقه قوت، باشقه جان..
جان‌ده‌سن ، شان‌ده‌سن ، هپمی سنسك، یاشا !
ای وطن ، ای مبارك وطن ، بیك یاشا !

توفیق فکرت

ملت شرقیسی

چیکنندی پتروارلغمز جهل ایله قهره
دوغراندی مبارك وطنك باغری سبب‌سز
برلکده بوکون بولالی‌یز دردینه چاره
جان قارداشی، قان قارداشی ، شان قارداشی‌یز بز

ملت یولیدر، حق یولیدر طوتدیغمز یول
ای حق یاشا، ای سوکیلی ملت یاشا، وار اول

ظلمك طوپی وار، کولله‌سی وار، قلعه‌سی وارسه
حقك‌ده بوکولمز قولی، دونمز یوزی واردر
کوز یومه کونشدن نه‌قدر نوری قارارسه
سونمز ابدی هر کیجه‌نك کوندوزی واردر

توفیق فکرت

سال عسکری

مشروطیت – که شورای امت ایله ادارهٔ حکومت دیمکدر – بوملکده احیا ایدیلنجه بز عثمانلیلرده حر برملت اولدق .

اسکی زمانلرده اسیرلرینی صاحبلری « عتق نامه » دینیلن برحجت ایله آزاد ایدرلر ایدی . نیجه دورلر کیبی اداره آلتنده ، هله صوکره‌لری استبدادك ظالم اللرنده اسیر قالان عثمانلیلرك عتقنامه‌سی‌ده ، « برات حریت » نامیله تبجیل ایتمك بزه بورج اولان قانون اساسی شرطنامه‌سیدر.

اسیرلکدن آزاد اولان برملت حر اولنجه البت باشی بوش کزه‌مز . اصل حریت چالیشمقله تأمین اولونور . حریت انسانلقدر . انسانلغك شرفی‌ده چالیشمقدر .

بوحقیقتی ادراك ایدن عثمانلیلر « قانون اساسی » نك اونلره باغشلادیغی حریتله ، حریتك اونلره ویردیکی شوق ایله ، غیرت ایله چالیشمق لزومنی‌ده اکلامشلردر .

انسانك کیریشدیکی هرایش، دوشونیلن مقصده واره بیلمك ایچون برترتیب وانتظام ایستر. برملتده‌ده چالشمق ایچون ترتیب وانتظام قطعی الوجوبدر. بوده هرمملکتده قانونلرله، نظامنامه‌لرله تأمین ایدیله بیلور . بوحالده بزه دوشن حکومت طرفندن حاضرله‌نان، مجلس مبعوثانك کوزدن کچیروب، تصدیقنه مقرون اولدقدن صوکره قبول وتطبیقنه پادشاهمزك اراده‌سی شرفتعلق ایدن قانونلردائره‌سنده چالیشمقدر. بوسعی منتظم ایله‌درکه – عمومك تحصیلی، تربیه‌سنی ضامن اولان – مملکتك معارفنی نشر ایتمك ، زراعت وتجارتنی اویاندیرمق ، بوسایه‌ده‌ده ملتك رفاهله ، سعادتله یاشامسنی استحصال ایتمك ممکن اوله‌بیلور. حکومتك هرشعبه‌سی بووظیفه‌نك تمامیله اجراسنه حصر آمال وافعال ایدنجه ایش یولنی آلور ، غایه‌سی ملتك رفاه وسعادتی اولان مقصده ایریشمك میسر اولور .

*
* *

بومقاله‌ده مشروطیتك بزه تأمین ایلدیکی فعالیته استناداً « اوردی » نك وجوده کتوره‌بیلدیکی تبدلات وترقیاتدن صورت عمومیه‌ده بحث ایله « سالنامهٔ ثروت فنون » ك محترم قارئلرینه معلومات ویرمك ایسترز .

معلومدرکه هرملت کندینه مخصوص بعضی خاصه‌لر ایله دیکر ملتلردن آییرد اولور . عثمانلیلری تمیز ایدن ، باشقه ملتلردن آییران خاصه‌لردن بری‌ده – نه‌یارك ، نه‌ده اغیارك ردینه

اوغرامقدن هرزمان منزه قالمش اولان - عسکرلکه پك چوق الویریشلی بر یرا دیلیشده بولونمالریدر .

عثمانلی خاندان مفخمنك آتاسی ارطوغرولك مدفن فانیٔ ابدیسی اولان «سکود» ده یتیشن، عثمانلیلر ملتمزك عنوان مفخرتی آدینه نسبتله یاد ایدیلن مؤسس مبجل (عثمان) باشلرنده اوله‌رق - تاریخ انسانیته داستان شهامتدن الك پارلاق بر صحیفه یاپشدیران - سلطنتی ، ملیتی عسکرلکله قورمش اولدقلرندن ، مایه‌سی عسکر اولان بر ملتك خصائص ممتازه‌سندن‌ده الك ایلروکلن خصلتك « عسکرلك » اولماسی طبیعی دکلمی در ؟

کچن سنه تشرین اولنده ایکنجی اوردو داخلنده اجرا قلنان ۷۰ بیك کشیلك بویوك مانوره‌لردن صوکره قاریشدیران اوواسنده حضور شاهانه‌ده یاپیلان بکچید رسمنده بولونمغه کیدن ذات حضرت پادشاهی سیدلر استاسیونده ترندن اینر ایکن [معلوم اولدیغی اوزره ذات حضرت پادشاهی بورادن صوکره ادرنه‌یی تشریف بیوروه‌رق برهفته قدر قالدیلر وبعده عودت ایله‌دیلر .]

وقتاکه ، اجدادك بزه میراث براقدیغی بو معزز طوپراق دایهٔ حریت اقوام اولان مشروطیت کونشینك - انسانك کوکلنی افتخارله قابارتان - نورلریله آیدینلاندی . اوردی‌ده او ضیادن اقتباس فیوضات ایتمکه باشلادی . سلطان سلیم شهیدك احیاسی اوغورنده فدای حیات ایتدیکی ، سلطان محمود عدلی‌نك - او اثر فداکارانه وشاهانه‌یی تعقیب ایله - تأسیسنه موفق اولدیغی نظاملی اوردوبی مشروطیت، آفت استبداد ایله معلول برحالده بولنمش ایدی .

کچن سنه بیوك مانوره‌لردن صوكره ، قاریشدیران اوواسنده حضور همایونده اجرا قلنان بیوك رسم کچید منظره‌لرندن

اونی مشروطیته یاقیشور برصورتده تصفیه وتنسیق وتأیید ایتمك لازم کلدی . کمال افتخار ایله اعتراف ایتملی‌یزکه اوردونك هیئت ضابطانی عهده‌لرینه دوشن بو وظیفه‌یی ملتك تقدیراتنه کسب استحقاق ایده‌جك برصورتله ایفاده ابراز فعالیت ایتدی .

* *

ملت مسلحه - بوتون عثمانلیلرك محافظهٔ وطنله موظف اوردیده‌خدمته اشتراکاری - هیئت ضابطان - البسه - سلاح - مهمات - خدمت صحیه - خدمت اعاشه - تعلیم وتربیه - خدمات نقلیه - تشکیلات جدیده -

برباغچوان چالیشدیغی باغچه‌ده چیچك ، میوه یتشدیرمکله ایش بیتمز . چیچك تارلالرینی ، میوه آغاجلرینی قارغه‌لردن ، بریابانجینك اوزاته‌جغی الدن قورومق ایسترکه بوبربکجی‌یه لزوم کوستریر. بکجی کوجلی ، قوتلی اولورسه مال صاحبنك منفعتنه دهاموافق دوشر . طبقی برملتده بویله‌در. تارلاده چالیشان کویلینك طوپراغی امنیتله تیرپانلایه بیلمسی ، فابریقه‌ده چالیشان عمله‌نك تیموری امنیتله چکیچله‌یه بیلمسی ایچون ، مملکتك حدود بویلرنده یبانجینك ال اوزاتمه‌سنه میدان ویرمیه‌جك بربکجی‌یه احتیاج وار. ایشته وطنك بکجیسی ملتك اوردیسی‌در . صیراسی کلنجه کویلی الندهکی تیرپانی ، عمله الندهکی چکیجی تفنکله دکیشدیرمکه حاضر بولونمالیدر آنجق بوحاضرلقله‌درکه وطن دشمن آیاغیله چکینه‌مکدن قورتولور .

وطنی محافظه ایچون حین حاجتده سلاحنی قاورایوب سانجاق التندهسینور باشنه قوشمغه حاضرلانان برملته « ملت مسلحه » دینورکه مشروطیت ، حریت عثمانلیلری برملت مسلحه صورتنده یتشدیرمکی‌ده درعهده ایتمشدر .

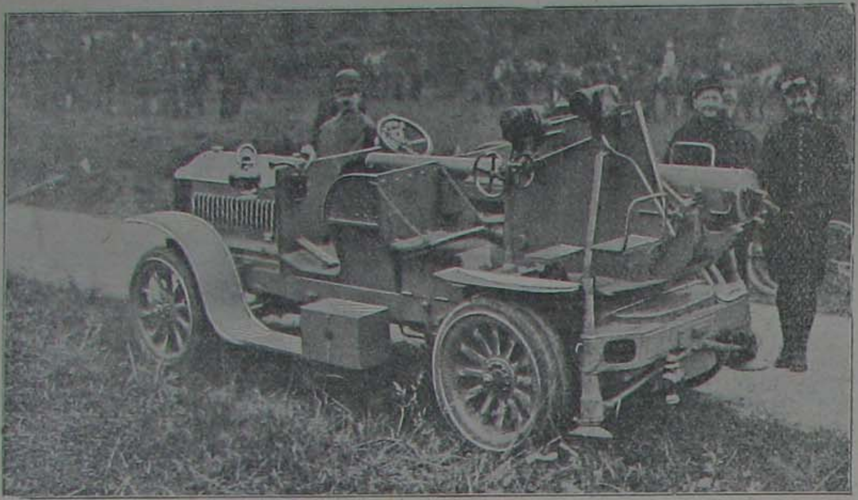

اختراعات جدیده‌دن : فرانسه‌ده عسکری براوتوموبیل ، طوپ آرابه‌سی خدمتی کوریور .

اولدن عسکرلك خدمتی عثمانلی طوپراغنده یالکز محمدیلردن برقسمی ایفا ایتمکله مکلف ایدی . حکومت مطلقه ، هله دور استبداد اداره‌سزلکدن ، اهمالدن ، یاپیلمش حسابلردن بو طوپراغك اوغللری آراسینه نفاق تخمی‌ده سرپمش ایدی. بو تخم زهرلیدر. اونك یتشدیردیکی نفاق عناصر مختلفه‌نك دماغلرینی زهرله‌یور ایدی .

وقتیله شرق وشمال حدودلریمزدن طیشاری یه طاشقینلق کوسترن اوردولریمزی تشکیل ایدن عثمانلی ییکیتلری تورك ، ارناوود، عرب، کورد ، تاتار، روم ، ارمنی، اولاح، مولداوان،صرب، بولغار ، مجار کبی (دوزینه) لرله صاییلان اقوام مختلفهناملرینی برسانجاق آلتنده طوپلایورلرایدی. آسیب اداره‌نك طوغوردیغی نفاق بوصاییلری برچوغینی بزدن قوپاروب آتمقله آزالتیور ایدی .

فرانسه‌ده طیاره‌لره قارشی قوللانیلان میترالیوز عرابه‌سی

مشروطیت عثمانلی اقوام مختلفه‌سنه « حقوق » ده مساوات تأمین ایتدیکی کبی «وظیفه» ده ده او مساواتی تکلیف وطلب ایتدیکندن بوندن بویله بو برکتلی طوپراغك یتشدیردیکی هر یکیت، ـ عرق ومذهب فرقی طامارلرله دماغلرده هر عنصرك محرم معززی قالمق شرطیله ـ مادرمهربان وطنك محافظهٔ شرف و اعتلای شانی ایچون هپ برسانجاق آلتنده طوپلانوب حدودلردن دشمن قیشقیرتمغه یورویه‌جکدر .

برچیچك تارلاسی مختلف جنس چیچکلر یتشدیرر اما ، هپسینك یتشدیکی طوپراق ،.. قوهٔ نامیه‌لرینی بسله‌ین هوا هپ برجنس طوپراق ، هپ برجنس هوادر .

کونشلی هواده بره دشن بربرکت یاغمورینك سمواتده چیزدیکی قوس قزح رنکنده وطن طوپراغنده یتیشن بوازهار متنوعه‌دن طوپلانوب مشروطیت قورده‌لاله‌لریله باغلانمش خوشبوی بردمت بوکون اوردونك ابدی حماست و ورزشنده‌در .

امید ایده‌رم که یارین ایکنجی بردمتی ده معارف عمومیه مکتبلرینك رحلهٔ سعی وفیضنه ارمغان ایدلسین ؛ ایشته اوکون الحان وطنپرورانه ایله یکزبان اوله‌جق عثمانلیلر براللرنده کتاب سعی ، دیکر اللرنده سلاح مدافعه اولدیغی حالده بوطوپراغی معمور ایتمکله شنلندیرمکله ، صیراسی کلنجه‌ده اوطوپراغی دشمنه قارشی محافظه‌یه ال برلکیله چالیشه‌جقلردر. اوردی بیکارله، یوزبیکلرله افراددن تشکل ایتمش برهیئت منتظمه‌در. اونده الدقله آرانیله‌جق خاصه افرادینك قیافتده ، تربیهٔ فکریه‌ده ده برابرلکیدر .

مشروطیت ، عثمانلی وطننك حفظ واماتی اوغورنده ، محترم پادشاهلرینك برامر واشارتی ایله سانجاق آلتنه طوپلانان یکیتلرك لباسنی ، عسکرلك شرفنه یاقیشور برصورتده تمیز و یکنسق یاپدی . حدودلریمزده ایاغی چیلاق ، پانطولونی یمالی نفر بولوندیرمق عارندن بوممکتی قورتاردی. ردیف دپولرینی البسه ایله طولدیرمغه چالیشیور . مانوره ایچون اولسون ، باشقه بر وظیفه یاپمق ایچون اولسون ، بوکون سلاح آلتنه طوپلانان ردیف طابورلری آلای مرکزلرینه ، فرقه مرکزلرینه نظر افتخاره چارپه‌جق برتمیز قیافتله کلیورلر . اوردی لباس عسکری‌یه بویله دقت ایتدیکی کبی مهماتجه اولان نقصانلری‌ده اکمالده ، حاضرلامه‌ده قصور ایتمه‌یور .

عسکری ای کیدیرمك ، ای بسله‌مك لازم اولدیغی کبی صاغلغنی ، صحتنی دوشونمك ده لازم . بوندن خدمت اعاشه (لوازم) وخدمت صحیه (اطباو خسته‌خانه‌لر) اموری میدانه چیقار که بونلری اکمال ایتمه‌ین براوردی کندندن بکله‌نن وظیفه‌یی تماميله یاپه‌ماز . هیئت عسکریه بووظیفه‌سنی‌ده اکماله چالیشیور. بوصورتله ای کیدیرلمش ، اعاشه‌سی ، صحتی تأمین اولونمش اوردینك خدمتندن وطن امین ومطمئن اوله‌بیلور .

انسانك یاپه‌جغی ایشه کوره قوللرینی ، باجاقلرینی فائده‌لی صورتده قوللانمسنه دماغ بر

« عامل » اولدیغی کبی بر اوردینك سلاحنی قوللانمه‌سنده ، محاربه ایدرکن قطعات عسکریه‌نك (بر آلایك ، برفرقه‌نك ، برقول اوردینك .... الخ) آله‌جغی وضعیتلرده ، ترتیبلرده ، میدان محاربه‌یه طوغری قول قول یورومکده ، یر د کیشدیرمکده یاپه‌جقلری بوتون حرکات وسکناتی‌ده آنجق « دماغ » قوللانور. ایشته‌بوندن معلومات وتربیهٔ عسکریه‌وجوده کلور. ایمدی اوردینك عامل دماغیسی اولان « ارکان‌حربیه » هیئتی‌ده مشروطیتك ـ طبیعی‌قوانین‌موضوعه‌دائره‌سنده ـ اوکا بخش‌ایتدیکی حریت افعال ایله اوردینك معلوماتنی توسیع ایده‌جك واسطه‌لره مراجعتدن کری قالمایور .

قیشله‌میدانلرنده، تعلیمخانه‌لرده، قیرلرده سلاح استعمالنی، « تعلیم » دیدیکمز اشکال مختلفه وضعیتلرنی ، آوجیلق حرکتلرنی ، یول یورویشلرنی ، «خدمت سفریه» دینیلن محاربه‌تقلیدی مانوره‌لری حاصلی بوتون بو عسکرلك درسلرنده ملکه اکتسابنه چالشان بلوکلری، طابورلری، آلایلری ، فرقه‌لری یاتصادفله ویاخود مراقله کیدوب سیرایدنلر ، اوکنج غیرتلی ملازم ویوز باشیلرك ، اونلردن آز یاشلیجه دینج وداها تجربه‌لی بیکباشیلرك ، میرالایلرك (امرا) واقفانه وحمیتکارانه شوق وسعیلرنی کورنجه اوردینك عامل دماغیسنده‌کی فعالیتی تقدیردن عاجزقالمزلر . اوردینك تربیهٔ فکریه‌سنده کورولمکه باشلایان ترقی‌یه بومثال کافی دکلدر .

افراده ایی چاووش یتشدیرمك ایچون ایکی‌سنه‌دنبریدر شمدیلك استانبول ایله ادرنه‌ده آچیلان « کوچوك ضابط » مکتبلرنی ، تحصیلات‌عالیه کورمش کنجلری،حین‌حاجتده ضابطلك ایده‌بیلمك‌ایچون‌الده برقیمتلی احتیاط بولوندیرمق مقصد واقفانه‌سیله کچن‌سنه آچیلان بکلربکنده‌کی احتیاط ضابط مکتبنی،قطعات‌عسکریه‌ده اوچ دورت‌سنه بولونانلردن‌وجوده کتورلمش‌ییلدیزده‌کی ارکان‌حرب مکتبنی ، حاصلی تعلیمگاه مکتبی ، انداخت مکتبی کبی برچوق یکی‌عسکر مؤسسات علمیه‌سنی، برچوق اصلاحاته مظهر اولان مکتب حربیه‌ایله برلکده پیش نظرتدقیق و تفکره المق‌ده ایستر .

بوتون اوهمتلرك ، سعیلرك نتیجهٔ محصله‌سی کچن صوك بهارده «قاریشدیرانلر» حوالیسنده نظامیه وردیف قاریشق یدی‌سکز فرقهٔ عسکریه طرفندن حرب تقلیدی اوله‌رق یاپیلان مانوره‌لر تشکیل ایتدی .

نیجه کنج وتوانا یکیتلری تارلالرندن، ایشلرندن، عائله‌لرندن آییروب سنه‌لرجه قیشله‌لرده، چادیر آلتنده تعلیم وتربیه ایده‌رك، بواوغورده ملتك یوكلرله آلتونی خرجه‌یه‌رق براوردی وجود کتورلمکدن‌مقصد دشمنی وطن طوپراغنه آیاق‌باصدیرمامق . باصمق‌جرأتنده بولونورسه آیاقلرنی قیرمق یعنی‌محاربه ایتمك‌دیمك اولدیغندن محاربه تقلیدی‌مانوره یاپمایان ، یاپماسنی بیلمه‌ین براوردی‌اجینمغه‌لایق‌اولور ،اوکا«واردر»،محاربه‌ایده‌بیلمك‌ایچون«حاضردر»دیمك‌طوغری‌اوله‌ماز .

مشروطیتك وجوده کتوردیکی اوردی بو وظیفه‌سنده‌ده قصور ایتمامشدر .

***

اوردینك اك صوك اجرا آتندن اولمق اوزره‌ده هنوز تطبیقنه باشلانان « تشکیلات جدیده » بی تذکار ایدرز .

بویکی تشکیلات اوردی‌یه حرکت ایده‌بیلمسی قولای ، قوماندانسنه قاورایجی برگوزله عسکرینی کوروب قوللانمغه الویرشلی فرقه‌لر ویرمشدر . که بونلرك عمومیتله اوچندن وبعضاً ایکیسندن برقول اوردی وجوده کلور . یکی تشکیلاتك وجوده کتوردیکی ١٤ قول اوردی ایله بش مستقل فرقه‌نك مرکزلری صره نومروسیله شودر :

قول اوردی	مرکز	قول اوردی	مرکز	قول اوردی	مرکز
١	استانبول	٦	مناستر	١١	وان
٢	تکفورطاغی	٧	اوسکوب	١٢	موصل
٣	قرق کلیسا	٨	شام	١٣	بغداد
٤	ادرنه	٩	ارضروم	١٤	صنعا
٥	سلانیك	١٠	ارزنجان		

مستقل فرقه‌لرك مرکزلری‌ده قوزانه ، یانیه ، اشقودره ، طرابلس غرب ، وحجاز در .

اوچرلی تقسیمات ایله یاپیلان بوچالاك فرقه‌لر کندیلرینه مربوط سواری الایلری ، طوپجی بطریه‌لری وخدمات فنیهٔ عسکریه‌ایله مجهز اولدقلرندن باشلی باشنه وظیفه‌لرینی ایفاده سربستی حرکاته مالك اوله‌بیله‌جکلردر .

بویکی تشکیلاتك بوکون باشلامش اولان تطبیقاتی اکمال ایدیلنجه [١] نظامیه اوردیسی قرقدن زیاده فرقه وجوده کتوره‌جك ، بونلرك ایکی صنف ردیف فرقه‌لری‌ده حسابه قاتیلنجه عثمانلی اوردیسنك اوچر آلایلی یوزیکرمی فرقه‌سی ، (ایلروده ترتیب ایدیله‌جك مستحفظ قطعاتی هنوز حسابه قاتیلمقسزین) یالکز پیاده اوله‌رق برمیلیون سلاح بدست یکیتی حدود بویلرنده خاك پاك وطنی محافظه‌یه قوشمق ایچون الده بولندیریله‌جقدر .

بومیلیون بهادره قرق نظامیه آلایی ایله بعضی عشایر اولادندن جمع ترتیب ایدیله‌جك اولان قیرقی متجاوز « خفیف سواری آلایی » نك وجوده کتوره‌جکلری قوت ایله سیار طوپجی بطریه‌لرینی ، جبل طوپلرینی ، متراليوزلری ، ساحللر ایله بعضی مواقع محکمه‌یی مدافعه‌ایدن آغیر طوپجی‌یی ، استحکام عسکرینی ، کوپریجی پارقلرینی ومتفرعات سائره‌یی علاوه ایدنجه عثمانلی اوردیسنك یالکز قیمت معنویه‌جه دکل ، کمیتجه‌ده شایان اعتبار برقوهٔ مدافعه وجوده کتوره‌جکی پیش نظر افتخار وشکرانده تجسم ایدر .

[١] اکمال ایدلشدر . مارتك برنجی کونی معاملات عسکریه تشکیلات جدیده موجبنجه جریانه باشلامشدر .

عثمانلی اوردوی همایونی‌نك دورمشروطیتده باشلامش اولدیغی بواقدامات وا کمالات ایله عهد قریبده اوروپانك مکمل ومترقی اوردویلریله هم عنان اوله‌بیلمه‌سی متمنا ومأمولدر .

غرب اقوام متمدنه‌سنك همان هپسنده بزم « اوردی » تعبیر ایتدیکمز منتظم هیئت مسلحه‌یه « آرمه » نامی ویرلمکده‌درکه بونك معناسی « مسلح » دیمکدر .

لسانمزده «اوردی» کلمه‌سی «اورمق» مصدرندن کلمه‌در. فقط بزم اوردیمزی شرف ملیمزه لایق بر درجۀ مکملیته ایصالدن مقصدمز اوکومزه کلنی اوروب قیرمق دکلدر . بوکون بین‌الاقوام جدال، جدال سعی وثروتدر . استحصال ثروتله مظهر سعادت اولمق ، چالیشمغه ، هیچ طورمایوب کیجه ، کوندوز چالیشمغه احتیاج کوستریبور . بوده معارفله ، انشا آت عمومیه ایله (یوللر ، شمندوفرلر ، لیمانلر کبی) تجارت بحریه ایله ، اوملنلریمزی شنلندیرمك ، تارلالریمزی سورمکله اوله‌جق .

بزی بوسعی مدنی‌ده یبانجیلرك تسلطندن قورومق ایچون اوردی‌یه محتاج اولدیغمزدن اونك اکمالنه چالیشمالی‌یز .

اوردیمز مکمل اولسون ، قوتلی اولسون ؛ طوپراغمزه ال اوزاتمق ، آیاق باصمق ایسته‌ینلری اوقوتك خیزیله اوروب یوز کری‌یه طرد ایده‌لم . انجق بوسایه‌ده وطنك اعماری ، ملتك سعادتی تأمین اولونه‌بیلور . اوردیمزدن بوخدمتی بکله‌مکده یانیلمادیغمزی اونك برقاچ سنه ایچنده‌کی اقدامی بزه تبشیر ایتمکده‌در .

شباط . ١٣٢٦ . م . ق .

حربیه بودجه‌لری

قومشولرمز اولان بلغارستان ، صربستان ، یونانستان . رومانیا کبی بالقان حکومتنك بودجه‌لرینه وحربیه ایچون اختیار ایتدکلری مصارفه برنظر تدقیق عطف ایلمك فائده‌دن خالی دکلدر .

بلغارستان حکومتنك مجموع وارداتی ١٥٣,١٦٩,٠٠٠ فرانقدن عبارت اولوب امور حربیه وبحریه ایچون ٣٨,٥١٠,٠٠٠ فرانق تخصیص ایدلمشدر . بوحسابجه بلغارستان ، واردات عمومیه‌سنك یوزده یکرمی بشنی عسکری ایچون صرف ایتمکده‌در .

صربستان واردات عمومیه‌سی ١٠٣,٦٤٤,٠٠٠ فرانق اولوب عسکری بودجه‌سی ٢٧ میلیون فرانقدن عبارتدر . یعنی مجموع وارداتك یوزده ٣٨،٤ قسمی امور عسکریه‌یه صرف ایدلمکده‌در .

یونانستانك واردات عمومیه‌سی ١٣٦,٥٠٠,٠٠٠ فرانقدر . حربیه بودجه‌سی ١٨,٦٢٧,٠٠٠ ، بحریه بودجه‌سی ٨,٤٠٥,٠٠٠ فرانق که‌جمعاً ٢٧,٠٣٢,٠٠٠ فرانق عسکری بودجه‌سنی تشکیل ایتمکده‌در اجراایدیلن حسابانه باقیلیرسه یونانستان وارداتنك یوزده یکرمیسنی امورعسکریه‌نك بلع ایتدیکی آکلاشیلیر.

رومانیانك واردات عمومیه‌سی ٤٣٥,٦٨٣,٠٠٠ ، فرانق مصارف عسکریه‌سی‌ده ٥٦,١٧٥,٠٠٠ فرانقدر . رومانیا بودجه‌سنك وسعتنه رغماً شواوچ حکومته نظراً اك آز مصارف عسکریه اختیار ایلمکده‌در. عسکری بودجه‌سی واردات عمومیه‌یه نظراً یوزده ١٢,٨ نسبتنده‌در .

بودرت حکومتك مجموع وارداتی ٩٢٩ میلیون ، مصارف عسکریه‌لری ١٤٨,٧١٧,٠٠٠ فرانقدر. بوبودجه‌یه نظراً اختیار ایدیلان مصارف عسکریه ، یوزده ١٦ نسبتنده قالمقده‌در . بوحسابدن رومانیایی اخراج ایدرسه‌ك هم حدود اولان اوچ حکومتك بودجه‌لری ، ٤٩٣,٣١٣,٠٠٠ فرانغه ، مصارف عسکریه‌لری‌ده ٩٢,٥٢٤,٠٠٠ فرانغه ، یعنی یوزده یکرمی درده تنزل ایدر .

سال بحری

یکی زرهلیلریمز

آلمانیادن کچن سنه تموزنده صاتین آلنان « براندنبورغ » سیستهمندهکی « بارباروس خیرالدین » و « طورغودرئیس » تسمیه ایدیلن ایکی زرهلیلریمز حقنده معلومات :

یکی زرهلیلریمزك تاریخ انشالری : ۱۸۹۱ ـ ۱۸۹٤ ، تعدیللری : ۱۹۰٤ ـ ۱۹۰۵ ، طوللری : ۱۰۸ مترو ، عرضلری : ۱۹,۵ مترو ، عمقلری : ۷,٤ مترودر .

ماء مخرج طونیلاتولری : ۱۰,۰٦۰ ـ ۱۰,٦۱۸ ، زرهلری : هاروهی چلیکندن یاپلمش اولوب صو کسیمندن یوقاری ٤۰۰ ، قوماندا کوپریسنده ۳۰۰ ، بویوك طوپلرك محافظهسنه مخصوص باربتلرده ۳۰۰ ، وسط طوپلرك قولهلرنده ٤۰ ، کوکرتهده ٦۰ میلیمترهدر .

بویوك طوپلر : درتدانه یکرمی سکز سانتیمترهلك قرق چاپنده وایکی دانهده ینه یکرمی سکز سانتیمترهلك اوتوز بش چاپنده آلتی طوپ . بونلر سریع آتشلی دکلسهده عدد انداختلری قابل اولدیغی قدر زیاده ومنزللریده اوزوندر . قرق چاپندهکی طوپلر باشده وقیچده ، ۳۵ چاپندهکیلرده اورتهدهدر . (بارباروس خیرالدینك باشده وقیچدهکی طوپلری اخیراً سریع آتشلی‌یه تحویل اولونمشدر.)

ایکنجی درجهده طوپلر : « بونلر سریع آتشلیدر » اون‌بوچوق سانتیمترلك ۳۵ چاپنده سکز عدد ، ۸۸ ملیمترهلك ینه ۳۵ چاپنده سکز عددکه بونلرك برقسمی ، یعنی درت دانهسی آرقادیرهکك دیبنده ، ایکی‌دانهسی اوك دیرهکك دیبنده ، ایکی‌دانهسیده بویوك طوپلرك جانبیننده‌در .

درت دانهده سریع آتشلی کوچوك طوپلری ، اوچ دانهده طورپیدو قووانی واردر . بونلردن ایکی دانهسی تحت‌البحر ، بردانهسی اوستهدهدر .

ماکنهلرینك جنسی اوچ انبساطلی قائم ماکنهلردر . قازانلری اون ایکی سیلیندرلیدر . ماکنه قوتی ۹۷ — ۱۰,۲۰۰ بارکیر قوتی آراسنده تحول ایدر . سرعت متمادیهسی اون ایکی میل اولوب اعظمی سرعتلری (۱۵) میلدر .

یونان دونماسی

دونمامزله یونان دونماسنی مقایسه ایچون یونانك یکی آلدیغی (آوهرف) قرووازوری حقنده شورادهمعلومات مجمله اعطاسی فائدهدن خالی دکلدر : آوهروفك ماء مخرجی تقریباً ۱۰,۰۰۰ طون ، طول اعظمیسی (٤٦۱) ، عرضی (۹٦) ، چکدیکی صو (۲٤) قدمدر . طوپلری السویق سیستمنده اولوب قرق بش چاپنده درت قطعه (۹,۲) پوسلق ، سکز عدد (۷,۵) پوسلق ، اون آلتی عدد (۳) پوسلق ، سکز عدد (۱۰۸) پوسلق اولمق اوزره جمعاً یکرمی سکز عدددر . اوچ عدد (۱۸) پوس قطرنده طورپیدو قوغانی واردر. اعظمی زرهثخنی (۸) پوسدر. اعظمی سرعتی یکرمی ایکی بچق میل اولهرق کوستریلیور. عیان بونك برعینی ایتالیا دونماسندهکی پیزا زرهلی قرووازوریدر. بوسفینه یونان حکومتنه ۹٦۰,۰۰۰ انکلیز لیراسنه مال اولمشدر.

یونانستانك اصل دونماسی حقندهده برآز معلومات اعطاایدهلم : یونانستانك بحری تقریباً (٤۸۰۰) طون ماء مخرجنده اوچ زرهلیسی واردر . بونلر یکدیکرینك عینی اولوب طوپلری اوچ عدد (۱۰,۵) ،

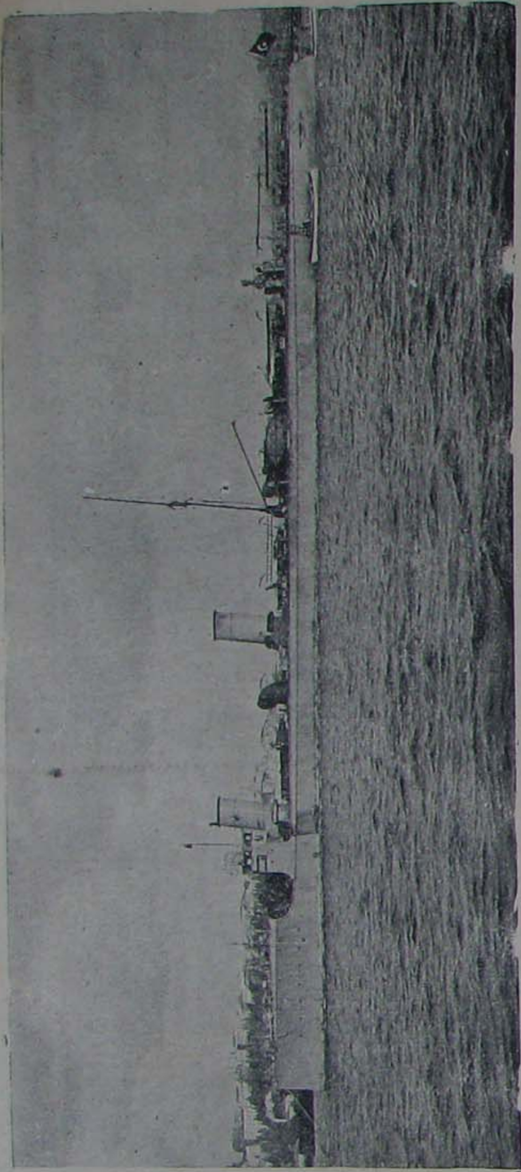

عثمانلی دونانماسنك استقبال مهیبنه آتدیغی ایلك غل طاشی : دونانمای عثمانی معاونت ملیه جمعیتی طرفندن صاتین آلنان وکچن تموزده شهرمزه ورود ایدن طوربیدو مخربلرندن (معاونت ملیه) سفینه‌سی

بش عدد (٥,٩) ، بر عدد (٣,٩) ، سکز عدد (٢,٥) ، درت عدد (١,٨) ، سکز عدد (١,٤) پوسلق طوپلری حاملدر . بونلر ١٨٨٩ سنه‌سنده انشا واکمال ایدلمشلرسه‌ده بوکون پك بویوك نواقصی واردر . اول امرده بو زرهلیلرك قازانلری محتاج تجدیددر . بو نقصان باشلی باشنه اهمیت عظیمه‌یی حائزدر. ثانیاً بوزرهلیلرك سرعتلری آنجق (١٢) میل اولدیغی بالفعل تحقق ایتمشدر . بوکون بوسرعتدن فضله‌سنی تأمین ایده‌مدكلری ، الك مشهور انکلیز آلماناقنك جملهٔ بیاناتندندر . مهمات حربیه‌لرینك نقصان بولندیغی‌ده قویاً روایت ایدیلیور. بوزرهلیلرك تعمیری چوقدن بری متصور اولدیغی حالده هرنه‌دن ایسه حکومت یونانیه بوکا مقتدر اوله‌مامشدر . یکی اوله‌رق آنجق سکز مخربی ایله ، آلتی طورپیدوسی واردر . بونلردن بشقه سفره چیقه‌بیله‌جك حرب سفائنی یوقدر .

دونانمای عثمانی معاونت ملیه

جمعیتی قونغره‌سی

کچن سنه دونانمای عثمانی معاونت ملیه جمعیتنك ، کندی شعبه‌لری ایله ، حکومت نزدنده مصدق جمعیتلر طرفندن منتخب اوله‌رق کوندریلن ٦٨ مرخصدن [مرکب] قونغره‌سی اجتماع ایتدی . قونغره‌نك اجتماعی ، [معاونت ملیه] جمعیتنك یوم تأسسی اولان ٦ تموز ١٣٢٥ تاریخنك سنهٔ دوریه‌سنه مصادف ٦ تموز ١٣٢٦ تاریخنده بحریه نظارتنده خنکار دائره‌سی صالوننده وقوع بولدی .

قونغره برآی قدر حال اجتماعده بولنه‌رق دونانما جمعیتنك برسنه‌لك معاملات وحساباتی یکان یکان تدقیق ایتدکدن صوکرا بوبابده اداری ومالی مفصل بر راپور تنظیم ایتدی وطاغلدی . بوراپورلرك

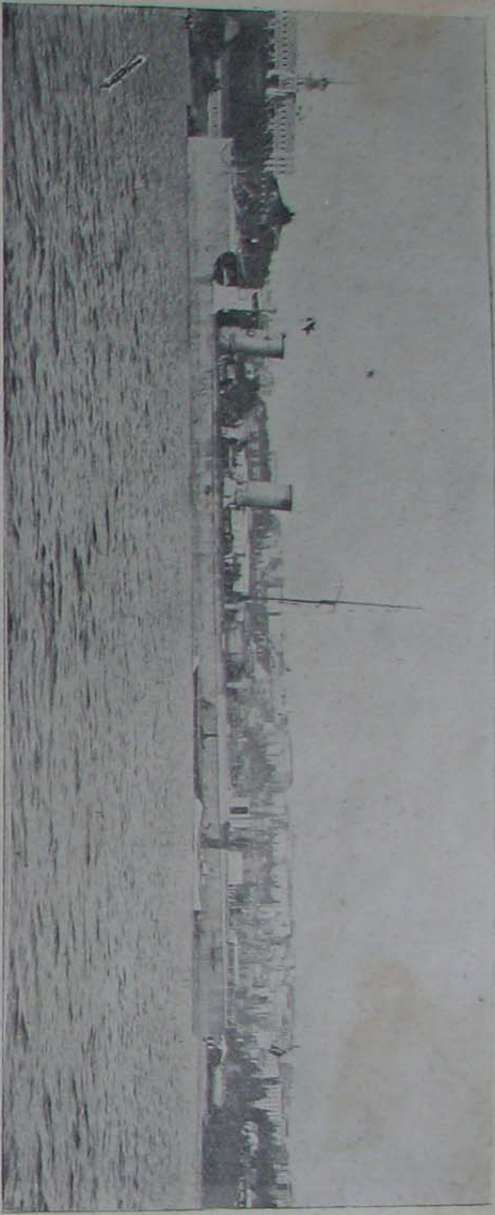

دونما جمعیتنك صاتین آلدیغی درت طوربیدو محربندن (یادکار ملت). (غیرت وطنیه) و (نمونهٔ حمیت) اسملرنده‌کی دیگر ایکی محرب ده طبق بونلره بکزر .

صورتلری اوزمان مطبوعاته تبلیغ اولنه‌رق نشر ایدلدی ایسه‌ده بونك عیناً نشرینه سالنامه‌مز مساعد اولمادیغندن یالکز بعض معلومات اعطاسیله اکتفا ایدییورز :

دونمای عثمانی معاونت ملیه جمعیتنك بدایت تشکلندن ۲۰ تموز ۱۳۲۶ تاریخنه‌قدر کچن برسنه‌دن برآز فضله برزمان ظرفنده ، اعانات حمیتمندان ایله مختلف منابعدن طوپلانان وارداتی ۴۸۹۱۹۰۶۸ غروشدرکه عثمانلی ملتنك شوفقرحالیله برابر اعطای اعاناتده‌کی سماحت وطنپرورانه‌سنی اثبات ایدر. بوکا مقابل مصارفات ۴۶۷۴۰۷۴۴،۲۹ غروشدر .

دونمای عثمانی جمعیتی ایلك سنهٔ تشکلی ظرفنده آنجق تشکیلاتنی تنسیق ایله برابر درت طوربیدو محربی اشترا وملته هدیه ایتمکه امکان بوله‌بیلدی .

قونغره ، جمعیتك تزیید وارداتنه ویکی منابع کشفنه متعلق برچوق مقررات اتخاذ ایلمشدر . سنین آتیه‌ظرفنده‌جمعیتك حال مالیسی دها مکمل اوله‌جغی امید اولنور .

جمعیت ، حکومتك معاونتیله کچن سنه آلمانیادن ایکی زرهلی صاتون المشدرکه بوده پك محتاج اولدیغمز دونمامزك تقویه‌سی امرنده ایکنجی بویوك آدیمدر . [بوبابده تفصیلات آلمق ایچون یکی زرهلیلریمز بحثنه مراجعت]

باربایوس خیرالدین و طورغود رئیس کلیور

[کچن اغستوسده یازلمشدر .]

باربایوس خیرالدین ، طورغود رئیس کلیور ! بوسوز اونجی قرن مجریده آق دکزده سویلنسه

باربارس خيرالدين زرهليسى برغاز ايچنده لنكرانداز مهابت [مقالهٔ مخصوصه‌سنه مراجعت]

ايدى برقيزيلجه قيامت قوپاردى . ايشيدن اهالى وقتيله خبر آلمش ايسه يالى كويلرينى ترك وبهاده آغير ، يوكده خفيف اشيالرينى استصحاب ايله مواقع مرتفعه‌يه قاچيشير ايدى ؛ آنسزين باصقينه اوغرار ايسه باشنه كله‌جكى معلوم .

«باربارس» ويا « طورغود » كليور! ينه آق دكز قيپلرنده اويوميان ، يرامزلق ايدن چوجقلرى اويوتمق وصوصدرمق ايچون والده‌لرك وسائط اخافه‌سندن ايدى .

باربارس خيرالدين ايله طورغود رئيس كليور ! چناق قلعه بوغازينه ايرشديلر ! بونلرده اسكى « اوممه‌جيلر » كبى اورته‌لغه دهشت صاله‌جقلرمى ؟ خير : انلر شمدى صلح مژده‌جيلريدر ؛ آفات بشريه‌نك قديم ومستمرى اولان محاربه‌نك سد آهنينلريدر . عثمانليلر برعصردن زياده‌دركه متجاوزوحربجو پولتيقه‌دن متوقيدر . الحالةهذه بوايكى اسم تاريخى‌يى ياده آلمسى بوپولتيقه‌سنه قوت ويرمك ، فيوض مسالمتى ادامه ايتمك ، عالم مدنيتى مشاهدهٔ آلام حربدن اسيركه‌مك ايچوندر . ملت عثمانيه‌ده بشقه درلو دوشونن برفرد متصور دكلدر .

باربارس خيرالدين ، طورغود رئيس بونلر كيمدر ؟ اسملرينى ايشيدنجه نه‌دن يوركلرمزلبريز شوق

وحیت اولیور ؟ شوندن ایچون‌که اودریا پلنکلری بوکون افعیٔ حربك زهر محتملك پانزهرلری اولدیغی کبی وقتیله سوکیلی بیراغمزك شان وعظمتی سنه‌لرجه اعلا ایدن مجاهدین کزیندر .

قورصان رئیسی صوکره جزایر بکلربکی و قپودان دریا اولان بارباروس خیرالدین پاشانك غزوات دلیرانه‌سی آزچوق هرکسك معلومیدر . دور سلیمان خان قانونی‌یی یازان بالجمله کتب تواریخده ذکرلری کچدیکی کبی غزوات مشارالیهی نقل وتصویر ایچون آیروجه کتابلر دخی تألیف قلنمشدر . حتی طوپقپو سرای همایونده صاریق اوطه‌سنده محفوظ کتب ثمینه میانده داستان طرزنده قبا ترکجه یازلمش یدی سکز یوز کبیر صحیفه‌لك برمنظومهٔ طویله مصادف نظرمز اولمشدر . کندی معلوماتی وبلکه امریله انشاد ایدلمش اولان بومنظومه حقنده رفیقمز نجیب عاصم بك مجموعهٔ انجمنك کله‌جك جزئنه بر تعریفنامه یازه‌جقدر .

بارباروسك غزوات بحریه‌سی حقنده مورخلر برچوق تفصیلات ویرمشلردر . بز اشبو مقاله‌مزده آنلرك ذهول ویا اهمال، اختلاف ایلدکلری مناقب واحوال خصوصیه‌سنه دائر برقاچ سوز سویلیه‌جکز .

بارباروسك مدللولی بر روم مهتدیسی اولدیغنی روایت ایدن مورخین اجنبیه یانیلمشلردر . مشارالیه اجه اووه‌لی[۱] یعقوب نام سپاهینك اوغلیدر . یعقوب دخی سپاهی زاده‌در . مدللونك فتحنده واردار یکیجه‌سنده خدمتده

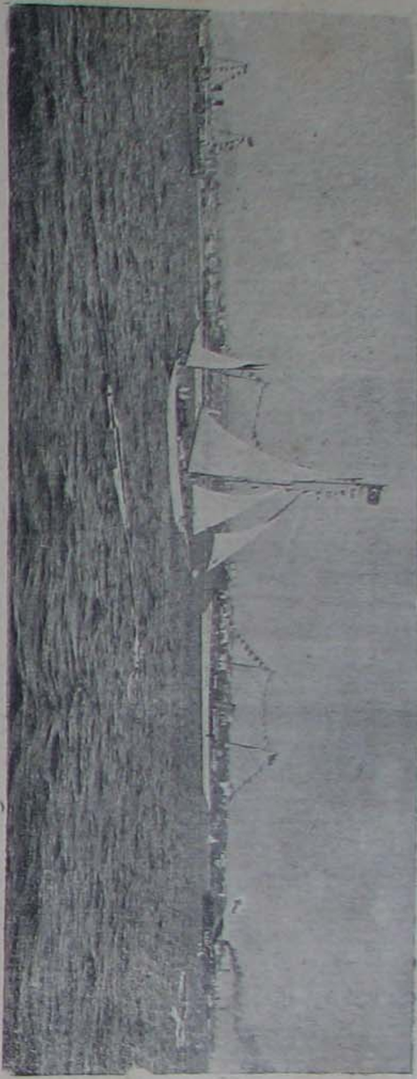

کچن سنه ۱ تموز عید ملیسنده ، ذات حضرت پادشاهینك راکب اولدقلری ارطغرل یاطی اوکنده اجرا قلنان بحری کچید رسمی مناظرندن

بولنان یعقوب مدللو اوزرینه کوندریلان عسکره داخل اوله‌رق بعدالفتح محافظلر میانده قالمشدر . بونلر جملةً بکاراولوب جزیره‌ده مسلمان قادین بولنمدیغندن تأهلده دوچار مشکلات اولدقلرینی برواسطه‌ایله سمع همایونه ایصال ایتمشلر. « وجه شرعی اوزرینه روم قیزلریله ازدواج ایتسونلر . ویرمیان اولورسه جبراً آلنوب طالبی اولان دلاوره ویرلسون. » نمآلنده حضرت فاتحدن برامر صادر اولمغله یعقوب برروم قیزیله مدللوده تأهل ایتمش واسحاق، اوروج ، خضر ، الیاس اسمیله درت اوغلی دنیایه کلمشدر. خضر ، خیرالدین مرحومدر .

---

[۱] اجه اووه کلیبولی یم جزیره‌سنده مایدوس مرکزی اولان قضادر .

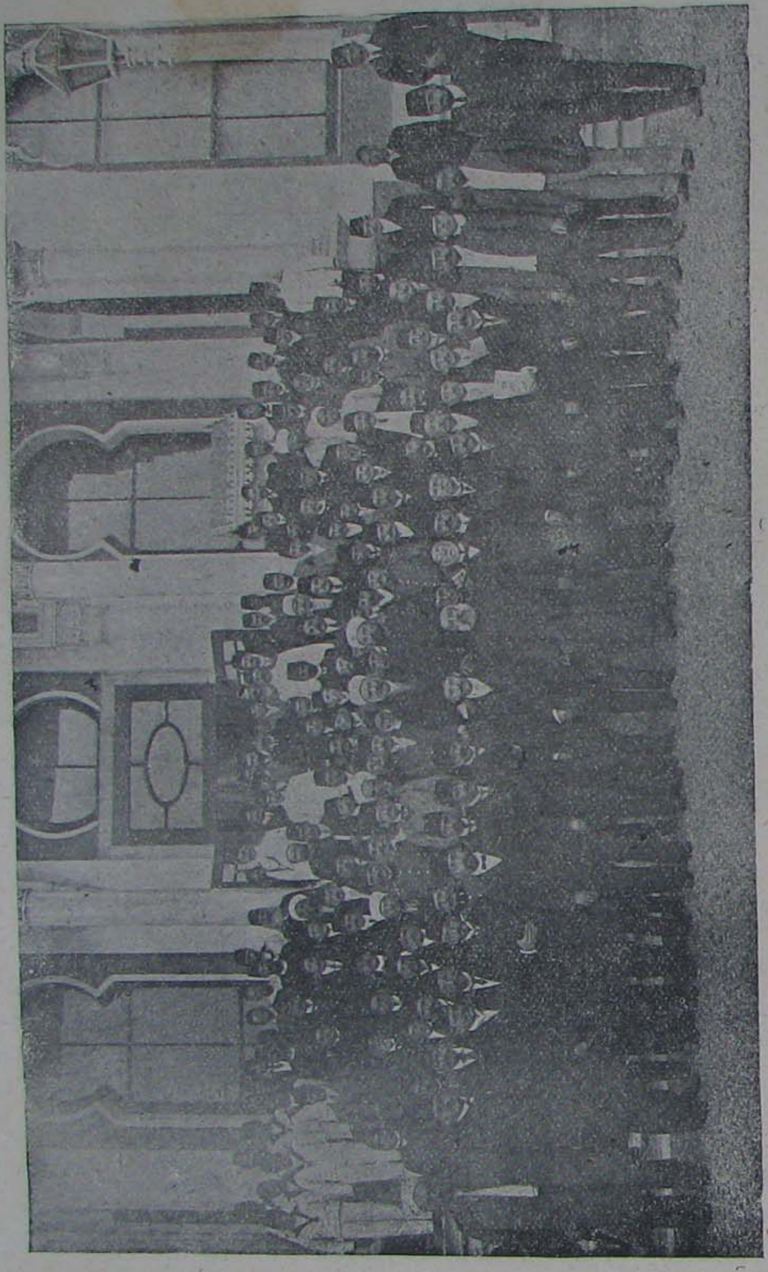

دونكماى عثمانى معاونت مليه جمعيتى قونغره‌سى اعضاسى ، هيئت اداره اعضاسى اوك صره‌ده بولونيورلر
[مقالهٔ مخصوصه‌سنه مراجعت]

تحقيقات موثوقه‌مزه نظراً خضرك مولدى مولوه جوارنده قاپيا قريه‌سيدر . والده‌سنك روم اولسى وكندوسنك لسان‌مادرى سلاسته سويلمسى روم مهتديسى اولديغى روايتنك منشأى اولديغنده شبهه يوقدر. باربادوس لقبى ايچون ايكى روايت واردر : برى بيوك برادرى اوروجه ويريلن « بابا اوروج » لقبنك

اورویالیلر لساننده بالتحریف کندینه انتقال ایتمسی ، ودیکری معنای لغویسی وجهله « قیزیل صقاللی » اولسیدر . اصح اولان وشمائلنه موافق بولنان ایکنجی روایتدر. مخفف اوله‌رق « بربریچه » املاسنی دخی کورمشز . اسمنك خیرالدینه تحویلنه کلنجه ٩٤ سنه‌سی کمیلریله برابر استانبوله کلدکده کندوسی ومعیتی ارکانندن اون‌سکز بهادر دیوان برنده حضور همایونه چیقوب ال اوپه‌دن بشقه رسم احترام بیلمدکلرندن دیز چوکمرك تقرب ایله سلطان سلیمان‌خانك النی‌اوپمشلر وحضاری بلااختیار کولدرمشلر. پادشاه‌حضرتلری پك ممنون اولمش وصوردقلری سؤاللره کلفتسز ودیك جوابلر آلمش . ذاتاً بحر سفیدده نام وشهرتی ومناقب جلادتی شایع ودرکاه شوکتپناهه صداقتی راسخ اولدیغی حالده بوملاقات وسیله‌سیله حقنده‌کی توجه وتقدیر ملوکانه مزداد اوله‌رق « خضر رئیس سن دین ودولته خیرلی بریکیت سین . سنی شمدن کیرو خیرالدین دیو چاغیره‌جقلردر . » التفاتنه مظهر اولنجه بوتسمیهٔ شاهانه غالب کلوب اصل اسمی اونودله درجه‌سنه وارمشدر .

یعقوبك وفاتنده آغابکلری اسحاق عائله‌یه رئیس اوله‌رق مدللوده قالدی. دیکر اوچ قرداش تجارت بحریه‌یه سلوك ایتدیلر . ومدت قلیله‌ده ایشلرینی صیره‌یه قویدیلر [١] آناطولی وروم ایلی اسکله‌لری آره‌سنده ومصر وسوریه لیمانلرنده کمیلری تجارت ایدر وکندولری فریغ وفخور کچینورلر ایدی . برسفرده بیروت آچیقلرنده ردوس شوالیه‌لرینه منسوب سفائنك تعرضنه اوغرایوب واقع اولان غوغاده کوچکلری اولان الیاس شهید دوشدی واوروج اسیر اوله‌رق ردوسه کتورلدی وبرخیلی زمان ردوس باتیولاسنده (زندان) وکمیلرنده قالدی . خضر الیاسی قورتارمق ایچون بیك آلتونه قدر فدیه تکلیف ومدللو قوجه‌باشیلرندن برینی توسیط ایلدیسه‌ده موفق اوله‌مدی. نهایت اوروج انطالیه سواحلنده کمینك قیچنه باغلی اولان براوفاق بالق قاینی ایله برکیجه قاچوب مدللوده برادرلرینه قاوشمشدر .

اودمدن اعتباراً بونلرك قورصانلق حیاتی باشلایور . قونیه والیسی سلطان قورقود تکه وایچ ایل ساحللرنده مجاهدین بحریه‌یی کوروب کوزه‌دیر ایدی حتی پدری سلطان بایزید خان ثانینك اواخر سلطنتنده وکلایه اغبرارندن طولایی مصره صاوشمسی بو کمیجیلر واسطه‌سیله میسر اولمشدی اِك اوزرینه بوستانجی باشی مأمور ایدیلوب سواحل مذکوره‌ده قورصانلر شدتله تعقیب وتأدیب وپای تعدیلرینی اوحوالیدن قطع ایلدی .

بولدیغی کمونی پرتار ایلدی
صاحبنك کارینی زار ایلدی
نامی اسکندر ولکن رحمی یوق
اهل دریایه قیلوبدر جوری چوق [٢]

اوروج ، خضر ، قورد اوغلی مصلح‌الدین ، آیدین وعیسی کبی آناطولی یالیلرینك جسور سرکرده‌لری آرتق کندی یوردلرنده بارینه میه‌رق غرب صولرینه چکلدیلر وجربه‌آطه‌سنی مأوی اتخاذ ایدرك کارلرینه آب‌وتاب ویردیلر . سواحل اسلامیه‌نك هرطرفنده « ترله‌دن پاره قزانمقه ، صولومه‌دن جان ویرمکه » هوسکار اولان اشهیلر ، قبادایلر اللرینه برتکنه کچنجه آتلایوب طوغری جربه یووه‌سنده صولوغی آلدیغندن آزمدت ایچنده جمعیتلری وقوتلری زیاده‌لشدی . اوروج هپسنه باشبوغ اولمشیدی. جمعیتلرینك

[١] تجار کمیلرینه مرتب طائفه‌دن ماعدا او تاریخلرده قورصان قورقوسندن لوند نامیله برمقدار اهل سلاح‌دخی آلیرلر ایدی. لوندلر کمینك تمتعنه اورتاق‌ایدی. اوتجی قرن‌هجرینك کوزی پك قورصانلری علی‌الاکثر دریا لوندلکندن یتشمشدر . اوروج وبرادرلرینك بوصورتله معاملات بحریه‌یه مباشرت ایتمش اوللری خاطره کلیور .

[٢] بالاده مذکور منظومه‌دن

ازدیاد سریعنه برسبب‌ده شودر که بونلر قزانج طمعندن بشقه اندلسدن مستثقل ومطرود اولان اهالیٔ اسلامیه‌یی افریقا قیبلرینه نقل ایتمك کبی برخدمت مبروره‌یه‌ده باشلامش وانظار اسلامیانده نائل توجه اولمشلر ایدی . باباواوروج دکزلری تترتدیکی کبی جزائر بلادینی استیلایه آغاز ایلدیکی جهتله دیار مغربده حکومت‌ایدن طوائف ملوك بوآزیلی توریدیلردن قورتلق‌ایچون اسپانیوللرك معاونتنه‌مراجعت وممالکتلرینك قپوسنی حقیقی دشمنلره کشاد ایلدیلر . اوروج ایله اسحاق وهران Oran قلعه‌سنده اسپانیول محاصرینی الننده شهید اولمشلردر . اسپانیوللر قلعه‌یه کیردکده محصورلر:

اوردیلر تیغی عدویه اولزمان
ایلدیلر اول نفس جنك کران
کندو داخی تیغی عریان ایلدی
نیجه دشمن بغرینی قان ایلدی
اول آراده دوشدی اسحاق آشکار
رحمةاه علیه بی‌شمار
باقیسیده اولدی هپ آنده شهید
آلدی ینه قلعه‌یی جند پلید
(نه قدر وارسه عرب آنده مکین
اولمشدی دشمنه یار ومعین)
انده دوشدی هم اوروج ذی وقار
رحمةاه علیه صد هزار .

خضر بیوك برادرلرینه وارث وخیرالخلف اولدی وجزایرك اقطار ساحلیه‌سنی قبضهٔ تسخیره‌آلدی. لکن قره‌ده ودکزده موقعنی محافظه ایتمك ایچون اسپانیوللره قارشو برحامیٔ قوی‌یه محتاج ایدی ووطننه علاقه‌سی قلبنده جایکیرایدی. سلطان سلیم خانك مصر سفرنده رکاب همایونه واروب‌دخالت‌ایتدی. مظهر حسن قبول اولدی . آندن صوکره مقام معلای سلطنت سنیه‌یه پیشکشلرینك اره‌سی کسیلمامش ومقابلةً طرف پادشاهیدن دخی هدایا واعانات مناسبه ایله تطییب قلنمشدر .

۹٤۰ تاریخنده بالاستیذان استانبوله کلدکده عهده‌سنه « قلیجله آچدیغی جزایر » بکلربکیلکی توجیه قلنمغله خضر رئیس ایکی طوغلی « خیرالدین پاشا» اولدی. متعاقباً قپودان دریا نصب اولنه‌رق دولتك بتون قوهٔ بحریه‌سی یدینه تسلیم ایدلدی . ارتق بارباروسك بیلکی بوکیلورمی، اوکنه چیقیلورمی؟ اون‌بش سنه آق دکزی چالقامش وطول براقنجیه قدر اوغراشمشدر [۱] .

غازیٔ مشارالیه ۹٥۳ جمادی‌الاولاسنك سکزنجی کونی حمای محرقه‌دن اون درت کون ایچنده‌وفات ایتمشدر . تصادفات تاریخیه‌دن اوله‌رق اون‌سنه اول پروزه محاربه‌سنی اوکون قزانمشیدی . « مات رئیس البحر » تاریخ وفاتیدر . سنی سکسنی کچکین ایدی . وصیتی موجبنجه بشکطاش ساحلنه دفن اولنمشدر . انکلیز مورخین‌بحریه‌سندن مورغان Morgan عرب اوجاقلری احوالنه دائریازدیغی اثرده (۱۷۳۱ سنه‌سنده طبع‌اولنمشدر) بارباروسك معاصرینی اولان اسپانیول مورخلرندن نقلاً شمائلنی‌بروجه آتی تعریف‌ایلیور: اورته‌دن فضله‌جه بویلی ، کمیکلی وطبقناز ، متناسب الاعضا ، کوزلری ایری ، نکاهی جوال ، قاشلری قالین ، کیرپکلری اوزون ، صقالی آغارمزدن مقدم قیزیله مائل پارلاق صاری وغایتله کور . اندامی

---

[۱] وندیك جمهوریتنده برعادت قدیمه وار ایدی . هرسنه برآیین مخصوص اجرا اولنوب بحرسفید طوجه‌یه تزویج اولنور وطوجه قاریسی اوزرینه حاکم وقوام اولدیغنی کوسترمك ایچون عصاسیله اوچ کره صویه اورر ایدی . بارباروس دورنده وندیك طوجه‌سی عروس حاکمهٔ دریایی الندن قاپدرمش ایدی .

مردانه ولوندانه ایدی . متدین ورحیم وسخی وکرمکار ایدی . اما غوغاده وحال غضبنده یاننه وارلمز بر آتش کسیلور ایدی .

ینه مورغان دییورکه (صحیفه ٢٩٣) « عثمانلی دونغاسی هر دفعه عزیمت وعودتده تربه‌سنی طوپله سلاملر، وکمیجیلر روحنه اوچ اخلاص برفاتحه اهدا ایلر . » مورخ مرقومک زماننده جاری اولان بو عادت احترامکاری‌یه ینه عودت ایده‌مزمی‌یز ؟ هیچ اولمزسه ییلده برکره مثلا یوم وفاتنده تربه‌سنده بحریه‌جه بر رسم احتفال اجرا اولنه‌مزمی ؟

غازیٔ مشارالیه الدمشهور قپودانمزدر . لوندره‌ده آمیرال نلسونك هیکلنك زیرنده جلی خط ایله « انکلتره هر بحریه نفرندن نلسون اوله‌بی بکلر » فقره‌سی محروردر . بزده « وطن هر بحریه ضابطندن بارباروس خدمتی‌ه طورغود حاذقی کورمکه منتظردر » تمنیسیله ختم کلام ایلیه‌لم . دیکر برمقاله‌ده طورغود رئیس حقنده دخی برقاچ فقره یازارز .

٢٣ شعبان ١٣٢٨

وقعه نویس
عبدالرحمن شرف

طورغود رئیس

طورغود رئیس فکر عاجزانه‌مه کوره الك بیوك قپودانمزدر . امرای بحریه‌مزده دها مشهورلری، دها بختیارلری . دها متفننلری واردر . لکن کمیجیلکده . جرأت وجلادتده انك نظیری یوقدر ، دیه بیلیرم . طورغود عثمانلیلرك نلسونیدر .

طورغود استانکوی کورفزنده سرالوز قیلرنده ولی اسمنده برفقیر کویلینك اوغلیدر . دها چوجقلغنده کورش ودوکوش واوق آتمه کبی اویونلره مراقلی ، دیك باشلی وبنیه‌سی قوتلی ایدی . اصول زمانه اوزره اویالیلرك بتون آتشلی دلیقانلیلری کبی بوده بابا اوجاغنی ترك ایله دریا لوندانه (بحریه سلاح انداز طاقمی) قاریشدی . مورخ مورغان برآره‌لق بکلك قدرغه‌لردن برنده طوب اوسته‌سنك یاننه یتاشدیغی ومکمل برقلاغوز واعلی برطوبجی اولدیغنی ذکر ایدییور . وظیفهٔ رسمیه‌نك ایجاب ایده‌جکی خدمت محدوده‌یه جولان فطریسی متحمل دکل ایدی . برقاچ آرقداشیله بر (برکنته) صاتون آله‌رق قورصانلغه چیقمش وچوق کچمه‌دن برکوزل « قالیته » صاحبی اولمشدر . ایشی ایلرولتمك ایچون طورغوده بوکافی ایدی . کوندن کونه نام شهرتی وآوازهٔ دهشتی آق دکزده یاییله‌رق اسمنی ایشتمیان قورصان ودایی قالمدی .

اوچینده بارباروس بتون دایلرك ورئیسلرك مرجع ویاشبوغی اولدیغندن طورغود رئیس جزایره عزیمتله غیابندن مشتاق اولان بارباروسك بیراغنه التحاق ایلدی و مأمور اولدیغی برایکی سفردن موفقیتله عودتی ترفیع قدر ومنزلتنه باعث اوله‌رق بارباروسه کتخدا اولدی . ومعیتنه اون ایکی کمیلك برفیلو ویرلدی .[١]

طورغود کهیایه اون ایکی کمی بربیوك دونغا حکمنده ایدی . آق دکزه اویله بر بیلغینلق جوکدی که سواحلده بو « دکز عفریتنك » تقربنی خبر ویرمك ایچون نقاط مناسبه‌یه راصدلر تعیین اولنمشدی . بارباروس قپودان پاشا اولدقدن وپروزه محاربه‌سنی قازاندقدن صکره (٩٤٣) وندیك جمهوریتیله مصالحه اولندیغندن (٩٤٧) وندیك مستملکه‌سی اولان اطه‌لر مصونیت عهدیه تحتنه کیرمکله طورغود جنویزلرله پك زیاده اوغراشمغه باشلادی . ٩٤٨ سنه‌سی اللرینه اسیر دوشمشدر .

شویله که آندره دوریا طورغودك قورسیقا صولرنده اولدیغنی خبرآله‌رق یکنی جانه‌تینو قوماندا سیله

[١] معلوم اوله‌که ازمنهٔ سالفه‌ده کتخدالق بر افندینك خانه‌سی امورینه دکل ، وظائف رسمیه‌سنه نظارتی متضمندر . مثلا کتخدای صدرعالی صدراعظمك اوینك دکل ایشنك کهیاسیدر .

اوزرینه بربویوك قوت سوق ایدوب طورغود جبرالتنا حصاری اوکنده امین برموقعده یاتارایکن جانه‌تینو نا کهان باصدیرمغین واقع اولان غوغاده قوت جسارته غلبه چاله‌رق طورغود ناچار قید اسارته کرفتار اولدی. واك اغیر دمیرلره اورولدی ودرت سنه قدر جنویز کمیلرنده چاقیلی قالدی. آمیرال ایله ماجراسی معلومدر. بارباروس خیرالدین پاشا طورغودی تخلیص ایچون چوق اوغراشمش وجنوزی طوپه طوتمه‌یی کوزه آلدرمش ونهایت مارمولك روایتنه کوره اوچبیك آلتون فدیه ویره‌رك ـ اوغضنفر دریایی قورتارمشدر. مارمولك روایتی صحیح اولسه‌بیله بواخذواعطاده کارلی چیقان البته بارباروس‌در. فقط دیکر برروایته نظراً بارباروس تام قوتیله جنویز اوکنده کورنمش و « ایشته طورغودك فدیه‌سی » دیو طوپلری شهره چویرمش وسانتو طرفندن بعض هدایا ایله طورغود کندوسنه تسلیم اولنمشدر.

طورغود استانبوله کلمه‌مش وکندینی سودیرمامش ایدی. اجانبدن شتکیلری وبزدن حسودلری چوق ایدی. منصب قپودانی‌یه‌نصب نظرایدن پاشالراونی بحق قصقانیور وتوجه پادشاهیدن دور ومهجور اولمسنه چالیشیورلر یدی. یکانه حامیسی بارباروس خیرالدین پاشانك وفاتندن صوکره (۹۵۳) قریحهٔ شهریاریدن عهده‌سنه توجه قلنان قارلی ایلی سنجاغنی بیله چوق کوردیلر، اوصرد حمیتشعار ایسه انتریقه‌لردن فتور کتیرمن وکافی‌السابق جانسپارانه خدمتدن کیروطورمن ایدی. سنان پاشالره، پیاله‌لره نام قزاندیران یوزلرینی آغارتان اودر. طرابلس غربی فتح ایتدکده کیمسه برشی دیه‌میوب طرابلس بکلر بکی اولدی. واون سنه‌دن زیاده اومسنده قالدی.

طورغود پاشا ۹۷۲ ده مالطه‌ محاصره‌سنده نائل سرتاج شهادت اولمشدر. باش قوماندان اولان وزیر رابع مصطفی پاشایه ویریلن تعلیماتده طرابلس بکلربکی اردویه مواصلت ایتمه‌دن حرکات عسکریه باشلامامسی امر اولنمش ایکن آل اسفندیار یادکارلرندن اولان مصطفی پاشا « قلعه محاصره‌سی دکرده آدم صویمغه بکزه‌من » دیو برطور استخفافکارانه ایله طورغودی بکلمه‌دن قلعه‌یی محاصره‌یه‌مبادرت ایتمش ومشارالیهك وصولنده ارائه ایتدیکی تدابیره حوالهٔ سمع اعتبار ایتمامش اولدیغندن مالطه‌نك هربوجاغنی قاریش قاریش بیلن ویکرمی اوتوز سنه‌دنبری اطرافنده دومان آتدیران اوپیر میدان رزمك شو حقارتلی معامله‌لر کوجنه کیدوب دکزده کی اورمق قدر قره‌ده قلعه آلمغی‌ده بیلدیکنی اظهار ایچون کندینی اوکه صفلره آتمش وسان آنجلو برجندن کلن برکله برقیایه اوره‌رق قوپاردیغی برطاش پارچه‌سنك اصابتیله طورغود پاشا ویانده‌بولنان سهیل رئیس یاره‌لانمشدر. طاش صاغ‌قولاغی توزینه‌اصابت ایلدیکندن‌همان یره‌دوشه‌رك آغزندن وبروندن وقولاقلرندن قان بوشانمشدر. مصطفی پاشا قوشه‌رق کلوب مجروحیتی عسکر بیننده شایع اولمامق ایچون اوزرینه برقاپوط اورتدیره‌رك کیزلیجه چادرینه کوندرلشدر. برقاچ دقیقه صوکره قوجه غازی تسلیم روح ایتمش وقلعه‌نك فتحی امیدی مشارالیهك وفاتیله مقطوع اولمشدر. (علیه‌الغفران) شهید دوشدیکی محله الی‌یومنا « دراغوت » برونی تسمیه اولنور.

بارباروس خیرالدین پاشا « طورغود بندن یکیتدر » دیمشدی. مورخلر طورغودك اثنای شجاعتده سوز براقدقلری کبی مکارمندن وانسانیتندن دخی بحث‌ایدرلر. راهب ورتو l'abbé Vertot دیورکه «عالمده‌جسارتنه بهاینشمز برقپودان‌ایدی، قورصانلر آره‌سنده‌مثلی کورلمامش برانسان.» یاپدقلرینی، ایتدکلرینی دوشوندکجه، خیالمزده برر هیکل مهیب دهشت کبی تجسم‌ایدن ایکی قهرمانك رحم وکرم کبی فضائل اخلاقیه‌لرینه دائر دشمنلری طرفندن یازلمش ستایشلر اوقوندقجه آدمك محبت وحیرتی تضاعف ایلیور.

اشبو مقالهٔ مختصره‌یی اتمام ایتمزدن اول طورغودك اشهر مآثر بهادارانه‌سی اولان جربه وقعه‌سنی ذکر ایتمك لازمدر. طورغود کتخدا کمیلریله قولونا (استراحت) حالنده جربه‌نك جنوب لیماننده‌یاتیور ایدی. جاسوسلری معرفتیله معلومات آلان آندره‌دوریا عظیم برقوت ایله کلوب لیمان آغزینی طوتدی. وسریعاً برمقدار عساکر بریه ارسالی ایچون تونسه وسجلیایه خبرلر کوندردی. مقصدی جزیره‌یی

وطورغودی بهمه‌حال اله چویرمك ایدی . شو ترتیباته نظراً طورغوده یا تسلیم اولمق ویا دوکوشه دوکوشه اولمکدن بشقه طریق قالمیورایدی. فقط طورغود کیمسه‌نك تصور ایده‌میه‌جکی اوچنجی برطریق بولدی. برطرفدن دشمنه مقابله‌یه وطوب آتشنه دوام ایدر ودیکر طرفدن جربه عربلرینی‌اوشوروب قازمه‌و کورك ایله جزیره‌نك برصیغ محلندن قنال کشادینه چالیشور ایدی. ایشته اوقازدیردیغی یولدن بعضاً یلکن وبعضاً جر ایله برکیجه قرا کلغنده کمیلری برر برر لیماندن طیش دکز قیسنه اشیرمش وآندره دوریانك صقالنه کوله‌رك صاووشوب کیتمشدر . حتی اثنای راهده سجلیادن کلان ناپولی پطورنه‌سنی وتونسدن - جربه عربلرینی قاندیرمق ایچون - حرکت ایدن بنی حفص پرنسنی‌ده یقالامشدر . اشبو جربه وقعه‌سنی اوزمانك مورخلری اوزون اوزادی نقل وتصویر ایتمشلر وبرچوغی طورغودك فرارینی « سحر قوتنه » عطف ایتمشلردر . راهب ورتو « بوایش تاریخده نه‌اولمش ونه‌اوله‌جق شیدر » دیور .

وقعه‌نویس
عبدالرحمن شرف

سال سياسى

۱۳۲۶ سنهٔ روميه‌سنه عائد

مقدمه

« سالنامهٔ ثروت فنون » ك محترم قارئلرينك — بوكون ياخود يارين — بويوك براهميتله آچاجقلرينه شبهه ايتمه‌ديكم « سال سياسى » صحيفه‌لرنده ، كنديلرينه جدى برتتبع نتايجى ، ايى برمفكره محصولاتى اولارق كوزل سوزلر ، پارلاق محاكمه‌لر عرض ايده‌مه‌يه‌جكمدن دولايى بنى عفو ايتمه‌لرينى اول باول رجا ايده‌رم. كچن سنه « سالنامهٔ ثروت فنون » ه يازديغم ، انقلابمزدن صوكرا كى بربوچوق سنه‌لك وقايعى حاوى « سال سياسى » نك برچوق ذوات طرفندن مظهر اولدوغى حسن قبول ، — كچن سنه‌كى سالنامه‌نك پك عجله‌يه كلمش اولماسندن دولايى — اوزمان ياپاماديغمه قانع اولدوغم تتبعاتى هيچ اولازسه بوسنه اجرا ايتمكلكمى و بويله‌جه اوحسن قبوله لايق براثر وجوده كتيرمكلكمى ايجاب وحتى امر ايدييوردى . فقط بوسنه اوامر وايجابه كوره حركت ايده‌بيلدممى ؟. كچن سنه موفق اولاماديغمى بوسنه ياپابيلدممى ؟ .. خاير ؛ هيچ ده ياپامادم . ايشلرم اوقدر آرتدى كه . دكل برسنه‌لك وقوعات داخليه وخارجيه‌مزك صوك درجه متفرع مسائلنى احاطه ايتمك ايچون اوغراشمغه ، حتى برمسئله حقنده بسيط برمقاله‌قارالامغه وقتم يوق. وبونك ايچون، سالنامهٔ ثروت فنونك انتشارينه بربوچوق آى قاله . بن ايفا ايده‌مه‌يه‌جكم بوآغير وظيفه‌يى لطفاً باشارمه‌لرى ايچون ، قدرت فكروقلملرينه اعتماد ايتديكم بعض ذوات كرامه مراجعت ايتدم . فقط سوء طالع ! كيميسنك غيرمأمول برمعذرتى ظهور ايتدى؛ كيميسندن ايشلرينك. بوآغير تكليفى بوكا نمكه‌مساعده‌سى اولماديغى جوابنى آلدم. بنه بو پك آغيروظيفه‌شو عاجز، بوتون معناسيله عاجز قلممه قالدى. مسئله‌نك اصل فناجهتى ده، هرطرفدن اميدى كسديكم زمان، شباطك ييرمى اوچنى بولماسى ايدى . بوندن صوكرا ، سالنامه‌نك چيقارلماسنه قالان اوچ درت كون ايچنده نه تتبع ياپابيلير ، نه‌يازا بيليردم ؟... فقط ناچار ! سالنامه‌مزك بن حصه‌م داخلنده اولان بوقسمنى مطلقا يازمق ، « سال سياسى » صحيفه‌لرينى بوش براقمامق لازم ايدى . وايشته بن‌ده برسنه‌لك غزته قولكسيونلرينى ـ بركيجه ايچنده قاريشديرا بيلديكم قدر ـ آچارق ، خاطره‌مى آراشديرارق برسال سياسى يازييورم . بوكا باشلاديغم زمان ، صوكنى كتيره‌مه‌مكدن ، برچيقماز سوقاغه صاپقدن اوقدر قورقيوردم كه بومقدمه ، اوتردد وانديشه‌نك ، غير اختيارى، كاغد اوزرينه دوكيليورمش بر كولكه‌سندن باشقه برشى دكلدر . قارئلرم معذرتمى لطفاً قبول ايتسينلر .

مناسبات خارجيه‌مز

۱۳۲۶ سنه‌سى ظرفنده‌كى مناسبات سياسيهٔ خارجيه‌مزى ايكى جمله‌ده خلاصه ايتمك لازم كليرسه : بو مناسبات خارجيه‌نك غايت قاريشيق ، متردد ، متموج ، ثباتسز اولديغى وبونكله برابر آتيده آله‌جغى استقامته دوغرى هيچ برائر تمايل ، هيچ برعلامت فارقهٔ ثابته كوسترمه‌ديكنى مع التأسف اعتراف ايتمه‌ليدر.

شيخ الاسلام حسنى افنديڭ يرينه تعيين قلنان اعياندن موسى كاظم افندى

شريف على حيدربكڭ يرينه اوقاف نظارتنه تعيين قلنان نكده مبعوثى خيرى بك

سياست عموميهٔ خارجيه‌مز حقنده شو حكمى ويردكدن صوڭرا تفرعات اعتباريله تدقيقاتمزه باشلايه‌لم :

۱۳۲۶ سنه‌سى امور داخليه‌مزده اولدوغى قدر مناسبات خارجيه‌مزده ده شايان دقت صفحات كوستردى. ربقهٔ استبداددن يڭى قورتولان دولت عثمانيه‌يه قارشى . كنديلرى ايله آزچوق تماسده، مناسبتده بولوندوغمز كوچوك بيوك دولتلر . اسكيدن برى تعقيب ايتدكلرى غايهٔ آماله وصول ايچون . باشقه يولده برخط حركت تعقيبى لازم كله‌جكنه حكم ايله تبديل مسلك ايدر كبى كوروندكلرى حالده ، ينه تورلو تورلو فيرلداقلر چويرمكه باشلامشلر ايدى. بونلرڭ منفعتلرينه كوره آمالى‌ده متخالف اولدوغندن، بزم جمله‌سيله روابط دوستانه محافظه ايتمكلكمز . تعبير آخرله اونلرڭ تصادمكاه آمالنى كشف ايده‌رك سياستمزه اورانى برمحور ياپمقلغمز ايجاب ايديوردى . چونكه اوته‌دن برى اوزرمزه چوكن كابوس ضعفك ازاله‌سى ايچون سنه‌لرجه صلحپرورانه چاليشمق مجبوريتنده بولندوغمز بديهيدر .

بناءً عليه . اوروپا دول معظمه‌سى بللى باشلى ايكى زمرهٔ سياسيه تشكيل ايله‌ديكى جهتله ، بونلره قارشى بى‌طرفانه برمسلك اتخاذ ايتمكلكمز انقلاب عثمانيى متعاقب تقرر ايتمش وبوقرار مهما امكن كچن سنه‌يه قدر تطبيق ايديله كلمش ايكن ۱۳۲۶ سنه‌سى ظرفنده — اعتراف ايتمه‌ليدر كه سوق وقوعات ايله — اتفاق مثلث طرفنه متمايل كوروندك وبو، زمرهٔ ديكرڭ ، ائتلاف مثلث اركاننڭ اغبرارينى موجب اولدى . وبادئ تأسف بعض تظاهراتى كورولدى . واقعا برقسم رجالمزڭ اجتهادينه كوره بى‌طرف طاورنمقدن ، بتون دولتلر ايله دوست كچينمكه چاليشمقدن برفائده ملحوظ اولمادقدن باشقه ضرر كورمك محتمل ايدى . لكن بزشو حال ضعف وفقرمزده بو ايكى زمرهٔ دوليه‌دن هرهانكيسنه انتساب ايده‌جك اولسه‌ق ، بو زمره‌دن مثمر وقطعى برصورتده معاونت كورمكه موفق اولمقسزين ، بلكه‌ده زمرهٔ ديكرڭ ضربهٔ اضرار وتخريبنه اوغرايه‌جغز . بوتقديرده ايسه حكومات صغيره‌نڭ اويناياجقلرى رولده نظر دقته آلنمليدر . زيرا اونلر ايجابات منفعته كوره

صلح‌ پاشا یرینه بحریه نظارتنه تعیین قلنان آیدین والیسی میرآلای محمود مختار بك

بو ایکی بیوك زمره‌دن برینك آمالنه خدمت ایده‌جکلردر. هر حالده، بوکون ایچون هانکیسی دها دوغری اولدوغی بزم نظرمده دها ثابت اولامایان بو ایکی فکر واجتهاددن بزمع التأسف هیچ بریسنه خدمت ایده‌مه‌دك. قرارسزلق ایچنده بوواراندق.

بالقان حکومتلری ایله مناسباتمز :

۱ : بولغارستان ایله

۱۳۲٦ سنه‌سی بدایتنده ایکی حکمدارك درسعادتی زیارتی برقاچ سطر اول ذکر ایتدیکمز مقاصدك بر نتیجهٔ طبیعیه‌سی عد اولونا بیلیر. فی الحقیقه بولغارستان قرالی فردیناند ایله صربستان قرالی پترونك شهر مزه کله‌سی براثر نزاکت دکلدی. البته بر اساس سیاسی‌یه مبتنی ایدی. علی الخصوص که بو زیارتلر اسلاولرك حامیٔ معظمی چار حضرتلرینی زیارتدن صوکرا وقوع بولماسی وبالقان حکومتلرندن مرکب براتحاد دولینك وجوده کتیرلمك فکر واملنك ایلری‌یه سوریله‌سندن مؤخر اولماسی پك زیاده جالب دقت ایدی.

(«بالقان اتحادی» حقنده دوران ایدن متباین روایتلرك بومناسبتله شورا‌ده اخطار ایدلمه‌سی فائده‌دن خالی اولاماز. برروایته کوره بو اتحاد تورکیه علیهنده اولاجق ایدی. برروایته نظراً بالقان اتحادی تورکیانك ریاستی آلتنده وجرمانلرك « درانغ ناخ اوستن » یعنی شرقه دوغری ایلریلمه پولیقه‌سنه ودها دوغروسی بالقانلره متوجه بوتون احتراساته قارشی عقد ایدیله‌جك ایدی. شیمدیکی حالده بالکز افکاره وارد اولمش اولمقدن باشقه ماهیتی یوق. بلکه ایله‌ریده اولاجقدر.)

معمافیه صرب وبولغار قراللرینك زیارتلرینی صرف کندی حصه‌لرینه منافع تأمینی مقصدینه معطوف عد ایدنلرده بولوندی که الك دوغرو تخمین بزدر دینیله بیلیر. بولغار قرالنك درسعادتی زیارتی تقرر ایله‌دیکی زمان دولت عثمانیه‌دن ماکدونیانك مختاریت اداره‌سنی طلب ایده‌جکی وبوکا مقابل‌ده کندیسنك آمال استیلاکارانه‌سندن واز کچه‌جکی مطبوعات اجنبیه‌ده کورولدی. مهارتله معروف اولان قرال فردینandك زیارتنده برفکر مخصوصه خدمت ایتمش اولاجغنی محقق عد ایتمکله برابر اویله برشی طلب وهرهانکی برزمینده برموفقیت الده ایتدیکنه‌ده حکم ایله‌یه‌میز. زیارتندن صوکرا تورکیه - بولغارستان مناسباتنده دواملی براثر صلاح کوروله‌مدکدن باشقه، رومانیا ایله بر

طلعت بكك يرينه داخليه نظارتنه تعيين قلنان منتشا مبعوثى خليل بك

اتفاق عسكرى عقد ايتديكمز شايع اولمامش اولسه ايدى ، احتمال آرامزده بر اختلاف مسلح چيقاجقدى . شوراسى ده دوغرودركه قرال فردينالدك سياحتى بولغارلرك ده پك خوشنه كيتمش دكلدى .

بولغارستان قرالى فردينالد رفاقتنده زوجه سى قراليچه اله ئونورا بولندوغى حالده ١٣٢٦ مارتنك سكزنجى كونى استانبوله مواصلت ايتدى . پك پارلاق استقبال اولوندى . ذات حضرت پادشاهى سركه جيده خاصةً احضار اولونان موقفه عزيمت بويورارق قرال ايله زوجه سنى استقبال ايله ديلر . بولغار قرالى وقراليچه سى شهرمزده بر هفته قالديلر . بونك اوچ كونى رسمى ايدى . اومدت ظرفنده شرفلرينه ضيافتلر كشيده ، برده حريت ابديه تپه سنده مكمل بر كچيد رسمى اجرا ايدلدى . كچيد رسمنده قرال فردينالد ، عساكر عثمانيه نك ٣١ مارت فترتندن صوكرا كچن برسنه ظرفنده كوستردیكى آثار فوق العادهٔ ترقى يه جداً تقدير خوان اولدى كه بونك ، او آنه قدر آرا صيرا جيلغينجه آثار تهور كوسترمكده اولان بولغارلر طرفندن صلحك اخلال ايدلمه سنده تأثير كايسى اولدوغى مأمول قويدر . قرال غير رسمى صورتده شهرمزده كچيرديكى درت كون ظرفنده ده زوجه سيله برلكده استانبولك شايان تماشا محللرينى كزدى . حتى آناطولى شمندوفريله كوچوك بر سياحت اجرا ايتدى .

بولغار قرالى استانبولده بولنديغى صيراده . بولغارستانده تورك دشمنلغى قلبلرنده كوكلشمش خلق و رأس كارده بولونان دموقرات قابينه سنك مخالفى غزته لر طرفندن قيشقيرديله رق بو زيارت عليهنده فرياد ايتمه لرينه رغماً . بولغار وكلاسيله باب عالى آراسنده بر زمين ائتلاف تحريسى ايچون تعاطئ افكار ايدلدى . اوزمان محافل سياسيه ده ، قوماتووه - كوستنديل التصاق خطى ايله . بولغار استقلالندن صوكرا ميدانه چيقان تابعيت واكار رحلق مسئله لرينك وتجارت معاهده سى عدى كيفيتنك مذاكراته اساس تشكيل ايتديكى ادعا اولونمشدى . بونلردن يالكز تابعيت وتحديد حدود مسئله لرنده بعض مرتبه اوزلاشلديغى . ديكرلرى حقنده هيچ ائتلاف ايدلهمديكى صوكرالرى آكلاشلدى . بو بابده اوزمان خارجيه نظارتندن غزته لره وقوع بولان فرانسزجه تبليغ رسمى صورت مترجمه سنى ايشته درج ايديورز :

بيانامه

« قرال حشمتلو فردينالد حضرتلرينك درسعادتده ذات شوكتسمات حضرت پادشاهى يه وقوع بولان

زیارتی ، دولت علیهٔ عثمانیه ایله بلغارستان قراللغی آراسنده‌کی مناسباتك تأییدی نقطهٔ نظرندن ، حسن نتایج حصوله کتیرمه‌سی طبیعی ایدی . حسن قبول واخلاص ایله مشبوع برمحیطده حکمداران ـ ضراتنك ملاقاتی ، حکومتین رجالنك بلا واسطه مکالمات ومناسباتی ثمرات مستحسنه ویرمشدر . بوندن بشقه دها شوتأثیری حصوله کتیرمشدرکه ایکی مملکت آره‌سنده برائتلاف ومحادنت پولتیقه‌سنك وضعیت جغرافیه‌لری ایجابات منطقیه‌سندن اولدوغی نسبتنده نتایج مطلوبه تولید خصوصنده مثمر اولاجغی مکالمنك فکرلرنده عیاناً تبارز ایتدیرمشدر .

حکومت عثمانیه وبلغارستان رجالی بالطبع احوال وشرائطك تهیهٔ ایله‌جکی زمین مساعددن استفاده ومملکتینك منافع متقابله‌سنه ، بالخاصه منافع اقتصادیه‌سنه عائد وراجع بعض مسائلی‌ده تدقیق ایتمشلردر .

دیکر بر جهتدن‌ده هرایکی حکومتك تجاوزی پولتیقه تعقیبندن اوزاق بولونارق مناسبات دوستانه وحس همجواریدن حصولی تأمین اولوناجق فوائد ومحسناتی اخلاصکارانه حس وتقدیر ایله‌دکاری‌ده مشاهده اولنمشدر . »

شو بیاننامه‌نك ، مملکتینك اوزمانکی مناسباتی وطرفین افکار عمومیه‌سی نقطهٔ نظرندن براهمیت مخصوصه‌سی واردر . لساننده‌کی ابهام وعمومیت ایله برابر مملکتینك اوآنه قدر کچیردیکی بارد اطواری وبوندن حصوله کلن بیقغینلغی اشراب ایدییور .

شایان دقتدرکه بولغار قرالی استانبولدن مفارقت ایدوب کیدر ایکن حدودمزده برمصادمه وقوع بولیور وبولغارلر طرفندن بزه یکیدن تجاوز ایدیلیوردی . قرال فردیناند ، استانبوله کلمه‌دن ، پترسبورغده بولونورکن‌ده شدید حدود مصادمه‌لری اولمشدی . حتی بو ، بولغارلرك برائر حرجویانه‌سی عد ایدلش وروسیه طرفندن تك طورملری سویلنمه‌سی اوزرینه سکونت بولدوغی‌ده روایت اولنمشدی . بوحدود مصادماتی آرتق بر غائله ایدی . قرال فردینادك پترسبورغ زیارتنده برتشویق جدالجویانه کورمه‌سی ، استانبول زیارتنده‌ده اوممادیغی برمنظرهٔ عسکریه قارشیسنده قالماسی اوزرینه بومصادماتك اوکنی آلمق ایچون دولت عثمانیه ایله برلکده تدبیر اتخاذنده استعجال کوستردی . وبولغار حربیه ناظری حدود قومانداننی تبدیل ایتدیکی کبی منع تجاوز ایچون حدود بولوکلرینه برده امرنامه کوندردی . بالآخره طرفیندن عسکری دلکه‌لر تعیین اولونارق تحدید حدوده تشبث ایدلدی . الیوم بزم دلکه‌لریز صوفیه‌ده بولونیورلر . بو ١٣٢٧ بهارنده هیئت اکمال وظیفه ایده‌جکدر .

بولغارستان ایله مناسباتمزك کچن سنه کچیردیکی صفحاتی اکمال ایچون یازیله‌جق شیلر آراسنده ماکدونیا فراریلری مسئله‌سی باشده کلیر . روم ایلی احوالی بحثنده کوروله‌جکی اوزره کنج تورکیه آرناؤدلق وقوعاتی متعاقب اجراسنه باشلادیغی سلاح طوپلامه عملیه‌سنی عموم روم ایلی یه تشمیل ایتدی . بو . حد ذاتنده پك معقول وماکدونیانك رفاه وآسایشی ایچون پك لزوملی برتدبیر ایدی . فقط تطبیقات بویله اولمادی . سلاح طوپلامه اثناسنده مأمورین ملکیه وعسکریه‌دن بعضلرینك کویلیلری سلاحلرینی اظهار وتسلیمه اجبار ایچون ضرب ایتدکاری روایت ایدلدی . فی الواقع بعض یرلرده بویله مؤسف وحکومت مشروطه‌جه حدذاتنده ترویج ایدلمه‌یه‌جك قانونشکنلکلر اولدوغی ایشیدلدی . بومؤسف احوال اوزرینه ذاتاً فرصتجو اولان بولغار قومشولریمز واویلایی کیتدکجه آرتدیردیلر . فردینادك درسعادت زیارتندن اوچ بوچوق آی قدر دوستانه وصمیمانه دکلسه بیله نسبةً ساکنانه بردور کچمشدی که بولغار قومشولریمز کدی طبیعتلرینی کوستردیلر . بدایت مشروطیتدن بری ایشسز ومنفعتسز قالان بولغار احتلالجیلری باچالری صیوایه‌رق حدودی کچدیلر . کویلیلری فراره تشویق ایتدیلر .

مسئله‌نك بدایتنده ٦٠ . ٧٠ قدر بولغار کنجی — اواثناده تطبیق ایدلمکده اولان ملل غیر مسلمه‌نك اخذ عسکر معاملاتندن قورتولق ایچون سلاح طوپلامه مسئله‌سنی نعم الوسیله عد ایده‌رك — اوطرفه فرار

ایتمشلردی . اختلالجیلر ایسه کاه
جبر و تضییق ایله ، کاه وعدلر ایله
بیچاره کویلیلری کوستندیله
و صوفیه‌یه جلب ایتدیلر . و
« ماکدونیا فراریلری » نامی
آلتنده طوپلادقلری بو برقاچ
یوز کشی‌یی صوفیه سوقاقلرنده
کویا عالم مدنیته قارشی تشهیر
ایده‌رك برقاچ بیك (!)
ماکدونیا ملتجیسی نامنه معدلت
خواه اولدیلر . فقط اعتراف
ایتمه‌لیدر که باب عالی ، او ز-
مانکی بعض حرکاتنه نسبتله
بو مسئله‌ده متینانه حرکت ایتدی .
و طور متخذندن پك آیرلمادی .
یعنی سلاح طوپلامقده دوام
ایتدی . فقط ینه سویله‌مه‌لی-
یز که بو متانت آز سوردی .
چونکه مسئله‌یی تکمیل روم
ایلیده تطبیق ایتمه‌یه‌رك ناقص
براقدی . بو متانت قارشیسنده
و - بدایت مشروطیتده بزه
کوستردکلری توجه صمیمانه‌یی
حسب المنفعه بردن بره شدید
بر مداخله و حق ناشناسی‌یه
تحویله جسارت ایده‌مه‌ین -
دول معظمه‌دن روی معاونت
کوره‌مه‌ین ، بولغار قابینه‌سی

کچن سنه شهر امانتنه تعیین ایدیلن سابق قدس متصرفی صبحی بك

اعلان حربی توصیه ایدن بولغار مطبوعاتنه رغماً نتیجه‌ده بزم ایله ائتلافه یاندی . و بلکه‌ده بزم بولغارلره قارشی ایلك موفقیتمزدن اولارق . صوفیه عثمانلی سفارتی . ماکدونیا ملتجیلرینك بلا قید و شرط ، حدودده سلاحلری طوپلانمق - یالکز متبوعلری دولت عثمانیه‌دن جدا کورمه‌مك - اوزره عودتلری ایچون بولغار خارجیه ناظریله ائتلاف ایتدی . بو نکته‌ده مسئله قاپانمش اولدی . نه چاره که قرال فردیناندك زیارتنك یاره‌لره صاردیغی تازه آشتی بوزلمش ، — قاندن باشقه برشیئك تمیزله‌مه‌یه‌جکنه بز چوقدن قانع اولدوغمز — تورك - بولغار خصومتی ینه آچلمشدی .

بولغارلرك کچن سنه بو قدر یایغاره‌لرینه رغماً یرلرنده راحت طورمه‌لرینه سبب اولان شیلردن بریسی‌ده تورکیا — رومانیا اتفاق عسکریسی شایعه‌سی ، یاخود ، واقعه‌سیدر که بوندن رومانیا ایله مناسباتمزی سویلرکن بحث ایده‌جکز . برآرالق . بو شایعه‌نك انتشارینی متعاقب بولغارلر ایله یونانلیلر منافرت مؤبده‌لرینی اونوتارق اوزلاشمق ایسته‌دیلر . حتی براتفاق عقد ایتمکه قدر واردقلری سویلندی ؛ بو خصوصده بعض تشبثلرده

سلیمان البستانی افندینك یرینه مجلس مبعوثان ریاست اولاسنه انتخاب ایدیلن قطمونی مبعوثی احمد ماهر افندی

تشریفاتی خارجیه امورینه تعیین قیلنان اسماعیل جنانی بك

بولوندقلری ایشیدلدی ایسه ده الیوم برموفقیت ایتدکلری کورولمه‌دی . یالکز بو تأثیرات خارجیه ، مملکتمز داخلنده برزوم — بولغارمقارتی وجوده کتیرمك ایچون بعض مبعوثلرك ویطریق ایله اکسارخك تشبثلرینی انتاج ایتدی . مع مافیه بو تشبثلرك ثمره‌سی ده هنوز بللی اولمه‌دی .

بولغارستان ایله کچن سنه‌کی منازعه‌یی بلانچو-نی . تجارت معاهده‌سی مسئله‌سی قاپامدی . بولغارستانك بزمله ، دورسابقدن ، یعنی برنسلکی زماننده قالمه برمقاوله تجاریه‌سی واردی . بو مقاوله‌نك مدتی اولکی سنه بیتدی . بولغارلر بونی برسنه تمدید ایتمك ایسته‌دیلر . باب عالیده ، بصله‌یه راضی اولدی . بولغارستانك بزه قارشی تابعیتی زماننده عقد ایتدیکی بو معاهده کندیسی ایچون پك فائده‌لی ایدی . شیمدی مستقل اولدوغندن البته باشقه دورلو معامله کوره‌جك ایدی . علی الخصوص کنج تورکیه آرتق آلدانماق ایسته‌میوردی . فردیناندك زیارتندن صوکرا مذاکراته کیریشلدی . فقط بونده اویوشیله‌مادی . تورکیه‌نك ، اسکیدن بری بزکین اولدیغی عهود قدیمه و امتیازاتدن ، بولغارستانه هیچ برشی ویرمك ایسته‌میه‌جکی طبیعی ایدی . بولغارلر ایسه من القدیم بزم لاقیدیمزدن تورلو تورلو یوللرله استفاده‌یه آلیشمش ، منفعت پشنده قوشمقدن یورولماز قورناز جه دیپلوماتلر اولدقلری ایچون بهمه حال فضله مساعده‌لر قوپارمق ایسته‌دیلر . بناءً علیه ایام اخیره‌ده مذاکرات منقطع اولدی . وطرفین آغیر کومروك تعرفه‌لرینی تطبیقه باشلایه‌رق برحرب اقتصادی‌یه کیریشدی . فقط بولغارلرك الك بیوك مشتریسی اولدوغمز و بزه صاتدقلری بزدن آلدقلرندن پك فضله بولوندوغی ایچون بو « بلوف » جیلکده پك اصرار ایتمه‌یه‌رك ، ادعالرندن رجعت ایدرکی طاورانه‌رق ، ینه مذاکراته باشلادیلر . تمنی اولونور که تورکیه‌نك منافعنی هرطرفده صیانته غیرت کوستردیکی آکلاشیلان مالیه ناظری جاوید بك الیوم دوام ایدن مذاکراتده بولغار دیپلوماتلغنه مغلوب اولماسین . فقط باب عالینك حرکتنده بو درجه متانت اولوب اولمادیغی بیلنه‌مز .

کچن سنه قونیه‌ده مولانا جلال الدین رومی پوست نشینلکنه
تعیین ایدیلن ولد چلبی افندی

کچن آقیش اثناسنده صوفیه عثمانلی سفارتخانه‌سندن بعض اوراق رسمیه‌نك آشیرلدیغی وبر قسمنك اوقونوب بلکه‌ده استنساخ ایدلدیکی تحقق ایتدی . هرنه قدرغزته‌لرده ایجه تموج ایدن بوحادثه‌نك طرفین مناسبات رسمیه‌سنه دوغرودن دوغرویه تعلقی اولمادیغی بدیهی وصرف بزم سفارتمز مأمورلرینك بو قبیل اوراقك ـ علی الخصوص کوزدن سورمه‌یی چالان کار کذار بولغار دوستلریمزك پای تختنده ـ صاقلانمه‌سنده کوستریله‌جك اهتمامده قصور ایتمه‌لرندن ایلری کلدیکی ثابت ایسه‌ده ذاتاً ناخوش اولان مناسباتمزی طبیعی خوش ایتمه‌دی .

٢ : صربستان ایله

صربستان قرالی پترونك درسعادتی زیارتی . فردیناندککندن دها نافع ثمرات ویرمش کبی کوروندی . فی الواقع بوزیارتدن صوکرا دولت علیه ـ صربستان مناسباتنده دها زیاده اثر صلاح وحتی صمیمیت مشاهده اولوندی . قرال پترو قرال فردینانددن اون اوچ کون صوکرا ، یعنی مارتك ٢١ نجی کونی شهرمزه مواصلت ایتمش ایدی . کندیسنه اولان استقبال پارلاقلقده فردیناندہ اولان استقبالدن آشاغی قالمادی . عین مطنطن ضیافتلر کشیده اولوندی . ینه مکمل برکچید رسمی اجرا ایدلدی . قرال پترو شهرمزك همان هر یرینی کزدی . همده قرال پترونك زیارتنده دها زیاده بر صمیمیت رونما اولیور ، خلق کندیسنه قارشی دها زیاده آثار محبت کوستره‌بیوردی . بورادن رفاقتنده مأمورین مخصوصه بولندیغی حالده آینه‌روزی . سلانیکی زیارت ایتدی . واسکوب طریقیله عودت ایله‌دی .

صربستان ، بوسنه ـ هرسك الحاقندن صوکرا پك زیاده صوغودیغی آوستریادن ، تجارت معاهده‌سی عقدنده‌ده مساعده‌کار برطور کورمه‌دیکندن ، ناچار ، کندیسی ایچون برمسئلهٔ حیاتیه اولان ، تجارتی ایچون سلانیك طریقنه کوزلرینی چویردی . بولیمانك صاحبی اولان تورکیا ایله خوش کچینمك اساسنی اسلم طریق بیلدی . ذاتاً صربستانك ، بولغارستان کبی خیالات ـ یاخود ـ افکار عظیمه بسله‌دیکی‌ده یوقدر . کرك قرال پترو وکرك فعال خارجیه ناظری موسیو میلوانوویچ زیارتلرنده صرب محصولات وحیواناتنك سلانیك لیمانندن سهولتله اخراجی وکذلك مهمات حربیه‌نك ینه بوطریقله ادخالی ضمننده باب عالیدن مساعدات مخصوصه تأمیننه حصر دقت ایتدیلر . وبونده موفق اولدقلری‌ده کورولیور . کذلك انشاسی موضوع بحث ایدیلن طونه ـ آدریاتیق خطی خصوصنده صرب منافعنی تأمینه چابالادیلرسه‌ده شیمدی‌یه

قدر بوندن بر نتیجهٔ شافیه کورلمه‌دی.
باب عالینك بویله مهم بر خط حقنده‌کی
نظری یالکز ، یالکز عثمانلیلق و بزم
ایچون پك زیاده حائز اهمیت اولان ولایات
شمالیه‌مزك منافعی اولاجغی شبهه‌سزدر.
بوخط حقنده بوسنه صوکنه‌قدر برقرار
جدی ویریله‌مه‌دکدن باشقه ، مسئله‌نك
آراصیرا برشعلهٔ موجودیت اظهار ایتمه‌سنه
رغماً . انسانك متروك قالدیغنه حکم ایده‌جکی
کلیور . نه اولورسه اولسون . بولغارستانك
خصومتنه قارشی صربستانك دوستلغی ،
هیچ اولمازسه سکونی بزم ایچون قیمتداردر.
آنجق باب عالینك ، صربستانه کوستردیکی
منافع تجاریه‌یه مقابل بوسکوندن باشقه‌نه
تأمین ایتدیکنی بیلمه‌یورم !...

اعیان اعضالغنه تعیین ایدیلن جانیك مبعوثی نائل بك

٣ : یونانستان ایله

بولغارستان وصربستان قراللرینك درسعادته کلمه‌لری ، قره طاغ پرنسی نیقولا ایله یونان قرالی یورکی‌نك‌ده پایتخت دولت علیه‌یی زیارت ایده‌جکلرینك شایع اولماسنه سببیت ویردی . آنجق قره‌طاغ پرنسی کله‌دیکی کبی یونانستانله آرامزده‌کی مناسبات ، کرید مسئله‌سی وهله خاندان قرالی علیهنده یونانلیلرك کوسته‌ردکلری جریان قرال یورکینك بورایه کله‌بیلمه‌سنی امکان خارجنه چیقارمشدر .

یونانستان ایله اولان مناسباتمز بوتون بحرانلر ، هیجانلر ، حدتلر ایچنده کچمشدر ، دینه‌بیلیر . بوتون برسنه ظرفنده ، یونان طرفندن کریده طوغری اوزاتلمق ایسته‌نیلن اوزون وقدرتسز ، فقط حریص وخائن الك قورقاق حرکاتی قارشیسنده المزسلاحمزده ، متبصر ومتهیج بولوندق . سنه باشنده ذاتاً دوزکون اولمایان مناسباتمز ، کریدده یونان قرالی نامنه ایدیلن یمین اوزرینه بوسبوتون چیغیرندن چیقدی . وآرتق بومناسبات بردها دوزه‌له‌دی ؛ چونکه یونانستان حکومتی ، نفاقجویانه حرکتده یونان غزته‌لرندن پك‌ده کری قالمادی . کرك صلحپرورلکمز ، کرك دول معظمه‌یه قارشی وضعیتمز بزی برحربك — ولو یونانه قارشی یاپیله‌جق برتنزه عسکری اولسون — صارصینتیلرندن صاقینمق مجبوریتنده بولوندیریوردی . بز محور صلح اوزرنده نه‌قدر ثبات ایتمك ایسته‌یور ایدیسه‌ك ، یونانستان‌ده بزی تحریك واغضابده اودرجه اصرار ایدییور ؛ فقط هیچ بروقت آچیقدن آچیغه اظهار مافی‌الضمیر ایده‌مه‌یه‌رك هپ کیزلی قپاقلی ، یونانلیلره پك‌ده شرف ویرمه‌یه‌جك وسائط عادیهٔ احتیال ایله بزی تحریك ایله‌یوردی .

کریدده‌کی یمین حادثه‌سنی متعاقب یونان مجلس ملیسی ایشی ظهور ایتدی . معلوم اولدوغی اوزره یونانستان – کچن سنه‌کی سالنامه‌مزك « سال سیاسی » قسمنده یازدیغمز کبی – براختلال عسکری آلتنده قیورانیوردی . یونانستانده خلقك دوچار اولدوغی فساد معنویات ، بوقراللقده ، بدایت تشکلندن بری ، همحالی اولان بالقان حکومتنده کوریلن جدیت وقوت اداره‌نك حصولنه مانع تشکیل ایتدیکی کبی ، صوك سنه‌لر ایش بوسبوتون شیرازه‌سندن چیقارق ، کویا کنج تورکلری تقلید مقصدیله اولکی سنه برجمعیت عسکریه تشکل ایله قوای ثلثهٔ حکومتی اله آلدی . بوجمعیت مملکته برنظام بخش ایده‌بیلمك ایچون فوق‌العاده برمجلس ملینك اجتماعه دعوتنه

اعیان اعضالغنه تعیین ایدیلن ازمیر مبعوثی آرستیدی پاشا

قرار ویرمش و هواپرست یونانیلرك تحف بر بازیچه‌سی اولان قرال یورکی‌ده - تحف: چونکه قرال یورکی یونانیلرك خیالاتنه‌هم هرزمان متأسفانه، متألمانه نکران اولیور، همده بو مملکتده هیچ برشی یاپیله‌میه‌جغنه برتورلو قرار ویره‌مه‌یه‌رك صیم صیقی یاپیشدیغی تاج و تختی براقامایور - بو قراری خواه ناخواه تصدیق ایتمشدی. بو مجلسك انتخاباتی باشلادی. کریددن‌ده، اوقدر اخطارات و نصایحه رغماً، بش مبعوث انتخاب ایدلدی. کریدك حال حاضر عهدیسی بزم تابعیت مراکزنده اولدوغندن و دولت عثمانیه حال حاضرك ذره‌جه وخامتنی آرتدیره‌جق هر حرکته قارشی غایت متعصب طاوراندیغندن کریدلیلرك یونان مجلس ملیسنه مبعوث انتخابنه قالقمالری بر جنت صاییلدی. فقط صوکرا بو حرکتلرنده قسماً موفق اولدقلری کورولدی. یعنی باب عالینك دول حامیه نزدنده‌کی پروتستولری اوزرینه بو بش مبعوثدن، « وه‌نیزه‌لوس » ایله برابر ایکیسنك من القدیم تابعیت یونانیه‌یی حائز اولدقلری ارائه ایدلدی. و کریدلی، بناءً علیه عثمانلی اولان دیکرلرینك آتینه مجلسنه کیتمکدن منع ایدیله‌لریله برابر بونلره برشی دینیله‌مه‌یه‌جکی جوابی ویرلدی. دول حامیه‌نك مسئله‌نك آلت طبقه‌لرینی قاریشدیرمامق خصوصنده کی غریب مسلکلرینك بر نتیجه‌سی اولان بو غریب قراری قبولده باب عالی پك مستغنی طاورانمادی؛ یالکز افکار عمومیهٔ عثمانیه‌نك جریان شدیدینه تبعاً کبارانه (!) بر ناخشنودی کوسترمکی کافی بولدی.

بویله‌جه، بر یونان مبعوثی اولان وه‌نیزه‌لوس آتینه‌ده بویوك بر منجی، بر بیسمارق کبی تلقی ایدلدی. و همان فترت یونانیه‌یی بر بنیهٔ مرصوصه‌یه قلب ایچون، رأس کاره کتیرلمکله صاواشلدی.

حکومت عثمانیه، وه‌نیزه‌لوسك بر عادی مبعوث صفتیله آتینه مجلسنده بولونماسنه قارشی، معارضه چیقاره‌جق قدر خیرجین کورونمه‌مش ایدیسه‌ده بویله کریدك سابق قوهٔ اجرائیه رئیسی ایله یونان رئیس وکلاسی ذوو صفتنده مناسباتده بولونامایه‌جغنی آتینه‌یه آکلاتمشدی. بونك ایچون اوراده تردد ایدیلیوردی. نهایت، حساس یونانلیلر باب عالینك ظاهری بر تیزلکدن باشقه برشی یاپامایاجغنی آکلامش اولمالیلر که دراغومیس قابینه‌سنی اسقاط ایدرك وه‌نیزه‌لوسی باش وکیل یاپدیلر. برکت ویرسین بو، آتینه سفیرمز نابی بکك مأذون بولوندوغی صره‌یه تصادف ایتدی‌ده، قطع مناسبته هرنه‌دنسه جسارت ایده‌مه‌ین باب عالی، یالکز سفیر مشارالیهك بلا مدت مأذونیتنی اوزاتمقله ایشك ایچندن صیریلدی.

وه‌نیزه‌لوس باش وکیل اولدقدن صوکرا، هم دولت علیه‌نك حرکتنك مثلی یاپه‌رق استانبولده یالکز

اعیان اعضالغنه تعیین ایدیلان دلبر زاده افندی

برمصلحتکذار بولوندیرمق ، همده یونانستانه کلدیکی کوندن بری هرطرفده ترنم ایتدیکی « دولت علیه ایله اوزلاشمق » پولتیقه‌سنه ، کویا برمبدأ اولمق اوزره استانبول سفیری - مناسبات حسنه طرفدارلغیله مشهور - موسیو غریباریسی قابینه‌سنه خارجیه ناظری یاپدی . وکرید مسئله‌سنك حکومت مشروطه‌مز مواجهه‌سنده تحدثندن بری هرمسئله‌نك قالبنی ده کیشدیره‌رك ماهیت وخیمه‌سنی احساس ایتمه‌مك پولتیقه‌سنده استاد اولدوغنی بردفعه دها کوسته‌ردی . شیمدی مناسباتمز بوطرز غریبده وبالطبع صوغوق صوغوق جریان ایدوب طوریبور . شباطك صوك کونلرنده حدودده ظهور ایده‌ن قانلی مصادمه‌لر بومزمن شکل مناسبتی برقات دها آغیرلا دیریبور .

شوحکایه ایتدیکمز ، یونانستانله مناسبات رسمیه‌مزدر . برده بونك ملته تعلق ایدن قسمی واردرکه « بوی قوتاژ » دن عبارتدر . کریدده یونان طرفندن خفی ، جلی تحریکات واقع اولیور وبو ، عثمانلیلری غضاب ایدیبوردی . صوکرا کریدده یونان قرالی نامنه یمین ایدیلیر ایدلمز آرتق خلق غلیان ایتدی وطرف طرف یونان امتعه‌سنه ، یونان مغازه‌لرینه ، دکانلرینه ، یونان واپورلرینه بوی قوتاژ اعلان اولوندی . بوی قوتاژ ابتدا پك شدتلی اولدی . وبوندن سواحل عثمانیه‌ده مکیك طوقویان یونان واپورلری فوق العاده متضرر اولدیلر . حتی صاحبلرندن برقسمی بونلری الدن چیقاردیلر . برقسمی بایراقلرینی تبدیل ایتدیلر . بوی قوتاژك بوشدتی ایکی آی قدر دوام ایتدی . وصوکرا ، کرك یونانك آذینی نسبةً درست ورجاکار وضعدن ، کرك باب عالینك ، دولتلرك تشبثات دوستانه‌سی اوزرینه اهالی‌یه واقع اولان تبلیغات ونصایحندن ، مطبوعاتك ده مصلح بر لسان قوللانماسندن دولایی کسب خفت ایتدی . فقط الآن بوی قوتاژ قالقمش دکلدر . ملت ، حصه‌سنه دوشن بروظیفهٔ خصومتی ، هیچ‌ده حدودینی تجاوز ایتدیرمکسزین ، پك کوزل ایفا ایدیبور .

بوی قوتاژك خیلی فائده‌سی اولدی . بوسنه‌یه قدر ماویلی بیاضلی بزدن باشقه بایراق کورمه‌ین سواحلمزده - بوی قوتاژ ، رقابتك دها دوغروسی انحصارك شدتی آزالتدیغندن - عثمانلی متشبثلرك آلدقلری واپورلرك آل بایراقلری طولاشمغه ، حتی برابکی سیر سفائن قومپانیه‌سی‌ده تشکله باشلادی . بو باشلانغیجك فائده‌سی غیر منکردر .

٤ : رومانیا ایله

رومانیا ایله ، بواك قدیم واك مدنی . سسزجه چالیشان « نیم بالقان حکومتی » ایله مناسباتمز - منافعمزك اتحادندن طولایی - غایت صمیمی‌در . کچن سنه آراده خالصانه طلبه زیارتلری‌ده قوع بولدی که بوکا عائد بررسمی رسملریمز آراسنده کورورسکز . صدر اعظم حقی پاشا کچن سنه‌کی سیاحتنده رومانیادن کچدی . و (سینایا) ده رومانیا قرالی حضرتلرینه عرض احترام ایتدی . شبهه‌سزکه بو ، ساده برلازمهٔ نزاکت اولمقدن پك اوزاقدر .

يڭى معارف ناظرى بابان زاده اسماعيل حقى بك

ديپلوماتلر بربرلرينه بوشنه ال اوزاتمازلر. بو زيارتدن صوكراحقى پاشانك آوستريا يه ده اوغرامه سى بر شايعه توليد ايتدى : پاريسده چيقان « ماتن » غزته سى عثمانلى وروماتيا دولتلرى آراسنده بر مقاولهٔ عسكريه عقد اولندوغنى و بونك بولغارستانه قارشى اولدوغنى نشر ايتدى . بو خبر ـ استقراض بحثنده كوروله جكى اوزره ـ تام توركيانك استقراضنك عقدى هنكامنده نشر ايديليوردى. احتمالكه بو، توركيايى، اتفاق مثلثه انجذابى معلوم اولان رومانيايه متمايل كوستروب . بويله جه ائتلاف مثلثك ايكى ركن مهمنده ، فرانسه و انكلتره ده بزه پاره ويرديرمه مك مقصديله روسيه ايله بولغارستانك بردخهٔ افسادى ايدى.

بو شايعه يه بردنبره برچوق طرفلردن ايناتيلدى. چونكه رومانيا ايله بزم ـ آراده موازنه يى بوزمغه دائما آماده ـ بولغارستانه قارشى وضعيتمز بو خبرايچون الك صاغلام برسند كوروليوردى . كذلك برمدت اولده رومانيا حربيه ناظرى استانبولى زيارت ايتمشدى. ائتلاف مثلث دولتلرنده حيرت و اغبرار ، اتفاق مثلثده مسار و تقديرايله قارشيلانان بو خبر يم رسمى تكذيبه اوغرادى ، وحالاده تكذيب ايدنلر بولونيور . فقط نجه ، اويله بر اتفاق عسكرى معاهده سنك عدمى نه قدر محتمل ايسه وجودى ده او قدر ، حتى دها زياده محتملدر . چونكه وجودنى اثبات دكل اما خفيفجه احساس ايده جك اماره لر كوزه چارپدى. هرحالده بو ، مشروطيتك ايلك سنه سندن برى سياست عالمنده قولتوق دكنكندن قورتولمغه چاليشان باب عالينك يڭى وبلكه پارلاق برآديمى در . فقط بو وسيله ايله ، اتفاق مثلثه دخولمز حقنده چيقاريلان قصدى شايعه لرك دوغرو اولماديغنى اثباته حاجت يوق.

٥ : قره طاغ ايله

كوچوجك قره طاغ . — پرنس نيقولانك اللنجى سنهٔ حكومتنه مصادف — كچن آغستوسده قراللغنى اعلان ايتدى. فقط دها اول استحضاراتده بولوندى ؛ هرطرفى يوقلادى و موافقت كوردى . صوكراده اللنجى سنهٔ حكومتى ايچون دولتلردن كلن هيئات تبريكيه مواجهه سنده ـ ايتاليا قرال وقراليچه سى وبولغار قرالى فرديناند ايله روسيه دن غراندوق نيقولا ، يونان وصرب ولى عهدلرى كلمشلردى ـ مطنطن شنلكلر ياپارق قراللغنى اعلان ايتدى. شو حالده برلين معاهده سنك وضع ايتديكى اساسلردن بريسى دها بوزولمش وليوردى . انقلابمزدن صوكرا پارچه پارچه اولمش دينه جك قدر پايمال اخلال اولان بو معاهده نك

روسیه خارجیه ناظر جدیدی موسیو ساسونوف
[موسیو ایزوواسکی‌نك یرینه]

یونان باش‌وکیلی وه‌نیزه‌لوس
[قسم مخصوصنه مراجعت]

اساساً شکلادن باشقه برشی اولمایان برحکمنی قره‌طاغك اخلال ایتمه‌سی . پرنسلك ایکن قراللق اولماسی بزم منافعمزه وحتی حیثیتمزه قطعیاً تعلق ایتمه‌دیکی جهتله برشی دیه‌مه‌دك . یالکز طرف دولت علیه‌دن برای تبریك حمیدیه قرووازوریله کونده‌ریلن صدر سابق حسین حلمی‌پاشا یالکز پرنسك اللنجی سنهٔ‌دوریهٔ حکومتی مراسمنده حاضر بولونارق ، تتوج مراسمی باشلامادن چتینه‌دن مفارقت ایتدی . وبویله‌جه یکی بروقعهٔ تاریخیه مواجهه‌سنده عثمانلی یوره‌کنی قاناتمقدن قاچیندی .

دول معظمه ایله مناسباتمز

روسیه ایله

روسیه ایله مناسباتمز مشروطیتمزك اوچونجی سنه‌سنده آهسته وساکن برجریان تعقیب ایتمه‌دی دینیله‌من . روسیه ، استانبول سفیری موسیو چاریقوفك کوسته‌رمك ایسته‌دیکی سویله‌نن معاملات مجامله‌کاری‌یه رغماً ، بدایت مشروطیتده بزه قارشی آلدیغی وضع خیرخواهی‌یی وطورخالصتی آزچوق ترك ایتمش ، اوستنی اورتن کسوهٔ راهبانه آرا صیرا ایش کورور ایکن آچیلارق آلتندن مسلح بر قازاق کوزه چارپمقده بولونمش ایسه‌ده شیمدیکی حالده قادر ، برآزده مغرور ، فقط مشغول برقومشو کبی طاورانیور ؛ مشغولیتی برآز خفیفلرسه نه‌یاپاجغی حقنده کوزلری پك امنیت بخش دکل . ژاپونیا ایله عقدایتدیکی ائتلاف ، کندیسنی آوروپاده وغربی آسیاده فعال برپولتیقه تعقیبنده سربست براقه‌جغی حقنده‌کی تخمین دوغروچیقدی .

روسیه ابتدا بزم بحریه‌مزی اصلاح خصوصنده‌کی عزممزدن . آلمانیادن ایکی زرهلی آلدیغمزدن فوق‌العاده قوشقولاندی . وهمان موازنه‌یی(!) - یعنی قره‌دکزده‌بزه اولان تفوقنی - ادامه‌ایچون بحریه‌نظارتی تخصیصات عظیمه طلب ایتدی ؛ برقاچ حرب لیمانی احداثنه وموجودلری‌ده اصلاحه قالقیشدی .

بولغارستان وماکدونیا کورولتیلرنده یوکسك موقع نظارتندن انظار حمایت فیرلاتمقدن خالی قالمادی . ولایات شرقیه‌مزده شمندوفر انشاسی حقنده‌کی تشبثاتمزی کمال دقتله تعقیب ایدیور . وبغداد شمندوفری امتیازی ویریلیر ایکن قره دکزده‌کی عثمانلی ولایتلری حقنده کندیسنه بخش ایدلمش اولان حق - اوراده یا روس سرمایه‌سنی ، یاخود کندی سرمایه‌مزی قوللانارق شمندوفر یاپه‌جغز واجنبی سرمایه‌سی قوللانمق ایسته‌رسه‌ك روسیه‌نك موافقتنی آلاجغز - متعصبانه محافظه ایدیور . بالخاصه ایران ایشلری کندیسنی پك

كچن سنه قرال فردينات ايله برلكده شهرمزه كلن بولغار رئيس وكلاسى موسيو مالينوف

قوشقولانديريور ؛ ايران حدودنده بولونان عسكريمزك ايرانك شو حال اليم پريشانيسنده بزم منافعمزه نگهبان اولماسى . - شيمدى يه قدر بزى باشقه؛ تورلو كورهن و بيلن - روسيه يه غير طبيعى كلديكندن هر وسيله ايله اوراده عليهمزده فيرلداق چويريور . كذلك تورك ادبيات و ترقيسنك ، بدايت مشروطيتدن برى ، مملكتنده ساكن همعرق وهمدينمز خلق اوزرنده كى تأثيرانى برقات دها آرتديغندن ، اخيراً وضع ايتديكى مكتب وجماعتلره دائر شديد قانونلرله ، آرتق موجوديتى طانيان ، نورمنجى ترقى يه قوشان بو خلقى روسلاشديرمق ، يولندن چويرمك ايسته يور . برى طرفدن قافقاسيه يى بر بر تحكيمدن ، كيزلى تحشيداتدن ده كرى قالمايور . بزه كلنجه : كنديسنه قارشى ، هرزمان تورك قلبى نه يول كوسترسه اوحالده يز . فقط آرتق ، آغزيمز دكل ، صميم قلبمز پك يانديغندن بزى اسكى توركيا كبى غافل آولايوب قولايجه يريمزدن قوپارامايه جقنه امين اولابيلير . شونى ده خبر ويره لم كه اصوك روس محاربه سنده ضرر ديده ولان روس تبعه سنه ويريله جك تضميناتدن دولايى طرفين آرسنده حادث اولان اختلاف لاهى حكم محكمه سنه حواله ايدلمشدر كه بوده باب عالى ايچون برموفقيت وروسيه نك بزم حقمزده كى نظرينى آزچوق تبديل ايتديكنه بردليل تشكيل ايدر . حكمك قرارى لهمزده چيقماسه بيله بويولده آتديغمز آديم خيرلى برآديمدر .

آوستريا ايله

آوستريا ، بوسنه - هرسكى قاپديغندن برى ، احتمال راحت يه مك ايچون ، احتمال آرتق كوزى دويدوغندن بزمله پك دوستدر . كنديسنك ده پك صاقينديغى اسلاو اتباع واستيلاسندن قورتولاق ايچون هر وضع وحالده بزه ، بربريمزه آرقه ويره لم ، دييور كبى . بونكله برابر بوسنه - هرسك الحاقنده روسيه يه چالديغى غلبه دن برى قازانديغى موقع نفوذده طوريور . باللفانلرك دائمى ، فقط كوزلرى شمدى بزه قارشى پك مشفق كولن

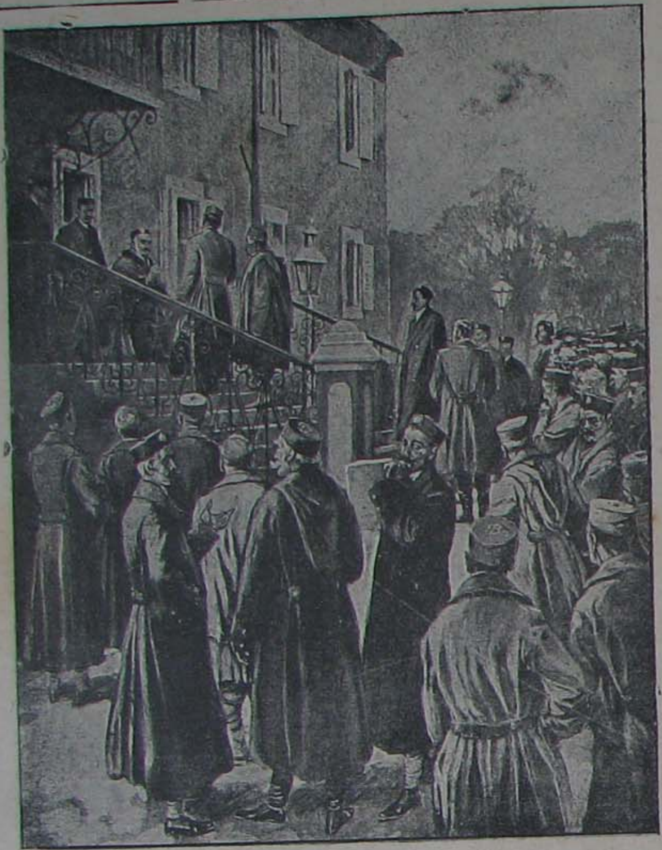

كچن سنه قراللغنى اعلان ايدن قره‌طاغ قرالى نيقولا سرايى او كنده ادارهٔ حكومت ايدر [بحث مخصوصنه مراجعت]

بر حاكمى . آرناوودلقده‌كى اختلال وسيله‌سيله ؛ اوراده صالديغى كوكلر ميدانه چيقار كبى اولديسه‌ده بونى پك چابوق اونوتديردى ؛ شمدى سلانيكدن غنا كتيرمش كبى كورونيور وبزده ساده تاجرجه حركت ايتمك ايسته‌يور . يالكز روسيه‌نك ايلرى قاره‌قوللرى اولان بلغراد ايله چتينه آره‌سنده‌كى ، برقسمى كندى تابعيتنده بولونان خلقه قارشى پك متبصر . صوك بودجه‌سنده تزييد قواى بحريه‌يه پك متمايل كورونمكله ايتاليايى آدرياتيقده ، حتى آرناوودلقده يالكز باشنه براقايه‌جغنى احساس ايديور . بلكه بو تزييد قواى بحريه املى . جرمان عالمنك « آوروپائى پوليتيقه » سى ايله ده علاقه‌دار .

آلمانيا ايله

ايمپراطور ويلهلمك كرسئ حكومتى شرقده‌ده غربده‌ده ذى‌نفوذومتعالى . هله استانبولده بدايت مشروطيتده بر آز صارصيلان موقعى دها محكم ، دها متين . بغداد شمندوفرينى انشا ايديور ؛ پوتسدام ملاقاتنده حتى بزى‌ده اينجيتمه‌يرك ايشنى طاتلى‌يه باغلاييوردى . آوستريانك ظهيرى ، اسلاو جريانك قاصد بى‌امانى . استانبول سفيرينك اداى كبارى آلتنده كيزله‌نن ايش بيلمك ، اولدن دوشونمك ، صبروثبات خصائلى هركون يكى برفيليزله ثمره‌دار . استقراض مسئله‌سنده پارس ولوندره‌دن سقوطمزده يزه آغوش التفات آچان او . توركيانك هرطرفنه دوكديكى « ياخ ! » تدالى مأمورلريله ، تاجرلريله ، صنعتكارلريله ، غزته‌جيلريله ، بانقه‌لريله ، نفس آلدقجه آرتان بر منبع ثروت . برمخرج استحصالات تدارك ايديور ؛ كوليوزى شرقليلرك رقيق قلبلرينه ، عبوس چهره‌لردن دها نافذ اوليور . هرحالده ، زورله كوزللك اولماز قاعده‌سنى زورله بوزيور : بزى ، بيك دره‌دن صو كتيره‌رك كنديسنه جذب ايديور .

ايتاليا ايله

ايتاليا ايله برسنه‌لك مناسباتمز شكررنك كيتدى . حتى رنكى كيتدكجه آچيلمادى ، قويولاشدى . طرابلس

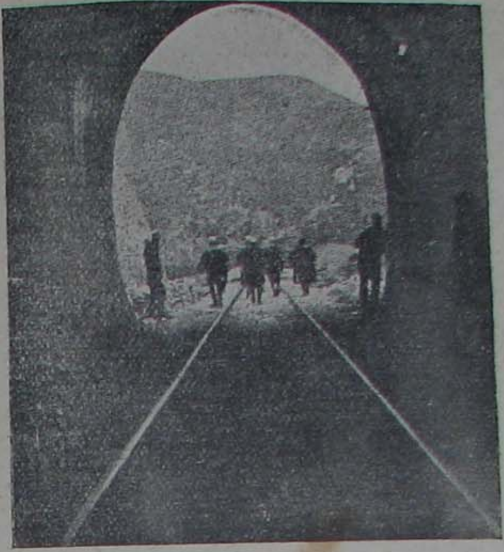

آرناؤدلق اختلالی : قچانیك كچیدنده عاصیلر

آرناؤدلق حركات عسكریه‌سی قوماندانی شوكت طورغود پاشا [بحث مخصوصنه مراجعت]

غربك قارشیسنده. آرناوودلغك تجربه‌سنه ناظر بوكنج آوروپا مملكتی آرتق كندنده خارجه طاشاجق برقوت حس ایتمش اولمالیدركه، بویوك برادری اولان دول معظمهٔ سائره‌دن كوردیكی اصولی تطبیق ایله، یاواش یاواش آلنی صوقاجق بركدیك آرایور. طرابلسده كیف ما یشاء یاپیلماسنه، دور سابق كبی دور حاضرده ده، لاقید وبی حس تماشاجی اولمق ایسته‌یور. اوراده، برمملكتده یرلشمك ایچون مدنیت جدیده‌نك بولدوغی « حلول مصلحانه pénétration pacifique » اصولنه اتباعاً : بانقه‌لر، مكتبلر وسائره كبی هر نوع مؤسسات اجتماعیه وجوده كتیره‌رك حقوقنی هر كوشه‌یه بوجاغه صوقدقدن صوكرا، كونك برنده، « الك زیاده صلاحیتدار ونافذ » برآدم صفتیله قاپی‌یی قیروب مفلس‌ اوصاحبنك پیلینی پیرتیسنی طیشاری آتمق املنی پرورده ایدیور. بوسبیدن، قارشیسنه رسمی غیررسمی حسیات وطنپرورانه چیقارسه همان قیرمق غیرتنی كوستریبور. مثلا طرابلس غرب قونسولوسی ایله بزم والیمز ابراهیم پاشا آراسنده بویوزدن صوغوقلق كیردی. ایتالیا علیهنده نشریاتده بولونان « كوزمان » اسمنده برآرژانتینلی‌نك مملكتدن طردینی - تجاوز صلاحیتله - ایسته‌ین قونسولوسك آرزوسی یردن یره یرینه كتیرلمه‌مسی دولاییسیله آچیلان باب مناقشه ایكی طرف مطبوعاتنی خیلی اشغال ایتدی. هله ایتالیا مطبوعاتی ناپولیدن برقول اوردونك واپورلره بیندیرلدیكنی اشاعه ایده‌رك قدر ماقارناجی شماته‌سی یاپدیلر. ایتالیانلر ایسته‌یورلركه: طرابلس غربده‌كی « منافع مخصوصه »لری اعتباریله قونسولولری دیكر قونسولوسلردن فضله برصلاحیتی، نوعما برامتیازی حائز اولسون. مسئله كندی مجلس مبعوثانلرینه‌ده دوشدی. خارجیه ناظرینك افاداتی آداب رسمیه درجه‌سنی آشمادیسه‌ده ایتالیانك طرابلس غربده‌كی « نفوذ ومنافع مخصوصه‌سنی كمالی دقتله محافظه ایده‌جكی » طرزنده عمومی وآتیده‌كی نوتی، سعه‌سی مجهول مضمونلر صرف ایتمكدن‌ده كری طورمادی. ایتالیانك اوراده‌كی آمالنی آكلامق ایچون ذاتاً بوسوزلری ایشیتمكه محتاج دكلز. آتش صاچاغی صارمادن باشمزك چاره‌سنه باقالم.

ایتالیا ایله یمن ساحللرنده‌ده بولوشدق. مصوعده كندی مالی كبی یرلشن ایتالیا، كندی باندیراسنی حامل بر « سنبوق » لك، قاچاقچیلق مسئله‌سندن، آواشدیرلماسی اثناسنده بایراغنه تجاوز وقوعه كلدیكنی

آرناوود عاصیلری

ادعا ایله عثمانلی مأمورلر- ینك جزاسنی طلب ایتدی. باب عالی ، مأمورلرینی، اسکیسی کبی اولو اورتا فدا ایتمه‌یه جکنی آکلاتدی. حیثیتنی محافظه‌یه چالیشدی؛ اویله ذلیلانه ترضیه‌لری قبول ایتمه‌دی . شیمدی طرفینك تعیین ایتدکلری دلکه‌لر حدیده‌ده تحقیقاتله مشغول .

ایتالیا ایله بیلدیزیمزك باریشمادیغی ایچون اولمالیدر که برایکی کوچوك وقعه دها اولدی . بریسی درسعادت ایتالیا سفیری مایور ده بلانش حضرتلرینك طوپخانه‌ده بر آرابه‌جی ایله مجادله ایتمه‌سیدرکه حد ذاتنده هیچدر . یعنی طبیعی طانیمادیغی مشتریلری، آتلری یورغون اولدوغنی سویله‌یه‌رك آرابه‌سنه آلق ایسته‌مه‌ین بر آرابه‌جی‌یی قواسك تضییق وقیلجی ایله تهدید ایتمه‌سی . آرابه‌جینك مقابله‌ده بولوعاسی وقفاسنه سفیر حضرتلری طرفندن بر باستون ایندیرله‌سی ، خلقك طوپلانمه‌سی ، سفیر حضرتلریله مادامه‌سنك دوچار هیجان اولماسی . ایتالیان غزته‌لری بوندن بر تحقیر چیقارمق ایسته‌دیلرسه‌ده حادثه‌نك هر مملکتده یوزلرجه دفعه تکرر ایده‌ن و سفیره آرابه‌جی طرفندن شخص عادی کبی معامله ایدلمه‌سندن عبارت اولان بو وقعه چابوق قاپاندی .

ایتالیانك آرناوودلقده آوستریا ایله آشیق آتمغه اوغراشدیغنی‌ده بیلیورز . مکر اوراده اجرا ایتدیکی پروپاغاندانك خیلی ایلرله‌دیکی‌ده مظنون . بو، صورت رسمیه‌ده بالطبع اظهار ایدلمزسه‌ده کچن شباطده غریب بر شایعه چیقدی : آرناؤدلقده بو ایلك بهار طرفنده اختلال چیقاریلاجقمش و بونك ایچون ، مشهور غاریبالدینك طورونی ریچیوتی غاریبالدی کوکللی طوپلایورمش . برکت ویرسین ، بو کولونج قیرمیزی کوملکلی قهرمانلرك حادثه‌سی درحال تکذیب ایدلدی ورسمی ایتالیا . بویله بر شیئه مساعده ایتمه‌یه‌جکنی بیلدیردی .

ایتالیا مناسباتمزه متعلق بر کوچوك شی‌ده: ایتالیا مطبوعاتی پك زیاده شدتله علیهمزه یورودکلری صره‌ده اونشریاته مقابله ایده‌ن فرانسزجه بر عثمانلی غزته‌سنك ، ایتالیا سفیری طرفندن واقع اولان تشبثله بر مدت تعطیل ایدلمه‌سیدر . ایتالیا کبی مدنی بر مملکتك حریت مطبوعات علیهنده‌کی شو تشبثی نه‌قدر جالب حیرت ایسه ، داخلیه نظارتمزك بوغیر محق ومداخله‌کار طلبی قبول ایتمه‌سی‌ده اداره وحیثیت حکومت نامنه اوقدر سزای اسفدر .

کچن سنه ایلك بهارده ایتالیایه بر قاچ یوز عثمانلی بر سیاحت اجرا ایتدیلرسه‌ده بونك تأثیری ساحۀ تجارتی پك کچمه‌دی . بو قدری‌ده آتی ایچون بر فائده‌در . هرحالده ایتالیا ایله مناسباتمز ایچون سنۀ حالیه ظرفنده حسن طالع تمنی ایده‌لم .

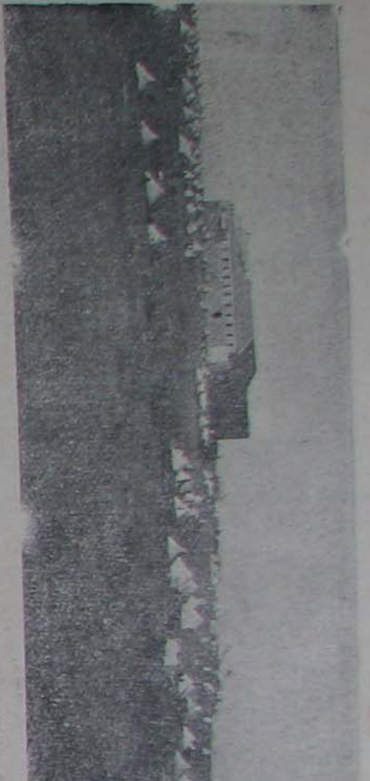

حوران وقوعاتی : حورانك مركزی اولان سویده قصبه‌سنده اوردوگاه [قسم مخصوصنه مراجعت]

فرانسه ایله

کچن سنه فرانسه ایله مناسباتمز استقراض مسئله‌سی کبی بیوك بر مانعه‌یه چارپقله برابر نهایت دوزه‌لدیکی ادعا اولونابیلیر . فرانسه . بدایت انقلابده بزی آلقیشلایان افکار عمومیه‌سنك تلقیناتنه قاپیله‌رق بزه جداً آثار دوستی کوسترمشدی : صیراسی دوشدکجه فرانسه‌یی « وطن فکری » عد ایتدکلرینی سویله‌یه‌ن کنج تورکلر بو تظاهراته فضله‌سیله مقابله ایتدیلر . فقط بر صیرا کلدی که منفعت بحثی اورتایه چیقدی . واوراده ایکی دوست قوم وایکی دوست دولت ، آز بر مدت اولسون ، بر برندن آیرلدیلر . حادثهٔ استقراضده (« سال مالی » بحثنده ۲۲۹ نجی صحیفه‌یه مراجعت) فرانسه حکومتی خارجیه ناظری موسیو پیشون ، روسیه‌نك پارسده جویردیککی فیرلداقلره بیله‌رك بیلمه‌یه‌رك آلت اولدی . روسیه‌نك مقصدی ایکی اولابیلیر : بریسی نه اولورسه اولسون بزم احتیاجمز ایچون بر پاره استقراض ایتمه‌مکلکمز . بریسی ده کندیسی یاقینده ، مأکل ایتدیکی پارس پیاسه‌سنه مراجعت ایده‌جکی جهتله ، قولایجه پاره بولمق ایچون ، تورکیانك ۱۰ میلیونلق قدر بر استقراضیله پیاسه‌یی بوشالتدیرمامق . استقراض کبی پاره مسائلنی صرف اشخاصه وصاحبلرینه براقمق حکومتلر ایچون اك درست بر حرکت اولمقله برابر شو عصرك پاره عصری اولماسی وزمانمزده دیپلوماسینك یالکز منفعت تأمین ویا حفظنه واسطه اتخاذ ایدلمه‌سی سببیله درکه فرانسه خارجیه نظارتی ایشه قاریشدی . وابتدا مجراسنده کوزلجه جریان ایدن معاملاتی ، فرانسه پاره‌سنك منافعنی محافظه بهانه‌سیله ، یولندن چیقاردی .

باب عالی بو ایشده فنا حرکت ایتدی دینه‌مز . مالیه ناظری حیثیت دولتی محافظه ایچون ، ایکی اوچ یوز بیك لیرا ضررایله ، نسبةً آغیر فائضله ، آلمان بانقه‌لرندن عقد استقراض ایتدی . آنجق شوراسنی ده آچیقجه سویله‌مه‌لی یز که بزم طرفمزدن‌ده بصیرتکارانه حرکت ایدلمه‌یدی ، احتمال ، کچن یاز بوتون دنیایی ولوله‌یه بوغان مناقشه‌لر چیقمازدی ، فرانسز مطبوعاتی او درجه یایغاره ایتمز وبلکه ده مسئله – فرانسه ایله صمیمیت مناسباتمزی تهلکه‌یه صوقابیله‌جك بر شکل آلمادن – ـــــ‌ـزجه قاپانیر . آرایه حیثیت ، شرف ، عزت نفس سوزلری کیرمز ایدی . هر نهایه ، استقراض ایچون پارسه قدر کیدن مالیه ناظریمزك بو خصوصده‌کی حرکاتی تاریخ بر خطا وقصور اوله‌رق

حورانلی بردرز شیخی

قید ایتسه‌ده کندیسنك حسن نیت وثباتی وامور مالیه‌مزده‌کی موفقیاتی اوغورنده بخش ایدر .

استقراض حادثه‌سنك چیقاردیغی برودت طرفینجه ناخشنودی ایله تلقی اولونارق هر ایکی طرف مطبوعاتنده ، افکار عمومیه‌سنده بونك ازالهٔ آثارینه غیرت ایدلدیکی وبونده اغلبیتله موفق اولوندوغی کبی طرفین پارلامنتولرنده متقابلاً کوستریلن حسیات دوستانه‌ده مسئله‌یی- یکیدن تکرر ایتمه‌مك شرطیله - اونوتدیرمشدر ، دینه‌بیلیر .

فرانسه ایله مناسباتمزك بوکون اوزاقدن اوزاغه قولاغه کلن - فقط بلکه بعیدبلکه پك قریب برآتی‌ایچون حائز اهمیت اوله‌جق اولان- قسمی آفریقاده تحدث ایدن مسائلدر . کچن سنه‌کی سالنامه‌مزده تونس -طرابلس غرب حدودندن دولایی چیقان اختلافك حلی ایچون مذاکراته باشلاندیغنی یازمشدق . باب عالی نظرنده الاٰن برامارت اولان تونس ایالتیله دولت علیه طرفندن نصب ایدیلن مرخصلر کچن‌سنه ظرفنده اوغراشه‌رق حدودی تحدید ایتدیلر . بو تحدید حدودده عثمانلی اراضیسنك قازانمقدن زیاده غائب ایتدیکی ظن اولونیورسه‌ده اورته‌دن بر وسیلهٔ اختلافك قالقماسنی ، برآز ضرر ایله‌ده اولسه . خوش کورورز .

کچن سنه فرانسه ایله آفریقاده بزی قارشی قارشی‌یه بولوندیران یالکز بو اولسه‌یدی، ینه شایان تشکردی . کچن یاز بدایتنده برده (قاوار) حادثه‌سی تحدث‌ایتدی. فیزاندن قاواره کیدن بر عثمانلی کاروانی افرادی ، فرانسز عسکری طرفندن قتل وکاروان یاغما ایدلدی . فرانسه حکومت مرکزیه‌سی ایشك صلحپرورانه اوکنی آله‌رق وقعه‌یه سبب اولانی تأدیب‌ایتدی . بوندن صوکرا ینه طرابلس غرب ولایتنك جنوب وغرب طرفلرنده‌کی مناطق نفوذده بعض واحه‌لره ، بعض قبائله عائد متمادی شکایتلر ایشیدلدی دوردی . انکلتره‌یی مصرده راحت براقمق مقابلنده آفریقانك قسم غربیسنی استیلایه اوغراشان فرانسه‌نك ، مرکزی وغربی آفریقانك بوتون تجارتی جزایره ، تونسه ، سنه غاله جلب ایچون چالیشدیغی . وبونك ایچون ، موقع مهمی آشکار اولان طرابلس غرب ولایتنی هر طرفدن حصر وتجرید ایتمکه ، کاروان یوللرینی هپ کندی اراضیسی طرفنه دوشورمکه چابالادیغی هرکون کورولیور . وبز . بوزلرجه

دوه‌لریمزك آلامی ایچنده چیرپینیرکن ، او بزی منافع آتیه‌مزدن محروم ایتمکله ، الّمزده‌کی طرابلسی هر طرفدن اختلاطی کسیلمش بر چول کبی براقمغه تدریجاً موفق اولیور . صوك آیلرده آلنان تلغرافلر فرانسز عسکرلرینك وادای سلطانی (دودمره‌یه) قارشی برقاچ مغلوبیتنی خبر ویردیلرسه‌ده بونلر موقت اولدوغی وفرانسزلرك ، هر تورلو استناد کاهدن محروم بوقبائلی ، ضعیف حکومتلری — هنوز اویانمغه ویزدن معاونت کوره‌جك زمانی ادراکه موفق اولامادن — یوتاجقلری شبهه‌سزدر . حتی شباطك صوك کونلرنده ، بحرسفید ساحلندن مرکزی آفریقایه قدر بویوك برنفوذی حائز اولان سنوسیلر شیخی ایله اوغلنك فرانسزلر طرفندن روولور طوپیله قتل اولندوغنی خبر ویردیلرکه بوشیخك اصل سنوسی سلطانی‌می ، یوقسه رؤسادن بریمی اولدیغی لایقیله تحقیق ایده‌مه‌مشدر . فقط اصل سنوسی سلطاننك بزه عائد اراضیده وخیلی ایچریده مقیم اولماسنه کوره شیخ مقتولك ایکنجی درجه‌ده رؤسادن اولدوغی دها مظنوندر .

آفریقا مسائلندن دولایی باب عالی‌یی اولو اورته تخطئه ایده‌مه‌یز . اوقدر اوزاق برمسافه‌ده فعال بر پولتیقه تعقیبی فقط مشکلدر . بومشکلات ، اودرجه مهم اولان آفریقای عثمانی‌ده بی‌حرکت طورمق معناسنی تضمن ایتمه‌یه‌جکی‌ده آشکاردر .

کچن سنه فرانسه‌یه برده سیاحت ترتیب ایدلدی‌که ، طرفینده لطیف خاطره‌لر براقان بووقعه شایان ذکردر .

انکلتره ایله

انکلتره . تورکلرك بودوست قدیمی ایله اولان مناسباتمزی برزنك ثابت ایله تعیین ایده‌بیلمك خیلی مشکلدر . اعلان حریتدن صوکرا ، اسکی قریم محاربه‌سی دوستلغنی احیا ایده‌بیلمك ایچون چالیشدق . فقط هیچ کیمسه انکار ایده‌مزکه بونده تمامیله موفق اولامادق . هرحالده عبدالحمیدك ایام سلطنتنده بربرندن آیری طوران ایکی دوست مملکتك مودت قدیمه‌لری خیلی صوغودوغی آکلاشیلیور . وبونده الك بویوك قصور بزه توجه ایدیور دییورلرسه‌ده بزجه حتی اوبرطرف دها مسئولدر . بزم انکلیز دوستلغنی اوقدر آرزو ایتمکلکمزه مقابل بعضاً چوجقجه ، عجمیجه سببیت ویردیکمز کوچوك خطالره قارشی ، انکلیزلر بویوك بر برادره خاص بردوست کبی حرکت ایتمه‌یورلر .

استقراض مسئله‌سنده فرانسه‌نك تعند خطاآلودینه مقابل ، لوندره بورسه‌سنی بزه آچاجق برده سد ایدن انکلتره حکومتنه نصل متشکر اولابیلیرز ؟ انکلتره ، آلمان دشمنلغنی بزه سرایت ایتدیره‌جك قدر تعمیم ایتمکله خطا ایدیور . ظن ایدیورکه آلمانلرك تورکیاده موفقیتی ، انکلیز سیاستنه معارض برسیاست تعقیب اولنمسی اثریدر . حالبوکه بوظن خطاآلوددر . بزم ، دائما کندیمزه رهبر وبویوك برادر تلقی ایده‌جك قدر صفوت کوستردیکمز انکلتره هرحرکتمزده بزی قوقانلار ویا هیچ اولمازسه غیرقابل تفهم برمعنای خشونت کوستریر وآلمانلر تمامیله بونك ضدینی اختیار ایده‌رك ، بزهرسنده‌له‌دکجه ، ولوجعلی براهتمامله امداده شتابان اولورلرسه اوحالده نه‌طرفه توجه ایتمکده حقلی‌یز ؟ انکلتره ، احتمال که «اتحاد اسلام» دیه برمقصد سیاسی ایله اورتایه آتیلان خیال خامدن اورکیور ؛ والنده طوران یوز میلیوندن فضله مسلمانك ، برحرکت آتیه ایله بزه طوغری آقاجغندن قورقیور . فقط بوقورقو منطقسز اولماسندن صرف نظر ، بالفرض واقع اولسه بیله ، مجرد خشونت اطوار ایله ، بزی اضرار ایتمکله تهلکه‌نك اوکی آلینا بیله‌جکنی‌می ظن ایدییور ؟

هیهات ! .. انکلتره یالکز بزه قارشی دکل ، حرمان عالی ازمك ایچون آوروپاده‌ده یاکلش حرکت ایدییور . بوسنه ۱۳۰ میلیونه یاقلاشدیغنی ایستاتستیقلر کوسترن اسلاو ترقی وتوسعنی اونوتیور . وبودهشت توسعه مقابله ، آنجق لوندره‌دن هامبورغه واورادن ویانه طریقیله استانبوله وبغداده قدر برحبل متین دوستی اقامه ایتمك ایله ممکن اولا بیله‌جکنی دوشونمه‌یور ...

استقراض مسئله‌سندن صوکرا انکلتره ایله ، بغداد شمندوفرینك انشاسی مناسبتیله ، بصره کورفزنده تصادف ایتدك . بغداد شمندوفرینك بوکورفزده نقطهٔ انتهائیه‌سی اولمق محتمل اولان « کویت » لیمانی حقنده انکلیزلر حمایه ادعا ایدییورلر .

كويت شيخنك عثمانليلرك تحت حاكميتنده دكل، مستقل وانكلتره حمايه‌سنده اولديغنه دائر « تايمس » غزته‌سى طرفندن اورتايه آتيلان ومخالف فرقه رئيسى موسيو بالفور طرفندن صوريلان برسؤال اوزرينه خارجيه ناظرى سر « ادوار غره‌ى » طرفندن «شيمديكى حالده بغداد شمندوفرى آلمانلره ويرلمش بر امتيازدر . اونك ايچون هرشيئى اونلره عائددر . يالكز شمندوفر توركيا حدودينى تجاوز ادرسه (؟) اوزمان انكلتره حكومتى منافعنى محافظه ايده‌جكدر . سوزيله برنوع رسمى تصديقه اقتران ايتديريلن و شيمديكى حالده مطبوعات عثمانيه طرفندن دلائل تاريخيه ايله ، حتى سابق هندستان واليسى لورد كورزون طرفندن عجم كورفزينه دائر نشر اولونان بركتابدن مستخرج فقراتله چوروكلكى اثبات ايديلن دعوا الآن معلقده‌در. حكومت عثمانيه بومسئله‌دن وبوكا متعلق بغداد شمندوفرندن دولايى انكلتره ايله ائتلاف ايچون مذاكراته كيريشمك املنده‌در. على الخصوص بغداد شمندوفرينك كويت ليماننده نهايت بولماسى‌ده فرض عين دكلدر. باشقه بريرده ساحل بحره ايريشديريله بيلير. هرحالده عراقده كنديسى ايچون « منافع حياتيه » كوزه‌دن انكلتره ايله آرامزده بر ائتلاف قريب تمنى اولونور . شونى‌ده تمنى ايتمكدن كنديمزى آلاميزكه انكلتره عربستان شبه جزيره‌سنده وعلى العموم ايشلريمزده يمى ، معقول بردوستلق كوسترمك ايستمه‌يورسه بيله بزى راحت براقسين .

كچن ايلك بهارده انكلتره قرالى ادواردك وفاتى، ساده‌بزم انكلتره ايله مناسباتمز فصلنده دكل، بوتون وقايع عالم آراسنده بويوك براهميتله تذكاره شاياندر . قرال ادوارد نجيب ، كارديده بر انسان كامل اولمقدن باشقه جدأ ماهر بر ديپلومات وعثمانليلره پك خيرخواه ايدى . بناءً عليه وفاتى بزجه بادئ تأثردر. جنازه آلاينده حاضر بولونمق ايچون كوندرديكمز ولى عهد يوسف عزالدين افندى حضرتلريله خارجيه ناظرندن مركب هيئت مخصوصه لوندره‌دن عودتده پاريسه اوغراديغى كبى ويانه‌يى وذات حضرت پادشاهى نامنه اعادهٔ زيارت ايچون صوفيه وبلغرادى زيارت ايتدى . قرال ادواردك يرينه جالس تخت حكمدارى اولان قرال ژورژ حضرتلرينك سياستى حقنده هنوز برفكر تام پيدا ايده‌مه‌دك. عثمانليلره قارشى پدرلرينك موقع حرمت ومحبتنى قازانه‌جقلرمى ؟ بونى‌ده بيله‌مه‌يز .

كريد مسئله‌سى

كريد مسئله‌سى حالا دوام ايدوب طوريور . ودولتلرك بوكونكى آرزولرى . ياخود آرزوسزلقلرى دوام ايتدكجه اوده دوام ايده‌جكدر .

كچن سنه بهارنده كريد مجلس مليسنك كشادندن اول ، باب عالى دول اربعهٔ حاميه نزدنده تشبثاتده بولوندى. وكريدليلرك بريمين ايتمه‌لرينك اوكى آلنماسنى سويله‌دى . دولتلرك تأميناتنه رغماً، كچن نيسانك ۲۱ نده كشاد اولونان كريد مجلسنده مبعوثلرك يونان قرالى نامنه يمين ايتدكلرى تحقق ايتدى . افكار عموميهٔ عثمانيه‌يى بويوك برغليانه دوشوره‌ن وهر طرفدن « ياحرب، يا كريد! » ندالرى متينغلرى ايجاد ايدن ودول حاميه‌يه، سودا ليماننه برسفينهٔ حربيه‌دها اعزام ايتديره‌ن بوحادثه‌يى باب عالى شديد بر پروتستو ايله قارشيلادى. وبرايكى نوطه تعاطيسندن صوكرا دولتلردن يمينك كان لم يكن حكمنده اولدوغى ، استاتوقويى اخلال ايده‌مه‌يه‌جكى جوابنى استحصال ايتدى . لكن كريدليلر يونان قرالى نامنه يمين ايتمه‌ين اسلام مبعوثلرى مجلسه قبول ايتمك و معاش ويرمك ايستمه‌دكلرى كبى ينه يمين ايتمه‌ين اسلام قاضيلرى ، مفتيلرى ، مأمورلرى اجراى مأموريتدن منع ايله‌ديلر . فقط باب عالينك تشبثيله دول حاميه‌نك قونسولوسلرى وساطتيله كريدليلره تبليغات اجرا اولنه‌رق بونك ده اوكى آلندى . آرتق بو وقايعدن صوكرا هرزمان برسبب صداع اولان كريد مسئله‌سنك حل قطعيسى ضمننده مذاكراته كيريشلمه‌سى طلبنى حاوى باب عالى

بولغارلر طرفندن ماکدونیاده وقوعه کتیریلن جنایاتدن : اشتب قصبه‌سنده قتل ایدیلن آلتی مسلمان

دول حامیه‌یه بر تحریرات عمومیه کوندردی . و بوندن اولکی تشبثلرمزده ، هپ مسئله‌نك حل قطعیسی زمانی حلول ایتمه‌دیکی فکرینی هرنه‌دن ایسه اوکه سوره‌ن انکلتره اولدیغی ایچون ، بو تحریرات عمومیه‌نك برصورتی‌ده درسعادت انکلتره سفارتنه ویرلدی . بو نوطه اوزرینه مذاکرات باشلادی . موفقیت مأمول ایکن قرال ادواردك وفاتی وجنازه مراسمی هر شیئی عقیم براقدی . واقعا جنازه مناسبتیله ولیعهد حضرتلری رفاقتنده انکلتره و فرانسه‌یه کیدن خارجیه ناظری رفعت پاشا بومسئله حقنده تشبثات جدیده‌ده بولوندی وحتی فرانسه خارجیه ناظری موسیو پیشوندن بعض مرتبه وعد معاونت‌ده آلدی ایسه‌ده صوکرا ایشلرینه یوزاوستی قالدی . اوزمان بوکا سبب اولق اوزره بیکی ، انکلتره قرالی ژوژر حضرتلرینك اقرباسندن اولان وجنازه مراسمنده لوندره‌ده بولونان یونان قرالی یورکینك — یونان خاندان قرالیسنك موقع وخیمنی ایلری سوره‌رك واقع اولان — تشبثاتی اراءه و روایت ایدلمشدی .

دیکر جهتدن کریدلیلرده مسئله‌نك حل قطعیسنی طلب ایدیبورلردی . اونلرك آمالی طبیعی بزمکنه مخالف ایدی . حتی بوصره‌ده کریده انقلاب عثمانیدن مقدمکی استاتوقونك اعاده‌یعنی یونانلی سابق قومیسر موسیو (زائیمیس)ك اعزام ایدلمه‌سی روایتی‌ده چیقدی . حال بوکه باب عالی بوکا شدتله معارضدی . بلکه‌ده دول حامیه مختلف امللرك نتایج مجهوله‌سندن اورکدرك تهلکه‌لی آنی‌یه تعلیق ایتدیلر . حل قطعی‌ یی باشقه برزمانه براقدیلر . شوقدر که بزی ممنون ایتمك ایچون بوسفر ویردکلری نوطه‌ده دولت عثمانیه‌نك (حقوق حاکمیت)ی یازیلیوردی . معلوم اولدیغی اوزره بعد الانقلاب ایلك نوطه‌لرده « حقوق عالیه » تعبیر غریبی وصوکرا « حقوق حکمرانی » تعبیر خفیفی قوللانلمش ایکن الڭصوڭ نوطه‌ده « حقوق حاکمیت » تعبیر قوی ومطلقی استعمال ایدلمه‌سی باب عالی ایچون برموفقیتدر . والدن اوچمش اولان کریدك — سایهٔ حریتده — ولو لفظاً بزه ارتباط ایتمکده اولدوغی اثبات ایدر .

کچن سنه دول حامیه ، بلکه‌ده یالکزجه اینك ایچندن چیقامایاجقلرینی دوشونه‌رك شیمدی‌یه قدر خارج طوران

پطریقخانه مجلس ملیسی مبعوثلرینك فنار پطریقخانه‌سی اوکنده توقیفی [بحث مخصوصنه مراجعت]

آلمانیا وآوستریانك‌ده رأیلرینی سوردیلر . اونلرده دولت عثمانیه‌نك محافظهٔ حقوق حاکمیتی یولنده جواب ویردیلر . فقط حل قطعی تکلیفی اویله‌جه قالدی .

بو آراده کریدلیلرك‌ده حرکاتی واردر . کریدلیلر یونانه مبعوث کوندردکلری کبی (یونان بحثنه مراجعت) دول حامیه اوزرنده کیتدکجه نفوذ وتأثیری آرتان دولت عثمانیه‌یه قارشی کندی قوتلریله مقاومت ومدافعه ایتمك (!) اوزره اسلحه‌مبایعه‌سی وجزیره‌ده عسکرلك احداثی کبی تدابیره تشبث ایله‌دیلر. هرحالده ، بوسنه مجلس‌مبعوثانمزك کشادنده قابینه‌نك بیانات عمومیه‌سی صره‌سنده حقی پاشا طرفندن افاده ایدلدیکی کبی ، کندیسی ایچون بر مسئلهٔ حیاتیه کورەن دولت عثمانیه‌نك موافقتی اولمادن ، کرید مسئله‌سی حل ایدیله‌مز . ویونانك کریدله علاقه‌سی هیچ اولمازسه رسماً کسلمشدر . دولتلرجه حق حاکمیتمزك تأمینی بر موفقیتدر . وبز وادیٔ مشروعیتده یورویه‌رك قوتلندکجه بو موفقیتده آرتاجقدر .

امور داخلیه‌مز

مشروطیتمزك اوچونجی سنه‌سنك کذارشنی حکایه ایدن شو « سال سیاسی » ده بلکه‌ده اك کوچ . تقدیری اك مشکل بحث امور داخلیه بحثیدر . مسائل خارجیهٔ سیاسیه حقنده منابع دها آز اولدوغی . مسائل آراسنده‌کی مناسبات دها اوزاقدن اوزاغه رؤیت وتدقیق ایدلدیکی ایچون بو ، نسبةً محدود وقولایدر . حال بوکه مسائل داخلیه ، کوزلریمز اوکنده وبیك تورلو متخالف فکرلر آراسنده قارمه قاریشیق جریان ایتدیکی ایچون حقیقتی بولوب چیقارمق پك مشکلدر . دینیله بیلیرکه: بو مسائلده حقیقتی اظهار ایده‌جك آنجق زماندر . بو سببله بز یالکز کوره بیلدیکمز قدرینی ، سالنامه‌مزك مساعده‌سی درجه‌سنده مختصراً ، یازاجغز .

مجلس مبعوثانك اوچونجی دورهٔ اجتماعیه‌سنك كشادنده ذات حضرت پادشاهی لوجه‌لرنده نطق همایونی قرائتنی استماع ایدرلر ایكن

بر قابینه‌نك هر طرفده، هر ایشده موفق اولماسی مستبعد، حتی امكانسزدر. اونك ایچون مسائل داخلیه‌یی مختلف اقسامه آییرارق، بونلرده‌كی موفقیت وعدم موفقیتی بشقه‌جه سویله‌مك دها دوغرو بر حركتدر.

حقی پاشا قابینه‌سنك سیاست عمومیه‌سی حقنده بزم‌ده اعتراض ایده‌بیله‌جكمز برنقطه، مجلس مبعوثانده دفعاتله ذكرایدلدیكی وجهله، منتظم ولایتغیر بر پروغرام دائره‌سنده حركت ایدلمه‌سیدر. قابینه‌یی تركیب ایدن ذوات كرام خلوص وناموس وحمیت دائره‌سندن ذره قدر آیرلمامش اولالریله برابر، قابینه شعبات مختلفهٔ اداره‌ده یالكز «ایلك» هدف غیر معین وعمومیسنه دوغرو ایله‌ریله‌مكه چالیشمشدر. بوقسه مملكتك هرطرفنده ایسته‌نیلن «ایلك» ك شكل ایقاعنی تعیین ایده‌رك اوكا كوره مطرداً چالیشمق واونی استحصال ایتدكدن صوكرا «بم یاپاجغم بوقدردر» دیمك یولنده بر حركتی كورلمه‌مشدر. ایضاح مقصد ایچون شو مثالی سویله‌یه‌لم كه: قابینه بومملكتده قوی بر بنای حكومت یاپمق ایسته‌یور. بوبنانك بزم احتیاجمزه كوره مكمل اولماسی كندیسنجه‌ده مطلوب. حسن نیت وغیرتی‌ده وار. فقط اول باول مكمل بر پلان چیزه‌رك، بنانك اقسامنك احوال عادیه داخلنده، نه قدر زمانلرده نه‌قدر مصارفله بیته‌جكنی تعیین ایده‌رك، صوكرا بومعین حساباته كوره عملدن باشلایوب تدریجاً یوكسه‌له‌رك حركت ایتمه‌یور. هپ بردن دولكرلری، رنجبرلری اوشورمش، تكمیل بنایه باشلامش، یاپمغه اوغراشیور. آراده زمانده غائب ایدییور، بریاپدیغنك اوبر یاپدیغنه اویماماسی‌ده اولیور.

بوكون اورتاده اتحادوترقی جمعیت محترمه‌سنی تشخیص ایدن فرقهٔ اكثریت پایدار: قابینه اونك قابینه‌سی. ومملكتك احتیاجاتنه الك موافق كوردوكمز پروغرام‌ده اونك پروغرامی. شوحالده قابینه‌نك پروغرامی یوق دكل، آنجق تطبیقاتی یوق.

دها دوغروسی: اتحاد وترقی فرقه‌سنك عمومی پروغرامنی دها زیاده توضیح ایده‌جك بر مفردات

حاکمیتمزك پیشدارلری : کرید مجلس ملیسنده اسلام اعضاسی

پروغرامی مفقود . ایشته بوسببدن قابینه‌نك حرکات عمومیه‌سنده غیر منکر ترقی آثاری کورلمکله برابر اطرادسزلقلر، وقت ضیاعلری، یورولملر، وقتسز تشبثلر . سنده‌له‌مه‌لر اولیور.

مثلا معارف مسئله‌سنی اله آلالم . ساده شیمدیکی قابینه‌نك دکل . دها اول کلن قابینه‌لرکده معارف ایشینده برمعین پروغراملری اولمادیغندن هرمعارف ناظری کندینه مناسب کورونن خط حرکتی اختیار ایده‌رك برشیلر یاپیور وبونده خطایه دوشمه‌سندن صرف نظر، کندیسنك سقوطیله برابر . یاپدیغی شیلر ایی بیله اولسه . بونلرده سقوط ایدیور ، چونکه یکی کلن ناظر اسکیسنك اثرینی یا تعقیب ایتمه‌یور ، یا تعقیبه قالقسه‌ده سلفنك آرزو واملی حقنده . ناتمام وغیر قابل تعقیب ایزلردن باشقه . برشی بولامایور . شیمدی‌یه قدر معارف امورنده یاپیلان شیلر هپ یاکلش ، قاریشیق ، موقت شیلر اولوب قالدی . ناظر سابق امرالله افندی‌نك مجلس مبعوثانده ومطبوعاتده اوغرادیغی اعتراضات، هپ نظارتك معین، ایی دوشونلمش برپروغرامی اولماماسندن دولایی اجتهاد ذاتی دائره‌سنده حرکت ایدله‌سندن واجراآتك تماميله « ذاتی » و« خلفه غیر ساری » اولماسندن عبارت .

امور داخلیه‌یه کلنجه : پروغرامسزلقده معارفك عینی‌در . دینیله بیلیرکه امور داخلیه‌ده حکومت مشروطه یالکز پولیس وژاندارمه‌یی اصلاح وتنسیق خصوصنده منتظم برپروغرام تعقیب ایتمکده ومکتبلی پولیس وژاندارمه‌لر تدریجاً مملکتك هر طرفنه توزیع ایدلدکجه آسایش وانتظامده قوت بولمقده‌در . امور داخلیه‌نك دیکر شعباتی ، مأمورینك ، والیلردن ناحیه مدیرلرینه قدر، حرکاتی قارمه قاریشیق وآهنکدن محروم برکتله تشکیل ایدییور . مأمورینك عزل ونصبی ، حقوق ووظائفی ایچون الده برنظامنامه اولماماسی

كچن سنه مايسنده بكقوز قصرنده ، رئيس احمد رضا بك طرفندن مبعوثانه ويريلن مائدهٔ ربيعيه‌ده

بونلری هپ كيف (بوتون وزلرمزكی بوكلمه‌دن سوء معنا مقصود دكلدر) واجتهاده براقديغی كبی ، ادارهٔ ولايات قانوننك اوچ سنه‌دنبری ، هنوز بر قاچ آی اول مجلس مبعوثانه ويرلمه‌سی وبوننك بوسنه درجات تدقيقدن كچه‌رك كسب قانونيت ايده‌جكنك مشكوك بولونماسی‌ده مأمورلرك اجرا آتنده عدم موفقيتی ودغدغه‌يی موجب اولیور . حاصل هرمأمور ، هر متصرف ، هر والی ، بوتون رجال دولت ، كنديلرنده بويوك براقتدار ورؤيت وارسه ، مشكلات ايچنده ، غيرمعين وغير محدود حقوق ووظائف داخلنده چيرپيناچيرپينا ، چوق ساعی مقابلنده آزموفقيتلر الده ايده بيليورلر . بوسبيله طشره‌لرده ، تضييقات ، ظلم ، رشوت دورسابقه قياس قبول ايتمه‌يه‌جك قدر ، حتی يوزده د. قسان اكسلمش اولمقله برابر ، اهالی هنوز حكومتده ايسته‌ين وتدريج قاعده‌سنك وجودينه اينانمايان مفرطلردن صاتماييك . فقط كيمسه انكار ايده‌مزكه بوكون داخليه نظارتی ماكنه‌سی آهنكدار برصورتده ايشله‌يه‌مه‌يور . بوننك ايچون دها خيلی زمان لازم اولدوغنی آكلايورز . وبوتون حسن نيتلريمزه ، حميتلريمزه رغماً ، آز فوائد استحصاليله يورولیورز . بالطبع چرخ ادارهٔ‌نك مكملاً دوری زمانی‌ده كچيور .

حال ضعفمزدن بزی قورتارمقده پك مهم بر موقعی اولان امور نافعه‌ده‌ده شیمدی‌یه قدر برخیلی خطالر سنده‌له‌مه‌لر اولدی. بوده‌ینه پروغرامسزلقدن، بوتون ایشلرك ناظرك شخصنه، فکر و اجتهادینه موقوف قالماسندن ایلری کلدی. بزده شیمدیلك معارفدن زیاده امور نافعه حائز اهمیتدر. چونکه بك فقیر دوشمش، قانی قورومش اولان بو مملکتك عروق واعصابنه آز مدتده جولان وقوت ویره‌جك شی یوللر، شمندوفرلر، لیمانلر، قانالر، کوپریلر وسائره‌در. بونلری، هله شوسه یوللرینی سرعت کامله ایله یاپمالی ایدك. حال بوکه نافعه ناظر سابقی خلاجیان افندی بزم ایچون بوکون حتی شمندوفرلردن زیاده حائز اهمیت اولان شوسه یوللرنده، اولمایه‌جق ایشلره صاپدی؛ « مه‌غالومانی »یه دوشدی. و ٣٠ بیك کیلومترو یول یاپیقه قالقیشدی. پروژه‌لر احضار، مناقصه‌لر کشاد ایدلدی. ١٠ بیك کیلو مترولك ایلك قسم بر فرانسز شرکتنه احاله اولوندی. شرکت ده ایشه باشلادی. هر طرفده قازیقلر چاقلدی؛ طاشلر دوکلدی؛ آوروپادن مهندسلر کتیرلدی. فقط بو تشبثاتك خطا اولدوغی، بوقدر یولك مادةً یاپیلامایاجغی حقنده ارباب وقوفك ادعالری بوکون ثابت اولیور. وایشلر ایله‌ری کیتمه‌یور. بوکون هنوز نافعه نظارتنه کیمسه کلمه‌دی. کله‌جك ذات ده سلفنك ساده نظریات وادیسنده، « پروژه » دریاسنده یوزمش اولدیغنی کوره‌رك یکیدن ایشه باشلامق لزومنی حس ایده‌جك. وبوقدر زمان، بوقدر پاره ضایع اولدیغی کبی، ایشه باشلایان قومپانیایه‌ده تضمینات ویریله‌جك.

امور نافعه‌ده هیچ برشی اولمادی دیمك حقسزلقدر. بالکز، کچن زمانك وصرف ایدیلن پاره‌نك یوزده اللیسی قدر اولسون فائده کورمه‌دك. نافعه امورنده فعله چیقان باشلیجه تشبثات صوما - باندیرمه دمیر یولی، سرکه‌جی - آیاسته‌فانوس چیفته خطی، حدیده - صنعا دمیریولی، بابا اسکی - قرق کلیسا خطی درکه بونلره باشلانمشدر. کذلك حکومت طرفندن انشاسنه مباشرت ایدیلن صامسون - سیواس خطی و، بغداد شمندوفرینك امتدادی اولان، بلغورلی - آطنه قسمی انشاآتنی ذکر ایتمك لازم کلیر. بوندن ماعدا بوتون تشبثات یاریم وناتمام دینه‌بیلیر. نه الکتریق، نه ترامووای، نه تلفون، نه لیمان. بونلره دائر هیچ برقرار قطعی ویریله‌مشدر. طرابلس غربده آرته‌زیه‌ن قویولری حفری. طرابلس غربده بر لیمان انشاسی، دده آغاج لیماننده، قواله‌ده، صامسونده، ارکلیده لیمان انشاسی، استانبولده الکتریق تأسیسی، کذلك آطنه‌ده چوقور اووانك اسقاسی کبی خصوصات‌ده هنوز موقع تذکره‌ده‌در. ذاتاً اولجه باشلانمش اولان قطعهٔ عراقك اسقاسی ایله قونیه اوواسنك اسقاسی عملیاتی قسماً حال عملیاتده‌در. صوك برا جرا آت اولمق اوزره شباط ظرفنده، حربیه نظارتنك تشبثیله، تشکیلاته و ادارهٔ مخصوصه‌ه موقعنه اقامه‌سنه مجلس مبعوثانجه قرار ویریلن عثمانلی سیر سفائن شرکتی‌ده اونوتمامه‌لیدر. برده الآن برقرار قطعی شکلنی آلامامش اولان، وآطنه‌ده یومورطه‌لق لیماندن باشلایه‌رق آناطولی ولایات شرقیه‌سنده واسع شمندوفر خطوطی انشاسنی متضمن، آمریقالی موسیو « چستر »ك پروژه‌سی واردرکه بو هنوز بر طاسلاقدن عبارتدر.

بوتون بونلر مفید شیلر اولمقله برابر دیدیکمز کبی غیر معین بر یولده آتلمش ونسبةً فائده‌سی آز آدیملردر. یاقین برزمانده دها مطرد وصیق آدیملر آتمنی تمنی ایده‌لم.

مملکتك مهم منابع حیاتیه‌سندن اولان اورمان ومعادن وزراعت نظارتی بلا مبالغه ادعا اولونابیلیرکه هیچ بر فعالیت کوستره‌مه‌مشدر. اوچ سنه‌ده یاپدیغی شیلر هیچ کبی‌در. بو نظارتك موظف اولدیغی امور، بوجیفتجی وطوپراق مملکتنده اوقدر مهم ایکن میدانده کوچوك اجراآتدن باشقه برشی کوروله‌مه‌سنی تأسفله یاد ایتمکدن باشقه نه دینیر؟

مالیه نظارتی فعالیت کوسته‌ریور. و نظارتك امورینی برخیلی تنظیم ایتمکه موفق اولیور. دور سابقده‌کی عثمانلی مالیه نظارتیله بوکونکی مالیه نظارتی آراسنده داغلر قدر فرق واردر. کوچوك خطالر اولسه‌بیله بو اجراآتی تحسینله یاد ایتمه‌مك الدن کلمز. (سال مالی بحثنه مراجعت)

حربیه نظارتنك اجراآتی هپسندن پارلاقدر. عثمانلی اوردوسنك شو دور مشروطیتده اکتساب

ایتدیکی ترقی هر تورلو تخمینك فوقنده‌در. واقعا ملت اوچ سنه‌لك بودجه‌سنده الك بویوك پاره‌یی حربیه نظارتنه ویرمشسه‌ده، آرزومانده، حدود قاپیلرنده بكلاین دشمنلره قارشی مكمل براوردو وجوده كتیره‌رك اونلری اسكات وداخلده راحتجه چالیشمق اسبابنی استحصال ایله‌مشدر. (سال عسكری بحثنه مراجعت).

بحریه نظارتی‌ده بدایت مشروطیتدن بری الك فعال اولان نظارتلردندر. دور سابقده معطل اولان بحریه‌مزك بوكونكی فعالیتی وبودجه‌نك امكانی درجه‌سنده كسب قوت ایتدیكی غیرقابل انكاردر.

عدلیه نظارتی، ذاتاً قوانین معینه داخلنده حركت ایدن برنظارت اولدوغی ایچون، تضییق استبداددن قورتولدقدن صوكرا، معین حدود حركتنده تدریجی بر ترقی وتكامل ایله چالیشیور. محاكمی تنسیق، حكامی مكتبلیلردن انتخاب ایدییور.

اوقاف نظارتنك ایشلری پك قاریشیق. انقلابی متعاقب مقام نظارته كلن مصرلی حماده پاشانك شهرتنه وبوكبی ایشلرده موفقیات مسبوقه‌سنه نظراً امور مذبذبهٔ اوقافی اصلاح ایده‌جكی تخمین اولونیور وفی الحقیقه بوآدمك تشبثاتی تخمینك دوغرو اولدوغی فكرینی ویرییور ایدی. فقط حسین حلمی پاشا قابینه‌سنك سقوطیله‌دوشونجه، تشبثاتی‌ده بالطبع متروك قالدی. شیمدی یكی ناظرك اقداماتی روایت اولونیور. هرحالده اعصارك توزلی اوزرنده دوران بونظارت اموری الك كچ والك كوچ یولنه كیره‌جك كبی‌در.

داخلی وقایع مهمه‌مز

آرناوودلق اختلالی

كچن سنه مارت اواخرنده آرناوودلق حادثه‌سنك ظهوری، مناسبات داخلیه وخارجیه‌مز اوزرنده بردن بره بر تأثیر شدید ایقاع ایتدی. دوست دشمن بوبله حدود بوینده تكون ایدن بر غائله‌نك نه صورت آلاجغنه منتظر اولدوغی كبی بزم‌ده دقتمز اوطرفه انحصار ایله‌دی. بعضلرینك بیانه باقیلیرسه آرناوولق حادثه‌سی اجنبی پارماغنك اثر تشویقی ایدی؛ بعضلری آرناوودلغك عصردیده قانونسزلغنك، قانون دائره‌سنده حركت ایتمكه چالیشان مشروطیته برعصیانی اولدوغنی سویله‌یورلردی؛ بر قسمنك فكرنجه بیلدیز سراینده‌ن طردایدیلن، بول بول معاشلرینی غائب ایدن برچوق آرناوود رؤساسی حكومت مشروطه علیهنده براختلال ایقاع ایتمشلردی. دوغروسی آرانیرسه بواوچ سبك آیری آیری، جزئی كلی تأثیرلری واردی. آرناوودلرك عثمانلغه درجهٔ مربوطیتی ودولت عثمانیه‌نك متین بر ایله‌ری قاره‌قولی حكمنده اولدقلری معلومدر. فقط بوصاف ومتین آدملر جاهل، یالكز بر صداقت فطریه ایچنده بویومش اولدقلرندن، ایچلرندن بیلدیز سراینه منسوب وبو دور مشروطیتده بالطبع عبدالحمیدك حلقهٔ انعامندن مطرود، عادی، وجدانی صاتمش بعض كیمسه‌لرك، بعض رؤسانك حق كبی كوستردكلری اغفالاته قولایجه قاپیلاجقلری دركاردر. ینه بوطریق ایله، اوراده اوینامق ایستەین اجنبی پارماغی وارسه ـ كه اولدوغنده، حتی بردنزیاده بولوندوغنده شبهه‌یوقدر ـ اونك‌ده ایشه كیره‌بیله‌جكی آشكاردر. كذلك هر تورلو تكالیفدن مستثنا، قرون وسطی تعاملاتی ایچنده یاشامش برآرناوودلغك اویله بردن بره وقوع بولاجق مالی، بدنی تكلیفات حكومته درحال رضا كوسته‌ره‌مه‌یه‌جكی، یكانه محافظ حق وحیات اولان اوزره قوینده طاشیدیغی سلاحنه صاریلاجغی اثباته محتاج دكلدر. شوجهتی درمیان ایتدكدن صوكرا وقعه‌نك كذارشنی حكایه ایده‌لم:

مارتك اون دوقوزنده ایپك متصرفی بیكباشی اسماعیل حقی بك سوقاقده جرح ایدلشدی. بوخبری كتیرەن تلغرافلری اوقویانلر، جنایتی آرناوودلغك محیط جهالتنده هرزمان كورولەن بروقعه صاندیلر. فقط آرادن برایكی كون كچوبده آرناوودلرك اجتماع ایتدیكی، پرشتنه، وولچترین، یاقوه، فریزوویك اهالیسنك سلاح بدست اولدوغی خبرآلنتجه، كذلك حكومتك كمال كرمی ایله سوقیاته باشلادیغی كورولنجه مسئله‌نك اهمیتی تظاهر ایتدی؛

نظرلرده برمعنای اندیشه اوقونغه باشلادی. ٣١ مارت فجیعه‌سنك سنۀ دوریه‌سنده وقوعه کلن بو اختلال دولت عثمانیه ایچون پك مهم برتجربۀ طالع ایدی. کنج تورکلرك حرکاتنی کمال دقتله تعقیب ایدن دشمنلریمز درحال تشکده بروضعیت آلدیلر ومسئله‌نك انجامنی صبرسزلقله، مراقله بکلمکه باشلادیلر. کنج تورکیامزه وحق پاشا قابینه‌سنه شرف ویره‌جك خصوصاتدندرکه حکومت، دها کیسه‌نك وخامت وقوعاتی ادراك ایده‌مه‌دیکی باشلانغیجده، بردن بره ٥٠ طابورلق قوای جسیمه‌یی یوله چیقارمغه قرار ویروب همان اجرا ایتدی. سوقیاتده کورولن سرعت، مکملیت، انتظام پك آز زمانده عصیانی باصدیرمغه وهرکسك کنج تورکیانك اوردوسنك ترقیاتنی حیرتلرله تقدیر ایتمه‌سنه سبب اولدی. اوزمان بعضلری کرك مجلس مبعوثانده، کرك خارجده بو بویوك سوقیاته وکوسته‌ریلن معقول شدته اعتراض ایتدیلر، حکومتی مؤاخذه ایله‌دیلرسه‌ده زمان بونلرك حقسزلغنی وحکومتك ماهیت وقوعاتی کشفده بویوك براصابت کوسته‌ردیکنی اثبات ایتدی.

عسکرله ارباب اختلالك ایلك مصادمه‌سنده عسکر آزلغندن وموقعك عدم مساعده‌سندن دولایی پك مشکل موقعده قالدی. حتی عصاة بر طوب بیله ضبط ایتدیلر. فقط صوکرا یتیشه‌ن قوای امدادیه شوکت طورغود پاشانك اداره‌سی آلتنده، هرطرفده طوپلانمش اولان بیکلرجه آرناوود ارباب عصیانی طرف طرف تنکیل ایتدی. الك بویوك مقاومت «قاچانیك» کچیدنده کورولدی. عصاة بوراسنی طوتدیلر. شمندوفری کچیرمه‌دیلر. نهایت اوزون وشدید برمصادمه‌دن صوکرا انتظام وفن ایله مترافق مشروطیت عسکرینك جسارتی مواجهه‌سنده جسور آرناوود عصاتی ترك موقع ایتدیلر.

قاچانیكك سقوطندن براون کون صوکره «جرنالووا» کچیدنده تحشد ایدن عصاة اوزرینه کیدیله‌رك برایکی کونلك شدید مصادمه‌لری متعاقب بومنیع موقعده ضبط اولوندی. وبویله‌جه ضرب طاغلره صیقیشمش عصاتك قولی، قانادی، قوای معنویه‌سی قیرلدی.

وقعه‌نك باشلامه‌سی پك آنی اولمشدر. فقط بوقاریده سویله‌دیکمز اوزره، مسئله‌ده الك بویوك رولی اوینایان «عیسی بولاتین» وسائره کبی وقتیله ییلدیزك پرورده‌سی اولمش دره بکلری ایدی. بونلر، قوصوه والیسی مظهر بکك اسکوب شهرینی اعمار ایچون اوقتروا رسمی احداثنه تشبث ایتمه‌سندن بالاستفاده ذاتاً خیلی زماندر حاضرلادقلری اختلال پروغرامنی موفقیتله تطبیق ایتدیلر. جاهل طاغلیلری اودرجه اغفال ایتدیلرکه بوزواللیلر، تسلیم اولمالرینی، ترك سلاح ایتمه‌لرینی تکلیف ایدن اوردویه قارشی «حکومت بزدن صقال ویرکیسی، بومورطه ویرکیسی ایسته‌یورمش. بوراده یول، مکتب آچاجقمش. بزنه‌ویرکی‌ویریر. نه‌ده اویله بدعتلر ایسته‌رز» یولنده کولونج جوابلر ویرمشلردی.

عصیانك الك حاد برزماننده حربیه ناظری محمود شوکت پاشا آرناوودلغه کیتدی. بوامده ارباب قیام اوزرنده بویوك تأثیری اولدی. وذاتاً حکومت عثمانیه‌یه صادق، دینی بوتون آدملر اولان آرناوودلرده کندی همذهبلرینه، قارداشلرینه مقاومتك بی‌معنا ومضر اولدیغنی آکلادیلر. طاغلمغه باشلادیلر. آرتق عصیان طاوساشدی. بوصیراده بوتون وخامتی تکرار کوسته‌رن کرید مسئله‌سی مناسبتیله یونان ایله برحرب وقوعندن بحث ایدلمکه باشلامشدی‌که محمود شوکت پاشانك «بزبوراده آنجق قارداش غوغاسی ایدییورز. وطن عثمانیدن برقاریش یر تهلکه‌یه دوشرسه اوردو، شیمدی عاصی اولان آرناوودلر ایله برابر اورایه حرکت ایدر» یولنده برافاده‌سی غزته‌لرده نشر اولندی. بوده آرناوودلر ایله دولت عثمانیه‌نك ات طیرناق کبی بربرندن آیریلامایه‌جغنی انظار خصومتده اثباته کافی بروثیقه ایدی.

بوندن صوکرا اوردو آرناوودلغك شمالندن باشلایه‌رق اوزمانه‌قدر کیرله‌مش یرلری سرابا دولاشدی. ومالیسیا، مردیتا طاغلرینی آشارق اشقودره‌یه، اورادن جنوبه طوغری دونوب مناستره قدر هرطرفی طارادی؛ سلاحلری طوپلادی، مستحکم قلعه‌لری هدم ایتدی. وآرناوودلق طاغلرنده ایلك دفعه نفوذ حکومتی

حس ایتدیردی . اعلان اولونان ادارهٔ عرفیه‌ده دیوان حربلر ارباب جرایمی، اوك اياق اولانلری جزا لاندیردیغی کبی معصوم اهالینك حقوقنی کوزتدی . کذلك تحریر نفوس واخذ عسکر معاملاتی اجرا ایدلدی . آرتق بوندن صوکرا . اوردونك چوق تمیزله‌دیکی یرلرده تأسیس حکومت ایتمك ، مکتب آچمق ، یول یاپمق ، محکمه وعدالت قورمق ، فقیرخلقك حال الیم اقتصادیسنی دوزه‌لتمك لازم کلیوردی . حکومتك الك آغیر، الك کوچ وظیفه‌سی بودر . بونی حسن تطبیق ایدوب ایده‌مدیکنی ، آوروپالیلرك « تورکیانك آرناوودلق فتحی » دیدکلری موفقیت عسکریه‌مزی برده موفقیت مدنیه وتنظیمیه ایله مسك الختام ایله‌یوب ایله‌یه‌مه‌دیکی زمان کوسته‌ره‌جك .

آرناوود حروفی

شوراجقده قید ایتمکی اونوتمایه‌لم که آرناؤدلق وقوعاتی اسبابندن اولمق اوزره برده عرب ولاتین حروفی مسئله‌سی ایله‌ری یه سوروالشدی . برقسم آرناوودلر آرناوودجه‌نك — اکثریتله ، شمالده مقیم « که‌غا » لر — عرب حروفیله یازلماسنه . برطاقم دها مدنی ومترقی آرناوودلرده — اکثریتله ، جنوبده مقیم « طوسقا » لر — لاتین حروفیله یازلماسنه طرفدار بولونیورلر . حکومت ایسه وحدت دین ووحدت منافع حسبیله عرب حروفاتی ترجیح ایتدیکندن لاتین حروفی طرفدارلرینك بواختلالی کوروکله‌دکلری سویله‌نیوردی . دیکر جهتدن عصیان ایدن که‌غالر ، حکومتك کندی مملکتلرینه لاتین حروفنی صوقمق ایسته‌دیکنی خبر آلدقلرینی وبویله برشیئه مساعده ایدوب دیندن ایماندن چیقامایه‌جقلرینی ادعا ایله‌یورلردی . حالبوکه حکومت ، بوادعا خلافنه ، عرب حروفنه مساعد طاوراناراق ، لاتین حروفی ایله درس اوقودیلان مکتبلری سد ایتمشدی . بوادعاده کوستریرکه که‌غالر اغفال اولونمشلردر .

لاتین وعرب حروفنك ، برطاقملرینك فکرنجه : آرناوودلغك استقبالی اعتباریله اهمیتی واردر : تورکیانك روم ایلی حدودنده منیع برسد اولان آرناوود قومی ، عرب حروفنی براقوب لاتین حروفنی استعماله باشلارسه اوحالده عثمانلیلقدن تباعد ایده‌جکدر . بعضلری‌ده بونك عکسنی ادعا ایله اوکره‌نمه‌سی پك سهل اولان لاتین حروفیله مرتب آرناوود الفباسنك آرناوودلر بیننده معارفك وبناءً علیه مدنیتك تعممنه فوق العاده خدمت ایده‌جکنی وبوندن دولت عثمانیه فائده کوره‌جکنی سویله‌یورلر . بوایکی فکرك‌ده طرفدارلری پك چوق . اوقدرکه استانبولده آرناوود مبعوثلری‌ده ایکی فرقه‌یه آیریلاراق عرب ولاتین حروفنی مدافعةً بیاننامه‌لر نشر ایتدیلر . مسئله الیوم تورکلر ودیکر عثمانلیلر ایچون قطعیاً مداخله ایدیله‌جك بر شکلده اولماقله برابر شوراسنی‌ده سویله‌مه‌لی‌یزکه لاتین حروفی طرفدارلری – بزم میلان قلبیمزك خلافنه – دها غالب کبی کورونیور . وبوالفبانك سهولتی انتشارینی تعمیم ایده‌جکدر . بوکیفیت – صدر اعظم حقی پاشانك مجلس مبعوثانده آرناوودلق وقوعاتنه دائر ایضاحات ویریر ایکن دیدیکی کبی – تاج عثمانینك قیمتدار بر برلانطه‌سی اولان آرناوودلقده تعمم معارف اعتباریله سزای شکران ایسه‌ده ، بوقوم نجیب آراسنده بعض زهرلنمش دماغلر ، حتی – آ اصیرا اولدوغی کبی عصیان اثناسنده‌ده اسمی کچن وکندینی آرناوودلق تختنه وارث کورن « پرنس کیقا » نك ، یاخود بر باشقه‌سنك اداره‌سی آلتنده – مختاریت ویا استقلال تصور ایدنلر واردرکه بونلرك بولسان مسئله‌سندن آتیاً سوء استفاده ایتمه‌لرینی بوتون قلبمزله تمنی ایده‌لم .

روم ایلیده سلاح طوپلانمه‌سی

آرناوودلق وقوعاتی متعاقب اوراده کمال موفقیتله تطبیق ایدیله‌ن وسلاحنی جانی کبی سه‌وه‌ن آرناوودی سلاحندن آییران بواصول تدریجاً روم ایلی ولایاتنده‌ده تطبیق اولونمغه باشلاندی . آرناوودلقده برقاچ یوزبیك سلاح طوپلاندقدن باشقه ، روم ایلینك صوك سنه‌لرده سلاح دپوسی حالنی آلان نواحیسنده‌کی روم

وبولغار واسلام وصرب واولاح بوتون کویلردن سلاح طوپلانمغه باشلادی. حکومتك بو حرکت عاقلانه‌سی، بولغار قومشومنرك ایشینه کلمزدی. اونك ایچون سلاح طوپلامه اثناسنده اهالی‌یه ظلم ایدلمش، کوتکلر ضرب اولونمش کبی اسنادلر، شایعه‌لر ایله اورتالغی ولوله‌یه ویردیلر. وبولغار تان ایله مناسباتمز بحثنده سویله‌دیکمز اوزره، برقاچ یوز عثمانلی تبعه‌سی بولغاری تورلو صورتلرله فرار ایتدیره‌رك ایشی دیپلوماسی‌یه قدر دوشوردیلر. زیرا بولغارلر، بلکه برزمان کندیلرینه استنادگاه خدمتنی کوره‌جك اولان بولغار اهالی نزدنده‌کی سلاحلرك آلیندیغنی ایسته‌مزلردی. حد ذاتنده پك معقول اولان عثمانلی حکومتك بو قرارینك تطبیقاتنده بلکه بعض شدید معامله‌لر، حقسزلقلر اولور. فقط بوندن دولایی حکومت مشروطه‌یی مؤاخذه‌یه کیمسه‌نك حقی یوقدر. کوچوك مأمورلرك خطاسی هر یرده اولابیلیر. باخصوص حکومت قباحتلری تبین ایدن مأمورلری جزالاندیردی.

فقط یوقاریده دیدیکمز کبی، سلاح طوپلانمه‌سی بولغارلرك ایشنه کلمه‌دیکندن کوندردکلری برچوق چته‌لر واسطه‌سیله کویلیلر اوزرنده، سلاحلرینی ویرمه‌سینلر ایچون، الك شدید صورتده اجرای تضییقات ایتدیلر؛ بریاندن‌ده یایغارایه دوام ایله‌دیلر. برطرفدن بو چته‌لر النده ایکله‌ین کویلی، دیکر طرفدن حکومته یا سلاح ویرمکه ویاجزا کورمکه مجبور ایدی. روم ایلیده وقوعی اشاعه اولونان ظلم حوادثلری اوقدر آرتدی که داخلیه ناظری طلعت بك اسکوبه‌قدر برسیاحت تفتیشیه اجراسنه مجبور اولدی؛ حکومت داخلی، خارجی رفع ایدیلن بو یایغاره‌لره نهایت ویرمك ایچون، آرناوودلق وقوعاتی متعاقب طرف طرف اعلان ایدلمش اولان دیوان حربلری رفع ایتدی. وسلاحلرك طوپلانمه‌سی روم ایلینك بعض یرلرنده تطبیق ایدیله‌مه‌یه‌رك ناقص قالدی.

باب عالینك صلحپرورلکنی وروم ایلیده آسایش بولوندوغنی اثبات ایچون یاپدیغی بو تدبیر بك‌ده مصیب دکلدی. زیرا دیوان حربلرك رفعنی متعاقب ما کدونیانك هرطرفنده بولغار وروم چته‌لری ظهور ایتمکه باشلادی. وصوك بهارده بعض قراده بومبالر بولوندی؛ اسکوب شمندوفر خطی اوزرنده برقاچ بومبا پاتلادی؛ فاعللردن بعضلری اله کچدی. حاصلی بوکون روم ایلیده هرنه قدر مشروطیتدن اولکی حال اغتشاش یوقسه‌ده بونلرده علامت خیر دکل. بز ما کدونیاده توزیع عدالتله، تنظیم امور ایله تأسیس سکون وآسایش ادعاسنده‌یز. بونلر خارجدن فساد روزکارلری اسمه‌ین مملکتلر ایچون دوغرودر. فقط روم ایلی‌یه اختلالجیلر، چته‌لر، سلاحلر، بومبالر کونده‌ره‌ن قومشولریمز بولوندقجه وبز اومنبعلری بواقندلاردن اسقاط ایتمه‌دکجه روم ایلی سکون بولاماز. نیته‌کیم قیش مناسبتیله سکون بولان حرکاتك بو بهارده تکرار باشلاماسی مستبعد دکلدر.

مهاجرت

روم ایلی‌یه متعلق احوالدن بریسی‌ده مهاجرت بحثیدر. روم ایلینك بوکونکی قاریشیق، راحتسز حالی اوراده مقیم عناصرك اختلاف منافعندن وبربرینه تفوق داعیه‌سندن ایله‌ری کلیور. وآراده اسلام عنصری برنوع موازنه خدمتی کوریور. شو حالده اسلام عنصرینك تزییدی هم دولت ایچون، هم‌ده روم ایلی ایچون خیرلی اولاجق؛ اورتادن نزاعی رفع ایده‌جك؛ اوراده بر محیط صلح وسلم وجوده کتیره‌جکدر. حکومت عثمانیه بونی دوشونه‌رك روم ایلیده اسلام مهاجرلر اسکانی پك خیرلی تلقی ایتدی؛ بوسنه - هرسکدن هجرت ایتمك ایسته‌ین مسلمانلری روم ایلیده اسکانه باشلادی. بونك ایچون‌ده بودجه‌ده برخیلی مبلغ تخصیص وبرچوق چیفتلکلر اشترا ایتدی. وبونلرده قاعدهٔ عدالته رعایت ایده‌رك اراضی‌یی، اولا اوچفتلکلرده وجوارلرنده مقیم اولوب اراضی صاحبی بولونمایان اسلام، خرستیان اهالی‌یه تقسیم ایتدکدن صوکرا، متباقیسنی مهاجرلره ویرمکه باشلادی. هیچ برشیدن ممنون اولمایان بولغارلر وبولغار غزته‌لری بوندن‌ده شکایت ایتدیلر. علی‌الخصوص برقاچ یرده مهاجر کویلرینه وخانه‌لرینه حسودانه تجاوزلر وقوعه

كتيرديلر . بوكا رغماً حكومت فكرنده دوام ايتمكده‌در . زيرا روم ايلينك دها برخيلى نفوسى بسله‌يه بيله‌جكنه قانعدر .

آنجق اسكان مهاجرين مسئله‌سى نازك ومهم بر مسئله اولديغندن ايجه تتبع ايدلمه‌دن تطبيقنه مباشرت اولونورسه فائده يرينه ضرر كوروله‌جكى شبهه‌سزدر . روم ايلى اقليمى بوسنه وبولغارستان مهاجرلرينك مزاجنه ومملكتلرينك اقامتنه موافق اولمقله برابر مهاجرلرك برقسمى باقيمسزلقدن ، برقسمى وخيم هوالى يرلرده اسكان ايدلدكلرندن تلفات ويردكلرى وبر طاقمك بوسنه‌يه عودت ايده‌رك . كنديلرينه برآغوش مشفق قبول آچان آوستريا طرفندن تكرار يرلرينه يرلشديرلدكلرى ايشيدلدى كه قسماً صحيح اولان بوحاللر سزاى اسف ومنع تكررلرى واجبدر .

روم — بولغار ائتلافى

كرك روم ايلى احوالنك توليد ايتديكى ناخشنودى وكرك ديكر بعض احوالك ايسته‌دكلرينه موافق چيقمامسى كبى برطاقم تأثيرات اوزرينه روم وبولغار قوملرى بيننده كچن صوك بهارده برصلح واتفاق زمينى آراشديرلديغى وحتى ايشه روم وبولغار كليسا وروحانيلرينك اول آياق ايدلمك ايسته‌نديكى كورولدى فقط بوندن هنوز برنتيجه استحصال ايدلمش دكلدر . روملر ايله بولغارلر . دور سابقده عنصر اسلامك حال تشتت وضعفنده روم ايلنده باى غوغاسى ايديورلردى . شيمدى ايسه مشروطيتك نفخ ايتديكى روح ايله حقوق وقدرتى طاتيان عنصر اسلام مواجهه‌سنده آمال مضره‌لرى قيريلان بعض حريص وجودلر ، ايكى عثمانلى عنصرنى اوچونجى عنصر اكثريته قارشى اتحاد ايتديرمك وبويله‌جه عناصر مملكت بيننه مليت پوليتيقه‌سى صوقمق ايسته‌يورلركه بوحركت نه كنديلرينك . نه مملكتك منفعتنه موافق دكلدر . شيمديلك ناتمام اولان اوتشبثلر ايچون بوقدر سويله‌يه‌لم .

اتحاد عناصر

ممالك عثمانيه‌نك فاتحى اولان تورك عنصرى استحصال حريتدن صوكرا ، شيمدى‌يه قدر حقلرينى ولسان ومليتلرينى محافظه ايتديكى ديكر عناصر عثمانيه‌يى « اتحاد عناصر » ه وبويله‌جه تقويهٔ دولت مقصد مهمنه دعوت ايتدى . هرطرفدن نشوهٔ حريتله بوكا جواب موافقت ويرلدى . فقط تطبيقاتده بوشيئك اوقدر قولاى اولمادیغى ، عنصرلردن برى برينه مزج ايدلمه‌يه‌رك ، بزتوركلرك خطاسيله ، آيرى ياشامش بوعنصرلرك اويله برسوز ايله بربرينه ايصينامايا جقلرى وبوامر عظيم ومقدس ايچون توركلرك وعلى العموم مسلمان عنصرينك قاتلانديغى فدا كارلغه ديكرلرينك قولايجه قاتلانامايا جقلرى آكلاشلدى . معمافيه بوايشك كوچ اولماسى بزم عدم ثباتمزى دكل . بلكه تزييد ثباتمزى ايجاب ايدر . بزثبات ايده‌رسه‌ك . مرور زمان ايله عناصر مختلفهٔ عثمانيه آراسنده شايان ممنونيت بروفاق واتحاد حصوله كتيره بيليرز .

ملل غير مسلمه افرادندن عسكر

شيمديكى حالده اتحاد عناصر غايهٔ عاليه‌سنك اك پارلاق تجلياتى ، اوردوده كورولبور . اوردوده ملل مختلفهٔ غير مسلمه‌دن ٤٠ ، ٥٠ بيك كشى بيراق ـ ٢٠ ـ سينهٔ اخوتنده بسله‌يور . توركياده خدمت عسكريه‌نك ملل غير مسلمه‌يه تطبيقى ، بعضيلرينك ظنى كبى فنا ومشكل نتيجه‌لر دكل . مسعود نتيجه‌لر ويردى . جزاير بحر سفيد ولايتى كبى بعض يرلرده كثرتله عسكردن قاچانلر اولديسه‌ده عموميت اعتباريله عناصر غير مسلمه افرادى وطنك بوخدمت مقدسهٔ بدنيه‌سندن ممنون كورونيورلر . وبوسلاح آرقاداشلغى ، مكتب صبرايله برلكده شبهه‌سزكه اتحاد عناصره اك چوق ياردیم ايده‌جكدر .

ولايات شرقيه‌ده اراضى مسئله‌سى

بوده مملكتمزك داخلى مسائل سياسيه واجتماعيه‌سندن بريسنى تشكيل ايديبور . دورسابقده اكثريسى

کندیلرینه ایدیلن ظلمدن ، برقسمی ده « ارمنستان حکومتی » کبی آمال واهیه پننده دولاشمقدن دولابی ترکدار ودیار ایدن آناطولی ولایات شرقیه‌سی ارمنیلری اعلان حریتدن صوکرا قسماً مملکتلرینه عودت ایتدیلر . کرك بوفراریلرك ، کرکسه فرار ایتمه‌یه‌رك یرلرنده قالمش ضعفانك ـ که بونلر آراسنده اسلاملرده واردر ـ اراضیسی اوراده متغلبه وبکار طرفندن ضبط اولونمشدی . شیمدی بو آدملر ، شوحق دورنده ، حقلرنی طلب ایدییورلر . بوطلبك محق اولدیغنی اثباته حاجت یوق . حکومت‌ده بونك ایچون برقانون لایحه‌سی حاضرلادی ؛ کیفیت مجلس مبعوثانده تذکر ایدیله‌جکدر .

پطریقخانه وکلیسالر قانونی

روم ایلیده بولونان عناصر خرستیانیه آراسنده کلیسا مجادله‌سنك نه قدر قانلی حادثاته ، دائمی اختلافاته سبب اولدوغنی هرکس بیلیر . دور مشروطیت ماکدونیا اختلافاتنك ـ تابولغار کلیساسنك روم کلیساسندن اعتزالندن بری ـ اساسنی تشکیل ایدن بومرضی کوکندن قالدیرمق ایسته‌دی . وکچن‌سنه مجلس مبعوثان ، دورهٔ اجتماعیه‌سنك نهایتنه‌دوغرو « کلیسالر قانونی » نی قبول ایتدی . بوقانون ایکی‌سنه‌در مجلسده بولونیوردی . فقط اولکی سنه روم مبعوثلری قانونك مذاکره‌سنه ممانعت ایتمشلردی . بناءً علیه کچن‌سنه قانون مجلسدن چیقار چیقماز روم پطریقخانه‌سی شدت و فعالیتله تشبثاته قویولدی . پطریق قانونك عدم تصدیقی ضمننده سرایه کیتدی . ذات حضرت پادشاهی تام برحکمدار مشروطیت پرور اولدقلری ایچون ملت مجلسنك قبول ایتدیکی برقانونی تصدیقدن باشقه برشی یاپمادیلر . بونك اوزرینه پطریق یوا کیم افندی استعفا ایده‌جك اولدی ؛ صوکرا قانونك تأخیر تطبیقی ایچون حکومت نزدنده شدید تشبثاتده بولوندی ؛ حتی برایکی تقریری ، درونده استعمال ایدیلن شدید لساندن دولایی ، حکومتجه بلاقبول رد اولوندی . وحکومت ، برخیلی پاتیردیلر آراسنده ، عزم ایله قانونك تطبیقاتنه باشلادی .

پطریقخانه نهایت برچیبان باشی قوپارمق ، فناردہ برمجلس فوق‌العادهٔ ملی طوپلامق ایسته‌دی . ادارهٔ روحانیه‌سی آلتنده بولونان یرلرده ، کلیسالرقانونی علیهنده پروپاغاندا اجراسنه ومجلس ملی‌یه کوندریله‌جك اعضانك انتخابی ایچون روم اهالیی تشویقه باشلادی . حکومت تورکیاده یالکز برمجلس ملی بولوندیغنی سویله‌یه‌رك ، بویله حکومت ایچنده حکومت حسنی ویره‌جك انتخاباته ممانعت ایدله‌سنی ، بحق ، مأمورلرینه امر ایتدی . نتیجه‌ده بعض طرفلردن کیزلی انتخابلرله درسعادته برقرق اللی اعضا کلدی . بونلر فنار پطریقخانه‌سنده طوپلانمق ویونانستانده مجلس ملی فوق‌العاده‌نك کشادی کوننده (١١ایلول) ـ پطریقخانه‌جه‌ایی دوشونیلمش برتصادف ! ـ اجتماع ایتمك ایسته‌دیلر فقط حکومت ایشی صاغلام طوتدی . ودها اول پطریقخانه وجوارینی قوای ضابطه‌ایله تحت انضباطه آلارق کلن مرخصلری توقیف ایتدی ، پطریقخانه‌یه دکل ، محکمه‌یه کوندردی . حکومتك ، پطریقخانه‌نك ایچنه کیرمه‌یه‌رك طیشاریدن وقوع بولان بوعاقلانه وجدی تشبثی قارشیسنده بالطبع پطریقخانه بی معنی شکایتلردن باشقه برشی یاپامادی . وبناءً علیه ، تاریخده مثلی نامسبوق غریب برمجلس ملی اجتماع ایتمه‌دی . کلیسالر قانونی‌ده تطبیق اولوندی ؛ کیتدی . ماکدونیانك بوقانوندن استفاده‌سنك نه قدر بویوك اولدوغنی آکلامق ایچون ماکدونیانك صوك اوتوز بش سنه‌لك تاریخنی کوزدن کچیرمك وکذلك قانونك نه قدر عادلانه وحکومتك نه‌قدر مشفقانه طاوراندیغنی آکلامق ایچون‌ده قانونی اوقومق کافیدر . پطریق یوا کیم افندی هرطرفه‌باش ووردقدن صوکرا قوت قانون مواجهه‌سنده سرفرویه مجبور اولدی ؛ مجلس ملیده‌کی نطقی یاریم قالشدی !.. پطریقخانه‌نك بوغریب ، حتی بعضلرینك پك دوغری اولارق دیدکلری کبی ، مجنونانه حرکتی ، عقلی باشنده روم وطنداشلریمزجه‌ده تقبیح اولوندی .

کومروك رسم منضمی

کنج تورکیا ، بودجه‌سنی توازن ایتدیرمك ایچون تزاید وارداتدن ، انحصارلردن باشقه ، برده

كومروك رسم متضمندن مدد اوميور . كومروكلريمزك تعاملاً ، عهود عتيقه تأثيراتى آلتنده ٠/٠ ٨دن عبارت اولان رسمه اعلان حريتدن آز اول دولتلرك موافقتيله ٠/٠ ٣ ضم ايدلمشدى . كنج توركيا ، هردولتك اصول حمايه‌يه دوكولديكى، پك آغير رسملر آلديغى شو صيراده بوقدرحق بر رسمله اكتفا ايده‌مزدى . اونك ايچون كومروك رسمه‌دها ٠/٠ ٤ ضمى وبناءً عليه ٠/٠ ١٥ ه ابلاغى ضمننده تشبثاتده بولوندى . بوتشبثات هنوز تماماً ثمره‌دار اولمادیسه‌ده كچن سنه انكلتره‌دن ماعدا دول معظمه جواب موافقت ويرديلر . بناءً عليه سنهٔ حاليه ايچنده تماماً موفقيت مأمولدر .

سياحت پادشاهى

تبعهٔ همايونلريله تماسى اقدم وظائف تلقى بويوران پادشاهمز سلطان محمد خان خامس حضرتلرى اولكى سنه بروسه وازميته سياحت بويوردقلرى كبى كچن سنه‌ده بويوك مانوره‌لردن صوكرا ياپيلان تجديد رسمنى تماشا وبعده ادرنه‌يه عزيمتله برهفته قدر اقامت وسياحت بويورديلر . ١٣٢٧ بهارنده‌ده سلانيك واسكوبه عزيمت بويورملرى مقرردر . سياحت شاهانه‌نك تأثيرات حسنه‌سنى تذكاره حاجت يوقدر .

قوله‌را

كچن سنه ، سياسى دكلسه‌ده ، داخلى بر وقعه اولمق حيثيتيله شهرمزده وقاره دكز ليمانلريمز ايله عراقده ، ازميرده ، بروسه‌ده ، سلانيكده ظهور ايدن ، مانوره‌لرده اوردويه كچن ، وروسيه‌دن سرايت ايدن قوله‌راى‌ده ذكر ايلمه‌ليدر . بو قوله‌را ، پك چوق تلفاتى موجب اولمق قوياً محتمل ايديسه‌ده ، حكومتجه وبلديجه ، نه‌قدر غيركافى اولسه‌ده فائده‌سى كوريلن ، متخذ تدابير سايه‌سنده اوچ آى قدر برزمان ايچنده برقاچ يوز تلفات ايله صاووشدى .

چاتيرجه‌لى

آيدين ولايتنك غائله‌دن اولمش برجيبانى كبى ، وجودى قالقمادقجه كيمسه‌يه راحت ويرمه‌يه‌جك اولان بوجيدود كچن سنه‌ده ايچه تلاشلره سبب اولدى . مغله پوسته‌سنى وورارق بش آلتى بيك ليرايى آلدى ؛ تعقيب جنه‌لريله مصادمه‌سنده جته‌سى افرادندن اوچ كشى‌يى ضايع ايتدى ؛ روايته كوره كنديسى‌ده يارالاندى . فقط اوقدر تعقيباته ، اهتمامانه رغماً ، برباركان حرب ضابطى كبى صنعتنده ماهر ، حتى ديپلومات اولان بوشقى سردارى ، اهالى اوزرنده‌كى نفوذندن استفاده ايده‌رك كنديسنى صاقلايور وبرتورلو اله كچيريله‌مه‌يور . صوك مصادمه‌دن برى سسى چيقمايور . باقالم ، بهارده ينه باش كوستره‌جكمى ؟

جمعيت خفيه مسئله‌سى

كچن سنه‌نك بدايتلرنده استانبول وولايات عثمانيه‌ده ، حكومت مشروطهٔ حاضره عليهنده بولونمق وبعض اركان دولتى قتل ايتمك مقصديله مرتب بر جمعيت خفيه كشف ايدلديكى خبرى چيقدى . فى‌الحقيقه حكومت برچوق كيمسه‌لرى توقيف ، برخيلى تحقيقات اجرا ايتدى . وبوجمعيت فساديه‌نك ، استوقهولم سفير سابقى پاريسده مقيم وحكومت حاضره عليهنده نشرياتله مشغول شريف پاشانك اداره‌سى آلتنده اولدوغى وهنوز تماميله كسب قوت ايده‌مه‌ديكى آكلاشيلدى . حتى ابتدا سينوب مبعوثى رضا نور بك‌ده جمعيه دخالت مظنونيتيله توقيف اولونديسه‌ده بالآخره موقوفلرك ديوان حرب حضورنده اجرا قلنان محاكه‌لرنده ديكر برچوقلريله برابر برائتى آكلاشيلارق تخليه‌سى اجرا اولوندى . جمعيت خفيه‌يه منسوبيتله مظنون كيمسه‌لردن سكز اون كشى محكوم وجزا ديده ايدلديلر .

ادارهٔ عرفیه

استانبولده حرکت اوردوسنك دخولندن و یلدیزك تطهیرندن بری دوام ایدن ادارهٔ عرفیه بوسنه نهایتنده ختام بولوبوردی . فقط حکومت شباطك صوك کونلرنده ادارهٔ عرفیهنك بلامدت دوامنه قرار ویردی . و بوبابده برده تبلیغ رسمی نشر ایتدی که صورتی بروجهٔزیردر :

« ادارهٔ عرفیهنك ۲۷ ۳۲۴ سنهسی مارتنك برنجی کوننهقدر تمدیدی ۲۳ تموز ۳۲۵ تاریخنده شرفصادر اولان ارادهٔ سنیه حضرت پادشاهی ایجاب عالیسندن اولوب امر وانضباطك وسائط تأمینیهسی بولنان پولیس وژاندرمهیه عائد تشکیلات ونظامات هنوز اکمال اولنهمامش وآسایش مملکته تأثیری آشکار اولان قوانین حاضرهدن بعضیسنك تعدیل واکمالی مقتضی بولوب ادارهٔ عرفیهنك بواحتیاجات مهمهنك اکمالندن اول رفعی غیرجائز کوراش اولدیغندن ادارهٔ مذکورهنك برمدت دها دوامی ضروری بولندیغی مجلس مخصوص وکلا قراریله لدیالعرض موجبنجه ارادهٔ سنیه جناب پادشاهی صادر اولمشدر . »

بویله سربست ، آسایشی کافل برادارهٔ عرفیهدن شکایت ایتمك خطادر . مملکتك هیچ برتورلو حرکاتنه مداخله ایتمهین ویالکز مجرملر حقنده وخیم اولان بویله برادارهٔ عرفیه نجه ، حکومت ومملکت قوتله نجهیه قدر دوام ایتمهلیدر .

حوران حادثهسی

کچن سنهنك قانلی وقایعی آراسنده بوده موجوددر . حوران ، دور سابقده کرانله دولتك باشنه غائله آچمش بریردر . بوراده مقیم درزیلر هروسیله بولدقجه یغما وشقاوت ایدرلر . بوسفرده کچن صوك بهارده عادت قدیمهلرینی تکراره جرأت ایتدیلر . فقط حکومت مشروطه ، آرناوودلقده اولدوغی کبی بوحرکتیده همان ۳۰ طابوردن فضله عسکر کوندرهرك قارشیلادی واحوال محلیهیه واقف اعیاندن سامی پاشایی قوماندان تعیین ایتدی . مسئله برقاچ آی ایچنده تسویه اولوندی . واوراده ده تحریر نفوس ، سلاح طوپلامه عملیاتلری اجرا ایدلدی . شیمدی اوراسنك ده بکلدیکی ، اصلاحات اساسیهٔ اجتماعیه واداره‌در .

کرك ، قوعاتی

حوران وقوعاتی متعاقب ، ایکی آی قدر صوکرا ، کرك سنجاغنده برعصیان ظهور ایتدی . وعربان عاصیه کرك قصبهسندهکی مأمورین وعسکردن بعضلرینی بغتةً قتل وشهید ، حجازشمندوفرینك برقسمنی تخریب ایتدیلر . فقط کرك قلعهسنه صیغنان عسکر مقاومت کوستردی . نهایت حوران مرتب قول اردوسندن کوندریلن امدادقلعهیی قورتاردی ، عاصیلری دردست وبالمحاکمه جزادیده ایتدی .

یمن احوالی

« یمن » قطعهسنك بوکون نهیه مال اولدوغی ، یوز بیکلرجه نفوس ، میلیونلرجه لیرا ضیاعنه سببیت ویردیکی معلومدر . دورسابق بوغائلهیی ده دیکرلری کبی دورحاضره دوراتدی . بدایت مشروطیتده یمنده بعض حرکات کورولدی . وسیدادریس اسمنده برمتمهدی ظهوری ایتدی . حکومت مشروطه برقوت ترتیبیله وندردی . هرنهدنسه — احتمال مشروطیت وقانون اساسی خبرلرینك تأثیرفسونکارندن — یمنلیلر مقاومت ایتمهیرك دائرهٔ سکونه عودت ایتدیلر .

بوباشلانغیجی متعاقب حکومت مشروطه ایشی اولدقجه جدی طوتدی ، یاخود اویله صاندی . داخلیه ناظر سابقی طلعت بك بوایشله برخیلی مشغول اولدی . حتی یمنده مقیم ومنسوب اولدوغی زیدی مذهبی ایجابی ادعای خلافت ایدن امام یحیی حمیدالدینه برنوع مختاریت و یرلمهسیده موضوع بحث اولدی . فقط بونلر کری قالارق حکومت صنعا ایله حدیده آراسنده برده میریول امتیازی ویردی ؛ یمنده اسکیدنبری آلنان وفقرا اهالییی اضرار ایدن — مجموعی برقاچ یوز بیك لیرا واردات کتیرهن — رسوم متفرقهیی لغو ایتدی ؛ محاکمه

اصول شرعیه‌نك بحق، دوام نظریه‌سنه چالیشدی . مكتبلر آچدی، قیام ایتدی . یعنی سطحی بعض اصلاحاته كیریشدی .

یمنك عسیر جهتنده ساكن متمهدی ادریس ابتدا بوتون اجراآتنده حكومته مظاهر ومساعد كبی كورونیور، حكومت مأمورلرینه معاونت ایدییوردی. فقط بونك داخلده بر حركت اولدوغنی، واقف حال اولانلر بیاندن كری طورمایورلردی . دیكر طرفدن زیدی امامی — كه مذهبی ایجابی، خلافت، زیدی امامنه یعنی كندیسنه مخصوص اولدوغندن مقام خلافت اسلامیه‌یه قارشی دائما اظهار غیظ واعلان جهاد ایتمكله مكلفدر — امام یحیی ده راحت طورمامقده . بعض حركات كوسترمكه باشلادی . وبوسنه قیش طرفنده بوتون بو، ایچین ایچین یانان آتش اشتعال ایتدی . امام یحیی صنعایه دوغری وسید ادریس‌ده عسیره دوغرو حركت ومحاصره حركاتنه مباشرت ایتدیلر . حكومت مشروطه اولدن هر احتمالی درپیش ایله لزومی قدر ارزاق ومهمات ادخار ایتدیكی ایچون ، عساكر عثمانیه كمال موفقیتله مدافعه‌یه قویولدی . دیكر طرفدن ، كمال سرعت ومكملیتله ترتیب ایدیلن قوای جسیمه ، حربیه نظارتجه كی آلنان نقلیه سفینه‌لرینه اركاب اولونارق سوق ایدلدی ؛ بر طرفدن‌ده ایدیلیور . یمن احوالنه واقف اولان اركان حربیهٔ عمومیه رئیسی عزت پاشا قوماندان نصب اولوندی . مشارالیه حمیدیه قروازوریله حدیده‌یه مواصلت ایتدی . وشیمدی حركات عسكریه‌یه باشلادیغی خبر آلینیور . عصات ، دها قوای معاونه وارمادن بیله انهزامه یوز طوتدقلرندن چابوجاق قهر ایدیله‌جكلری شبهه‌سزدر .

حركات عسكریه‌دن صوكرا ، حكومت مشروطه یمنده جدی اصلاحات یاپمق عزمنده‌در. بونك ایچون شیمدیدن تشبثاتده بولونیور . درسم مبعوثی لطفی فكری بك طرفندن ، یمنه بر والیٔ عمومینك اداره‌سی آلتنده ، نیم مختاریت ویرلمسنه دائر بر قانون لایحه‌سی ویرلدی كه بونی « ثروت فنون » ده نشر ایتدك . دیكر بر قانون لایحه‌سی دها احضار ایدلدیكنی ایشیدییورز . هر حالده مسئله‌یه بر حسن خاتمه ویرلمه‌سی شدتله آرزو اولونیور . یالكز شوراسنی‌ده اونوتمامالی كه یمن غائله‌سی، ساده سوء اداره‌دن منبعث اولمایوب زیدی مذهبنك مقام خلافته قارشی كوستردیكی خصومتدن منبعث اولدوغندن حلی بر قات دها مشكلدر .

ارض فلسطین احوالی وسیونیزم

قدسك وارض فلسطینك من القدیم خرستیانلرجه حائز اولدوغی اهمیت معلومدر. بو اهمیته سنین اخیره‌ده بر باشقه عنصر دها اشتراك ایتدی . اوده موسویلردر . موسویلرجه ارض فلسطین من القدیم مقدس وحتی كندیلرنجه (ارض موعود) در . فقط ایش شیمدی‌یه قدر اعتقادیات درجه‌سنده ایدی . سنین اخیره‌ده ایسه سیاسیات واجتماعیات وادیسنه دوكولدی . آوروپا موسویلری بیننده سیونیزم افكارینك تكون وانتشاری ، بزم مملكتمزده‌ده تأثیراتی كوسترمكه باشلادی .

فی الحقیقه بوندن اون سكز سنه قدر اول باشلایان « سیونیزم » فكری ، اقطار مختلفهٔ جهانه یایلمش موسویلرك ارض فلسطینده یرلشدیرلمه‌لری واوراده بر حكومت اسرائیلیه تأسیس ایتمه‌لری معناسنی مفید اولوب بوكا بناءً دور سابقده ارض فلسطینه بر خیلی مهاجرت واقع اولمش وحكومت سابقه بیله بونك فرقنه وارارق بعض تدابیر مانعه اتخاذ ایتمشدی . بوسنه مجلس مبعوثانده بودجه مذاكره‌سی اثناسنده ، بو مسئله بر مبعوث طرفندن اورتایه آتیلدی وتهلكه‌سی ایضاح ایدلدی ؛ حكومتك بو تهلكه‌یی نظر دقته آلمادیغندن ، بعض كیمسه‌لرك‌ده بو فكره خدمت ایتدیكندن بحث ایله‌دی . صدراعظم پاشا « سیونیزم » ی ، غیر قابل حصول بر خیال صورتنده وبرقاچ شارلاتان یهودینك فكرندن عبارت بر ماصال عد ایده‌رك هیچ بر تهلكه بولونمادیغنی سویله‌دی. صدر اعظم پاشانك افاداتی قطعیاً دوغرو دكلدر. كچن سنه هامبورغده

اجتماع ایدن دوقوزنجی سیونیزم قونغره‌سنه ۷۵۰ مرخص اشتراك ایتمشدی . کذلك سیونیستلرك الندهٔ مقصدلری اوغورنده استعمال ایدلك اوزره یکرمی میلیون لیرا قدر برسرمایه بولونیور . وبرچوق عقلای موسویه استحصال مقصده فعالانه چالیشیور . شو حالده صدر اعظم پاشانك بونی شارلاتان ایشی وماصال عد ایتمه‌سی دوغرو دکل . یالکز شو وارکه عثمانلی موسویلری ، من القدیم بو مملکتده راحت وانعام ایچنده پرورده اولدقلرندن ، بویله برفکری ترویجه قالقیشارق ، یهودیلرك دوراندیشلکنه یاقیشمایه‌جق برحرکتله راحتلرینی اخلال ایتمزلر فکرنده‌یز . فقط بوحال تهلکه‌یی رفع ایتمش اولماز . بوکون اك بویوك سوز پاره‌نك اولدوغی وموسویلر ایسه بوخصوصده اك قادر بولوندقلری ایچون بز تهلکهٔ آتی‌یه قارشی شیمدیدن حاضرلانه‌رق موجود دردلریمزه بردرد دها علاوه ایتمك خطاسندن صاقینالم . اراضیمز اوزرنده خطالریمز اثری اوله‌رق ، تولد ایدن بوبجه طفیلی حکومتلردن صوکرا برده ارض فلسطینده حکومت موسویه چیقارسه بوبله ذکی ، فعال ، دنیانك هرطرفنده هرکسه متفوق برقومك سیئهٔ مجاورتی بزی یالکز سوریه‌دن دکل ، دها واسع یرلردن ، حضور وآرامدن‌ده محروم ایده بیلیر .

سیونیزم وارض فلسطین وسیله‌سیله آلمانیانك قدس متصرفانی داخلنده‌کی نفوذ وخلولندن بحث ایتمکی‌ده اونوتمامه‌لی‌یز . آلمانیا ایمپراطوریتك بوندن اون درت سنه اولکی سیاحتنده اوغرادیغی سوریه‌ده براقدیغی خاطراتی ، آلمانلر نسیانه محکوم براقادیلر . بالعکس بوخاطراتی دها درین برصورتده قازیمق ایچون هیچ برفرصتی فوت ایتمه‌دیلر . کچن سنه قدسده انشا ایدیلن پك جسیم ومتین آلمان خسته‌خانه‌سیله یتیمخانه‌سنك کشادی وسیله‌سیله اوراپی زیارت ایدن ایمپراطور ویلهلمك مخدومی پرنس آیتل طرفندن : اوراده آلمان نفوذینك آلمان منافعنك . آلمان تبعه‌سنك تزایدینه دائر ایراد ایدیلن نطق ، معالتأسف بزم محیط سیاستمزده ، مطبوعاتمزده هیچ برعکس براقادن . یالکز حوادث عادیه صورتنده کچدی . اونوتمایه‌لم که ، آلمانیا ایله نه‌قدر دوست اولسه‌ق ، نه‌قدر ایلك کورسه‌ك ، نفسمز ومنافعمز هرشیدن اقدمدر .

مجلس مبعوثانمز

مجلس مبعوثانمزك ، ١٣٢٦ سنهٔ مالیه‌سنه ، ایکنجی دورهٔ اجتماعیه‌سی بقیه‌سی ایله اوچونجی دورهٔ اجتماعیه‌سنك برقسمی تصادف ایتدی . مجلس مبعوثان ایکنجی دورهٔ اجتماعیه‌سنی ١٥ حزیران ١٣٢٦ تاریخندن اول تعطیل واکمال ایده‌مه‌دی . بعض مستعجل قانونلر واردی . بونلرك چیقارلمسنه چالیشلدی . کچن سنه بودجه قانوننك تصدیقی ، چراغان حریقندن دولایی ، برخیلی کجیکدی . ١٣٢٦ بدایتندن حزیران اواسطنه قدر مجلس باشلیجه ، قانون قسممزده کوروله بیله‌جك لوایح قانونیه ایله ، آرناوودلق مسئله‌سی استیضاحی ، امور نافعه استیضاحی ، اوقاف محاسبه‌جیسی نجاتی افندینك توقیفندن دولایی ادارهٔ عرفیه‌نك طرز تطبیقنه دائر واقع اولان استیضاح ، ارضروم والیسنك قانون اساسی‌یه مخالف اوله‌رق مکتوب کشاد ایتدیکنه دائر وقوع بولان استیضاح ، برده ییلدیزده اله کچیریلن ژورناللرك نشری مسئله‌سی کبی شیلرله مشغول اولدی .

بوسنه‌کی اجتماعندن بری‌ده ، قابینه‌نك سیاست عمومیه‌سنك مذاکره‌سی ، دموقرات فرقه‌سنه منسوب برقاچ غزته‌جینك توقیفی حقنده‌کی استیضاح ، جمعیت خفیه مسئله‌سنده توقیف ایدیلنلر دیوان حرب هیئت تحقیقیه‌سنجه اشکنجه‌یه وضرب جزاسنه دوچار اولدقلرندن آنکه‌ت پارلمانته‌ر « تحقیقات شورائیه » اجراسنه دائر اولونان استیضاح وتکلیف ، معارف ناظری امرالله افندیدن ایدیلن اجراآت استیضاحی ایله اعیانك حاکمیت ملیه‌یه درجهٔ اشتراکی یعنی قانون لایحه‌لرینك بدایةً تدقیق حقنك اعیانه‌ده ویرله‌سی ، بودجه واخذ عسکر قانونی ، اصول حقوقیه قانونی کبی شیلرله مشغول اولدی .

بوتون استیضاحلر اعتماد قراریله نتیجه‌لندی . اعیانك بدایةً قانونلری تدقیقی حقنده وقوع بولان طلبی رد اولوندی . بونلر مهم مباحث اولدوغی ایچون بوراده تفصیلنه امکان مساعد دکل . یالکز مجلس

مبعوثانك حالت روحیه‌سی وطرز مساعیسی داخلنده شونی - وبلمك ایسته‌رز كه، قوهٔ تشریعیه‌مز هنوز دها پك عجمیدر. مجلسده باشلیجه منتظم - بالنسبه منتظم - بر فرقه واردر. اوده اكثریت فرقه‌سی، اتحاد وترقی فرقه‌سی‌در. نه «اهالی فرقه‌سی»، نه «معتدل حریتپروران فرقه‌سی». نه‌ده «دموقرات فرقه‌سی» بحقه اثبات موجودیت ایده‌مه‌دیلر. وانتظام واطرادده كوستره‌مه‌دیلر. مشروطیتك اساسی مشاوره ومخالفت معقوله اولماسنه كوره مجلسده فرقهٔ اكثریتك آرزو واجتهادلرینی بر حدود معقوله دائره‌سنده جریان ایتدیرمكه سبب اولاجق منتظم بر فرقهٔ مخالفه‌نك عدم وجودی هیچ‌ده ایی اولمایور؛ مجلك مساعیسنك، یورغونلغی نسبتنده ثمره ویرمه‌مسنه، ایش چیقماماسنه سبب مستقل تشكیل ایدییور. واقعا فرق مخالفه‌نك آلتنده طوپلانان فرقه‌لر بو دورهٔ اجتماعیه‌ده كچن دورلره نسبتله دها آهنكدار ومنتظم بر كتله تشكیل ایدییورلرسه‌ده، كندیلری فرقهٔ اكثریتله برموازنهٔ مكمله تشكیل ایده‌بیلمك ایچون دها خیلی زمان، خیلی تربیهٔ سیاسیه، خیلی تجربه لازم. بوكون مجلسده بولونان هیئتلر، بربرینی آكلار، افرادی متجانس بررفرقه تشكیل ایتمكدن زیاده غیر متجانس برر كتله‌دن، برر مجموعه‌دن عبارتدر. اكثریت فرقه‌سنه كلنجه: بونك‌ده هنوز برخیلی نواقصی‌وار. معمافیه الك جوق انتظام پیدا ایدن، كندیسنی طوپلایان اعتراف ایتمه‌لیدركه اكثریت فرقه‌سیدر. وبونده شبهه‌سزكه، مخالف هیئتلرك تأثیری اولمشدر.

مجلس اعضالرینك حالت روحیه‌لری حقنده سویله‌نه‌جك سوزده: مجلس مبعوثانمزك، سرمستیٔ انقلابك بقیهٔ آثاری اوله‌رق، برآز سربهوا، مغرور حركت ایتمه‌سی، اعضانك مجلسه دوامده، سعی وفعالیتده لاقید طاوراتمالری، وعمان هر مسئله‌ده یوزده دوقسان بلاتدقیق كرسیٔ خطابته چیقمغه یلتنمه‌لریدر. انضباطسزلغه میل ایتمه‌لری اودرجه‌ده‌كه: هنوز كندیلرینه مخصوص نظامنامهٔ داخلیی چیقارامادیلر. شباط ظرفنده بودجه‌نك مذاكره‌سی اثناسنده بعض نامناسب افاداتده بولونان برات مبعوثی اسماعیل كمال بكله سیروز مبعوثی درویش بكك برتوقات آلماسی‌ده شایان تأسف، معمافیه تاریخده مؤید قالغه محكوم برسیاه نقطه‌در.

برآتیٔ قریبده مجلس ملیمزده، ملتك بومشخص مركز قوتنده دهازیاده آهنك، نفوذ وانتظام كورمكی تمنی ایده‌رز.

مسائل دنیویه

آوروپاده

آوروپاده دول معظمه بیننده مناسبات حسنه بردوام. «اتفاق مثلث» ایله، «اتفاق مثنا» یه برده «ائتلاف مثلث» انضمام ایتدی. انكلتره‌نك جرمانیا اطرافنده برده‌میر چنبر چویرمك ایسته‌دیكی روایت اولونیورسه‌ده بونك پك قولای اولاماسندن صرف نظر، موقع امكانه چیقاریلا بیله‌جكی‌ده مشكوك. هرحالده بویله ده‌میر چنبرلری صیقاجق خارق العاده قوی بازولر، یكرمنجی عصرك دكل، اسكی عصرلرك مخصوصاتندندر. معمافیه انكلیز ثبات وفعالیتندن، انكلیز دوراندیشلكندن، اقتدار جهانشمولندن نه‌لر مأمول دكلدر !...

§ آوروپاده الیوم اوچ عالم، اوچ عرق فعال وار. بریسی لاتینلر: بونلرك قوای فعاله‌سی فرانسه باشده اولدوغی حالده درجهٔ ثانیه‌یه دوشمش. بریسی جرمان عالمی: بونلر یكی برحیات ایله برحمای فعالیت وبرطوفان موفقیت ایچنده. بریسی‌ده اسلاولر: عصرلردن بری اویوبان بوعرقده عقلاسنك، بالخاصه روسیه‌نك تازیانهٔ تشویقیله كوندن كونه خروشان بركثرت وتزاید ایله ساحهٔ علوم وفنوندن بالجمله شعبات فعالیته قدر دوكولیور. انكلیزلر آوروپادن خارج كبی یاشایورلر. بزعثمانلیلرده هنوز دوغریدن دوغری‌یه اوعائله داخل اولامادق.

§ كچن سنه‌كی وقایع آراسنده - اسلاو عالمنك فعالیت وتشكلنه عائد - صوفیه‌ده طوپلانان اسلاو قونغره‌سنی ذكر ایده‌بیلیرز. كچن یاز طوپلانان بوقونغره‌یه بوتون اوروپا ممالكندن یوزلرجه مرخصلر اشتراك ایتدیلر.

یالکز پولونیالیلر ، روسیه‌یه پك قیرغین اولدقلرندن کله‌مشلردی . پك مطنطن اولان بوقونغره‌ده اسلاو عالمنه عائد مسائل علمیه واجتماعیه قونوشلدی ومقررات اتخاذ ایدلدی .

§ بوندن باشقه لاتین عالمنه عائد پورتکیز اختلالنی ذکر ایده‌بیلیرز . « شئون مدنیه » فصلنده بوکا دائر ایضاحات مکمله واردر . چوقدن بری حاضرلانان ولاتین عالمنك تربیهٔ فکریه واجتماعیه‌سی نتیجه‌سی اولان بوانقلابده اسپانیانك‌ده پورتکیزه التحاق ایتمه‌سی پك بعید دکلدر . اسپانیا هرنه‌قدر بوجریانه قارشی اتخاذ تدابیر ایله مشغولسه‌ده موفقیتی مشکوکدر .

§ اسپانیا ایله پاپالق آراسنده مناسباتك بوزولماسی واسپانیانك قاتولیکلره قارشی تدابیر تضییقیه تطبیقنه باشلاماسی‌ده اوروپانك کچن سنه‌کی وقایع مهمه‌سندندر .

§ فرانسه کندی حالنده ایسه‌ده داخلاً روابط اداره‌نك کوشه‌دیکی ، برانقلاب اجتماعی‌یه دوغری خیزلی آدیملر آتیلدیغی حس اولونیور .

§ انکلتره ، « شئون مدنیه » فصلنده ایضاحات ویرلدیکی کبی ، لوردلرك حقوقنی تحدید ایده‌رك برتجدد مشروطیتکارانه کوسته‌ریور . بونك نتایجی یالکز انکلتره داخلنده قالمایه‌رق ممالك سائره‌یه‌ده سرایتی ملحوظدر .

§ آوروپایه عائد وقایع میاننده آوستریا ایمپراطوری فرانسوا ژوزه‌ف حضرتلرینك بوسنه - هرسك زیارتی ، بوایکی ایالته ویریلن قانون اساسی‌یی ، بویله‌جه تشکل ایده‌ن بوسنه - هرسك دیه‌ت مجلسنه اسلاملردن علی بك فردوسی اسمنده‌کی ذاتك رئیس تعیین اولوندوغنی ، فقط وفاتنه مبنی ینه یرینه براسلام تعیین ایدلدیکنی سویله‌مه‌لی‌یز . بوسنه‌ده آوستریا ، اکثریت تشکیل ایده‌ن اهالی اورتودوقسلره قارشی موازنه حاصل ایده‌بیلمك ایچون اسلاملری طوتیور .

§ ینه آوروپا وقایعی میاننده یونانستان ایله رومانیا بیننده برقاچ سنه اول انقطاع ایده‌ن مناسباتك هنوز تأسیس ایدلدیکنی‌ده ذکر ایتمه‌لی‌یز .

§ یونانستان ، بزمله مناسباتی بحثنده سویله‌دیکمز کبی ، کرید خولیالرینه دوشمه‌سندن دولایی برمرض کچیریور . خارجی امللرنده عدم موفقیتی کندیسنی داخلاً عادتا ورم ایتدی . اتحاد ضابطان هیئتی طاغیلدقدن صوکرا رأس کاره کلن وه‌نیزه‌لوس قابینه‌سنك ومجلس فوق‌العادهٔ ملینك هنوز برموفقیتی ، مملکتك احوال عمومیه‌سنده براصلاح کورولدیکی یوق . شباطك صوك کونلرنده برده لسان مسئله‌سی ظهور ایتدی . خلقك برقسمی تصفیهٔ لسان طرفداری ، برقسمی لسان قدیم طرفداری . وه‌نیزه‌لوس اصلاح وتنسیق مملکت ایچون یکیدن یکی‌یه برخیلی تدابیره ، قانونلر تنظیمنه مباشرت ایله‌دیکی کبی فرانسه‌دن جنرال « ئه‌یدو » نك ریاستی آلتنده اوردوبی اصلاح ایچون برهیئت معلمین جلب ایله‌دی . معنویاتی تفسخ ایتمش برمملکتك صلاحنی مأمول ایده‌مه‌یز . آنی‌یه باقالم .

§ آوروپایه عائد مسائلی بیتیرمك ایچون « پوتسدام » ملاقاتنی‌ده ذکر ایتمه‌لی‌یز . بوسنه روسیه وآلمانیا ایمپراطورلری وخارجیه ناظرلری آراسنده پوتسدامده وقوعه کلن ملاقات ، کرك ائتلاف مثلث ایله اتفاق مثلث آراسنده‌کی مناسبات وکرك ایران مسائلی نقطهٔ نظرندن بالخاصه جلب انظار ایتدی . حتی بوملاقاتده بغداد شمندوفری مسائلنك موضوع بحث اولدوغی وآلمانیانك ایرانده سربستیٔ تجارت استحصال ایتمه‌سنه مقابل آسیای عثمانینك شرق شمالیسنده شمندوفر انشا ایتمه‌کی تعهد ایتدیکی ، انکلیزجه « نه‌وینغ تایمس » غزته‌سی طرفندن خبر ویرلدی وبوملاقاتده امضا اولونمش دیه برمقاوله صورتی نشر اولوندی . فقط بومقاوله بالآخره تکذیب ایدلدی وهنوز قطعی برشی قرارلاشمایوب یالکز دردست مذاکره اولدوغی بیلدیرلدی . کندی اراضیسنه عائد شمندوفرلر حقنده کندیسنه خبر ویرلمکسزین مذاکره اجراسندن دولایی کنج تورکیا بحق انفعاله دوشدیسه‌ده آلمانیا ، درسعادت سفیری واسطه‌سیله تأمینات دوستانه ویردی . بزم خبرمز اولمقسزین

قطعیاً بویله برشیئه کیریشمه‌یه‌جکنی بیان ایتدی. مجلس مبعوثاندن واقع اولان سؤال نتیجه‌سنده خارجیه ناظری رفعت پاشا مسئله‌یی بویله حکایه وحقوقمز محافظه ایدلدیکنی افاده ایله‌دی.

§ آوروپایه عائد امورده برکوچوك شیئی اونوتدق . اوده فنلاندیا مسئله‌سیدر . عصرلردن بری بر قانون اساسینك زیر حریتی آلتنده یاشامش اولان فنلاندیالیلرك بوحقی، روسیه‌جه تنظیم ودوما مجلسنه قبول ایتدیرلن برلایحهٔ قانونیه ایله نزع اولوندی . آوروپا پارلامنتولرینك ، عالملرینك ، نامدار ذواتك پروتستولرینه رغماً بیچاره حر فنلاندیا ، استبداد پرور روسیه‌نك الینده حقوقندن محروم قالدی. فنلاندیالیلرك ساده عرقاً بزه قرابتندن دولایی دکل . انسانیت نامنه‌ده بوحاله تأسف ایده‌رز .

§ روسیه‌ده ظاهراً مشروطیت وبر « دوما » وار . فقط حالا دارالفنون طلبه‌سی سورولرله سبیریایه نفی اولونیور . سانسور شدتله اجرای حکم ایدییور . جهل حالا قوپ قویو .

آسیاده

آسیا امورنده الك زیاده شایان اهمیت اولان شی ایران احوالیدر . بوقومشومزك حالی اوقدر اسف انکیزدرکه تفصیلاتنه کیریشمك ایسته‌میورز . ایران کچن سنه محمد علی شاهی خلع ایتدکدن صوکرا دها باشقه ، پك بیوك موانع اوکنده ایکلمکه باشلادی . مملکت سراپا جاهل ، متعصب ، وسائط نقلیه ، وسائط ارشادیه یوق ، پاره یوق ؛ صوکراده ایکی آوروپا حکومتی ، انکلتره وروسیه ، آشاغیدن یوقاریدن متمادیاً تضییق ایدییورلر . مشروطیتك حامیسی اولان ستار خان ورفقاسی ایله حکومت آراسنده بر اختلاف مسلح چیقدی ؛ ستار خان مجروح اولدی . پارلامنتو ایش کوره‌میور . کورسه‌ده بوتون اجراآت پاره‌یه توقف ایدییور . اوده یوق . متمادیاً ناظرلر ده‌کیشیور . متمادیاً خلق بربرینی یییور . روس عسکری شمالدن ایلریله‌مش ، جنوبده انکلیز قاره‌قوللری طوریور .

کچن قیشك بدایتنه دوغری انکلتره‌نك بر اولتیماتوم تبلیغ ایتدیکی تحقق ایتدی . انکلتره بواولتیماتومده ایرانك جنوب حوالیسنده امنیت بولونمادیغی واوچ آی ظرفنده اعادهٔ آسایش اولونمازسه انکلتره‌نك بالذات تأمین آسایشه تشبث ایده‌جکی محرردی. اولتیماتوم کرك ایرانده، کرك ممالك اسلامیه‌ده عظیم براسف والمی موجب اولدی . و « ایرانك تقسیمی » نه دوغری آتلمش بر آدیم تلقی ایدلدی . وحریت پرور انکلتره‌یه ، بویله حریت اوغورنده مجادله ایدن برقومی تضییق ایتمك یاقیشدیریلامادی . استانبولده مقیم ایرانیلر وبعض عثمانلی تبعه‌سی طرفندن عقد اولونان برمتینغ، پروتستوسنی ایمپراطوروپلهلمه عرض ومعاونتنی استرحام ایتدی . فقط بالطبع بوندن هیچ بر نتیجه چیقمادی . شوقدر وارکه انکلتره بردنبره آتدیغی آدیمك هرطرفده وبالخاصه عالم اسلامده حاصل ایتدیکی درین تأثیری نظر دقته آلمغه مجبور اولدی. ایران جوابنده : ولایات جنوبیه‌ده تأمین آسایشه غیرت ایده‌جکنی. فقط بونك ایچون کندینی اوچ آی قدر برزمانده عدم امکان مواجهه‌سنده براقمایه‌رق دها زیاده مساعد طاورانلماسنی وصرفی لازم کان پاره‌نك اقراض ایدلمه‌سنی بیان وطلب ایدیوردی . فی الحقیقه بیچاره ایرانك قاصه‌سنده حتی اللی بیك لیرا یوقدی . انکلتره بونوطه‌یه مساعده‌کارانه جواب ویردی .

فقط ایران کندیسنی ایکی منطقهٔ نفوذه تقسیم ایدن روسیه ایله انکلتره‌نك بی انصاف ضربات حرصی آلتنده پریشان وبی چاره ایکلیور .

بزه کانجه ادباً دیناً تاریخاً مربوط اولدوغمز قومشومزك، بوخادم قدیم مدنیتك ادبارینه بیك تأسفله برابر اکر شایان حیف براصرواقع قارشیسنده بولونورسه‌ق منافعمزی محافظه‌ده التزام سرعت واهتمام ایتمه‌لی‌یز.

§ آسیا ایشلرندن : هندستانده آراصیرا حرکات اختلالیه اماره‌لری کورولیور . فقط درحال اطفا

اولونيور . بونلرك نتايجى كشف اولونامازسه‌ده انكليز اشغالنك دها چوق زمان بردوام قاله‌جغى تخمين اولونابيلير .

§ اقصاى شرقده ژاپونيا ، اوراده كنديسنجه براشدير مكله مشغول اولدوغى كبى روسيه ايله ائتلاف ايده‌رك مانچوريى‌ده « مناطق نفوذ » ه آييرمغى نظر اهميتدن اوزاق طوتمامشدر .

§ بو سنه‌لرده ، اورضه قالان چين ايسه كندى حالنده چاليشيور . براميرنامهٔ ايمپراطورى ايله برمجلس ملى اجتماعه دعوت ايدلدى كه بو ، چينده مشروطيته دوغرى آتلمش ايلك آديم تلقى ايديليور . ديكر طرفدن آوروپا وژاپونيا مؤسسات علميه‌سى چين طلبه‌سيله طولو . چين اردوسى‌ده اصلاح ايدلمكده . شوحالده قريباً «انتباه چين» مواجهه‌سنده قالاجغز . ذاتاً آسيانك قطعات سائره‌سنده مثلا توركيا ، ايله ايران وهندستانده كوريلن آثار انتباه آسيانك يكرمنجى عصرده مهم بررول اويناياجغنى كوستريور . ايام اخيره‌ده روسيه ايله چين آراسنده توركستان چينى حدودندن ، اوراده‌كى كومروكلردن وتجارتدن دولايى اختلاف ظهور ايتدى . وروسيه چينه براولتيماتوم ويردى . فقط چين ، اسكى چين كبى ، بوكا جواب سرفرود كل ، مناقشه كار برجواب ويردى . باقالم ، سنهٔ آتيه‌يه قالان بومسئله‌نك نتيجه‌سى نه اولاجق ؟

§ چينده آمريقانك حركاتى‌ده آز حائز اهميت دكلدر . امريقا اوراده آچيق قاپى تجارتنه مخرج پولتيقه‌سى تعقيب ايديور . نيته‌كيم آلمانيا ، فرانسه‌ده بويله‌در .

آمريقا

آمريقاده برزيليا اختلالى ايله (شئون مدنيه فصلنه باق) جنوبى آمريقا حكومتلرى آراسنده‌كى مجادلاتدن ، مكسيقا عصيانندن باشقه بزى علاقه‌دار مراق ايده‌جك حادثات يوقدر .

آفريقا

بوراده‌ده جنوبى آفريقا هيئت متحده‌سنك تشكلى (شئون مدنيه فصلنه باق) ، شمالى افريقاده فرانسه‌نك اتساع واستيلاسى وبرده مصر احوالى شايان ذكردر .

§ بزه رسماً تابع اولان مصرده مشروطيته وانكلتره‌يه قارشى اظهار اولونان آمال وتحسساتدن بحث ايتمه‌لى يز . توركيا مشروطيتنك مصر آفاقنده تولید ايتديكى اهتزازات مشروطيته دوغرى برجريان شديد تعقيب ايدلمه‌سنه سبب اولدى . خديو مصر مملكته قانون اساسى بخشنه طرفدار دكل ، حالبوكه مصرليلر انكليز استيلاسنه وخديوك استبداديته قارشى « حزب الوطنى » وسائره كبى عنوانلرله برطاقم فرق مجاهدهٔ مليه تشكيل ايتديلر . بونلرك مساعيسى دائما تزايد ايديور . بو حركاتدن انديشناك اولان انكلتره‌نك مصرده قواى عسكريه‌سنى تزييده ومالطه‌ده مقيم بحرسفيد باشقوماندانلغنى قاهره‌يه نقله تشبث ايتديكى روايت اولونيور . انكلتره‌نك كنديسنك اولمايان برمملكتده بويله حركت ايتمه‌سى حقوق عثمانيه‌يه شبهه‌سزكه مغايردر . كذلك كچن ياز ، مفرطويا كلش برحركت وطنپروانه اولارق تلقى ايديلن ، مصر رئيس نظارى بطرس پاشانك ابراهيم ناصيف الوردانى اسمنده برگنج طرفندن رووولورله قتل ايدلمه‌سى (شئون مدنيه فصلنه مراجعت) اوزرينه انكليزلر مطبوعات قانونى احكامنى تشديداً تطبيقه باشلاديلر .

§ مصرده‌كى بوحركات ده ديكر طرفلرده‌كيلرله برابر ، عالم اسلامك قيملدانمغه باشلاديغنى اثبات ايدر . هرحالده ، غرب بوحركات خفيفه‌يى شيمدن لايق اولدوغى اهميتله تعقيب ايديور . وبزى . قلبكاه اسلام

اولمق اعتباریله پك بیوك برنظر خرده‌بین آلتنده بولوندوریبورلر . بزبك دقتله حرکت ایتمه‌لی ، غربك خصومتی ، ظلمنی اوزریمزه جلبدن صاقینمالی‌یز . آتینك بزه نه‌لر کوسته‌ره‌جکنی کیم تخمین ایده‌بیلیر ؟..

آیاستفانوس ، ٢٨ شباط ١٣٢٦ . اسماعیل صبحی

تصحیح واعتذار

(سال سیاسی) نك برنجی صحیفه‌سنك باشده « ١٣٢٦ سنهٔ مالیه‌سنه عائد » دینه‌جك یرده « سنهٔ رومیه‌سنه » یازلشدر . یرده ٢٨٥ نجی صحیفه‌ده احمد ماهر افندی‌نك (ریاست وکالت اولاسنه) انتخابی یازیلاجق یرده سهواً (ریاست اولاسنه) دیلمشدر .

یرده « سال سیاسی » محرری ، نه زمین ونه زمانك ، نه‌ده اقتدارینك ، ذکر ایتدیکی مسائل سیاسیه‌یی ایجه تشریحه مساعد اولمامسندن وعجله محصولی اولان اسلوب افاده‌نك مهمل - بلکه کلال آور - دوشمه‌سندن دولایی اعتذار ایدر .

بین‌الملل صلح هیئتی اعضالری

عثمانلی پارلامنتوسنده کچن سنه تشکل ایدن (بین‌الملل صلح هیئتی) اعضالغنه مجلس عمومی‌ٔ ملیمزجه انتخاب اولنان ذواتك اسامیسی بروجه آتیدر :

طلعت بك ادرنه ، سلیمان البستانی افندی بیروت ، اسماعیل حقی بك بغداد ، مدحت بك سیروز ، قاسم زینل افندی جده ، روحی الخالدی بك قدس ، مصطفی عارف بك قرق کلیسا ، فاضل عارف افندی اماسیه ، عبداه افندی آیدین ، نسیم مازلیاح افندی ازمیر ، فؤاد خلوصی بك طرابلس شام ، ساسون افندی بغداد ، دوقتور دیمتریه‌ویچ افندی مناستر ، ابوالضیا توفیق بك قونیه ، دوقتور رضا توفیق بك ادرنه ، زهیر زاده احمد پاشا بصره ، محمد علی بك کرکوك ، رشدی شمعه بك سوریه ، مصطفی عاصم افندی استانبول ، استقبان اسپارطه‌لی افندی ازمیر ، احمد نسیمی بك استانبول ، رحمی بك سلانیك ، حسین جاهد بك استانبول ، جاوید بك سلانیك ، لطفی فکری بك درسم ، حلاجیان افندی استانبول ، زهراب افندی استانبول ، حسن فهمی افندی سینوب ، دوقتور عارف بك بیغا ، قوزمیدی افندی استانبول ، فراجی افندی استانبول ، امراه افندی ادرنه ، دوقتور داغاوریان افندی سیواس ، عبداه افندی جانیك ، سعید افندی قدس ، جامی بك طرابلس غرب ، قراشارلی غنی بك دکزلی ، علی جنانی بك حلب ، عمر منصور پاشا بنغازی ، مجدی افندی قره‌سی ، مفید بك ازمیت ، امین ارسلان بك لاذقیه ، بصری بك دبره ، وارتکس افندی ارضروم ، اونیف افندی ازمیر ، عبدالرحمن افندی الیوسف بك سوریه ، ساموپولوس افندی قره‌سی ، میخالاکی جلیدی افندی سرفز ، قارولیدی افندی ازمیر ، داود یوسفانی افندی موصل ، امیرزاده بها افندی موصل ، محمد عجلانی افندی سوریه ، سعید افندی سلیمانیه ، فیضی افندی دیاربکر ، فرید بك کوتاهیه ، طلعت بك انقره ، شفیق المؤید بك سوریه ، اسعد پاشا دراج ، ارتین افندی حلب ، محمد عارف بك کوملجنه .

[اعیاندن]

سامی پاشا ، ماوروییی بك آرام افندی ، حماده پاشا .

١٣٢٦ سنه‌سی ظرفنده هیئت وکلامز

صدر اعظم	حقی پاشا
شیخ‌الاسلام	حسنی افندی ، (صوکره) موسی کاظم افندی
حربیه ناظری	محمود شوکت پاشا

بحریه ناظری	خلیل پاشا، (صوکره) صالح پاشا ،(دها صوکره) محمود مختار بك
داخلیه «	طلعت بك، (صوکره) خلیل بك
خارجیه «	رفعت پاشا
عدلیه «	نجم الدین منلا بك
مالیه «	جاوید بك
نافعه «	خلاجیان افندی (خلاجیان افندینك استعفاسندن بری کیمسه تعیین اولنمامشدر.)
معارف «	امرالله افندی، (بابان زاده حقی بك)
اوقاف «	شریف علی حیدر بك، (صکره) خیری بك
اورمان ومعادن وزراعت ناظری	ماوروقورداتو افندی

وفیات مشاهیر

متوفا قرال ادوارد

بیوك بریتانیا وایرلانده قرالی ، هندستان ایمپراطوری آلبر ادوار قرالیچه ویقتوریانك ایکنجی اولادی واك بیوك اوغلی اولوب بوکینغام سراینده ٩ تشرین ثانی ١٨٤١ تاریخنده تولد ایتمشدر . برآی صوکره کندیسنه ولی عهده مخصوص اولان (غال) پرنسلکی و (جستر) لوردلغی رتبه‌لری توجیه اولندی . تربیهٔ اولیه‌سی کمال اهتمام ایله کچدکدن صوکره ادیمبورغ ، اوقسفورد وکمبریج دارالفنونلرنده اکمال تحصیل ایلدی . ١٨٥٨ ده میرالایلق رتبه‌سنی احراز ایدوب ١٨٦٣ ده « پرابوی قاونسیل » دینیلن انکلتره‌نك مجلس خاص دولتنه دخول ولوردلر قماره‌سنده مقامنه مخصوص کرسی‌یی اشغال ایتدی . سنهٔ مذکوره مارتنده دانیمارقه پرنسسلرندن آلکساندرا ایله ازدواج ایده‌رك خیر ومنفعت عمومیه ایچون برفعالیت محیره ابرازینه باشلادی . ١٨٧٩ ده ایرلانده ایله‌مصری زیارت ایتدی. بو تاریخده در عادتی‌ده زیارت ایتمشدی . ١٨٧١ ده حمای تیفوئیدی ایله خسته‌لنه‌رق حیاتله ممات آره‌سنده برقاچ هفته کچیردی. ١٨٧٥ ده مشهور هندستان سیاحتنی اجرا ایتدی . اون یدی آی ظرفنده بو مملکتك هر طرفنی طولاشه‌رق یکرمی بیك کیلو مترو راده‌سنده مسافه‌لر قطع وموشکافانه اجرای تدقیق ایتدی هندومنك رؤساسنی واهالیسنی کندینه جلبه موفق اولدی .

١٨٩٢ ده بیوك اوغلنك وفاتیله ماتمدار اولدی ، ١٨٩٧ ده والده‌سنك عید الماسی اولان آلتمشنجی سنهٔ دوریهٔ جلوسنده اجرا اولنان شنلکلرده کندیسنه قراله مخصوص تشریفات اجرا اولنوب « اسپیدهد » ده عموم انکلتره دونغماسنی نظر تفتیشدن کچیردی .

١٩٠٠ ده بروکسلك شمال استاسیوننده چیقارکن کنج برمتهور طرفندن حیاتنه سوءقصد ایدلمش، فقط سالماً قورتولمشدی . ١٩٠١ ده قرالیچه ویقتوریا موت طبیعی ایله انطفا ایدرك پرنس دوغال یدنجی ادوارد نامیله تخته جالس اولدی . ٣٦ حزیران ١٩٠٣ ده تتویج مراسمی اجرا اولنمق مقرر ایکن « پریتفلیت » علتنه مبتلا اولمسی وعملیاتك اجراسی مراسم مذکوره‌یی طقوز اغستوسه تأخیر ایتدیرمشدی. ١٩٠٣ ده قرال ادوارد پورتکیز ایله فرانسه‌یی زیارت ، پورتکیز وایتالیا قراللری ورئیس جمهور لوبه ایله ملاقات ایتمشدر . پارسده اثنای اقامتنده فرانسه ـ انکلتره اتفاقنك اساسلری قورولمشدر. اونك ایچون کندیسنه لونده‌ده « پیس میکر » یعنی مصالحه‌کار عنوانی ویرلمشدر .

بو صورتله قرال ادوارد ٦٩ یاشنده اولدیغی حالده طقوزسنه سلطنت سوردکدن صوکره وفات ایتمشدر .

متوفی قرال ادوارد

زماننده‌کی قابینه‌لر

تخته جلوس ایتدیکی زمان «سالیسبوری» قابینه‌سی رأس کارده ایدی. بو قابینه ۱۳ تموز ۱۹۰۳ تاریخنه قدر موقع اقتدارده قاله‌رق «لورد سالیسبوری» نك چکیلمسیله «بالفور» قابینه‌سی رأس کاره کچدی. ٤ کانون اول ۱۹۰۵ ده قونسروا تورلردن مرکب اولان بو قابینه چکیله‌رك لیبراللرك رئیسی «قامپل بانرمان» طرفندن حکومت تأسیس ایدلدی. اسباب صحیه‌دن طولایی بو ذاتك ده چکیلمسیله یرینه الیوم رأس کارده بولنان «آسکیت» قابینه‌سی کلدی.

حیات خصوصیه‌سی

یدنجی ادوار صنایعی، علوم و فنون و ادبیاتی سوردی. ملتك سعادتنه تعلق ایدن هر درلو احوال ایله اشتغال ایدردی. فرق سیاسیه‌دن هر ایکیسنه متساویاً توجهکار

متوفا سیام قرالی: شولالونغقورن

اولوب انکلتره مشروطیتنك محافظه‌سندن باشقه برشی دوشونمزدی. هر صباح ایرکن قالقه‌رق الافراغه ساعت طقوزله اون آره‌سنده قهوه آلتی ایدر. بوکینغام سراینده بولندیغی زمان بونی متعاقب برساعت قدر سرایك مأمورلریله اشتغال ایدردی.

خزینهٔ خاصه ناظرینی، کاتب خصوصیسنی، وکیل خرجنی یانته قبول ایدرك املاك خصوصیه‌سنك اداره‌سی حقنده مذاکره ایدردی. بعده ناظرلری، بیوك مأمورلری، خدیولری، والیلری، جنراللری، سفرایی قبول ایدر. اقربا واحباسنه‌ده یانته کلمك مساعده‌سنی ویریردی. دها صوکره آراسه ایله چیقارق طولاشدقدن صوکره ساعت برچیغه طوغری «لونج» یعنی

اوکله طعامنه باشلارلردی . خفیف و بسیط بر کار بو طعامی تشکیل ایدردی .

قرال هر جهتدن قناعتکار و معتدل ایدی . اوکله‌دن صوکره تکرار اشتغاله باشلاردی . عائله افرادیله اولان مخابره‌سنی بالذات یازاردی که دنیانك هر طرفنده افراد عائله‌سی بولندیغندن بو باشلیجه بر اشتغال ایدی . ساعت درتده « هایت پارق » ده طولاشمق اوزره سوقاغه چیقار ، اقربا و احباسنك زیارتی‌ده بو اثناده واقع اولوردی .

اقشام طعامنی ساعت سکزده یر ولوندره‌ده بولندیغی زمان کیجه‌سنی یاتمه‌دن اول یا تیاتروده ویاخود اوپراده کچیریردی .

ایران نائب سلطنتی مرحوم « عضدالدوله اسعدالملك »

طشره‌ده چفتلکلرنده ویاخود کندیسنه تابع بیوك سنیورلرك چفتلکلرنده بولندیغی زمان بتون کونی قیرلرده کچیریرر و آوه‌ده کیدردی . قرال ادوارد صوك درجه اوتوموبیل مراقلیسی اولوب اوتوموبیللری چوق دفعه یاریش مکافاتلری قازانمشدر . اقشاملری مدعولری ویاخود مهماندارلریله بریج اویناماقدن چکینمز ، حتی بعضاً بو اویون پارتیلری پك گیج بر زمانه قدر امتداد ایدردی . مکمل بر اویونجی ایدی .

پك چوق لسانلره واقف اولوب آلمانجه‌یی ، دانیمارقه لسانی و فرانسزجه‌یی تکلم ایدر و بو صوك لسانی صورت خصوصیه‌ده سوردی . کندیسی بوتون پارسلیلردن دها پارسلی ایدی . جلوسندن صوکره سراینده بولسان ترجیحاً استعمال اولنوردی . حالبوکه قرالیچه و یقتوریا چوجقلریله آلمانجه قونوشدیغی کبی محیطنده‌ده آلمانجه‌یی قونوشدیریردی . قرال ادوارد ایسه بالعکس فرانسزجه‌نك و فرانسه‌نك محبلرندن ایدی . قرال ادوارد هر درلو آثاری اوقور و فرانسز محررلرینه قارشی تحسین و تقدیر ابدالندن فارغ اولمازدی . بالخصوص سیاحی و تاریخی اثرلری چوق سوردی .

اقرباسی

قرال ادوارد آوروپا حکمدارانیله پك چوق قرابتی حائز ایدی . آلمانیا ایمپراطورینك دایسی .

آچپازین قتوغیکوسی متوفی ازمیرلیان افندی

متوفی دوقتور توخ

روسیه ایمپراطورینک دایسی . دانیمارقه قرالنك دامادی ، یونان قرالنك انشه سی . بلجیقا قرالنك خصمی ، کذلك « ساقس قوبورغ غوتا » ، « شله زویك خولشتاین » ، « هس » دوقه لری وحوهنلوهه لوئه نبورغ ولی عهدی ایله قراتی ویکنی پرنس « والدز » ك متوفاة پرنسس ماری دورلئان ایله ازدواجدن طولایی فرانسه ایله ده صهریتی حائزدر .

صوك مرضی ووفاتی

قرالك موتنه سبب اولان مرضك تاریخچه سی شودر : مشارالیه صوك موسمی بیاریچده کچیرمشدی . آز مقدارده مضطرب اولمقله برابر اوراده افاقتیاب اولمشدی . ایجاب مصلحت اوله رق لوندره یه سرعتله عودت ایتمشدی . اواثناده انکلتره ده شدتلی بر صغوق حکمفرما اولیوردی . قرال ایسه احتیاطسزلقده بولندی . کندینی اداره ایده مدی . برونشیته طوتولدی . وبو خسته لق سرعتله کسب وخامت ایتدی . قرالیچه دخی همان کمال استعجال ایله لوندره یه کلدی . فقط قرال آرتق بردها قالقمامق اوزره اسیر فراش بولنیوردی . ایشته آنجق درت کون یتاقده یاته رق برکیجه نصف اللیلی یکرمی بش دقیقه کچه تکمیل انفاس ایلمشدر .

متوفی موسیو تلیدوف

بیغا مبعوثی مرحوم عارف عصمت بك

آلنان تلغرافلر بو مرضی اخبار ایتدیکی صره‌ده، دها اولکی احوالی حقنده شو معلوماتی ویریوردی:

قرالك حال صحیسی کسب وخامت ایتدی . پك بحرانلی شرائط حیاتیه ایچنده‌در . پك آز زمان صوکره حیاتندن قطع امید اولندی . ساعت طقوز بچقده بتون عائله‌سی دوشس دالبانیدن ماعدا یاننده بولنیورلردی . نتیجهٔ مشئومه‌یه دقیقه‌دن دقیقه‌یه انتظار اولنیوردی . ساعت اونده « قانته‌ر بری » باش پسقپوس سرایه کلدی . نهایت نصف‌اللیلدن یکرمی دقیقه صوکره قرال صوك نفسنی ویریوردی . سبب موتی اولان مرض برونشیت ایله مزمن کبد خسته‌لغنك اختلاطندن عبارتدی . بوندن بشقه ضیق صدرده مبتلا ایدی .

ساندر نغام سرایی

قرال یدنجی ادوارد ساندر نغام سراینده وفات ایتمشدر . بو سرای لونده‌دن شمندوفرله اوچ چاریك مسافه‌ده‌در . واسع . قوللانیشلی ؛ طاش وطوغله‌دن یاپیلمش بر سرایدر . خارجا تزییناتی ، ظرافتی وطرز معماریسی یوقدر . داخلی ایسه غایت مزین اولوب حقیقی بر اقامتکاه قرالیدر . صنعتکارانه ترسیم ایدلمش بر باغچه ایله محاطدر . اوراده ایکی کوزل کولجك بولندیغی کبی پارکك بر کوشه‌سنده‌ده بر اوو بچره « قوند » ی منظره‌سنده بر تونه چفتلکی واردر . مدخلنك اوستنده شویله یازلشدر : « بو اقامتکاه ۱۸۷۰ سنه‌سنده پرنس دوغال البر ادوارد وزوجه‌سی الکساندرا طرفندن انشا اولنمشدر . »

قرالك بوراده کچیردیکی حیات لونده‌ده کندن فرقلی دکل ایسه‌ده دها زیاده انتظام وسربستی ایچنده مرور ایدییوردی . لونده‌ده اولدیغی کبی آپارتمانلرده وسائره‌ده توتجی بولنمیوب سربست سربست زوجه‌لریله کزمه‌لری قابل اولیوردی .

منتفك مبعوثی مرحوم رأفت افندی

سلانیکلی توفیق افندی

اوتوز سنه‌دنبری مطبوعات عثمانیه‌ده ایفای خدمت ایده‌ن سلانیکلی توفیق افندی « ١٢٧٧ » سنه‌سنده تولد ایده‌رك والده رشدیه‌سنی بالاکمال « محرج اقلام » ه کیرمش ومؤخراً فرانسزجه‌یی خصوصی اولارق اوکره‌نمشدر . عالم تحریره ایلك انتسابی روسیه محاربهٔ زائله‌سی اثناسنده نشر ایتدیکی « حقیقت » غزته‌سیله باشلار . بو غزته‌نك تعطیلندن صوکرا ، توفیق افندی عالم مطبوعاتدن آیریلمایارق اوتوز سنه‌لك حیات تحریریه‌سنی بر سعی متعب ودائمی ایچنده کچیرمش ، وهمان بالعموم غزته‌لرك هیئت تحریریه‌سنه داخل اولارق جمله‌سنده‌ده ایفای خدمه . تنویر افکار ملته چالیشمشدر . ترجمه وتحریر ایتدیکی رومانلر ، مقاله‌لر طوپلاناجق اولسه پك مهم بریکونه بالغ اولور . توفیق افندی بو کردباد مشاغل آراسنده بالخاصه تاریخ عثمانی‌نك تدقیق و مطالعه‌سنه چالیشمش وبو خصوصده جداً کسب اختصاص ایله‌مشدی . مشروطیتدن صوکرا برقاچ جزئنی نشرینه موفق اولدوغی « تاریخ اصلاحات عثمانیه » بوکا ایی بر دلیلدر . توفیق افندی وفات ایتدیکی زمان طنین غزته‌سی هیئت تحریریه‌سنه داخل بولونیوردی .

مرحوم مظهر پاشا

موسیو ویتال

بوسنه ظرفنده وفات ایدن مشاهیر تجاراندن موسیو ویتال ١٨٣٨ سنه‌سنده ازمیرده تولد ایتمشدر . برای تحصیل انکلتره‌یه بالعزیمه اوراده تجارته انتساب ایتدکدن ، وایی برمدت چالیشارق اکتساب ثروت ایله‌دکدن صکره ١٨٧٣ ده احوال صحیه‌سنه مبنی انکلتره‌یی ترك ایتمش . ویتال تجارتخانه‌سنك درسعادت شعبه‌سی امورینی درعهده ایلمشدی . برآرالق انکلتره تجارت اوطه‌سی ریاستنده بولونمشدی .

مالیه ناظر اسبقی راغب بك

راغب بك قدمای مأمورین مالیه‌دن ایدی . تدریجاً برچوق مالیه مأموریتلرنده واوزون مدت دفترداریلقده بولندقدن صوکره متعدد دفعه‌لر مالیه مستشارلغی ایتمش وصوکره مالیه ناظری اولمشدی . افکار منوره اصحابندندی .

دوقتور قوخ

موفی روبرت قوخ ١٨٤٣ ده المانیاده (قلاوستال) شهرنده تولد ایتمش وکوتینکن دارالفنوننده اکمال تحصیل ایتدکدنصکره هامبورغ خسته‌خانهٔ عمومیسنه طبیب تعیین اولنمشدر . برخیلی مدت تدقیقات باقتریولوژیه‌ده بولونارق ١٨٨٠ سنه‌سنده برلین صحیه اعضالغنه تعیین اولندقدن ایکی سنه صکره وردم میقروبلری حقنده‌کی مطالعاتی نشر ایتمکه باشلامشدر . قوخ بو میقروبی وجود بشر خارجنده‌ده تنمیه ایده‌رك خسته‌لکی حیواناتده‌ده حاصل ایتدیرمکه موفق اولمش ، وبویله‌جه میقروبك خواصنی ارائه ایتمشدر . برآرالق

مرحوم صادق المؤيد پاشا

مرحوم مکی منلا بك

قولرانك تدقیقی ایچون هندستانه کوندرلدیکی اثناده وبرکول باسیلنی کشف ایتمش . و ۱۸۸٤ سنه‌سنده فرانسه‌ده ظهور ایدن قولرانك تدقیقی ایچون فرانسه‌یه‌ده اعزام اولونمشدر .

مومی الیه ۱۸۸۵ سنه‌سنده برلینده طب فاکولته‌سی معلملکنه ودارالفنونده مؤسسهٔ صحیه مدیریتنه تعیین ایدلمش ، ۱۸۹۰ ده ورمه قارشو (توبرکولین) نامنی ویردیکی بوآشی‌نك کشفنه موفق اولمشدر. کرچه بوآشی امید ایتدیکی نتیجه‌یی حاصل ایتمه‌مشسه‌ده حیوانلرده ورمك ابتداسنی تعیین ایچون برعکس العمل تشکیل ایتمشدر. دوقتور قوخ بعده لوندره‌ده انعقاد ایدن ورم قونغره‌سنده بولنمش، فن طبابت وورمه دائر پك چوق اثرلر نشر ایتمشدر .

حسن فهمی پاشا

بوسنه ظرفنده وفات ایدن رجال عثمانیه‌نك اك مهملرندن بری‌ده حسن فهمی پاشادر . آووقاتلقله اکتساب شهرت ایلیه‌رك مدحت پاشانك تأسیسکرده‌سی اولان ایلك عثمانلی مجلس مبعوثاننده اعضالق ورئیسلك وظیفه‌لرینی کمال درایتله ایفا ایتمش وموخراً مکتب حقوق معلملکنده بولونمش اولان مرحوم مشارالیه رجال عثمانیه آراسنده استقامتی ووسعت معلوماتیله مشهور ایدی . عبدالحمید زماننده ناظرلق ، والیلك کبی برچوق مهم موقعلرده بولوندقدن صوکرا اعلان مشروطیتی متعاقب تشکل ایدن قابینه‌لرك اکثریسنه عدلیه ناظری ، شورای دولت رئیسی صفتیله داخل اولمش ومؤخراً مجلس اعیان اعضالغنه تعیین بیورلمشدی .

حاجی وسیم پاشا

بورمضان ایچنده وفات ایدن وسیم پاشا ۱۱٤٠ تاریخنده درسعادتده تولد ایتمش و۱۲۵۲ ده مکتب حربیه‌یه داخل اولارق اورادن ملازم ثانیلکله نشأت ایلمشدی . صوکره انکلتره‌ده برچوق سنه قدر تحصیل

مرحوم حسن فهمی پاشا

وتوسیع معلومات ایده‌رك دیپلومه آلمش ، و ۱۲۶۹ ده سیواستپول محاربه‌سنده دول متفقه دونما‌سنه قلاغوزلق وظیفه‌سنه ایفا ایلمشدی .

۱۲۸۱ سنه‌سنده رتبهٔ وزراتله قپودان دریالغه تعیین اولونارق ۱۲۸٤ کریداختلالنده دونمای عثمانی باش قوماندانلغنده بولنمش ، و ۱۲۹٤ ده تکرار بحریه نظارتنه بالتعیین برمدت صکره عبدالحمیدك اوامرینی اصغا ایتمدیکندن عزل اولنمش، ۱۵ سنه قدر أونده اقامته مجبور ایدلمشدی .

موسیو نه‌لیدوف

آن وفاتنده یتمش بش یاشنده بولنان الکساندر نه‌لیدوف روسیه محاربه‌سندن اول درسعادت سفارتی مستشارلغنده بولنمشدی . روسیه محاربه‌سنده باش قوماندانك مشاور- لکنده بولنه‌رق «اغناتیه‌ف» ایله ایاستفانوس معاهده‌سنی امضالمش، بعده دره‌سدوصوکرا درسعادت سفارتلرینه تعیین ایدلمشدی . صوك مأموریتی اولان پارس سفارتنده خسته‌لارق وفات ایتمشدر.

عضدالدوله اسعدالملك

کچن سنه وفات ایده‌ن ایران نائب سلطنتی عضدالدوله اسعدالملك قاچارسلاله‌سی ایچنده حریتپرورلکله ممتاز اولوب شاه مخلوع محمد علی‌یه قارشی دائما ارباب حمیتی مدافعه ایتمش ، خانه‌سنی مجمع حریتپروران حالنه کتیره‌رك حائز اولدوغی قرابت قوتیله شاه مستبدك شرندن قورتولمشدی . وفاتی ایران ایچون ضرردر .

صادق المؤید پاشا

مرحوم صادق المؤید پاشا عسکری ، ملکی برچوق مهم مأموریتلرده ایفای حسن خدمت ایتمش ، مأموریت مخصوصه‌ایله حبشستانه، سودانه اعزام اولونمش، صوفیه‌ده بلغارستان قومیسرلکنده بولونمشدی . عبدالحمید طرفندن شیخ سنوسی‌یه اعزام اولوندقدن صوکرا بوسیاحتنی مصور اولارق « صحرای کبیر سیاحتنامه‌سی » نامیله براثر مهم نشر ایتمشدی .

بینه‌مجیان افندی

کچن سنه وقوع وفاتیله عثمانلی عالم صنعتی داغدار تأسف ایده‌ن روبه‌ن بینه‌مجیان افندی عثمانلی تیاتروسنك الك ایلری کلن آقتورلرندندی . بوتون مساعیسی عثمانلی تماشاسنك ترقی وتعالیسنه معطوف اولان بوزواللی صنعتکار ، بوتون محرومیتلره قاتلانارق صنعتی ترك ایتمه‌مش ، وامید موفقیتنی ، آمالنی صرف بومسلکه حصر ایتمشدی . بوتون تماشا پرورانك تقدیراتنه مظهر اولمش اولان بویله برصنعتکارك غیبوبت ناکهانیسی عثمانلی عالم تماشاسنده الیم بر بوشلق حصوله کتیرمشدر .

مکی بك

مرحوم زهیر زاده احمد پاشا

صدور عظامدن مرحوم مکی افندی، ثروت فنون غزته‌سی صاحب امتیازی احمد احسان بکك قائن پدری . وصدور عظامدن ملغا مجلس والا مفتیسی سیروزی زاده طاهر افندی حفیدی وعلی رضا بکك مخدومیدر . ١٢٥٩ سنهٔ هجریه‌سنده مکهٔ مکرمه‌ده بالتولد اسکدار رشدیه‌سنده تحصیل ابتدائیی اکمالدن صوکرا علوم آلیه وعالیه‌ده وعربی وفارسی لسانلرنده اکتساب ملکه واختصاص ایله‌مش والسنهٔ ثلثه‌ده اشعار برگزیده تنظیمنه موفق اولمشدر . عهده‌سنه ١٢٧٥ سنه‌سنده استانبول مدرسلکی ، ١٢٧٦ ده استانبول باب محکمه‌سی کتابتی، ٨٥ ده لاپسکی، ٨٦ ده برغمه و ٨٨ ده سلستره نیابتلری توجیه اولوندقدن صوکرا ٩١ ده آطنه ولایتی دیوان تمییز ریاستنده ٩٣ ده تکه سنجاغی ، ٩٤ ده ساقز، ٩٦ ده موصل ، ٩٨ ده قره‌حصار صاحب و ٣٠١ ده دیاربکر، ٣٠٤ ده سیواس ، ٣٠٥ ده آطنه ، ٣٠٩ ده حلب ، ٣١٣ ده سوریه ، ٣١٦ ده خداوندکار و ٣١٧ ده سلانیك نیابتلرنده بولنه‌رق ، ٣٢١ ده مجلس ادارهٔ اموال ایتام اعضالغنه تعیین قلنمش ، مؤخراً ٣٢٢ ده محکمهٔ تفتیش اوقاف همایون مستشارلغنه بالتعیین تنسیق اخیرده سنی حد نظامیی متجاوز بولنماسنه مبنی ٣٢٥ ایلولنده قاعدی اجرا ایدلشدر.

سلسلهٔ مراتب علمیه‌یی صره‌سیله قطع ایدرك ٢٢ رمضان ٣٢٥ تاریخنده اناطولی قاضیعسکرلکی پایهٔ جلیلنی احراز ایتمشدی . برنجی رتبه‌دن مجیدی وعثمانی شان ذیشانلریله آلتون امتیاز وآلتون حجاز مدالیه‌لرینی حائز وحامل ایدی .

صاحب منلا

بوسنه ظرفنده وفات ایدن مشاهیر عثمانیه‌دن بری‌ده صاحب منلا بکدر . اسکیدن بری عفیفانه ومستقیمانه ایفای خدمت ایلیه‌رك رجال عثمانیه واهالی بیننده احراز حسن صیت ایله‌مش بولونان مرحوم مشارالیه ، قانون اساسینك تنظیمی ایچون ایلك دفعه تشکیل ایدیلن هیئته‌ده داخل بولونمق مناسبتیله عبدالحمیدك مظهر کین وغضبی اولان ذوات عالیهٔ معدوده‌دندی .

صاحب منلا اعلان مشروطیتدن صوکرا اعیان اعضالغنه ومقام مشیخت اسلامیه‌یه تعیین ایدلشدی .

مظهر پاشا

بحرسفید بوغازی محافظ سابق مظهر پاشا مرحوم ١٢٥٨ تاریخنده مقری کوینده تولد ایتمشدر . پدری چکمجه‌لر مدیری رستم افندیدر . مرحوم معلومات ابتدائیه‌یی تحصیلدنصکره ١٢٧٤ تاریخنده مهندسخانهٔ بریه داخل اولوب (١٢٧٩) ده طوپجی ملازم ثانیلکیله نشات ایتمش ومکتب مذکوره معلم تعیین اولنمشدر . ١٢٨١ ده ملازم اولملغله طوپخانه صنایع الایه داخل اولمشدر .

۱۲۹۵ ده میرالایلغه ترفیع و ۱۳۰۱ ده بحرسیاه بوغازی محافظلغنه و ۱۳۱۱ ده فریقلکله بحرسفید بوغازی محافظلغنه تعیین اولنه‌رق بوراده اون یدی سنه ایفای خدمت ایتدکدنصکره برسنه اول اختیار تقاعد ایلمشدی . مرحوم خلوق ، مستقیم وفعال برذات ایدی .

زهیر زاده احمد پاشا

بصره مبعوثی زهیر زاده احمد پاشا ، اسکیدن بری مبتلا اولدیغی سکتۀ قلبدن قورتیله‌میه‌رق بوصوک دورۀ اجتماعیه اثناسنده ارتحال دار بقا ایلمشدر .

ازمیرلیان افندی

اعلان مشروطیتی متعاقب ارمنی پطریقلکنه انتخاب اولنه‌رق براز مدت ایفای حسن خدمت ایتدکدن صکره آچیازین ارمنی قتوغیقوسلغنه تعیین اولنان ازمیرلیان افندی اخیراً آچیازین‌ده وفات ایتمشدر .

رأفت افندی

بوسنه طرفنده وفات ایدن مبعوثان عثمانیه‌دن بری‌ده منتفک مبعوثی رأفت افندی‌در . افندیٔ موی الیهک نعش مغفرت نقشی شرف‌صدور بیوریلان ارادۀ سنیه اوزرینه سلطان محمود تربه‌سنه دفن اولنمشدر .

قره‌بت افندی

نشر ایتدیکی برچوق مکتب کتابلریله معارف عثمانیه‌یه پك بیوك خدمتلر ایفا ایتمش اولان مشهور کتابجی قره‌بت افندی اخیراً مبتلا اولدیغی راحتسزلقدن قورتیله‌میه‌رق وفات ایتمشدر .

دوقتور عارف عصمت بك

مجلس مبعوثانك اعضای مقتدره‌سندن بیغا مبعوثی دوقتور عارف عصمت بك اخیراً مجلس مبعوثان قوریدورنده بغتةً وفات ایلمش و سلطان محمود تربه‌سنه دفننه ارادۀ پادشاهی صادر اولمشدر .

متوفا سیام قرالی

سیام قرالی متوفی برنجی (شولالونغورن) ۵۷ یاشنده اولوب برقاچ کون سورن برخسته‌لکدن صوکره (بانقوق) ده وفات ایتمشدر . ۱۸۶۱ ده سیام تختنه جلوس ایتمش و ۱۸۷٤ سنه‌سنده مملکتنده مشروطیت اداره تأسیس ایتمشدی . آوروپایه بری ۱۸۹۰ ده دیکری ۱۹۰۱ ده ایکی دفعه سیاحت ایتمشدی .

انقلاب عثمانیدن صوکرا ظهور ایدن وقایع

۱۰ تموز ۱۳۲٤ قانون اساسیٔ عثمانینك اعلانی

۱۲ » » قانون اساسی اعلانندن طولایی درسعادت وولایاتده اعلان شادمانی ومحافظۀ مشروطیت ایدیله‌جکنه دائر یمینلر

۱۳ » » یومی ثروت فنونك انتشاری

۱٤ » » عفو عمومی اعلانی

۱۵ » » عبدالحمید ثانینك قانون اساسی‌یه صادق قالاجغنه دائر یمین ایله‌دیکنك شیخ الاسلام طرفندن اهالی‌یه تبلیغی

۱۶ تموز ۱۳۲٤ اورمان ناظری سلیم ملحمه‌نك مع عائله فراری

۱۶ » » ضبطیه ناظری خفیه حمدینك اهالی طرفندن عزل ایتدیریلمه‌سی

۱۷ » » خفیه‌لکك الغا اولوندیغی اعلان ایدلمسی

۱۸ » » شهر داخلنده قاپالی مکتوب تعاطیسنه مساعده اعطاسی

۱۹ » » حربیه وبحریه ناظرلرینك پادشاه طرفندن انتخابی اساسنی قبول

ایتدیرمك ایچون عبدالحمید طرفندن اصدار اولنان وقانون اساسی‌یه مخالف بولنان خطهاینك باب عالیده قرائتی وبین الاهالی هیجان حصولی

۱۹ » » اتحاد وترقی جمعیتی اعضاسندن بعضلرینك سلانیكدن درسعادته ورودی

۲۰ » » کوچوك سعید پاشانك اصول مشروطیته توفیقاً قابینه‌یی تشکیلی

۲۲ » » عبدالحمید قرناسنك عزللری

۲۲ » » یدی سنه‌دنبری قاپالی اولان مطبعهٔ عامره‌نك کشادی

۲۳ » » خلقك اعتمادینه مظهر اولامیان سعید پاشا قابینه‌سنك استعفاسی

۲۳ تموز ۱۳۲٤ ارکان استبدادك حربیه نظارتنده توقیفلری

۲۳ » » خفیه فهیمك بروسه‌دن فرار ایتدیکی یکیشهرده اهالی طرفندن ازالهٔ وجودی

۲٤ » » کامل پاشانك قابینه‌یی تشکیلی

۲ آغستوس » حربیه نظارتنه تعیین ایدیلن رجب پاشانك طرابلس غربدن استانبوله ورودی واستقبال فوق‌العاده

۳ » » حربیه ناظری رجب پاشانك وفاتی

۱۰ » » ایکی بیك قدر خانه احتراقنه باعث اولان چیرچیر حریق کبیری

۱۰ » » کامل پاشانك سفرای اجنبیه‌یه ویردیکی ضیافته بلغارستان قپو کتخداسی کشوفی دعوت ایتمه‌مسندن دولایی موی الیهك استانبولی ترك ایتمه‌سی

۱۹ » » حجاز تیمور یولنك مدینه‌یه وصولی

۲۰ » » دور استبدادده اوروپاده وفات ایدن داماد محمود پاشانك بقایای عظامیله اوغلی صباح الدین بکك وصولی

۵ ایلول ۱۳۲٤ شرق شمندوفرلری عمله‌سنك غره‌وی

۹ ایلول ۱۳۲٤ شرق شمندوفر عمله‌سنك غره‌وی بهانه‌سیله مذکور شمندوفرلرك شرقی روم ایلی وبلغارستان داخلنده‌کی قسمنك بلغار حکومتی طرفندن ضبطی

۱۵ » » تقویم وقایع جریده‌سنك انتشاری

۲۱ » » بلغارستان پرنسی وشرقی روم ایلی والیسی پرنس فردیناندك طرنوه‌ده اعلان استقلال ایتمه‌سی

۲۲ » » بوسنه ـ هرسكك آوستریا طرفندن الحاقی اعلان اولنمه‌سی

۲۲ » » دور استبدادده اوروپاده نشریات وطنپرورانه‌ده بولنان احمد رضا بکك استانبوله عودتی

۲۳ » » اوروپاده چیقان شورای امت غزته‌سنك استانبولده انتشاری

۲۹ » » سلطان احمد میدانده بلغارستان استقلالی وبوسنه هرسك الحاقی علیهنده بیوك برمتینغ عقدی

۲۹ » » کریدلیلرك جزیره‌یی یونانستانه الحاق ایتدکلرینی اعلان ایلمه‌لری

۹ تشرین ثانی » روملرك باب عالی اوکنده اجتماع ایده‌رك استانبول انتخاباتنده تذکرهٔ عثمانیه صورلاماسی کبی غریب ادعالره قیاملری

۱۹ » » خفیه اسماعیل ماهر پاشانك بر شخص مجهول طرفندن قتلی

۲۸ » » استانبول مبعوثلرینك انتخابی

۳ کانون اول » هیئت اعیان اعضالغنه تعیین ایدیلن ذواتك اعلانی

٤ » » مجلس مبعوثان عثمانینك یوز بر پاره طوپ انداختیله رسم کشادی

۱٤ » » مجلس مبعوثان ریاستنه استانبول مبعوثی احمد رضا بکك وریاست وکالت اولاسنه ادرنه مبعوثی طلعت بکك و وکالت ثانیه‌یه ازمیر مبعوثی آریستیدی پاشانك انتخابی

١٥	كانون اول	١٣٢٤	ايتاليانك جنوبنده وسجليا ده زلزلهٔ مدهشه
١٨	»	»	عبدالحميد طرفندن ييلديزده مبعوثان شرفنه ضيافت ويرلمه سى
٢٧	»	»	كريدك يونانه الحاق عليهنده سلطان احمد ميداننده بيوك بر ميتينغ عقدى
٣١	»	»	صدراعظم كامل پاشانك بياننامه سنك مجلس مبعوثانده قرائتى
٢٨	كانون ثانى	»	كامل پاشانك حربيه ناظرى على رضا پاشا ايله بحريه ناظرى عارف حكمت پاشايى عزل وتبديل ايتمسى
٢٩	»	»	كامل پاشانك بو حركتى مشروطيته مغاير عد ايديله رك مجلس مبعوثانده هيجان وقوعى
٣٠،٣١	»		كامل پاشانك رفقاسنك چوغنك استعفاسيله بحران وكلا وقوعى
٣١	»	»	مجلس مبعوثانك براى استيضاح دعوتنه اجابت ايتمه ين كامل پاشا حقنده مجلس مبعوثانده عدم اعتماد رأيى اعطاسى
١	شباط	»	حسين حلمى پاشانك رياستى آلتنده بر قابينه تشكيلى وخط همايون قرائتى
٢٦	»	»	مجلس مبعوثان واعيانك مدت اجتماعيه سنك ١٣٢٥ حزيرانى غايه سنه قدر تمديدى حقنده خط همايون قرائتى
٧	مارت	١٣٢٥	فخر آتى انجمن ادبيسنك تشكلى
٢١	»	»	كامل پاشانك كچن سنه كى بادئ سقوطى اولان حركتنى ايضاح ايچون بياننامه سنى غزته لرله نشرى
٢١	»	»	بالاخره وولقان جمعيتى نامنى آلان اتحاد محمدى جمعيتنك يره باتانده كى مركزينك اجراى رسم كشادى وآياصوفيه ده مولد شريف قرائتى
٣١	»	»	آياصوفيه ده عسكرك عصيانى وحركت ارتجاعيه نك ابتداسى ولاذقيه مبعوثى امين ارسلان بكله عدليه ناظرى ناظم پاشانك قتلى
٣١	مارت	١٣٢٥	آطنه اغتشاشنك ظهورى
١	نيسان	»	هيئت وكلانك تبدلى وصدارتك توفيق پاشايه توديعى
١	»	»	شوراى امت وطنين مطبعه لرينك يغماسى
٢	»	»	آثار توفيق سواريسى على قبولى قبوداننك ييلديزده عبدالحميدك كوزى اوكنده قتلى
٦	نيسان	»	حركت اردوسى پيشدارلرينك كوچك چكمجه يه ورودى
٥	»	»	يومى ثروت فنونك وقايع اختلاليه اثناسنده مملكته خدمت ايچون تكرار نشرى
٧	»	»	مجلس مليتك آياستفانوسده ياط قلوبده اجتماعه باشلامسى
١٠	»	»	عبدالحميدك صوك سلاملغى
١١	»	»	حركت اردوسنك استانبوله مظفراً دخولى
١٢	»	»	استانبولده ادارهٔ عرفيه اعلانى
١٤	»	»	عبدالحميدك بافتواى شرعى خلعى وسلطان محمد خان خامس حضرتلرينك جلوسى (يوم صالى)
١٥	»	»	عبدالحميدك مع عائله سلانيكه سوقى
١٧	»	»	سلطان محمد خامس حضرتلرينك آياصوفيه يه ايلك سلاملقلرى
٢٠	»	»	حركت ارتجاعيه فاعللرندن قسم اولنك صلباً اعدامى
٢٠	»	»	موقت توفيق پاشا قابينه سنك استعفاسى
٢٣	»	»	حسين حلمى پاشا قابينه سنك تكرار تشكلى
٢٧	»	»	قلنج آلاينك اجراسى
٧	مايس	»	ذات شاهانه نك مجلس مبعوثان دائره سنى تشريفى ونطق همايون قرائتى
٩	»	»	طوله باغچه سراينده تبريك عمومى رسمنك اجراسى

١٦ مايس ١٣٢٥ حربيه و بحريه نظارتلرنده مراسم فوق العاده ايله خط همايون قرائتى

٣ حزيران » ذات شاهانه‌نك براى تنزه شيله‌يه عزيمت وعودتى

٢١ » » ذات شاهانه‌نك سليميه اوكنده لنكر اندازاولان دونماى عثمانى‌يى تشريفلريله مراسم فوق العاده اجراسى

٢٩ » » دونماى عثمانينك بحرسفيده عزيمتى

٦ تموز » دونماى عثمانى معاونت مليه جمعيتنك تشكلى

١٠ » » ذات شاهانه‌نك حريت ابديه تپه‌سنه عزيمتله آبده‌نك اساسنى وضع ورسم كچيدى تماشا ايله‌سى

١٣ » » دول حاميه‌نك كريددن عسكرلرينى چكمه‌لرى

٥ آغستوس » حانيه قلعه‌سندن يونان بايراغنك دول حاميه عساكرى طرفندن اينديرلمسى

٦ » » ذات شاهانه‌نك مكتب بحريه‌يى تشريفى وتوزيع مكافات رسمنك اجراسى

١٣ » » ذات شاهانه‌نك مكتب حربيه‌يى بالتشريف توزيع مكافات رسمنك اجراسى

١٩ » » ذات شاهانه‌نك بروسه‌يى تشريفلرى

١٤ تشرين اول » ذات شاهانه‌نك ازميتى تشريفلرى

١٥ » » دونماى عثمانينك بحر سفيددن عودتله حضور شاهانه‌ده رسم كچيد اجرا ايدرك بشكطاش اوكنده لنكر انداز اولماسى

١٩ » » درسعادتده ايلك دفعه اولەرق اخذ عسكر فرمانى قرائتى

٢٢ » » حيدر پاشا استاسيونك رسم كشادى

١ تشرين ثانى » مجلس مبعوثان عثمانينك ايكنجى دورهٔ كشادى ونطق همايون قرائتى

٨ » » ذات شاهانه‌نك بندكى تشريفلرى

٣٠ كانون اول » ابراهيم حقى پاشا قابينه‌سنك تشكلى

٥ كانون ثانى » چراغان حريق مؤسفى

٤ مارت ١٣٢٦ مدحت پاشا محاكمه‌سنك اعاده‌سيچون على حيدر مدحت بكك وكيللرى طرفندن عدليه نظارتنه استدعا ويرلمسى

٨ » » بلغار قرال وقراليچه‌سنك درسعادته مواصلتى

١٥ » » قرال فرديناندك عزيمتى

١٨ » » آرناوودلق عصيانى

١٩ » » يونانستانده اتحاد عسكرينك طاغلمسى

١٩ » » ايپك متصرفنك جرح ايدلمسى

٢١ » » صربستان قرالنك درسعادته مواصلتى

٢٧ » » صربستان قرالنك عزيمتى

١٧ نيسان » چتانيك كچيدينك آرناوودعاصيلرى يدندن ضبطى

٢٠ » » مجارستان سياحيننك شهرمزى زيارتى

٢٤ » » قرال ادواردك وفاتى

٣٠ » » ولى عهد يوسف عزالدين افنديك لوندره‌يه متوجهاً عزيمتى

٢ مايس » ذات شاهانه‌نك خرقهٔ شريفى زيارتى

٤ » » معارف مداليه‌سى احداثى

٥ » » هاله‌ى قويروقلى يلديزينك كره ارضدن تباعدى

٧ » » درسعادت تراموايلرينك غره‌وى

١٥ » » ماليه مكتبنك رسم كشادى

١٧ » » ذات شاهانه‌نك هركه‌يى تشريفلرى

٢١ » » احمد رضا بك طرفندن مبعوثان واعيانه بكقوز قصر همايونى بغچه‌سنده ضيافت كشيده‌سى

٣٠ » » سعيد پاشا طرفندن اعيان ومبعوثانه توقاتليانده ضيافت كشيده‌سى

٣٠ » » روماينا واپورينك پيره‌ده روم باليه‌ريلرى رفندن دوچار تجاوز اولماسى

٣١ » » يوسف عزالدين افنديك عودتى

١ حزيران حسن قلعه فيضى

٣ » » يونانه بويقوتاژ اعلانى

١٥ حزیران ١٣٢٦ مجلس مبعوثانك ایكنجی دوره‌سنك ختامی
٢٥ » » جمعیت خفیه‌نك كشفی
٢٨ » » استانبولده اومنیبوس ایشله‌مسی
٦ تموز » سینوب مبعوثی رضا نوربكك توقیفی
١٠ » » بحری رسم تجدید اجراسی
١٦ » » معاونت ملیه‌نك مواصلتی
١٦ » ارضروم مبعوثی پاصدیرمه‌جیان افندینك روسیه‌ده توقیفی
٢٢ » » ثروت فنونك بیكنجی نسخه‌سنك انتشاری
٢٢ » » حوران عصیانی
٢ اغستوس » پاصدیرمه‌جیان افندینك روسیه‌ده تخلیهٔ سبیلی
٥ » » بروكسل سرگیسنك احتراقی
١٥ » » موده قایق یاریشی
٢١ » » باربا روس زرهلیسنك مواصلتی
١ ایلول » قنار پطریقخانه‌سی مجلس ملیسنك اجتماعدن منعی
١ » » بولغارستان قابینه‌سنك استعفاسی
١ » » دوائر وزنه‌لرینك مالیه‌یه نقلی
٦ » » درسعادتده قولرا ظهوری
٢٠ » » پورتكیز اختلالی
٢٢ » » پورتكیزده جمهوریت اعلانی
٢٦ » » بویوك مانوره‌لره مباشرت اولنمسی
٢٩ » » یونانستانده دراغومیسك استعفاسی
٢٩ » » فرانسه‌ده عمومی شمندوفرلر غره‌وی
٢ تشرین اول ونیزه‌لوسك یونان قابینه‌سنی تشكیلی
١٣ » » ذات شاهانه‌نك ادرنه‌یه حركتی
٢١ » » موسیو بریانك فرانسه قابینه‌سی تشكیلی
٢١ » » ذات شاهانه‌نك استانبوله عودتی

١ تشرین ثانی ١٣٢٦ مجلس مبعوثانك اوچنجی دوره‌سنك كشادی
٧ » » قونت لئون تولستویك وفاتی
١١ » » مكسیقا اختلالی
١١ » » بره‌زیلیا اختلالی
٢٠ » » قابینه‌نك مجلس مبعوثانده بیاننامه‌سنی قرائتی
٢٧ » » حقی پاشا قابینه‌سنك اعتماده مظهریتی
٢٣ كانون اول تركستانده حركت ارض وقوعی
٢٦ » » انجمن دانش طبینك ایلك اجتماعی
٢٦ » » امیر عالك بخارا امارتنه قعودی
١ كانون ثانی قولرانك ختامی
٥ » » یمن عصیانی
٢١ » » ایاستفانوس قربنده ترن مصادمه‌سی
٢٤ » » باب عالی حریق اسف انگیزی
٥ شباط » یمن قوماندانی عزت پاشانك حمیدیه قرووازوریله یمنه عزیمتی
١٢ » » یمنده موفقیات عسكریه
١٤ » » فرانسه‌ده بریان قابینه‌سنك استعفاسی.
١٧ » » فرانسه‌ده مونیس قابینه‌سنك تشكلی
١٨ » » ایرانده سپهدار قابینه‌سنك تشكلی
١٨ » » حدیده ـ صنعا شمندوفرینك وضع اساسی
١٩ » » روس عساكرینك قزوینی تخلیه‌سی
٢٣ » » سیرادوار غره‌یك عوام قماره‌سنده بغداد خطنه دائر بیاناتده بولونماسی
٢٥ » » شیخ سنوسی‌نك فرانسزلر طرفندن قتلنك شیوعی
٢٧ » » مكتب حربیه‌نك ٧٥ نجی سنهٔ دوریه‌سی مراسمی
[بو سنه اثناسنده دوائر رسمیه‌ده زوالی ساعت استعمالنه باشلانمشدر .]

سالنامهٔ ثروت فنونك ایكنجی سنه‌سنك صوكی

(سالنامهٔ ثروت فنون) لك فهرستی

٣ افاده
٤ هجرت نبویه‌دن مقدم وقوعات مشهورهٔ عالم
٥ هجرتدن انقلاب عثمانی‌یه قدر وقایع مشهوره
١٦ بر سنه‌لك تقویم وایضاحات مواسم
٢٧ ملوك اسلامیه
٣٦ هیئت اعیان
٣٧ مجلس مبعوثان اعضاسی
٤٢ دول اجنبیه نزدنده‌كی عثمانلی سفراسی
٤٢ درسعادتده‌كی اجنبی سفراسی
٤٣ مابین اركانی
٤٣ دول موجوده حكمدارلری حقنده معلومات
٤٩ سالنامهٔ ثروت فنونك معلومات متنوعه قسمی
٥٣ عثمانلی دمیر یوللری
٦١ پوسته وتلغراف تعرفه‌لری
٦٤ مقیاسات
٦٩ سنه‌لرك بر برینه تحویلی
٧٠ بزده غزته‌لر
٧١ جرائم ایستاتستیقی
٧٢ دجله نهرینك دوكدیكی صو مقداری
٧٣ مسكوكات حقنده معلومات مفصله
٩١ سالنامهٔ ثروت فنون طبیی
(٩١ نجی صحیفه‌دن ١٠٧ نجی صحیفه‌یه قدر حروف هجا ترتیبیله امراض متنوعه وتداویلری)
١٠٨ بر سنه‌لك شئون ومعلومات مدنیه
١٠٨ عثمانلی موزه‌سی وتاریخچه‌سی
١٢٤ دوقتور مچنیقوف ودوایه‌نك نظریاتی
١٢٧ حدود بوینده عسكر مزاری
١٢٨ هاله‌ی قویروقلی یلدیزی
١٣١ نیویورقده بویوك بر قله
١٣٢ اولمپیك واپوری
١٣٤ معارف نشانی نظامنامه‌سی
١٣٦ فاسده عثمانلی ضابطلری
١٣٨ بروكسل سرگیسنده حریق
١٤٣ یكی انكلتره قرالی بشنجی ژورژ
١٤٤ فرنكیه دوا
١٤٧ آلمانیاده موجود نقود
١٤٩ آووقاتلق مسلككك یوزنجی سنهٔ احداثی
١٥٠ اوروپاده نفوس وفرانسزلرك فریادی
١٥٣ عرب شهر قدیمی
١٥٨ انكلتره‌ده انتخابات جدیده
١٦٦ سفائن جدیدهٔ حربیه
١٦٦ انكلتره قرالی بشنجی ژورژ ایلك پارلامنتوسنی كشاد ایتدی
١٦٧ یكی برملك تولدی
١٦٨ پورتكیز اختلالی وایكنجی مانوئل
١٧١ یكی پورتكیز رجال حكومتی
١٧٢ پورتكیز اختلالی حقنده اوزمان آلنان تلغرافنامه‌لر وتفصیلات
١٧٥ پارس لیمان اولاجق
١٧٦ لوندره‌ده بر آنارشیست فاجعه‌سی
١٨٤ اوروپا ایله آمریقا آراسنده بالون ایله
١٨٤ بر لوحهٔ سفالت
١٨٦ پیه‌ر لوتی
١٨٨ قورت دره‌لی ، انكلیز اوردوسی
١٩٢ بر اسلام عالمك تأیید خاطره‌سی
١٩٢ بر مؤسسهٔ علمیه‌نك احیاسی
١٩٣ كلیسالر اتحادی
١٩٤ انجمن دانش ، چینده توركجه غزته
١٩٥ بره‌زیلیا بحریه‌سنده بر عصیان
١٩٨ آمریقالی قارنه‌جینك یكی بر مؤسسه‌سی
١٩٨ اتفاق مثلثك تاریخی
١٩٩ هندستان خط كبیری
٢٠٠ ژاپون هیئت سفریه‌سی ، چینده قارتال آوی
٢٠١ شمندوفر قضاسی

٢٠٢ باب عالی حریقی
٢٠٢ اون اوچنجی قرن هجریده باب عالی حریقلری
٢٠٤ ژاپونیاده آثار شیستلر
٢٠٦ پروفسور برانلی ، شرشه‌لده آپوللون هیکلی
٢٠٦ آستراقان مملکتنده
٢٠٧ ایکی فتوای عالی
٢١٠ روسیه‌ده‌کی اهالیٔ اسلامیه
٢١١ روسیه مجلس مبعوثاننده مهم بر نطق
٢١٣ روسیه‌ده تدریسات ابتدائیه قانون لایحه‌سی
٢١٣ قرال قامهامیا وقریم محاربه‌سی
٢١٤ سوریه‌یه موسوی مهاجرتی
٢١٥ سیونیزم
٢١٦ آمریقایه هجرت. بر تورك محبنك وفاتی
٢١٧ مجلس مبعوثان اعضاسنك سجل ورقه‌لری
٢١٨ محیط المعارف هیئتی
٢٢١ قول آغالقدن متقاعد نیازی بك
٢٢٤ اعلان مشروطیتدن بری تشکل ایدن آنونیم شرکتلری
٢٢٥ بخارا امیری
٢٢٦ ژاپونیالیلرك شهدامز حقنده‌کی تقدیساتی
٢٢٦ دنیانك اك بیوك لیمانی، بولغارستانك نفوسی
٢٢٧ سال مالی

٢٤٦ سال ادبی

٢٤٧ ثروت فنونك بیکنجی نومروسی
٢٥٠ ژان موره‌آس
٢٥١ بیورنستیه‌رن بیورنسون
٢٥٢ ماوق تووه‌ین
٢٥٣ ویقونت مه‌لحیوردووو که ، احمد صمیم
٢٥٤ اوژه‌ن بریبو، آلبه‌ر واندال
٢٥٥ تولستوی
٢٥٦ احمد شعیب ، هانری دووره‌نیه
٢٥٧ جه‌نرال لانغلوا، هانری روژون
٢٥٧ ده‌نی قوشه‌ن
٢٥٨ وطن شرقیلری
٢٦٠ سال عسکری

٢٦٢ بالقان حکومتلرینك حربیه بودجه‌لری
٢٦٨ سال بحری، یکی زرهلیلرمز وسائره

٢٧٩ سال سیاسی

٢٩٧ مقدمه ومناسبات خارجیه‌مز
٢٨١ بالقان حکومتلریله مناسباتمز
٢٨١ بولغارستان ایله
٢٨٦ صربستان ایله
٢٨٧ یونانستان ایله
٢٨٩ رومانیا ایله
٢٩٠ قره‌طاغ ایله
٢٩١ دول معظمه ایله مناسباتمز، روسیه ایله
٢٩٢ آوستریا ایله
٢٩٣ آلمانیا ایله ، ایتالیا ایله
٢٩٤ فرانسه ایله
٢٩٨ انکلتره ایله
٢٩٩ کرید مسئله‌سی
٣٠١ امور داخلیه‌مز
٣٠٦ آرناوودلق
٣٠٨ آرناوود حروفی
٣٠٨ روم ایلیده سلاحلرك طوپلانمه‌سی
٣٠٩ مهاجرت
٣١٠ روم - بولغار ائتلافی ، اتحاد عناصر
٣١٠ ملل غیر مسلمه‌دن اخذ عسکر
٣١٠ ولایات شرقیه‌ده اراضی مسئله‌سی
٣١١ پطریقخانه وکلیسالر قانونی
٣١١ کومروك رسم منضمی
٣١٢ سیاحت پادشاهی
٣١٢ قوله‌را ، چانیرجه‌لی، جمعیت خفیه مسئله‌سی
٣١٣ حوران حادثه‌سی، کرك وقوعاتی، یمن احوالی
٣١٤ ارض فلسطین وسیونیزم
٣١٥ مجلس مبعوثانمز
٣١٦ مسائل دنیویه، آوروپاده
٣١٨ آسیاده، ایران، آمریقاده
٣١٩ بین الملل صلح هیئتی اعضالری
٣٢٠ ١٣٢٦ سنه‌سنده هیئت وکلامز
٣٢١ وفیات مشاهیر عثمانیه واجنبیه

٣٣١ انقلابدن صوکراکی وقایع

علاوه صورتنده ، ١٣٢٥ — ١٣٢٦ سنهٔ اجتماعیه‌سنده مجلس مبعوثاندن چیقان قانونلر

سالنامهٔ ثروت فنونك علاوه قسمی

مجلس مبعوثان واعیانك ایكنجی، ١٣٢٥—١٣٢٦ سنهٔ اجتماعیه‌سنده تدقیق وقبول اولونارق،
مرعیت احكامنه ارادهٔ سنیهٔ پادشاهی صادر اولان

عثمانلی قانونلری

مجلس عموميجه ١٣٢٥ - ١٣٢٦ اجتماعى ظرفنده قبول و تصديق ايديلوب مرعيت احكامنه بالاستيذان ارادهٔ سنيهٔ جناب پادشاهى شرفتعلق بيورلمش اولان قوانين

آطنه ولايتنه مخصوص اولمق اوزره اولجه موقع اجرايه وضع اولنان تصفيهٔ معاملات تجاريه قانون موقتى ذيلى

مادهٔ مذيله

اشبو قانونك برنجى مادهسنده معين اولان مدت مراجعت درت ماهه ابلاغ اولنمشدر .

٣٠ ذالحجه سنه ١٣٢٧ و ٣٠ كانون اول سنه ١٣٢٥

آطنه حادثهٔ زائلهسنده اموال واملاكى ضايع ومحترق اولان اصحاب املاك واراضىيه بر دفعهيه مخصوص اولمق وايكى سنه ظرفنده مراجعت ايدنلره منحصر قالمق اوزره مجاناً سند خاقانى اعطاسنه دائر مادهٔ قانونيه

آطنه وحلب ولايتلرنده وقايع مؤسفهيه آز چوق معروض اولان اصحاب املاك واراضىيه اشبو قانونك نشرندن اعتباراً ايكى سنه ظرفنده مراجعت ايتدكلرى تقديرده حق تصرفلرى ثابت اولمق شرطيله بردفعهيه مخصوص اولمق اوزره مجاناً سند خاقانى اعطا اولنور .

٢٦ محرم سنه ١٣٢٨ و ٢٥ كانون ثانى سنه ١٣٢٥

دائرهٔ صدارت ايله داخليه نظارت جايلهسنه عائد بعض مخصصاتك عدم كفايتى حسبيله سنه نهايتنه قدر صرفنه لزوم كوريلن بش مليون يكرمى درت بيك بش يوز غروشك متعلق اولديغى فصل ومادهلره ضم وعلاوهسى حقنده مادهٔ قانونيه

يكون	غروش	فصل	ماده		
	١٧,٠٠٠	٢	١	قرطاسيه	صدارت
	٧,٥٠٠	٢	٥	متفرقه	
٢٤,٥٠٠					

داخليه	مركز خرجراهى	۱	۳	۵۰,۰۰۰
	ولايات خرجراهى	۳	٦	۲۰۰,۰۰۰
	مصارف متفرقه	۱۰	٦	۵۰,۰۰۰
	حبسخانه‌لر اعاشه‌سى	۲	۸	۲,۸۰۰,۰۰۰
	مجرمين سوقيه‌سى	۱	۹	۳۰۰,۰۰۰
	بيكس محبوسين معالجه بهاسى	۲	۹	۱۰۰,۰۰۰
	مهاجرين مصارف اسكانيه‌سى	۰	۱۳	۱,۵۰۰,۰۰۰
				۵,۰۰۰,۰۰۰
				۵,۰۲٤,۵۰۰

دائرهٔ صدارت ايله داخليه نظارتنه عائد بعض مخصصاتك عدم كفايه‌سى حسبيله سنه نهايتنه قدر علاوةً صرفنه لزوم كوريلان بش ميليون يكرمى درت بيك بش يوز غروشك بالاده محرر مفرداتى وجهله عائد اولديغى فصل ومادّه‌لره ضم علاوه‌سى ايچون ماليه نظارتنه مأذونيت اعطا قلنمشدر .

۲ صفر سنه ۱۳۲۸ و ۳۰ كانون ثانى سنه ۱۳۲۵

عثمانلى دونانمه‌سنك محتاج اولديغى درت طورپيدو مخربنك اعانه جمعيتنجه تداركنه خزينهٔ ماليه‌جه كفالت ايدلمسى حقنده مادهٔ قانونيه

دونانمای عثمانى جمعيتى طرفندن اشترا ايديله‌جك اولان درت طورپيدو مخربنك تأديهٔ بدلاتى ايچون ماليه نظارتجه كفالت ايدلسنه مأذونيت ويرلشدر .

۲٦ محرم سنه ۱۳۲۸ ۲۵ كانون ثانى سنه ۱۳۲۵

اوچ يوز يكرمى ايكى سنه‌سنده داخل سلك عسكرى اولان افرادك ترخيصى ايچون مقتضى مبالغك دائرهٔ حربيه تخصيصاتنه علاوةً صرفى حقنده مادهٔ قانونيه

اوچ يوز يكرمى ايكى دخوللى افراد عثمانيه‌نك ترخيصلرى اجرا واوچ يوز يكرمى درت سنه‌سى تموزندن اول متداخل معاشلريله حين ترخيصده وقوع بوله‌جق مصرفلرى اعطا اولنمق اوزره اون يدى ميليون ايكى يوز اون بيك يدى يوز طقسان اوچ غروشك ومجدداً سلاح التنه النه‌جق افرادك مصارف سوقيه‌سى ايچون ده اوچ ميليون غروشك حربيه نظارتنك اوچ يوز يكرمى بش سنه‌سى تخصيصاتنه علاوةً صرفنه ماليه ناظرى مأذوندر .

۲ صفر سنه ۱۳۲۸ و ۳۰ كانون ثانى سنه ۱۳۲۵

حلب ولایتی داخلنده کسبده محترق مبانینك اکمال تعمیرات وانشاآتی ومحتاجینك اسکان واعاشه‌سی ایچون صرفنه لزوم کوستریلن مبالغ حقنده مادهٔ قانونیه

کسبده محترق اولان مبانینك اکمال تعمیرات وانشاآتی ومحتاجینك اسکان واعاشه‌لری ایچون ۱۳۲۵ سنه‌سی بودجه‌سنه ضمیمةً التی یوز یکرمی بیك غروشك صرفنه مالیه ناظری مأذوندر .

۱۲ صفر سنه ۳۲۸ و ۹ شباط سنه ۳۲۵

بحریه فوق‌العاده بودجه قانونی

ماده ۱ قوهٔ بحریه ایچون فوق‌العاده اوله‌رق اون سنه‌مدتله سنوی بش یوز بیك لیرا تخصیص ایدلمشدر.
ماده ۲ اشبو مبلغ حکومتجه معین پروغرام دائره‌سنده صرف ایدیله‌جکدر .
ماده ۳ خزینهٔ مالیه بو پروغرام داخلنده اولمق اوزره دونمای عثمانی قومیسیونی طرفندن وقوع بوله‌جق مبایعاته کفالت ایده‌بیله‌جکدر .
ماده ٤ بوصورتله وقوع بوله‌جق مبایعات اون سنه‌لك مخصصات یکونندن تنزیل ایدیله‌جکدر .
ماده ٥ اشبو قانونك اجرای احکامنه بحریه ومالیه ناظرلری مأموردر.

۱۸ صفر سنه ۳۲۸ و ۱۵ شباط سنه ۳۲۵

شهر امانتنجه عقدی مقرر اولان استقراضه دائر قانون

ماده ۱ شهر امانتی برمیلیون لیرا رأس‌المال اعتباریلك براستقراض عقدینه مأذوندر .
ماده ۲ خلیج کوپرولری وارداتی بیك اوچ یوز یکرمی التی سنه‌سی مارتندن اعتباراً شهر امانتنه ترك ایدیله‌جك وکوپرونك تجدیداً انشاسی ایچون خزینه‌جه دویچه بانقدن مقسطاً استقراض ایدیلان ایکی یوز اوتوز یدی بیك لیرا ایله ایشلیه‌جك اولان فائضی شهر امانتی طرفندن اشبو برمیلیون یوزبیك لیرلق استقراض حاصلندن تسویه اولنه‌جقدر .

ماده ۳ شهر امانتی برملیون یوزبیك لیرالق استقراض ایچون خلیج کوپرولری مروریه رسمی وپاشا باغچه غاز دپولری حاصلاتنی قارشولق کوستره‌جکدر .
ماده ٤ اشبواستقراضك قوپون وتحویلاتی بدلندن هیچ برکونه تنزیلات وتنقیحات اجرا ایدلمیه‌جکدر. کرك تحویلات وکرك قوپونلر ممالك عثمانیه‌ده حالاً واستقبالاً هرنوع رسم وویرکو وتمغادن معاف اوله‌جقدر.
ماده ٥ مالیه نظارتی استقراضك اطفاسنه قدر مرتبات سنویه‌سنك تأدیه‌سنه کفالت ایتمکه مأذوندر.
ماده ٦ شهرامانتی استقراضدن حاصل اوله‌جق مبالغی داخلیه ونافعه نظارتلرنجه مصدق برپروغرام دائره‌سنده صرف ایده‌بیله‌جکدر .
ماده ۷ اشبو قانونك اجرای احکامنه داخلیه ومالیه ونافعه نظارتلری مأموردر .

۲۷ صفر سنه ۱۳۲۸ و ۲۵ شباط سنه ۱۳۲۵

١٣٢٦ سنه‌سی مارت ونیسان آیلرینه مخصوص موقت بودجه قانونی

ماده ١ بیك اوچیوز یکرمی آلتی سنه‌سی مارت ونیسان آیلرنده خدمات عمومیهٔ دولتك ایفاسنه مخصوص اولق اوزره دوائر نامنه سنهٔ مذکوره موازنهٔ عمومیهٔ مالیه‌سنه محسوباً بش‌یوز اللی درت میلیون بش‌یوز آلتمش اوچ بیك بش‌یوز یکرمی یدی غروش تخصیصات موقته کشاد اولنمشدر .
شوقدرکه ١٣٢٦ سنه‌سی موازنهٔ عمومیه قانوننك مصارف اوزرینه وقوع بوله‌جق ضمایم و تنزیلات حقنده‌کی احکامی اشبو آیلر مصارفنه‌ده شامل اوله‌جقدر .
ماده ٢ الحالة هذه جبایت ایدلمکده بولنان رسوم وتکالیفك بیك اوچیوز یکرمی آلتی سنه‌سی مارت ونیسان آیلری ظرفنده قوانین ونظامات واصول موضوعه‌سنه توفیقاً استیفاسنه دوام اولنه‌جقدر .
ماده ٣ اشبو قانونك اجرای احکامنه مالیه ناظری مأموردر .

مالیه ناظری	صدر اعظم
جاوید	ابراهیم حقی

اوقاف همایون نظارتنك ١٣٢٦ سنه‌سی مارت ونیسان آیلری موقت بودجه قانونی

ماده ١ بیك اوچیوز یکرمی التی سنه‌سی مارت ونیسان آیلرنده اوقاف نظارتی خدمات عمومیه‌سنك تأمین ایفاسی ایچون مفرداتی مربوط دفترده مندرج اولان یدی میلیون طقوز یوز یتمش طقوز بیك ایکی یوز یکرمی طقوز غروش تخصیصات کشاد ایدلشدر .
ماده ٢ قوانین ونظامات واصول موضوعه‌سنه توفیقاً نظارتجه جبایت اولنان واردات اوچیوز یکرمی آلتی سنه‌سی مارت ونیسان آیلرنده استیفا اولنه‌جقدر .
ماده ٣ اشبو قانونك اجرای احکامنه اوقاف نظارتی مأموردر .

اوقاف ناظری	صدر اعظم
حیدر	ابراهیم حقی

مکاتب اعدادیه نهاری طلبه‌سیله مکاتب عالیه طلبه‌سندن فقر وضرورتلری متحقق اولانلرك اجرتدن استثناسنه دائر مادهٔ قانونیه

مکاتب اعدادیه نهاری طلبه‌سیله مکاتب عالیه طلبه‌سندن فقر وضرورتی مجالس اداره ومعارف مأمورلرنجه مصدق اولانلر اجرت مقرره‌دن مستثنادر .

٥ ربیع‌الاول سنه ١٣٢٨ و ٤ مارت سنه ١٣٢٦

معارف عمومیه ناظری	صدراعظم
امرالله	ابراهیم حقی

اورمان ومعادن وزراعت نظارتنك بيك اوچيوز يكرمی بش سنه‌سی مصارف بودجه‌سنك سكزنجی فصلندن تصرف اولنان مبالغك مذكور موازنه‌نك طقوزنجی فصلنه نقلی حقنده مادهٔ قانونيه

اورمان ومعادن وزراعت نظارتنك ١٣٢٥ سنه‌سی مصارف بودجه‌سنك سكزنجی فصلنك برنجی ماده‌سندن اون بش بيك يدی‌يوز قرق ايكی ، ايكنجی ماده‌سندن درت بيك يدی يوز آلتمش ، اوچنجی ماده‌سندن قرق طقوز بيك يدی‌يوز ، دردنجی ماده‌سندن اللی سكز بيك ، بشنجی ماده‌سندن بيك ايكی يوز ، سكزنجی ماده‌سندن يوز قرق بربيك بش‌يوز قرق ، طقوزنجی ماده‌سندن اوچ بيك التی يوز ، اوننجی ماده‌سندن التمش التی‌بيك ، اون ايكنجی ماده‌سندن يوزاللی يدی‌بيك اللی ، اون بشنجی‌ماده‌سندن اون‌بش بيك التی يوز غروشكه جمعاً بش‌يوز اون اوچ بيك يوزطقسان ايكی غروش ايدر بوندن‌تخصيصاته نقصان كلن طقوزنجی فصلك ايكنجی ماده‌سنه سكزبيك يوز طقسان ايكی ، اوچنجی ماده‌سنه اوچ يوز اللی بيك ، اون ايكنجی ماده‌سنه اون بيك ايكی‌يوز ويكرمی التنجی ماده‌سنه يوزقرق درت بيك سكزيوز غروشك نقلنه اورمان ومعادن وزراعت نظارتيله ماليه نظارتی مأذوندر .

ماليه ناظری	صدر اعظم
جاويد	ابراهيم حقی

تجارت محكمه‌لرينه اعضای موقته‌نك عدم دوامی حالنده هيئت دائمه ايله رؤيت دعوی اولنمسنه دائر ذيل قانون تجارتك سكزنجی ماده‌سنه تذييل ايديلن مادهٔ قانونيه

تجارت محكمه‌لرنده بررئيس ايكی اعضادن مركب اولان هيئت دائمه ايله رؤيت دعوی اولنور . استينافاً رؤيت دعوی حالنده بدايت محكمه‌سنك ديكر دائره‌سندن التحاق ايدن ايكی اعضا ايله هيئت اكمال اولنور .

١ ربيع‌الاخر سنه ١٣٢٨ و٢٩ مارت سنه ١٣٢٦

عدليه ناظری	صدر اعظم
نجم‌الدين	ابراهيم حقی

ايشی چوق اولان قضا بدايت محاكمنده درت اعضای منتخبه استخدامی حقنده تشكيلات عدليه قانوننه تذييل ايديلن مادهٔ قانونيه

ايشی چوق اولان قضا بدايت محكمه‌لری ايكی دائره‌يه تقسيم ايديله‌رك اعضانك عددی اكا كوره درده ابلاغ ايديلور .

١ ربيع‌الاخر سنه ١٣٢٨ و ٢٩ مارت سنه ١٣٢٦

عدليه ناظری	صدر اعظم
نجم‌الدين	ابراهيم حقی

حجاز تیمور یولی مبدأنك شامه نقلی ایچون استملاکنه لزوم کوریلان عتیق قشله‌لرك بدل استملاکی اوله‌رق بودجه‌ده مخصص ایکی میلیون غروشك حجاز تیمور یولی مدیریت عمومیه‌سنك اوچیوز یکرمی بش سنه‌سی موازنه‌سنه داخل بولنان اکمال نواقص فصلنك غیر ازصرف متباقیسندن تسویه‌سنه دائر مواد قانونیه

حجاز تیمور یولی اداره‌سنجه تیموریولی مبدأنك شامه نقلی وباپیله‌جق استاسیون واشیای تجاریه انبارلری ایچون استملاکنه لزوم کوریلوب محلنجه دردست مزایده بولنان عتیق عسکری قشله‌لرینك بدل استملاکی اولق اوزره ایکی میلیون غروشك ادارۀ مذکوره موازنه‌سنك التنجی اکمال نواقص مصرفی فصلندن سکزنجی مصارف فوق‌العاده فصلنه نقل ایدلك اوزره مالیه نظارتنه مأذونیت اعطا قلنمشدر .

٧ ربیع‌الاول سنه ١٣٢٨ و ٦ مارت سنه ١٣٢٦

صدر اعظم	مالیه ناظری
ابراهیم حقی	جاوید

اوچیوز یکرمی بش سنه‌سنده حلقه‌لی وسلانیك وبروسه زراعت مکتبلرینه دوام ایدن طلبه‌دن اجرت اوله‌رق النان مبالغ ایله بونلره وقوع بولان صرفیاتك داخل موازنه ایدلمسنه دائر قانون

ماده ١ بیك اوچیوز یکرمی بش سنه‌سی ظرفنده حلقه‌لی ، سلانیك وبروسه زراعت مکتبلرینه مداوم اجرتلی طلبه‌دن آلنه‌جق قرق بر بیك قرق بر غروش سنۀ مرقومه واردات بودجه‌سنك سکزنجی قسمنك اون برنجی فصلنه دردنجی ماده اوله‌رق ضم ایدلشدر .

ماده ٢ حلقه‌لی ، بروسه وسلانیك زراعت مکتبلری اجرتلی طلبه‌لرینك مأکولات وملبوسات بدلاتندن یکرمی یدی‌بیك ایکی‌یوز قرق‌برغروشك مذکورموازنه‌نك دردنجی فصلنك‌ایکنجی ماده‌سنه‌ویدی بیك‌اوچ‌یوز سکسان‌سکز غروشنك دخی‌اوتنجی فصلنك ایکنجی ماده‌سنه علاوۀ صرفنه مأذونیت‌ویرلشدر .

١٦ ربیع‌الاول سنه١٣٢٨ و ١٥ مارت سنه ١٣٢٦

صدر اعظم	مالیه ناظری
ابراهیم حقی	جاوید

اطنه ولایتنه مخصوص تصفیۀ معاملات تجاریه قانون موقتنك طقوزنجی ماده‌سی مقامنه قائم اولان مادۀ قانونیه

قونقورداتو عقدی ممکن اوله‌مامش ویا اکثریت مطلقۀ شخصیه ومبلغیه ایله عقد اولنان قونقورداتو محکمه‌جه شایان‌قبول کورلمیوب مدیون طرفندن دخی اکثریت ثلثان مبلغی‌بی تأمین ایده‌جك برمقدارتزیید

ایدیله‌مامش اولور ایسه محکمه‌جه داینلرك حق‌مطالبه‌لرینك برسنه مدتله تأجیله وبرسنه‌نك ختامندن‌صکره ایکنجی سنه نهایتنده یوزده اون واوچنجی سنه نهایتنده یوزده اون‌بش ودردنجی سنه نهایتنده یوزده یکرمی وبشنجی سنه نهایتنده یوزده یکرمی بش والتنجی سنه نهایتنده دخی متباقی یوزده اوتوز تأدیه‌سیله دینك تماماً تسویه‌سنه حکم ایده‌رك معامله تصفیه‌یه نهایت ویرر . آنجق هرسنه نهایتنده تسویه‌سی مقرر اولان مقداری تسویه ایتمیان تاجر اشبو مساعدهٔ مخصوصه‌دن مستفیداوله‌میوب اصحاب مطلوبنك مراجعتیله ویریلان تصفیه قراری رفع ایدیله‌رك حقنده قانون تجارتك احکام عمومیهٔ افلاسیه‌سی تطبیق اولنور .

ذیل

برنجی ماده‌ده معین اولان مدت مراجعتك تمدیدی حقنده‌کی ذیل اخیر اشبو مادهٔ معدله‌نك ولایت غزته‌سیله نشری تاریخندن ابتدار ایده‌جکدر .   ١٩ ربیع‌الاخر سنه ١٣٢٨ و١٦ نیسان سنه ١٣٢٦

صدر اعظم	عدلیه ناظری
ابراهیم حقی	نجم‌الدین

قبائل وعربان مخصصاتنه قارشیلق اولمق اوزره حجاز تیمور یولی بیلت اثمانته ضمیمةً تحصیل ایدلمکده اولان مبالغك بودجه‌یه ادخالی حقنده مادهٔ قانونیه

حجاز تیمور یولی اداره‌سنجه بیلت اثمانته علاوةً آلنان مبالغ ایله بوکا محسوباً قبائل ومشایخ وعربانه ویریلان تخصیصات ایله مصارف سائره‌نك مقداری .

واردات

غروش		قسم ٨	فصل ٩
٤٦٦,٤٢٥	سنه ابتداسندن ٢٠ تشرین ثانی سنه ٣٢٥ تاریخنه قدر وقوع بولان تحصیلات		
٦٠٠,٠٠٠	٢١ تشرین ثانی سنه ٣٢٥ تاریخندن سنه نهایتنه قدر وقوعی تخمین اولنان واردات		
١,٠٦٦,٤٢٥			

صرفیات

غروش	فصل	ماده	
٦٣٢,٥٨٠	٧	٢	قبائل وعربان مخصصاتی
٧,٧٨٠	٧	٣	خرج راه
١,٣٤٠	٧	٣	متفرقه
٦٤١,٧٠٠			
	٧	٣	مصارف سائره
١٢,٥٠٠			ایفای وظیفه اثناسنده عربان طرفندن قتل ایدلمش اولان مهندس فخری افندیله اجستور محمدك عائله‌لرینه ویریلن
٦٥٤,٢٠٠			
٥٠٠,٠٠٠			مجدداً تشکیل ایدلمش اولان حجاز ولایتی هجین سواری ژاندارمه‌لرینك سنهٔ حالیه مخصصاتی ایچون مدینهٔ منوره‌یه ارسال اولنان
١,١٥٤,٢٠٠			

حجاز تیمور یولنجه قبائل وعربان مخصصاتنه قارشیلق اولق اوزره بیك اثمانه ضمیمهٔ تحصیل اولنوب شمدی‌یه قدر موازنه خارجنده اخذ وصرف ایدیلان ومقدارلری بالاده محرر اولان برمیلیون التمش التی بیك درت یوز یکرمی بش غروش وارداتك اوچ یوزیکرمی بش سنه‌سی موازنه‌سنده مرقم حجاز تیمور یولی اعانه حاصلاتی میانه ادخالیله بوکا مقابل صرف ایدلش اولان برمیلیون یوز اللی درت بیك ایکی‌یوز غروشدن آلتی‌یوز اللی درت بیك ایکی‌یوز غروشنك حجاز تیمور یولی موازنه‌سنك مصرف قسمنه وبش‌یوز بیك غروشنك‌ده مجدداً تشکیل ایدلش اولان حجاز ولایتی هجین سواری بلوکنك سنهٔ حالیه مخصصاتنه جهت محسوب اولق اوزره ژاندارمه موازنه‌سنده مرقم مادهٔ مخصوصه‌سنه علاوه‌سیچون مالیه نظارتنه مأذونیت ویرلشدر .

٧ ربیع‌الاول سنه ١٣٢٨ و٦ مارت سنه ١٣٢٦

مالیه ناظری | صدر اعظم
جاوید | ابراهیم حقی

اوچ یوز یکرمی التی سنه‌سی مایس آینه مخصوص موقت بودجه قانونی

ماده ١ بیك اوچیوز یکرمی التی سنه‌سی مایس آینده خدمات عمومیهٔ دولتك ایفاسنه مخصوص اولق اوزره دوائر نامنه سنهٔ مذکوره موازنهٔ عمومیه‌سنه محسوباً ایکی‌یوز یتمش یدی میلیون یوز بربیك ایکی‌یوز اون بش غروش تخصیصات موقته کشاد اولنمشدر . شوقدرکه بیك اوچیوز یکرمی آلتی سنه‌سی موازنهٔ عمومیه قانوننك مصارف اوزرینه وقوع بوله‌جق ضمائم وتنزیلات حقنده‌کی احکامی اشبو آی مصارفنه‌ده شامل اوله‌جقدر .

ماده ٢ الحالةهذه دولتجه جبایت ایدلمکده بولنان رسوم وتکالیفك بیك اوچ یوز یکرمی التی سنه‌سی مایس آیی ظرفنده قوانین ونظامات واصول موضوعه‌سنه توفیقاً استیفاسنه دوام اولنه‌جقدر .

ماده ٣ اشبو قانونك اجرای احکامنه مالیه ناظری مأموردر .

٤ جمادی‌اولی سنه ١٣٢٨ و٣٠ نیسان سنه ١٣٢٦

مالیه ناظری | صدر اعظم
جاوید | ابراهیم حقی

بعض دوائرجه اوچ یوز یکرمی بش سنه‌سی بودجه‌سنده محرر مخصصاته نسبتله فضله تحقق ایدن مبالغك بودجه‌یه ضمی وبعضلرنده‌ده بر فصلدن دیکر فصله نقلی حقنده قانون

ماده ١ مربوط برنومرولی جدولده محرر دوائرك بیك اوچیوزیکرمی‌بش سنه‌سی بودجه‌سنده محرر مخصصاتدن فضله تحقق ایدن اللی درت میلیون درت یوزیتمش درت بیك یدی یوزآلتمش غروش تخصیصات

منضمه اولەرق بودجەلرینه علاوه اولنمشدر . شوقدرکه حربیه ، بحریه ، پوسته و تلغراف ادارەلری تخصیصات منضمەلرینی کندی بودجەلری ودیکر دائرەلر عموم بودجه داخلنده دوران ایتدیرەجکلردر .

ماده ۲ — مربوط ایکی نومرولی جدولده محرر اولدیغی اوزره ژاندارمه دائرەسنجه بعض فصللرده فضله تحقق ایدن سکز میلیون یدی یوز التمش ایکی بیك سکز یوز یتمش غروش دردنجی فصلك برنجی مادەسندن ، دفتر خاقانی بودجەسنك بعض فصللرنده فضله تحقق ایدن التمش بیك غروشده اوچنجی فصلك اوچنجی مادەسندن نقلاً ضم اولنمشدر .

ماده ۳ — البسه بدلی اولەرق ژاندارمه افرادندن بوسنه تحصیل اولنەجق اوچ میلیون اوتوز التی بیك طقوز یوز آلتمش آلتی غروش واردات بودجەسنك آلتنجی قسمنك ایکنجی فصلنه ضم ایدلشدر .

۸ ربیع‌الاخر سنه ۱۳۲۸ و ۵ نیسان سنه ۱۳۲۶

صدر اعظم	مالیه ناظری
ابراهیم حقی	جاوید

۱۳۲۵ سنەسی بودجەسنه ضمی لازم کلان

بحریه نظارتی

خلاصەسی	ماده	فصل	غروش	غروش
دونغمای عثمانینك تعمیرات مصارفی	٤	١٥	١ ٠٨٤ ٨٠٠	
خرجراه	١	٧	٧٠ ٠٠٠	
مصارف سفریه	٢	٧	٣٠ ٠٠٠	
مهمات ناریه	٤	٨	١٥٠ ٠٠٠	
مصارف منضمه « حوض قپاقلرینك تعمیری »	٣	١٣	١٥٠ ٠٠٠	
			١ ٤٣٤ ٨٠٠	١ ٤٣٤ ٨٠٠

طوپخانه

خلاصەسی	ماده	فصل	غروش	غروش
آلای سوقیاتی	١	١٢	٣٠ ٦٠٠	
اسلحه وادوات نقلیاتی	٢	١٢	٢٠ ٠٠٠	
			٥٠ ٦٠٠	٥٠ ٦٠٠

خارجیه

متفرقه واعانه ومصارف غیر ملحوظه « جلوس پادشاهی‌یی اوروپایه تبلیغه مأمور هیئتله لیوادیایه کیدن هیئت ،صرف وخرجراهی وبعض انشه‌میلترلر مخصصاتی »	٤	٣	٣٧٠ ٠٠٠	
اقچه فرقی	٣	٣	١٩٧ ٢٥٠	
سفرا خرجراهی	١	٦	١٠٢ ٧٥٠	
			٦٧٠ ٠٠٠	٦٧٠ ٠٠٠

عدلیه

مفروشات	٣	١٢	١٥٠ ٠٠٠	
خرجراه	١	١٣	٣٠٠ ٠٠٠	
			٤٥٠ ٠٠٠	٤٥٠ ٠٠٠

حجاز تیمور یولی

معاینه‌قومیسیونی مأمورینه مخصص معاش ایله برای تحصیل اوروپاده بولنان‌طلبه معاشاتنك التون‌فرقی	٦	١	١ ٥٥١	
معاینه قومیسیوننك مصارف متفرقه‌سی	١	٢	١٤٩	
تفتیش ومطالبات قلمی مدیری معاشنك التون فرقی	١	٣	٤٥٢	
خرجراه ویومیه واجرت‌مقطوعه مقدارینه التون‌فرقی	١	٤	٦٦٠	
آلات‌وادوات تلغرافیه ولوازم قرطاسیه‌وسائره‌نك التون فرقی	٢	٤	٧ ٦٤٥	
قوهٔ الکتریقیه ومعدن کموری و سائر مقدارینك التون فرقی	٣	٤	١٢٦ ٢٢٥	
مهندسلر معاشاتنك التون فرقی	٣	٥	٣٣٧ ٩٥٦	
اورمان محصولاتندن حجاز تیمور یولی ایچون استیفا اولنمقده اولان وارداتك اونده‌لق عائداتی	٢	٧	٦٩ ٤٠٠	
			٥٤٥ ٠٣٨	٥٤٥ ٠٣٨

پوسته وتلغراف

٥ متفرقه ومحروقات	۱۰	٥۰ ۰۰۰	
۳ منزلخانه‌لر اعانه‌سی	۱۱	۱ ٥۰ ۰۰۰	
٤ پوسته نقلیه‌سی	۱۱	٥۰ ۰۰۰	
۷ مصارف غیر ملحوظه	۱۰	٦۰۰ ۰۰۰	
		۲ ۲۰۰ ۰۰۰	۲ ۲۰۰ ۰۰۰

اورمان ومعادن

۱ اورمان ومعادن‌معاملات‌مدیرلری «قبول‌اولنمامشدر»	۸	.	۲ ۱۳۹
٦ اجارات ویومیه وخرجراه	۸	.	

امنیت عمومیه

۱ استانبول ولایتی پولیس مصارفاتنه	٤	۲۰۰ ۰۰۰	۲۰۰ ۰۰۰

حربیه

مرکز ۱۳ ۸٦۰ ٤۲٥	۳	٤	
اردولره ۱۰ ۲۷٦ ۳۲۷		۲٥	
۲٤ ۱۳٦ ۷٥۲			۲٤ ۱۳٦ ۷٥۲
مرکز ٥۳۹ ٤٤٤	۱	٤	
یدنجی اردویه ۱٥۰ ۰۰۰		۲٦	
٦۸۹ ٤٤٤			٦۸۹ ٤٤٤
اجزای طبیه اثمانی	٤	۲۲	۸۹٦ ۹۸۸

افراد احتیاطیه مصرفی

بشنجی اردوده سلاح آلتنه آلنان افراد احتیاطیه ۱ ٥۰۰ ۰۰۰			
یوزغاد ردیف طابوری ۱٤ ۳۹۲			
اشقیا تعقیبی ایچون جلب اولنان افراد احتیاطیه ۲۱ ۰۰۰			
۱ ٥۳٥ ۳۹۲		۱۳	۱ ٥۳٥ ۳۹۲

برنجی ایکنجی دردنجی اردولرله طرابلس غربدن یمنه سوق اولنان قوهٔ منضمه نصف معاشی			١٣	٥٠٤ ١٣٧	
بدنجی اردو ردیف قطعاتی قدیم ضابطاننك تخصیصات نقصانی			٢١	٧٧٥ ٠٠٠	
درسعادت وسلانیکده تأسیس اولنان ضابطان تعلیمگاهلری مصرفی			١٣	١ ١١١ ٠٧٦	
درسمه سوق اولنان قوهٔ عسکریه مصرفی					
معاش	٩٣٤ ٧٧٥		١٣		
حیوان یمی	١ ٣٢٠ ٥٧٩	٢	٢٢		
حیوان تجهیزاتی	١٠٩ ١٢٠	٣	٢٣		
	٢ ٣٦٤ ٤٧٤			٢ ٣٦٤ ٤٧٤	
متفرقه					
متفرقه	١٥١ ٨٩٣				
احتیاط ضابطاننك عطیه‌سی	٤٠٠ ٠٠٠				
	٥٥١ ٨٩٣	٢	٤	٥٥١ ٨٩٣	
آلتنجی اردو ردیف طابورلرینك معاش ومعیناتی			٢١	٦ ٢٣٤ ١١٤	
ارزاق اثمانی				١٠ ٠٠٠ ٠٠٠	
				٤٨ ٧٩٩ ٢٧٠	٤٨ ٧٩٩ ٢٧٠

طبیهٔ ملکیه

طبیهٔ ملکیه متفرقه‌سی	١	١٦	٣٠ ٠٠٠	
« کیمیا خانه مصرفی	٣	١٦	١٥ ٠٠٠	
« اوراق مطبوعه مصرفی	٤	١٦	٣ ٠٠٠	
« داءالکلب تداویخانه‌سی مصرفی	٥	١٦	٢٥ ٠٠٠	
« تلقیح خانه مصرفی	٦	١٦	٤٥ ٠٠٠	
			١١٨ ٠٠٠	١١٨ ٠٠٠

مالیه

مرزیفونده تبرکزاده شمس‌الدین وقفنه مربوط ایوب اغا مزرعه‌سی ثلثان بدلاتی	٢	٤١	١ ٣٠٠	
سیواسده ایل‌بزم وقفنه مربوط مزرعه ثلثان بدلاتی	٢	٤١	٣ ٦١٣	
			٤ ٩١٣	٤ ٩١٣
				٥٤ ٤٧٤ ٧٦٠

مناقله صورتیله ضم ایدیله‌جك اولان

	فصل	ماده	غروش	غروش
ژاندارمه				
مرکز تعیینات	٣	١	٦٩ ٤٩٦	
مرکز محروقات ، تنویرات ، مفروشات	٢	١	٣٢ ٤٠٠	
			١٠١ ٨٦٩	١٠١ ٨٦٩
طشره قرطاسیه	٥	٦	٢٩٩ ٧٦٧	
طشره حطب وکمور	٥	٣	١ ٢٩٧ ٥٣٠	
ادرنه ولایتی ژاندارمه الایی افرادینك ماوزر تفنکیله تسلیح اولنمسنه مبنی پلاسقه وسائر تجهیزاته صرف اولنمغله اشبو اقچه ایچون تجهیزات نامیله التنجی فصلده برمادهٔ مخصوصه احداثی لازم کلن	٦		١ ٠٠٠ ٠٠٠	
			٢ ٥٩٧ ٢٩٧	٢ ٥٩٧ ٢٩٧
بودجه‌نك حین تنظیمنده تکلیف واقع اولمیوب اخیراً مقررات تنسیقیه ایجابنجه ژاندارمه افرادی ملبوساتی اثمانی بالاخره کندیلرندن بالتدریج استحصال ایدلك اوزره دپولرجه تدارك ایدلمسی لازم کلدیکندن تنسیقات عمومیه دائره‌سنجه وقوعبولان تکلیف اوزرینه دوائر تنسیقیهٔ محلیه دپوی عمومیلرینه سرمایهٔ ابتدائیه اوله‌رق ویرلمسی لازم کلمکله مادهٔ مذکوره‌نك احداثی لازم کلن	٨	٤	٦ ٠٦٣ ٧٠٤	٦ ٠٦٣ ٧٠٤
				٨ ٧٦٢ ٨٧٠

اوچ یوز یکرمی بش سنه‌سی بودجه‌سنه ضمی لازم کلن

دفتر خاقانی

	فصل	ماده	غروش	غروش
مفروشات وتعمیرات	٢	١	١٠ ٠٠٠	
مطبوعات عمومیه	٢	٤	٥٠ ٠٠٠	
			٦٠ ٠٠٠	٦٠ ٠٠٠

مناقله صورتیله تنزیلی لازم کلان

۳ دفتر خاقانی متفرقه وظهورات فوق العاده	۳	۶۰ ۰۰۰		
ژاندارمه ایام حالیه معاشاتندن اولوب بروجه بالا فصللرده احداث اولنه‌جق ماده‌لره نقلی لازم کلان	۱	٤	۸ ۷۶۲ ۸۷۰	
			۸ ۸۲۲ ۸۷۰	۸ ۸۲۲ ۸۷۰

واردات بودجه‌سنه علاوه‌سی لازم کلان

بروجه بالا دیوبلر سرمایهٔ ابتدائیه‌سی اولان التی میلیون غروشه محسوباً اوچ یوزیکرمی بش سنه‌سی ظرفنده مقسطاً افرادن استحصالی تخمین اولان	۲	٦	۳ ۰۳٦ ۹٦٦

ازمیر قصبه آلاشهر خطنك استقراض تقسیطی اولان ایکی میلیون اوچ یوز بیك فرانقك مقابلی اوله‌رق اعطا ایدلمکده اولان اون میلیون یوز آلتمش درت بیك غروشدن اوچیوز یکرمی بش سنه‌سی مصارف بودجه‌سنه ادخال ایدلمدیکی آکلاشیلان مبالغك تخصیصات منضمه صورتنده سنهٔ مذکوره بودجه‌سنه علاوةً تسویه‌سنه دائر مادهٔ قانونیه

ازمیر ـ قصبه ـ آلاشهر خطنك استقراض تقسیطی اولان ایکی میلیون اوچ یوز بیك فرانقك مقابلی اوله‌رق اعطا ایدلمکده اولان اون میلیون یوز آلتمش درت بیك غروشدن اوچ یوز یکرمی بش سنه‌سی مصرف بودجه‌سنه ادخال ایدلمدیکی آکلاشیلان طقوز میلیون ایکی یوز اوتوز بر بیك یوز یتمش اوچ غروشك تخصیصات منضمه صورتنده سنهٔ مرقومه مصرف بودجه‌سنك دیون عمومیه بابنك سکزنجی فصلنك بشنجی ماده‌سنه علاوةً تسویه‌سنه مالیه ناظری مأذوندر .

۱ ربیع الاول سنه ۱۳۲۸ و ۲۸ شباط سنه ۱۳۲۵

مالیه ناظری — صدر اعظم
جاوید — ابراهیم حقی

ممالك عثمانیه داخلنده منتشر جرائد ورسائل موقوته پوسته اجرتلری حقنده قانون

ماده ۱ — ممالك عثمانیه داخلنده انتشار ایدن جرائد ایله رسائل موقوته پوسته انحصارندن مستثنادر.

ماده ۲ — ممالك عثمانیه داخلنده برمحلدن دیکرمحله ارسال ایدیلن جرائد ورسائل موقوته‌نك پوسته اجرتی بونلرك علاوه‌لری داخل اولدیغی حالده بهر اللی غرام وکسوری ایچون ایکی پاره اولمق اوزره تعیین اولنمشدر .

ماده ۳ — پوسته ایله نقل ایدیله‌جك غزته ورسائل موقوته پاکتلرینك حد اعظمی ثقلتی بش کیلو غرام اوله‌جقدر .

۲۹ ربیع الآخر سنه ۱۳۲۸ و ۲٦ نیسان سنه ۱۳۲٦

مالیه ناظری — صدر اعظم
جاوید — ابراهیم حقی

تنسیقات قانونی ذیلی

ماده ١ ‌ ٢٠ جمادی‌الآخره سنه ١٣٢٧ و ٢٥ حزیران‌سنه ١٣٢٥ تاریخلی قانونك اجرا وتطبیقنه متعلق بالجمله امور ومصالح منحصراً حکومت اجرائیه‌یه ترك‌ایدلمش وبناءً علیه بوبابده مجلس مبعوثانه‌معطی شکایتنامه‌لر ومتفرعاتی حکومت اجرائیه‌یه دور ایدلمشدر .

ماده ٢ ‌ تنسیقات قانوننك موقع تطبیقه وضعندن متولد وقانون مذکورك اون‌بشنجی ماده‌سنه‌موافق اولان شکایات سابقه ولاحقه ایله اشبو ذیل قانونك تطبیق واجراسندن منبعث شکایاتك تدقیق درجهٔ اولی‌ده‌هر نظارتك اولکی تنسیقات قومیسیونده‌بولنمامش اولان ارکانندن بولنمق‌اوزره برر وجوازاستخدام قراریله قادروخارجنده قالان مأموریندن منتخب اوچ ذاتدن مرکب اوله‌رق مجلس وکلا طرفندن تشکیل اولنه‌جق‌برقومیسیونه‌درجهٔ‌اخیره‌ده شورای دولت ملکیه دائره‌سنه عائددر. لدی‌الایجاب اشبو قومیسیونك تعددی جائزدر .

ماده ٣ ‌ مأمورین ومستخدمین دولتك‌صورت استخدام وترقی‌ومعزولیت وتقاعدی بعدازین نظامات مخصوصنه توفیقاً اجرا ایدیله‌جکدر .

ماده ٤ ‌ تنسیقات قانوننك بشنجی ماده‌سی موجبنجه قادروخارجنده قالانلرك وشکایات واقعه‌اوزرینه بعدالتحقیقات جائزالاستخدام اولاق اوزره قبول ایدیلنلرك معاشلرینه مأموریت سابقه‌سی معاش اصلی ومعدللرندن اقلی تجاوز ایتمامك اوزره اشبو قانونك موقع تطبیقه وضعی تاریخندن اعتباراً یوزده اللی ضم اولنمشدر. قادروخارجی مأمورین قانوناً معزولیت معاشنه‌مستحق اولدقلری‌حالده برینی ترجیحده‌مختاردرلر .

ماده ٥ ‌ تنسیقات قانوننك اوتنجی ماده‌سی موجبنجه بلامعاش وتضمینات خدمتدن اخراج اولنانلرك حقلرنده‌کی قرار سابق یاشکایتك عدم وقوعنه ویاشکایتك قانون دائره‌سنده ردینه قرار ویرلمسنه مبنی قطعیت کسب ایتمش اولدیغی وخدمتلری اون‌سنه‌یی تجاوز ایلدیکی حالده‌استدعالری اوزرینه تحقیقات‌اجراسیله فقراحتیاجلری ثابت اولدیغی تقدیرده مالیه نظارتك انهاسی ومجلس‌وکلا قراریله عائله‌لرینك تأمین‌معیشتلری ایچون کندیلرینه ووفاتلری حالنده عائله‌لرینه محتاجین ترتیبندن مقدار مناسب معاش تخصیص قلنور .

ماده ٦ ‌ تقاعد قانوننك طقوزنجی ماده‌سنه خلل کلمامك اوزره تنسیقات قانوننك تطبیق‌طولایسیله معزولیت معاشی آلانلرله بالعموم معزولین سائره‌نك اشبو ذیل قانون تاریخندن اعتباراً زمان معزولیتلری صورت مطلقه‌ده مدت تقاعده محسوب ایدیله‌جك وتنسیقات قانوننك اون برنجی ماده‌سی موجبنجه تضمینات آله‌رق اخراج اولنوبده اصولی دائره‌سنده وقوع‌بولان شکایت اوزرینه جواز استخدامنه قرار ویریلانلره قانوناً تخصیصی لازم کلن معزولیت معاشلری آلدقلری تضميناتدن تنزیل اولنه‌جقدر .

ماده ٧ ‌ ٢٠ جمادی‌الآخره سنه ١٣٢٧ و ٢٥ حزیران سنه ١٣٢٥ تاریخلی تنسیقات قانوننك بروجه بالا تعدیل اولنمیان احکامی باقیدر .

ماده ٨ ‌ اشبو قانونك تقویم وقایعله نشری تاریخندن اعتباراً استانبول ولایتی ایچون التی آی وسائر ولایات ایچون برسنه مرورندن صکره ورود ایده‌جك شکایات مسموع اولمیه‌جقدر .

ماده ٩ ‌ اشبو ذیل قانونك اجرای احکامنه هیئت وکلا مأموردر .

مجلس اعیان ومبعوثانده قبول اولنان اشبو لایحه‌نك قانونیتنه وقوانین دولته علاوه‌سنی اراده ایدرم .
٧ جمادی‌الاولی سنه ١٣٢٨ و ٣ مایس سنه ١٣٢٦

محمد رشاد

صدراعظم	شیخ‌الاسلام	اوقاف همایون ناظری	عدلیه ناظری	خارجیه ناظری	
ابراهیم حقی	حسنی	علی حیدر	نجم‌الدین	مأموراً اوروپاده	
داخلیه ناظری	حربیه ناظری	مالیه ناظری	بحریه ناظری	معارف ناظری	
طلعت	مأموراً قوصوه‌ده	جاوید	خلیل	امراه	
	تجارت ونافعه ناظری		اورمان ومعادن وزراعت ناظری		
	حلاجیان		ماوروقورداتو		

ملکیه تقاعد قانونی احکامنك مأمورین علمیه ایله ایتام وارامل حقلرنده تطبیقنه دائر مادهٔ قانونیه

مستحق تقاعد اولان بالعموم مأمورین علمیه ایله وفات ایدنلرك عائله‌لرینه علمیه تقاعد صندوغندن الیوم دستورالعمل اولان ملکیه تقاعد قانونی احکامنه توفیقاً معاش تخصیص اولنه‌جقدر. بومادهٔ قانونیه‌نك معاش تخصیص اولنمیانلره شمولی اوله‌جق و ١ ایلول سنه ١٣٢٥ تاریخندن صکره تخصیص ایدلمش اولان متقاعدین وعائله معاشلرینك نقصانی دخی بومادهٔ‌یه کوره اکمال ایدیله‌جکدر واکمال نقصان ایچون خزینهٔ مالیه‌دن ویریله‌جك اقچه یکرمی ایکی بیك لیرایی تجاوز ایتمیه‌جك ومادهٔ قانونیه‌نك حکمی دخی برسنه‌جاری اوله‌جقدر .

٢٢ ربیع‌الاخر سنه ١٣٢٨ و ١٨ نیسان سنه ١٣٢٦

مالیه ناظری	صدر اعظم
جاوید	ابراهیم حقی

پرنج زراعتى حقنده قانون

ماده ١ — احداث اولنه‌جق چلتك قطعه‌لرى اسقا اولنمق اوزره استعمال اولنه‌جق صولر تعفن ايتمامك ايچون راكد برحالده براقلميوب منتظم خرقلرله سوق وقطعه‌لردن جريان ايتديرمك وآقديريله‌جك صولر دخى هيچ بريرده تراكم ايتمامك وكچدكلرى محللرده وياخود او محللر جوارنده‌كى كوى ويا قصبه اهاليسنه عائد اراضى‌يه وچشمه‌لره وصو يوللرينه مضرت ويرميه‌جك صورتده آقديرلق ومضرت ويرديكى حالده تضمين ايتمك وشوسه‌لردن درت مترو اوزاق بولنمق شرطيله ومواد آتيه‌ده محرر شرائطله پرنج زراعتى سربستدر .

قطعات هنوز تشكل ايتميان وياخود تشكل ايدوبده اشبو قطعات خارجنده قالان يرلرده خصوصى پرنجلكلر احداث ايتمك ايستيانلرده شرائط مسروده وآتيه‌يه تابع اوله‌جقلردر .

ماده ٢ — اليوم پرنج زرع اولنان ويا زرعنه الويرشلى اولان قضا ولوا وولايتلرده بهمه‌حال زراعت اوطه‌لرى تشكيل وزراعت فن مأمورلرى تعيين ايديله‌جكدر وزراعت اوطه‌لرى محلى زراعت فن مأمورى ونافعه مهندسى ويا قوندوكتورى وچلتك زراعى ارباب وقوفندن ايكى ذات دخى داخل اولديغى حالده زراعك واقع اوله‌جق مراجعتى اوزرينه هر سنه پرنج زراعتى موسمندن ايكى آى مقدم پرنجلك اتخاذ ايديله‌جك قطعه‌لرى وصولرك وقطعاته تقسيمنى بالتعيين اعلان ايليه‌جكدر . صوخرقلرى موجود اولميان يرلرده يكيدن انا خرقلر كشادى مذكور اوطه‌لره عائد اولوب بوبابده سنهٔ آتيه‌ده لزوم كوريله‌جك مصارفى مبين كشف دفترينى ياپوب هرسنه نهايت شهر نيسان غايه‌سنه قدر زراعت نظارتنه كونده‌رجك ومصارف مذكوره زراعت بودجه‌سنه ادخال ايديله‌رك بعدالتصديق سنهٔ آتيه‌ده خرقلر وقطعات كشاد اولنه‌جقدر . بوبابده اختيار ايديلان مصارفى تأميناً دونم باشنه اصابت ايدن مصرف درت تقسيطده ودرت سنه ظرفنده چلتك زراعدن استيفا ايديله‌جكدر . انا خرقلرك تعميرى دخى زراعت اوطه‌لرى واسطه‌سيله اجرا اولنه‌جق ومصارفى اول خرقلرك صويندن استفاده ايدن پرنجلك اصحابندن استيفا ايديله‌جكدر . قطعاته اساله اولنه‌جق صويى تدارك وخرقلر كشاد ايتمك آرزوسيله بر كيمسه ويا بر شركت جانبندن مراجعت وقوع بولدقده تكليف ايده‌جكلرى شرائط زراعت اوطه‌لرنجه موافق كورلديكى تقديرده مجلس عمومىٔ ولايتك تصديقنه اقتران ايده‌جكدر . تعامل حكمنه كيرمش اولان ويا كندى اختيار ومصارفيله انا خرقلردن صو آلمق اوزره زراعت اوطه‌لرينك انضمام رأييله يكيدن كشاد ايديله‌جك خصوصى خرقلرله صولانان پرنجلكلر تكاليف نقديه‌دن معاف طوتيله‌جقلردر .

ماده ٣ — پرنجلكلر نفوسى بش يوزه قدر اولان قريه‌لرك صوك مسكنلرندن ومستقل يارېجيلقله ايشلدلكده اولوبده عادتا كوى شكلنى آلان نفوسى مقدار مذكور نسبتنده بولنان چفتلكلرك ابنيه‌سندن اعتباراً بش يوز ونفوسى بش يوزدن بيكه قدر اولان قرى وقصبات‌دن بيك وبش بيكدن يكرمى بيكه قدر اولان قصباتدن ايكى بيك ويكرمى بيكدن يوقارى اولان شهرلردن اوچ بيك مترو اوزاقده اولمق مشروطدر . آنجق من‌القديم موجود وتطهيرى غير قابل بطاقلق اولديغى زراعت اوطه‌لرى طرفندن تعيين ايديلان محللرده مسافه نظر دقته آلنميه‌جقدر . شوقدركه كوى وقصبه‌لرك رياح جاريهٔ دائمه‌سى استقامتنه كوره بلديه طبيبيله سائر محلى اطباسندن مركب هيئت صحيه‌نك ويره‌جكى راپور اوزرينه پرنجلكلرك مسافه‌لرى قضالر مجالس اداره‌سنك تنسيبى ومجالس عموميهٔ ولايتك قرارلريله نصفنه قدر تقليل ويا ضعفنه قدر تزييد ايديله‌جكدر .

بغداد بصره موصل وحواليسى كبى اولدبرو واراضينك وصولرك وضعيتنه كوره بلا قيد وشرط پرنج اكيلان محللرده سالف‌الذكر شرائطه باقلميه‌رق تعامل قديمه رعايت اولنه‌جقدر .

ماده ٤ پرنجلكلر ايچون ياپيلمش وبعدما ياپيله‌جق اولان بكجی كلبه‌لريله پرنج وضعنه وپرنج آيقلامغه مخصوص مغازه وفابريقه‌لرك مواقعی مادۀ سابقه حكمندن مستثنا اولديغی كبی قريه وقصبه وشهر خارجنده متفرق صورتده بولنان مسكن وچفتلك ابنيه‌لری دخی داخل حساب ايدليه‌جكدر .

ماده ٥ بكيدن كشاد ايدليه‌جك چلتك قطعه‌لری مياه غير مملوكه‌دن صولانديغی وصويك عموم قطعاته كفايت ايتمديكی صورتده مناوبه اصولی تطبيق اولنه‌جقدر . شوقدركه قطعاتك تقسيمی ومناوبه اصولنك تقريری زمانه دكين هرسنه زراعت اوطه‌لری طرفندن تعيين واعلان ايدليه‌جك قطعات داخلنده پرنج زراعت ايتمك آرزوسنده بولنانلرك موسم عمليات واستحضاراتدن ايكی آی اوله كلنجه‌يه قدر زراعت اوطه‌لرينه بر استدعا اعطاسيله رخصت استحصالنه مجبوردرلر . اشبو استدعانامه اصحابنك اسم وشهرتلری وپرنج تارلالرينك هانكی قريه وناحيه وقطعه داخلنده بولندقلری ووسعتلری واصحاب استدعانك تارلا صاحب ويا مستأجری اولدقلری ذكر اولنه‌جق واستدعانك ويرلديكی تاريخدن اعتباراً برماه ظرفنده مستدعی‌يه جواب ويرلديكی حالده ايشه رخصت ويرلمش نظريله باقيله‌جقدر .

ماده ٦ برنجی ماده‌نك صوك فقره‌سنده كوستريلديكی وجهله خصوصی پرنج زرع ايتمك ايستيان اصحاب اراضی بشنجی ماده موجبنجه استدعانامه ويرمكه مجبور اولمغله برابر اشبو استدعانامه‌لرينه بالاده‌كی شرائطدن ماعدا چلتكلكلر ايچون استعمال اولنه‌جق صويی نره‌دن آله‌جغنه ودخول وخروج موقعلرينه وبعدالخروج چشمه صولرينه كوی وقصبه اهاليسنك وچفتلكلرك احتياجات ضروريه‌لرندن اولان صولره وآخرك اراضيسنه بركونا مضرت ايقاع ايتميه‌جك صورتده تارلانك كرك داخلنه وكرك بعدالاستعمال خارجنه نره‌دن وكيملرك اراضيسندن نه صورتله جريان ايتديريله‌جكنه وبوكا نه وجهله صلاحيتدار اولدقلرينه وصو كچيريله‌جك اراضی متصرفلرينك رضالری منضم اولوب اولمديغنه وصويك قطعاتدن خروجندن صكره تراكم ايتميه‌رك نه صورتله جريان ايتديرلمسی تأمين ايدلمش اولديغنه دائر ايضاحات كافيه درج ايليه‌جكدر .

ماده ٧ چلتك قطعه‌لرينك قربنه قدر كتيريله‌جك اولان صولرك پره‌سنه يعنی مذكور قطعه‌لرك باشنه آقيتديرلمسی ايچون كرك حكومت وكرك زراع طرفندن ياپيله‌جق انا خرقلری ويا چلتك قطعه‌لرندن چيقه‌جق صولر ايچون آچيله‌جق مجرالرك كذركاهنده بولنان اراضی اصحابنی ارضا وممكن اولمديغی تقديرده استملاك قانونی موجبنجه معاملۀ لازمه‌يی اجرا ايلمك حكومته عائددر .

پرنجلكلرده قوللانيله‌جق صولرك پرنجلكدن صكره كچديكی محللرده ويا جوارنده‌كی كوی ويا قصبه اهاليسی ايله چفتلكلرك محتاج اولدقلری صو يوللری وچشمه‌لرك صولری اولديغی تحقق ايتديكی حالده اوكبی محللر ايچون برر چشمه بناسنه واوچشمه‌لره احتياجه كافی تلويث اولنمامش صو اساله‌سنه پرنجلك صاحبلری مجبور اوله‌جقدر .

ماده ٨ چلتك قطعه‌لری تشكيل ايدلدكدن صكره اشبو قطعه‌لره كلان انا خرقنك كنارلرينه چلتك زراعی زراعت ويا اورمان مأموری اولان يرلرده زراعت واورمان مأمورلريله زراعت اوطه‌لری طرفندن مشتركاً واورمان مأموری اولميان محللرده يالكز زراعت مأموری داخل اولديغی حالده وزراعت اوطه‌سنجه ارائه وتعيين اولنه‌جق اصول دائره‌سنده اقاليم وموقعك ايجابنه كوره سكود وياقاليپتوس ويا سائر جنس اشجاردن غرس ايدليه‌جك وكذلك خصوصی پرنج زراعت ايدنلر دخی بوماده احكامنه تابع اوله‌جقلری كبی غرس ايدليه‌جك اغاج مقداری دخی زراعت اوطه‌لری طرفندن تعيين اولنه‌جقدر واوقاليپتوس تخمی جانب حكومتدن زراعه مجاناً توزيع اولنه‌جقدر .

ماده ٩ كرك قطعه‌لر داخلنده وكرك خصوصی محللرده پرنج زرعی ايچون رخصت طلبنی حاوی ويريلان استدعانامه زراعت اوطه‌لرنجه بعدالتدقيق اولبابده اتخاذ ايدليه‌جك قرار وپرنجلكلرك بولنديغی قضا

داخلنده اعلان اولنه‌جق اون بش کون ظرفنده اعتراض وقوع بولمدیغی حالده رخصتنامه‌لر اعطا ایدیله‌جك مدت مذکوره ظرفنده منافع عمومیه نامنه اهالی طرفندن اعتراض وقوعنده نظر دقته النه‌رق محلنجه کشفه لزوم کورلدیکی تقدیرده اعزام ایدیله‌جك مأمورلره زراعت نظارتی حسابنه اوله‌رق محل مال صندوقندن نظامنه توفیقاً خرجراه ویریله‌جکدر .

معاملات مسروده‌یه هر حالده پرنج تخمی زرعنه مباشرت اولنمسی معتاد اولان ایامدن بر آی اول ختام ویریله‌جك عکس تقدیرده اصحاب مراجعت زراعتده سربست ومختار اوله‌جقدر .

ماده ۱۰ زراعت اوطه‌سی طرفندن وقوعبولان اعلان اوزرینه مدت معینه‌سی ظرفنده قومیسیون مذکور اوطه‌یه مراجعتله منافع خصوصیه‌دن طولایی اعتراض وقوع بولور ایسه تاریخ مراجعتدن اعتباراً اون بش کون ظرفنده اعتراض واقع اوزرینه برقرار ویریله‌جکدر. بوبابده اجرا اولنان تحقیقات وتدقیقات ایچون وقوعبوله‌جق مصارف ایلروده حقلی چیقدیغی تقدیرده معترض علیه اولان پرنجلك صاحبندن بالاستیفا اعاده اولنمق اوزره اول باول معترض طرفندن تسویه قلنه‌جقدر .

ماده ۱۱ پرنجلك اولوبده کذلك رخصت رسمیه ایله ایشلدیلان اراضینك متصرف ویامستأجرلری طرفندن توسیعی ویاخود بشنجی وآلتنجی ماده‌لری موجبنجه بیان اولنان قیودجه تغیرات وقوعندن طولایی قیود مذکوره‌نك تصحیحی ارزو ایدلدیکی حالده بنه مواد مذکوره حکمنه تطبیقاً یکیدن منسوب اولدقلری زراعت اوطه‌لرینه برر استدعانامه ویریله‌جك زراعت اوطه‌لری معرفتیله کشف وتحقیق ایدلدکدن صکره ایجاب نظامیسی اجرا ایدیله‌جکدر .

ماده ۱۲ برنجی اوچنجی ماده‌لرده محرر شرائط موجود اولیان ویا اجرا ایدلمیان محللرده پرنج زرعنه قطعیاً مساعده اولنمیه‌جق واکر اومثللو محللرده بلارخصت پرنج زرع ایدیلور ایسه صویی قوهٔ اجرائیه واسطه‌سیله قطع ایدیله‌جك واوبولده وقوعبوله‌جق مصارف صاحبنه تضمین ایتدیریله‌جکدر . شو قدرکه رخصتسز پرنج زرع ایدیلان یرلرده شرائط مذکوره موجود اولدیغی ویااجرا ایدلمش بولندیغی حالده بونلرك صویی قطع اولنمیوب یالکز بهر دونمی ایچون اصحابندن یارم مجیدیه جزای نقدی النه‌جقدر .

ماده ۱۳ خصوصی وعمومی چلتك ترلالرینه اقتدیریله‌جق صویك ترلانك داخل وخارجنه صورت جریانی وعملیات سائره‌سی استدعانامه مندرجاتنه توافق ایتمیان ویاخود نظاماً لازم کلن عملیاتی نقصان اجرا قلنان پرنجلرده‌کی عملیات زراعت اوطه‌سی طرفندن پرنجلك صاحبنه اتمام واکمال ایتدیریله‌جك وبونك ایچون عملیاتك مقدار وجسامتنه کوره کندیسنه مناسب برمهلت ویریله‌جك وبومدت ظرفنده تعهدینی ایفا ایتمزایسه صوینك قطع ایدیله‌جکی اخطار وایجابی اجرا قلنه‌جقدر .

ماده ۱٤ ایجاب ایدن جزای نقدیلر زراعت نظارتی نامنه محلی زراعت اوطه‌سی طرفندن وقوعبولان اشعار اوزرینه محلی حکومتنجه تحصیل اولنه‌جقدر .

ماده ۱۵ قطعات تشکل ومناوبه اصولی تقرر ایتمش وپرنج زراعتی صور آخرله تعامل حکمنه کیرمش اولان محللرده اصول زرع موجب مضرت اولدیغی فعلاً تحقق ایتدیکی تقدیرده تعامل قدیمه رعایت اولنه‌جقدر .

ماده ۱٦ اشبو قانونك اجراسنه زراعت ومالیه وداخلیه ناظرلری مأموردر .

مجلس اعیان ومبعوثانده قبول اولنان اشبو لایحه‌نك قانونیتی وقوانین دولته علاوه‌سنی اراده ایدرم .

۱۲ جماذی الاول سنه ۱۳۲۸ و ۸ مایس سنه ۱۳۲٦

محمد رشاد

صدراعظم	داخلیه ناظری	مالیه ناظری	اورمان ومعادن وزراعت ناظری
ابراهیم حقی	طلعت	جاوید	ماورو قورداتو

حق تأليف قانونى

ماده ۱ — هرنوع محصولات فكريه وقلميه اوزرنده صاحبلرينك برحق تملكى واردر . بو حقه « حق تأليف » دينيلور .

ماده ۲ — محصولات فكريه وقلميه هرنوع كتب ومؤلفات ورسم والواح وخطوط ومحكوكات وهيكل وپلان وخريطه ومعمارى وجغرافى وطپوغرافى وسائر فنى مسطحات مجسمات وموسيقى بسته ونوطه‌لرى كبى آثاردر .

ماده ۳ — حق تأليف بوكبى آثارى طبع ونشر وموقع تجارته وضع ايلمك وبشقه لسانه ترجمه ويا برائرى تياترو پيه‌سى حالنه افراغ ايتمك حقوقنى جامع اولديغى كبى تربيه وتعليم ويا اكلنجه مقصديله ويريلن درسلره وموعظه‌لره ونطقلره وقونفرانسلره‌ده شاملدر . انجق مجلس مبعوثان واعيانده ومحاكمده واجتماعات عموميه‌ده ايراد ايديلن نطقلرى هركس ضبط ونشر ايده بيلور . فقط بر ذاتك نطقلرينى وبرمعلمك درسلرينى جمع وتدوين ايله طبع ايتمك صاحبنك حقيدر .

ماده ٤ — مطبوعات يوميه وموقوته‌ده « حقى محفوظدر » و « اخرى طرفندن ونشر وترجمه‌سى ممنوعدر » كبى قيد ايله نشر اولنان مقالاتك وترسيماتك حقى محفوظدر . فقط بويله برقيد ايله مقيد اولميان مقاله ورسملرله حوادث وشئون يوميه اوزرنده مأخذ كوسترلمك شرطيله حق تأليف يوقدر .

ماده ٥ — ذاتاً موجود وحتى محفوظ اولان غزته ومجموعه ورساله وكتابلره مخصوص اسملر بشقه‌لرى طرفندن استعمال ايديله‌مز فقط عمومى اسم وعنوانلر تحتنده هركس مؤلفات نشر ايده بيلور .

ماده ٦ — حق تأليف مؤلفك حياتنده كنديسنه عائد اولديغى كبى وفاتندن اعتباراً اوتوز سنه‌مدتله‌ده اولاً اولاد وازواجه ثانياً آبا وامهاته وثالثاً احفاده متساوياً عائددر بناءً عليه كتب ومؤلفات اشبو مدتلر ظرفنده مؤلفندن ويا ورثه‌سندن بشقه‌سى طرفندن طبع ونشر والسنهٔ سائره‌يه ترجمه اولنه‌مز .

ماده ۷ — الواح وخطوط ومحكوكات ايله رسملر وشكللر وخريطه‌لر ومعمارى وجغرافى وطپوغرافى وسائر مسطحات ومجسمات اوزرنده‌كى حق تأليف بعدالوفات اون سكز سنه‌در فقط موسيقى بسته ونوطه‌لرينه عائد حق تأليف مدتى وكتب ومؤلفات اوتوز سنه‌در .

ماده ۸ — قوانين ونظامات واوامر وتعليمات رسميه واعلانات تجاريه وصناعيه اوزرنده حق تأليف يوقدر يالكز بونلرى تحشيه وشرح ايليه‌رك باصديرانلرك حاشيه وشرحلرى اوزرنده‌كى حقوقى محفوظدر .

ماده ۹ — محررك حال حياتنده نشر ايدلميان آثارى اوزرنده حق تأليف مدتى تاريخ نشرندن اعتباراً بدأ ايدر .

ماده ۱۰ — على العموم تياترو پيه‌سلرى واوپرالر مؤلفك اذنى اولمدقجه كاملاً ويا قسماً تياترولرده اوينانه‌مز وبونلرك اخره ترك اولنمش اولان طبع ونشرى حق موقع تماشايه وضعى حقنى تضمن ايتمز .

ماده ۱۱ — انتفاع مقصديله اولمقسزين مكاتب وجمعيات خصوصيه طرفندن ترتيب ايديلان مسامره‌لرده تياترو پيه‌سلرينك واوپرالرك موقع تماشايه وضعى حق تأليفه تابع دكلدر .

ماده ۱۲ — آثار ادبيه وعلميه ايله مكتبلره مخصوص كتابلرده وانتقاداتده مؤلفك اسمى تصريح اولنمق شرطيله برائرك بعض پارچه‌لرى برفائده وضرورته مبنى النه بيلور .

ماده ۱۳ — مكتوب شكلنده‌كى آثار صاحبنك حال حياتنده كنديسندن ووفاتندن صكره عائله‌سندن استحصال رخصت اولنمدقجه نشر ايديله‌مز .

ماده ١٤ براثر اشبو قانون احکامنه توفیقاً بر ویا برقاچ کیمسه طرفندن السنهٔ سائره‌یه ترجمه اولنه‌بیلور . هر مترجمك کندی ترجمه‌سنه عائد حق حق تألیف کبیدر انجق حق ترجمه مدتی مترجمك وفاتندن اعتباراً حق تألیف مدتنك نصفی اولان اون بش سنه‌در .

ماده ١٥ دوائررسمیه ایله حکومتجه رسماً طانمش جمعیات طرفلرندن نشراولنان آثاراوزرنده‌کی حق تألیف نشر ایدن دائره وجمعیته عائددر .

ماده ١٦ براثر برقاچ کشی طرفندن بلا مقاوله مشترکاً تألیف وترجمه اولنمش ایسه حق تألیف ویا حق ترجمه متساویاً کافه‌سنه عائددر . شرکادن برینك وفاتی حالنده تاریخ وفاتنه قدر نشر ایدلمش اولان اقسام ایله نشر ایدلمك اوزره احضار ایدلمش اولان مسوداتدن حق استفاده‌سی ورثه‌سنه انتقال ایدر وحق استفاده‌سی ورثه‌سنه انتقال ایدر وحق تألیف ایچون اوتوز وحق ترجمه مدتی اوله‌رق اون بش سنه صوك شریك تحریرك وفاتندن اعتبار ایدیلور . اکر شرکا بیننده مقاولهٔ مخصوصه عقد اولنمش ایسه مقاوله‌نك حکمی تماماً جاری اولور واختلاف تحدثنده محکمه‌یه مراجعت ایدیلور .

ماده ١٧ مؤلفك بلا وارث وفاتندن ویا مدت وراثتك انقضاسنده ویا قبل الانقضا ورثه‌سنك انقطاعنده ویا اسباب سائره حدوثنده براثر صاحبسز قالقله اواثری هرکیم ایستر ایسه طبع ونشر والسنهٔ سائره‌یه ترجمه ایده بیلور .

ماده ١٨ صاحبسز آثاردن اولجه مطبوع اولانلری مادهٔ سابقه حکمنجه هرکیم ایستر ایسه طبع ایده بیلور ایسه‌ده هنوز مطبوع اولمیانلری طبع ایتمك ایستینلر استدعالری اوزرینه معارف عمومیه نظارتی طرفندن اون الی اون بش سنه مدتله امتیاز ویریلور . واشبو مدت ظرفنده او اثری صاحب امتیازدن ووفاتی وقوعنده ورثه‌سندن بشقه‌سی طبع ایده‌مز فقط برسنه ظرفنده اثرك طبع ونشرینه باشلانمز ویا باشلادقدن صکره برسنه تعطیل ایدیلورسه ویریلان امتیاز کأن لم یکندر .

ماده ١٩ عمومك استفاده‌سنی موجب براثر معتبر مؤلفك‌وفاتندن صکره نسخ مطبوعه‌سی توکنوبده ورثه‌سنك فقر ویا اهمال ویا عدم ائتلافی کبی اسباب تأثیریله تکرار طبع اولنه‌میور ایسه معارف عمومیه نظارتی ورثه‌سنك حقوقنی کوزده‌رك اثرك طبع ونشری اسبابنی استحضار ایلر .

ماده ٢٠ مؤلفین حق تألیفی تأمین ایچون اثرك‌اوچ نسخهٔ مطبوعه‌سنی درسعادتده معارف نظارتنه وطشره‌لرده معارف مدیریتنه تسلیم ایله قید وتسجیل ایتدیره‌جکلردر الواح وتماثیل ومدالیه‌لر کبی یالکز برصورتی اولان آثار بومعامله‌دن مستثنادر .

ماده ٢١ معارف نظارتنده ومعارف مدیریتلرنده حق تألیفه دائر طوتیله‌جق دفتر مخصوصنه مؤلفك هویتی واثرك اسم وموضوعی وتاریخ ومحل طبعی ومقدار صحیفه‌سی قید وتحریر وصره نومروسی ترقیم ایدلدکدن صکره زیری صاحب اثر ویا وکیل رسمیسی طرفندن امضا اولنه‌جقدر .

ماده ٢٢ قید وتسجیل ایچون معارف محاسبه‌لرنجه یالکز بر چاریك عثمانلی التونی خرج النه‌رق مقابلنده عکسی بالمحاکمه ثابت اولنجه‌یه قدر معمول به اولمق اوزره نظارت ویا معارف مدیریتلری‌طرفندن تصرف سندی مقامنده برحق تألیف علم وخبری ویریله‌جکدر .

ماده ٢٣ مطبوعات موقوته‌نك قید معامله‌سی هرسنه نهایتنده نشر اولنمش اولان نسخه‌لرك ارائه وتسجیلیله اجرا اولنه‌جقدر .

ماده ٢٤ مسجل اولمیان مؤلفات حقنده حق تألیف دعواسی تسجیل ایدیلنجه‌یه قدر مسموع اولمز برسنه‌ظرفنده قیدایدلمش اولان‌آثارك ومؤلفلرینك اسامیسی سنه‌نهایتنده غزته‌لرله رسماً اعلان‌ایدیله‌جکدر .

ماده ٢٥ صاحب اثر ویا مترجم ویا صاحب‌امتیاز یاخود بونلرك وارثلری مدت نظامیه‌سی ظرفنده

حق تألیفی ویا امتیازی تماماً ویا موقتاً ویا عدد نسخه تعیین ایدیله‌رك یا مقاوله آخره بدل مقابلنده ویا بلا بدل فروخت وترك ایده بیلور وآلان کیمسه شرائطی داخلنده صاحبلرینك یرینه قائم اولور حتی مدتی اکمال ایتمکسزین وفات ایدرسه مدت باقیه‌سی ایچون ورثه‌سی متصرف عد اولنور .

ماده ٢٦ اشبو فروخت وترك مقاوله‌نامه‌سی درسعادتده معارف نظارتجه وطشره‌لرده معارف مدیرلکلرنجه قید وتسجیل ایدلك لازمدر . قیدیه اوله‌رق یارم عثمانلی آلتونی خرج آلنور وبوصورتله معامله‌ٔ قیدیه‌سی ایفا ایدلیان مقاوله‌نامه‌لرك حین ابرازنده محکمه‌جه جزاءً خرج مذکورك اوچ مثلی اخذ ومعارف وزنه‌سنه ارسال اولنور .

ماده ٢٧ بشقه بری نام وحسابنه چالیشان محرر وصنعتکار خصوصی برمقاوله بولنمدقجه حق تألیفی صاتمش اولور .

ماده ٢٨ طابع محررك اذنی اولمدقجه اثر اوزرنده تعدیلات اجرا ایده‌مز. اجرا ایتدیکی تقدیرده محکمه‌جه اثر مذکور انتشاردن منع ایدیله‌رك اعلام صورتی غزته‌لرله اعلان اولنور. وطابع محرره ویردیکی اجرتی استرداد ایده‌مز .

ماده ٢٩ مدت حقوقیه‌سی ظرفنده صاحبنك رخصتنی آلمقسزین برکتاب طبع وتمثیل ایتمك تقلیددر کذلك مدت حقوقیه‌سی ظرفنده صاحبلرینك رخصتنی المیه‌رق تیاترو واوپرا اویناتمق وآثار موسیقیه نوطه‌لرینی طبع ایتمك وخریطه ورسم لوحه‌لری وهرنوع خطوطی فطوغراف ویا سائر وسائط ایله استنساخ ایتمك وبالجمله آثار قلمیه وموسیقیه‌نك هرنوع وسائط صناعیه ایله قالبلرینی یاپمق وکلاقلرینی یاپدیرمق دخی تقلید حکمنده‌در . مقلدلر حقنده اوتوز ایکنجی ماده‌یه توفیقاً مجازات ترتیب اولنور .

ماده ٣٠ کرك تألیفاتده وکرك فنون نفیسه‌ده بشقه‌سنك اثرینی کندینه نسبت ایتمك انتحال اولدیغی کبی برکتابك عباراتی وموسیقی بسته‌سنك نغماتی تقدیم وتأخیر ایله ویاخود اصلی سراپا حس اولنور درجه‌ده طرز افاده‌سی تحریف ایله کندی نامنی ویرمك دخی انتحال حکمنده‌در .

ماده ٣١ تنقیدلر، شرحلر، حاشیه‌لر انتحال دکلدر کذا برمؤلفك بشقه یردن الدیغنی کوستره‌رك دیکر براثرك بعض جمل وفقراتنی کندی اثرینه نقل ایتمسی دخی انتحال دکلدر .

ماده ٣٢ حق تألیف تحتنده بولنان آثاری صاحبلرینك مساعده‌سی اولمقسزین طبع ایدن وایتدیرندن وتیاترو واوپرایی اویناتاندن یکرمی بش عثمانلی التونندن یوز عثمانلی آلتونه قدر جزای نقدی النور وفاعللری برهفته‌دن ایکی آیه قدر حبس اولنور وطبع ایتدیردیکی آثار ضبط اولنه‌رق صاحبلرینه ویریلور وبومثللو آثاری خارجده طبع ایدنلرله ممالك عثمانیه‌یه ادخال ایلینلردن کذلك یکرمی بش عثمانلی آلتوندن یوز عثمانلی آلتونه قدر جزای نقدی النور وبومقوله مطبوعاتی بیله‌رك صاتانلر ویا صاتیلغه چیقارانلردن بش عثمانلی آلتوندن یکرمی بش عثمانلی آلتونه قدر جزای نقدی النور .

ماده ٣٣ متضرر اولان اثر صاحبی طرفندن آیروجه ضرر وزیان دعواسی اقامه اولنمش ایسه اکاده اساس دعوی ایله برلکده عین محکمه طرفندن قرار ویریلور .

ماده ٣٤ مؤلف ایله یاپدیغی مقاوله‌دن زیاده مقدارده کتاب باصان طابعلر حقنده امنیتی سوء استعمال ایدنلر مثللو معامله اولنور وفضله باصدقلری نسخه‌لر ضبط وفروخت اولنانلرکده بدللری اخذ اولنه‌رق صاحبنه اعطا اولنور .

ماده ٣٥ منتحللر حقنده مقلدلر حقنده‌کی اوتوز ایکنجی ماده احکامی تطبیق اولنور .

ماده ٣٦ مشترکاً قلمه آلنان براثر صاحبلرینك حقوق تصرفیه‌لرینه بشقه‌لری طرفندن وقوع بوله‌جق تجاوزدن طولایی منفرداً دخی محکمه‌یه مراجعتله ضرر وزیان طلبنه حقلری واردر .

ماده ٣٧ مؤلفك هنوز طبع اولنمیان آثاری داینلر طرفندن جز اولنه‌من تحت‌جزه آلنان آثار ومؤلفاتك فروختنه حکم لاحق اولدقده تدریجاً موقع فروخته وضعیله اصحابك غدردن وقایه‌سنه اعتنا اولنه‌جقدر .

ماده ٣٨ کتاب طبعی حقنده ٨ رجب سنه ٢٨٩ و ٣٠ اغستوس سنه ٢٨٨ تاریخلو نظامنامه وذیلی اولان فقرات نظامیه اشبو قانون ایله مفسوخدر .

ماده ٣٩ اشبو قانونك نشرندن مقدم صاحبنك ویا ورثه‌سنك رضاسنی استحصال ایتمکسزین اثر طبع ایتمش اولانلر صاحب آثاره ویا ورثه‌سنه مراجعتله رضالرینی استحصال ایتمکه مجبوردرلر رضالرینی استحصال ایتمکسزین آثار مقلده‌یی فروختده دوام ایتدکلری تقدیرده بو قانون موجبنجه جزا دیده اوله‌جقلردر .

ماده ٤٠ اشبو قانونده معین جرائمدن طولایی تعقیبات اجراسی شکایت شخصیه وقوعنه متوقفدر.

ماده ٤١ امضاسز ویا مستعار برامضا ایله نشر ایدیلن آثارك حق تأیفی محرری کندیسنی بللی ایدنجه‌یه قدر ناشرینه عائددر .

ماده ٤٢ معارف وعدلیه ناظرلری اشبو قانونك اجراسنه مأموردر .

مجلس اعیان ومبعوثانده قبول اولنان اشبو لایحه‌نك قانونیتنی وقوانین دولته علاوه‌سنی اراده ایدرم.

١٢ جمادی‌الاولی سنه ١٣٢٨ و ٨ مایس سنه ١٣٢٦

محمد رشاد

صدر عظم	عدلیه ناظری	معارف ناظری
ابراهیم حقی	نجم‌الدین	امراه

اوچ یوز یکرمی آلتی سنه‌سی حزیران ماهی موقت بودجه قانونی

ماده ١ بیك اوچ یوز یکرمی التی سنه‌سی حزیران آینده خدمات عمومیهٔ دولتك ایفاسنه مخصوص اولمق اوزره دوائر نامنه سنهٔ مذکوره موازنهٔ عمومیه‌سنه محسوباً ایکی یوز قرق التی میلیون درت یوز طقسان بر بیك بش یوز سکز غروش تخصیصات موقته کشاد اولنمشدر . شوقدرکه بیك اوچیوز یکرمی التی سنه‌سی موازنهٔ عمومیه قانوننك مصارف اوزرینه وقوعبوله‌جق ضمائم وتنزیلات حقنده‌کی احکامی اشبو آی مصارفنه‌ده شامل اوله‌جقدر .

ماده ٢ الحالة هذه دولتجه جبایت ایدلمکده اولان رسوم وتکالیفك بیك اوچ یوز یکرمی آلتی سنه‌سی حزیران آیی ظرفنده قوانین ونظامات واصول موضوعه‌سنه توفیقاً استیفاسنه دوام اولنه‌جقدر .

ماده ٣ اشبو قانونك اجرای احکامنه مالیه ناظری مأموردر .

صدر اعظم	مالیه ناظری
ابراهیم حقی	جاوید

مجلس اعیان ومبعوثانجه قبول اولنان اشبو لایحه‌نك قانونیتنی وقوانین دولته علاوه‌سنی اراده ایدرم .

٥ جماذی لاخره سنه ١٣٢٨ و ٣١ مایس سنه ١٣٢٦

محمد رشاد

اصول محاسبهٔ عموميه قانونی

برنجی قسم

بودجه

برنجی فصل

دورهٔ حسابيه

ماده ۱ بودجه واردات ومصارفات سنويهٔ دولتك تخميناتی مبين وبونلرك موقع تطبيق واجرايه وضعنه مأذونيتی متضمن قانوندر .

ماده ۲ دورهٔ حسابيه بودجه‌نك احتوا ايتديكی امور وخدماتك ايفاسی ومعاملاتنك تسويه‌سی مدتيدر . بردورهٔ حسابيه بودجه‌نك تعلق ايتديكی برسنهٔ ماليه‌نك مارتی ابتداسندن شباطی نهايتنه قدر ايفا ايديلن امور وخدماتی واكتساب اولنان حقوقی محتويدر .

ماده ۳ سنه‌سی ظرفنده ايفا ايديلن امور وخدمات واكتساب اولنان حقوقدن طولايی اصحاب استحقاقه دين اولان مبالغك تحقق وامر اعطا معاملاتی سنهٔ آتيه مارتی نهايتنه وتأدياتك اجراسی ايله وارداتك تحقيق وتحصيلاتی نيسان نهايتنه قدر اودورهٔ حسابيه‌يه عائد اولمق اوزره دوام ايدر .

ماده ٤ برسنه بودجه‌سيله تخصيص اولنان مبالغ ديكر سنه‌يه قارشولق طوتيله‌ماز بناءً عليه مادهٔ سابقه وجهله دورهٔ حسابيه ظرفنده تماماً وياقسماً استعمال ايدلميان تخصيصات ابطال ايديلور .

ماده ٥ برسنهٔ ماليه ظرفنده ايفاايديلن امور وخدماتدن واكتساب اولنان حقوقدن دولايی دولتك دينی اولمق لازمكلن وفقط مدت معينه‌سی ظرفنده امر اعطايه اقتران ايتمه‌مش اولان مبالغ سنين آتيه ادوار حسابيه‌سنده قانوناً كشاد ايدلمش تخصيصات منضمه ايله تسويه اولنه‌بيلير .

ايكنجی فصل

بودجه‌نك احضار وتصديقی

ماده ٦ نظار هرسنه كندی دائره‌لری مصارفاتنه عائد بودجه‌لرينی احضار ايدرك مفرداتيله برابر تموز نهايتنه قدر ماليه ناظرينه كوندررلر . ماليه ناظری خزينهٔ دولتك ناظری صفتيله مذكور بودجه‌لری تدقيق وكندی نظارتنك مصارف بودجه‌سيله دولتك واردات عموميه بودجه‌سنی‌ده علاوه ايدرك دولتك عمومی بودجه‌سنی وجوده كتيرر .

ماده ۷ بويله‌جه تشكل ايدن بودجه مجلس مخصوص وكلاجه تدقيق وتصديق اولندقدن صكره صدراعظم وماليه ناظری طرفندن امضالی بولنديغی حالده متعلق اولديغی سنهٔ ماليه ابتداسنده موقع اجرايه وضع اوله بيلمك ايچون دورهٔ اجتماعيه‌نك عقيب كشادنده مجلس مبعوثانه توديع اولنور .

ماده ٨ — موازنهٔ ماليه قانونی ماده ماده واكا مربوط اولوب واردات ومصارفك تفصيلاتی محتوی اولان جداول فصل فصل مذاكره وتصديق اولنور .

ماده ٩ — بودجه‌نك حكمی عائد اولديغی سنه‌يه مخصوصدر انجق احوال فوق‌العاده‌دن دولايی مجلس مبعوثان بودجه‌يی تصديق ايتمكسزين فسخ اولنديغی حالده حكمی بر سنه‌يی تجاوز ايتمه‌مك اوزره هيئت وكلاجه اتخاذ وصدر اعظم وماليه ناظری طرفندن امضا ايدلمش برقرار ايله با ارادهٔ سنيه سنهٔ سابقه موازنه‌سنك جريان احكامی مجلس مبعوثانك كله‌جك اجتماعنه قدر تمديد ايديله بيلور .

ماده ١٠ — موازنهٔ عموميه‌ده موجود اولوب ماهيتی دكشمكسزين كفايتسزلكی ثابت اولان اموردن برينه اكمال نقصانی ايچون علاوةً ويريلن تخصيصاته « تخصيصات منضمه » تسميه اولنور . بودجه‌نك تنظيم وتصديقی زماننده متصور ومجزوم اولميان بعض احتياجات جديده ومبرمه‌نك تسويه‌سی ايچون بر دورهٔ حسابيه‌نك اثنای جريانده ويريلن تخصيصاته دخی « تخصيصات فوق‌العاده » نامی ويريلير .

ماده ١١ — كرك تخصيصات منضمه كرك تخصيصات فوق‌العاده بهمه‌حال برقانونه مستند اولمليدر . مع‌مافيه قانون اساسينك مادهٔ مخصوصه‌سنده مصرح احوالدن بشقه اولمق اوزره مجلس عمومينك اثنای تعطيلنده كرك ادوار حسابيهٔ سابقه مصارفنك تأديه‌سی كرك تخصيصات متحوله‌يی متضمن اولوب بودجه‌ده تصديق ايدلمش اولان خدماتك ايجاب ايليه‌جكی مصارفك تسويه‌سی ايچون ديوان محاسباتك مطالعه‌سی بعدالاستحصال مجلس وكلا قراريله وارادهٔ سنيهٔ پادشاهی ايله تخصيصات منضمه ويا فوق‌العاده اعطاسی جائزدر . تخصيصات متحوله‌يی متضمن خدماتك جدولی هرسنه موازنهٔ ماليه قانونه ربط ايديله‌جكدر .

ماده ١٢ — برقانون مخصوصه وياموازنهٔ عموميه قانوننده مصرح برمأذونيته مبنی اولمقسزين حتی قيصه وعده‌لی بيله اولسون هيچ براستقراض عقد اولنه‌ماز .

ماده ١٣ — بش مليون غروش ودها زياده صرفياته محتاج اولوب برقاچ دورهٔ حسابيه‌يه انقسام ايده‌جك اولان هردرلو انشا آت واعمالاته عائد تشبثاتك اجراسی برقانون مخصوصه توقف ايدر .

ماده ١٤ — وارداته تأثير ومصارفی تزييد ايده‌بيله‌جك هرقانون لايحه‌سی ماليه ناظرينك دخی امضاسنی حاوی اولمليدر .

اوچنجی فصل

واردات

ماده ١٥ — برقانونه مستند اولمادقجه هيچ برتكليف طرح وتوزيع وتحصيل ايديله‌من .

ماده ١٦ — هرتكليفه متعلق اصول طرح وجبايت وتعقيبات قوانين ونظامات مخصوصه‌يه تابعدر . موازنهٔ ماليه قانونی تكاليفك هرسنه جبايت واستيفاسنه مأذونيت ويرر .

ماده ١٧ — موازنهٔ ماليه قانونيله ويريلن مأذونيتك خارجنده اوله‌رق هرنه نام ايله اولور ايسه اولسون خزينهٔ دولت نام وحسابنه بالواسطه ويا بلاواسطه تكليف جبايتی صورت قطعيه‌ده ممنوع اولوب خلافنده امر ويرنلرله تحصيل مذكره‌سی تسطير ، تعرفه‌لر تنظيم ويا فعلاً تحصيلات اجرا ايدنلر جزا قانوننك مادهٔ مخصوصه‌سی موجبنجه مجازات اولنور . نسبت قانونيه خارجنده تحصيلات اجرا ايدنلر حقنده‌ده عين جزا تطبيق اولنور .

ماده ۱۸ صاتلمسی لازم کلن اموال منقوله وغیر منقوله اثمانی‌ده داخل اولمق اوزره هر نوع حاصلات و واردات اصول ونظامی دائره‌سنده تنظیم ایدلمش تحصیل مذکره‌لرینه مستنداً مالیه نظارتجه تعیین ایدیلن مأمورین مخصوصه معرفتیله تحصیل اولنور .

ماده ۱۹ وارداتِ وحاصلات غیرصافی اوله‌رق ایراد ومصارف تحصیل واداره ایله سائر مصارف متفرعه دخی مصرف قیدایدیلیر .

دردنجی فصل

مصارف

۱ — تخصیصاتك استعمالی

ماده ۲۰ ناظرلر کندیلرینه ویریلن تخصیصاتدن فضله صرفیاتده بولنه‌میه‌جقلری کبی تخصیصات مذکوره‌یی هیچ برنوع واردات خصوصیه ایله‌ده تزیید ایده‌مزلر نظاره ویریلن تخصیصاتك فوقنده هیچ برکونا تأدیاته مالیه ناظری‌ده مأذونیت اعطا ایده‌مز .

ماده ۲۱ برفصلدن دیکر فصله نقل تخصیصات انجق قانون مخصوص ایله اوله‌بیلیر .

ماده ۲۲ هر نظارتده مالیه ناظرینه مربوط وآنك طرفندن منصوب بر مأمور محاسبه امورینی اقا وصرفیاتی مستلزم تعهداتی بودجه‌یه مطابقتی نقطهٔ نظرندن مراقبه ایله مکلفدر شاید برناظر اشبو مأمورك مطالعات وافاداتی نظر دقته آلیه‌جق اولورسه مأمور مومی‌الیه کفیتی مالیه ناظرینه اخباره‌مجبور اولوب عکس حالده مسئول طوتیلور . اشبو اخبار اوزرینه مالیه ناظری‌ده دیوان محاسباتی خبردار ایلر ، دیوان محاسبات‌ده نهایت سکز کون ظرفنده بوبابده‌کی مطالعه‌سنی بیان ایلر .

ماده ۲۳ دیوان محاسبات صرفیات تعهداتنده مطلع اوله‌جنی یولسزلقلردن هر اوچ ای نهایتنده صورت مخصوصه‌ده تنظیم ایلیه‌جکی راپور ایله مجلس عمومی‌یه عرض معلومات ایلر .

ماده ۲٤ بودجه‌ده صراحةً معین اولمیان ویوز بیك غروشدن فضله بر مصرف اجراسنی ایجاب ایدن هر نوع مقررات اول باول مالیه ناظرینه بیلدیرلك لازمدر . تخصیصات مقدارینك سنه نهایتنه قدر تجاوز ایدلیه‌جکنه مالیه ناظرنجه قناعت حاصل اولمدقجه بوقبیل مقررات موقع اجرایه قونیله‌ماز .

۲ — مصارفك تحققی واعطا امرلری

ماده ۲۵ خزینهٔ دولت حسابنه برمصرفك تحققی مطلقا برناظر ویا توکیل ایده‌جکی مأمورلر معرفتیله اجرا اولنور .

ماده ۲٦ هر معاملهٔ تحقیقیه اوراق مثبته‌یه مستند اولمق لازمدر . اشبو اوراقك اشکال واجناسی نظامات وتعلیمات ایله تعیین اولنور .

ماده ۲۷ برناظر ویا ناظرك وکالتنه بناءً درجهٔ ثانیه‌ده امر اعطا اولانلردن بری طرفندن امر اعطا لاحق اولمادقجه هیچ برمصرف تأدیه ایدیله‌مز .

ماده ۲۸ هر بر امر اعطاده ویا تخصیصات حواله‌سنده مصرفك تعلق ایتدیکی بودجه سنه‌سی وفصلی ومادهسی مندرج بولنور .

٣ — مصارفك تأديه‌سی

ماده ٢٩ دیوان محاسباتك ویزه‌سنی حاوی اولمادقجه هیچ براعطا امری مقرون تأدیه اولمه‌یه‌جغی كبی ایكنجی درجه‌ده آمر اعطالرده‌ده هیچ برتخصیصات حواله‌سی كوندریله‌من وبو ویزه معاملاتی اكا عائد اوراقك دیوان محاسباته ورودی تاریخندن اعتباراً نهایت اوچ كون ظرفنده اكمال اولنور .

ماده ٣٠ دیوان محاسبات اعطا امرلرینك ویاتخصیصات حواله‌لرینك بودجه‌ده‌كی فصول ومواد مخصوصه‌سنه مطابق اولمادیغنی ویا تخصیصاتك عدم كفایتنی كوردیكی تقدیرده ویزه‌دن امتناع ایدرك مذكور امر وحواله‌لری اسباب موجبه‌یی مبین برتقریر ایله برابر عائد اولدقلری نظارته اعاده ومالیه نظارتنه‌ده تحریرك بر صورتنی ارسال ایدر . دیوان محاسباتك ویزه‌دن امتناع ایدرك اوراقنی رد ایلدیكی مصارف منافع عمومیه ویا سلامت ملیه‌یه متعلق احوال مبرمه ومستعجله‌یه عائد ایسه مالیه ناظرینك رأی وموافقتی اوزرینه اتخاذ اولنه‌جق مجلس وكلا قراریله تأدیه اولنه‌بیلور وقرار واقع دیوانه تبلیغ اولنور .

ماده ٣١ مالیه ناظری دیوان محاسباتجه ویزه ایدیلن اعطا امرلرینك آمر اعطا جانبندن تعیین ایدیلن مدت ومحلده تأدیه‌سی اسبابنی استكمال ایلر .

ماده ٣٢ مركز وولایاتده مالیه ناظری طرفندن منصوب وطوغریدن طوغری‌یه آنك تحت امرنده بولنان برمحاسب طرفندن اولا كوریلوب « تأدیه‌سی لازم كلور » عباره‌سی وضع وامضا ایدلمدكجه هیچ برمصرف تأدیه اولنه‌ماز . شوقدركه مقداری هردفعه‌سنده بش یوز غروشی تجاوز ایتمین مصارف جزئیه معاملات آنیه‌یه محتاج اولمقسزین علی‌الحساب صورتیله مأمورین مخصوصه‌یه درحال تأدیه اولنه‌بیلور. اشبو علی‌الحساب اقچه‌نك مقداری یكرمی بیك غروشی تجاوز ایتمه‌مك شرطیله مالیه ناظری طرفندن تعیین اولنوب حسابی نهایت برآی ظرفنده اعطا ایدلمك لازمدر .

ماده ٣٣ وزنه‌سنه حواله اولنان برامراعطانك خطای مادی‌یی شامل اولدیغنی ویاتخصیصاتك عدم كفایه‌سنی ویاخود معطوف اولدیغی فصول ویامواد اعتباریله برسهو موجود بولندیغنی كورن بر محاسب امر تأدیه‌یی تأخیر ایدر .

ماده ٣٤ بعض امورمهمه ومستعجله‌نك تسهیل اجراسی‌ایچون اشبوامورك تمشیتیله مكلف مأمورین مخصوصه‌یه یكونی یوزبیك غروشی تجاوز ایتمه‌مك وایكی آی ظرفنده اوراق مثبته‌سنی محاسب مسئولنه ابراز ایلمك شرطیله تخصیصات معینه‌سنه محسوباً علی‌الحساب اقچه‌اعطا اولنه‌بیلور. اشبو مأمورینه بركره علی‌الحساب اقچه ویرلدكدن صكره ایكنجی دفعه علی‌الحساب اقچه ویرلمسی واولكی اقچه‌دن هنوز حسابی ویرلمه‌مش قسم ایله‌یكی ویریله‌جك علی‌الحساب مجموعنك یوزبیك غروشی تجاوز ایتمه‌مسنه متوقفدر. معمافیه احوال استثنائیه الجاآتیله مالیه ناظری طرفندن ممضی آیری برقرارنامه صادر اولمق شرطیله مذكور علی‌الحساب اقچه‌نك حد اعظمیسی یوزبیك غروشدن فضله اوله‌رق تعیین ایدیله‌بیلیر .

ماده ٣٥ برسنهٔ مالیه‌یه متعلق اولوب سنهٔ آتیه مارتنك غایه‌سنه قدر امر اعطایه اقتران ایدوبده سنهٔمذكوره نیسانی نهایتنه قدر اصحاب مطلوبه تأدیه ایدیله‌میان‌مصارف مخصوصاً آچیله‌جق برامانت حسابنه نقل ایدیلور واصحاب حقوقك مراجعتی اوزرینه مادهٔ آتیه‌ده معین وعده‌نك انقضاسنه قدر هرنه‌وقت مراجعت ایدرلرسه مطلوبلری مجبوری التأدیه‌در .

ماده ٣٦ متعلق اولدقلری بودجه‌نك كشادی سنه‌سنی تعقیب‌ایدن سنه‌نك مارتی ابتداسندن اعتباراً بلامعذرت بش سنه ظرفنده اصحاب مطلوب طرفندن با استدعا نامه طلب اولنمیان كافهٔ دیون مرور زمانه اوغرار ودولت منفعتنه اوله‌رق صورت قطعیه‌ده حكمدن ساقط اولور . انجق قوپونلرك وقرعه اصابت

ایدن سندلك تأدیه سنده مرور زمان مدتی هر براستقراضك عقدینه ؛ اذونیتی حاوی قوانین ومقاولاته تابعدر .

ماده ۳۷ — اوتوز بشنجی ماده موجبنجه امانت حسابنه نقل ایدلش اولان وبوندن مادهٔ سابقه وجهله مرور زمانه اوغرایانلر حاملات متفرقه‌یه ایراد قید اولنور .

بشنجی فصل

بودجه‌نك قطع وتسویهٔ حسابی

ماده ۳۸ — هرناظر برسنه بودجه‌سنه عائد مصارفنك حساب قطعیسنی ایکی نسخه اوله‌رق بالتنظیم نهایت دورهٔ حسابیه‌نك قپاندیغی سنه‌نك کانون ثانیسی ابتداسنه قدر مالیه نظارتنه ارسال ایلر مالیه ناظری بونك برنسخه‌سنی بلا تأخیر دیوان محاسباته تبلیغ ایدر .

ماده ۳۹ — اشبو حسابات نسق واحد اوزره بودجه‌نك فصللری اعتباریله ترتیب ایدیلوب هرفصلده :

اولاً — ویریلن تخصیصات

ثانیاً — حکومتك تحقق ایدن دیونی

ثالثاً — مصارف محققه‌دن تأدیه ایدیلن وتأدیه ایدلیوب صورت مخصوصه‌ده آچیله‌جق امانت حسابنه نقل ایدیلن مقدارلری آیری آیری کوسترلك اوزره امر اعطایه اقتران ایدن مبالغ

رابعاً — تماماً ویاقسماً ابطال ایدیله‌جك اولان تخصیصاتك مقداری بیان وارائه ایدیلیر .

ماده ٤۰ — مالیه ناظری دخی سنهٔ مالیه واردات ومصارف حساب قطعیٔ عمومیسنی تنظیم ایدرك دورهٔ حسابیه‌نك قپاندیغی سنه‌یی ولی ایدن سنه نیسانك برنجی کونندن اول مجلس اعیان ومبعوثانه ودیوان محاسباته تودیع ایدر .

ماده ٤۱ — بوحساب واردات نقطهٔ نظرندن بودجه‌نك اقسام وفصول ومواددینه متناظراً :

اولاً — واردات عمومیه‌نك تخمیناتی

ثانیاً — تحققاتی

ثالثاً — تحصیلاتی

رابعاً — بقایاسنی

محتوی بولندیغی کبی مصارف نقطهٔ نظرندن دخی هرنظارت ایچون .

اولاً — ویریلن تخصیصات

ثانیاً — حکومتك تحقق ایدن دیونی

ثالثاً — تأدیه ایدیلن وتأدیه ایدلیوب امانت حسابنه نقل ایدیلن مقدارلری آیری آیری کوسترلك اوزره امر اعطایه اقتران ایدن مبالغ

رابعاً — تماماً ویاقسماً ابطال ایدیلن تخصیصات یکون عمومیسنی ارائه ایلر .

بوندن بشقه اشبو حسابه :

اولاً — ادوار حسابیهٔ سابقه بقایاسندن وقوع بولان تحصیلاتك نوع واردات اعتباریله مفرداتی .

ثانیاً — اوتوز بشنجی مادده معین امانت حسابنك دورهٔ حسابیه ونظارت وفصل اعتباریله بولندیغی حالی مبین برر جدول ربط اولنور .

ماده ٤۲ — بودجه‌نك قطع حسابی دورهٔ حسابیه‌نك قپاندیغی سنه‌یی ولی ایدن سنه‌نك نیسانی ابتداسندن اول برقانون مخصوص ایله مجلس مبعوثانك نظر تصدیقنه عرض اولنور . اسباب موجبه‌یی ده محتوی

اوله‌جق اولان اشبو قانون لایحه‌سنی تدقیق ایچون مجلس مبعوثانه واردات ومصارف محاسبهٔ قطعیهٔ عمومیه‌سیله نظار حسابانی‌ده تودیع اولنور .

ماده ٤٣ نظار حسابلرینك کرك واردات کرك مصارف جهتندن محاسبلر حساباتیله مطابقتی دورهٔ حسابیه‌نك قپاندیغی سنه‌یی ولی ایدن ایکنجی سنه‌نك نهایت مارتی ابتداسنده دیوان محاسبات طرفندن مجلس اعیان ومبعوثانه ویرلمسی ایجاب ایدن عمومی بیانامه‌لر ایله تأیید اولنور .

ایکنجی قسم

محاسبلر

برنجی فصل

نقده واضع الید بولنان محاسبلر

ماده ٤٤ هر محاسبك یالکز بر وزنه‌سی اوله‌جقدر . هرنه‌نام ایله اولورسه اولسون ید مأموریتنه تودیع اولنان بالجمله نقودی او وزنه‌ده حفظ ایده‌جکدر .

ماده ٤٥ محاسب بو وزنه‌یه موضوع نقوددن مسئولدر. سرقت ویاقوهٔ مجبره تأثیریله ضیاع وقوعی وبونلرده محاسبك صنع وتقصیری بولنمدیغنك اصولاً تحقیقات مقتضیه ایله تبینی حالنده طرفندن وقوع بوله‌جق ابرای ذمت طلبی اوزرینه انجمن مشاورهٔ مالیه‌نك رأییله مالیه ناظری طرفندن اتخاذ قرار ایدیلیر.

ماده ٤٦ جبایت ایدیلن هرنوع واردات مقابلنده محاسبلر درحال قوچانلی برعلم وخبر اعطاسیله مکلفدر .

ماده ٤٧ صفت رسمیه وصلاحیت ومأذونیت قانونیه‌سی اولمیانلردن هرکیم خودبخود اموال امیریه‌نك تحصیل ویا اداره‌سنه قیام ایدر ایسه حقوق شحصیه‌نك استردادینه خلل کلمه‌مك اوزره صلاحیت ومأذونیت خارجنده صفت رسمیه‌یی طاقیننلر حقنده قانون جزانك مادهٔ مخصوصه‌سنده معین جزالر له مجازات اولنور .

ماده ٤٨ محاسبلردن طلب اولنه‌جق تأمینات نظامات مخصوصه ایله تعیین ایدیله‌جکدر .

ماده ٤٩ هرمحاسب کندی زمان اداره‌سی معاملاتندن مسئولدر . اداره حسابی برمحاسبك اکر وظیفهٔ مأموریتنده بتون برسنه قالمش ایسه مارت ابتداسندن شباط نهایتنه دکین ایفا ایلدیکی معاملاتك کافه‌ نی اکر برسنه‌دن نقصان قالمش ایسه مدت مأموریتنده ایفا ایلدیکی معاملاتی احتوا ایلر بودجه‌یه تعلق اولمیان معاملات دخی اداره حسابنه داخل اولور .

ماده ٥٠ محاسبلرك حسابلری هرسنه شباطك نهایتنده ویامأموریتلرینك ختامی تاریخنده قطع اولنور.

ماده ٥١ اداره حسابی دورهٔ حسابیه نهایتنده ویریلور . بونده بودجه‌یه متفرع معاملات سنه‌لری تفریق ایدلمك اوزره دورهٔ حسابیه اعتباریله وبودجه‌یه تعلق اولمیان معاملات سنهٔ مالیه اعتباریله کوستریلور.

ماده ٥٢ محاسبلر عهده‌سنده ادارةً ویا حکماً تحقق ایدن ذمم وقوعی تاریخندن حکومتك منفعتنه اوله‌رق فائض نظامیه‌یه تابعدر .

ماده ٥٣ ذممك تصفیه وتقرری تحصیل ایچون تعقیباتی اجرا ایده‌جك اولان مالیه ناظرینه عائددر.
ماده ٥٤ ذممك قسماً وتماماً عفوی انجمن مشاورهٔ مالیه‌نك رأیی بعدالاستحصال مالیه ناظری طرفندن وقوعبوله‌جق تکلیف اوزرینه مجلس وکلا قراریله باارادهٔ سنیه جائز اوله‌بیلیر .

ایکنجی فصل

عینیات محاسبلری

ماده ٥٥ دولته عائد انبار ترسانه فابریقه وسائر مؤسساتك هربرنده موجود وقابل استعمال عینیاتك محافظه ومحاسبه‌سیله مکلف برر مأمور مسئول بولنه‌جقدر .
ماده ٥٦ تفتیش مأمورلری معرفتیله‌سنه طرفنده اجرا ایدیله‌جك یوقلمه‌لره خلل کلمه‌مك شرطیله هرسنه نهایتنده مؤسسات امیریه‌نك هربرنده موجود عینیاتك بردفتری ثبت وتنظیم ایدیلیر .
ماده ٥٧ عینیات محاسبلرینك حساباتی سنه ابتداسنده‌كی موجود دفتری وادخالات واخراجات اوراق مثبته‌سی اوزرینه تنظیم وتدقیق اولنور . اشبو اوراق مثبته‌نك انواعی نظامات مخصوصه ایله تعیین اولنه‌جقدر .
ماده ٥٨ اشبو قانونك ٤٧ ٤٨ ٥٠ ٥٢ ٥٣ ٥٤ نجی ماده‌لری احکامی عینیات محاسبلری حقنده‌ده جاریدر .
ماده ٥٩ هرنظارت ویادوائر عمومیه‌ده موجود اولوب دولته عائد بولنان تیمور باش اشیانك بردفتری تنظیم وبرصورتی دیوان محاسباته تبلیغ اولنور .

اوچنجی قسم

احکام عمومیه

ماده ٦٠ بالاده مندرج احکامه مخالف اولوب اقدمجه عقد ایدیلن مقاولاتدن منبعث وقانون قوتنی حائز بولنان استثنا آت مقاولات مذکوره‌نك انقضای وعده‌لرینه دکین مرعی‌الاجرادر .
ماده ٦١ وارداتك تحقق وتحصیلنه ومصارفك تحققی واعطا امریله تأدیه سنه متعلق معاملات واوراق مالیه ناظرینك تکلیفی وشورای دولت قراریله باارادهٔ سنیه وضع ایدیله‌جك نظامات ایله تعیین اولنور . وآمر اعطا نامنه طوتیله‌جق اولان قیودك اشکال وانواعنه عائد قواعد مالیه ناظری طرفندن تنظیم اولنه‌جق تعلیمات ایله تعیین اولنور .
ماده ٦٢ اولا اعطا امرلرینك استناد ایده‌جکی اوراق مثبته‌نك جدول اسامیسنی احضار ایتمك ، ثانیاً اشبو قانونك اجراسنی تأمین امرنده یاپیله‌جق نظاماتده وبونظاماته عائد قواعد حسابیه‌یی متضمن تعلیماتده اجراسنه ایآ لزوم کوریله‌جك تعدیلات حقنده اعطای رأی ایلمك اوزره برانجمن مشاورهٔ مالیه تشکیل اولنه‌جقدر .
ماده ٦٣ انجمن مشاورهٔ مالیه دیوان محاسباتدن ایکی اعضا ایله بالعموم نظارتلر محاسبه مدیرلرندن ومالیه نظارتی محاسبهٔ عمومیه مدیر عمومیسندن مرکب اولوب مالیه ناظرینك ویاتوکیل ایده‌جکی ذاتك ریاستی

تحتنده اجتماع ايدر . اشبو قانونك ٤٥ و ٥٤ نجی ماده‌لری احكامنجه دفع مسئوليت وعفو ذمت استدعالری اوزرينه انجمن مذكورك رأيی آلنمق مجبوريدر .

ماده ٦٤ اشبو قانونه مخالف اولان احكام قديمه‌نك كافه‌سی منسوخدر .

ماده ٦٥ اشبو قانون اوچ يوز يكرمی آلتی سنه‌سی ايلولندن اعتباراً مرعی اوله‌جقدر .

ماده ٦٦ اشبو قانونك اجراسنه ماليه ناظری مأموردر .

صدراعظم — ماليه ناظری

ابراهيم حقی — جاويد

مجلس اعيان ومبعوثانده قبول اولنان اشبو لايحه‌نك قانونيتنی وقوانين دولته علاوه‌سنی اراده ايدرم .

٢٨ جمادی‌الاولی سنه ٣٢٨ و ٢٤ مايس سنه ٣٢٦

محمدرشاد

سوريه ولايتی داخلنده سلط قضاسنده كائن اولوب ذوات معلومه‌يه احاله‌سی تقرر ايدن فوسفات دوشو معدنی حقنده قانون

ماده ١ سوريه ولايتی داخلنده سلط قضاسنده كائن فوسفات دوشونك اعمالی حقنك تبعهٔ عثمانيه‌دن نظيف الخالدی بكله فرانسز تبعه‌سندن موسيو ويتتوز آرزمه احاله‌سی حقنده اورمان ومعادن وزراعت نظارتيله موی‌اليهما بيننده عقدی مقرر مقاوله‌نامه‌نك اون‌طقوزنجی ماده‌سنده محرر اولديغی وجهله سلط قصبه‌سنك حجاز تيمور يولنه الصاقی ايچون تقريباً قرق كيلومترولق تيمور يولی ايله حيفاده برليمان انشاسی ضمننده موی‌اليهمانك حكومت عثمانيه‌يه سنوی يوزده اوچ بچق فائضله ونهايت قرق سنه ظرفنده امحا ايدلمك شرطيله اقراضنی متعهد بولندقلری اون ايكی بچق مليون فرانقك استقراضنه مأذونيت ويرلشدر .

ماده ٢ ماليه واورمان ومعادن وزراعت نظارتلری اشبو قانونك اجرای احكامنه مأموردر .

صدر اعظم — ماليه ناظری — اورمان ومعادن وزراعت ناظری

ابراهيم حقی — جاويد — ماورو قورداتو

مجلس اعيان ومبعوثانده قبول اولنان اشبو لايحه‌نك قانونيتنی وقوانين دولته علاوه‌سنی اراده ايدرم .

٢٦ جماذی‌الاولی سنه ١٣٢٨ و ٢٨ مايس سنه ١٣٢٦

محمدرشاد

بيك اوچيوز يكرمی اوچ سنه‌سی ايله دها اولكی سنه‌لر اعشار احاله بقاياسنك صورت تحصيلی حقنده قانون

ماده ١ بيك اوچيوزيكرمی اوچ سنه‌سيله دهااولكی سنه‌لراعشار وحصهٔ معارف ومنافع وتجهيزات عسكريه وحزينه‌يه عائد رسوم اربعه يعنی ذبحيه ، قنطار ، كيله و حيوانات آلم صاتيم رسومی بدلات التزاميه‌سندن‌مديون اولان‌ملتزملرك ويا كفيل وياخودوارثلرينك اليوم رأس‌المالدن اولان‌دينلری بيك اوچيوز يكرمی سكز سنه‌سی نهايتنه قدر اعشار نظامنامه‌سنه توفيقاً بلافائض تحصيل ايديله‌جكدر . مذكورسنه‌لره عائد اصل دينی اشبو قانونك اعلانندن اول تماماً ويرمش اولان ملتزملرك فائضدن اولان بورجلری كاملاً عفو ايدلشدر .

ماده ٢ بيك اوچيوز يكرمی اوچ سنه‌سيله‌دها اولكی‌سنه‌لردن‌مديون‌اولان ملتزملرله‌كفيل‌ووارثلری رأس‌المالدن اوسنه‌لره عائد دينلرينی تعقيبات نظاميه اجراسنه حاجت براقمقسزين بيك اوچيوز يكرمی سكز سنه‌سی نهايتنه قدر درت تقسيطده تأديه ايتمك اوزره امهال طلبنده بولنه‌رق تأمينات كافيه ارائه وبرنجی تقسيطی دفعةً تأديه ايلدكلری تقديرده دين باقيلری بيك اوچيوز يكرمی سكزسنه‌سی نهايتنه قدرمساعد زمانلرده واوچ تقسيطده تحصيل ايدلك اوزره بلا فائض امهال ايديلوب اووقته قدر حقلرنده اجرا ايدلمش اولان تعقيبات‌تأخير اولنه‌جقدر. آنجق ميعادنده تأديه ايدلميان تقاسيط ايچون‌تعقيبات نظاميه اجرا اولنور .

ماده ٣ بيك اوچيوز يكرمی اوچ سنه‌سيله دها اولكی سنه‌لره عائد اوله‌رق اشبو قانونك‌اعلانندن اول تقاسيطه ربط ايدلمش اولان ديونك رأس المالی دخی ايكنجی ماده‌يه توفيقاً يكيدن تقاسيطه ربط ايدلك صورتيله اوچيوز يكرمی‌سكز سنه‌سی نهايتنه قدر تماماًتأديه ايدلديكی تقديرده‌فائضلری‌ارانلميه‌جقدر.

ماده ٤ بيك اوچيوز يكرمی سكز سنه‌سی نهايتنه قدر تماماً ايفای دين ايتمين ملتزملر آرتق بوقانوندن استفاده ايده‌ميه‌رك اعشار نظامنامه‌سی موجبنجه اصل بدل احاله‌نك تقاسيط مقرره‌سی تاريخلرندن اعتباراً حساب اولنه‌جق فائضلری‌دخی ادايه مجبور اوله‌جقلردر يالكز اشبو قانوندن اول تقاسيط مقرره‌سنك بر ويا بر قاچی بيك اوچ يوز يكرمی سكز سنه‌سی غايه‌سنی تجاوز ايتمك صورتيله دينلری امهال ايدلمش اولوبده اشبو قانوندن استفاده ايتميه‌رك شرط امهال دائره‌سنده تقاسيط مقرره‌يی ايفايه دوام ايتمش اولانلرك هنوز ايشله‌مامش‌تقسيطلری حين‌امهالده‌كی شرائط مقرره دائره‌سنده تعقيب وتحصيل اولنه‌جقدر.

ماده ٥ اوچيوز سنه‌سندن اوچ يوز يكرمی اوچ سنه‌سی نهايتنه قدر اولان اعشار وحصهٔ معارف ومنافع وتجهيزات عسكريه ورسوم اربعه بدلات التزاميه‌سندن طولايی‌املاك واراضيلری خزينه نامنه قطعياً تفوض اولنوبده اليوم خزينه عهده‌سنده بولنمش اولان ملتزملر ويا كفيل وياخرد وارثلری واراضیٔ مذكوره‌نك مع مصارف بدل تفرغنی اوچ يوز يكرمی سكز سنه‌سی نهايتنه قدر دفعةً تأديه ايلدكلری تقديرده‌املاك واراضيلری كنديلرينه‌اعاده ايديله‌جكدر مع‌مافيه خزينه‌اموال مذكوره‌نك فروختی معامله‌سنی اوچ يوز يكرمی سكز سنه‌سی غايه‌سنه قدر تأخيره مجبور اوليوب بدل تفوضك تأديه‌سندن اول صاتلمش اولان اموال حقنده برادعا درميان اولنه‌ماز املاك واراضيلرينك بدل تفرغی دينلرينه تقابل ايتميه‌رك اليوم فضله بورجلری قالمش اولان ملتزملر بقيهٔ‌دينلرينی اشبوقانون دائره‌سنده تأمين‌وتسويه ايتدكجه بومساعده‌دن استفاده ايده‌ميه‌جكدر .

ماده ٦ اوچ يوز يكرمی اوچ سنه‌سندن دها اولكی سنه‌لرك مع حصهٔ معارف ومنافع وتجهيزات ،

اعشار ورسوم اربعه بدلات التزامیه‌سندن مدیون اولان ملتزملرله کفیل ووارثلرینك دیون غیر منتظمه میاننده خزینهٔ جلیله‌دن مطلوبلری بولندیغی تقدیرده دینلرینك مطلوبلری مقداری دیون مذکوره حقنده برقرار اتخاذ ایدیلنجیه دکین بلا فائض امهال ایدیله‌جکدر .

ماده ٧ اشبو قانونك اعلانندن اول ویرلمش اولان فائضلردن طولایی اعادهٔ محاسبه جائز دکلدر.

ماده ٨ کرك التزام وکرك تثلیث ویاتخمیس صورتیله قرا اهالیسی نامنه‌مقید اولان اعشار بدللریله منافع ومعارف وتجهیزات حصه‌لرینك استیفاسی دخی اشبو قانون احکامنه تابع اوله‌جقدر .

ماده ٩ اشبو قانونك اجراسنه مالیه وداخلیه نظارتلری مأموردر .

مالیه ناظری	داخلیه ناظری	صدر اعظم
جاوید	طلعت	ابراهیم حقی

مجلس اعیان ومبعوثانجه قبول اولنان اشبو لایحه‌نك قانونیتنی وقوانین دولته علاوه‌سنی اراده ایدرم .

٧ جماذی‌الآخر سنه ١٣٢٨ و ٢ خزیران سنه ١٣٢٦

محمد رشاد

منازع فيه كليسا ومكتبلر حقنده قانون

ماده ١ روم پطريقخانه‌سيله بلغار اكسارخخانه‌سنه منسوب اولان اهالينك كليسا ومكتبلره متعلق منازعاتى اشبو قانونه توفيقاً حل اولنه‌جقدر .

ماده ٢ برچفتلك ويا قريه ويا قصبه‌ده عموميتله پطريقخانه‌يه ويا اكسارخخانه‌يه منسوب اولان اهالينك استعمال ايتمكده اولدقلرى كليسا ومكتبلر اوطرفه عائد عد اولنه‌رق يدلرنده ابقا اولنه‌جقدر . آنجق چفتلك صاحبلرى طرفندن ياپيلوب اورتاقجيلره تخصيص قلنان خصوصى معابد بوندن مستثنادر .

ماده ٣ منازع فيه كليسا ويا مكتب بولنان برقريه ويا چفتلك وياقصبه‌ده اهاليدن برقسمى پطريقخانه‌يه ديكر قسمى اكسارخخانه‌يه منسوب اولدقلرى حالده او كليسا ويا مكتب اساساً هانكى طرف نامنه مؤسس ايسه اوطرفه واكر اوطرف منسوبينى ثلث درجه‌سندن دون براقليتده بولنورسه اوحالده ديكر طرفه تسليم ايديله‌جك وطرف آخر ايچون مجدداً اوكبى مؤسسات انشا ايدلمك اوزره بشنجى والتنجى ماده‌لره توفيقاً جانب حكومتدن معاونت نقديه ايفا اولنه‌جقدر .

ماده ٤ اهاليسى قسماً پطريقخانه‌يه وقسماً اكسارخخانه‌يه منسوب اولان چفتلك وقريه وياقصبه‌ده منازع فيه متعدد كليسا ومكتب موجود اولديغى وبونلر يالكز برطرفك نامنه مؤسس بولنديغى حالده اشبو طرف انتخاب ايده‌جكى كليسا ويامكتبه وضع يد ايتديريله‌جك وايكنجى كليسا ويامكتب طرف ديكره ترك وتسليم ايديله‌جكدر شايد كليسا ويامكتب كندى نامنه مؤسس اولان طرف ثلث درجه‌سندن دون براقليتده ايسه حق ترجيح وانتخاب ديكر طرفه عائد اوله‌جقدر .

ماده ٥ معاونت نقديه‌نك كميت ونسبتى كليسا ويامكتبجه اولان احتياجه وامثالنه نظراً حكومتجه تقدير وتعيين اولنه‌جق واعانه تخصيصاتنك صورت توزيع واستعمالى وانشا آتك تسريع وتسهيلى حقنده اقتضا ايدن تدابيره حكومتجه توسل اولنه‌جقدر .

ماده ٦ حكومتك معاونت نقديه‌سنى آنجق موجود كليسا ومكتبلردن متولد بولنان واشبو قانونك تاريخ نشرينه قدر صورت قطعيه‌ده حل ايديله‌مامش اولان مسائله منحصر وبر دفعه‌يه مخصوص اولوب بعد ازين تحدث ايده‌جك منازعات واختلافات مماثله‌يه شامل اولميه‌جقدر .

ماده ٧ اشبو قانونك نشر تطبيقندن صكره جماعتلر آره‌سنده تبديل ويا اعادهٔ منسوبيت وقوع بولمسى كليسا ومكتبلرك تغيير عائديتنه سبب اولەمز بناءً عليه اهاليدن كرك قسماً وكرك عموماً تحويل منسوبيت ايدنلر كندى مصرفلريله يكيدن مؤسسات مماثله احداثنده مختار اوله‌جقدر .

ماده ٨ اشبو قانونك اوچنجى ودردنجى ماده‌لرى شمدى‌يه قدر جماعتين آره‌سنده بالمناوبه استعمال ايديلن كليسالره دخى شامل اولديغندن مادتين مذكورتين حكمنك فعلاً تطبيقى تاريخندن اعتباراً اصول مناوبه الغا ايديله‌جكدر .

ماده ٩ كليسا ومكتبلره عائد عقاراتدن متولد اختلافات سائره حقوق تصرفيه دعوالرى كبى محاكم نظاميه‌جه حل وفصل اولنه‌جقدر .

ماده ١٠ اشبو قانونه توفيقاً حكومتجه وقوع بوله‌جق معاونت نقديه ايله يكيدن انشا اولنه‌جق كليسالر ايچون فرمان عالى اصدارينه انتظار اولنميوب مجلس ادارهٔ ولايتك قرارينه بناءً ولايت مقامندن

اعطا اولنه‌جق رخصت اوزرینه درحال انشا آته باشلانیله‌جق وکلیسانك انشا ایدیله‌جکی اراضینك نوعنه کوره تعیین وتخصیص ایدیله‌جك مقاطعه وبدل عشر معاملاتی دوائرعائده‌سنجه ایفا واکمال ایدلك اوزره اوراقی جانب ولایتدن نظارت عائده‌سنه ارسال قلنه‌جقدر .

ماده ١١ اشبو قانونك اجراسنه داخلیه ومذاهب ناظرلری مأموردر .

داخلیه ناظری	عدلیه ناظری	صدر اعظم
طلعت	اوروپاده	ابراهیم حقی

مجلس اعیان ومبعوثانده قبول اولنان اشبو لایحه‌نك قانونیتنی وقوانین دولته علاوه‌سنی اراده ایدرم . ٢٥ جمادی‌الاخره سنه ١٣٢٨ و ٢٠ حزیران سنه ١٣٢٦

محمد رشاد

بابا اسكی جوارندن بدأ ايله قرق كليسا قصبه‌سنه ممتد اولمق اوزره بر تيمور يول انشاسی وايشلدلمسی ايچون شرق تيمور يوللری قومپانيه‌سيله عقد مقاوله‌يه مأذونيتی متضمن مادهٔ منفردهٔ قانونيه ايله عقد اولنه‌جق مقاوله‌نامه

مادهٔ قانونيه

مادهٔ منفرده — بابا اسكی جوارندن بدأ ايله قرق كليسا قصبه‌سنه ممتد اولمق اوزره بر متره درت يوز اوتوز بش ميليمترو عرضنده بر تيمور يولی انشا وايشلدلمسی ايچون شرق تيمور يوللری قومپانياسيله اشبو قانونه مربوط مقاوله نامه‌يی عقد ايلمكه تجارت ونافعه نظارتی مأذوندر .

مجلس اعيان ومبعوثانده قبول اولنان اشبو لايحه‌نك قانونيتنی وقوانين دولته علاوه‌سنی اراده ايدرم

١٥ جمادی‌الآخره سنه ١٣٢٨ و ١٠ حزيران سنه ١٣٢٦

محمد رشاد

صدر اعظم — ابراهيم حقی

تجارت ونافعه ناظری — حلاجيان

مقاولهٔ مذيله

برطرفدن حكومت عثمانيه نامنه حركت ايدن تجارت ونافعه ناظری حلاجيان افندی حضرتلريله ديكر طرفدن شرق تيمور يوللری قومپانيه‌سی نامنه حركت ايدن مذكور قومپانيه مديری موسيو اولريغ غروس بيننده بروجه آتی عقد مقاوله اولنمشدر :

ماده ١ — حكومت عثمانيه درسعادت ادرنه خطنك بابا اسكی جوارنده ٢٣٥ نجی كيلومترو ٣٠٠ نجی متروسندن بدأ ايله قرق كليساده نهايت بولمق وتيمور چبوقلرك ايچ كنارلری بيننده‌كی مسافه بر مترو ٣٥ : ميلمترو اولمق اوزره بر تيمور يول انشا وايشلدلمسی امتيازی اشبو مقاوله‌نك برقانونله تصديق اولنمسنه تعليقاً احكام وشرائط آتيه ايله شرق تيمور يوللری قومپانيه‌سنه اعطا ايدر ومذكور قومپانيه دخی اشبو امتيازی شرائط مذكوره ايله قبول ايلر .

ماده ٢ — مدت امتياز ١٩٥٧ سنه‌سی افرنجی كانون اولنك اوتوز برنده نصف‌الليده ختام بوله‌جقدر .

ماده ٣ — اشبومقاوله‌نامه‌نك كسب قطعيت ايلديكی تاريخدن اعتباراً نهايت آلتی ماه مدت ظرفنده خطك خريطه وپروژه‌لری بريسی مشمع اوزرنده اولمق اوزره درت نسخه اوله‌رق قومپانيه طرفندن لاجل‌التصديق نافعه نظارتنه توديع قلنه‌جقدر .

نظارت مذكور خريطه وپروژه‌لری بالتدقيق توديع ايلدكلری تاريخدن اعتباراً نهايت اوچ آی مدت ظرفنده يا حاليله وياخود ايجاب ايدن تعديلاتك اجراسيله تصديق ايده‌جكدر .

ماده ٤ — توديع قلنان پروژه‌لرك تاريخ تصديقندن اعتباراً نهايت درت ماه مدت ظرفنده عمليانه مباشرت اولنه‌جق وكذلك تاريخ تصديقندن اعتباراً نهايت اون سكز ماه مدت ظرفنده عمليات اكمال ايديله‌جكدر .

ماده ٥ — اشبو امتيازك موضوعی اولان خط اشبو مقاولهٔ مذيله احكامی دائره‌سنده قومپانيه‌ديلديكی وسائط ويا اصولی استعمالده مخير بولنمق وهركونه مصارف وضرر وخساری كندوسنه عائد اولمق اوزره اشبو مقاوله نامه‌نك اوتچی وياخود لدی‌الحاجه اون اوچنجی ماده‌سنده معين اولان مظاهرت ماليه‌دن بشقه

دولتدن برکونه معاونت مالیه طلبنده بولنلمقسزین انشا واکمال ایدیله‌جکدر معدنی کوپریلر نافعه نظارتجه تقررایدن واشبو مقاوله‌ٔ مذیله‌یه مربوط بولنان اساسه کوره حساب اولنه‌جقدر تیموریولی مقطع عرضانیلری مربوط ایکی نومرولی نمونه‌لره مطابق اوله‌جقدر خط مذکورده استعمال اولنه‌جق رایلرك بهر متروطولی تقریباً اوتوز بش کیلو غرام ثقلتنده بولنه‌جغی کبی تراورسلر دخی معدنی اوله‌جقدر میللرك حد اعظمی بهر مترو باشنه اون درت میلمترو مواقف آره‌سنده‌کی مسافه‌نك حد اعظمی اون بش کیلومترو اولمق اوزره تعیین ایدلشدر .

ماده ٦ قومپانیه خط مذکوری کیلومترو باشنه اون‌بش بیك فرانق‌قیمتنده اولدیغی تحقق ایده‌جك ادوات متحرکه ایله تجهیزایلیه‌جکدر . قبول‌قطعی معامله‌سنك حین اجراسنده ادوات مذکوره نك برقطعه دفتری تنظیم قلنه‌جقدر . شوداسی مقرردرکه ادوات متحرکه ممالك غربیه‌ده مستعمل الك ایی نمونه‌لره موافق اوله‌جق ویولجیلرك تأمین استراحتنه مقتضی کافهٔ ترتیباتی حاوی بولنه‌جقدر .

ماده ۷ مذکور تیمور یول ایله متفرعاتنك تأسیسنه مقتضی اولوب افراد عهده‌سنده بولنان املاك اراضینك مبایعه‌سنده اصحاب املاك ایله قومپانیه بیننده ائتلاف حاصل اوله‌مدیغی تقدیرده استملاك قانونی احکامنه توفیق معامله اولنه‌جقدر .

کذرکاه تصدیق واراضی اوزرینه تطبیق قلندقدن صکره حکومت عثمانیه استملاك خریطه‌لرینك تصدیق تاریخندن اعتباراً ایکی آی مدت ظرفنده مذکور املاك واراضی‌یی قومپانیه‌نك مصارفنه اوله‌رق بالاستملاك قومپانیه‌یه تسلیم ایده‌جکدر . امتیازك مدت دوامنجه موقتاً استعمالی لازم کلان اراضی وطاش وقوم اوجاقلری قومپانیه‌جه اصحابنه تضمینات ویرلك شرطیله حکومت محلیه معرفتیله قومپانیه‌یه تسلیم قلنه‌جقدر . تیمور یول ایله متفرعاتنك تأسیسنه مقتضی اراضیٔ خالیهٔ امیریه امتیاز مدتنك ختامنه قدر بلا بدل قومپانیه‌یه ترك ایدیله‌جکدر . عملیاتك دوامی مدتجه بوکبی اراضی ایله درونده بولنان طاش وقوم اوجاقلرینك صورت موقته‌ده بلا بدل استعمالنه دخی مساعده اولنه‌جقدر .

ماده ۸ تیموریول ایله متفرعاتنك تأسیسات ابتدائیه‌سنه مقتضی اولوب قبول‌قطعی معامله‌سنك اجراسنه قدر قومپانیه طرفندن ممالك اجنبیه‌دن جلب ایدیله‌جك الات وادوات ولوازمه بلا رسم کمرکدن امرار ایدیله‌جکدر .

ماده ۹ قومپانیه اشبو خط ایله متفرعاتی خطك موقتاً قبول ایدلدیکی تاریخدن اعتباراً مصارف وضرر وخساری کندوسنه عائد اولمق اوزره الیوم مرعی اولان شرطنامه احکامی دائره‌سنده وانتخاب ایده‌جکی اصول ووسائط ایله ایشلته‌جك وخط مذکور ایله متفرعاتنك حاصلات غیر صافیهٔ سنویه‌سندن هرسنه ۲۳۰۰ فرانق ل+۲۰,۰ ر+۸۰,۰ ت دستوریله حساب ایدیله‌جك مبلغی اخذ واستیفا ایده‌جکدر.

اشبو دستورده‌کی ل شعبه خطنك کیلومترو اوله‌رق بابا اسکی جوارنده‌کی مقراض نقطه‌سی قرق‌کلیسا موقعنده‌کی یولجی بناسی محوری آره‌سنده‌کی طولی ور حرفی خطمذکورك فرانق حسابیله مجموع حاصلات غیر صافیه‌سنی ارائه ایدر (ت) حرفی دخی یولجی و اشیا قطاریله مختلط وعسکری وخصوصی قطارلرك کیلو مترو اوله‌رق قطع ایتمش اولدقلری مسافهٔ حقیقیه‌یی ارائه ایدر قومپانیه سنوی استیفا ایده‌جکی اشبو مبلغ ایله ایشلتمه امورینك صورت منتظمه‌ده جریاننی تأمین ایچون لازم‌اولان هرکونه مصارفی ایفاایده‌جکی کبی بالخاصه ایلروده ایفا ایده‌جك بالجمله‌عملیات توسیعه‌یی دخی کندی مصرفیله اجرا ایلیه‌جکدر. حاصلات غیرصافیه‌دن بالاده ذکر اولنان دستوره توفیقاً قومپانیه‌نك استیفا ایده‌جکی مبلغ تنزیل ایدلدکدنصکره قاله‌جق مقدار حاصلات صافیه‌یی تشکیل ایده‌جکدر .

ماده ۱۰ تیموریول ایله متفرعاتنك طقوزنجی ماده‌ده کوسترلدیکی وجهله حساب ایدیلان حاصلات سنویهٔ صافیه‌سندن خطك مادهٔ مذکوره‌ده تعیین ایدلمش اولان طولی اوزرینه بهر کیلو متروسی ایچون

مصارف تأسيسيه‌يه مقابل ٥٤٢٠ فرانق قومپانيه‌يه عائد اوله‌جقدر . هرهانكی سنه‌نك حاصلات صافيه‌سی مقدار مذكوردن دون اولورسه نقصانی اليوم قومپانيه طرفندن ايشلدلمكده اولان تيمور يوللرك حكومت عثمانيه‌يه عائد سنهٔ مذكوره فضلهٔ حاصلاتندن ؟

اولا (آ) ١٨٩٤ تاريخلی استقراض قارشولغی اوله‌رق قومپانيه‌نك سنوی بهر كيلو مترو باشنه حكومته تأمين ايلمش اولديغی ١٥٠٠ فرانق .

(ب) ١٥ حزيران سنه ١٩٠٩ تاريخلی مقاوله‌نامه‌نك اوچنجی ماده‌سنك (ب) حرفلی اوچنجی فقره‌سی موجبنجه حكومت عثمانيه‌يه عائد حصهٔ حاصلاته محسوباً حكومت مشاراليها حسابنه اوله‌رق سنوی (بانق دوپاری ئه‌ده‌په‌بی‌با) يه تأديه‌سی قومپانيه طرفندن تعهد ايدلمش اولان ٤٦٤٤٢١ فرانق .

(ت) مقاولات موجوده‌ده معين توقيفات سائره

ثانياً سركه‌جی ايله اياستفانوس بيننده‌كی ايكنجی خطك مصارفندن دولتك حصه‌سنه اصابت ايدن تقسيط سنوی تنزيل اولندقدن صوكره قاله‌جق مقداردن اكمال ايديله‌جكدر . برمنوال محرر قاله‌جق مقدار حاصلات صافيه نقصانی اكماله كفايت ايتمديكی تقديرده ظهوره كله‌جك نقصانلر قومپانيانك «اوانس حسابی» ناميله بلا فائض اچيله‌جق خصوصی برحسابه كچيريله‌جك واشبو نقصانلر خطوط موجوده حاصلاتندن سنين متعاقبه‌ده دولته عائد اوله‌بيله‌جك حاصلات فضله‌سندن اكمال ايديله‌جكدر . حاصلات صافيه‌يی اكمال ايچون دولته عائد حصه‌دن بالاده ذكر اولنديغی وجهله افراز ايديله‌جك مبلغ كذلك بلافائض «دولت اوانسلری حسابی» ناميله ديكر برحسابه قيد ايديله‌جك واتيده اون برنجی ماده‌ده كوستريلان شرائط ايله تصفيه قلنه‌جقدر .

ماده ١١ بالعكس هرهانكی برسنه‌نك حاصلات صافيه‌سی مقداری كيلو مترو باشنه ٥٤٢٠ فرانغی تجاوز ايلديكی تقديرده فضله‌سی اول‌باول قومپانيه‌جه وقوع بولان اوانسلر حسابی تسويه‌يه تخصيص ايديله‌جكدر اشبو حساب كاملاً تصفيه قلندقدن صكره قالان فضله‌نك ربعی قومپانيه‌يه ترك اولنه‌رق ديكر اوچ ربعی «دولت اوانسلری حسابنك» تصفيه‌سنه حصر ايديله‌جكدر .

ماده ١٢ سالف الذكر اوانسلر حسابی تصفيه ايدلدكدن صكره وقوعبوله‌جق حاصلات صافيه فضله‌لری يوزده اللی‌سی حكومت عثمانيه‌يه ويوزده اللی‌سی قومپانيه‌يه عائد اولمق اوزره تقسيم ايديله‌جكدر .

ماده ١٣ حكومت عثمانيه كوچك چكمجه خارج وقلعهٔ سلطانيه داخل اولمق اوزره كوچك چكمجه ايله قلعهٔ سلطانيه اره‌سنده كائن مرمره دكزينك برنقطه‌سنه منتهی اوله‌جق ودرسعادت ادرنه تيمور يولنك برنقطه‌سنه يكرمی كيلو متره‌دن دون برمسافه‌يه قدر تقرب ايده‌جك برخطی كندوسی انشا وياخود امتيازينی اخره اعطا ايلديكی تقديرده .

اولاً بابا اسكی قرق كليسا خطندن طولايی قومپانيه طرفندن وقوع بولان اوانسلر حسابنك اول وقتده‌كی موجودينی تصفيه .

ثانياً كيلو مترو باشنه هرسنه حاصلات صافيه ٥٤٢٠ فرانغه بالغ اولمدقجه اولمقداره ابلاغ ايليه‌جكدر .

ماده ١٤ قومپانيه اشبو تعهداتك اجراسنی تأميناً ويربانق فراين بانقه‌سنك درسعادت شعبه‌سنه تأمينات اقچه‌سی اوله‌رق اون بيك ليرا توديع ايلمش واشبو تأمينات اقچه‌سندن طولايی اختلاف ظهورنده محاكم عثمانيه‌نك حق قضاسنی قبول ايده‌جكنه دائر مذكور بانقه كندی حكومتی سفارتخانه‌سندن مصدق بربياننامه اعطا ايلمشدر . تأمينات آقچه‌سی خطك قبول موقت معامله‌سنك اجراسنی متعاقب قومپانيه‌يه اعاده ايديله‌جكدر .

ماده ١٥ ١٨ مايس سنه ١٨٧٢ تاريخلی انشا آت وايشلتمه مقاوله نامه‌لريله ايشلتمه شرطنامه‌سنك

ومقاولات ومربوطات سائره‌سیله ١٠ ـ ٢٢ کانون اول سنه ١٨٨٥ والیوم ایشلمکده بولنان خطوطه عائد ١٥ حزیران سنه ١٩٠٩ تاریخلی مقاوله نامه‌لرك اشبو مقاوله نامه‌یه منافی اولمیان کافهٔ احکامی بابا اسکی قرق کلیسا خطنه دخی تطبیق اولنه‌جقدر .

ماده ١٦ امتیاز مدتنك ختامنده خط ایله متفرعاتی حسن حالده وهرکونه دیون وتعهداتدن وارسته اوله‌رق بلابدل دولته ترك ایدیله‌جك وثمنلرك تعیین ایده‌جکی فیئاتله لوازمات ومستحضرات جانب حکومتدن مبایعه اولنه‌جقدر .

بالاده آلتنجی ماده‌ده مصرح دفترده معین ویاخود اکا معادل ادوات متحرکه حسن حالده وهرکونه دیون وتعهداتدن وارسته اوله‌رق بلابدل دولته ترك ایدیله‌جك وامتیاز مدتنك ختامنده موجود اوله‌بیله‌جك ادوات متحرکهٔ منضمه دخی ثمنلر طرفندن تعیین اولنه‌جق فیأت موجبنجه حکومت جانبندن مبایعه اولنه‌جقدر .

امتیاز مدتنك ختامنده قومپانیه طرفندن وقوعبولان اوانسلر حسابی تصفیه قلنمامش ایسه قومپانیه‌نك بوبابده برکونه مطالبه‌یه حقی اولمیه‌جقدر کذلك اولوقت حکومته عائد اوانسلر حسابی تصفیه ایدلمامش اولدیغی تقدیرده حکومت عثمانیه دخی قومپانیه‌دن برشی طلب ایتمیه‌جکدر .

ماده ١٧ بابا اسکی قرق کلیسا خطنك موقعلری ایله قومپانیه‌نك شمدیکی خطلرینك موقعلری بیننده اجرا اولنه‌جق نقلیات اجورتی خطلرك هربری اوزرنده قطع اولنه‌جق مسافه‌لرله متناسباً خط مذکور ایله دیکر خطوط بیننده تقسیم قلنه‌جقدر .

ماده ١٨ اشبو شعبه خطنك ایشلمسنه باشلاندیغی تاریخدن اعتباراً اون‌بش سنه صکره حکومت دیلدیکی زمان شعبهٔ مذکوره‌یی مبایعه ایده‌بیله‌جکدر . بوحالده حکومت مدت امتیازك ختامنه دکین هرسنه قومپانیه‌یه ذکر اولنان شعبه‌نك مبایعه اولنه‌جغی تاریخدن بش اولکی سنه حاصلات صافیهٔ حقیقیه‌سنك مقدار متوسطنه معادل برتقسیط سنوی تسویه وایفا ایلیه‌جك وفقط اشبو مقدار متوسط مبایعه‌نك وقوعبولدیغی سنه‌دن اولکی سنه‌نك حاصلات صافیهٔ حقیقیه سندن دون اولمیه‌جقدر .

حاصلات صافیه بروجه آتی تعین ایده‌جکدر .

بابا اسکی قرق کلیسا خطنك هرسنه‌یه عائد اولان حاصلات غیر صافیهٔ عمومیه‌سندن :

اولا (تأسیسات ابتدائیه مصارفنك فائض ورأس‌المالی امحایه مقتضی مبلغ داخل اولمامق شرطیله تیموریولك سنهٔ مذکوره ظرفنده تحقق ایده‌جك ایشلتمه وحسن حالده محافظه‌سی مصارفی .

ثانیاً کرك دولت وکرك قومپانیا اوانسلرینه امحا اولنمش نظریله باقیله‌رق تعین حکومته اصابت ایده‌جك اولان حصه بعدالتنزیل قاله‌جق مبلغ اوسنه‌یه عائد حاصلات صافیهٔ حقیقیه‌یی تشکیل ایده‌جکدر .

حکومت عثمانیه اشبو تقسیط سنوی‌یی کیلومترو باشنه ٥٢٤٠ فرانقدن دون اولمامق شرطیله هرسنه منتظماً قومپانیه‌یه تأدیه ایلمکی تأمین وحین اشتراده قومپانیه‌نك هنوز تصفیه اولنمامش اوانسلری وار ایسه انلری دخی تسویه ایده‌جکدر متعاقباً شعبهٔ مذکوره وتفرعاتی حسن حالده وهردرلو دیون وتعهداتدن وارسته اوله‌رق حکومت عثمانیه‌یه تسلیم ایدیله‌جك واشیا وادوات ولوازمات موجوده ثمنلرك تقدیر ایده‌جکلری بدل مقابلنده دولت طرفندن اشترا اولنه‌جقدر .

دردنجی ماده‌ده مذکور مقدارده ویاخود اکا معادل ماهیتده ادوات متحرکه حسن حالده وهردرلو دیون وتعهداتدن وارسته اوله‌رق مجاناً حکومته تسلیم اولنه‌جق وبومقداردن فضله ادوات متحرکه موجود ایسه ثمنلرك تقدیر ایده‌جکلری بدل مقابلنده حکومت جانبندن اشترا اولنه‌جقدر .

حین اشتراده دولت اوانسلری تصفیه ایدلمامش ایسه بوندن طولایی حکومت هیچ برمطالبه‌ده بولنمیه‌جقدر .

حکومت عثمانیه ارزو ایدرسه بالاده محرر تقسیط سنوی‌یی یوزده ٤٫٧٥ فائض حسابیله رأس‌الماله بالتحویل دفعهً تأدیه ایده‌بیله‌جکدر .

ماده ١٩ اشبو مقاولهٔ منضمه‌نك موقع اجرایه وضعی برقانونله تصدیقه منوطدر .

١٥ جمادی‌الاخره سنه ١٣٢٨ و ١٠ حزیران سنه ١٣٢٦

شرقی روم ایلی ویرکوسنك دیون عمومیه اداره‌سنه مودوع دیونك تسویه‌سندن متباقی مبالغدن محسوبی حقنده قرارنامهٔ منضم و مادهٔ منفردهٔ قانونیه

قرار نامهٔ منضم

ماده ١ حکومت عثمانیه بلغارستان امارتی ایله دیون‌عمومیه اداره‌سی آره‌سنده اولجه تعاطی اولنان مقاولات موجبنجه سنه‌لکی یوز اون درت بیك اون طقوز لیرا وتمش درت غروشه بالغ اولان روم ایلی شرقی ویرکوسنی دیون عمومیه‌نك زمان اطفاسنه قدر تأدیه ایتمکی متعهددر .

ماده ٢ اشبو تعهدینی موقع اجرایه وضع ایتمك اوزره حکومت‌عثمانیه دیون‌عمومیه طرفندن‌جبایت ایدلکده اولان اعشار ورسوم سائره فضله‌لرنده یوز اون‌درت بیك اون طقوز لیر اوتمش‌درت غروش مقدارینی برصورت مخصوصه‌ده تعیین ایتمشدر .

ماده ٣ مارالذکر یوز اون درت بیك اون طقوز لیرا وتمش درت غروش تخصیصات سنویه اعشار ورسوم سائره فضله‌لری تخصیصات دائمه ومعینه‌سی میانده اخذ موقع ایدرك بروجه آتی ترتیبه داخل اوله‌جقدر .

	لیرای عثمانی
ا بانق عثمانینك حساب جاریسی	١٠٨ ٠٠٠
ب نقلیات عسکریه	١٠ ٠٠٠
ث قونیه اوواسنك اسقاسی	٢٥ ٠٠٠
ه یوزده درت فائضلی ١٩٠٨ استقراضی	٤٠ ٠٠٠
ف روم ایلیٔ شرقی ویرکوسی	١١٤ ٠١٩٫٧٤

ماده ٤ اشبو قرارنامه ایله تعدیل اولنمیان محرم قرارنامه‌سیله ذیللری احکامی مرعی‌الاجرادر .

مادهٔ منفردهٔ قانونیه

مالیه ناظری اشبو لایحهٔ قانونیه‌یه مربوط قرارنامهٔ منضمی محرم قرارنامه‌سیله ذیلاً امضا ایلمکه مأذوندر .

صدر اعظم	مالیه ناظری
ابراهیم حقی	محمد جاوید

مجلس اعیان ومبعوثانده قبول اولنان اشبو لایحه‌نك قانونیتنی وقوانین دولته علاوه‌سنی اراده ایدرم .
٨ جمادی‌الاخره سنه ١٣٢٨ و ٣ حزیران سنه ١٣٢٦

محمد رشاد

قوصوه ولایتی داخلنده بعض تشکیلات ملکیه اجراسیله مصارفنك بودجه‌یه ادخالنه دائر مادهٔ قانونیه

قوصوه ولایتی داخلنده فروزویك ناحیه‌سنك اوچنجی صنفدن برقضایه تحویلی وغورده‌ده اوچنجی صنفدن مجدداً برقضا تشکیلنه ولوما قضاسی مرکزینك اشتیکن قریه‌سنه نقلنه ویاقووه قضاسی داخلنده‌کی مالیسا وهاس ورقه قوللریله ایپکده پوغوروا ورنه وولچترین‌ده ویره‌نچه وپرشتنه‌ده لاب وکیلانده موراوهٔ بالا وزیر قوللرنده التیسی برنجی واوچی ایکنجی صنفدن اولمق اوزره طقوز ناحیه تشکیلنه‌داخلیه نظارتی مأذوندر .

تشکیلات مذکوره‌دن طولایی داخلیه بودجه‌سنك دردنجی فصلنك اوتوز برنجی ماده‌سنه ٣٦٠٠٠ اوتوز اوچنجی ماده‌سنه ٩٦٠٠ اوتوز دردنجی ماده‌سنه ١٠٦٠٠ اوتوز بشنجی ماده‌سنه ٢٤٠٠ اوتوز یدنجی ماده‌سنه ٤٨٠٠٠ اوتوز سکزنجی ماده‌سنه ٢١٦٠٠ قرقنجی ماده‌سنه ٢٢٢٠٠ وبشنجی فصلنك دردنجی ماده‌سنه ١٦٨٠ غروش ضم ایدلشدر .

مجلس اعیان ومبعوثانده قبول اولنان لایحه‌نك قانونیتنی وقوانین دولته علاوه‌سنی اراده ایدرم .

٢٥ جمادی‌الاخره‌سنه ١٣٢٨ و ٢٠ حزیران سنه ١٣٢٦

محمد رشاد

داخلیه ناظری	صدراعظم
طلعت	ابراهیم‌حقی

دیون امیریه وعادیه‌نك تأمین تأدیه‌سی ایچون ایتام وارامل وتقاعد معاشلرندن توقیفات اجراسی حقنده اجرا قانوننك اللی اوچنجی ماده‌سنك آلتنجی فقره‌سی مقامنه قائم اولان فقرهٔ قانونیه

سادساً علی‌العموم موظفین معاشلرینك ربعندن ومعزولین ومتقاعدین وایتام وارامل معاشاتنك خمسندن زیاده‌سی .

مجلس اعیان ومبعوثانده قبول اولنان اشبو لایحه‌نك قانونیتنی وقوانین دولته علاوه‌سنی اراده ایدرم .

٢٥ جمادی‌الاخره سنه ١٣٢٨ و ٢٠ حزیران سنه ١٣٢٦

محمد رشاد

عدلیه ناظری نامنه	
صدر اعظم	صدر اعظم
ابراهیم حقی	ابراهیم حقی

قوصوه ولايتی داخلنده اجرا اولنه‌جق تحرير املاك صره‌سنده ويريله‌جك سندات خاقانيه‌نك تمغا رسميله خرج ورسوم سائره‌دن استثناسنه دائر مادهٔ منفردهٔ قانونيه

قوصوه ولايتنده اجرا قلنه‌جق تحرير املاكده املا واصحابنه اعطا اولنه‌جق سندات خاقانيه ايچون بردفعه‌يه مخصوص اولق اوزره بر كونه خرج ورسوم وورقه بهاسی وكاتبيه آلنميه‌جق وبونلره تمغا پوليده الصاق اولنميه‌جقدر .

مجلس اعيان ومبعوثانده قبول اولنان اشبو لايحه‌نك قانونيتی وقوانين دولته علاوه‌سنی اراده ايدرم .
٢٥ جمادی‌الاخره سنه ١٣٢٨ و ٢٠ حزيران سنه ١٣٢٦

محمد رشاد

ماليه ناظری	داخليه ناظری	صدراعظم
محمد جاويد	طلعت	ابراهيم حقی

منافع عموميه يه متعلق امتيازات حقنده قانون

ماده ١ — اولا هرنه صورتله اولورسه اولسون دولتجه حالاً وآتياً تعهدات ماليه‌يی تضمن واموال واملاك عموميه‌نك صرف وتخصيصنی استلزام ايتمه‌ين ثانياً بودجه‌يه داخل برخدمت عموميه‌يه تعلق ايلمه‌ين ثالثاً اشبو قانونده تصريح اولنان معافياتدن غيری معافياتی محتوی بولنميان رابعاً قوانين مرعيه احكامنك تعديل وتغييرينی مستلزم اولميان خامساً ولايات دوائر بلديه‌سنك تشكيلاتنه دائر وضع ايديله‌جك قوانين ايله اعطاسی حكومت محليه‌نك دائرهٔ صلاحيتلرنده بولنميه‌جق اولان منافع عموميه‌يه متعلق اعمالات امتيازاتی طوغريدن طوغری‌يه قوهٔ اجرائيه طرفندن ويريله‌جكدر .

ماده ٢ — بالجمله امتيازات ايچون مقتضی اولوب اشتراسی لازم كلان ويا صورت موقته‌ده اشغال وتركی ايجاب ايدن اراضی واملاك حقنده قواعد آتيه جاری اوله‌جقدر امتيازی اعطا اوله‌جق اعمالات ومتفرعاتنك تأسيسنه مقتضی اولوب اصحابی عهده سنده بولنان املاك واراضينك اشتراسی خصوصنده صاحب امتيازله اصحابی بيننده ائتلاف حاصل اوله‌مديغی تقديرده مذكور املاك واراضی استملاك قانوننه توفيقاً اشترا اوله‌جق وبدل اشتراسيله مصارفی صاحب امتياز طرفندن تسويه اولنه‌جقدر امتياز مدتی ظرفنده صاحب امتيازك تكليفی ومرجعی اولان نظارتك تنسيبی اوزرينه موقتاً اشغالی لازم كلان اراضی وطاش اوجاقلری وبالاست محللری اصحابنه استملاك قانونده تعيين قيمت ايچون موضوع اصوله توفيقاً تقدير اوله‌جق تضمينات صاحب امتياز طرفندن تسويه ايدلدكدن صكره حكومت محليه معرفتيله صاحب امتيازه تسليم ايديله‌جكدر .

اعمالات ومتفرعاتنك تأسيس وانشاسنه مقتضی اولان اراضی اميريهٔ حاليه ختام مدت امتيازه قدر صاحب امتيازه مجاناً ترك اولنه‌بيله‌جكی كبی اثنای عملياتده اراضیٔ مذكوره‌دن موقتاً اشغالی ايجاب ايدن يرلرله درونلرنده بولنان طاش اوجاقلری وبالاست محللری‌ده حكومتجه لزوم كورلديكی حالده اصحاب امتيازه مجاناً تخصيص ايديله بيله‌جكدر .

ماده ٣ — ختام مدت امتيازيه‌يه قدر شركتك واردات واحتياط اقچه‌لری واعمالاتك تأسيسی ايچون مقتضی املاك واراضی ويركودن معاف قلنه بيله‌جكی كبی حصه سنداتی وتحويلاتی دخی تمغا رسمندن ماعدا رسوم وتكاليفدن معاف اوله بيله‌جكدر . بعض اصحاب امتياز طرفندن كوستريله‌جك منافع مخصوصه‌يه مقابل حكومت خطوطيله اجرا اولنه‌جق تلغراف مخابراتی اجوزاتندن معافيت اعطاسی‌ده جائزدر . مقاوله‌نامه‌ده صراحت مخصوصه موجود اولمدقچه معافيت منحصراً حكومته عائد تكاليف جديده و نضميه‌ده شامل اوله‌جقدر .

ماده ٤ — امتياز مدتنك انقضاسندن ايشلنمه امورينه مخصوص اولان ادوات ايله اشيای منقوله ولوازماتی اشترا اولنه بيله‌جكی مقاوله‌نامه‌نك حين تنظيمنده حكومتجه لزوم كورلديكی تقديرده تصريح اولنه بيله‌جكدر. امتيازات مقاوله‌نامه‌لرنده‌كی مدت معينه مرورنده حكومتك اشترا حقی محافظه اوله‌جقدر . ادوات واشيا ولوازمات مذكوره‌نك بدل اشتراسی اهل خبره معرفتيله ودفاتر حسابيه‌نك تدقيقی ايله ويا حكومتجه تنسيب اولنه‌جق ديكر بر صورتله تقدير وتعيين ايديله‌جكدر .

ماده ٥ — امتياز شرطنامه‌سنده موجود اولمديغی حالده امتيازك اعطاسی اوله‌رق صوك اون بش سنه‌سی ظرفنده نظارت عائده‌سنك رخصتيله مجدداً وعلاوةً وجوده كتيريله‌جك ومدت امتيازك انقضاسنده موجود بولنه‌جق اولان اعمالات ايچون صاحب امتياز طرفندن اخبار اولنوب على الاصول اثبات اولنان مصرفه معادل بر مبلغ اعمالات مذكوره‌دن هر برينك اكمالندن اعتباراً بهر سنه ايچون بدلندن $\frac{1}{15}$ بر تقسيم اون

بش تنزيل ايدلدكدن صوكره تضمينات اولەرق طرف حكومتدن صاحب امتيازه تأديه اولنەجنى مقاوله نامەنك حين تنظيمنده حكومتجه لزوم كورولورسه تصريح اولنه بيلەجكدر .

ماده ٦ صاحب امتيازك تأسيسات ابتدائيه وتوسيعيه‌يه مقتضى اولوب ممالك اجنبيه‌دن جلب ايده‌جكى ادوات ولوازمهٔ انشائيه‌نك كمرك رسمندن معافيتى ايچون مساعده اعطا اولنه بيلەجكدر .

ماده ٧ امتيازات مقاوله وشرطنامەلرنده معين اولان مدتلر ظرفنده بهمه‌حال قوانين ونظامات عثمانيه‌يه تابع عثمانلى آنونيم شركتلرينه دور اولنه‌جقدر .

ماده ٨ امتياز ايشلرنده مأمورين فنيه واداريه ايله اوسته‌لر وايش باشيلرنده نه‌مقدارينك وهانكيلرينك اجانبدن اوله‌جقلرى تعيين وتحديد ايديله‌جكدر .

ماده ٩ مجلس مبعوثان واعيانه عرض اولنه‌حق امتيازات قانونلرى مربوطلرى اولان مقاولات واوراق متفرعه ايله بالتدقيق عموميتى حقنده وبريله‌جك برقرار ايله قبول ويا رد ويااسباب موجبه‌سرديله براى تعديل اعاده اولور .

ماده ١٠ ولايات ودوائر بلديه‌نك تشكيلاتنه دائر ياپيله‌جق قانونلر ايله اعطاسى حكومات محليه‌نك صلاحيتلرى دائره‌سنده بولنه‌جق اولان امتيازلر حقنده قوانين مذكوره‌نك نشرينه قدر حكومت مركزيه‌جه بر سابق ايفاى معامله ايديله‌جكدر .

ماده ١١ قوهٔ اجرائيه امتيازاتك اعطاسى ايچون مابه‌التطبيق اوله‌جق اصول ومعاملات متقدمه‌يى بر نظام مخصوص ايله تعيينه مأذوندر .

ماده ١٢ اشبو قانونك حكمى قوانين مخصوصه‌يه تابع بولنان معادن اصليه وسطحيه وطاش اوجاقلرى حقنده صرعى وجارى اوليه‌جنى كبى امور تجاريه وزراعيه وصناعيه وصرافيه‌يه عائد امتيازلرده ده شامل اوليه‌جقدر .

ماده ١٣ اشبو قانونك اجراسنه هيئت وكلا مأموردر .

عدليه ناظرى وشوراى دولت رئيسى	اوقاف همايون ناظرى	شيخ الاسلام	صدر اعظم
اوروپاده	على حيدر	حسين حسنى	ابراهيم حقى

بحريه ناظرى	ماليه ناظرى	حربيه ناظرى	داخليه ناظرى	خارجيه ناظرى
محمد صالح	اوروپاده	محمود شوكت	طلعت	رفعت

اورمان ومعادن ناظرى	تجارت ونافعه ناظرى	معارف ناظرى
ماوروقورداتو	حلاجيان	امرالله

مجلس اعيان ومبعوثانده قبول اولنان اشبو لايحه‌نك قانونيتنى وقوانين دولته علاوه‌سنى اراده ايدرم .
١٥ جمادى الاخره سنه ١٣٢٨ و ١٠ حزيران سنه ١٣٢٦

محمد رشاد

روسیه تضمینات شخصیه‌سندن طولایی روسیه حکومتیله تحدث ایدن اختلافك لاهیده حکم محکمه‌سی وساطتیله حلنه دائر مادۀ قانونیه

مادۀ قانونیه

حکومت عثمانیه ایله روسیه دولتی آره‌سنده بیك سکزیوز یتمش طقوز سنه‌سی کانون ثانئ رومیسنك یکرمی یدیسنده وشباط افرنجینك سکزنده استانبولده امضا اولنان معاهده‌نامه‌نك طرز اجراسندن طولایی تحدث ایدن اختلافك لاهی‌ده برحکم محکمه‌سی واسطه‌سیله حلنه دائر تنظیم اولنان ائتلافنامه متنی حکومت عثمانیه نامنه امضا ایدیلن شکل وصورتده قبول ایدلشدر. خارجیه ناظری مذکور ائتلافنامه‌یی حکومت عثمانیه نامنه امضا ایتمکه مأذوندر.

مجلس اعیان ومبعوثانجه قبول اولنان اشبو لایحه‌نك قانونیتنی وقوانین دولته علاوه‌سنی اراده ایدرم.

١٥ جمادی‌الاخره سنه ١٣٢٨ و ١٠ حزیران سنه ١٣٢٦

محمد رشاد

مالیه ناظری	صدر اعظم
محمد جاوید	ابراهیم حقی

تحکیمنامه

اختلافات دولیه‌نك صورت مصلحانه‌ده تسویه‌سنه متعلق ١٨ تشرین اول سنه ١٩٠٧ تاریخلی لاهی مقاوله نامه‌سنه بالاشتراك وضع امضا ایدن روسیه حکومتی ایله حکومت عثمانیه :

اولا $\frac{\text{٢٧ کانون ثانی سنه ١٨٧٩}}{\text{٨ شباط}}$ تاریخنده روسیه ایله دولت علیه بیننده درسعادتده وضع امضا اولنان معاهده نامه‌نك ممالك عثمانیه‌ده‌کی روسیه تبعه‌سیله مؤسساتنك محاربه اثناسنده دوچار اولدقلری ضرر وزیاندن طولایی طلب ایدیله‌جکاری تضمینات درسعادت روسیه سفارتی طرفندن تدقیق وباب عالی‌یه تبلیغ اولندقچه تأدیه قلنه‌جقدر. بوتضميناتك مجموعی هیچ بروجهله یکرمی آلتی ملیون یدی یوز اللی بیك فرانغی تجاوز ایده‌میه‌جکدر.

« تضمینات مطالبنك باب عالی‌یه تبلیغ ایدیله‌بیلمسی ایچون تصدیقنامه‌لرك تعاطیسندن اعتباراً بر سنه مدت تعیین ایدلمش اولوب ایکی سنه مروردن صکره وقوعبوله‌جق مطالب ارتق مقبول ومسموع اولمیه‌جقدر. » مآلنده محرر اولان بشنجی ماده‌سی احکامی،

ثانیاً عین تاریخلی پروتوقوله درج اولنان « مطالبك باب‌عالی‌یه تبلیغ ایدیله بیلمسی ایچون تصدیقنامه‌لر تعاطیسندن اعتباراً تعین ایدلدیکی اشبو ماده‌ده مصرح اولان بر سنه مدتك کلنجه روسیه خسته خانه‌سنك اون‌بربیك ایکی‌یوزانکلیز لیراسنه‌بالغ اولان طلبی بوندن استثنا ایدیله‌جکدر» مآلنده‌کی ایضاحات مذیله‌یی،

ثالثاً مذکور بشنجی ماده موجبنجه منتظماً تبلیغ اولنان مقادیر تضمینات اوزرندن حکومت‌عثمانیه‌جه

بروجه آتی وقوعبولان تأدیات تاریخلرندن منبعث نتایج حقوقیه حقنده روسیه حکومتی ایله حکومت عثمانیه بیننده براختلاف ظهور ایتدیکنی

مقادیر تأدیات

عثمانلی لیراسی	تاریخلر
٥٠٠٠٠	١٨٨٤
٥٠٠٠٠	١٨٨٩
٧٥٠٠٠	١٨٩٣
٥٠٠٠٠	١٨٩٤
٤٣٤٣٨ ـ ٦٧٢٣/٤٠	١٩٠٢

رابعاً روسیه حکومتنك تسویهٔ دین خصوصنده وقوعه کان تأخردن طولایی روسیه تضمینات شخصیه‌سی اصحابنك دوچار اولدقلری ضرر وزیاندن حکومت عثمانیه‌یی مسئول طوتدیغنی ؛

خامساً حکومت عثمانیه‌نك روسیه حکومتنك اشبو ادعاسنك کرك مادةً وکرك جهت حقوقیه‌جه حق وصوابه مقارنتنه اعتراض ایلدیکنی ؛

وسادساً اختلافك دیپلوماسی طریقیله فصل وتسویه‌سی قابل اوله‌مامش اولدیغنی نظر اعتباره آلدقلری ومذکور لاهی مقاوله‌نامه‌سی احکامنه توفیقاً اختلاف مذکوره مسئله‌نك بر حکم محکمه‌سنه حواله‌سی صورتیله نهایت ویرمکه قرار ویردکلری جهتله بومقصده مبنی آتی الذکر مرخصلرینه یعنی

روسیه مرخصی . . . . ایله حکومت عثمانیه مرخصی . . . . آتی الذکر تحکیمنامه‌یی عقد ایچون مأذونیت اعطا ایتمشلردر .

ماده ١ متنازع فیه دولتلر مسئله‌نك درجهٔ اخیره‌ده حواله ایدیله‌جکی حکم محکمه‌سنك بروجه آتی تعیین ایدیله‌جك بش اعضادن تشکل ایتمسنه قرار ویرمشلردر : هر بر طرف سرعت ممکنه ایله واشبو تحکیمنامه تاریخندن اعتباراً ایکی ماهی تجاوز ایتمیه‌جك بر مدت ظرفنده ایکی حکم تعیین ایده‌جك وبو وجه ایله تعیین اولنه‌جق درت حکم هپ برلکده بر حکم علی الحکم تعیین ایلیه‌جکلردر . بو درت حکم کندیلرینك تعیینندن اعتباراً ایکی ماه مدت ظرفنده متفقاً ویا اکثریتله بر حکم علی الحکم انتخاب ایتمدکلری تقدیرده حکم علی الحکمك امر انتخابی طرفین ایله بالاتفاق انتخاب ایدیله‌جك اولان اوچنجی بر دولته تودیع قلنه‌جقدر . بوندن صکره‌کی ایکی ماه ظرفنده بو بابده بر اتفاق حاصل اولمدیغی حالده هر بر طرف بشقه بر دولتی انتخاب ایده‌جك وحکم علی الحکم امر انتخابی بو صورتله تعیین ایدیلان دولتلر طرفندن بالاتفاق اجرا اولنه‌جقدر . شاید بو ایکی دولت دیکر ایکی ماه ظرفنده بینلرنده بر اتفاق حاصل ایده‌مزلرسه بونلردن هر بری محکمهٔ دائمه‌ده کندیلری یاخود طرفین جانبندن تعیین ایدلمش اولان اعضا خارجنده اوله‌رق اسامیسی محکمهٔ مذکوره دفترنده مقید اعضادن اولمق وکرك کندیلرینك کرك طرفینك تبعه‌سندن بولنمامق اوزره ایکی نامزد ارائه ایلیه‌جکدر . بو نامزدلر اشبو تحکیمنامه‌ده طرفینجه اسماری تعیین ایدلمش اولان حکملرك تابعیتنه دخی منسوب اولمیه‌جقلردر . بو وجهله ارائه ایدیلان نامزدلردن هانکیسنك حکم علی الحکم اوله‌جغی قرعه ایله تعیین اولنه‌جقدر . قرعه کشیده معامله‌سی لاهی محکمهٔ دائمه‌سی مختلط قلمی معرفتیله اجرا اولنه‌جقدر .

ماده ٢ متنازع فیه دولتلر اختلافات دولیه‌نك صورت مصالحانه‌ده تسویه‌سنه متعلق ١٩٠٧ تاریخلی لاهی مقاوله‌نامه‌سنك التمش ایکنجی ماده‌سی احکامنه توفیقاً محکمهٔ حکمیه نزدنده طرفلرندن وکیل و مشاورلر ویا آووقاتلر بولندیریله‌جقلردر .

اشبو وکیل ومشاورلر ویا آووقاتلر معاملات تحکیمیه‌نك برگونا تأخراته دوچار اولمامسی ایچون طرفینجه وقت وزمانیله تعیین قلنه‌جقدر .

ماده ۳ حکم محکمه‌سنجه برحکم قطعی‌یه اقترانی طرفینجه طلب اولنان مسائل منازع فیها بروجه آتی ذکر وتعداد اولنور :

۱

حکومت عثمانیه کرك ٢٣ كانون ثانی سنه ١٨٧٩ / ٨ شباط تاریخلی معاهده‌نامه‌نك بشنجی ماده‌سی وکرك عینی تاریخلی پروتوقول موجبنجه تعیین اولنان تضمیناتك تأدیه اولندیغی تاریخلردن ناشی روسیه تضمینات شخصیه‌سی اصحابنه ضرر وزیان اعطاسنه مجبورمیدر دکلمیدر .

۲

شق اولك قبولی حالنده اشبو ضرر وزیانك مقداری نه‌یه بالغ اوله‌جقدر ؟

ماده ٤ حکم محکمه‌سی برکره تشکل ایدنجه حکم علی‌الحکمك تعییننده اعتباراً برماه ظرفنده حکملر طرفندن تعیین ایدیله‌جك تاریخده لاهیده انعقاد ایده‌جکدر .

ظهور ایتمسی محتمل واشبو ائتلافنامه‌ده غیر مصرح اولوب تعقیب اولنه‌جق اصول ومعامله‌یه متدائر بولنان بالجمله مسائل ١٩٠٧ تاریخلی لاهی مقاوله‌نامه‌سنك مضمون ومفادینه‌موافق صورتده تسویه‌اولندقدن صکره محکمهٔ مذکوره آندن صکره‌کی اجتماعی کندنجه تعیین اولنه‌جق برزمانه‌تأخیر ایده‌جکدر .مع‌مافیه شورایی مقرردرکه محکمهٔ مذکوره التنجی ماده‌ده مصرح مخطرهٔ جوابیه‌نك وجوابنامهٔ متقابلك‌تودیعندن وبلکه‌ده سکزنجی ماده‌ده مندرج نتایجدن ایکی آی اول ویا اوچ آی صکره مسائل منازع فیها حقنده مذاکراته ابتدار ایده‌میه‌جکدر .

ماده ٥ اصول حکمیه یکدیکرندن آیری ایکی صفحه‌یی احتوا ایده‌جکدر . بونلرده تحقیقات اولیهٔ تحریریه ایله‌حضور محکمه‌ده طرفینجه درمیان ایدیلن اسبابك شفاهاً تفسیر وتوسیعندن عبارت اولان مذاکراتدر . محکمه‌جه استعمال ایدیله‌جك اولان وحضور محکمه‌ده استعمالی مجاز بولنان یکانه لسان فرانسزجه‌در .

ماده ٦ روسیه حکومتی اشبو تحکیمنامه تاریخندن اعتباراً نهایت سکز آی مدت ظرفنده کندی مطالباتنك مستندالیهی اولان واوچنجی ماده‌ده مصرح ایکی مسئله‌یه تعلق اوله‌بیلن بالجمله اوراق احتوا ایدن مخطره‌سنك مطبوع ویا ال یازیسیله یازلمش بتون صورتلرندن برنسخه‌سنك محکمهٔ حکمیه اعضاسندن هر برینه واون نسخه‌سنی‌ده حکومت عثمانیه‌یه تودیعه مجبور اوله‌جقدر .

اشبو معاملهٔ تودیعه‌نك اجراسندن اعتباراً سکز ماه مدت ظرفنده حکومت عثمانیه‌نك کندی مخطرهٔ جوابیه‌سی ایله بونك مستندالیهی بولنان وفقط اوچنجی ماده‌ده مندرج (١) نجی سؤاله محصور ومقصور قالمیه‌جك اولان بالجمله اوراقك صورتلرینی مطبوع ویا ال یازیسیله یازلمش اولمق وسالف‌الذکر مقدارده بولنمق اوزره محکمهٔ مذکوره اعضاسندن بهربله روسیه حکومتنه تودیع ایده‌جکدر . روسیه حکومتی بومعاملهٔ تودیعیه‌دن برماه صوکره برجوابنامه اعطاسی فکر ونیتنده اولوب اولمدیغنی محکمهٔ حکمیه رئیسنه تبلیغ واشعار ایلیه‌جکدر .بوتقدیرده حکومت مذکوره بوتبلیغ واشعاردن اعتباراً نهایت اوچ ماه مدت ظرفنده بوجوابنامه‌یی مخطره حقنده‌کی شرائطك عینی شرائط دائره‌سنده تبلیغ ایلیه‌جکدر. بونك اوزرینه حکومت عثمانیه بوتبلیغدن اعتباراً درت آی ظرفنده جوابنامهٔ متقابلی مخطرهٔ متقابله شرائطنك عینی شرائطله تبلیغ ایلیه‌جکدر . اشبو ماده‌ده تعیین ایدیلن مدتلر محق برقراره وصول ایچون

محکمه‌جه مقتضی عد اولندیغی تقدیرده طرفین ایله ویا محکمه ایله بالاتفاق تمدید اولنه‌بیله‌جکدر . فقط محکمه کندنجه تعیین اولنان صوك مهلتك انقضاسندن صکره طرفینجه کندیسنه اعطا ایدیله‌جك اولان مخطره‌لرله مخطره جوابنامه‌لرینی ویا سائر تبلیغاتی نظر اعتباره آلیه‌جقدر .

ماده ۷ اکر طرفیندن بری مبادله ایدیلن مخطره‌لر ایله دیکر بالجمله اوراقده منحصراً کندی یدنده بولنوب صورتنی لف ایتامش اولدیغی بر ورقهٔ رسمیه ویا کاغده عطف کیفیت ایتمش ویا تلمیحده بولنمش ایسه دیکر طرف طلب ایتدیکی تقدیرده نهایت اوتوز کون ظرفنده بونلرك صورتلرینی دیکر طرفه اعطایه مجبور اوله‌جقدر .

ماده ۸ اکر محکمهٔ حکمیه اوچنجی ماده‌ده مندرج (۱) نومرولی فقره‌ده‌کی سؤالك تصدیقنه قرار ویره‌جك اولورسه مادهٔ مذکوره‌نك (۲) نومرولی فقره‌سنك تدقیقنه ابتدار ایتمزدن اول طرفینك استناد ایتدکلری نتایج ودلائلی ابراز ومبادله ایده‌بیلملری ضمننده هر بری اوچ ماهدن دون اولمامق اوزره کندیلرینه یکیدن مهلتلر ویره‌جکدر .

ماده ۹ محکمه‌نك منازع فیه اولان برنجی وبلکه‌ده ایکنجی مسئله حقنده‌کی قرارلری مقرراتی ممکن اولدیغی تقدیرده رئیس طرفندن بو مسئله‌لردن هربرینه عائد مذاکراته ختام ویرلدیکی تاریخدن اعتباراً برماه ظرفنده اعطا ایدیله‌جکدر .

ماده ۱۰ محکمهٔ حکمیه‌نك قراری قطعی اوله‌جق وبلا تأخیر حرفیاً اجرا اولنه‌جقدر .

ماده ۱۱ هرطرف کندیسنه عائد مصارفك ومصارف محاکمه‌دن برحصهٔ متساویه‌نك تسویه‌سنی درعهده ایده‌جکدر .

ماده ۱۲ اشبو تحکیمنامه‌ده مصرح اولمیان بالجمله احوالده اختلافات دولیه‌نك صلحاً تسویه‌سنه متعلق ۱۹۰۷ تاریخلی لاهی مقاوله‌نامه‌سی احکامی اشبو معاملهٔ تحکیمیه‌یه تطبیق اولنه‌جقدر مع مافیه بومقاوله‌نامه‌نك قبولی حکومت عثمانیه‌جه بعض شرائطه تعلیق ایدلمش اولان ماده‌لری مستثنادر . اشبو تحکیمنامه درسعادتده . . . . تاریخنده تنظیم ایدلمشدر .

تحکیمنامه حکومتینجه تعدیل وتصدیق ایدلمك قید احترازیسی تحتنده اوله‌رق بالاتفاق تنظیم قلنمشدر .

۳۰ حزیران سنه ۱۹۰۸

امضالر

باب عالی حقوق مشاورلری

ابراهیم حقی ، غابریه‌ل

درسعادت روسیه سفارتی باش ترجمانی

و . مایقووف

سفارت مشارالیها ایکنجی ترجمانی

آ . مانرلستام

احتیاط ضابطانی تشکیلاتی حقنده قانون

ماده ١ بالجمله قطعات عسکریه‌نك قافله وقوللرك وتشکیلات سائره‌نك وقت حضرده نقصان اولان ویاهیچ بولندیرلمیان ضابطان قادرولرینی اکمال وتشکیل ووقت سفرده ضایعات حسبیله وقوع بوله‌جق ضابطان نقصانتی تلافی ایلمك ایچون احتیاط ضابطان قادروسی تشکیل اولنور .

ماده ٢ احتیاط ضابطانی برنجی وایکنجی صنف نامیله ایکی قسمه آیریلور . برنجی صنف احتیاط ضابطانی صور مختلفه‌ده اردودن انفکاك کله احتیاط ضابطلکی سلکنه نقل ایدیلان ارکان ، امرا وضابطاندر . ایکنجی صنف احتیاط ضابطی ده سلاح اندازدن صورت مخصوصه‌ده تعلیم وتربیه ایدیله‌رك یتشدیریلانلردر .

ماده ٣ صنوف حربیه وصحیه وبیطریه‌یه منسوب برنجی صنف احتیاط ضابطانی :

اولاً حق استفایی احراز ایتدکدن صکره استعفا ایدنلردن .

ثانیاً سنلری حد مقرره وصولندن ناشی تقاعدلری اجرا اولنانلر میاننده قوای بدنیه‌سی اثنای سفرده ایفای خدمته مساعد بولنانلردن .

ثالثاً حق تقاعدی احراز ایتدکدنصکره ارزولریله تقاعد ایدیلن ضابطانك قوای بدنیه‌سی اثنای سفرده ایفای خدمته مساعد اولنلردن .

رابعاً رتب مختلفه اصحابندن اولوب درجهٔ اهلیت واقتدارلرینه نظراً نظامیه اردوسنده استخدام ایدیله‌میه‌جك اولنلردن تفریق اولنور .

ایکنجی صنف احتیاط ضابطانی

اولاً نظامیه اردوسنده لااقل اون سنه خدمت ایدن کوچك ضابطاندن ارزو ایدنلر میاننده ترك خدمت ایدرك بالامتحان اهلیتی تبین ایدنلردر .

ثانیاً مکاتب عالیه مأذونلرندن طقوزنجی ماده‌ده محرر اصول وشرائط دائره سنده احتیاط ضابطلکنه طالب اولوب برسنه صورت مخصوصه‌ده تعلیم وتربیه ایدیلنلردن .

ثالثاً مکاتب اعدادیه ورشدیه مأذونلری میاننده احتیاط ضابطلکنه طالب اولنلر مکاتب اعدادیه مأذونلرندن ایسه ایکی سنه ومکاتب رشدیه مأذونلرندن ایسه اوچ سنه صورت مخصوصه‌ده تعلیم وتربیه ایتدیریله‌رك احتیاط ضابطلکنه نقل ایدیلنلردن تشکیل اولنور .

ماده ٤ خدمت موظفه‌دن استعفا ایدرك احتیاط ضابطانی صنفنه نقل ایدیله‌جکلرك بردرجه ترفیع رتبه ایله صنف مذکوره نقللری ایچون :

اولاً رتبه‌سنه عائد قدم نظامیی اکمال ایدرك ارقداشلرینه نظراً ترفیع صره‌سی کلمش اولمسی

ثانیاً حسن حال وشانلری مصدق اولمسی

ثالثاً حسن خدمتی سبق ایلمسی لازمدر .

خدمت موظفه‌دن احتیاط صنفنه داخل اولان ضابطاندن اثنای سفرده خدمات فوق العاده ابراز ایدرك تکرار خدمت موظفه‌یه داخل اولمغه طالب بولنانلر تحدید سن قانونی درجاتی نظر اعتباره آلنه‌رق آمرلردن مرکب هیئت مخصوصه‌نك حسن شهادتیله اردویه قبول ایدیلورلر .

ماده ٥ برنجی صنف احتیاط ضابطانك اهلیت واقتدارلری مساعد اولدیغی ودولتجه استخداملرینه لزوم کورلدیکی حالده وقت حضرده ردیف دوائر ومعاملاتنده وحربیه نظارتی واردولر دوائرنده قوللر

وقافله‌لر ودپولر وانبارلر واعمالاتخانه وفابریقه‌لر وسائره‌ده ومکاتب عسکریه معلملکلرنده والحاصل بالفعل قوماندانلقدن غیری اولان بالعموم خدمات متفرقهٔ عسکریه‌ده استخدام اولنه بیلورلر .

ماده ٦ التنجی ماده‌ده بیان اولنان خدمات متفرقه‌ده مستخدم برنجی صنف احتیاط ضابطانی رتبه‌لرینه عائد مخصصاتی تماماً اخذ ایدرلر فقط نظامیه ضابطانی میانده ترفیع ایتدیریله‌مزلر .

ماده ٧ احتیاط ضابطانندن بالامتحان اقتداری تبین ایده‌جك اولانلر هردرلو مأموریته قبول ایدیلورلر . وبوتقدیرده مأموریت مذکوره‌یه عائد معاشی اخذ ایدرلر .

ایکنجی صنف احتیاط ضابطانك صورت تعلیم وقبوللری

ماده ٨ خدمت موظفه‌سنی اکمال ایتدکدنصکره ترك تذکره ایدرك اصول وشرائط مخصوصه‌سنه توفیقاً خدمت نظامیه‌سنه دوام ایله خدمتی لا اقل اون سنه‌یه بالغ اولان کوچك ضابطان میاننده عملیات ونظریاتده صاحب معلومات فعال وتجربه‌کار اولدقلری طابور ودها بیوك قطعه قوماندانلقلرنجه معلوم ومصدق اولانلردن احتیاط ضابطلکنه طالب اولانلر ترك خدمت ایتدکلری صره‌ده ترفیع رتبه قانوننامه‌سی موجبنجه تشکل ایده‌جك قومیسیون مخصوص طرفندن امتحانلری بالاجرا اثبات اهلیت ایدنلر احتیاط ملازم ثانیلکنه نقل اولورلر ومکتب حربیه‌نك هرهانکی برصنفندن یالکز درسدن دونمك صورتیله اخراج اولنانلر نظامنامهٔ مخصوصنه توفیقاً کوچك ضابط مکتبنه قید ایدیله‌رك مذکور مکتبدن نشأت ایده‌جك سائر کوچك ضابطان مثللو احتیاط ضابطلکنه قبول ایدلمك حقنی حائز اوله‌جقلردر .

ماده ٩ مکاتب عالیه مأذونلرندن احتیاط ضابطلکنه طالب اولانلر نمونه قطعاتنده آلتی آی نفرلکله صورت مخصوصه‌ده تعلیم وتربیه کوردکدن صکره قومیسیون مخصوصی مواجهه‌سنده بالامتحان اهلیتی تبین ایتدیکی تقدیرده اون باشیلغه وسنه نهایتنده ینه بالامتحان چاوشلغه بالترفیع خدمت ایتدکلری قطعه هیئت ضابطانی طرفندن ضابطلك ایچون اوصاف ومزایای لازمه‌یی حائز اولنلر بالانتخاب النه برتصدیقنامه ویرلدکدن صکره ترخیص ایدیلورلر متعاقب ایکنجی سنه ظرفنده مناسب قطعاتده سکز هفته چاوشلقده استخدام وحین ترخیصلرنده بالامتحان اهلیتی ثابت اولانلر باش چاوشلغه ترفیع ایدیلورلر . اوچنجی سنه ظرفنده عین قطعاتده کذا سکز هفته طاقم قوماندانلغیله استخدام اولنه‌رق ترفیع رتبه قانوننامه‌سنه توفیقاً امتحانلری بالاجرا اثبات لیاقت ایدنلر احتیاط ملازم ثانیسی اولورلر . امتحانده موفق اوله‌میانلر احراز اهلیت ایدنجه‌یه قدر بالاختیار خدمت نظامیه‌ده قالوب بالامتحان اهلیتلری ثابت اولدقجه احتیاط ضابطی نصب اولنمازلر .

ضابطلکه یارامیه‌جغی ثابت اولانلر کوچك ضابطلکده قوللانلمق اوزره استبدال ایدیلورلر . نمونه قطعاتنه کلدکدن صکره موانع مختلفه ایله اوچ آیدن زیاده غیبوبت ایدنلر بروجه بالا اونباشیلغه یاچاوشلغه ترفیع ایچون ایسترلرسه نمونه قطعاتنده خدمتلری برسنه دها تمدید ایدیلور .

ماده ١٠ مکاتب اعدادیه مأذونلریله بودرجه تحصیل کورنلر قطعات نظامیه‌ده برسنه ایفای خدمتدنصکره احتیاط ضابطلکنه طالب اولانلردن طقوزنجی ماده موجبنجه ضابطلکه انتخاب تصدیقنامه‌سنی آلانلرك منسوب اولدقلری طابور وآلای قوماندانی ریاستی آلتنده تشکل ایده‌جك هیئت طرفندن امتحانلری بالاجرا اهلیتی تحقق ایدنلر اونباشیلغه کندی قطعه‌لرنده ویاجوار نمونه قطعاتنه کوندریله‌رك اورادهده برسنه صورت مخصوصه‌ده تعلیم وتدریس ایدلدکدنصکره بالامتحان اثبات اقتدار ایدنلر چاوشلغه ترفیع واحتیاط ملازم ثانیلکنه نامزد عد ایدیلور اوچنجی سنهٔ تعلیمیه‌ده بونلره طقوزنجی ماده حکمنه توفیقاً معامله ایدیلور .

مکاتب رشدیه مأذونلریله بودرجه تحصیل کورنلر ایسه کذلك قطعات نظامیه‌ده برسنه ایفای خدمتدنصکره

احتیاط ضابطلکنه طالب وتصدیقنامه‌یی حائز اولانلری منسوب اولدقلری طابور وآلای قوماندانی ریاستی آلتنده تشکل ایده‌جك هیئت طرفندن امتحانلری بالاجرا اهلیتی تحقق ایدنلر اونباشیلقله کندی قطعه‌لرنده ویا جوار نمونه قطعاتنه کوندریله‌رك اوراده‌ده برسنه صورت مخصوصه‌ده تعلیم وتدریس ایدلدکدن صکره بالامتحان اثبات اقتدارایدنلر چاوشلغه ترفیع واحتیاط ملازم ثانیلکنه نامزد عدایدیله‌رك خدمت عسکریه‌سنك اوچنجی سنه‌سنی قطعه‌لرنده برطاقه قوماندا ایتمك صورتیله امرار ایدر وهم دخوللری استبدال ایدیلورکن بونلر ترفیع رتبه قانونامه‌سنه توفیقاً تکرار امتحان ایدیلوراثبات ایدنلر احتیاط ملازم ثانیسی اولور .

ماده ١١ احتیاط ضابطان نامزدلرینك نمونه قطعاتنده تعلیم وتربیه‌لری ارکان حربیه دائره سنجه تنظیم ایدیله‌جك پروغرام دائره سنده اجرا اولنور . بونلر قطعات مذکوره‌ده خدمات داخلیه‌دن معاف طوتیلور . یالکز تعلیم وتدریس ایله اشغال اولنورلر .

ماده ١٢ طبیهٔ ملکیه وبیطر مکتبی مأذونلری آلتیشر آی نمونه قطعاتنده نفرلکله ایفای خدمت ایتدکدن صکره خدمات صحیه وبیطریه‌ده متباقی آلتی آی مدتلرینی بالاکمال احتیاط طبیب وبیطر معاونلکنه نقل اولنور. اجزاجیلر نشأت ایتدکاری مکتبك درجه‌سنه کوره معامله کوررلر .

ماده ١٣ ایکنجی صنف احتیاط ضابطانندن اثنای خدمتده فوق العاده بریارارلق ابراز ایدنلر حربیه نظارتی قراریله مستثنا اوله‌رق نظامیه اردوسنه قبول اولنه‌بیلورلر .

ماده ١٤ احتیاط ضابطانك تعلیم وتربیهٔ عسکریه‌لرینی اکمال ایچون بونلردن دعوت ایدیلنلر معین زمانلرده‌کی تعلیملرله صوك بهار مانوره‌لرنده بولنمغه مجبوردرلر ، منسوب اولدقلری قطعه قوماندانلری طرفندن مناوبه‌یه رعایت شرطیله کوستریله‌جك لزوم اوزرینه اودرجه تعلیم ویا مانوره ایچون دعوت اولنورلر .

ماده ١٥ احتیاط ضابطانك تجارت واشتغالات ذاتیه‌لرینه خلل کلمه‌سنی تأميناً تعلیم ومانوره ایچون الك یقین اولان مواقع وقطعاته جلب ایدلمك صورتیله حقلرنده تسهیلات کوستریلور .

ماده ١٦ صوك بهار مانوره‌لرنده اثبات وجود ایدن احتیاط ضابطانی مانوره‌لر دوام ایتدکجه تعلیم وتربیه جهتنه منحصر اولمق اوزره جزؤ تام قوماندانلقلرنده استخدام اولنه‌جقلری کبی یالکز مانوره‌ده ارکان وامرادن برینك رفاقتنده یا . ر حربلکده ویا امر ضابطلکنده استخدام اولنورلر .

احتیاط ضابطانك تعلیملری

ماده ١٧ احتیاط ضابطانی حربیه نظارتنك ترتیب ایده‌جکی مدتله ادوار تعلیمیه‌یه اشتراك ایلمك اوزره دعوت اولنورلر .

احتیاط ضابطانك صورت ترفیعی

ماده ١٨ احتیاط ضابطانك ترفیعه اولان قابلیت واستحقاقلری سلاح آلتنه دعوت اولندقلری زمان ترفیع رتبه قانونامه‌سنك مواد مخصوصه‌سنه توفیقاً قطعات قوماندانلری طرفندن انها ایدیلور . اشبو ضابطان مذکور قانونامه موجبنجه ترفیع ایدرلر .

ماده ١٩ احتیاط ضابطانی یوزباشیلغه قدر ترفیع ایدرلرفقط احتیاج مبرم حالنده بیکباشی دخی نصب اولنه‌بیلورلر .

احتیاط ضابطانك معاشلری

ماده ٢٠ بالجمله احتیاط ضابطانه سلاح آلتنه جلب اولندقلری وقت رتبه‌لرینه عائد مخصصات اعطا اولنور . فقط سلاح آلتنك غیری زمانلرده ایکنجی صنف احتیاط ضابطانه مخصصات ویرلمز . برنجی

صنف احتیاط ضابطانی ایسه اوچنجی ماده‌نك ایكنجی اوچنجی ودردنجی فقراتنده مسطور اولان ضابطان سلاح آلتنك غیری زمانلرده انجق مخصص تقاعد معاشلرینی آلیرلر . احتیاط ضابطانی مأموریندن ایسه سلاح آلتنده بولندیغی مدتجه مأموریت اصلیه‌سنه نظراً مأذون عد اولنور . ومأذونیت معاشیله رتبهٔ عسكریه‌لرینه مخصص معاشدن هانكیسی زیاده ایسه یالكز اومعاش ویریلور .

ماده ٢١ ضابط اوله‌رق اون سنه خدمتی اكمال ایتدكدن صكره وظیفه‌سنی حقیله ایفا ایده‌مامسندن طولایی خدمات نظامیه‌دن احتیاطه نقلی ایتدیریلنلره عسكری تقاعد قانوننده‌كی اصول حساب وجهله حساب ایدلك اوزره مدت خدمته كوره معاش تخصیص ایدیلور . اون سنه‌یی اكمال ایتمكسزین احتیاطه نقل [ایتدیریلنلره] یالكز سلاح آلتنده بولندقلری مدتجه رتبه‌سنه عائد معاش اعطا اولنور . سلاح آلتنك غیری زمانلرده معاش ویرلمز .

ماده ٢٢ احتیاط ضابطانی تعلیم مانوره وسفر برلك ایچون دعوت ایدلدكلری زمان خرجراه نظامنامه‌سنه توفیقاً رتبه‌لرینه عائد عزیمت وعودت خرجراهی آلورلر . وایكنجی صنف احتیاط ملازم ثانیلرینه بردفعه‌یه مخصوص اولمق اوزره البسه وتجهیزات بدلی اعطا اولنور .

احتیاط ضابطانی اعظمی‌سنی واحتیاط ضابطلكندن عفو واخراجی

ماده ٢٣ احتیاط ضابطانی مأموریت دولتده استخدام اولندیغی وقت تقاعد صندیغندن مخصص تقاعد معاشی قطع اولنور .

ماده ٢٤ احتیاط ضابطانی اسباب آتیه‌دن طولایی خدمت عسكریه‌لرندن عفو واخراج اولنورلر .

١ تقاعد قانوننك معلولیت جدولی موجبنجه هیچ برخدمته یرامیه‌جق صورتده خسته‌لكه دوچار ویا وجودلری مشاق عسكریه‌یه غیری متحمل اولمق

٢ كرك خدمت اثناسنده وكرك سلاح آلتنده بولنمدقلری زمانلرده سلك عسكریدن طردی مستلزم احواله متجاسر اولمق

٣ برنجی وایكنجی صنف احتیاط ملازملری بش ویوزباشیلری اللی وبیكباشیلری اللی بش وقائممقاملر ایله میرآلایلر آلتمش میرلوالر آلتمش بش فریقلر برنجی فریق ومشیرلر یتمش یاشنه واصل اولمقدر .

احتیاط ضابطانك سفر برلك زماننده صورت جلبی

ماده ٢٥ احتیاط ضابطانك كمال سرعتله جلب وجمعی قطعات معینه‌سنه سوقی بولندقلری ردیف دائره‌لری قوماندانلقلرینه عائد اولوب بوخصوصده ملكیه مأمورلری دخی مذكور قوماندانلقلره هرصورتله معاونت ایده‌جكلردر .

ماده ٢٦ برنجی صنف احتیاط ضابطانی وقت حضرده اسباب مشروعه‌یه مبنی احتیاط ضابطلكندن عفو واخراجلرینی مدت مكلفهٔ عسكریه‌یی اكمال ایتمش اولمق شرطیله طلب ایده‌بیلورلر . فقط سفر برلك اثناسنده واقع اوله‌جق طلبلری نظر اعتباره آلنماز .

ماده ٢٧ احتیاط ضابطانی خدمته دعوت ایلدكاری زمانده وایام رسمیه‌ده ومراسم مخصوصهٔ عسكریه‌ده اونیفورمه‌لرینی لابس وقلنجلرینی حامل اولورلر . كذلك ایسترلرسه اعیاد دینیه وملیه ایله مراسم سائره‌ده دخی قیافت عسكریه ایله بولنه‌بیلورلر .

ماده ٢٨ احتیاط ضابطانی تأهل خصوصنده استحصال مأذونیته مجبور دكلدر . انجق قیدلرینه اشارت ایدلك اوزره ردیف طابوری دائره‌سی قوماندانلغنه اخبار كیفیته مجبوردرلر .

ماده ٢٩ احتیاط ضابطانی حقنده هر سنه ردیف قوماندانلقلرنجه تنظیم ایدیله‌جك جدوللره بونلرك

محل اقامتلری تبدیل موقع ایدوب ایتمدکلری رتبلری ، خدمت ملکیه‌ده بولنوب بولنمدقلری والیوم هانکی خدمتله وظیفه‌دار اولدقلری وافعال واطواری حقنده معلومات مکمله درج ایدیلور وبوجدوللر هر سنه نهایتنده تجدید اولنه‌رق نهایت مارت ابتداسنه قدر عائد اولدیغی مقامه کوندریلور .

ماده ۳۰ احتیاط ضابطانی برردیف طابوری دائره‌سندن دیکرینه نقل ایدنجه کیفیتی هر ایکی دائره‌نك قوماندانانه اخبار ایتمکه مجبوردر .

ماده ۳۱ احتیاط ضابطانك موقتاً دیار آخره یاخود ممالك اجنبیه‌یه کیتدکلری حالده حین حاجتده سلاح آلتنه کلمی ایچون ویریله‌جك امرلرك کندوسنه تبلیغی اسبابنی تأمینه مجبور اولدیغی کبی اوامر مذکوره احکامنی همان اجرایه مجبوردر . بونك ایچون ممالك اجنبیه‌ده بولندقلری زمان احتیاط ضابطانی محل اقامتلرینی منسوب اولدقلری ردیف طابورلری قوماندانلریله شهبندرلره علی‌الدوام بیلدیرمکله مکلفدر .

ماده ۳۲ احتیاط ضابطانی سلاح آلتنده بولندقلری مدتجه نظامیه ضابطانی مثللو حقلرنده معاملهٔ قانونیه اجرا اولنور .

ماده ۳۳ احتیاط ضابطانك تعلیم ومانوره وسفربرلك ایچون جلب وترخیصلری احتیاط وردیف قانونلرینه تابعدر .

پروغرام

ماده ۳٤ احتیاط ضابطانی تعلیم وامتحان ایچون ایجاب ایدن پروغراملر آیریجه یاپیله‌جقدر .

ماده ۳٥ اشبو قانونك اجراسنه حربیه ناظری مأموردر .

مادهٔ موقته

نمونه قطعاتی هنوز تشکیل اولنه‌میان اردولرده قطعات مذکوره‌نك تشکیلنه قدر طقوزنجی واوتجی ماده‌لر موجبنجه اجرا ایدیله‌جك تعلیملر اردولرجه تنسیب اولنه‌جق قطعات نظامیه‌ده اجرا اولنور .

٨ ربیع‌الآخر سنه ١٣٢٨ و ٥ نیسان سنه ١٣٢٦

محمد رشاد

حربیه ناظری صدر اعظم
محمود شوکت ابراهیم حقی

مكلفيندن ديون غير منتظمه ميانده مطلوباتی اولانلرك سنين سابقه بقاياسندن اولان دينلرندن مطلوبلری مقدارينك ديون غير منتظمه حقنده بر قرار اتخاذ ايديلنجه‌يه قدر تأجيل تحصيلنه وتحصيل اموال قانوننك بقايا تحصيلنه متعلق ماده‌سنك اعلان مشروطيتدن صكره‌كی سنه‌لر بقاياسنه عدم تشميلنه دائر قانون

مادهٔ منفردهٔ قانونيه

ديون غير منتظمه ميانده مطلوباتی بولنانلرك ديون مذكوره حقنده بر قرار اتخاذ ايديلنجه‌يه قدر يالكز شخصلرينه مخصوص اولمق اوزره اعلان مشروطيتدن مقدم خزينه‌يه مديون بولندقلری مبالغدن مطلوبلرينه مساوی مقدارك تحصيلاتی تأخير ايديله‌جكدر. ديون غير منتظمه ميانده بو يولده مطلوباتی اولان اموال غير منقوله فارغلرينك وير كودن اولان ديوننددن طولايی معاملهٔ فراغيه‌سی تأخير اولنميه‌جق وديون مذكوره ايلرووده مفروغ لهلردن طلب ايدليه‌جكدر .

تحصيل اموال قانوننك يكرمنجی ماده‌سی مقامنه قائم اوله‌جق مادهٔ قانونيه

اوچ يوز يكرمی سنه‌سيله آندن صكره‌كی سنه‌لر بقاياسنه شامل اولمامق اوزره تدقيق وتصفيهٔ بقايا قوميسيونلرنجه تحقق ايتديريلن بقايانك آرقه‌سی آلننجه‌يه قدر هر سنه يوزده اونی سنهٔ حاليه وير كولری اوزرينه ضميمةً ومعين اولان تقاسيطه تقسيماً تحصيل اولنه‌جقدر .

مجلس اعيان ومبعوثانده قبول اولنان اشبو لايحه‌نك قانونيتی وقوانين دولته علاوه‌سنی اراده ايدرم .

٢٥ جمادی‌الاخره سنه ١٣٢٨ و حزيران سنه ١٣٢٦

محمد رشاد

صدر اعظم	ماليه ناظری
ابراهيم حقی	محمد جاويد

۱۳۲٦ سنه‌سی موازنهٔ مالیه قانونی

ماده ۱ : بیك اوچیوز یکرمی التی سنهٔ مالیه‌سی مصارف عادیه بودجه‌سنده دوائره اعطا ایدیلان مخصصات اشبو قانونه مربوط (آ) اشارتلی جدولده ارائه اولندیغی وجهله ۳,۲۹۹,۷۷۲,۱۹۷ غروش ومصارف فوق‌العاده مکرر (آ) جدولنده کوستردیکی اوزره ۲٦۹,٦۰٦,۲۰۰ غروش اوله‌رق تعیین ایدلمشدر .

ماده ۲ : احتساب ، دکاکین ، چادر وسائره نامليله النان رسوم وتکالیف وکوشه صرافلریله پولیچه‌جیلردن وفابریقه کشاد ایدنلردن النان رسوم اشبو قانونك موقع اجرایه وضعندن اعتباراً ملغادر .

ماده ۳ : طرق ومعابر مکلفیتی ۱۳۲٦ سنه‌سی مارتندن اعتباراً نقداً استیفا قلنه‌جقدر .

ماده ٤ : حلب ، طربزون ، انقره ، یانیه ، قونیه ، سیواس ، قسطمونی ، ولایتلرینك یومیه‌لری دردر ، ادرنه ولایتیله بیغا وچتالجه سنجاقلرینك بشر غروشه ابلاغ اولنمش وشمدی‌یه قدر طریق بدلاتندن معاف اولان بصره ، طرابلس غرب واشقودره ولایتلریله بنغازی سنجاغنه‌ده یومیه‌سی اوچر غروش اولمق اوزره طریق مکلفیتی وضع ایدلمشدر .

ماده ٥ : طریق بدلات نقدیه‌سیله عملهٔ مکلفه اجوراتنك ۱۳۲۳ سنه‌سی نهایتنه قدر اولان بقایاسی عفو اولنمشدر .

ماده ٦ : ۱۳۲٤ و ۱۳۲٥ سنه‌لری بقایاسی جزاءً ایکی یومیه ضم ایدلمکسزین استیفا قلنه‌جقدر .

ماده ۷ : طرق ومعابر نظامنامه‌سنك ونظامات ومقررات سائره‌نك عملهٔ مکلفه‌یه وبدلات نقدیه‌یه دائر اولان ومواد سابقه‌یه منافی بولنان احکامی مفسوخدر .

ماده ۸ : ۱۳۲٦ سنه‌سی تموزندن اعتباراً مرور تذکره‌لری الغا ایدلمشدر .

ماده ۹ : هیچ برقانون ونظامه مستند اولمیه‌رق بعض کمرکلرده معاینه ، اسکله ، قیدیه ، انبار ، امراریه ، اقطارمه ، پوصله ، صالون آرایجی باشی ، بویا رسمی ماکنه ارسالیه ، رخصتیه ، کیله رسمی ، سرکی خرجی ، میدان ارضیه‌سی ، استماره ، ادخالات ، اخراجات اتیکتلری وسائر نامليله النان کافهٔ رسوم ۱۳۲٦ سنه‌سی تموزندن اعتباراً ملغادر .

ماده ۱۰ : خزینهٔ مالیه درت سنه ظرفنده نیکل ویا آلومینیومدن معمول اولمق اوزره برمیلیون لیرالق بش واون ویکرمی وقرق پاره‌لق اوفقلق ضرب ایتمکه مأذوندر .

ماده ۱۱ : عسکری تقاعد صندوقنك آچیغی خزینه‌جه تسویه اولنه‌جغی جهتله ایام حالیه وتعطیلیه معاشاتیله جریدهٔ عسکریه ، مکاتب عسکریه ودوائر بحریه مطبعه‌لریله اردولر ومستقل فرقه‌لر اداره‌سنده بولنان بالعموم مطبعه‌لرك وارداتی موازنهٔ عمومیه‌یه داخل اوله‌جقدر .

ماده ۱۲ : عسکری ، ملکی ، علمی تقاعد صندوقلریله معزولین صندوقی مالیه نظارتنده دیون عمومیه شعبه‌سنه ربط ایدیله‌جکدر .

ماده ۱۳ : قاییق ، دلالیه ، دکرمن ، حرقیه ، باج ، توشو ، قیومجیان ، کره‌میدخانه ، ساز قامش ، دربند دفنه ورفتیهٔ حیوانات ، احراقیه ، تمغا ومیزان سیم وسائره نامليله دولت حسابنه اوله‌رق مختلف حوالیده النان رسوم ۱۳۲٦ سنه‌سی تموزندن اعتباراً لغو وکوپری وپنایر کچید رسملری بولندقلری محللرك بلدیه‌لرینه ترك ایدلمشدر . بلدیه‌لر کوپری کچید رسملرینی الوب المامقده مختاردرلر بلدیه تشکل ایتمیان یرلرده پنایر رسمی خزینه‌یه عائددر .

ماده ١٤ : طوله‌باغچه غازخانه‌سنی شهر امانتنه ویا برشرکتـه بیع وایجار ایتمك ایچون مقاوله‌نامه‌سی مجلسه عرض ایدلمك شرطیله حکومته مأذونیت ویرلشدر .

ماده ١٥ : ١٣٢٦ سنه‌سی موازنهٔ عمومیه مصارفنه قارشولق اولان واردات تخمنه اشبو قانونه مربوط (ب) اشارتلی جدولده کوستردیکی وجهله ٢,٦٠١,٥١٠,١٠٠ غروشدن عبارتدر .

ماده ١٦ : موازنهٔ عمومیه واردات قسمنه داخل اولان واشبو قانونه مربوط (ت) اشارتلی جدولده کوستریلن کافهٔ رسوم وتکالیفك ١٣٢٦ سنه‌سی ظرفنده تحصیلنه دوام ایدیله‌جکدر. واردات موازنه‌سنده حاصلات متفرقه نامی آلتنده ذکر ایدیلن بعض حاصلات ایله جزاده النان تحریجیه رسمی کماکان باقیدر .

ماده ١٧ : موازنهٔ عمومیه قانونیله تحت مأذونیتده بولنمیان بالجمله رسوم وتکالیفك تطبیق وتحصیلی قطعیاً ممنوع اولوب بونك خارجنده هر نه‌نام وصورتله اولور ایسه اولسون طرح وجبایت تکالیف حقنده امر اعطا واجرا ایدنلر تعقیبات قانونیه‌یه تابع طوتیله‌جقلردر .

ماده ١٨ : مالیه نظارتی ایجابی حالده اشبو موازنهٔ عمومیه قانوننده معین وارداتله اودنمك اوچ میلیون لیرایی تجاوز ایتمامکله برابر مناسب زمانلرده فائض حاوی بولنمق اوزره خزینه تحویلاتی اخراجنه ویا ینه عین وارداتله اودنمك اوزره موقت آوانسلر عقدینه مأذوندر . انجق کرك خزینه سنداتی کرك موقت آوانسلرك قارشولقلری سنه‌سی وارداتندن تسویه اولنمق مشروط اولوب ایلرو سنه‌لرك وارداتنه تجاوز ایده‌من .

ماده ١٩ . اجرا ایدلمش وایدیله‌جك اولان تدقیقات طولاییسیله آچیقده قالمش وقاله‌جق اولان علی‌العموم مأمورین وضابطان بریه وبحریه‌نك معاشات وتضمیناتلری دائره‌لری بودجه‌لرنده بولنمدیغی ویاخود بولنوبده کفایت ایتمدیکی تقدیرده مالیه نظارتجه تخصیصات منضمه صورتنده ویریله‌جکدر .

ماده ٢٠ : واردات ایله مصارف اره‌سنده‌کی فرقی قپاتمق وتخصیصات منضمه اوله‌رق اعطا اولنه‌جق مبالغی تسویه ایتمك ایچون مالیه ناظری کرك وعده‌سی بش سنه‌یی تجاوز ایتمامك اوزره قیصه وعده‌لی براستقراض عقدینه وکرك علی‌العاده عقد استقراضه مأذوندر .

ماده ٢١ : ١٣٢٥ سنهٔ مالیه‌سی موازنهٔ عمومیه‌سنك قپاندیغی تاریخده حربیه ، بحریه ، طوبخانه ومالیه ایچون ٣ مایس سنه ١٣٢٥ تاریخلی قانون ایله مخصص اولان مصارف فوق‌العاده‌نك هنوز صرف ایدلمین قسمی عینی خصوصات ایچون ١٣٢٦ موازنه‌سنه نقل ایدیله‌جکدر ومذکور دوائر بودجه‌لرنده فوق‌العاده عنوانی آلتنده فصللر تشکیل ایلیه‌جکدر .

ماده ٢٢ : مصارف فوق‌العاده قانوننك واردات قسمنده مندرج اولوب ١٣٢٥موازنه‌سنك قپاندیغی تاریخده هنوز تماماً صرف‌ویا استحصال ایدیله‌مامش وارداتده ١٣٢٦ تخمیناتنه علاوه اولنه‌جق وواردات فوق‌العاده عنوانی آلتنده اوله‌رق برقسم مخصوص تشکیل ایلیه‌جکدر .

ماده ٢٣ : خاقان سابق دیوننك ٣٢٥ سنه‌سنده تسویه اولنه‌میان قسمنك تخصیصات منضمه شکلنده تأدیه‌سنه دوام ایدیله‌جکدر .

ماده ٢٤ : مالیه نظارتی بودجه‌سنك اوتجی فصلنك بشنجی ماده‌سی حقنده تدقیقات وتحقیقات اجرا ایتمك اوزره مالیه نظارتنده ناظرك ریاستی آلتنده بر قومیسیون ایده‌جك ونتیجهٔ تدقیقات ایلك بودجه ایله مجلسه عرض اولنه‌جقدر .

ماده ٢٥ : حق تقاعد وحق معزولیتی ومأموریت معاشنی حائز اولانلردن ماعدا مرکز وطشره مستحقین رجال علمیه‌سنه ومحتاج اولان علمیه عائله‌لرینه بالتدقیق ویرلمك شرطیله باب مشیخت بودجه‌سنه داخل بولنان ١,٩٠٠,٠٠٠ غروش باب‌مشیخنده تشکیل قلنه‌جق قومیسیون معرفتیله تنظیم قلنه‌جق دفتر موجبنجه توزیع وتخصیص ایدیله‌جك ومعاشات مذکوره اشخاصه منحصر طوتیله‌جقدر .

ماده ٢٦ : خزینهٔ مالیه‌یه جهت عسکریه‌دن ویا خاقان سابقدن مدور چفتلکلرله من‌القدیم خزینه‌نك تحت تصرفنده بولنان چفتلکلره مهاجر وعشایر اسکان ایتمکه ویا بونلری بدلات مناسبه ایله مقسطاً تأدیه ایتمك اوزره زراعه ویا اهالی‌یه تفویض ایلمکه ویا اعمار ایتمك اوزره اوزون وعده ایله عثمانلی شرکتلره ایجار ایدوب بالاخره پارچه پارچه یالکز عثمانلیلره صاتمغه حکومت مأذوندر .

ماده ٢٧ : مکاتب‌ابتدائیه عرصه‌لرندن‌لزومی اولمیانلر معارف مجلسلری‌قراریله‌صاتیله‌رق اثمانیله ایجاب ایدن یرلرده مکتب انشا ایدیله‌جك ویا اینشدیریله‌جکدر . مکتب انشاسی ایچون مجالس معارف قراریله طلب وقوعنده خزینه‌یه عائد اولان عرصه‌لر معارفه ترك ایدیله بیلیر .

ماده ٢٨ : لیلی مکاتب اعدادیه‌یه النه‌جق مجانی طلبه‌نك مقداری عدد مرتبك یوزده یکرمیسندن دون واللیسندن متجاوز اولمامق اوزره معارف نظارتجه تعیین وتقدیر ایدیله‌جکدر .

ماده ٢٩ : ١٣٢٥ سنه‌سی موازنهٔ مالیه قانوننك اشبو قانون ایله فسخ ایدلمیان موادی مرعی ومعتبردر .

ماده ٣٠ : اشبو قانونك اجراسنه مالیه ناظری مأموردر .

مجلس اعیان ومبعوثانجه قبول اولنان اشبو لایحه‌نك قانونیتنی وقوانین‌دولته علاوه‌سنی‌اراده ایده‌رم .

٢٥ جمادی‌الاخر سنه ١٣٢٨ و ٢٠ حزیران سنه ١٣٢٦

محمد رشاد

مالیه ناظری	صدر اعظم
جاوید	ابراهیم حقی

١٣٢٦ سنه‌سی ایچون دوائره ویریلان تخصیصاتی مبیندر .

« آ » جدولی

غروش	اسامیٔ دوائر
٨٣٧٤٤٨٠٤٤	دیون عمومیه
٤٩٣٦٤٠٠٠	ذات حضرت پادشاهی وخاندان سلطنت تخصیصاتی
٢١٧٦٣٠٤٠	مجلس عمومی
٣١٦٨٥٤٤٣٥	مالیه نظارتی
١٨٨٨٨٠٠	دیوان محاسبات
٤٧٧٥٦٦٩٩	رسومات
٧٩٠١١٤٤٦	پوسته وتلغراف
١٠٨٩٨٧٣١	دفتر خاقانی
٦١٥٨٤٣٢٤	حجاز تیمور یولی
٢٦٧٧٧٦٠	صدارت
١٣١٠٥٤٤١٢	داخلیه
٣٢٧٥٢٠٠	شورای دولت
٤٥٠٤٠٥١٠	امنیت عمومیه
٢٥٨٧١٣٥٩	خارجیه نظارتی

مکرر « آ » جدولی

غروش	
٩٠٠٠٠٠٠٠	حربیه نظارتی
٤٨٩٦٧٠٦٢	اعمالات حربیه
١٧٥٧٠١٩٠٠	ژاندارمه
١٦٤٠٣١١٨١	بحریه
٤٩٨٥٧٠٨١	علمیه
٧٦٣٦٨٣٤٤	عدلیه ومذاهب
٩٤٦٣٩٨٠٤	معارف
١١٦١٣٣٧١٥	تجارت ونافعه
٣٩٥٨٤٣٥٠	اورمان ومعادن وزراعت
٣٢٩٩٧٧٢١٩٧	یکون عمومی
١٧٥٠٠٠٠٠٠	حربیه فوق‌العاده‌سی
٩٤٦٠٦٢٠٠	تجارت ونافعه فوق‌العاده‌سی
٢٦٩٦٠٦٢٠٠	

«ب» جدولی

١٣٢٦ سنه‌سی ایچون مقدار تحصیلات اوزرینه تخمین اولنان واردات عمومیه خلاصه‌سنی مبیندر

برنجی قسم

فصلی	بلاواسطه آلنان ویرکولر	غروش
١	املاك ویرکوسی	٢٥٩٩٤٢٠٠٠
٢	تمتعات ویرکوسی	٤٠٨٥٥٢٠٠
٣	بدل نقدی	١٢٨٩٦١٢٠٠
٤	طرق ومعابر مکلفیتی	٥٥٣٩٣٨٠٠
٥	اغنام، دوه، جاموس وجنوار رسومی	١٨٠٤١٤١٠٠
٦	اعشار	٦٧٤٦٩٥٠٠٠
٧	خصوصی اورمان حاصلاتندن آلنان رسوم	١٣٠٠٩٥٠٠
٨	معادن رسومی	٤٥١٤٣٠٠
٩	ویرکو تذاکری اثمانی	٥٨٤٣٤٠٠
	یکون	١٣٦٣٦٢٨٥٠٠

ایکنجی قسم

تمغا، خرجلر وقیدیه‌لر

١	تمغا رسمی	٤٦٠٠٧٩٠٠
٢	خرجلر	٣٥٨١٠٥٠٠
٣	قیدیه‌لر	٢٩٥٢٦٠٠٠
	یکون	١١١٣٤٤٤٠٠

اوچنجی قسم

فصل	بالواسطه آلنان رسملر	غروش
١	مسکرات	٢٨٣٠٨٠٠٠
٢	تنباکو بیعیه‌سی	٢٠٣٧٠٠
٣	کمرك رسومی	٤٢١٧٧٥٢٠٠
٤	رسوم بحریه	١٤٨٤٢٤٠٠
٥	رسوم صحیهٔ حیوانیه	٢٠٥٢٩٠٠
٦	صید بری وبحری	١٥٣٩٤٩٠٠
	یکون	٤٨٢٥٧٧١٠٠

دردنجی قسم

انحصارلر

١	طوز	١٢٢٧٧٥٠٠٠
٢	توتون	٩٨٦٠٥٤٠٠
٣	تنباکو	٤١٠٤٠٠٠
٤	باروت	١٠٣٦٢٥٠٠
٥	مسکوکات	٧٠٤٦٦٠٠
٦	پوسته وتلغراف	٩١٢١٢٩٠٠
	یکون	٣٣٤١٢٦٤٠٠

بشنجی قسم

حکومته‌عائد مؤسسات ونافعه‌وصناعیه ایشلتمه‌حاصلاتی

١	حجاز شمندوفری ایشلتمه‌حاصلاتی	١٥٢٠٠٠٠٠
٢	طوله باغچه غازخانه‌سی حاصلاتی	٥٩١٣٠٠٠
٣	مکتب صنایع حاصلاتی	٨٥٣٦٠٠
٤	فرات ودجله واپورلری	٦٢٥١٣٠٠
٥	معادن	١٢٠٧١٧٠٠
	یکون	٤٠٢٨٩٦٠٠

آلتنجی قسم

املاك واشیای امیریه

١	املاك امیریه‌حاصلاتی	٣٠٧٦٦٤٠٠
٢	فروخت اولنان اشیابدلی	٣٠٤٧٣٠٠
٣	میری اورمانلری حاصلاتی	١٧٤٧٠١٠٠
	یکون	٥١٢٨٣٨٠٠

یدنجی قسم

مقطوع ویرکولر

١	مصر وزیلع ویرکوسی	٧٨٤٨٩٠٠٠
٢	قبریس ویرکوسی	١٠٥٢٥٧٠٠
٣	اینه‌روز ویرکوسی	٧٢٤٠٠
٤	سیسام ویرکوسی	٣٠٠٠٠٠
	یکون	٨٩٣٨٧١٠٠

سکزنجی قسم

حاصلات متفرقه

١	خزینه معاملاتندن حاصل اولان واردات	٩١٦٣٠٠٠
٢	زراعت بانقه‌سی تمتعاتی	٧١١١٣٠٠
٣	مکتب طبیه حاصلاتی	٣٣٣٨٠٠
٤	اختراع براتلری	٢١٣٨٠٠
٥	جزای نقدی	١٧٢٣١٠٠
٦	امتیازلی شرکتلر حاصلات وتمتعاتندن خزینه حصه‌سی	١١٩٥٣٠٠
٧	شمندوفرلر حاصلاتندن خزینه حصه‌سی	٢٠١٧١٩٠٠
٨	امتیازلی قومپانیه‌لردن تفتیش مصارفنه مقابل آلنان	١٨٦٨٠٠
٩	حجاز تیمور یولی اعانه‌سی	٢٧٤٤٠٠٠٠
١٠	حاصلات متفرقه	٥٩٦٥٢٨٠٠
	یکون	١٢٨٨٧٣٢٠٠
	جملهٔ یکون	٢٦٠١٥١٠١٠٠

٢٥ جمادی الاخر سنه ١٣٢٨ و ٢٠ حزیران سنه ١٣٢٦

مادهٔ قانونیه

مربوط جدولده محرر مصارف فوق‌العادهٔ حربیه‌نك ایفاسی ایچون ١٣٢٦ ، ١٣٢٧ ، ١٣٢٨ حربیه بودجه‌لرینه ضمیمة سنوی یوز یتمش بش میلیون غروشك صرفنه مأذونیت ویرلمشدر . ١٣٢٦ سنه‌سنده صرف اولنه‌میان مبالغ ١٣٢٧ سنه‌سنده صرف اولنه‌بیله‌جکی کبی ١٣٢٧ سنه‌سنده صرف اولنه‌میان مبالغ ١٣٢٨ سنه‌سنده صرف اولنه بیله‌جکدر .

مجلس اعیان ومبعوثانده قبول اولنان اشبو لایحه‌نك قانونیتی وقوانین دولته علاوه‌سنی اراده ایده‌رم .

٢٥ جمادی الاخر سنه ١٣٢٨ و ٢٠ حزیران سنه ١٣٢٦

محمد رشاد

صدراعظم	مالیه ناظری
ابراهیم حقی	جاوید

حربیه نظارتنك ١٣٢٦ — ١٣٢٧ — ١٣٢٨ سنه‌لری فوق‌العاده بودجه‌سی .

	ماده	غروش
اوچیوز یکرمی درت سنه‌سنده سپارش ایدیلان ٣١٠٠٠٠٠٠ فشنکك تقسیطی	١	٧٨٨٤٨١٠٠
اولجه سپارش ایدیلان دانه وشراپنل تقسیطی	٢	٩٨٥٤٢١٧
سپارش ایدیله‌جك ٦٦٠٠٠ ماوزر فشنکی تقسیطی	٣	٢١٢٣٨٢٠٠
» » « سکسان » مترالیوس تقسیطی	٤	٣٢٩١٤٠٨
» » یوز صحرا طوپی تقسیطی	٥	١٧١٣٤٢٠٠
» » اوتوز التی جبل طوپی تقسیطی	٦	٣٦٩٣٦٠٠
» » صحرا طوپی دانه‌سی وشراپنل تقسیطی	٧	٧٣٨٧٢٠٠
» » جبل » » » »	٨	٨٨٦٤٦٤٠
» » قلعه‌طوپلرینه‌مخصوص یکرمی‌ایکی‌بیك عدد دانه‌وشراپنل تقسیطی	٩	٧٣٨٧٢٠٠
سپارش ایدیله‌جك تجهیزات ولوازم صحیه اثمانی تقسیطی	١٠	٣٤٧٨٠٤٠٠
سواری قطعاتنه مقتضی طبانجه اثمانی	١١	١١٣٩٩٨٨
مترالیوزلره چاقق طاقی	١٢	٤٨٠٦٨١
اوطه جبخانه‌سی	١٣	٧٣٢٥٦٤
ماوزر نشانکاهلرینك تبدیله‌سی	١٤	٥١٣٠٠٠٠
صحرا طوپی قوشوم اثمانی	١٥	٣٧٢٥٩١٩
انداخت خرطوجلری	١٦	٨٢٠٨٠٠
سریع آتشلی بطاریه‌لره مع سبت اربه وقوشوملری	١٧	٦٩٨٠٩٠٤
طوبجی قصاطوره‌سی	١٨	٣٢٣١٩٠
ولوسپید اثمانی	١٩	٤٩٢٤٨٠
ادوات تحکیمیه	٢٠	٤٦١٧٠٠٠
سیار مطبخلر صو سوزکچلری وسائره	٢١	٦١٥٦٠٠٠
ردیف واحتیاط ملبوسات وتجهیزاتی	٢٢	٧١٧٢٠٠٠٠
سواری اکرلری	٢٣	١٨٤٦٨٠٠
فابریقه‌لر مصارف تعمیریه‌سی	٢٤	١٥٣٩٠٠٠
نقلیه طابورلرینك اکمال تجهیزاتی	٢٥	٣١٦٠٠٨
استحکاملر مصارف تحکیمیه‌سی	٢٦	٢٥٦٥٠٠٠٠
پاموق باروتی « طورپیللر ایچون »	٢٧	٥٣٣٥٢٠
طورپیللرك اکمال مصارفی	٢٨	٧٣٨٧٢٠٠
قطعات فنیه مصارفی	٢٩	٦١٩٠٨٨٤
سواری وطوبجی حیواناتی بدلی	٣٠	٣٣٩٦٠٦٠٠
صوك بهار مانورالری مصارفی	٣١	١٥٥٩٥٢٠٠
ردیفلرك مصارف تعلیمیه‌سی	٣٢	٢١٦٤٨٦٠٠
اماکن عسکریه انشا آت مصارفی	٣٣	٥١٣٠٠٠٠٠
سیار تلسز تلغراف استاسیونلری مالزمه‌سی	٣٤	١٠٢٦٠٠

قشله‌لر مصارف تفريشيه‌سی	٣٥	٢٠٥٢٠٠٠
خسته‌خانه‌لر ئه‌نو ماكنه‌لری	٣٦	١٠٢٦٠٠
سيار پروژكتورلر	٣٧	٥٨٤٨٢٠
شمندوفرلر لوازمی	٣٨	١٠٢٦٠٠٠
سواری قليجی	٣٩	٥١٣٠٠٠
ماوزر تفنكلری ادواتی	٤٠	٥٣٤٥٤٦
اسلحه وقوشوم باغلری	٤١	٤١٠٤٠٠
ماوزر تفنكارينه مخصوص بياض قورشونلی فشنك	٤٢	٤٥٩٦٤٨
« « « مانوره فشنكی	٤٣	٢٣٢٩٠٢٠٠
پياده وطوپجی انداخت مكتبلری مصارف تأسيسيه‌سی	٤٤	١٨٤٦٨٠٠
اسلحه وجبخانه‌دن‌ماعدا اشيا ومالزمۀ عسكريه‌نك يوزده‌اون حسابيله رسم كمركی	٤٥	٥٧٤٥٦٠٠
	٤٦	٢٤٦٢٠٢١١
جمعاً يكون		٥٢٥٠٠٠٠٠

سنوی قانوناً وبرلسی ايجاب ايدن

١٧٥٠٠٠٠٠ غروش

٢٥ جمادی‌الاخره سنه ١٣٢٨ و٢ حزيران سنه ١٣٢٦

صحيه بودجه‌سنه دائر

مواد قانونيه

ماده ١ : بيك اوچيوز يكرمی آلتی سنۀ ماليه‌سی ايچون صحيه دائره‌سنه ويريلان تخصيصات ١٠٣٤٣١٧٤ غروشدر .

ماده ٢ : بيك اوچيوز يكرمی آلتی سنۀ ماليه‌سی ظرفنده صحيه دائره‌سنجه جبايت اولنه‌جق واردات ١٣١٢٨١٣٠ غروشدر .

مجلس اعيان ومبعوثانجه قبول اولنان اشبو لايحه‌نك قانونيتنی وقوانين دولته علاوه‌سنی اراده ايدرم

٢٥ جمادی‌الاخره سنه ١٣٢٨ و٢٠ حزيران سنه ١٣٢٦

محمد رشاد

ماليه ناظری	صدر اعظم
جاويد	ابراهيم حقی

طرق عموميه‌نك انشا و اكمالی حقنده‌كی مادهٔ قانونيه

ماده — مربوط جدولده اسامی ومواقعی محرر طرق عموميه‌نك انشا واكمالی ايچون ١٣٢٦ و١٣٢٧ سنه‌لرينك هر برينك بودجه‌لرينه ضميمةً سنوی ٩٤٦٠٦٢٠٠ غروشك صرفنه مأذونيت ويرلمشدر. ١٣٢٦ سنه‌سنده صرف اولنه‌ميان مبالغ ١٣٢٧ سنه‌سنده صرف اولنه بيله‌جكی كبی ١٣٢٧ سنه‌سی ظرفنده صرف ايديله‌ميان مبالغ ١٣٢٨ سنه‌سی ظرفنده صرف اولنه‌جقدر. شوقدركه سنهٔ حاليه ظرفنده عمليات كشفيه‌سی اكمال ايديله‌جك اولان طرق عموميه تخصيصاتندن محسوب اولنمق اوزره ١٣٢٦ سنه‌سی طرق عموميه مخصصاتندن بالافراز ١٣٢٦ سنه‌سی طرق حديديه انشاآتنه تخصيص اونه بيله‌جكدر.

مجلس اعيان و مبعوثانده قبول اولنان اشبو لايحه‌نك قانونيتنی وقوانين دولته علاوه‌سنی اراده ايدرم.

٢٥ جمادی الاخر سنه ١٣٢٨ و ٢٠ خزيران سنه ١٣٢٦

محمد رشاد

ماليه ناظری	صدر اعظم
محمد جاويد	ابراهيم حقی

مواد قانونيه

ماده ١ ١٣٢٦ سنهٔ ماليه‌سی ظرفنده اوقاف نظارتجه جبايت اولنه‌جق واردات متنوعه مربوط (آ) جدولنده مرقوم اولديغی اوزره « ٦٩٧١٩١١٣ » غروش تخمين اولنمشدر.

ماده ٢ ١٣٢٦ سنهٔ ماليه‌سی ايچون اوقاف نظارتنه اعطا اولنان تخصيصات مربوط (ب) جدولنده مرقوم بولنديغی اوزره « ٦٨٩٨٩٤٥٤ » غروشدر.

ماده ٣ اشبو موازنهٔ ملحقه‌يه داخل اولان واردات ومصارفات بوسنه ايله سنين سابقه‌دن ٣٢٦ سنه‌سی اموالنه انقلاب ايده‌جك اولان واردات ومعاشات ومصارفات بقاياسيله ٣٢٦ سنه‌سی ظرفنده تحقق ايده‌جك وتحصيل اولنه‌جق واردات وتحقق ايده‌جك مصارفاتی احتوا ايدر.

ماده ٤ متوليلره عائد اولان مبالغ امانت قبيلندن اولوب اصولاً متوليسنه اعاده‌سی لازمه‌دن بولنمسنه بناءً شايد ايلروده واردات ميانه داخل اولمش بوقبيل مبلغ ظهور ايدرسه اصحابنك طلبی حالنده اصحابنه وياخود خرج وتوقيفاتدن ماعداسنك علی الاصول ردی لازم كلدكده متوليسنه درحال تأديه اولنه‌جقدر.

ماده ٥ اشبو موازنه‌يه داخل سنين سابقه بقاياسی تدقيق وتصفيهٔ بقايا تعليماتی موجبنجه ولايات والويه ايله قضالرده متشكل قوميسيونلر معرفتيله تعليمات مذكوره احكامنه توفيقاً تحقيق وتفريق اولنه‌رق اصول وتعامل قديمی وجهله تحصيلنه دوام اولنه‌جقدر.

ماده ٦ ولايت ولوا وقضالرده موجود اوقافك واردات ومعاملاتی ودرجهٔ اهميتلری نظر دقته آلنه‌رق تعديلات اجراسيله تأمين تصرفات اولنمق وتصرفات واقعه كفايت ايتمز ايسه اشبو موازنه‌نك يدنجی فصلنك اوچنجی ماده‌سنه داخل مخصصاتدن صرف اولنه بيلمك اوزره املاك وواردات وقفيه‌سی بولنوب هنوز هردرلو تشكيلات ومؤسسات وقفيه‌دن خارج قالان قضالرله لوالرده تشكيلات اجرا اولنه‌جقدر.

ماده ٧ اوقاف مضبوطه وملحقه‌نك هردرلو مصارفات ومخصصاتی شروط وقفیه وتعامل قدیمه واولبابده‌كی مقررات رسمیه‌یه توفیقاً تأدیه اوله‌جق وبی قدرت اوقافك مصارفی دخی خیراتك ادامه‌سی وياخود وقفنك خرابیدن وقایه‌سی مقصدیله حالات عمومیه‌دن تأدیه ایدیله‌جكدر .

ماده ٨ انشاآت وتعمیرات مخصصاتنه ترتیب مخصوصندن صرف اولنمق اوزره مضبوطه میانه‌داخل اولان اوقاف ملحقه ایچون وقفنك موجودندن‌وبو كفایت ایتمز ایسه بالاخره تحصیل اولنه‌جق وارداتندن محسوب ایدلمك شرطیله اوقاف سائره حاصلاتندن تسویه اولنه‌جق ومضبوطه ایچون مخصصات موجوده ومحلولات بدلاتیله بقایا تحصیلاتی دخی قارشولق اتخاذ ایدیله‌جكدر .

ماده ٩ اوقاف بودجه‌سی ملحقه‌دن معدود ومالیه نظارتنه غیر مربوط اولسیله بودجه‌نك مدت اجرائیه وقطعیه‌سی سنهٔ مالیه‌یه انحصار ایدر .

ماده ١٠ ٣٢٥ سنه‌سی بودجه‌سنك سنهٔ مالیه‌سی ختامنده وارداتدن تحصیل اولنه‌میوب قالان مبالغ هر سنهٔ مالیه ختامنده حالیه‌یه انقلاب ایده‌جكی كبی امانت قبیلندن اولان دیون سنه‌سی بودجه‌سی میاننده ومعاشات ومصارف یونی‌ده ٣٢٦ سنه‌سی واردات ومصارفنه نقلاب ایدرك ترتیب مخصوصندن تسویه اولنه‌جقدر .

ماده ١١ ٣٢٥ سنه‌سندن اولكی سنه‌لره عائد دیون غیر منتظمه‌دن ماعدا امانات وتركات ومعجلات التنجی فصلك ایكنجی ماده‌سیله طقوزنجی فصلك ایكنجی ماده‌سنده‌كی ترتیب مخصوصندن تسویه اولنه‌جقدر .

ماده ١٢ موازنه‌نك سكزنجی فصلنك یدنجی ماده‌سنه داخل اولان ترتیب اول امرده ٣٢٦ سنه‌سنه دور اولنه‌جق ٣٢٥ سنه‌سیله دها اولكی سنه‌لر امانت وتركاتك تأدیه‌سنه حصر اولنه‌جق وبوندن فضله قالیرسه اشبو فضله ٣٢٥ سنه‌سندن اولكی سنه‌لره عائد اوقاف ملحقه متولیلری ایله اصحاب استحقاقه عائد معجلاتك تأدیه‌سنه تخصیص قلنه‌جقدر .

ماده ١٣ وظائف وطعامیه‌دن ماعدا محتاجین ترتیبندن ویریلن معاشات ذاتیه كرك طشره وكرك در سعادتجه برموجب شرط واقف مخصص بولنان وياخود وقفنك ضبطیله متولی‌یه ويا متولینك اولاد واخفادینه تخصیص ایدلمش اولان وحرمین‌الشریفنه مخصوص بولنان معاشات مستثنا اولمق اوزره اصحابنك احتیاج وضرورتی رسماً تحقق ایتمیان معاشاتله اوچیوز غروشدن فضله معاشاتك فضله‌سی قطع‌اولنه‌جقدر.

ماده ١٤ كچن سنه ولایاتجه محتاجین ترتیبندن مخصص اولوب یوز غروشدن فضله‌سی قطع‌اولنان معاشاتك دخی مقداری اوچیوز غروشی تجاوز ایتمامك واحتیاج وضرورتی رسماً تحقق ایتمش بولنمق صورتیله اوچ یوز غروشه قدر قطع اولنان‌مقداری قانونك‌نشر واعلانی تاریخندن اعتباراً اعادةً ویریله‌جك ودرسعادتجه محتاجین معاشاتنك اوچ یوز غروشدن فضله‌سی كذلك قانونك نشر واعلانی تاریخندن‌اعتباراً قطع اولنه‌جقدر .

ماده ١٥ نجف اشرف وكربلا وكاظمیه قصبه‌لرنده ائمهٔ عظام صحن شریفلریله اطرافی مستثنا اولمق اوزره قصبه‌لر خارجنده‌كی مقابر عمومیه‌یه دفن اوله‌جق عثمانلی امواتندن بعدما دفنیه رسمی‌النمیه‌جقدر .

مجلس اعیان ومبعوثانده قبول اولنان لایحه‌نك قانونیتنی وقوانین دولته علاوه‌سنی اراده ایدرم .

٢٥ جمادی‌الاخره سنه ١٣٢٧ و ٢٠ حزیران سنه ١٣٢٦

محمد رشاد

مالیه ناظری نامنه صدراعظم	اوقاف همایون ناظری	صدراعظم
ابراهیم حقی	علی حیدر	ابراهیم‌حقی

«آ» جدولی

فصل		
١	اجارات	٣ ٤٨٥ ٠٠٠
٢	رسومات	٤ ٩٥٠ ٠٠٠
٣	حاصلات متفرقه	١٩ ٥٠٠ ٧٦٥
٤	بقایا تحصیلاتی	٤٣٥ ٨٨٠
٥	خزینهٔ مالیه تخصیصاتی	٥ ٦٧٥ ٢٠٥
٦	ولایات اجاراتی	٧ ٥٠٧ ٠٠٠
٧	« رسوماتی	٣ ٦١٠ ٠٠٠
٨	« حاصلات متفرقه‌سی	٢٤ ٥٣٥ ٣٥٣
	یکون	٦٩ ٧١٩ ١١٣

«ب» جدولی

فصل		
١	ادارهٔ مرکزیه معاشاتی	٦ ٣٨٥ ٤٠٠
٢	« « مصارفاتی	٦ ٣٥٩ ٨١٠
٣	ادارهٔ مرکزیه خیرات شریفه‌نك وظائف وسالیه و مخصصات سائره‌سی	١٠ ٨٢٧ ٨٠٦
٤	ادارهٔ مرکزیه خیرات مدوره	٩ ٣٤٥ ١٨٨
٥	ادارهٔ مرکزیه خیرات شریفه مصاری	٩ ٣٤٥ ١٨٨
٦	دیون وردیات	١٤ ٦١٩ ٦٠٠
٧	ولایات معاشاتی	٤ ١٠٥ ٢٠٠
٨	« مصارفاتی	١٠ ٩٣٣ ٤٥٠
٩	« دیونی	١ ٤٠٠ ٠٠٠
	یکون	٦٨ ٩٨٩ ٤٥٤

معارف ومکاتب مدیر ومعلملرندن مدت خدمتلری یکرمی سنه‌یه بالغ اولوب‌ده دوام خدمتلرندن استفاده اولنه‌میه‌جغی معارف نظارتنجه تحقق ایده‌جك اولانلرك اوتوزسنه خدمت ایتمش اعتباریله اجرای تقاعدلری حقنده مادهٔ موقتهٔ قانونیه

معارف ومکاتب مدیر ومعلملرندن مدت خدمتلری یکرمی سنه‌یه بالغ اولوب‌ده دوام خدمتلرندن استفاده اولنه‌میه‌جغی معارف نظارتنجه تحقق ایده‌جك اولانلر اوتوزسنه خدمت ایتمش کبی تقاعد ایدیلیرلر مدت خدمتلری [illegible] نه‌قدر اکسك ایسه اوتوزسنه تمام اولونجه‌یه قدر تقاعد معاشلرندن مأموریت معاشلرینه عائد [illegible] یه توقیف اولنور .

مجلس اعیان ومبعوثانده قبول اولنان اشبو لایحه‌نك قانونیتنی وقوانین دولته علاوه‌سنی اراده ایدرم .

٢٥ جمادی‌الاخره سنه ١٣٢٨ و ٢٠ حزیران سنه ١٣٢٦

محمد رشاد

معارف ناظری	صدر اعظم
امرالله	ابراهیم حقی

الك زنکین

الك صاغلام

الك جدی

سیغوریطه قومپانیه‌سیدر

سیغوریطهٔ عمومیه

تریسته

اسیغورازیونی جنرالی

۱۸۳۱-۱۲۴۷

ممالك عثمانیه‌ده کائن ایکیوز بیك لیرایه قریب قیمتی بولنان املاك وعقاراتیله اقتدار مالیسنی مادةً اثبات ایتمش اولان یکانه قومپانیه‌در .

اکبر ولایات عثمانیه‌ده‌کی اجنته‌لرینك تابع اولدیغی درسعادت مدیریت عمومیه‌سی قومپانیه‌مزك املاکندن بولنان غلطه‌ده عثمانلی پوسته‌خانه‌سی قارشوسنده (سیغوریطهٔ عمومیه - تریسته) خانی درونده‌در .

حمایهٔ منفعت سیغوریطه‌لری
معاملاتی غراماتك انتظام وجسامتی
واو ایدیلن تعمیراتك اسرعتی بالخاصه
شایان افتخاردر .

درسعادت مدیر عمومیسی

معلم محمد عزیز بك

موسیو موریس فرناندز

شرائط اساسیهٔ عمومیه‌مز
داخلنده عکس مراجعه عرض
تسهیلات ایدیلیر .

تأمینات اقچه‌سی صوك بلانچو موجبنجه (اون بدی ملیون عثمانلی لیره‌سنه) بالغ اولان قومپانیه‌مزك کافهٔ بلاد مشهوره‌ده بایدیغی کی درسعادتده ومصرده جمعاً ایکیوز بیك لیره‌یه قریب برمبلغ صرف ایله نامنه انشا ایتدیردیکی جسیم ومکمل بنالر ثروت مادیهٔ عظیمه‌سنه دلیل کافیدر .

قومپانیه‌مزك حین تأسسنده یوز فرانسز لیره‌سی قیمتی بولنمش اولان بهر تحویلنك بوکونکی قیمتی (بیك درتیوز فرانسز) لیراسیدر

هر درلو سیغوریطه معامله‌لرینی عقد ایتمزدن اول برکره اداره خانه‌مزه مراجعت ایتملری لزومنی عموم عثمانلیلره عرض ایتمك وظیفه‌مزدر .

مدیر عمومی

اداره خانه‌مز :
درسعادتده غلطه‌ده عثمانلی پوسته‌خانه‌سی قارشوسنده کائن املاکمزدن سیغوریطهٔ عمومیه خانی درونده‌در .

عموم بلاد مشهوره‌ده کائن املاکنك قیمت حاضره‌سی (ایکی ملیون عثمانلی لیراسنه) بالغدرکه بو ثروت مادیه بالخاصه ممالك عثمانیه ایچون قناعت بخش درجت امنیتدر. قومپانیه‌مزك الك چوق مدار غرور وافتخاری اولان جهت تعهدات واقعه‌سنی تعللات واهیه‌دن آزاده اوله‌رق شرائط مقرره دائره‌سنده درحال ایفا ایتمسیدر .

صرف ترکجه اوله‌رق تعریفه‌لرمز واردر. مدیریتمزه مراجعت ویاخود تحریراً آرزو بیورانلره عرض ایضاحات اولنور .

سینکر دیکیش ماکنه‌لری قومپانیه‌سی

حقیقی سینکر دیکیش ماکنه‌لری دنیاده موجود دیکیش ماکنه‌لرینك الك ایولریدر
بر او قادینی ایچون تصور اولنان الك لزوملی وفائده‌لی شی حقیقی سینکر ماکنه‌سیدر
سینکر دیکیش ماکنه‌سی هر نوع دیکیشلری حیرتبخش بر صورتده دیکر

قیورنتی یاپار
قاتلامه یاپار
بوزمه یاپار
مراحت یاپار
کنار شریدی دیکر

قیرمه‌لر یاپار
آژور ایشلر
خرقه دیکر
اوری یاپار
صوتاش دیکر

ویونلردن ماعدا فوق العاده کوزل وظریف نقشلر وغایت اینجه دانتلالر ایشلر
سینکر ماکنه‌سی الك مکمل دیکیش ماکنه‌سی اولوب هر عائله ایچون حقیقةً پك قیمتلی براشیادر .
ممالك شرقیه ایچون مرکز اداره‌سی: بك اوغلی جادهٔ کبیرده بونمارشه قارشوسنده مکرر ٣٤٣ نومرولی بناده

شعبه‌لری

بك اوغلی جادهٔ کبیرده بونمارشه قارشوسنده
اداره‌خانه آلتنده‌کی ٣٠٣ نومرولی مغازه
غلطه بلور سوقاغنده سینکر خانی وقره کوی
ترامووای یولنده نومرو ١٢٠
استانبول‌سلطان حمامنده وسلطان بایزیدده واقع
حافظ پاشا سوقاغنده نومرو ٦٤
نومرو ١٤٠

قاضی کوی موقتخانه سوقاغنده
مقری کوی استاسیون میدانده
بلاط کوپری باشی سوقاغنده نومرو ١١٣
بشکطاشده ترامووای جاده‌سنده
بانغالتی ترامووای جاده‌سنده نومرو ٥٧
بیوکدره‌ده جادهٔ کبیرده

بالعموم شهرلرده شعبه‌لری واردر .

اجل كوپريسى

بو روماں ، غربده تأمين ايتمكه باشلاديغى مظفريتى، شرقده تكميل ايدرك بتون اوروپا محررلرى ميانده شعشعه پاش برشهرت ورغبته مظهر اولمش اولان « ميشل زهواقو » كبى ، باخصوص تاريخى رومان يازمقده ، حائز كمال اولان برمؤلفك محصول خامهٔ عرفانيدر .

على سميح بك افندى طرفندن غايت ساده وسليس براسلوب ايله ترجمه اولنمش اولان بو اسرار انكيز رومان ؛ اون التنجى عصرى آل قانلره بويايان انكيزيسيون مظالمنك الك شدتلى مروجلرندن بولنان و ١٣١٠ — ١٧٩٧ سنه‌سنه قدر حكمران اولوب ونديك جمهوريتنى قاصوب قاووران (١٠) لر مجلس خفيسى طرفندن ، استبداد وعشق وشهوت اوغرينه ارتكاب ايدلوب تاريخاً مثبت بولنان برچوق مدهش انتريقه‌لر وسياسى جنايتلرله ، بيكلرجه فجايع جكر سوزى مصور و ١٣٠٠ صحيفه‌لك بر اثر تاريخيدر . اجزاسى ٢٠ ، مجلدى ٢٥ غروشدر .

مركز فروختى : مشروطيت كتبخانه‌سيدر .

*
* *

مشروطيت كتبخانه‌سنه طشره‌دن وقوعبوله‌جق سپارشلره يوزده يكرمى نسبتنده پوسته اجرتى ضم اولنور .

باب عالى جامع شريفى قارشوسنده

عثمانلى مجلدخانه‌سى

صاحبى

لئون قره‌قاشيان

يكرمى بش سنه‌در اجراى صنعت ايدن اشبو مجلدخانه حقنده فضله سوز سويلمكه لزوم يوقدر . يالكز شوقدر سويليه بيليرز كه ظريف ، متين و اهون جلد ييار مشين ، ماروكن ، بز ، قاديفه جلدلر .

— غايت اغير هديه‌لك —

اوطو قائل كتبخانه‌سى

بك‌اوغلنده جادهٔ كبيره‌ده نومرو ٤٥٧

آثار عسكريه‌نك انواعى . — جغرافيا خريطه‌لرى . —

محلى واجنبى هرنوع جرائد ورساله‌لر فروخت اولنور .

EAU
TOILETTE
VIOLETTES MARS
PARIS
كمال عمر تحافيه مغازه سى
درسعادتده سلطان حمامی جاده‌سنده ۱۸ نومروده
هرنوع اشیای تحافیه فانیلالر جورابلر، مندیللر، پاره چانطه‌لری، قوله‌لی کوملکلر، ده‌قولته، دونلروسائره
فیئاتلر پك اهون ومقطوعدر .

كائنات كتابخانه سی

باب عالی قارشوسنده نومرو ۷۳

آثار جدیدهٔ مختلفه

آثار مفیدهٔ قانونیه وسائره

آثار		غروش	مؤلف و مترجملری
آثار صفا — مجلد	ادبیات حقیقیه کتبخانه سنك ۱ـ۵ نجی عددلرینی محتویدر	۲۰	اسماعیل صفا بك مرحوم
اشعار وفا	« « « ۶ نجی عددیدر	۰۱ ½	احمد وفا بك مرحوم
شرلوق هولمه قارشی آرسه ن لوپه ن	غایت مراق آور ودهشت انکیز بر رومانـدر جلد ۲	۰۸	موریس لوبلاندن مترجم
مصاحبهٔ صحیه ـ مصور	هراوه لازم غایت استفاده لی براثردر	۰۷ ½	جلال اسماعیل پاشا
ایپك بوجکی بسلمك اصولی	فن مذکوره عائد ۱۱ بحثی شامل ومصور براثر مفیددر	۰۴	محمد عارف بك
کوچك علم هیأت	غایت ساده براسلوب ایله یازلمش مصور برهیئات کتابیدر	۰۵	احمد توفیق بك
فوطوغرافیا	رسمی حاوی وفوطوغراف اخذندن باحثدر	۰۴	م. عبداه افندی
مادمازه ل ژوزه ت یاخود پارس فاجعه لرندن برنمونه	مترجم جنائی بر رومانـدر	۱۱ ½	مصطفی رفیق بك
اصول محاکمهٔ حقوقیه شرحی	ایکی جلددن مرکب اصول حقوقیه قانوننك تمام شرحیدر	۳۵	احمد ضیا بك
تعیین مرجع	عموم محاکم عدلیه نك وظائفنی معیندر	۱۰	محمد شوقی بك
تمیز لایحه سی	اعلامات حقوقیه نك منقوضیت احکامنی موجب اولان اسباب	۱۰	عثمان نوری بك
فن ختان	ختانك شرعی، طبی، جراحی کافهٔ مباحثی جامعدر	۱۳ ½	رضا نور بك
عثمانلی لسانی	یکی طبع اولنمش مکمل ومفصل نواصول براثردر	۲۰	صالح احسان بك
اصول مثلثات مستویه	مکاتب اعدادیه طلبه سنه مخصوصدر	۱۰	محمد علی بك
مکمل علم حساب قسم نظری	« « « «	۰۶	حسن فرید بك
« « « قسم عملی	« « « «	۰۶	« « «
سجع وقافیه لغتی	موزون ومقفا بالجمله کلماتی حاوی مکمل برلغتدر	۲۷	علی سیدی بك
دفتر غلطات	۱۵۰۰ قدر کلماتی و ۷۰۰ الفاظ مترادفه یی حاویدر	۱۰	« « «
لغتچهٔ ادبیات	سجع وقافیه لغتنك ذیلیدر	۵	« « «
تربیهٔ اخلاقیه و مدنیه جلد ۲	مکاتب اعدادیه نك ۱ و ۲ نجی صنفلرینه مخصوصدر	۸	« « «
خواننده « مصور »	یکی واسکی بالجمله شرقیلری محتویدر (مع ذیل)	۳۰	احمد عونی بك
میزان التطبیق جلد ۲	اصول محاکمات جزائیه نك شرحی وتطبیقاتیدر	۳۰	خالد بك افندی
تعلیم لسان عثمانی	لاربوا فلوری غرامری طرزنده مکمل عثمانلی صرف ونحویدر	۷ ½	احمد راسم بك
عثمانلی لسانی الفباسی	حرکه لی وقرائتی حاوی الفبای عثمانیدر	۲	صالح احسان بك
قید مضاعف فن دفتری	رشدیه لره مخصوص مختصر اصول دفتریدر	۳ ½	بحری عارف بك
مخزن العلوم مجلد	علوم متعدده دن باحث براثر مهمدر مجلد	۱۰	محمد طاهر وسرکز افندیلر
فرانسزجه دن ترکجه یه اصطلاحات لغتی	ایکی جلددن مرکب مکمل برلغتدر	۴۰	سینابیان وطنغر افندیلر

بالاده محرر کتابلره طشره لردن سپارش وقوعنده یوزده یکرمی نسبتنده پوسته وتعهد اجرتی کوندرلمیدر. آنجق قولی پوستال اولان محللردن یالکز قولی اجرتی اخذ اولنور. اشبو کتابلردن ماعدا هرنوع کتابلر سپارشنی کتبخانه مز قبول وکمال سرعتله ارسال ایلر.

اقونومیق قوئوپراتیف

شرکتی

۱۸۸۳ سنه‌سنده تأسیس ایدلمش بقالیه ولوازم بیتیه تجارتخانه‌سی

سرمایه‌سی : ۱٤۰۰۰ انکلیز لیراسی
احتیاط اقچه‌سی : ۹۸۰۰ « «

مرکز معاملاتی :

درسعادتده غلطه‌ده هزارن سوقاغنده ۱ نومرولو دائره مخصوصه‌در .

استانبول شعبه‌سی :

اسکی ضبطیه جاده‌سنده یکی انشا اولنان تلغرافخانه قارشوسنده ۱۷ نومرولو دائره

بك اوغلی شعبه‌سی :
تپه‌باشی جاده‌سنده ۱۲ نومرولو مغازه

قاضی کوی شعبه‌سی :
مهردار جاده‌سنده ۲۱ نومرولو مغازه

کاغدجیاق وانکلیز غزته ونشریاتی شعبه‌سی
بك اوغلنده تونل خانده ۵ نومروده

تلغراف آدرەسی :
غلطه‌ده اقونومیق شرکتی

شرکتك بانقه‌سی :
دولت علیهٔ عثمانیه بانقه‌سی

ترکجه قتالوغ استنلدیکی زمان کرك پوسته ایله وکرك مغازه‌لرمزدن تقدیم ایدیلیر .

بیکر تجارتخانه‌سی

دولت علیهٔ عثمانیه‌نك ، حربیه و بحریه نظارتلری و حربیه مکتبی متعهدی

مشهور امرسون

The Emerson Shoe
HONEST ALL THROUGH

مارقه‌لی آمریقان قوندوره‌لری اك دایانیقلی ، اك مناسب ، اك ظریف ، اك راحت قوندوره‌لردر .

ممالك عثمانیه‌ده یگانه دەپوسی مغازه‌مزدر .

قادینلر ایچین ظریف آیاق قابلر — قیز و ارکك چوجقلر ایچین قوندوره‌لر — مکتب شاکردانته مخصوص قوندوره‌لر — جیمناستیك ، فوت بول ، تەنیس قوندوره‌لری — ضابطلر ایچین کەترلر و دولاقلر —

مکتبلر ، اداره خانه‌لر ، شرکتلر ایچین خصوصی تنزیل فیأت .

استانبول طرفنده‌کی برچوق مشتریلرینك ارزوسنی یرینه کتیرمك اوزره (بیکر تجارتخانه‌سی) استانبولده یکی پوسته خانه جاده‌سنده کائن سابق هلال تجارتخانه‌سنك بولندیغی مغازه‌ده یکی برشعبه کشاد ایتمشدر

عثمانلی پیانقوسی

مذکور پیانقو بیلتلرینك عددی ۲۸۰۰۰ اولوب نصفی بولنان اون درت بیك عددی اکرامیه قزانه‌جقدر . آیروجه اون اوچ بیوك مکافات بولنمقله بزابر طالعی یاور اولنلرك ۱,۵۰۰,۰۰۰ (بربچق میلیون) غروش قازانملری احتمالی واردر .

متعهدلری

موردهخای لوی بانقه‌سی : ازمیرده موسقوف نهادیه سوقاغنده نومرو ۱۰
بنیامین دەویداس ازمیرده بانق عثمانی اتصالنده یلدیزلی فرخانه‌سنده نومرو ٦

استانبولده — عموم اجنته‌ی

کوپری باشنده والده سلطان خاننده « ۱۵ » نومروده

دەویداس و ونطوره بانقه‌سی

اشبو دردنجی ترتیبده اون درت بیك نومرویه اصابت ایده‌جك اولان اکرامیه‌لرك جدولی برصحیفه‌ده مندرجدر .

اون درت بیك نومرویه اصابت ایده‌جك اولان اكرامیه‌لرك جدولی

		غروش
طالعی یاور اولانلره الك بیوك اكرامیه		١.٥٠٠,٠٠٠
« «		١.٤٠٠,٠٠٠
« «		١.٣٠٠,٠٠٠
مكافات ١ عدد		١.٠٠٠,٠٠٠
« ١ «		٣٠٠,٠٠٠
« ٦ «	٥٠,٠٠٠	٣٠٠,٠٠٠
« ٥ «	٢٠,٠٠٠	١٠٠,٠٠٠
١٣		٥.٩٠٠,٠٠٠

اكرامیه	١	عدد	٢٠٠,٠٠٠	٢٠٠,٠٠٠
«	١	«	١٥٠,٠٠٠	١٥٠,٠٠٠
«	٢	«	١٢٥,٠٠٠	٢٥ ,٠٠٠
«	٣	«	١٠٠,٠٠٠	٣٠ ,٠٠٠
«	١	«	٧٥,٠٠٠	٧٥,٠٠٠
«	١	«	٧٠,٠٠٠	٧ ,٠٠٠
«	١	«	٦٠,٠٠٠	٦٠,٠٠٠
«	١	«	٥٠,٠٠٠	٥٠,٠٠٠
«	١	«	٤٥,٠٠٠	٤٥,٠٠٠
«	١	«	٤٠,٠٠٠	٤٠,٠٠٠
«	١	«	٣٥,٠٠٠	٣٥,٠٠٠
«	١	«	٣٠,٠٠٠	٣٠,٠٠٠
«	٣	«	٢٥,٠٠٠	٧٥,٠٠٠
«	٣	«	٢٠,٠٠٠	٦٠,٠٠٠
«	٤	«	١٥,٠٠٠	٦٠,٠٠٠
«	٢	«	١٢,٠٠٠	٢٤,٠٠٠
«	٥	«	١٠,٠٠٠	٥٠,٠٠٠
«	٢	«	٨,٠٠٠	١٦,٠٠٠
«	٢	«	٧,٠٠٠	١٤,٠٠٠
	٣٦		نقل یكون	١٦٠٤٠٠٠

اكرامیه	٣٦	عدد	نقل یكون	١,٦٠٤,٠٠٠
«	١٠	«	٦,٠٠٠	٦٠,٠٠٠
«	١٢	«	٥,٠٠٠	٦٠,٠٠٠
«	١٤	«	٤,٠٠٠	٥٦,٠٠٠
«	٢٧	«	٣,٠٠٠	٨١,٠٠٠
«	٦٢	«	٢,٠٠٠	١٢٤,٠٠٠
«	١٣٩	«	١,٥٠٠	٢٠٨,٥٠٠
«	٣٠	«	١,٢٠٠	٣٦,٠٠٠
«	٥٣٠	«	١٠٠٠	٥٣٠,٠٠٠
«	٨٦٠	«	٨٠٠	٦٨٨,٠٠٠
«	٦٠	«	٧٠٠	٤٢,٠٠٠
«	١٢٠	«	٦٠٠	٧٢,٠٠٠
«	٨٠٥٠	«	٥٩٠	٤,٧٤٩,٥٠٠
«	٦٥٠	«	٥٢٠	٣٣٨,٠٠٠
«	٤٥٠	«	٤٤٠	١٩٨,٠٠٠
«	١٠٠	«	٤٠٠	٤٠,٠٠٠
«	٦٥٠	«	٣٤٠	٢٢١,٠٠٠
«	٩٠٠	«	٢٤٠	٢١٦,٠٠٠
«	١٣٠٠	«	١٦٠	٢٠٨,٠٠٠
	١٤,٠٠٠			١١,٢٣٢,٠٠٠

جمعاً یكون اون برمیلیون ایكی یوز اوتوز ایكی بیك غروش

ابراهیم نظیف اجزاخانه‌سی مستحضراتی

امثالسز قوت ، اشتها ، هضم علاجی

کینا نظیف

قوته ، اشتهایه احتیاجی اولانلره خسته‌لقدن یکی قالقانلره ، قانسزلقدن شکایت ایدنلره توصیه‌یه شایان یگانه اکسیردر . حمیاتک کافه‌سنده تأثیر سریع وقطعیسی اولدیغی کبی عموم خسته‌لقلرک نقاهتده استعمالی ضروریدر .

قاسقارا نظیف

دائمی انقباضك اك برنجی علاجی‌در .

LE QUINA NAZIF

renferme tous les principes utiles des meilleurs Quinquinas et constitue une liqueur agréable à prendre ; il est particulièrement recommandé contre l'anorexie, les maladies d'estomac, les fièvres paludéennes et la convalescence d'un grand nombre de maladies.

LE CASCARA NAZIF

est le remède par excellence contre la constipation habituelle.

صوباجی کرقور

هرجنس چینی صوبالرك فوق‌العاده‌لری. تصرفلی یمك صوبالری ، حمام قزانلری ، چماشیر قاینامه قازانلری ، طلومبه ، بانیو ولوازمات سائره

هم یمك پیشیرمك هم حمام ایصیتمق ، هم ده چماشیر ایچون ایستیلن مقدارده صیجاق صو احضار ایتمك اوزره قالوریفرلی یمك صوبالریده یاپیلور. تصرفلی یمك صوبالریمز عثمانلی آشجیلریمز طرفندن فوق‌العاده مظهر تقدیر اولمشدر. یمك صوبالریمزك تصرفندن ماعدا سهولتی ده واردر. بونلرله یمك احضاری غایت تمیز وقولایدر.

هربوی وحجمده اولجی اوزرینه ویریله‌جك سپارش قبول واعمال وهمان یرلرینه وضع ایدیلیر . طشره‌دن سپارش قبول ایدیلیر.

هرنوع اشیا مقسطاً دخی ویریلور . شرائط مغازه‌مزجه قرار-لشدیرلمشدر .

ادرس — اسکی ضبطیه جاده‌سی نومرو ١٦

وطنمزده ایلك دفعه اوله‌رق نشرینه باشلانمش مثلی نامشهود براثر مهم

محیط نفیض

یاخود

فرانسزجه‌دن ترکجه‌یه مصور ومکمل لغات

اوته‌دن برو فرانسز لساننك مملکتمزده نه‌درجه‌لرده ترقی وتعمم ایتمش بولندیغی وتاریخ حریتمزدن برو بولسان رغبتکاراننك نه‌قدر آرتمش اولدیغی ازادهٔ قید واتیاندر.

لسان عمومی حکمنده اولان فرانسز لساننك بودرجه تعمم ایتمش اولمسیله برابر تسهیل تعلمنه مدار عظیمی اولان لغات وقوامیسك آز وتعبیر صحیحله نقصان واحتیاجات زمان ایله غیرمتناسب اولمسی سببیله بویله برلغت فرانسوی‌یه احتیاج مبرم وار ایدی.

یکرمی سنه‌یی متجاوز بر زماندنبرو مطبوعات عثمانیه‌یه وطولایسیله وطن معززومقدسمزه عرض خدماتدن برآن خالی قالمامش اولان کتابخانه‌مز بواحتیاج عظیمی نظر دقته آله‌رق محررین مقتدره‌مزدن سلیمان توفیق بك ایله ارباب علم واختصاصدن نام وشهرتلری معلوم ومعروف برهیئت مقتدره‌نك صرف سعی وغیرتلریله مشترکاً یازمش اولدقلری [محیط نفیض] عنوانلی اثری طبع ونشره باشلامشدر.

محررلریننك اقتدار وکفایتلرینه رغماً آیروجه نامری معروف مسالك مختلفه اصحابندن برهیئت مقتدره‌ده تشکیل ایدلمش ویکیدن فرانسزجه وترکجه حروفات اصداغه ایتدیریله‌رك وطبع ونفاستنه دقت اولنه‌رق اثرك هرصورتله مکملیتی تأمین قلنمشدر.

محیط نفیض ، مشهور لاروس ولیتره لغتلری اساس اتخاذ اولنه‌رق دها برچوق قاموسلره مراجعت اولنه‌رق ترتیب اولنمش ومحتوی اولدیغی الفاظ وکلماتك زنکینلکنه ومعانی وتعبیراتك مکملیتنه دقت اولنمشدر.

محیط نفیض‌دن ایدینلر ، طبی ، بحری ، عدلی ، تجاری ، فنی لغت کتابلرندن وارسته قالیرلر.

(محیط نفیض) ۳۰,۰۰۰ کلمه‌یی و ۱۸,۰۰۰ کسور رسم واشکالی ، رنکلی خریطه‌لری ، الواح نفیسه‌یی ، محاربات مشهوره‌یی ، مشاهیر رجال عثمانیه واجنبیه‌نك تصاویرینی احتوا ایلیه‌جکدر.

اوچ درت بیکه قریب جسیم صحیفه تشکیل ایده‌جك اولان محیط نفیض ، اك کوچوك یعنی سکز پونطو حروفله اوچ ستون اوزره وبطال بویده مطبوع اولوب هرفورمه‌سی یوزلرجه اشکال وتصاویر نفیسه‌یی حاویدر.

مادی ومعنوی هیچ برفدا کارلقدن قاچنلمیان وبوزمانه‌قدر مطبوعات عثمانیه‌ده برمثلی دها کورولمه‌مش اولان بویله براثر مهم ومعتبر ایچون هوسکارانك بوردانه ایدنمکه شتابان اوله‌جقلری شبهه‌سزدر.

(محیط نفیض) کافهٔ علوم وفنون ایله شعباتنه دائر معلومات کافیه‌یی احتوا ایلیه‌جکی سببیله محیط المحیط اوله‌جقدر.

بواثرك قولایجه ایدینلمسی ضمننده آبونه اصولی وقوع بولان آرزو والتماس اوزرینه قبول ایدلمشدر.

اللی فورمه‌دن عبارت اولان بهر جلدك ابونه‌سی درسعادت ایچون اللی ، طشره‌یه ۶۵ غروشدر. اوچ ستون اوزرینه اك اینجه حروفله یاپلمش اولان بهر ۸ صحیفه یعنی : برفورمه‌سی درسعادت ایچون ۳۰ وطشره ایچون ۴۰ پاره‌یه‌در.

یکی عثمانلی مطبعه و کتبخانه‌سی

صاحبی اوخانس آزناوور

استانبول - باب عالی جاده‌سنده نومرو ٤٨

هرنوع کتب عتیقه وجدیده فروخت اولنور. درسعادتده طبع اولنان بالجمله یومی واسبوعی غزته‌لره ورسائل موقته‌یه آبونه قید اولنور. هرنوع اوراق تجاریه، قارت‌دووزیت، مکتبلره مخصوص اوراق تقدیریه، کتاب وسائره طبع اولنور. طشره‌دن - بدلی پیشین کوندرلمك شرطیله - وقوعبولان سپارشلر سریعاً ومنتظماً ارسال اولنور.

مذکور کتبخانه حسابنه طبع اولنان کتب جدیده‌دن بعضلری:

کندی کندینه فرانسزجه اوکرنمك اصولی - مجموعهٔ لسان محررلرندن ا. آزناوور افندینك اثریدر. فرانسز الفباسنی بیترن هر افندی ایچون غایتله مهمدر. آز وقتده فرانسزجه‌یی اوقویوب یازمق، ترجمه وتکلم ایتمك صورتیله اوکره‌تیر. فیأتی ٥ طشره ایچون ٦ غروشدر.

عالم لطیفك موجودیتی یاخود مانیاتیزم واسپرتیزمك ماهیتی - اسماعیل فتحی بك طرفندن غایت مدققانه یازلمش بر اثردر. ملائکه، جن، شیطان، تمثلات روحانیه، اولولرله دیریلرك مخابره‌سی، سحر وسحرده‌کی تأثیر وسائره‌دن بحث ایدر، بهاسی ٣ طشره ایچون ٣ بچق غروشدر.

حیات ابدی یاخود فلسفهٔ ارواح - بوده اسماعیل فتحی بکك اثریدر. شمدی‌یه‌قدر لسان حکمت وفلسفه‌مزده بویله بر کتاب نشر اولنمامش ایدی. روحلره، خلقت کائناتده عمریشره، عالم معنایه، انسان کامله باخصوص دقیق بر مسئله اولان تمه‌یه دائر تشریحاتی حاویدر. بهاسی ٤ طشره ایچون ٤ بچق غروشدر.

اقوام اسیر

بوندن اقدم طبع ایدیلوب نسخ مطبوعه‌سی قالمامش اولان «مرات الشئون» عنوانلی اثرك مؤلف فاضلی یوسف سعادبك افندی طرفندن ایکنجی دفعه اوله‌رق ترتیب ایدلمش بر اثر معتبردر. سیرسنیه‌یه عائد ترکجه کتابلرك اك مفصلی، اك کزیده‌سیدر. اورته حجمده (٥٠٠) صحیفه تشکیل ایدن برنجی جلدی نشر اولنمشدر. مطالعه‌سی بتون اخوان دینه باخصوص دارالفنون عثمانی وبالعموم مدارس علمیه مداوملرینه توصیه اولنور بهاسی ١٢ غروشدر.

مشروطيت مطبعه وكتابخانه سى

درسعادت : بابعالى جاده سنده ۳۸

آوروپاده درین بر خوف هراس براقان انكيزيسيون مظالمنك الواح خونخوارنى مصور اولوب بك پارلاق بر رغبته مظهر اولان كلياتمز بروجه زيردر :

برنجيسى مدهش اشكنجه‌لر (۲) قرالك پيچ‌قزى (۳) قاتل پاپاس (٤) يهوديك خزينه‌لرى (٥) رهبان جنايتلرى (٦) قيزغين سودا (۷) دين نامنه جنايت (۸) غلبهٔ تعصب (۹) قان محكمه‌سى (۱۰) آتشده يانانلر (۱۱) جلادلر ، مغدورلر .

تكميلنك اجزاسى ۲۲ مجلدى ۲۵ غروشدر . مركز فروختى مشروطيت كتبخانه‌سيدر .

آثار متحسسانه‌سيله قارئلرينك نظر توجهنه مظهر اولان محرر مقتدر محمد جلال بكك آتيده‌كى ملى حكايه‌لرى انتشار ايتمشدر : حسى ادبى اوله‌رق، برچوق الواح طبيعيه وشاعرانه‌يى احتوا ايدن بويكى اثرلرك مطالعه‌سنى قيمت شناسان ادبه توصيه ايتمكى بر وجيبه عد ايله‌رز .

	غروش
لمعان — حسى وجنائى مصور	۳
عصيان — حسى وجنائى مصور	۲
قوش ديلنده — جنائى مصور	۲
ندامت ، برشاعرك سرنوشتى — مصور	۲
بر قادينك حياتى متعدد رسملرله مزيندر	٥
سودا لغتى ! ايكيوز اللى قطعه رسمله مزيندر	٥

---

٥ زوجه‌كى كوزه‌ت ! . — اخلاقسزلغى تصوير ايله تهذيب اخلاقه خدمت ايدر ، نظر امعان ايله مطالعه‌يه لايق براثر اولوب اون اوچ قطعه رسمله مزيندر

محرره‌سى مارى آن‌دوبووه : مترجمى سليمان توفيق

---

۹۳ اختلالى

ويقتور هوغونك اك نفيس اثرلرندن برى بولنان بوتاريخى وجنائى رومانك نسخه‌سى توكنمك اوزره‌در. اجزاسى ۱۰ غروش مجلدى ۱۵ غروشدر مركز فروختى مشروطيت كتبخانه‌سيدر .

ليلا ايله مجنون

بونفيس عاشقانه حكايه بودفعه برچوق متعدد رسملرله ورنكلى برقاب درننده مزين اوله‌رق انتشار ايتمشدر . الواح طبيعيه وشاعرانه‌يى احتوا ايدن بويكى اثرك فياتى اوچ غروشدر .

مركزى : مشروطيت كتبخانه‌سيدر .

دوننمای عثمانی معاونت ملیه جمعیتی

سیغاره کاغدی و کبریت دارخانه‌سی

کبه رتمل محمد و مرسی

عموم چیلر ... -٨- استانبول

دوننمای عثمانی‌یه خدمت ایتمك

هم صحتکزی محافظه ایتمك

هم معمولات عثمانیه‌یه رغبت کوسترمك

هم تجارت ملیه‌یه یاردیم ایتمك ایچون

دوننمای عثمانی معاونت ملیه جمعیتی منفعتنه چیقان

سیغاره کاغد و کبریتلرینی

ترجیح واستعمال ایتمك وظائف وطنیه‌دندر .

خصوصا که فیاتده هیچ فرق یوقدر .

عمومی ده‌پوزیتوسی استانبولده فنجانجیلر ...

LA FONCIÈRE—Transports
CAPITAUX:
25.000.000

LA FONCIÈRE—Incendie
CAPITAUX:
Fc 10.000.000

LA FONCIÈRE—Vie
CAPITAUX:
Fcs 25.000.000

LE PALLADIUM
BRIS-DE-GLACES

J. G. SAVERIO et COMPTE ALIX
Directeurs Particuliers

لافونسیه ر

حریق وحیات ونقلیات سیغورطه شرکت عمومیه سی
مرکز اداره سی : پاریس — بانقه سی : قره دی لیونه
ممالك وممالك عثمانیه ایچون مدیرلری : ژ. ساوه ریو وقونت قالیقس
غلطه ده چنار سوقاغنده نومرو ۷

ΛΑ ΦΟΝΣΙΕΡ

ΓΕΝΙΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΑΙ ΕΤΑΙΡΙΑΙ
ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΠΥΡΚΑΪΑΣ ΖΩΗΣ ΔΙΑΜΕΤΑΚΟΜΗΣΕΩΝ
ΕΝ ΠΑΡΙΣΙΟΙΣ
Τράπεζα τῆς Ἑταιρίας: ΛΥΩΝΙΚΗ ΠΙΣΤΩΣΙΣ
Γενικοὶ ἀντιπρόσωποι ἐν Τουρκίᾳ
Ι. Γ. ΣΑΒΕΡΙΟΣ ΚΑΙ ΚΟΝΤ ΚΑΛΙΞ
Ἐν Γαλατᾷ, Ὁδὸς Τσινάρ, ἀριθ. 7.

ԼԱ ՖՕՆՍԻԵՐ

ՀՐԴԵՀԻ ԿԵՆԱՑ ԵՒ ՓՈԽԱԴՐՈՒԹԵԱՆ ԱՊԱՀ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԻ
ԿԵԴՐՈՆ ԲԱՐԻԶ — ԴՐԱՄԱՏՈՒՆ՝ ԳՐԷՏԻ ԼԻՕՆԷ
ԹՈՒՐՔԻՈՅ ՀԱՄԱՐ ՏՆՕՐԷՆՔ
Ժ. Կ. ՍԱՎԷՐԻՕ ԵՒ ԳՕՆԹ ՔԱԼԻՔՍ
Ղալաթիա, Չինար փողոց, Թիւ 7

اچش وشمه ی یه قدر چایك هرچشیدینی تجربه وفقط لذت بولمامش اولان چای مراقلیلرینه ألك مشکل پسندلرینی بیله حیرتده براقه جق نفیس چایلر جلب ایتمشدر .
طوپدن و پراکنده صاتش ایچون یگانه دپوسی ومحل فروختی مرکز جیده اسماعیل پاشا خاننده نومرو ۸

مکتب حقوقدن مأذون

بروسه ده دعوی وکیلی

عثمان نوری

هردرلو دعاوی حقوقیه وجزائیه یی ومصالح جاریه یی تعقیب ، وبونلره متعلق استدعاو لایحه لری تنظیم ایله مصالح عامه یی رؤیت ایدر .

چای کمیناس

THE KEMINASS
TRADE MARK

نفیس چای مراقلیلری نهایت ارزولرینه موفق اولدیلر
چونکه ، نفیس چای خرمانلری ترتیبنده دنیانك هر جهتنده کسب شهرت ایتمش اولان چای کمیناس أوی بوکره درسعادتده ده برشعبه

شرق خالی قومپانیه‌سی

بك اوغلی جاده‌سنده نومرو ۳۲۷

ORIENTAL CARPET MANUFACTURERS Ltd

327, Grande Rue de Péra 327,

شرق خالیلرینك اك اهمیتلی واك نفیس واوجوز فروخت ایدن تجارتخانه‌سی در .
صالون، یتاق اوطه‌سی، یمك اوطه‌سی، قوریدور، مردیون وسائره ایچون كلیتلی خا
برنجی نوع كلیم خالیلرینك انواعی مربع آشورنی ۲۰ غروشه
هر رنكده وجسامتده ازمیر خالیلری مربع آرشونی ٤٠ غروشه
ال ایله اعمال اولنان خالیلرك اك اهون فیئاتی

فیئاتلر رقم ایله نه‌تیكتلر اوزرینه كوسترلمشدر.